Бекітемін:
«Төрежан» бөбекжай балабақшасы ЖШС
меңгерушісі: М.Байгунусова

2022-2023 оқу жылындағы «Балдырған» ортаңғы тобының Ұйымдастырылған іс-әрекетінің Перспективалық жоспары

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 - 2023 оқу жылына арналған
ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Төрежан» бөбекжай балабақша ЖШС
Тобы: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: қыркүйек 2022 жыл

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Қыркүйек	**Дене шынықтыру**	**Жалпы дамытушы жаттығулар.** Көзбен бағдарлай отырып, ауызша нұсқаулармен ойын түріндегі жаттығуларды (жануарлардың қозғалысына еліктеу) педагогпен бірге орындауға үйрету. Жаттығуларды заттармен және заттарсыз орындау. **Негізгі қимылдар:** **Жүру.** Белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы еркін жүру және жүгіру дағдыларын қалыптастыру: сапта бір-бірлеп, бірінің артынан бірі, тізені жоғары көтеріп жүру, аралықты сақтай отырып, бағытты өзгертіп қол мен аяқ қозғалыстарын үйлестіру, шеңбер бойлап, қол ұстасып, арқаннан ұстап, тоқтай қалып, жүрелеп, бұрылып, "жыланша", заттарды айналып өтіп, төбешікке шығып және төбешіктен түсіп саппен жүру;

	Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дағдыларды қалыптастыру: дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды айта білуге үйрету; **Сөздік қор:** 1) ойын мен ойын жаттығулары арқылы сөздік қорын кеңейту; **Тілдің грамматикалық құрылымы:** 1) сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыру, **Байланыстырып сөйлеу:** Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) суреттерді, заттарды қарастыруда, тірі және өлі табиғат нысандарын бақылау кезінде байланыстырып сөйлеу; 2) шағын тақпақтар мен өлеңдерді жаттау; **Оқу, әңгімелеу.** Балаларға ертегілердің мазмұнын түсінуге, тыңдауға, бейнелі сөздерді есте сақтауға үйрету.
	Қазақ тілі	**Сөздік қоры:** 1) күнделікті өмірде жиі қолданылатын үй тұрмысындағы кейбір заттардың, көкөністердің, жемістердің, жануарлардың атауларын, апта күндерін, айлардың, жыл мезгілдерінің атауларын білдіретін туыстарын (балабақша, қызметкерлер, топ) білдіретін сөздердің мағынасын дұрыс айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру;
	Математика негіздері	**Жиын:** **Сан.** "Көп", "біреу", "бір-бірден", "бір де біреуі жоқ" ұғымдары туралы түсініктерін қалыптастыру. Біртекті заттардан топтар құрастыру және олардың біреуін бөліп көрсету.
	Қоршаған ортамен таныстыру	**Менің отбасым.** отбасылық суреттерді қарауға және отбасы мүшелері мен олардың әрекеттерін атауға үйрету. "Отбасы", "Үй", "Демалыста" және басқа мазмұнды-рөлдік ойындарды ұйымдастыру.
	Құрастыру	**Құрылыс материалдарынан құрастыру.** **Келесі дағдыларды қалыптастыру:** әртүрлі түстегі және пішіндегі бөлшектерден қарапайым құрылыстар құрастыру.
	Сурет салу	**Заттық сурет салу.**

		Түрлі бағытта тура сызықтарды, олардың қиылысуын жүргізе білуді қалыптастыру: көкөністер мен жемістерді, ыдыстарды, ойыншықтарды, жануарларды бейнелеу, дөңгелек пішінді заттардың суретін салу (шарлар, бұлт, күн);
	Мүсіндеу	**Заттық мүсіндеу.** Сазбалшықтың, ермексаздың қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. Сазбалшық, қамыр, ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып, көкөністер мен жемістерді, кейбір заттарды, азық-түлік тағамдарын мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру.
	Жапсыру	**Келесі дағдыларды қалыптастыру:** 1) дайын пішіндерден заттардың бейнесін жасауға үйрету;
	Музыка	**Музыка тыңдау** Музыкалық шығарманы соңына дейін тыңдауға, музыканың сипатын түсінуге, музыкалық шығарманың неше бөлімнен тұратынын білуге және ажыратуға үйрету. Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балғашық, сылдырмақ, барабан, металлофон және т.б.) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру. **Ән айту** Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). **Музыкалық-ырғақтық қимылдар** Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Би қимылдарын орындау сапасын жақсарту: кезек-кезек екі аяқпен және бір аяқпен секіру. Заттармен және заттарсыз музыкалық шығарманың қарқыны мен сипатына сәйкес бір-бірден, жұппен ырғақты қимылдар орындау.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 - 2023 оқу жылына арналған
ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Төрежан» бөбекжай балабақша ЖШС
Тобы: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: қазан 2022 жыл

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Қазан	**Дене шынықтыру**	**Негізгі қимылдар:** **Жүгіру.** Белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы жүгіру дағдыларын қалыптастыру: сапта бір-бірлеп, бірінің артынан бірі, аяқтың ұшымен, қол мен аяқ қозғалыстарын үйлестіру, аралықты сақтай отырып, бағытты өзгертіп, шеңбер бойлап, тоқтай қалып, "жыланша", заттарды айналып өтіп, алаңның бір жағынан екінші жағына және т.с.с. жүгіру; **Секіру.** Екі аяқтап басты затқа тигізе отырып, жоғары қарай 2-3 метр қашықтықта алға қарай жылжи отырып, тұрған жерінен ұзындыққа, 5-10 см биіктіктегі зат арқылы жерде жатқан жалпақ құрсауға секіру дағдыларын қалыптастыру;

	Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту; **Сөздік қор:** 2) заттардың бөлшектерін ажыратуға және атауға үйрету; **Тілдің грамматикалық құрылымы:** 2) зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдану; **Байланыстырып сөйлеу:** Келесі дағдыларды қалыптастыру: 3) ересектердің сөзін тыңдау және түсіну; 4) сөйлеу әдебінің сәйкес түрлерін дұрыс қолдану; **Оқу, әңгімелеу.** Балаларды кейіпкерлерді ойнағанда мінез-құлқын бере білуге, интонациясын қабылдауға;
	Қазақ тілі	2) заттардың белгілерін (түсі, өлшемі), заттармен әрекеттерді білдіретін сөздерді айтуға үйрету. Тілдің грамматикалық құрылымы: 1) сөз тіркестерін түсінуге үйрету және сөздерді байланыстыруда жаттығу; 2) 2-3 сөзден тұратын сөйлемдерді түсінуге және жиі қолданылатын сөздерден сөйлемдер құруға үйрету;
	Математика негіздері	Біртекті заттардан топтар құрастыру және олардың біреуін бөліп көрсету. **Шама.** Шама бойынша заттардың әртүрлі болатыны туралы түсінік беру. **Геометриялық пішіндер:** Балаларды геометриялық пішіндерді тануға және атауға үйрету: шеңбер, шаршы, үшбұрыш, түйсіну және көру арқылы пішін түрлерін зерттеуге үйрету. **Кеңістікте бағдарлау.** Өзінің дене бөліктерінің орналасу бағдарын білуге үйрету. **Уақытты бағдарлау.** Тәулік бөліктерін тану және атау - таңертең, күндіз, кеш, түн.
	Қоршаған ортамен таныстыру	**Менің отбасым.** 1) отбасылық суреттерді қарауға және отбасы мүшелері мен олардың әрекеттерін атауға үйрету. "Отбасы", "Үй", "Демалыста" және басқа мазмұнды-рөлдік ойындарды ұйымдастыру.

	Құрастыру	**Құрылыс материалдарынан құрастыру.** **Келесі дағдыларды қалыптастыру:** 2) бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін пайдалану;
	Сурет салу	**Заттық сурет салу.** Түрлі бағытта тура сызықтарды, олардың қиылысуын жүргізе білуді қалыптастыру: 2) бірнеше көлденең және тік сызықтардан заттар салуды (дуал); салынған пішіндерді бояуды, дәстүрден тыс сурет салу (саусақтарымен және алақандарымен, түрлі- түсті борлармен) дағдыларын қалыптастыру.
	Мүсіндеу	**Заттық мүсіндеу:** 2) алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы кесектерді жаю, элементтерді қарапайым заттарға (ыдыстар, ойыншықтарды мүсіндеу) біріктіру білігін жетілдіру.
	Жапсыру	**Келесі дағдыларды қалыптастыру** 2) бейнеленген заттарға сәйкес түстерді таңдау; 3) желімдеудің техникасы;
	Музыка	**Музыка тыңдау.** Түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көңіл күйін қабылдай білуді қалыптастыру; әннің мазмұнын түсіну. Әртүрлі аспапта орындалған әндерді тыңдауға, оларды есте сақтауға және білуге; шығарманы соңына дейін тыңдауға үйрету. **Ән айту.** Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Музыканың басталуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындау, қимылдарды өзбетінше бастау және аяқтау.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 - 2023 оқу жылына арналған
ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Төрежан» бөбекжай балабақша ЖШС
Тобы: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: қараша 2022 жыл

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Қараша	**Дене шынықтыру**	**Негізгі қимылдар:** **Лақтыру, тастау, қағып алу**. Бір-бірінен 1,5–2 метр арақашықтықта отырып, аяқты алшақ ұстаған қалпында допты домалату, қақпадан асыра лақтыру, допты екі қолымен көкірек тұсынан кері, екі қолмен жоғары, бастан асыра, жоғарыға, еденге (жерге) қарай төмен лақтыру, допты қағып алу машықтарын қалыптастыру. Көлденең нысанаға, алысқа, тура нысанға лақтыру; **Еңбектеу, өрмелеу.** Тура бағытта 4–6 метр арақашықтықта, "жыланша", арасы алшақтанған заттар арасымен, еденге қойылған тақта бетімен, 40 см биіктіктегі доғамен, арқанмен, еңіс тақта бойымен, бөрене арқылы орындық аяқтары арасымен еңбектеу дағдыларын қалыптастыру;

	Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дағдыларды қалыптастыру: артикуляциялық аппаратты дамыту. **Сөздік қор:** 3) балалардың сөйлеу тілін заттардың қасиеті мен сапасын білдіретін сөздермен байыту; **Тілдің грамматикалық құрылымы** 3) сөйлеуде зат есімдерді жекеше, көпше түрде қолдану. **Байланыстырып сөйлеу:** Келесі дағдыларды қалыптастыру: 5) ересектермен әңгімелесу кезінде берілген сұрақтарды тыңдау және түсіне білу; 6) кейіпкерлерді сипаттау үшін дауыс ырғағының мәнерлі қарапайым тәсілдерін қолдану; **Оқу, әңгімелеу.** Балаларға тақпақтарды, өлеңдерді мағыналы, асықпай және дыбыстарды анық айтуға;
	Қазақ тілі	3) қарапайым сөйлемдер құруды үйрету; 4) қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету (бұл кім? Бұл емес пе?); 5) зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолдану дағдыларын қалыптастыру.
	Математика негіздері	Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) ұзындығы мен ені бойынша екі қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру **Геометриялық пішіндер:** Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) геометриялық пішіндерді тану және атау **Кеңістікте бағдарлау.** Өзінің дене бөліктерінің орналасу бағдарын білуге үйрету. **Уақытты бағдарлау.** Тәулік бөліктерін тану және атау - таңертең, күндіз, кеш, түн.
	Қоршаған ортамен таныстыру	**Менің отбасым.** 1) отбасылық суреттерді қарауға және отбасы мүшелері мен олардың әрекеттерін атауға үйрету. "Отбасы", "Үй", "Демалыста" және басқа мазмұнды-рөлдік ойындарды ұйымдастыру.
	Құрастыру	**Құрылыс материалдарынан құрастыру.**

		Келесі дағдыларды қалыптастыру: 3) ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан құрастыру; 4) көп түсті құрылым құрастыру;
	Сурет салу	**Сюжеттік сурет салу, ойлауы бойынша сурет салу.** Қоршаған әлемнің, өнер туындыларының әсемдігіне, тұрмыстық заттарға, қазақ және басқа ұлттардың ойыншықтарына эмоционалды-эстетикалық талғам дағдыларын қалыптастыру.
	Мүсіндеу	**Заттық мүсіндеу:** 1) сазбалшықтың, ермексаздың қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. Сазбалшық, қамыр, ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып, көкөністер мен жемістерді, кейбір заттарды, азық-түлік тағамдарын мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру; 2) алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы кесектерді жаю, элементтерді қарапайым заттарға (ыдыстар, ойыншықтарды мүсіндеу) біріктіру білігін жетілдіру.
	Жапсыру	**Келесі дағдыларды қалыптастыру:** 4) ересектер даярлаған ірі және барынша ұсақ элементтерді орналастыру мен желімдей білуі; 5) желімді қылқаламға ұқыпты түрде жағып алу,
	Музыка	**Музыка тыңдау.** Музыкалық шығарманы иллюстрациялармен салыстыра білуді қалыптастыру. Балалар аспаптарының, музыкалық ойыншықтардың дыбысталуын ажыратуға үйрету; оларды атай білу. **Ән айту.** Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). **Музыкалық-ырғақтық қимылдар** Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Қазақ халқының би өнерімен таныстыру. Музыкалық сүйемелдеумен қазақ би қимылдарының қарапайым элементтерін орындау, ойындарда таныс би қимылдарын қайталау.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 - 2023 оқу жылына арналған
ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Төрежан» бөбекжай балабақша ЖШС
Тобы: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: желтоқсан 2022 жыл

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Желтоқсан	**Дене шынықтыру**	**Тепе-теңдікті сақтау.** Тепе-теңдікті сақтай отырып, бір-бірінен 10 см қашықтықта орналасқан тақтай бойымен, еніс тақта бойымен (20-30 см) жүру дағдыларын қалыптастыру; **Сапқа қайта тұру.** Сапқа бір-бірден, шеңберге шағын топтармен және барлық топпен қайта тұру дағдыларын қалыптастыру (тәрбиешінің көмегімен, бағдар бойынша).
	Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** артикуляциялық аппаратты дамыту. **Сөздік қор:** 4) жалпы белгілері бойынша заттарды топтастыру (ойыншықтар, киімдер, аяққиімдер, ыдыстар, жиһаздар). **Тілдің грамматикалық құрылымы:** 3) сөйлеуде зат есімдерді жекеше, көпше түрде қолдану. **Байланыстырып сөйлеу:** Келесі дағдыларды қалыптастыру: 7) сөз және сөз ұйқастарына құрылған ойындарға қызығушылыққа, назар аударуға тәрбиелеу; 8) таныс ертегілерді ойнауға және сахналауға ынталандыру, қызығушылығын ояту. **Кітаптарға қызығушылықты ояту.** Таныс кітаптардағы суреттерді балалармен бірге қарастыру, оларға суреттердің мазмұны туралы эмоционалды түрде айту, балалардың пікірлерін тыңдау.
	Қазақ тілі	Үйлесімді сөйлеу:

		1) қарапайым сұрақтар қоюға және оларға қарапайым сөйлемдермен жауап беруге үйрету, қарапайым сөйлемдер құрастыру, жақын жерде, 2-3 сөйлемде орналасқан қыс мезгілінің қысқаша сипаттамасы; 2) қарапайым мәтіндердің қысқаша мазмұнын тыңдауға және түсінуге, айтуға және қайталауға, өлеңдерді жатқа оқуға үйрету.
	Математика негіздері	Балаларды геометриялық пішіндерді тануға және атауға үйрету: шеңбер, шаршы, үшбұрыш, түйсіну және көру арқылы пішін түрлерін зерттеуге үйрету. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) геометриялық пішіндерді тану және атау **Кеңістікте бағдарлау.** Өзінің дене бөліктерінің орналасу бағдарын білуге үйрету. **Уақытты бағдарлау.** Тәулік бөліктерін тану және атау - таңертең, күндіз, кеш, түн.
	Қоршаған ортамен таныстыру	**Менің отбасым.** 1) отбасылық суреттерді қарауға және отбасы мүшелері мен олардың әрекеттерін атауға үйрету. "Отбасы", "Үй", "Демалыста" және басқа мазмұнды-рөлдік ойындарды ұйымдастыру.
	Құрастыру	**Құрылыс материалдарынан құрастыру.** **Келесі дағдыларды қалыптастыру:** 5) үлгі бойынша құрастыру; 6) қағазды бүктеу, жырту, шиыршықтау тәсілдерін пайдаланып, қағаз беттерін көлемді пішіндерге түрлендіру.
	Сурет салу	**Сюжеттік сурет салу, ойлауы бойынша сурет салу.** Қоршаған әлемнің, өнер туындыларының әсемдігіне, тұрмыстық заттарға, қазақ және басқа ұлттардың ойыншықтарына эмоционалды-эстетикалық талғам дағдыларын қалыптастыру. Қарапайым табиғат құбылыстарын, ертегі кейіпкерлерін бейнелеуге баулу.
	Мүсіндеу	**Заттық мүсіндеу:** 1) сазбалшықтың, ермексаздың қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. Сазбалшық, қамыр, ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып, көкөністер мен жемістерді, кейбір заттарды, азық-түлік тағамдарын мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру; 2) алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы кесектерді жаю, элементтерді қарапайым заттарға (ыдыстар, ойыншықтарды мүсіндеу) біріктіру білігін жетілдіру.
	Жапсыру	**Келесі дағдыларды қалыптастыру:**

		6) жаймадағы дайын пішіндерге жағу; 7) желім қалдықтарын жою үшін майлықты пайдалану.
	Музыка	**Музыка тыңдау** Ересектердің орындауындағы және аудио-бейнежазбадан музыка тыңдауға үйрету. Музыкалық шығарманың көркем құралдарын: дауысы (ақырын-қатты), қарқыны (жылдам-баяу), көңіл-күйі (мұңды, көңілді және т.б.) байқауға үйрету. **Ән айту.** Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Музыканың басталуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындау, қимылдарды өзбетінше бастау және аяқтау. Балалардың билейтін музыкаға сәйкес би қимылдарын өзбетінше орындауына, таныс би қимылдарын ойындарда қолдануына мүмкіндік беру.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 - 2023 оқу жылына арналған
ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Төрежан» бөбекжай балабақша ЖШС
Тобы: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: қаңтар 2023 жыл

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Қаңтар	**Дене шынықтыру**	**Ырғақтық жаттығулар.** Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыканың сүйемелдеуімен орындау. Жалпы дамытушы жаттығулар Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар: қолды жоғары, алға, жан-жаққа көтеру және түсіру (бірге немесе кезекпен); заттарды бір қолынан екінші қолына салу, алдына, артқа апару, басынан жоғары көтеру; қолдарын алдына немесе басынан жоғары, артқа апарып шапалақтау; қолды алға, жан-жаққа созу, алақандарын жоғары қарату, қолды көтеру, түсіру, саусақтарды қозғалту, қол саусақтарын жұму және ашу. **Кеудеге арналған жаттығулар:** допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға-оңға) бұрылу; солға, оңға бұрылу (отырған қалыпта); аяқты көтеру және түсіру, аяқтарды қозғалту (шалқасынан жатқан қалыпта); аяқты бүгу және созу (бірге және кезекпен), шалқасынан жатқан қалыптан бұрылып, етпетінен жату және керісінше; иықтарды жоғары көтеріп, қолды жан-жаққа созып еңкею (етпетінен жатқан қалыпта).

	Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айту. Сөздік қор: Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту, қарама-қарсы мағынадағы сөздерді - антонимдерді енгізу. Жаңа ертегілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тыңдай білуге, олардың мазмұнындағы әрекеттердің дамуын бақылауға, шығарманың кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға тәрбиелеу. Балалармен кейіпкерлердің әрекеттері мен олардың әрекеттерінің салдарын талқылау.
	Қазақ тілі	**Сөздік қоры:** күнделікті өмірде жиі қолданылатын кейбір тұрмыстық заттардың, жабайы жануарлардың, үй жануарларының аттарын білдіретін сөздердің мағынасын дұрыс айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру;
	Математика негіздері	**Сан** «Көп», «бір» ұғымдары туралы түсініктерді қалыптастыру, заттардың санын ажыратуға үйрету: көп-біреу (біреу-көп), біртекті заттарды топтастыру және олардың біреуін бөліп көрсету, қоршаған ортадан бір немесе бірнеше бірдей затты табу, «Қанша» сұрағына жауап беру.
	Қоршаған ортамен таныстыру	Заттық әлем: Заттардың айырмашылықтары мен атауларын, олардың көлемін, түсін, пішінін қарастыру мен зерттеу дағдыларын қалыптастыру, заттардың сапалары мен қасиеттерін: сипап сезу, дәмін көру, есту арқылы тануды қалыптастыру. Заттар, ойыншықтар, кітаптар және ыдыстарға ұқыптылықпен қарауға, жануарларға қамқор болуға тәрбиелеу. Әртүрлі заттардың атауларын сөйлегенде белсенді қолдану, заттардың атқаратын қызметтерін түсіну, заттардың тобын білдіретін түсініктерді меңгеру.
	Құрастыру	Балалардың құрастыруға қызығушылығын арттыру, конструкторлардың түрлерімен таныстыру.

		Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылыс бөлшектерін: текшелер, кірпіштер, цилиндрлер, үшбұрыштар, призмаларды ажырата білуге, атауға және қолдануға үйрету, бұрын алынған дағдыларды: төсеу, бекіту, қою қолдана отырып, жаңа ғимараттар салу.
	Сурет салу	Көлденең және тік сызықтарды салу, олардың қиылысуын жүргізе білу, әр түрлі пішіндегі (ыдыс-аяқ, ойыншықтар, жануарлар), дөңгелек пішінді (шарлар, бұлттар, күн) заттарды бейнелеу, бірнеше көлденең және тік сызықтардан тұратын заттарды бейнелеу.
	Мүсіндеу	Сазбалшықтан, ермексаздан мүсіндеуге қызығушылыққа баулу. Сазбалшық, ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып, кейбір заттарды, азық-түлік тағамдарын мүсіндеуге үйрету.
	Жапсыру	Балалардың жапсыруға қызығушылығын арттыру. Қағаз бетінде көлемі, түсі, пішіні бойынша әртүрлі дайын пішіндерді белгілі реттілікпен орналастыра отырып, ойдан немесе берілген тапсырма бойынша заттардың бейнесін жасау, содан соң пайда болған бейнені қағазға жапсыру.
	Музыка	**Музыка тыңдау.** Музыкалық шығарманы соңына дейін тыңдауға, музыканың сипатын түсінуге, музыкалық шығарманың неше бөлімнен тұратынын білуге және ажыратуға үйрету. Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балғашық, сылдырмақ, барабан, металлофон және т.б.) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру. **Ән айту.** Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). **Музыкалық-ырғақтық қимылдар** Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Би қимылдарын орындау сапасын жақсарту: кезек-кезек екі аяқпен және бір аяқпен секіру. Заттармен және заттарсыз музыкалық шығарманың қарқыны мен сипатына сәйкес бір-бірден, жұппен ырғақты қимылдар орындау.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 - 2023 оқу жылына арналған
ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Төрежан» бөбекжай балабақша ЖШС
Тобы: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: ақпан 2023 жыл

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Ақпан	**Дене шынықтыру**	**Аяққа арналған жаттығулар:** аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою; қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; отырып құм салынған қапшықтарды аяқтың бақайларымен қысып ұстау, таяқтың, білікшенің (диаметрі 6-8 сантиметр) бойымен қосалқы қадаммен жүру. **Қимылды ойындар** Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету, қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. **Дербес қимыл белсенділігі** Қимылдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын дамыту. Арбалар, автомобильдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өзбетінше ойнауға ынталандыру. Өрмелеу, еңбектеу дағдыларын,ептілікті, жылдамдықты дамыту, қимылдарды мәнерлі орындауға баулу.
	Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет	Тілдің грамматикалық құрылымы: Сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыру, зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдану, зат есімдерді жекеше, көпше түрде, етістіктерді келер және өткен шақта қолдану. Оқылған шығармадан ең қызықты, мәнерлі үзінділерді қайталау, балаларға сөздер мен қарапайым сөз тіркестерін қайталап айтуға мүмкіндік беру.
	Қазақ тілі	педагогтің өтініші бойынша қарапайым әрекеттерді орындауға үйрету (бер, алып

		кел, ал), сөздік қорын кеңейту.
	Математика негіздері	**Заттарды салыстыру:** заттарға қосу немесе заттардан алу тәсілдері арқылы тең және тең емес заттар тобын салыстыру, «Тең бе?», «Қайсысы артық (кем)?» сауалдарына жауап беру.
	Қоршаған ортамен таныстыру	Қоршаған ортаны қабылдау, кеңістікті бағдарлауға үйрету. **Көлік, байланыс құралдары** Көлік құралдарының түрлерімен және ауада ұшатын қозғалыс құралдарымен таныстыру. Жаяу жүргіншілерге және жолаушыларға арналған қарапайым ережелермен таныстыру. **Еңбекке баулу** Таныс мамандық иелеріне құрметпен қарау, олардың еңбек нәтижелеріне қамқорлық таныту. Балаларды ересектердің еңбегін бақылау негізінде ойын әрекетіне ынталандыру. Мүмкіндіктеріне қарай күтушіге, аула сыпырушыға көмек көрсетуді ұйымдастыру. Өзгенің еңбегінің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау. Қарапайым тапсырмаларды өздігінен орындауға, түрлі балалар әрекетіне қажетті материалдарды, құрал-жабдықтарды әзірлеуге, қолданып болған соң ойыншықтарды, кітаптарды, заттарды орнына жинауға баулу. Өзінің, құрдастарының шығармашылық жұмыстарының нәтижелеріне, суреттеріне, бұйымдарға құрметпен қарауға, оларға ұқыптылықпен қарауға баулу.
	Құрастыру	Құрастырылатын құрылысты қарапайым сызбаларға, суреттегі үлгісіне қарап зерттеуге және кірпіштерді, тақтайшаларды тігінен қатарға орналастырып, бір-бірімен мықтап бекіту тәсілдерін қолданып, өзбетінше құрастыруға мүмкіндік беру, өзінің тұрғызған құрылысын талдауға баулу. Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнату.
	Сурет салу	Сурет салу кезінде қарындашты, қылқаламды қатты қыспай дұрыс ұстауды үйрету. Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды, бояудың келесі түсін қолдану үшін қылқаламды басқа түске салмас бұрын жақсылап суға шайып алып қолдануды, жуылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлықпен сүртіп кептіруді үйрету.
	Мүсіндеу	Кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы заттарды мүсіндеу (ыдыстар, ойыншықтар). Бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді және жануарларды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру.
	Жапсыру	Желімдеудің техникасын үйрету: желімді қылқаламға, мұқият жағып алу,

		жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдану.
	Музыка	**Музыка тыңдау.** Түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көңіл күйін қабылдай білуді қалыптастыру; әннің мазмұнын түсіну. Әртүрлі аспапта орындалған әндерді тыңдауға, оларды есте сақтауға және білуге; шығарманы соңына дейін тыңдауға үйрету. **Ән айту.** Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Музыканың басталуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындау, қимылдарды өзбетінше бастау және аяқтау.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 - 2023 оқу жылына арналған
ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Төрежан» бөбекжай балабақша ЖШС
Тобы: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: наурыз 2023 жыл

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Наурыз	**Дене шынықтыру**	**Спорттық жаттығулар:** Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңға және солға бұрылып тебу; Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру** Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмытылсын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өзбетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.
	Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет	**Байланыстырып сөйлеу:** Суреттерді, заттарды қарастыруда, тірі және өлі табиғат нысандарын бақылау кезінде, шығармаларды тыңдағаннан, мультфильмдер, ертегілер көргеннен кейін балаларды алған әсерлерімен бөлісуге үйрету. Ересектермен бірге ертегілерді, қарапайым көріністерді ойнауға, бірлескен ойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу.

	Қазақ тілі	Тілдің грамматикалық құрылымы: сөз тіркестерін және сөйлеудің байланысты бөліктерін түсінуге үйрету (зат есімдер мен сын есімдер, зат есімдер мен етістіктер);
	Математика негіздері	**Шама** Екі затты өлшемі бойынша (ұзын-қысқа, биік-аласа, артық-кем) салыстыру. Өлшемдері қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру, заттарды салыстыруда шаманың берілген белгісі бойынша (ұзындығы, ені, биіктігі, жалпы шамасы бойынша) бір затты екінші затпен беттестіру және жанына қою тәсілдері арқылы салыстыру, салыстыру нәтижелерін ұзындығы бойынша ұзын-қысқа, бірдей, тең, ені бойынша кең-тар, бірдей, тең, биіктігі бойынша биік-аласа, бірдей, тең, жалпы шамасы бойынша үлкен-кіші сөздерімен белгілеу.
	Қоршаған ортамен таныстыру	**Адамгершілікке баулу** Балаларда жақсы және жаман әрекеттер, қылықтар туралы қарапайым түсініктерді дамыту, әлеуметтік және эмоционалды интеллекті тәрбиелеу: балалардың назарын адамның жеке қасиеттеріне (мейірімді, жанашыр, қамқор, сезімтал және іскер, еңбекқор, ұқыпты) аудару, жақсы және жаман әрекеттерді дұрыс бағалау тәжірибесін қалыптастыру. **Менің Отаным - Қазақстан** Балалар тұратын қала мен ауыл, Қазақстан Республикасының астанасы, мемлекеттік рәміздері туралы білімдерін қалыптастыру. Қазақ халқының дәстүрлі киіз үйімен таныстыру. Балаларды айналасындағы ересектердің жақсы көретінін, оған әрқашан қамқорлық танытатынын білдіре отырып, өзінің туған жеріне, Отанына деген сүйіспеншілік сезімін ояту.
	Құрастыру	Ұжымдық құрылыс жасауға баулу, алдын-ала келісе отырып, құрылыс бөліктерін жеке дайындау, өздерінің құрастырған бұйымдарын біріктіре отырып, дайын болған құрылыспен бірге ойнату.
	Сурет салу	Қазақ халқының әшекей бұйымдарымен (білезік, жүзік, балдақ, сырға, тұмар және т.б.) таныстыру. Мүсіндеу тәсілдерін қолдана отырып, өзіне ұнаған бұйымдарды мүсіндеу, оларды таяқшамен безендіру.
	Мүсіндеу	**Заттық мүсіндеу:** 1) сазбалшықтың, ермексаздың қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. Сазбалшық, қамыр, ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып, көкөністер мен жемістерді, кейбір заттарды, азық-түлік тағамдарын мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру; 2) алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы кесектерді жаю, элементтерді қарапайым заттарға (ыдыстар, ойыншықтарды мүсіндеу) біріктіру білігін жетілдіру.
	Жапсыру	Қазақ халқының ұлттық ыдыс-аяқтарымен, тұрмыстық заттарымен таныстыру. Ұнаған дайын заттардың пішіндерін қазақ оюларының қарапайым элементтерімен

		безендіру. Заттардың пішіні мен олардың түсі туралы білімді бекіту.
	Музыка	**Музыка тыңдау.** Музыкалық шығарманы иллюстрациялармен салыстыра білуді қалыптастыру.Балалар аспаптарының, музыкалық ойыншықтардың дыбысталуын ажыратуға үйрету; оларды атай білу. **Ән айту.** Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Қазақ халқының би өнерімен таныстыру. Музыкалық сүйемелдеумен қазақ би қимылдарының қарапайым элементтерін орындау, ойындарда таныс би қимылдарын қайталау.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 - 2023 оқу жылына арналған
ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Төрежан» бөбекжай балабақша ЖШС
Тобы: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: сәуір 2023 жыл

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Сәуір	**Дене шынықтыру**	**Салауатты өмір салтын қалыптастыру.** Сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру**.** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт өнімдері және т.б.) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар және т. б.) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайтатын жаттығулармен таныстыру. Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айту, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу.
	Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет	Ересектердің сөзін тыңдау және түсіну, сөйлеу әдебінің тиісті формаларын дұрыс қолдану, ересектермен диалог құру, берілген сұрақтарды тыңдау және түсінікті жауап беру. Балаларды тақпақтар мен шағын өлеңдерді жатқа айтуға үйрету.
	Қазақ тілі	2) келісілген сөйлеуді дамыту; 3) қарапайым сөйлемдер құруды үйрету; 4) қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету (бұл кім? Бұл емес пе?);
	Математика негіздері	**Геометриялық фигуралар.** Балаларды геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураларды зерттеуге мүмкіндік беру.

	Қоршаған ортамен таныстыру	**Тірі және өлі табиғат заттары мен құбылыстарына қызығушылықтарын қалыптастыру.** **Өсімдіктер әлемі** Туған өлкенің кейбір өсімдіктері туралы қарапайым түсініктерді қалыптастыру. Ағаштардың, дала гүлдерінің, кейбір көкөністер мен жемістердің, бөлме өсімдіктерінің 2-3 түрін тану және атау, өсімдік бөліктерін тану. Жануарлар әлемі Үй жануарлары мен олардың төлдері туралы білімдерін бекіту. Қазақстанды мекендейтін жабайы жануарлар жайлы түсініктерін қалыптастыру, табиғат бұрышын мекендеушілерді бақылау дағдыларын қалыптастыру.
	Құрастыру	Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру. Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу.
	Сурет салу	Қазақ ою-өрнектерінің қарапайым элементтерін қайталап салуға баулу. Құмға таяқшалармен, асфальтқа бормен, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру.
	Мүсіндеу	Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу
	Жапсыру	Жапсыруда табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін қолдану (жырту, умаждау, бүктеу, қатпарлау). Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу.
	Музыка	**Музыка тыңдау** Ересектердің орындауындағы және аудио-бейнежазбадан музыка тыңдауға үйрету. Музыкалық шығарманың көркем құралдарын: дауысы (ақырын-қатты), қарқыны (жылдам-баяу), көңіл-күйі (мұңды, көңілді және т.б.) байқауға үйрету. **Ән айту** Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар** Музыканың басталуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындау, қимылдарды өзбетінше бастау және аяқтау. Балалардың билейтін музыкаға сәйкес би қимылдарын өзбетінше орындауына, таныс би қимылдарын ойындарда қолдануына мүмкіндік беру.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 - 2023 оқу жылына арналған
ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Төрежан» бөбекжай балабақша ЖШС
Тобы: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: мамыр 2023 жыл

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Мамыр	**Дене шынықтыру**	**Сауықтыру-шынықтыру шаралары** Жыл бойы медицина қызметкерінің басшылығымен балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Ата-аналардың қалауларын ескеріп, мектепке дейінгі ұйым әкімшілігі мен медицина қызметкерлерінің шешімі бойынша арнайы шынықтыру шараларын жүргізу. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.
	Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет	Кейіпкерлерді сипаттау үшін дауыс ырғағының мәнерлі қарапайым тәсілдерін қолдану, таныс ертегілерді ойнауға және сахналауға ынталандыру, қызығушылығын ояту. **Оқу, әңгімелеу.** Балаларды тақпақтар мен шағын өлеңдерді жатқа айтуға үйрету.
	Қазақ тілі	шағын, күрделі емес мәтіндерді, өлеңдерді есте сақтау және айту дағдыларын қалыптастыру.
	Математика негіздері	**Кеңістікті бағдарлау.** Өзінің дене мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтау: үстінде-астында, алдында-артында, оң-сол.

	Қоршаған ортамен таныстыру	**Табиғаттағы маусымдық өзгерістер.** Ауа-райының жағдайын анықтау (суық, жылы, ыстық), табиғат құбылыстарын бақылау (маусымдық), бақылау күнтізбесінде жылдың қысқы, көктемгі, жазғы және күзгі мезгілдеріндегі ауа-райының жай-күйін белгілеу.
	Құрастыру	Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру. Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу.
	Сурет салу	Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу.
	Мүсіндеу	Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу
	Жапсыру	Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру арқылы киіз, кілем, көрпе, алаша орамал және т.б. жасау. Жапсыру барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу.
	Музыка	**Музыка тыңда.**Түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көңіл күйін қабылдай білуді қалыптастыру; әннің мазмұнын түсіну. Әртүрлі аспапта орындалған әндерді тыңдауға, оларды есте сақтауға және білуге; шығарманы соңына дейін тыңдауға үйрету. **Ән айту.** Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Қазақ халқының би өнерімен таныстыру. Музыкалық сүйемелдеумен қазақ би қимылдарының қарапайым элементтерін орындау, ойындарда таныс би қимылдарын қайталау.

Бекітемін:
«Төрежан» бөбекжай балабақшасы ЖШС
меңгерушісі: М.Байгунусова

Ұйымдастырылған іс-әрекеттің циклограммасы

Ортаңғы «Балдырған» тобы

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақша ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 01.09-02.09.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері				**Бейсенбі 01.09.2022**	**Жұма 02.09.2022**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу Кітап дүкені және кітапхана туралы балалардың ойларын тыңдау, кітапханада және кітап дүкенінде сюжеттік-рөлдік ойынын ойнату. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру**				
				Үстел үсті ойыны «Жоғалған зат» картотека №1 Ойын барысы: Үстелдің үстіне бірнеше зат қойылады. Бала оларға мұқият қарап алған соң, теріс қарап тұрады. Үстелден бір зат алып тасталынады. Бала қай заттың жоғалып кеткенін табу керек. Заттардың санын ақырындап өсіруге болады. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Балалармен жеке жұмыс:** Дәуіржанға	**Үстел үсті ойыны «Жақсы және жаман деген не?» картотека №12** Мақсаты: қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелерімен таныстыру, адамдардың іс-әрекеттерін талдауға және оларға баға беруге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Балалармен жеке жұмыс:** Ибрагимге түстердің атауын айтуды үйрету. **Еңбек әрекеті:** Үстел үстіндегі ойыншықтарды жинау.

				аяқ киімін киіп, шешуді үйрету. **Еңбек әрекеті:** Үстел үстіндегі ойыншықтарды жинау.	
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затсыз орындалады)** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Күнге қолымызды жылытамыз». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды артта ұстау (белге қою). Қолды алға созып, алақанды жоғары,, төмен бұрып: «ыстық», – деп, қолды артқа тығу. Орнықты қалып. (6 рет қайталау.) 2. «Тізені шапалақтау». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыбелге қою. Алға иіліп, тізені шапалақтап: «шап-шапшапалақ», – деп, денені түзу ұстап тұру, жоғарыға қарап созылу. (5 рет қайталау.) 3. «Жоғары созыл». Б.қ.: өкшемен отырып, қолдыбелге қою. Тізерлеп отырып, созылып, жоғарыға қарау, б.қ.-қа оралу, «отырдық», – деп айту. (5 рет қайталау). 4. «Қоян». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру (қолды әртүрлі қалыпта ұстауға болады). 8-10 секіру және 8-10 қадам. Жеңіл секіру. Еркін тыныс алу. (3 рет қайталау). **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас				**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін

				ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
				Саусақ жаттығуы: **«Құстар қанат қағады»** Құстар ұшып барады, Көкте қанат қағады. Барлық құстар қосылып, Шиқ-шиқ-деп, ән салады. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы:** «Кірпі» Момақанмын алайда, (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет				**Музыка** **Мақсаты: Музыка тыңдау** Музыкалық шығарманы соңына дейін тыңдауға, музыканың сипатын түсінуге, музыкалық шығарманың неше бөлімнен тұратынын білуге және ажыратуға үйрету. Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка	**Дене шынықтыру** Міндеті: Жалпы дамытушы жаттығулар. Көзбен бағдарлай отырып, ауызша нұсқаулармен ойын түріндегі жаттығуларды (жануарлардың қозғалысына еліктеу) педагогпен бірге орындауға үйрету. Жаттығуларды заттармен және заттарсыз орындау. Негізгі қимылдар: Жүру. Белгілі бір

				аспаптарының (музыкалық балғашық, сылдырмақ, барабан, металлофон және т.б.) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру. **Ән айту** Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). **Музыкалық-ырғақтық қимылдар** Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Би қимылдарын орындау сапасын жақсарту: кезек-кезек екі аяқпен және бір аяқпен секіру. Заттармен және заттарсыз музыкалық шығарман ың қарқыны мен сипатына сәйкес бір-бірден, жұппен ырғақты қимылдар орындау.	тапсырмаларды орындау арқылы еркін жүру және жүгіру дағдыларын қалыптастыру: сапта бір-бірлеп, бірінің артынан бірі, тізені жоғары көтеріп жүру, аралықты сақтай отырып, бағытты өзгертіп қол мен аяқ қозғалыстарын үйлестіру, шеңбер бойлап, қол ұстасып, арқаннан ұстап, тоқтай қалып, жүрелеп, бұрылып, "жыланша", заттарды айналып өтіп, төбешікке шығып және төбешіктен түсіп саппен жүру;
				«Білім күні» суретпен	«Менің сүйікті

				жұмыс. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Топтық жұмыс: «Мереке» Әр бала таңдауы бойынша мерекелік шар, гүлдер т.б. заттардың суретін салу, мүсіндеу, заттардың түстерін атау. **(сурет салу, мүсіндеу)** Конструктордан ғимараттар құрастыру **(құрастыру)** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау.	балабақшам» суретпен жұмыс. Мақсаты: Балабақша туралы әңгімелесу, балабақша қызметкерлерімен таныстыру. Дағдыларды қалыптастыру: дауысты (а, е, і, ү) дыбыстарды айта білуге үйрету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Топтық жұмыс: «Менің тобым» Әр бала таңдауы бойынша топтағы заттардың суретін салу, жапсыру, мүсіндеу, заттардың түстерін атау. **(сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)** Конструктордан балабақша ауласын құрастыру **(құрастыру)** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау.
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше?				

	Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше?. Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(Қоршаған ортамен таныстыру)**				
Серуен				**Серуен** **Бақылау: Күз мезгілін бақылау** **Мақсаты:** балаларға күз мезгілі туралы түсінік беру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Учаскедегі шашылған ағаш бұтақтарын жинату. **Мақсаты**: Еңбекке баулу. *(еңбек қызметі)* **Көркем әдебиет бойынша жеке жұмыс.** **Көркем сөз:** «Күз» Берекесін сыйлауға Өлкемізге күз келді. Жемістерін жинауға Шақырады біздерді. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын К-№1** «Кептерді қуып жет» Мақсаты: Белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы еркін жүру және жүгіру дағдыларын қалыптастыру. **(дене шынықтыру)** Еркін ойындар.	**Серуен** **Бақылау: Бұлтты бақылау** **Мақсаты:** балаларға бұлттың неге ұқсайтынын, қай бағытқа көшіп жатқанын бақылатып әңгімелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Учаскедегі шашылған жапырақтарды жинату. **Мақсаты**: Еңбекке баулу. (еңбек қызметі) **Көркем әдебиет бойынша көркем сөз:** «Бұлт» Қ. Әлімқұлов Түрленді дала, бау- бақша, Құлпыра қалды тау жақта. Қара бұлтты жел қуып Жөнеп берді аулаққа. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойындар К-№2** «Түсті автокөліктер» Жаттығуларды заттармен және заттарсыз орындау. **(Дене шынықтыру)** Еркін ойындар

Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.** «Әлди» Ж.Байырбекова **(Музыка***)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады.

	Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру**).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды**(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарламалар)				**Дидактикалық ойын: «Көп-аз»** **Мақсаты:** берілген түс бойынша заттарды табу және атау. **(математика негіздері)** **Балаларға арналған концерт-қолдан жасалған музыкалық аспаптарда ойнау.** **Мақсаты:** көркемдік дағдыларды дамыту. ***(музыка***)***	**Сюжетті-рөлді ойын: «Балабақшада»** **Мақсаты:** тәртіптік дағдыларын бекіту, сөздіктегі сөздерді қолдану. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Ғажайып бояу» эксперименттік қызметі** **Мақсаты:** жаңа түстерді енгізу арқылы түс туралы түсініктерді кеңейту ***(математика негіздері)***
Балалармен жеке жұмыс				Амирге қиылған қағаздардан пішіндерді құрастыруға үйрету. **(Құрастыру)** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші	Аминаға суретке қарап ойыншық туралы әңгімелеуге үйрету, сүйікті ойыншық туралы қысқаша әңгіме құра білуге дағдыландыру. **(Сөйлеуді дамыту және**

				топтарда жұмыс істейді.	**көркем әдебиет)** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен				Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **«Ақ қоян»** **Мақсаты:** балаларды жылдамдыққа, мықты болуға тәрбиелеу. Белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы еркін жүру және жүгіру дағдыларын қалыптастыру *(Дене шынықтыру**)*	**Күз мезгілінде желді бақылау** **Мақсаты**: Күз мезгіліндегі желдің салқын болатынын айту. Әңгімелесу арқылы балалардың тілін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** «**Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. *(дене шынықтыру**)*
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру туралы ата-аналарға кеңес: «Балалардың өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын тәрбиелеу»				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақшасы ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 05.09-09.09.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 05.09.2022**	**Сейсенбі 06.09.2022**	**Сәрсенбі 07.09.2022**	**Бейсенбі 08.09.2022**	**Жұма 09.09.2022**
Балаларды қабылд Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **«Барлығы балабақша туралы»** Балаларды балабақша ғимаратындағы топтармен және үй-жайлармен таныстыруды жалғастыру. «Мен - балабақша тәрбиеленушісімін», «Балабақша – менің туған үйім» ұғымдарын қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойыны: «Сөздер тізбегі»** **Ойын барысы:** Балалар шеңберге отырғызылады. Бірінші бала кез-келген бір заттың атын атайды. **Мысалы:** «Ірімшік» Екіншісі алдыңғы айтылған сөзді атайды да, өзі бір сөз қосып айтады. Осылайша жалғаса береді. Әрбір келесі ойыншы алдында айтылған барлық сөзді ретімен атап шығады да, өзінің сөзін қосып отырады. Кім	**Үстел үсті ойыны: «Есте сақта және тап»** **Ойын барысы:** 3-4 картинада берілген суреттерді есте сақтап, оларды атау қажет. Содан соң балалар сол бейнелерді 10-12 дана ұқсас суреттердің арасынан табу керек. Бұл жаттығуды сандар мен әріптерден де жасауға болады. Ол үшін арнайы әріптер мен сандар кассасын пайдалануға болады. **(математика негіздері)**	**Үстел үсті ойыны: «Шатаспай есте сақта»** **Ойын барысы:** Әр баланың алдына әртүрлі заттар бейнеленген 10-15 карточка қойылады (алма, троллейбус, шәйнек, ұшақ, қалам, машина, ат, әтеш т.б.) Психолог: «Қазір мен сендерге бірнеше сөздерді атаймын. Алдыңдағы суреттерге қарап, мен айтқан сөзді есте сақтауға көмектесетін бір затты таңдап ал да, оны бөлек жерге қой», — деп нұсқау береді. Бірінші сөз оқылады. Бала алдындағы суреттен таңдаған соң, екінші сөз және ары қарай осылайша	**Үстел үсті ойыны: «Қиял арқылы сөздерді есте сақтау»** **Ойын барысы:** Балаларды логикалық байланысы жоқ сөздерді есте сақтауға үйретеміз. Сөздер: ағаш, үстел, буғыш, себет, тарақ, сабын, кірпі, өшіргіш, кітап, күн. Осы сөздерді пайдаланып әңгіме құрастыру қажет. «Көз алдарыңда әдемі жасыл ағаш өсіп тұр деп елестетіңдер. Ол тақтаға қарай өсе бастады, тақтадан төмен қарай аяқтары түсті, сонымен үстел пайда болды. Үстелге жақындай қарадық, үстелдің үстінен	**Үстел үсті ойыны: «Кезек»** Ойын барысы: Сурет, карточкаларды немесе қандай да бір затты кезекке тұрғызу. **Мысалы:** тіс дәрігеріне, шаштаразға. Балалар артқа қарап тұруын сұраймыз да, қандай-да бір затты алып тастап, қайтадан «Кім кезектен қашып кетті?» — деп сұраймыз. Қайтадан ары қарап тұруын сұраймыз, карточкалаардың орнын ауыстырып, «Кім кезегін

	шатасады, сол ойыншы ойыннан шығады. Ал ең соңында қалған оқушы жеңімпаз атанады. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**		оқылады. Бала психолог айтқан сөзді қайталап, өз заттарының ішінен байланыстыра-тын суретті алып, есінде сақтауы қажет. **Мысалы:** өрт, зауыт, сиыр, орындық, әке, отыру, мейірімділік т.б.**(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	төмен қарай аққан шалшық су көрдік. Ол үлкен өзенге айналды. Өзеннің ортасында ожау пайда болды, одан ол себетке айналып кетті. Одан кейін себет жағаға ұшып кетті. Оған жақындап себеттің бір жағын сындырсаңыз, тарақ пайда болды. Оны қолыңызға алып шашыңызды тарай бастадыңыз, содан кейін басыңызды сабынмен жудыңыз. Сабын көпіршіктері ағып, кірпідей үрпиіп шашың қалды. Сізге өте ыңғайсыз, буғышты алып шашыңызды жинадыңыз. Буғыш буғанға шыдамай үзіліп жерге түсті. Жерге түскенде төңкеріліп, кітапқа айналып кетті. Кітап бетін ашсаңыз оның ішінен көзіңізге шағылысып күн түсті. Алдымен балалар біздің құраған әңгімені елестетуге тырыссын, содан кейін өздері (басқа сөздерді пайдаланып) құрап бір-біріне айтып дағдылансын. Қорытынды бөлімде біз сөздер тізбегін оқимыз,	шатастырып алды?» — деп сұраймыз. Содан кейін карточкаларды төңкеріп, «Көбелек қайда ұйықтап жатыр?», «Піл қайда ұйықтап жатыр?» және т.б сұраймыз. **(қоршаған ортамен таныстыру)**

				ал олар өз беттерімен байланыс құра отырып, тізбектеп айтылғандарды есте сақтайды. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затпен орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Шапалақ». Б.қ.: қолдыекі жаққа созып отыру. Қолды төмен түсіру, орындықты шапалақтап ұрып: «тақ-тақ», – дейді. Б.қ.арқаны түзу ұстайды. (6 рет қайталау) 2. «Алақанды орындыққа қою». Б.қ.: орындықтың арқалығына қарап, аяқты алшақ қойып, қолды артқа ұстап тұру. Орындықтың арқалығы арқылы алдыға иілу, алдыға қарау – б.қ. (5 рет қайталау). 3. «Абай бол». Б.қ.: қолды еденге тіреп отыру. Бір аяқты орындықтың астына созып, түзу ұстау. Б.қ.-қа оралу.Осылайша келесі аяқпен орындау (3 рет қайталау). 4. «Бұрылу». Б.қ.: орындықтың арқалығына қарап, қолды арқалыққа қойып отыру. Оңға бұрылу (солға), алға қарау. Қолды арқалықтан түсіру. 3-4 рет қайталау. Аяқты қозғамау. 5. «Секіру». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыартқа ұстау. Бірнеше рет серпіліп, 8-10 рет биік секіру, орындықты айнала жүру. 3-4 рет қайталау. 6. «Қолдыекі жаққа созу». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру. Қолды екі жаққа созып, төмен түсіру, «төмен», – деп айту (5 рет қайталау). **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(Сөйлеуді дамыту**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай,

	Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынш әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «Менің отбасым» Бас бармақ – ата Сұқ саусақ – әже Ортан терек – әке Шылдыр шүмек – ана Кішкене бөбек – мен **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы: «Достық» жаттығуы** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес… (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз.	**Саусақ жаттығуы: «Саусақтардың амандасуы»** Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап амандасады - Сәлеметсің бе, Балақ үйрек! - Сәлем, Ортан терек! - Амансың ба, Шылдыр шүмек! - Қалың қалай, Кішкене бөбек! (Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы: «Гүл»** Балалар қолдарын көтеріп, саусақтарын біріктіріп, жабылып тұрған гүлдердің бүршіктерін келтіреді. Жайлап саусақтарын ашып, алақандарын жайып «гүлдің ашылғанын» көрсету. Төмендегі тақпақты қайталау. Міне, гүлдің бүршіктері, Ашылады әдемі. **((Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы: «Көмекшілерге алғыс білдіру»** - Рахмет саған, көздерім, сендер бәрін көресіңдер. (көзерін қолмен басу) - Рахмет саған, құлақтары сендер бәрін естисіңдер. (құлақтарын ұстау) - Рахмет саған, қолдарым, сендер бәрін істейсіңдер. (шапалақтау) - Рахмет саған, аяқтарым, енді, сендер топылдатып жүресіңдер. (топылдату) **(Сөйлеуді дамыту және**

		Бір, екі, үш, төрт, бес.. Енді санауды аяқтадық (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**			**көркем әдебиет)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырыл-ған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Мақсаты:** **Негізгі қимылдар:** Шеңбер құрып сапқа тұру. Сапқа тұрып берілген белгі бойынша тоқтап, бір қатармен жаяу жүру. Сапта бағытты сақтай отырып жүруді үйрету, педагогтің берген белгісі бойынша тоқтауды үйренуді қалыптастыру. Шеңбер бойына сапқа тұруды үйретіп, оны бекіту, өз ісәрекетін басқа балалардың іс-әрекетімен сәйкестендіре білу. Зейінін дамыту, кеңістікте бағдарын айқындауға үйрету, жинақылыққа тәрбиелеу, спортзалда өтетін жаттығуларға сергек	**Қазақ тілі** **Мақсаты:** шағын, күрделі емес мәтіндерді, өлеңдерді есте сақтау және айту дағдыларын қалыптастыру. **Сөздік минимум** Сәлеметсіз бе? -Сау болыңыз! -Кел, отыр, тұр, ал, әкел **«Менің балабақшам» постері. «Балабақша» сюжетті-рөлдік ойын»**	**Дене шынықтыру** **Негізгі қимылдар:** Сапқа бір қатар болып тұру, сапта бір қатармен жүру және жүгіру. Тепе-теңдікті сақтапқуыршақты қолда ұстап, баспалдақпен төбешікке (горка) көтерілу, тұтқаларынан ұстамай, төмен қарай отырып сырғанау. **Қимылды ойын:** «Күлше нан». **Мақсаты**: шеңбер бойына сапқа тұруға жаттықтыру, шеңберді айнала жүруге, ойын ережелерін орындауға үйрету.	**Музыка** **Мақсаты: Музыка тыңдау** Музыкалық шығарманы соңына дейін тыңдауға, музыканың сипатын түсінуге, музыкалық шығарманың неше бөлімнен тұратынын білуге және ажыратуға үйрету. Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балғашық, сылдырмақ, барабан, металлофон және т.б.) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру. **Ән айту** Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). **Музыкалық-ырғақтық қимылдар** Музыкамен	**Дене шынықтыру** **Мақсаты:** **Негізгі қимылдар:**Екі аяқпен секіру (аяқты қосып секіру және екі жаққа алшақ қойып секіру). Шеңбер бойына сапқа тұрып жаяу жүру. екі аяқпен секіруге үйрету (аяқты қосып секіру және екі жаққа алшақ қойып секіру), тізені аздап бүгіп, екі аяқпен серпіле секіру. Бір қарқынды сақтай отыра шеңбер бойымен жүре білуді бекіту. Жаттығу жасау кезінде тыныс алуды тоқтатпауды қалыптастыру. Үйлестіру қабілетін дамыту, қарқынды сақтау, педагогтің нұсқауымен іс-әрекетті жылдамдата және баяулата орындай білу, мейірімділікке, ымырашылдыққа тәрбиелеу.

	көңіл күй, оң көзқарас қалыптастыру. **Қимылды ойын:** «Ең жылдам». **Мақсаты:**Тікелей бағытта жүгіруге үйрету, жылдамдықты дамыту.			жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Би қимылдарын орындау сапасын жақсарту: кезек-кезек екі аяқпен және бір аяқпен секіру. Заттармен және заттарсыз музыкалық шығарманың қарқыны мен сипатына сәйкес бір-бірден, жұппен ырғақты қимылдар орындау.	**Қимылды ойын:** «Қияр». **Мақсаты:** жүгіру кезінде жалтарып кете білуге жаттықтыру, ойын ережелерін сақтай білуді дамыту.
	«Бауырсақ» ертегісі (суретпен жұмыс). «Бауырсақ» ертегісін естеріне түсіру. Дағдыларды қалыптастыру: дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды айта білуге үйрету. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Топтық жұмыс: «Бауырсақ» ертегісінің кейіпкерлерін бояу, «Бауырсақты» мүсіндеу	**«Балабақшадағы менің тобым»** суретпен жұмыс. Балабақша және ондағы топ туралы әңгімелесу, топтағы бұрыштармен таныстыру. Дағдыларды қалыптастыру: Дауысты, дауыссыз (а, о, і, ң) дыбыстарды айта білуге үйрету. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Топтық жұмыс: «Менің тобым»** Әр бала таңдауы	**Пішіндер туралы Ертегі (көрініс)** **Мақсаты:** пішіндермен таныстыруды жалғастыру. Сөздік жаттығулар **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Пішініне қарай топтастыр» Мақсаты:** заттарды пішініне қарай топтастыруға үйрету. **(математика негіздері)** **Қимылды ойын: «Кім баяу» Шарты:** Балалар тәрбиешімен бірге жүріп	**«Менің айналамдағы адамдар» суретпен жұмыс. Мақсаты:** бейтаныс адамдармен қарым-қатынас кезінде қауіпсіз мінез-құлық туралы алғашқы идеяларды қалыптастыру. Балаларды өз, бейтаныс, таныс адамдарды ажырата білуге үйрету. Дауысты, дауыссыз (а, о, і, ң, ғ) дыбыстарды айта білуге үйрету. **«Мысық, тауық және түлкі» ертегісі бойынша суретпен жұмыс** Тәрбиеші балаларға «Түлкі тауықты қалай ұрлап кетті?» деп ой	**«Апта күндері» «Туған күнге дейінгі апта» әңгіме** Таңертең оянған Дамира күнтізбе парағын аударып, бір аптадан кейін оның туған күні бар екенін түсінді! Ол, оны бір жыл күтті, ал көптен күткен мерекеге дейін бір апта қалды! Шындығында, Дамира мұның көп немесе аз екенін білмеді. Бірақ менің жүрегімде бір апта ішінде бәрін жасау үшін мерекеге шұғыл дайындалу керек екенін сезіндім! Туған күн жексенбі күні, бірақ ол алыс емес!

	(сурет салу, мүсіндеу) Конструктордан еркін тақырыпта құрастыру ***(құрастыру)***	бойынша таңдауы топтағы заттардың суретін салу, жапсыру, мүсіндеу, заттардың түстерін атау. ***(сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)*** Конструктордан балабақша ауласын құрастыру ***(құрастыру)*** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау.	келе жатыр. Күтпеген жерден ол: «Ал, енді көрелік, сендердің іштеріңнен кім өте баяу, аяқтың ұшымен жүре алады. Міне, былай», – дейді. Балалар аяқтарының ұшын көтеріп, мүмкіндігінше жай жүруге тырысады. Олар сол жүріп келе жатқан бағытта жүруді жалғастыра береді. Тәрбиеші білдірмей бір жаққа қарай шегініп: «Ал, енді бәрің маған қарай жүгіріңдер», – дейді. Балалар тәрбиешіге қарай жүгіріп, оны қоршап алады, ал ол балалармен әңгімелеседі, олардың жаттығуды жақсы тырысып орындағандарын айтады. ***(дене шынықтыру)*** **«Мен тұратын қаланың көшелеріндегі геометриялық пішіндерден жасалған үйлер»** (топтық жұмыс) **(сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру)**	тастау арқылы, әңгіме құрайды. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Телефонмен ойын: «Алло! Үйде кім бар? »** Тәрбиеші: "Алло! Үйде кім бар?", телефонды балаға береді. Бала өз отбасы мүшелерін атайды. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Достық ағашы»** *(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*	**«Дамираға өзін ретке келтіруге көмектес» дидактикалық ойыны.** Мақсаты: апта күндеріне орай Дамираға арналған заттарды ретімен жинау. (ас үйге не апару керек, үстелге не қою керек т.б.) Сөздік жаттығу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Дамираның туған күніне арналған сыйлық»** *(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)*
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұс				

	моториканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше?. Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Құстарды бақылау** **Мақсаты:** Күзгі құстардың өмірі жайлы түсінік беру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз**: «Суық торғай» (С. Қалиев) Торғай-торғай тоңдың ба, Қарап қойып жай ғана, Тұра алмайсың орныңда? Жем іздейсің айнала. Бір қонасың, бір ұшып Үйге кірші, торғайым, Отырасың бүрісіп. Мен аяздан қорғаймын **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.** **Мақсаты:** Жапырақтардың ағаштардан қалай түскенін бақылап, әдемі жапырақтардың айналаға қалай сән беріп тұрғанын әңгімелету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Шашылған жапырақтар қалдықтарын жинау. **Мақсаты:** еңбекке баулу. *(еңбек қызметі)* **Жеке жұмыс:** **Көркем сөз:** Ертегі оқып беру «Ағаштар ұйықтай ма?» **(Сөйлеуді дамыту**	**Құмдағы іздерді бақылау** Мақсаты: Учаскелердегі құмдағы іздердің кімнің ізі екенін айыра білуге үйрету. Өз іздерін бір-бірімен салыстыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Құм салғыштағы құмды күрекшелерімен көтеру. **Мақсаты:** еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (еңбек қызметі) **Жеке жұмыс** **Жұмбақ:** Жиып-теріп болатын, Қамбаға астық толатын, Қызыл қырман ойнайтын, Қай мезгіл деп ойлайсың? (Күз) **(Сөйлеуді дамыту және**	**Жерге түскен жапырақтарды бақылау.** **Мақсаты:** Балаларға жапырақтар неліктен жерге түскендігі туралы айту. Олардың түстерін атауға үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Құм салғыштың ішіне түскен жапырақтарды тазалау. Мақсаты: тазалыққа тәрбиелеу. (еңбек қызметі) **Балалармен жеке жұмыс**: Балаларға жұмбақ жасыру. Жазда тұрып жоғары, Күзде жерге қонады (жапырақ) Аспай піскен, Қайнамай піскен (жеміс) Жер бетінде шашы бар Жер астында басы бар (сәбіз)	**Күз мезгілінде желді бақылау** **Мақсаты**: Күз мезгіліндегі желдің салқын болатынын айту. Әңгімелесу арқылы балалардың тілін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Учаскедегі шашылған қағаздарды жинау. **Мақсаты:** тазалыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Тақпақ оқу «Желді күн» (Ж. Смақов) Гу-гу, гу-гу шықты Желдеттіде бұлт қуды Жел соққан соң Жел тіпті Жын соққандай жұлқынды **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын.**

	Еңбек: Құстарға жем шашу. **Мақсаты:** Құстарға қамқор болуға тәрбиелеу. (еңбек әрекеті) . **Қимылды ойын**. К-№ 3 «Ақ қоян» *(дене шынықтыру)* Еркін ойын	**және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын**. К-№ 4 «Қасқырлар мен лақтар» *(дене шынықтыру)* Еңбек әрекеті	**көркем әдебиет)** **Қимылды ойын**. К-№5 «Жапалақтар» (дене қозғалысы) Еркін ойын	**(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын**. К-№ 6 «Күн мен жаңбыр» (дене шынықтыру) Еркін ойын	К-№ 7 «Күн мен түн» (дене шынықтыру) Еркін ойын
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. нанды үгітпей, ойнамай жеуге үйрету **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Ертегі оқып беру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру.				

	Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.** «Әлди» Ж.Байырбекова **(Музыка***)**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үш түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру**)** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативтік,	**Дидактикалық ойын:** «Не артық?» **Мақсаты:** суреттерді салыстыру арқылы ойлау қабілетін дамыту. Тәрбиеші балаларға	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын:**	**Дидактикалық ойын: «Артығын тап» Мақсаты:** Тіл байлықтарын, сөздік қорларын молайту. Тапқырлық қабілеттерін дамытып, ойынға деген қызығушылықтарын	**Санамақ** Ал, балалар, тұрайық Алақанды ұрайық. Оңға қарап иіліп, Солға қарай иіліп Бір отырып, бір тұрып, Бір тыныгып алайық.	**Дидактикалық ойын: «Заттың атын ата» Мақсаты:** Балаларға түстерді ажырата білуге дағдыландыру. **(математика негіздері)** **Дидактикалық ойын:**

жеке, қосымша бағдарламалар)	үш қатар суреттері бар бетшелерді ұсынады. Әр қатардағы бейнеленген заттарды сипатына қарай мұқият қарап, басқаларынан өзгеше біреуін табуын өтінеді. Осылайша әр қатардағы заттардан бала артығын табады. **(Математика негіздері)** **Дидактикалық ойын: «Қоян»** **Мақсаты:** Ойын қиялды дамыту. Барысы: Балалар тірі заттардың эскиздік бейнесін үйренеді. Әр түрлі көлемдегі және ұзартылған картоннан кесілген сопақшалар қажет. Ойыншыларға артқы аяқтарында тұрған қоянның қол жетімді бөліктерінен құрауды ұсыну. Балаларға басқа жануарларды орналастыруға тырысу. ***(Құрастыру)***	**«Қолғапты безендір»** Мақсаты: Ойын кеңістіктік қатынастар мен симметрияны ескере отырып өрнектер жасауға үйретеді. Барысы: Баланың алдына қағаздан кесілген қолғап пен геометриялық пішіндер жиынтығын салу. Тапсырма-әдемі және симметриялы өрнек жасау. Бейнелеу іс-әрекетіндегі ойын ынтымақтастық, өзара әрекеттесу дағдыларын қалыптастыра алады. Мұны істеу үшін жұпқа бөліп, қолғап тарату: бір оңға, екіншісі солға. Олар бірдей үлгілерді жасауға тырыссын. ***(Жапсыру)***	дамыту. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Пластилин вазасы»** Бала әр түрлі реңктердегі пластилиннің 2-3 кішкене бөлігін біріктірсін, мәрмәрге ұқсайтын дақтарды алу үшін жақсы есте сақтау. Алынған массадан вазаны мүсіндейді. **(Мүсіндеу)**	Орнымыздан тұрайық, Белімізді жазайық. Жоғары төмен қарайық, **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Сиқырлы палитра»** Ойын қоршаған әлемнің түстерін қабылдауды және табиғат сұлулығына эмоционалды реакцияны дамытады. Қатысушыларға төртбұрышты түсті карталарды тарату. Табиғи нысанды атау. Балалар оның қалай боялғанын есте сақтауы керек, тиісті карталарды көтеруі керек. Мысалы, "қайың" сөзінде ақ, қара, жасыл квадраттар көтерілуі керек. "Түймедақ" сөзінде-сары, ақ, жасыл. Қате картаны көтерген қатысушы жойылады.	**«Боялған жылқы»** **Мақсаты:** халық суреттерінің негізгі түрлері туралы идеяны бекіту. "Гжель", "тұман", "Городец", "Филимоново"деп аталатын боялған жылқылар мен төрт жайылымның суреттерін дайындау. Бала әр фигураның қандай суретпен безендірілгенін тиісті жайылымға қою керектігін айтуы керек. Берілген жылқыны суретке қарап бояу. **(Сурет салу)**

				(Математика негіздері)	
Балалармен жеке жұмыс	Искандерға **«Шалқан»** ертегісін мазмұндату. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Элинаға түрлі түсті қағаздардан «шалқанның» суретін жапсырту. *(жапсыру)*	Сабинаға топтың әр бөлмесіндегі заттарды атап айтқызу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Даринаға «үстел» мүсінде *(мүсіндеу)*	Жаннаға «Менің жан досым» туралы әңгіме. **Мақсаты:** ауладағы досы туралы қысқаша әңгіме құрастыра білуге үйрету. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Дильназ-жапсыру. «Досыма арналған доп» *(жапсыру*	Асаналиге қарындашты дұрыс ұстауға үйрету. Балабақша суретін бояу. *(сурет салу)* Айсұлу-пазл жинау. (құрастыру)	А.Айаруға **«Күз» туралы өлеңді қайталату. Мақсаты:** өлеңнің сөздерін таза айтуға үйрету, артикуляциялық аппаратты дамыту. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Айгерім-жеке жұмыс Күзгі жапырақтарды ақ қағазға жапсыру *(жапсыру)*
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **«Кептерді қуып жет» Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **«Түсті автокөліктер» Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **«Ақ қоян» Мақсаты:** балаларды жылдамдыққа, мықты болуға тәрбиелеу. *(дене шынықтыру)*	**Күз мезгілінде желді бақылау Мақсаты**: Күз мезгіліндегі желдің салқын болатынын айту. Әңгімелесу арқылы балалардың тілін дамыту. (қоршаған ортамен таныстыру) **К-№ 4 «Қасқырлар мен лақтар» Мақсаты:** Балаларды	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **К №-5 «Жапалақтар» Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын

	жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды ұжымда ойнай алуға тәрбиелеу. ***(дене шынықтыру**)***	арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықта-рын, белсенділіктерін арттыру. Жол ережесін білуге және сақтауға тәрбиелеу. ***(дене шынықтыру**)***		жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. ***(дене шынықтыру**)***	арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. ***(дене шынықтыру**)***
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарын жауап беру, кеңес беру.** Ата-аналарға кеңес: Психолог: **«3-4 жастағы балалардың даму ерекшеліктері»**				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақша ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 12.09-16.09.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 12.09.2022	Сейсенбі 13.09.2022	Сәрсенбі 14.09.2022	Бейсенбі 15.09.2022	Жұма 16.09.2022
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **«Күз бізге не әкелді?»** Балалардың көкөністер мен жемістер туралы түсініктерін кеңейту. Табиғаттағы маусымдық өзгерістер туралы білімді бекіту. Табиғи дәрумендердің пайдасы туралы түсінік беру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойыны:** «Ретке келтіру» **Мақсаты:** балалардың қоршаған әлем туралы түсініктерін кеңейту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны:** «Домино» Жабайы жануарлар. **Мақсаты:** Балалардың жабайы жануарлары туралы білімдерін бекіту: піл, түлкі, аю т.б. жануарлардың ерекшеліктерін атап өту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны:** «Түрлі түсті дөңгелек» **Мақсаты:** балаларды түстерді салыстыра білуге, білім мен түстер жүйесін нығайтуға үйрету. **(математика негіздері)**	**Үстел үсті ойыны** «Түрлі түсті пирамида» **Мақсаты:** шаманы қабылдауды дамыту. **(математика негіздері)**	**Үстел үсті ойыны «Жақсы және жаман деген не?» Мақсаты:** қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелерімен таныстыру, адамдардың іс-әрекеттерін талдауға және оларға баға беруге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затсыз орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1.«Сылдырмақтар». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру. Қолды екі жаққа созу арқылы жоғары көтеру, сылдырмақтарды сылдырлату және екі жаққа созу арқылы «дың-дың», – деп айту. Қолдың қозғалысын қадағалау. (6 рет қайталау.) 2.«Көрсет және ойна». Б.қ.: өкшемен отырып, сылдырмақты иыққа қою. Бұрылып, сылдырмақты көрсету, «міне», – сылдырмақты артына тығып қо				

	Осылайшаекінші жақпен орындау. Қолдың қозғалысын қадағалау.Аяқты қозғалтпау (3 рет қайталау.) 3. «Ойнаймыз, тығып қоямыз». Б.қ.: қолды бастан асыра көтеріп, шалқадан жату (отыру), ойыншықтарды жерге тигізіп ұстау. Сылдырмақтарды сылдырлату қолды ішке алып келіп, аяқты бүгу – сылдырмақтарды тығып қою, б.қ.-қа оралу. (6 рет қайталау.) 4. «Көршіме көрсетемін». Б.қ.: өкшемен отырады, сылдырмақтар ұстап, қолды екі бүйірге қояды. Оңға, солға бұрылу. Сылдырмақтарды сылдырлатып, денені түсіз ұстап тұру. (3-4 рет қайталау). **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынш әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «Ағаш» Аулада ағаш жайқалады.	**Саусақ жаттығуы: «Саусақ санау»** Балаға қарама-қарсы	**Саусақ жаттығуы «Саусақтар жүреді»** Саусақтар жүреді.	**Саусақ жаттығуы: «Менің отбасым»** Бас бармақ – ата	**Саусақ жаттығуы: «Гүл»** Балалар қолдарын

	Жап-жасыл оның жапырағы. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	отырып, тәрбиеші көрсетіп отырады, қолдарды құлыпқа ұқсатып түйеді. Саусақтарын кезек-кезек создыра көрсетіп, Кел, санайық санамақ, саусақтарға қарап ап. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Бала қозғалыстарды қайталайды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Екі саусақпен 5-ке дейін тура және кері санап, алға-артқа жүреді. **(математика негіздері)**	Сұқ саусақ – әже Ортан терек – әке Шылдыр шүмек – ана Кішкене бөбек – мен **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	көтеріп, саусақтарын біріктіріп, жабылып тұрған гүлдердің бүршіктерін келтіреді. Жайлап саусақтарын ашып, алақандарын жайып «гүлдің ашылғанын» көрсету. Төмендегі тақпақты қайталау. Міне, гүлдің бүршіктері, Ашылады әдемі. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Негізгі қимылдар:** бір-біріне допты домалату(аяқты алшақ қойып отыру, арақашықтық – 1 метр). Екі аяқпен ептілікпен секіру (аяқты қосып секіру және екі жаққа алшақ қойып секіру). Аяқты алшақ қоя отырып, 1 метр арақашықтықта бір-біріне допты домалатуға үйрену, доптың қозғалысының бағытын сақтауды үйренуге қалыптастыру. Екі аяқпен ептілікпен	**Қазақ тілі** **Мақсаты:** шағын, күрделі емес мәтіндерді, өлеңдерді есте сақтау және айту дағдыларын қалыптастыру. **Сөздік минимум:** Менің, достарым, ойнаймын **«Дос болайық бәріміз» ойыны**	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Негізгі қимылдар:** бір-біріне допты домалату (аяқты алшақ қойып отыру, арақашықтық – 1 метр). Екі аяқпен ептілікпен секіру (аяқты қосып секіру және екі жаққа алшақ қойып секіру). Аяқты алшақ қоя отырып, 1 метр арақашықтықта бір-біріне допты домалатуға үйрену, доптың қозғалысының бағытын сақтауды үйренуге қалыптастыру. Екі	**Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау Музыкалық шығарманы соңына дейін тыңдауға, музыканың сипатын түсінуге, музыкалық шығарманың неше бөлімнен тұратынын білуге және ажыратуға үйрету. Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балғашық, сылдырмақ, барабан, металлофон және т.б.) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру. Ән айту Ән айту	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Негізгі қимылдар**: сызық үстінен екі аяқпен секіру, кедергілер арасынан жүру және жүгіру. **Міндеттері:** екі аяқпен сызықтан секіруге үйрену. Кедергілер 1 28 арасынан жаяу жүріп және жүгіріп өту дағдысын бекіту, ептілікті жетілдіру. Шектелген алаң үстінен жүргенде тепе-теңдікті сақтауды жетілдіру. Балаларды бір-бірін қадірлеу, өзара жайлы

	секіруге жаттығу (аяқты қосып секіру және екі жаққа алшақ қойып секіру), тізені аздап бүгіп секіріп, аяқты алшақ не бірге қойып секіруге жаттығу. Көзбен өлшеуді, зейінін дамыту, үйлестіру қабілетін арттыру, мейірімділікке, спортзалдағы тәртіпке тәрбиелеу. **Қимыл қозғалыс ойын К-№ 3** «Ақ қоян» **Мақсаты:** балаларды жылдамдыққа, мықты болуға тәрбиелеу. ***(дене шынықтыру)***		аяқпен ептілікпен секіруге жаттығу (аяқты қосып секіру және екі жаққа алшақ қойып секіру), тізені аздап бүгіп секіріп, аяқты алшақ не бірге қойып секіруге жаттығу. Көзбен өлшеуді, зейінін дамыту, үйлестіру қабілетін арттыру, мейірімділікке, спортзалдағы тәртіпке тәрбиелеу. **Қимыл қозғалыс ойыны: К-№ 4** «Қасқырлар мен лақтар» **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. ***(дене шынықтыру)***.	дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). Музыкалық-ырғақтық қимылдар Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Би қимылдарын орындау сапасын жақсарту: кезек-кезек екі аяқпен және бір аяқпен секіру. Заттармен және заттарсыз музыкалық шығарманың қарқыны мен сипатына сәйкес бір-бірден, жұппен ырғақты қимылдар орындау.	қарымқатынас орнатуға тәрбиелеу, зейінін дамыту. Жарақаттанудың алдын алу. **Қимылды ойын:** «Допты домалат». **Мақсаты:**допты саусақтарымен епті, шапшаң қозғау арқылы домалата білуді бекіту ***(дене шынықтыру)***.
	Т.Бердияровтың «Сұр қоян» өлеңі **Мақсаты:** Шағын өлеңді жатқа айтуға үйрету. Сөйлеу барысында дауыс ырғағы мен қарқынын қадағалап, кейіпкерлердің	**«Ала мысық» өлеңі** **Мақсаты:** Шағын өлеңді жатқа айтуға үйрету. Сөйлеу барысында дауыс ырғағы мен қарқынын қадағалап, кейіпкерлердің бейнесін, мінез құлқын дұрыс	**Қастек Баянбаевтың «Күз бояуы» өлеңі** **Мақсаты:** Шағын өлеңді жатқа айтуға үйрету. Сөйлеу барысында дауыс ырғағы мен қарқынын қадағалап, кейіпкерлердің	**Ғ.Қайырбеков «Алтын күз» өлеңі** **Мақсаты:** Шағын өлеңді жатқа айтуға үйрету.Сөйлеу барысында дауыс ырғағы мен қарқынын қадағалап, кейіпкерлердің	**«Күзгі ағаштар» әңгіме «Сөздік жаттығулар» (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Ағаштардың биіктігін салыстыр»**

	бейнесін, мінез құлқын дұрыс жеткізу. Сөздердің мағынасын ашу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын «Қоянға көмектес» картотека №3** **Мақсаты:** Заттарды санауға және олардың екі тобын салыстырып, өлшеміне, пішініне және түстеріне қарай ажыратуға үрету. *(математика негіздері)* **«Қояндарға арналған сәбіздер»** Сәбізді мүсіндеу, жапсыру, суретін салу. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**	жеткізу. «Ала» сөзінің мағынасын түсіну. **«Мысық және оның балалары» суретпен жұмыс (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Анаңның құйрығынан ұстап ал» ойыны картотека №48** **Мақсаты:** мысық ананы қуып, құрығынан ұстауға тырысады. *(Қоршаған ортамен таныстыру)* **«Марғауларға арналған жіптер»** Әр түрлі жіптерді мүсіндеу, жапсыру, суретін салу. Мысықтың жіппен ойнағанды ұнататынын айту. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**	бейнесін, мінез құлқын дұрыс жеткізу. «Күзгі бояу» сөзінің мағынасын түсіну. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Жыл мезгілін ата» ойыны картотека №48** **Мақсаты:** Суреттерге қарап жылмезгілдерін атау. *(Қоршаған ортамен таныстыру)* **«Күзгі жапырақтар»»** Себеттерді мүсіндеу, жапсыру, суретін салу, құрастыру. Түстерін атау. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)**	бейнесін, мінез құлқын дұрыс жеткізу. «Алтын күз» сөзінің мағынасын түсіну **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Табиғат мейірімді» ойыны картотека №48** **Мақсаты:** тәрбиеші сөйлемді өзі бастап береді, балалар сөйлемді әрі қарай жалғастырады *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Сергіту сәті: «Шөп».** Шөп үстімен жүреміз: Сырт-сырт,сырт-сырт. Тас үстімен жүреміз: Тарс-тарс, тарс-тарс. Су ішімен жүреміз: Шолп-шолп, шолп-шолп. Жол бойымен жүреміз: Топ-топ,топ-топ. **(дене шынықтыру)** **«Жапырақтарға арналған себет»»** Себеттерді мүсіндеу, жапсыру, суретін салу, құрастыру. Түстерін айту. **(сурет салу, мүсіндеу,**	*(математика негіздері)* **Дидактикалық ойын: «Қайсы ағаштың жапырағы?» картотека №48** **Мақсаты:** жапырақтарды атау. *(Қоршаған ортамен таныстыру)* **«Күзгі ағаш» топтық жұмыс** Күзгі ағаштарды мүсіндеу, жапсыру, суретін салу. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**

				жапсыру)	
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтард дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотористі дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет) **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	Күзгі ауа-райындағы өзгерістерді бақылау. **Мақсаты:** Балаларға күз мезгілі туралы әңгімелеу. Күзгі ауа-райын жазғы ауа-райымен салыстыру, күздегі өзгерістерді айтқызу. (қоршаған ортамен таныстыру***)*** **Еңбек**: Құм салғыштың айналасындағы құмдарды жинату. **Мақсаты:** еңбекке баулу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс:** **Көркем сөз:** Жел тынымсыз гуілдеп, Болып кетті тым бұзық. Шуылдайды тал терек, Жапырағын жұлғызып. **(сөйлеуді дамыту және**	Күзгі ағаштардың жапырақтарының түстерін бақылауға үйрету. **Мақсаты:** Күзгі жапырақтар туралы әңгімелер айту, түстерін айтқызу. (қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері) **Еңбек:** Гербарий жасауға жапырақтар жинау. **Мақсаты:** Балаларға гербарий жасауды үйрету. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс:** **Көркем әдебиет:** «Күзгі жапырақтар» (Қ. Шарғытбаев) Алтын, сары, қызыл, көк, Алуан-алуан жапырақ.	Саябақты бақылау **Мақсаты:** Адамдардың саябаққа не себепті келетіні жайында айту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** саябақтағы әр түрлі ағаштардың жапырақтарын жинау. **Мақсаты:** Әр ағаштың жапырағын ажыратуға үйрету. ***(еңбек әрекеті)*** **Балалармен жеке жұмыс:** Күз туралы білетін тақпақтарын айтқызу. ***(сөйлеуді дамыту-коммуникативті қызмет)*** **Қимылды ойын:** К-№ 10 «Поезд» ***(дене қозғалысы)***	«Тұманды бақылау» **Мақсаты:** Табиғат құбылыстарын атау. Соның ішінде бүгінгі ауа-райының өзгерісі тұманды бақылату. Ашық және тұманды күннің ерекшеліктерін салыстыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Жапырақтардан әртүрлі бейнелер құрастырту. **Мақсаты:** жапырақтан әр түрлі бейнелер құрастыра білуге тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Балалармен жеке жұмыс:** Танысқан дыбыстар бойынша сөздер ойлату. ***(сөйлеуді дамыту)***	«Күзгі желдің бағытын бақылау» **Мақсаты:** Балаларға желдің қай бағытта соғып тұрғанын, қандай леп арқылы соғып тұрғаны жөнінде жалпы түсінік беру. Балалардың ойлау, есте сақтау, көру қабілеттерін арттыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Балаларға желдің бағытымен ұшқан күзгі жапырақтарды жинату. **Мақсаты:** еңбек сүйгіштікке тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс:** **Көркем сөз:** Көк майса, көрікті, Алқаптағы көк егін. Бұл күндері киіпті,

	көркем әдебиет) **Қимылды ойын:** К-№ 8 «Аңшылар» ***(дене шынықтыру)*** Еркін ойын	Күзгі бақта күлімдеп, Көз тартады атырап. ***(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)*** **Қимылды ойын:** К-№ 9 «Қоян» ***(дене қозғалысы)*** Еркін ойын	Еркін ойын	**Қимылды ойын:** К-№11 «Торғайлар мен автомобиль» ***(дене қозғалысы)*** Еркін ойын	Сары жібек көйлегін, Жел тынымсыз гуілдеп, Болып кетті тым бұзық. Шуылдайды тал, терек, Жапырағын жұлғызып. ***(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)*** **Қимылды ойын:** К-№ 12 «Аттар» ***(дене қозғалысы)*** Еркін ойын
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретімен ағытамыз. - Киімдерді рет-ретімен шешіп орнына іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Шалбарымызды шешіптопқа киетін киімдерімізді киеміз. Киімдерді бүктеп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Тамақты шашпай ішіп үйренеміз». ((сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Ертегі оқу. «Әнші қоян»** **Мақсаты:** Балаларға шын көңілден шаттық көңіл күй сыйлау. Балаларды ертегінің мазмұнын дұрыс түсініп, сұраққа жауап беруге үйрету. Ертегі кейіпкерлерінің іс — әрекетін сезіну және одан әсер алу, қызығушылық әрекетін қабілеттерін ояту. Ертегілер арқылы балаларды адамгершілікке, мейірімділікке және адалдыққа тәрбиелеу. **(көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту,	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі).**				

сауықтыру шаралары	**Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Жуынып болғанда, Жүреді қолдарда. *(орамал)* **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үш түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене шынықтыру** Қалтамда жатыр тісі бар, Тістемей-ақ істер ісі бар. /тарақ/ **(сөйлеуді дамыту).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) **(Вариативтік, жеке, қосымша бағдарламалар)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Шаштараз»** **Мақсаты:** Шаштараз мамандығы жайлы білімдерін кеңейту, Әйелдер залы, ерлер залы. Олардың айырмашылығын білу. Шашатарды қию, сәндеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **Дидактикалық ойын: «Көркем дизайнер»** Қарапайым контуры бар фигураларды және	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды ұлттық баспана киіз үйдің пайдасын, қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Қызыл не?»**	**Картотека №3** **Сюжетті-рөлді ойын: «Емхана»** **Мақсаты:** балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру. Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, дәке. Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен » ойыншықтар** **Мақсаты:** Түрлі ойыншықтарды таныстыру. Ойынға деген қызығушылығын дамыту. Балалар арасында өзара жағымды қарым-қатынасын қалыптастыру. Балаларды дүкеншілердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Картотека № 5** **Сюжетті-рөлді ойын: «Жедел жәрдем»** **Мақсаты:** «жедел жәрдем» ойынын басқа ойындармен байланыстыра ойнауға үйрету,адам өмірін сақтауға арналған мамндықтар туралы білу. Ақ халатты абзал жандардың еңбегін құрметтеуге үйрету. Медицина қызметкерлерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау

	қарындаштар мен парақтарды балаларға тарату. Танылатын Нысандар жасау үшін кескіндерді аяқтауды ұсыну. **(Сурет салу)**	Мақсаты: түстердің атаулары туралы білімді бекіту; балаларды әртүрлі пішіндер мен түстердегі заттардың арасынан қызыл түсті заттарды таңдауға үйрету. Материалдар: Катя қуыршағы, ойыншық ыдыс-аяқ, көкөністер түрлі түсті заттар Ойын барысы: Тәрбиеші үстелдің шетіне түрлі түсті заттарды (көкөністер, ыдыс-аяқтар, қарындаштар және т.б.) орналастырады. Балаларға қонаққа Катя қуыршағы келеді. Ол қызыл садаққа бірдей түсті заттарды алғысы келеді. Балалар бір-бірден келіп, затты және оның түсін атайды: қызыл қызанақ, қызыл қарындаш және т.б. дұрыс жауаппен Катя қуыршақ басын изеп, бала затты қалтасына салады; егер жауап дұрыс болмаса, Катя бұрылады. Соңында заттардан бір зат құрастырып, атын атау. **(Құрастыру)**	тәрбиелеу. **Керекті құрал жабдықтар**:дәрігердің бас киімі мен халаты, медициналық құралдар. **Алдын ала жұмыс**: медкабинетке экскурсияға бару, дәрігер жұмысына бақылау жасау. **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек. Бір бала ауру адам болады, екі бала ата-анасы болады үйге жедел жәрдем шақырады, медбике укол салады, анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға шақырады. **Ойналатын сюжеттер:** «Дәрігердің қабылдауында», «Үйге дәрігер шақыру» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **Дидактикалық ойын: "Жылы-суық"** **Мақсаты:** түстер мен реңктерді қабылдауды дамыту, түсі бойынша таңдау мүмкіндігі. Материалдар: 2 Парақ, ортасында шеңбер. Ойын барысы: екі	**Дидактикалық ойын: "Үстелдегі тақтайшалардың қалай орналасқанын салайық"** **Мақсаты:** заттардың пішіні туралы идеяларды қалыптастыру және бекіту (дөңгелек, сопақ). **Материал: сопақ және дөңгелек трафареттер.** **Ойын барысы:** "Балалар, Үш аю бізге қонаққа келді. Оларды емдейік. Ол үшін бізге ыдыс-аяқ қажет: табақтар мен қасықтар". Тәрбиеші балаларға трафареттерді көрсетеді және шеңберлер мен сопақшаларды қадағалап, содан кейін қасық жасау үшін қаламның сопақшаларына сурет салуды ұсынады. Тапсырманы орындағаннан кейін аюлар балалармен бірге жұмыстың қалай орындалғанын бақылайды. **(сурет салу)**	ережелерін бекіту. **Керекті құралдар**: жедел жәрдем көлігі, қағаздар, халат, бас киім, дәрілер салынған чемодан. **Шарты**: Бір бала жүргізуші,екі бала дәрігер рөлін ойнайды,балалар дәрігерлердің жұмысына құрметпен қарап біз олардың көмегіне мұқтаж екенімізді түсініп,жақсы көз қараста болу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Бөлінген суреттер»** **Мақсаты:** талдау мен синтездің әрекеттерін үйрету, бүтіннің бөліктерін бөліп алып, бөліктерден бүтінді құра білу, алынған кескінді дұрыс атауға үйрету, пішін, пропорция, деталь сезімін дамыту. **Материалдар:** кесілген сурет. **Ойын барысы:** кесілген карталар үстелге қойылады. Олардан бүкіл суретті

			парақ, бірінің ортасында қызыл шеңбер (жылы), екіншісінің ортасында көк шеңбер (суық). Балаларға парақтардағы шеңбердің түсіне сәйкес келетін карталарды – суреттерді орналастыру ұсынылады. ***(Жапсыру)***		жинау керек. **(Құрастыру)**
Балалармен жеке жұмыс	Н.Айаруға көкөністер туралы тақапақ жаттау. Мен моншақты шиемін Құмарсындар білемін, Кетіп қалып жүрмесін Тамағыңа сүйегім. **Мақсаты:** өлеңдегі сөздерді анық айтқызу, артикуляциялық аппаратты дамыту. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебеит)*** Дәуіржан-еркін тақырыпта құрастыру. ***(құрастыру)***	Мираспен үй жануарлар туралы әңгімелесу **Мақсаты:** Үй жануарлары және олардың төлдерін атай отырғызып пайдасы туралы сұрау. Әңгімелету арқылы есте сақтау, ойлау қабілеттерін арттыру, өз ойларын еркін, әрі нақты жеткізе білуге дағдыландыру. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** Амир- мысықты жапсыру ***(жапсыру)***	Сардармен жабайы жануарлар туралы әңгімелесу **Мақсаты:** Жабайы аңдар тіршілігі туралы түсінік беру. Жабайы аңдарды бір-бірінен ажырата білуге және олардың аттарын дұрыс айтуға үйрету. ***(сөйлеуді дамыту)*** Фатима-қоянды мүсіндеу ***(шығармашылық қызмет)***	«Тез ойла» **Мақсаты:** Балалардың заттарды салыстыру, оң жақ, сол жақ сияқты түсініктерін дамыту. ***(математика негіздері)*** М.Адия-мозайка, жапсыру ***(құрастыру, жапсыру)***	«Біреу және көп» **Мақсаты:** Бір және көп заттарды ажырата білуге үйрету. ***(математика негіздері)*** Сабина- күннің суретін салу, шуақтарын санау, түсін айту. ***(сурет салу, математика негіздері)***
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-	**Қимылды ойын:** «Доп кімде?»	Күннің екінші жартысындағы ауа-	Күннің екінші жартысындағы ауа-	Күннің екінші жартысындағы желді

	райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау. *(қоршаға н ортамен таныстыру)* **Қимылды ойын:** «Ұшақтар» **Шарты:** Балаларды ойын алаңына еркін тұрғызу. Тәрбиеші өзі ұшақ болып ұшып көрсетеді. Тәрбиеші: «Ұшақтар ұшады!» – деген кезде барлық бала ұшақ болып ұшады. «Ұшақтар қонады!» дегенде барлық бала өз орындарына келіп қона бастайды. Тәрбиешінің бастауымен ойын жалғасады. ***(дене шынықтыру**)***	**Шарты:** Бір бала жүргізуші болады. Бір бала ортада көзін жұмып тұрады. Қойған балалар шеңбер жасап, қолдарын артына ұстап, иықтарын тақап тұрады (қолдары ішінен қарағанда көрінбеу керек). Сыртта жүрген бала сездірмей, шеңбердің сыртын айналып жүріп, бір баланың қолына ұстатады да өзі алысқа барып тұрады да « болды» дейді. Ортадағы бала көзін ашып, шеңбердің ішінде тұрып, кімде екенін (көзінің т.б) біліп айту керек. Тапса допты алады. Таппаса-басын шайқайды. Сол кезде добы бар бала теріс айналып, допты көрсетеді. Сенде-деген жоғары көтеруі тиіс. ***(дене шынықтыру**)***	райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Қимылды ойын:** Ит пен қоян» **Мақсаты:** Шапшаңды құқа, ептілікке баулу. **Шарты:** Ойын жазық алаңда ойналады. Бір бала ит болады да, қалғаны қоян болады. Бұдан кейін « ит», « қояндарды» қуып ұстауға тырысады. Өзі ұстаған балалардың барлығын итке айналдарды. Сөйтіп барлық қояндар итке айналғанша ойын жалғаса береді. ***(дене шынықтыру**)***	райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Қимылды ойын:** «Күн мен жаңбыр» **Шарты:** Балалар ашық алаңда еркін ойнап жүреді, гүл тереді, көбелек қуады, секіреді, жүгіреді. Тәрбиеші «Жаңбыр жауды!» дегенде балалар пана іздеп, үйшіктерге тығылады. Тәрбиеші «Күн шықты!» дегенде балалар қайта алаңға шығып, ойындарын жалғастырады. ***(дене шынықтыру**)***	бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Қимылды ойын:** « Қу түлкі » **Шарты:** Балалар бір-біріне бір адымдай ара қашықтықта тұрады (шеңбер жасап). Балалар көздерін жұмып тұрады. Тәрбиеші шеңберді айналып жүріп білдіртпей бір баланы түртеді. Сол бала түлкі болады. Балалар көздерін ашып бір-біріне мұқият қарайды. Қу түлкі сен қайдасың? Үш рет айтқанда қу түлкі ортаға қолын көтеріп мен мындамын деп жүгіріп шығу керек. Барлық балалар жан-жаққа қашады. Қу түлкі ұстап алуы керек. ***(дене шынықтыру**)***
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарын жауап беру, кеңес беру.** Ата-аналарға кеңес: **«Балаларға қандай ойыншық керек?»**				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақша ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 19.09-23.09.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 19.09.2022**	**Сейсенбі 20.09.2022**	**Сәрсенбі 21.09.2022**	**Бейсенбі 22.09.2022**	**Жұма 23.09.2022**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу (сөйлеуді дамыту-коммуникативті іс-әрекет). **«Гүлзардың жанында»** Күзгі гүлдермен танысу. Өсімдіктің құрылымын көрсету. Биік, төмен (гүл), ұзын, қысқа (сабақ) ұғымын бекітіңіз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойыны: «Шатаспай есте сақта»** **Ойын барысы:** Әр баланың алдына әртүрлі заттар бейнеленген 10-15 карточка қойылады (алма, троллейбус, шәйнек, ұшақ, қалам, машина, ат, әтеш т.б.) Психолог: «Қазір мен сендерге бірнеше сөздерді атаймын. Алдыңдағы суреттерге қарап, мен айтқан сөзді есте сақтауға көмектесетін бір затты таңдап ал да, оны бөлек жерге қой», — деп нұсқау береді. Бірінші сөз оқылады.	**Үстел үсті ойыны: «Қиял арқылы сөздерді есте сақтау»** **Ойын барысы:** Балаларды логикалық байланысы жоқ сөздерді есте сақтауға үйретеміз. Сөздер: ағаш, үстел, буғыш, себет, тарақ, сабын, кірпі, өшіргіш, кітап, күн. Осы сөздерді пайдаланып әңгіме құрастыру қажет. «Көз алдарыңда әдемі жасыл ағаш өсіп тұр деп елестетіңдер. Ол тақтаға қарай өсе бастады, тақтадан төмен қарай аяқтары түсті, сонымен үстел пайда болды. Үстелге жақындай қарадық, үстелдің үстінен төмен қарай аққан шалшық	**Үстел үсті ойыны: «Кезек»** Ойын барысы: Сурет, карточкаларды немесе қандай да бір затты кезекке тұрғызу. **Мысалы:** тіс дәрігеріне, шаштаразға. Балалар артқа қарап тұруын сұраймыз да, қандай-да бір затты алып тастап, қайтадан «Кім кезектен қашып кетті?» — деп сұраймыз. Қайтадан ары қарап тұруын сұраймыз, карточкалаардың орнын ауыстырып, «Кім кезегін шатастырып алды?» — деп сұраймыз. Содан кейін карточкаларды	**Үстел үсті ойыны: «Жоғалған зат»** **Ойын барысы:** Үстелдің үстіне бірнеше зат қойылады. Бала оларға мұқият қарап алған соң, теріс қарап тұрады. Үстелден бір зат алып тасталынады. Бала қай заттың жоғалып кеткенін табу керек. Заттардың санын ақырындап өсіруге болады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны: «Жақсы және жаман деген не?»** Мақсаты: қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелерімен таныстыру, адамдардың іс-әрекеттерін талдауға және оларға баға беруге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)**

	Бала алдындағы суреттен таңдаған соң, екінші сөз және ары қарай осылайша оқылады. Бала психолог айтқан сөзді қайталап, өз заттарының ішінен байланыстыра-тын суретті алып, есінде сақтауы қажет. **Мысалы:** өрт, зауыт, сиыр, орындық, әке, отыру, мейірімділік т.б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	су көрдік. Ол үлкен өзенге айналды. Өзеннің ортасында ожау пайда болды, одан ол себетке айналып кетті. Одан кейін себет жағаға ұшып кетті. Оған жақындап себеттің бір жағын сындырсаңыз, тарақ пайда болды. Оны қолыңызға алып шашыңызды тарай бастадыңыз, содан кейін басыңызды сабынмен жудыңыз. Сабын көпіршіктері ағып, кірпідей үрпиіп шашың қалды. Сізге өте ыңғайсыз, буғышты алып шашыңызды жинадыңыз. Буғыш буғанға шыдамай үзіліп жерге түсті. Жерге түскенде төңкеріліп, кітапқа айналып кетті. Кітап бетін ашсаңыз оның ішінен көзіңізге шағылысып күн түсті. Алдымен балалар біздің құраған әңгімені елестетуге тырыссын, содан кейін өздері (басқа сөздерді пайдаланып) құрап бір-біріне айтып дағдылансын. Қорытынды бөлімде біз сөздер тізбегін оқимыз, ал олар өз беттерімен байланыс құра отырып, тізбектеп	төңкеріп, «Көбелек қайда ұйықтап жатыр?», «Піл қайда ұйықтап жатыр?» және т.б сұраймыз. **(қоршаған ортамен таныстыру)**		

		айтылғандарды есте сақтайды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**			
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затсыз орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Қолды сермеу». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру. Қолды алға, артқа сермеу. Үлкен амплитудаға бейімдеу. 3-4 рет орындағаннан кейін – үзіліс, демалу. (4 рет қайталау). 2. «Мысық арқасын созып майыстырды». Б.қ.: тізерлеп тұрып, басты көтеру. Басты түсіру, артқа иілу – мысық ашуланды, б.қ.-қа оралу – мысықтың көңілі жайланды. Екі рет орындағаннан кейін, демалу, өкшемен отыру (4–5 рет қайталау). 3. «Бақа-бақа балпақ». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды белге қою. Отыру, алақанды екі аықтың ортасындағы еденге қою, басты көтеру, «бақ-бақ», – деп, тік тұру (6 рет қайталау). 4. «Құламақ». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды артта ұстау. Бір жақтан екінші жаққа шайқалу, демалу –қолды түсіру. (4 рет қайталау). «Доп». Жоғары секіру («Добым менің домалақ» тақпағын айтып секіру). (Жүрумен алмастырып екі рет қайталау). 5. «Көбелектер». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру: қолды екі жаққа созып, көбелектің ұшқанын салу, қолды төмен түсіру, «отырамыз», – деп айту. (4-6 рет қайталау). **(Дене шынықтыру**)**			
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(сөйлеуді дамыту**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

	және көркем әдебиет) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	(өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «Құстар қанат қағады» Құстар ұшып барады, Көкте қанат қағады. Барлық құстар қосылып, Шиқ-шиқ-деп, ән салады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы: «Менің отбасым»** Бас бармақ – ата Сұқ саусақ – әже Ортан терек – әке Шылдыр шүмек – ана Кішкене бөбек – мен **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы: «Кірпі»** Момақанмын алайда, (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы: «Достық» жаттығуы.** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес… (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес.. Енді санауды аяқтадық (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). ***((сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	**Саусақ жаттығуы: «Саусақтардың амандасуы»** Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап амандасады - Сәлеметсің бе, Балаң үйрек! - Сәлем, Ортан терек! - Амансың ба, Шылдыр шүмек! - Қалың қалай, Кішкене бөбек! (Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

				математика негіздері)	
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Негізгі қимылдар:** 4 метр қашықтыққа тіке бағытта еңбектеу. Аяқтарын алшақ ұстай отырып допты бір-біріне домалату, арақашықтық – 1 метр. белгіленген бағытты сақтай отырып еңбектеу. 1 метр қашықтықта аяқтарын алшақ ұстай отырып допты бірбіріне домалату, допты	**Қазақ тілі** **Мақсаты:** Киім түрлерімен таныстырып, атауларын үйрету **Сөздік минимум** Көйлек, тон, етік, бас киім, қолғап, шалбар **Дидактикалық ойын «Қуыршақты киіндір»**	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Негізгі қимылдар:** ені – 25 см, ұзындығы 2,5 метр тіке жолмен жүру Кез келген бағытта еңбектеу. Тіке жолмен жүру (ені – 25 см, ұзындығы – 2,5 метр), ауданы шектелген заттың үстінде жүру кезінде тепе-теңдікті сақтау. Кез келген бағытта еңбектеу. **Қимылды ойын: «Кім баяу»**	**Музыка** **Мақсаты: Музыка тыңдау** Музыкалық шығарманы соңына дейін тыңдауға, музыканың сипатын түсінуге, музыкалық шығарманың неше бөлімнен тұратынын білуге және ажыратуға үйрету. Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балғашық, сылдырмақ, барабан, металлофон және т.б.) дыбысталуын ажырата	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Негізгі қимылдары:** ені – 20 см, ұзындығы 3 м ирек жолмен жүру Допты бір-біріне екі қолмен домалату (арақашықтығы – 1,5 метр). Жоғарыда ілініп тұрған затқа қолын тигізіп, биіктікке секіру. Тұрақты тепе-теңдікті сақтай отырып, шектелген тірек аумағында жүру. Үш дөңгелекті велосипед

	қолмен лақтыру. Көзөлшемін, төзімділікті дамыту, достық қарым-қатынасқа, бірлесе ойнауға үйренуге тәрбиелеу. **Қимылды ойын:** «Шеңберге шапшаң тұр» **Мақсаты:** бір бағытта жүгіруге жаттығу, зейінін арттыру, шапшаң қозғалысқа үйрету.		**Шарты:** Балалар тәрбиешімен бірге жүріп келе жатыр. Күтпеген жерден ол: «Ал, енді көрелік, сендердің іштеріңнен кім өте баяу, аяқтың ұшымен жүре алады. Міне, былай», – дейді. Балалар аяқтарының ұшын көтеріп, мүмкіндігінше жай жүруге тырысады. Олар сол жүріп келе жатқан бағытта жүруді жалғастыра береді. Тәрбиеші білдірмей бір жаққа қарай шегініп: «Ал, енді бәрің маған қарай жүгіріңдер», – дейді. Балалар тәрбиешіге қарай жүгіріп, оны қоршап алады, ал ол балалармен әңгімелеседі, олардың жаттығуды жақсы тырысып орындағандарын айтады.	білуді жетілдіру. Ән айту Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). Музыкалық-ырғақтық қимылдар Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Би қимылдарын орындау сапасын жақсарту: кезек-кезек екі аяқпен және бір аяқпен секіру. Заттармен және заттарсыз музыкалық шығарманың қарқыны мен сипатына сәйкес бір-бірден, жұппен ырғақты қимылдар орындау.	тебу. **Қимылды ойын: К-№8 «Аңшылар»** **Мақсаты:** жылдамдыққа, нысанаға дәлдеп тигізе білуге үйрету.
	Жұмбақ Тиіскенді түйреген, Киімі бар инеден. Сөздік жаттығулар. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**«Көкөністерді қарастыру» Әңгіме** **Мақсаты:** Балалардағы көкөністер туралы идеяларды қалыптастыру, олардың өсу орны маңызды белгілерін атау. Тақырып	**Шалқан ертегісіне саяхат** **Мақсаты:** Балалардың геометриялық фигуралар (шеңбер, шаршы және	**«Кішкентай ұшақ» туралы ертегі (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын:**	**«Добым» өлеңі Ш.Смаханұлы**. **Мақсаты:** Ойыншық туралы әңгіме құрастыру. Ойыншықтардың пішінін, түсін,

	Дидактикалық ойын: «Біреу – көп» **Мақсаты:** «Біреу», «көп», «бір-бірден», «бірде-біреуі жоқ» ұғымдарын қалыптастыру. **Шарты:** Кірпілер алманы жақсы көретіні айтады. – Балалар, кірпі қысқа азық жинап алмақшы екен. Кірпіге суреттегі көп алма қайда, бір алма қай жерде тұрғанын айтып жіберіңдерші. Кірпі мынадай сұрақтар қояды: – Ағашта неше алма ба – Жерде неше алма жатыр? – Қай жердегі алма көп? Ағашта өсіп тұрған бір алманы саусағыңмен көрсет. *(математика негіздері)* Кірпінің суретін салу, алманы мүсіндеу. Кірпіні жапсыру. *(сурет салу,*	бойынша сөздікті нақтылау және кеңейту (Бақ,. көкөністер, қияр, қызанақ, қызылша, шалқан, пияз. баклажан, сәбіз, дөңгелек ұзын, жасыл, қызыл, сары, тасу, қазу, кесу, жырту). **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Егін» жаттығуы** Бақшаға барайық, Біз егін жинаймыз (қол ұстасып, шеңберге тұру). Біз сәбізді тартамыз, Біз картоп жинаймыз.(«тарту»: қолды еліктейтін қозғалыстармен көлбеу жасау. «қазу» күрекпен жұмыс істеуге еліктейтін қолмен қозғалыстар жасайды). Біз қырыққабаттың басын кесеміз, Дөңгелек, шырынды, өте дәмді. («кесу» бір қолмен қырыққабаттың басын ұстаңыз, ал екінші қолмен қырыққабаттың басынан пышақпен кесу.) Біз укропты жұламыз. («жұлу» - тарту және екі қолмен қозғалыс.) Және жолға шығамыз. (қол ұстасып, шеңберге тұру). *(дене шынықтыру)*	үшбұрыш), түс, заттың өлшемі туралы білімдерін жүйелеу. Тәрбиешінің көмегімен ертегінің шағын үзінділерін сахналауға және драматизациялауға деген ынтаны ояту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** Міне, біз шалқан отырғыздық *(еңкею)* Оған суды құйдық. *(қимылмен жасау)* Ал енді оны тартамыз, *(қимылмен көрсету)* Шалқаннан ботқа пісіреміз, *(қимылмен көрсету)* Мықты, күшті боламыз *(күшін көрсету)* *(дене шынықтыру)* **Дидактикалық ойын: «Шыршаны қой» картотека №51** Мақсаты: ретімен орналастыру қабілетін дамыту	**«Бөлшектерді құрастыр»** Мақсаты: Балалардың LEG конструкторының бөлшектерін үлгі бойынша анықтау, оларды ұшақтың конструктивті моделіне қос қабілетін қалыптастыру үш жағдай жасау. *(Құрастыру)* **Еркін ойын: «Ұшақтар»** **Шарты:** Балаларды ойын алаңына еркін тұрғызу. Тәрбиеші өзі ұшақ болып ұшып көрсетеді. Тәрбиеші: «Ұшақтар ұшады!» – деген кезде барлық бала ұшақ болып ұшады. «Ұшақтар қонады!» дегенде барлық бала өз орындарына келіп қона бастайды. Тәрбиешінің бастауымен ойын жалғасады. *(дене шынықтыру)* **«Мен армандаған ұшақтар»** Ұшақтың суретін салу, дайын бөлшектерден тікұшақты жапсыру, мүсіндеу. *(сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)*	қандай материалдан жасалғанын анықтауға үйрету. Балалардың сөздік қорын молайтып, тілін жаттықтыру. **((сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дид ойын: «Доп»** **Шарты:** тәрбиеші айтқан өлең шумағын тыңдап қимылдар жасайды. Допты ұқыпты желімдеу. ***(жапсыру)*** **«Достарыма арналған доптар» (топтық жұмыс)** Доптың суретін салу және мүсіндеу, құрастыру. *(сурет салу, мүсіндеу, құрастыру)*

	жапсыру, мүсіндеу)	**Дидактикалық ойын: «Бір-көп» ойыны картотека №50** Әр бала бір көкөніс пен бірнеше көкөніс бейнеленген карталарды алады. Балалар карточкаларын көрсетіп, алдымен бір көкөністі, содан кейін көптеген көкөністерді атайды. - Асқабақ-асқабақтар - қияр-қиярлар - қызанақ-қызанақтар - баклажан-баклажандар. *(***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** *)* **«Егістік алқабы» топтық жұмыс** *(сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)*	Шарты: сендер шыршаларды ең жоғарыдан төменге дейін орналастыруларың керек (оң қолмен, солдан оңға қарай жаю.) *(математика негіздеі, қоршаған ортамен таныстыру)* Үшбұрыш пен төртбұрышты біріктіріп үйдің суретін салу, берілген геометриялық пішіндерден үй құрастыру. ***(сурет салу, құрастыру)***		
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет-коммуникативтік қызмет, өз-өзіне қызмет көрсету) **«Ретімен шешініп, киім ауыстырып кию»** Алдымен аяқ киімді шешіп сөреге қоямыз. Күртешемізді шешіп ілеміз, бас киімді орнына қоямыз. Шалбар мен жемпірімізді шешіп, топқа киетін жеңіл киімдерімізді киеміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	«Қоңыр күзді бақылау, салыстыру» **Мақсаты:** Қоңыр күзгі табиғатты	«Күзгі құстардың тіршілігін бақылау» **Мақсаты:** Балаларға құстардың күзгі тіршілігін	«Солып қалған гүлдерді бақылау» **Мақсаты**: Балаларды күз мезгілінің	«Алтын күзді бақылау» **Мақсаты:** Күз туралы білімдерін тиянақтау. Байланыстырып	Жаңбырды бақылау. **Мақсаты:** балалардың жаңбыр туралы түсінігін бекіту.

	бақылау,алғашқы күзбен салыстыру, ерекшеліктерін сұрау,қоңыр күзде күннің суық болатынын, жапырақтар түсіп бітік тек қоңыр түсті болатынын айту. Ағаштар жапырақтарынан ажырап , жапырақтардың да күз айларында түстерін өзгертіп тұратынын айтып түсіндіру. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Құмсалғыштағы құмды күрекшелермен көтеріп, қопсыту. **Мақсаты**: ұқыптылыққа, жинақылыққа тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Балалармен жеке жұмыс:** Күз мезгіліне байланысты көркем сөз жаттату. **(сөйлеуді дамыту және көркем**	бақылату. Олардың іс-әрекеттері туралы әңгімелеу. Құстардың атын атап, еске сақтау қабілеттерін, тілдерін дамыту. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Құстарға жем беру. **Мақсаты:** құстарға қамқор болуға тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс:** **Көркем сөз**: С.Сейфулиннің «Бозторғай» өлеңін оқу. Міне торғай Үйін қорғай Жер бауырлап зырлайды Шырқап биік Күнге күйіп Қалмай, сайрап жырлайды. **((сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қим. ойын: К-№ 14** «Құстардың ұшып келуі» Еркін ойын ***(дене шынықтыру)***	ерекшеліктерімен таныстырып өтіп, балабақша ауласындағы күзгі гүлдерге назар аударту. Жазғы гүлдер мен күзгі гүлдердің ерекшеліктері, айырмашылықтары туралы түсінік беру. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Құрап қалған гүлдердің тұқымдарын жинау. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс:** **Көркем сөз:** Арасында гүлдің, Ойнап бүгін жүрдім. Қызыл,жасыл,сары, Әп-әдемі бәрі. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қим. ойын: К-№ 15** «Қарғалар» Еркін ойын ***(дене шынықтыру)***	сөйлеулерін, тілін, көркемдік талғамдарын дамыту. Күз мезгілінің сұлулығын бағалап, көре білуге тәрбиелеу. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Жапырақтар жинау. **Мақсаты:** еңбекке баулу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс:** Көркем сөз: «Алтын күз» Ғ.Қайырбеков Алтын, алтын, сары алтын Алтын күзде нұр жатыр Біз бақшаға баратын Алақай ау күн жақын Сары ала тон жамылған Күз атамыз секілді Қойны толы дәмді нан Тәттісі көп не түрлі. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қим. ойын: К-№ 16** «Көжектер» Еркін ойын ***(дене шынықтыру)***	***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Аула сыпырушының еңбегін бақылау, көмек беру. **Мақсаты**: аула сыпырушының еңбегін бағалай білуге тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс:** **Көркем сөз:** Жаңбыр жаумай тоқтай тұр Дабылыңды соқпай тұр Үйге жетіп алайын Тереземнен қарайын Моншағымды бір-бірлеп Үйде отырып санайын. **((сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **)** **Қимылды ойын**. К-№ 17 «Қоймадағы тышқандар» Еркін ойын ***(дене шынықтыру)***

	әдебиет) **Қим. ойын: К-№ 13** «Құстар мен мысық» Еркін ойын ***(дене шынықтыру)***				
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту, еңбек қызметі).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз». (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орны тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикаларды дамыту).** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Бесік жыры» М.Беспаев (Музыка***)**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзін өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикаларды дамыту).**				

	Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Мақсаты: Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш, Сораптамай, баппен іш. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) **(Вариативтік, жеке, қосымша бағдарламалар)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Балабақшада»** **Мақсаты:** тәртіптік дағдыларын бекіту, сөздіктегі сөздерді қолдану. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Ғажайып бояу»** эксперименттік қызметі **Мақсаты:** жаңа түстерді енгізу арқылы түс туралы түсініктерді кеңейту ***(сурет салу)***	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды ұлттық баспана киіз үйдің пайдасын, қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: "Бізбен бірге жіптермен кім ойнайды"** **Мақсаты:** балалардың қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктері туралы түсініктерін нығайтуды және байытуды жалғастыру. Материал: түрлі түсті	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жеміс-жидектер бөлімі»** **Мақсаты:** Жеміс-жидектердің атауларын қайталау, дүкенде не бар екенін, қанша тұратынын , өзінің не сатып алатынын айта алуға үйрету. Қоғамдық орындарда қарым-қатынас жасай білуге үйрету. Есте сақтау қабілеттерін дамыту, сауатты жазу, оқуға дағдыландыру, ауызша сөйлеуге жаттықтыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Дид. ойын: «түсіне қарай заттың атын ата»** **Мақсаты:** Балаларға түстерді ажырата білуге дағдыландыру. **(математика негіздері).** **Дидактикалық ойын: "Теңіз түбі"** **Мақсаты:** қоршаған әлемнің алуан түрлілігіне назар аударуға деген ұмтылысты дамыту. Материал: теңіз түбі, теңіз тұрғындары. Ойын барысы: балаларға теңіз алаңы көрсетіледі және теңіз тұрғындары олармен "Жасырынбақ" ойнағысы келетінін айту керек. Оларды табу үшін жұмбақтарды табу керек.	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дәрігер» (педиатр)** **Мақсаты:** Балалардың дәрігер мамандығы жайлы білімдерін кеңейту, балалар дәрігері (педиатр), жедел жәрдем дәрігері, окулист, тіс дәрігері т.б түрлерімен таныстыру. Топта ойынды ұйымдастыру барысында достық қарым-қатынасты нығайту. **(қоршаған ортамн таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Пейзажды жина"** **Мақсаты:** ұжымдық шығармалар жасау қабілетін қалыптастыруды

		карточкалар (балалар саны бойынша, қарындаштар (балалар саны бойынша). Ойын барысы: балаларға әр түрлі түсті екі карточканы алуға және ұқсас түсті жануарларды атауға шақырылады, оны қажетті фонда қадағалап, фигураны алады және бояйды. **(Сурет салу)**		Кім шешетін болса, теңіз түбіне теңіз өмірін іліп жапсырады. **(Сурет салу)**	жалғастыру. Материал: басып шығарылған маусымдық суреттер жинағы (күз, қыс, көктем, жаз, маусымдық заттар. Ойын барысы: балаларға маусымдық суретті таңдап, оған жылдың осы уақытына сәйкес келетін заттарды таңдау ұсынылады. **(Жапсыру)**
Балалармен жеке жұмыс	**"Менің отбасым"** **Мақсаты:** Отбасы тақырыбында мақал-мәтелдер айтқызу. **(көркем әдебиет)** **Зере, Ермухамед**	**"Үй жануарын дауысына қарай ажырат"** дидактикалық ойын. **Мақсаты:** Үй жануарларының дыбыстарын ажырату қабілеттерін дамыту. **(сөйлеуді дамыту)** **Аңсар, Маңсұр**	**"Жіптерді орнына сал"** дидактикалық ойын. **Мақсаты:** Себетке тоқыма жіптерді түстеріне және көлеміне қарай жинау **(математика негіздері)** **Кәмила, Аружан**	**"Өз әжең" тақырыбында әңгімелесу.** **Мақсаты:** баланың сөздік қорын жақын туыстарын білдіретін жаңа сөздермен толықтыру. **(сөйлеуді дамыту)** **Асанәлі, Дарын**	**"Отбасы" тақырыбында санамақтар айтқызу.** Бір үйде біз нешеуміз? Кел санайық екеуміз. Бас бармағым - атам, Балаң үйрек - апам, Ортан терек - әкем, Шылдыр шүмек - анам, Кішкентай бөбек - мен. Біз үйде нешеуміз? Біз үйде-бесеуміз. **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)** **Азамат, Ханшайым**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту)***				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін	Күз мезгіліндегі жаңбырды бақылау **Мақсаты**: Күз мезгілінде жаңбыр жиі

	обьектілерін бақылау ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Аз қимылды ойын ойын:** **«Тақияға кім тез жетеді?»** **Шарты:** Балалар дөңгеленіп тұрады. Жүргізуші қолына тақиясын алып әуенмен жүреді. Әуен тоқтаған кезде, тоқтаған жердегі екі баланың ортасына тақияны тоса қояды. Екі бала екі жаққа шеңбер бойымен жүреді. Кім тақияға тез қолын жеткізсе сол жетеді. Жеткен бала жеңімпаз атанады. Осылайша ойын жалғасады. **(дене шынықтыру****	***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Аз қимылды ойын:** **«Жалаушаны тап»** **(қайда тығылғанын тап)** **Шарты:** Балалар бөлменің қабырғасынан жағалай ұзына-бойына немесе алаңның бір жағына отырады. Тәрбиеші балаларға жалаушаны көрсетеді де, оны жасыратынын айтады. Тәрбиеші балаларға орындарынан тұрып, теріс қарауды ұсынады да жалаушаны жасырып: «Ал іздеңдер,»-дейді. Балалар тығылған жалаушаны іздей бастайды. Жалаушаны кім бірінші болып тапса, ол ойын қайталанған кезде жалаушаны жасыру құқығына ие болады. Жалаушаны балалар бірден таба алмайтындай етіп жасыру керек. Бірақ, егер балалар жалаушаны ұзақ уақыт таба алмаса, онда тәрбиеші жалауша тығылған жерге келіп, сол маңнан іздеуді ұсынады. Жалаушаны бала жасыратын кезде, оған дұрыс орын табуға көмектесу керек.	обьектілерін бақылау ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Аз қимылды ойын:** **«Допты ұста»** **Ойын мақсаты:** Балаларды шапшаңдылыққа, ептілікке, қырағылыққа баулу, ойын әрекеті арқылы татулыққа, белсенділікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Тәрбиеші ашық түсті үлкен допты алады да 2-3 балаға ойнауға ұсынады. Балалар тәрбиешіге қарама-қарсы 80-100 см жерде тұрады. Тәрбиеші әрқайсысына кезек-кезек доп лақтырып «Ұста» деген белгі береді. Балалар допты қайтадан тәрбиешіге лақтырады. Осылайша ойын жалғаса береді. ***(дене шынықтыру**)***	бақылау ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Аз қимылды ойын «Ақ қоян»** **Мақсаты:** балаларды жылдамдыққа, мықты болуға тәрбиелеу. Белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы еркін жүру және жүгіру дағдыларын қалыптастыру ***(дене шынықтыру**)***	жауатыны туралы айту. Әңгімелесу арқылы балалардың тілін дамыту. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Азх қимылды ойын** **«Қасқырлар мен лақта** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. ***(дене шынықтыру**)***

		(дене шынықтыру)**			
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйін қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				
	Ата-анаға кеңес: Балаға үйде жиі қарындаш беру.	Ата-анаға кеңес: «Бала өміріндегі ойыншықтын маңызы»	Жеке гигиена дағдыларын қалыптастыру туралы ата-аналармен жеке әңгімелесу.	Ата-анаға кеңес: «Сөйлеу қабілеті бұзылған балаларда, қолдарының ұсақ моторикасын дамытуға арналған тіл дамыту құралы»	Ата-аналармен балалардың балабақшадағы тәртібі жайлы әңгіме жүргізу.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақша ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 26.09-30.09.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 26.09.2022**	**Сейсенбі 27.09.2022**	**Сәрсенбі 28.09.2022**	**Бейсенбі 29.09.2022**	**Жұма 30.09.2022**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу (сөйлеуді дамыту).				
	Баланың көңіл күйін сұрау -Ұйқың қанды ма? -Бүгінгі көңіл күйің қалай? **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«Күз» мезгіліне қолөнер жасап әкелу. -Қазір жылдың қай мезгілі? -Бүгін ауа-райы қандай? **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«Тұмаудан сақтану» -Үйде таңертең таңғы жаттығу жасайсың ба? -Анаңмен әлде әкеңмен? **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«Адам қандай болуы керек?» атты балалармен әңгіме **Мақсаты:** балалардың жеке басының кейбір қасиеттері туралы білімдерін бекіту (мейірімділік, өзара құрмет, адалдық) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Күз туралы өлең оқу **Мақсаты:** өлеңнің мазмұнын түсінуге, оның сипатын сезінуге үйрету. **((сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойыны: «Есте сақта және тап» Ойын барысы:** 3-4 картинада берілген суреттерді есте сақтап, оларды атау қажет. Содан соң балалар сол бейнелерді 10-12 дана ұқсас суреттердің арасынан табу керек. Бұл жаттығуды сандар мен әріптерден де жасауға болады. Ол үшін арнайы	**Үстел үсті ойыны: «Шатаспай есте сақта» Ойын барысы:** Әр баланың алдына әртүрлі заттар бейнеленген 10-15 карточка қойылады (алма, троллейбус, шәйнек, ұшақ, қалам, машина, ат, әтеш т.б.) Психолог: «Қазір мен	**Үстел үсті ойыны: «Қиял арқылы сөздерді есте сақтау» Ойын барысы:** Балаларды логикалық байланысы жоқ сөздерді есте сақтауға үйретеміз. Сөздер: ағаш, үстел, буғыш, себет, тарақ, сабын, кірпі, өшіргіш, кітап, күн. Осы сөздерді пайдаланып әңгіме	**Үстел үсті ойыны «Жоғалған зат»** Ойын барысы: Үстелдің үстіне бірнеше з қойылады. Бала оларға мұқият қарап алған соң, теріс қарап тұрады. Үстелден бір зат алып тасталынады. Бала қай заттың жоғалып кеткенін табу керек. Заттардың сан ақырындап өсіруге болады *(қоршаған ортамен*	**Үстел үсті ойыны «Жақс және жаман деген не?»** Мақсаты: қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелерімен таныстыру, адамдардың іс-әрекеттерін талдауға және оларға баға беруге үйрету. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Балалармен жеке жұмыс** Ибрагимге түстердің атауы

	әріптер мен сандар кассасын пайдалануға болады. *(математика негіздері)*	сендерге бірнеше сөздерді атаймын. Алдыңдағы суреттерге қарап, мен айтқан сөзді есте сақтауға көмектесетін бір затты таңдап ал да, оны бөлек жерге қой», — деп нұсқау береді. Бірінші сөз оқылады. Бала алдындағы суреттен таңдаған соң, екінші сөз және ары қарай осылайша оқылады. Бала психолог айтқан сөзді қайталап, өз заттарының ішінен байланыстыра-тын суретті алып, есінде сақтауы қажет. **Мысалы:** өрт, зауыт, сиыр, орындық, әке, отыру, мейірімділік т.б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	құрастыру қажет. «Көз алдарыңда әдемі жасыл ағаш өсіп тұр деп елестетіңдер. Ол тақтаға қарай өсе бастады, тақтадан төмен қарай аяқтары түсті, сонымен үстел пайда болды. Үстелге жақындай қарадық, үстелдің үстінен төмен қарай аққан шалшық су көрдік. Ол үлкен өзенге айналды. Өзеннің ортасында ожау пайда болды, одан ол себетке айналып кетті. Одан кейін себет жағаға ұшып кетті. Оған жақындап себеттің бір жағын сындырсаңыз, тарақ пайда болды. Оны қолыңызға алып шашыңызды тарай бастадыңыз, содан кейін басыңызды сабынмен жудыңыз. Сабын көпіршіктері ағып, кірпідей үрпиіп шашың қалды. Сізге өте ыңғайсыз, буғышты алып шашыңызды жинадыңыз. Буғыш буғанға шыдамай үзіліп жерге түсті.	*таныстыру)*	айтуды үйрету. **Еңбек әрекеті:** Үстел үстіндегі ойыншықтарды жинау.

			Жерге түскенде төңкеріліп, кітапқа айналып кетті. Кітап бетін ашсаңыз оның ішінен көзіңізге шағылысып күн түсті. Алдымен балалар біздің құраған әңгімені елестетуге тырыссын, содан кейін өздері (басқа сөздерді пайдаланып) құрап бір-біріне айтып дағдылансын. Қорытынды бөлімде біз сөздер тізбегін оқимыз, ал олар өз беттерімен байланыс құра отырып, тізбектеп айтылғандарды есте сақтайды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**		
Таңертенгі жаттығулар	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затсыз орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Қолды сермеу». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру. Қолды алға, артқа сермеу. Үлкен амплитудаға бейімдеу. 3-4 рет орындағаннан кейін – үзіліс, демалу. (4 рет қайталау). 2. «Мысық арқасын созып майыстырды». Б.қ.: тізерлеп тұрып, басты көтеру. Басты түсіру, артқа иілу – мысық ашуланды, б.қ.-қа оралу – мысықтың көңілі жайланды. Екі рет орындағаннан кейін, демалу, өкшемен отыру (4–5 рет қайталау). 3. «Бақа-бақа балпақ». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды белге қою. Отыру, алақанды екі аықтың ортасындағы еденге қою, басты көтеру, «бақ-бақ», – деп тік тұру (6 рет қайталау). 4. «Құламақ». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды артта ұстау. Бір жақтан екінші жаққа шайқалу, демалу – қолды түсіру. (4 рет қайталау).				

	«Доп». Жоғары секіру («Добым менің домалақ» тақпағын айтып секіру). (Жүрумен алмастырып екі рет қайталау). 5. «Көбелектер». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру: қолды екі жаққа созып, көбелектің ұшқанын салу, қолды төмен түсіру, «отырамы – деп айту. (4-6 рет қайталау) **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдасты-рылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «Саусақтардың амандасуы» Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап	**Саусақ жаттығуы: «Гүл»** Балалар қолдарын көтеріп, саусақтарын біріктіріп, жабылып	**Саусақ жаттығуы: «Көмекшілерге алғыс білдіру»** - Рахмет саған, көздерім, сендер бәрін	**Саусақ жаттығуы: «Менің отбасым»** Бас бармақ – ата, Сұқ саусақ – әже. Ортан терек – әке,	**Саусақ жаттығуы: «Достық» жаттығуы** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос (қолдың саусақтары өзара бірігеді)

	амандасады - Сәлеметсің бе, Балаң үйрек! - Сәлем, Ортан терек! - Амансың ба, Шылдыр шүмек! - Қалың қалай, Кішкене бөбек! (Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	тұрған гүлдердің бүршіктерін келтіреді. Жайлап саусақтарын ашып, алақандарын жайып «гүлдің ашылғанын» көрсету. Төмендегі тақпақты қайталау. Міне, гүлдің бүршіктері, Ашылады әдемі. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	көресіңдер. (көзерін қолмен басу) - Рахмет саған, құлақтарым, сендер бәрін естисіңдер. (құлақтарын ұстау) - Рахмет саған, қолдарым, сендер бәрін істейсіңдер. (шапалақтау) - Рахмет саған, аяқтарым, енді, сендер топылдатып жүресіңдер. (топылдату) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Шылдыр шүмек – ана, Кішкене бөбек – мен. **((сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес… (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес.. Енді санауды аяқтадық (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). **((сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Негізгі қимылдары:** 4 метр қашықтыққа тура бағытта еңбектеу. Түрегеп тұрып бір-біріне допты домалату (арақашықтық – 1,5 метр). Белгіленген бағытты сақтай отырып, еңбектеп жүру, қолдары мен аяқтарының ептілігін жетілдіре отырып. 1,5 метр қашықтықта түрегеп тұрып бір-біріне допты домалату, доптың қозғалысын төменнен күшпен лақтыра отырып бағыттай білу. **Қимылды ойын:** «Мысық пен тышқандар» Мақсаты: тақпақтың мәтініне сай дене қимылын жасауды үйренуді жалғастыру *(дене шынықтыру-)*	**Қазақ тілі** **Мақсаты:** шағын, күрделі емес мәтіндерді, өлеңдерді есте сақтау және айту дағдыларын қалыптастыру. **Сөздік минимум** Қуыршақ, доп, бар, менде, домалақ «Ойыншықтар» постері. Дидактикалық ойын «Ойыншықтар дүкені»	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Негізгі қимылдары:** 4 метр қашықтыққа алақан мен тізені тіреп, тіке бағытта еңбектеу. Екі аяқпен секіру (аяқтарын қосып секіру, екі жаққа алшақ қойып секіру). Белгі бойынша тоқтау, тепе-теңдікті сақтап отыру, орнынан тұру және жүгіру. Алақан мен тізені тіреп еңбектегенде қимыл-қозғалыстарын үйлестіру. Бір орында тұрып екі аяқпен секіруге жаттығу, бір мезетте екі аяқпен секіре білу. Кеңістікте бағдарын айқындауды, үйлестіру, зейінін арттыру. **Қимылды ойын:** «Кетті, кетті орамал». **Мақсаты:** ұсақ қимыл-қозғалыстарын (моторикасын) дамыту, басқа балалармен қарым-қатынас жасағанда өз іс-әрекетін келістіре білу	**Музыка** **Мақсаты: Музыка тыңдау** Музыкалық шығарманы соңына дейін тыңдауға, музыканың сипатын түсінуге, музыкалық шығарманың неше бөлімнен тұратынын білуге және ажыратуға үйрету. Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балғашық, сылдырмақ, барабан, металлофон және т.б.) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру. **Ән айту** Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). **Музыкалық-ырғақтық қимылдар** Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Би қимылдарын орындау сапасын	**Дене Шынықтыру** **Мақсаты:** **Негізгі қимылдары:** 15 см биіктіктегі заттардан секіріп түсу. Төрттағандап еңбектеу, доға жасап тұру, екі қолмен әртүрлі бағытта допты домалату. 15 см биіктіктегі заттардан секіру, екі аяқпен алға қарай секіру. Төрттағандап еңбектеу, доға жасап тұру жаттығуды жалғастыру. Екі қолмен әртүрлі бағытта допты домалату . Негізгі түстер – қызыл, сары, жасыл, көкті ажырату, кеңістікте бағдарды айқындау. **Қимылды ойын:** «Қояндар мен қасқыр». Мақсаты: тек белгі берген кезде ғана қимыл жасауды үйретуді жалғастыру, қимыл-қозғалыстардың үйлесімділігін қалыптастыру.

				жақсарту: кезек-кезек екі аяқпен және бір аяқпен секіру. Заттармен және заттарсыз музыкалық шығарманың қарқыны мен сипатына сәйкес бір-бірден, жұппен ырғақты қимылдар орындау.	
	«Менің сүйікті әжем» әңгіме Мақсаты: Отбасындағы әженің рөлін көрсету. Балаларды мейірімділікке жанашырлыққа және	**«Менің атам осындай» суретпен жұмыс** жақын қарттардың жағдайына эмоционалды жауап	**«Геометриялық пішіндер туралы ертегі»** Пішіндер туралы ертегімен таныстыру. *(көркем әдебиет,*	**«Жеті лақ ертегісі» Суретпен жұмыс Мақсаты:** «Жеті лақ» ертегісінің үзіндісіне тоқтала отырып	**«Отбасылық демалыс» әңгіме** Мақсаты: отбасылық өмірге дұрыс дүниетаным қалыптастыру. Отбасылық демалысты

	әжесіне көмектесуге шақыру. Балаларға 3-4 сөзден тұратын қысқа сөйлемдер құруды үйрету жалғастыру. **«Менің әжем» өлеңі** **Қ. Мырзалиев.** Менің әжем ақ әжем, Ұл мен қыздың бағы әжем Ертегі айтып бер десең, Айтып берер тағы әжем ***(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)*** **Сергіту сәті:** **«Көмекшілер»:** Керемет қамыр иледік (*қолдарын қысып , илеу тәсілін көрсетеді)* Ой-сені ме! Ой-сені ме! *(Тікелей қолдарды алдыға шапалақтау – «тәрелкелер».)* Табалар қыздырылды *(алақанды алақанға көлденең жаю.)* Ой-сені ме! Ой-сені ме! *(шапалақтау – «тәрелкелер»)* Алақандар, алақандар *(Алдыға қолын созып екі рет шапалақтау)* Біз құймақ пісіреміз! *(Алақандарды жоғары-төмен бұру.)* Алақандар, алақандар *(Алдыға қолын созып екі*	беруді қалыптастыру, оларға қуаныш сыйлай білу. Дағдыларды қалыптастыру: дауысты (а, е, і) дыбыстарды айта білуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)*** **Топтық жұмыс:** **«Атама арналған сыйлық»** Әр бала таңдауы бойынша сурет салып, мүсіндейді **(сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, математика негіздері)** «Етікші ата» әні https://youtu.be/dt2V4BTInQ (музыка-шығармашылық қызмет)	*математика негіздері)* **Қимылды ойын:** **«Кім баяу?»** **Шарты:** Балалар тәрбиешімен бірге жүріп келе жатыр. Күтпеген жерден ол: «Ал, енді көрелік, сендердің іштеріңнен кім өте баяу, аяқтың ұшымен жүре алады. Міне, былай», – дейді. Балалар аяқтарының ұшын көтеріп, мүмкіндігінше жай жүруге тырысады. Олар сол жүріп келе жатқан бағытта жүруді жалғастыра береді. Тәрбиеші білдірмей бір жаққа қарай шегініп: «Ал, енді бәрің маған қарай жүгіріңдер», – дейді. Балалар тәрбиешіге қарай жүгіріп, оны қоршап алады, ал ол балалармен әңгімелеседі, олардың жаттығуды жақсы тырысып орындағандарын айтады. ***(дене шынықтыру)*** **«Пішіндерден үй**	бүлдіршіндердің қызығушылығын ояту. сөздік қорын жандандыру және байыту; сөйлеудің интонациялық мәнерлілігін дамыту; мағынасы бойынша дұрыс сөзді таңдау; *(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)* **Сергіту сәті:** Лағым-ау лағым, Ерке тотай шұнағым. Ағаштарды кемірсең, Құлағыңды жұламын. *(дене шынықтыру)* **Дидактикалық ойын: «Қандай ертегі ұнайды?»»** Мен допты оң жағымда тұрған адамға беремін, ол өзіне ұнайтын ертегіні атайды. Доп маған оралғанша шеңбер бойымен өтеді. *(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)* **«Лақтарға арналған үйшік»** топтық жұмыс қалыптастыру: әртүрлі түстегі және пішіндегі бөлшектерден қарапайым құрылыстар құрастыру	ұйымдастырудың кең тараған түрлерімен таныстыру; *(сөйлеуді дамыт у және көркем әдебиет)* **«Танып ал да, атын ата» дидактикалық ойын** Мақсаты: заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту. Құрал-жабдықтары: әр түрлі ойыншықтар және суреттер. Мазмұны: Балаларға әртүрлі ойыншықтарды көрсету. Ортаға бір-бір баладан шақырып, бір ойыншықты алып, оның түр-түсін, пішінін, қасиетін анықтауды және сол ойыншық жайлы әңгіме құрауды немесе тақпақ айтып беруді ұсынады. *(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиеті)* **«Демалысқа шығу үшін қажетті заттар»** ***Мақсаты:*** әртүрлі түстегі және пішіндегі бөлшектерден

	рет шапалақтау) Біз әжеге көмектесеміз*!* *(Қолды кеудеге басу, қолды алға қарай еңкейту.)* ***(дене шынықтыру)*** **«Әжеме арналған алашалар»** әртүрлі түстегі және пішіндегі бөлшектерден қарапайым құрылыстар құрастыру. Заттық сурет салу. Түрлі бағытта тура сызықтарды, олардың қиылысуын жүргізе білуді қалыптастыру: Заттық мүсіндеу. Сазбалшықтың, ермексаздың қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. Сазбалшық кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып, мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. дайын пішіндерден заттардың бейнесін жасауға үйрету; **(сурет салу, жапсыру, құрастыру, мүсіндеу)** **«Сағындым, әже,**		**құрастыру»** Құрылыс материалдарынан құрастыру. Келесі дағдыларды қалыптастыру: әртүрлі түстегі және пішіндегі бөлшектерден қарапайым құрылыстар құрастыру. Заттық сурет салу. Түрлі бағытта тура сызықтарды, олардың қиылысуын жүргізе білуді қалыптастыру: **(сурет салу, құрастыру)**	Түрлі бағытта тура сызықтарды, олардың қиылысуын жүргізе білуді қалыптастыру: Заттық мүсіндеу. Сазбалшықтың, қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. Сазбалшық, кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып, көкөністер мен мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. дайын пішіндерден заттардың бейнесін жасауға үйрету; **(сурет салу, жапсыру, құрастыру, мүсіндеу)**	қарапайым құрылыстар құрастыру. Заттық сурет салу. Түрлі бағытта тура сызықтарды, олардың қиылысуын жүргізе білуді қалыптастыру: ермексаздың қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып, мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. дайын пішіндерден заттардың бейнесін жасауға үйрету; **(сурет салу, жапсыру, құрастыру, мүсіндеу)**

	сағындым» әні **https://youtu.be/dz8pXBAMEh0** (музыка)				
Серуенге дайынды	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотриканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет) **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше?. Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! (сөйлеуді дамыту)				
Серуен	**Серуен** **Бақылау: Күз мезгілін бақылау** **Мақсаты:** балаларға күз мезгілі туралы түсінік беру. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Еңбек:** Учаскедегі шашылған ағаш бұтақтарын жинату. **Мақсаты**: Еңбекке баулу. *(еңбек қызметі)* **Көркем әдебиет бойынша жеке жұмыс.** **Көркем сөз:** «Күз» Берекесін сыйлауға Өлкемізге күз келді. Жемістерін жинауға Шақырады біздерді. *(көркем әдебиет)*	**Серуен** **Бақылау: Бұлтты бақылау** **Мақсаты:** балаларға бұлттың неге ұқсайтынын, қай бағытқа көшіп жатқанын бақылатып әңгімелеу. *(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)* **Еңбек:** Учаскедегі шашылған жапырақтарды жинату. **Мақсаты**: Еңбекке баулу. (еңбек қызметі) **Көркем әдебиет бойынша жеке жұмыс көркем сөз:** «Бұлт» Қ. Әлімқұлов	**Құстарды бақылау** **Мақсаты:** Күзгі құстардың өмірі жайлы түсінік беру. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** ***Жеке жұмыс:*** **Көркем сөз**: «Суық торғай» (С. Қалиев) Торғай-торғай тоңдың ба, Қарап қойып жай ғана, Тұра алмайсың орныңда Жем іздейсің айнала. Бір қонасың, бір ұшып, Үйге кірші, торғайым, Отырасың бүрісіп. Мен аяздан қорғаймын ***(көркем әдебиет)*** **Еңбек**: Құстарға жем	**Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.** **Мақсаты:** Жапырақтардың ағаштардан қалай түскенін бақылап, әдемі жапырақтардың айналаға қалай сән беріп тұрғанын әңгімелету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Шашылған жапырақтар қалдықтарын жинау. **Мақсаты:** еңбекке баулу. *(еңбек қызметі)* **Көркем сөз:** Ертегі	**Құмдағы іздерді бақылау** Мақсаты: Учаскелердегі құмдағы іздердің кімнің ізі екенін айыра білуге үйрету. Өз іздерін бір-бірімен салыстыру. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Құм салғыштағы құмды күрекшелерімен көтеру. **Мақсаты:** еңбексүйгіштік тәрбиелеу. (еңбек қызметі) **Жеке жұмыс:** **Жұмбақ:** Жиып-теріп болатын, Қамбаға астық толатын, Қызыл қырман ойнайтын,

	Қимылды ойын. «Кептерді қуып жет» **Мақсаты:** Белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы еркін жүру және жүгіру дағдыларын қалыптастыру. *(дене қозғалысы қызметі)* Еркін ойындар.	Түрленді дала, бау-бақша, Құлпыра қалды тау жақта. Қара бұлтты жел қуып Жөнеп берді аулаққа. *(көркем сөз)* **Қимылды ойындар.** «Түсті автокөліктер» Жаттығуларды заттармен және заттарсыз орындау. Еркін ойындар	шашу. **Мақсаты:** Құстарға қамқор болуға тәрбиелеу. (еңбек әрекеті) **Қимылды ойын** «Ақ қоян» *(дене қозғалысы)* Еркін ойын	оқып беру «Ағаштар ұйықтай ма?» (көркем әдебиет) **Қимылды ойын.** «Қасқырлар мен лақтар» *(дене қоғалысы)* Еңбек әрекеті	Қай мезгіл деп ойлайсың? (Күз) (көркем әдебиет) **Қимылды ойын.** «Жапалақтар» (дене қозғалысы) Еркін ойын
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту, еңбек әрекеті).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз».** (сөйлеуді дамыту)				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Ертегі оқып беру. «Мысық тамақ ішкен соң неге жуынады?»** **Мақсаты:** Ертегіні тындауға деген сүйіспеншілігін артыру. Балалардың ой-өрісін, сөздік қорларын дамыту, сұрақтарға түсініп жауап беруге дағдыландыру. **(көркем әрекет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**				

Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру. Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қада сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотормканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру**.** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру**)** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотормканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарламалар)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жеміс-жидектер бөлімі»** **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылықта-рын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды ұлттық баспана киіз үйдің пайдасын, қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту**	**Дидактикалық ойын: «Заттың атын ата» К-№ 6** **Мақсаты:** Балаларға түстерді ажырата білуге дағдыландыру. **сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**	**Дидактикалық ойын: «Көп-аз»** **Мақсаты:** берілген түс бойынша заттарды табу және атау. ***(сенсорика)*** **Балаларға арналған концерт-қолдан жасалған музыкалық аспаптарда ойнау.** **Мақсаты:** көркемдік дағдыларды дамыту. ***(музыка)***	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жеміс-жидектер бөлімі»** **Мақсаты:** Жеміс-жидектердің атауларын қайталау, дүкенде не бар екенін, қанша тұратынын , өзінің не сатып алатынын айта алуға үйрету. Қоғамдық орындарда қарым-қатынас жасай білуге үйрету. Есте сақтау қабілеттерін дамыту, сауатты жазу,

		және көркем әдебиет)			оқуға дағдыландыру, ауызша сөйлеуге жаттықтыру.Мемлекетті к тіл - қазақ тілін қадірлеуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Балалармен жеке жұмыс	Күз туралы тақпақтар ме әндерді қайталау. **Мақсаты:** артикуляциялық аппаратты дамыту. ***(сөйлеуді дамыту)*** Сафияға-қияр мен қызанақты мүсіндету.	«Үйшік» ертегісін оқып беру. **Мақсаты:** балалардың шығармашылық қабілетін дамыту. ***(сөйлеуді дамыту)*** Искандер-ертегіден түсінгенін мазмұндату. Асмираға-жапсыру. («Үйшік» ертегісінің кейіпкерлері)	«Сипап сезу арқылы санау **Мақсаты:** Сипай сезіп санау арқылы қарамай-ақ екі топтағы заттарды салыстыруға үйрету (артық, кем, тең); санау дағдыларын бекіту; салыстыруда беттестіру тәсілін қолдана білу. ***(математика негіздері)*** Айгерім-жапсыру. Дайын пішіндерден үй жапсыру. Дильназ-жеке жұмыс Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	**Ертеңгіліктегі өлеңді қайталау, таза сөйлеуге үйрету. Мақсаты:** артикуляциялық аппаратты дамыту. *(сөйлеуді дамыту*) Ибрагим-құрастыру, Фатима - жеке жұмыс Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	**«Үшбұрыш» Мақсаты:** геометриялық пішіндер (үшбұрыш, дөңгелек, шаршы) туралы ұғымдарын тереңдету; қоршаған ортадан геометриялық пішіндерге ұқсас заттарды таба білу қабілеттерін арттыру. **Тақпақ жаттату.** Үшбұрышпын, үшбұрышпын, Үш қабырғам бар бұрышпын, Төртбұрыштан аз болсам да, Орны бөлек үшбұрышпын. **/Әмина/** *(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, математика негіздері)* Ерден-жапсыру,
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				

Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын:** Ит пен қоян» **Мақсаты:** Шапшаңдық қа,ептілікке баулу. **Шарты:** Ойын жазық алаңда ойналады. Бір бала ит болады да, қалғаны қоян болады. Бұдан кейін « ит», « қояндарды» қуып ұстауға тырысады. Өзі ұстаған балалардың барлығын итке айналдарды. Сөйтіп барлық қояндар итке айналғанша ойын жалғаса береді. ***(дене шынықтыру**)***	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын:** «Күн мен жаңбыр» **Шарты:** Балалар ашық алаңда еркін ойнап жүреді, гүл тереді, көбелек қуады, секіреді, жүгіреді. Тәрбиеші «Жаңбыр жауды!» дегенде балалар пана іздеп, үйшіктерге тығылады. Тәрбиеші «Күн шықты!» дегенде балалар қайта алаңға шығып, ойындарын жалғастырады. ***(дене шынықтыру**)***	Күннің екінші жартысындағы желді бақылау. **Аз қимылды ойын:** « Қу түлкі » **Шарты:** Балалар бір-біріне бір адымдай ара қашықтықта тұрады (шеңбер жасап). Балалар көздерін жұмып тұрады. Тәрбиеші шеңберді айналып жүріп білдіртпей бір баланы түртеді. Сол бала түлкі болады. Балалар көздерін ашып бір-біріне мұқият қарайды. Қу түлкі сен қайдасың? Үш рет айтқанда қу түлкі ортаға қолын көтеріп мен мындамын деп жүгіріп шығу керек. Барлық балалар жан-жаққа қашады. Қу түлкі ұстап алуы керек. ***(дене шынықтыру**)***	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын:** «Күн мен жаңбыр» **Шарты:** Балалар ашық алаңда еркін ойнап жүреді, гүл тереді, көбелек қуады, секіреді, жүгіреді. Тәрбиеші «Жаңбыр жауды!» дегенде балалар пана іздеп, үйшіктерге тығылады. Тәрбиеші «Күн шықты!» дегенде балалар қайта алаңға шығып, ойындарын жалғастырады. ***(дене шынықтыру**)***	Күннің екінші жартысындағы желді бақылау. **Аз қимылды ойын:** « Қу түлкі » **Шарты:** Балалар бір-біріне бір адымдай ара қашықтықта тұрады (шеңбер жасап). Балалар көздерін жұмып тұрады. Тәрбиеші шеңберді айналып жүріп білдіртпей бір баланы түртеді. Сол бала түлкі болады. Балалар көздерін ашып бір-біріне мұқият қарайды. Қу түлкі сен қайдасың? Үш рет айтқанда қу түлкі ортаға қолын көтеріп мен мындамын деп жүгіріп шығу керек. Барлық балалар жан-жаққа қашады. Қу түлкі ұстап алуы керек. ***(дене шынықтыру**)***
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				
	Мерекеге арналған тақпақтар мен әндерді қайталау.	Ата-аналарға кеңес: «Мектепке дейінгі балаларға арналған майтабанның алдын алу	Үйде бала қандай ойыншықтармен ойнайды және бос уақытында сурет салу,	Балаларға ұйқы алдында ертегілер оқып беруді ұсыну.	Ата-аналарға кеңес: «Баланың қол еңбегін арттыру үшін не істеу керек?»

		жаттығулары»	құрастыру т.б. немен айналысатыны туралы әңгіме.		

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақша ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 03.10-07.10.2022 жыл I апта

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 03.10.2022**	**Сейсенбі 04.10.2022**	**Сәрсенбі 05.10.2022**	**Бейсенбі 06.10.2022**	**Жұма 07.10.2022**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу (сөйлеуді дамыту-коммуникативті іс-әрекет).				
	«Дәмді және пайдалы» Салауатты өмір салты, тағамның пайдасы туралы алғашқы идеяларды қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Күзгі құстар»** Күзгі кезеңде жануарлар өміріндегі маусымдық өзгерістермен танысу. Құстарды сыртқы белгілері бойынша ажыратуға және атауға үйрету. Құстардың мінез-құлқын байқауға деген ұмтылысты қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Жел»** Балалардың жел туралы түсінігін кеңейту. Желді ауа-райында мінез-құлық ережелерін үйрету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Апандағы Аюда саңырауқұлақтар бар, мен жидектерді аламын»** Балалардың Табиғаттағы маусымдық өзгерістер туралы білімдерін бекіту. Орман өсімдіктері туралы идеяны қалыптастыру: саңырауқұлақтар мен жидектер. Табиғи дәрумендердің адамдар мен жануарларға пайдасы туралы түсініктерді кеңейту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Сәндік құстармен таныстыру»** Балаларға сәндік құстар туралы түсінік беріңіз. Сәндік құстардың ерекшеліктерін көрсетіңіз. Тірі заттарды байқауға және күтуге деген ұмтылысты қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					

Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойыны: «Жоғалған зат» К-№ 1** **Ойын барысы:** Үстелдің үстіне бірнеше зат қойылады. Бала оларға мұқият қарап алған соң, теріс қарап тұрады. Үстелден бір зат алып тасталынады. Оқушы қай заттың жоғалып кеткенін табу керек. Заттардың санын ақырындап өсіруге болады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны: «Егіс алқабында» лото К-№ 20** **Мақсаты:** балаларға қоршаған әлемді жақсырақ білуге көмектесу, оның нысандарын түсі мен формасы бойынша сәйкестендіруге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны: «Орман доминосы» К-№ 14** **Мақсаты:** зейінді, көру қабілетін, комбинаторлық қабілеттерін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны: «Жақсы және жаман деген не?» К-№ 12** **Мақсаты:** қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелерімен таныстыру, адамдардың іс-әрекеттерін талдауға және оларға баға беруге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны: «Жұбын тап. Көп-аз» К-№ 21** **Мақсаты:** заттарды өлшемі бойынша салыстыруға және белгілері бойынша жіктеуге үйрету, логикалық ойлауды, зейінді, визуалды қабылдауды дамыту. **(математиа негіздері)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затсыз орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Күнге қолымызды жылытамыз». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды артта ұстау (белге қою). Қолды алға созып, алақанды жоғары, төмен бұрып: «ыстық», – деп, қолды артқа тығу. Орнықты қалып. (6 рет қайталау.) 2. «Тізені шапалақтау». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыбелге қою. Алға иіліп, тізені шапалақтап: «шап-шапшапалақ», – деп, денені түзу ұстап тұру, жоғарыға қарап созылу. (5 рет қайталау.) 3. «Жоғары созыл». Б.қ.: өкшемен отырып, қолдыбелге қою. Тізерлеп отырып, созылып, жоғарыға қарау, б.қ.-қа оралу, «отырдық», – деп айту. (5 рет қайталау). 4. «Қоян». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру (қолды әртүрлі қалыпта ұстауға болады). 8-10 секіру және 8-10 қадам. Жеңіл секіру. Еркін тыныс алу. (3 рет қайталау). **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.

	Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: **«Үстел»** «Үстелдің төрт аяғы бар, Үстінде алақан тәрізді қақпағы бар». **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Саусақ жаттыуы:** **«Менің отбасым»** Бас бармақ – ата, Сұқ саусақ – әже, Ортан терек – әке. Шылдыр шүмек – ана, Кішкене бөбек – мен. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Саусақ жаттығуы:** **«Достық» жаттығуы** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу)	**Саусақ жаттығуы:** **«Саусақтардың амандасуы»** Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап амандасады - Сәлеметсің бе, Балаң үйрек! - Сәлем, Ортан терек! - Амансың ба, Шылдыр шүмек! - Қалың қалай,	**Саусақ жаттығуы:** **«Гүл»** Балалар қолдарын көтеріп, саусақтарын біріктіріп, жабылып тұрған гүлдердің бүршіктерін келтіреді. Жайлап саусақтарын ашып, алақандарын жайып «гүлдің ашылғанын» көрсету. Төмендегі

			Бір, екі, үш, төрт, бес… (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес.. Енді санауды аяқтадық (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	Кішкене бөбек! (Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады)\ **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	тақпақты қайталау. Міне, гүлдің бүршіктері, Ашылады әдемі. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырыл-ған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Негізгі қимылдар:** **Жүгіру.** Белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы жүгіру дағдыларын қалыптастыру: сапта бір-бірлеп, бірінің артынан бірі, аяқтың ұшымен, қол мен аяқ қозғалыстарын үйлестіру, аралықты сақтай отырып, бағытты өзгертіп, шеңбер бойлап, тоқтай қалып, "жыланша", заттарды айналып өтіп, алаңның бір жағынан екінші жағына және т.с.с. жүгіру;	**Қазақ тілі** **Мақсаты:** заттардың белгілерін (түсі, өлшемі), заттармен әрекеттерді білдіретін сөздерді айтуға үйрету. Тілдің грамматикалық құрылымы: 1) сөз тіркестерін түсінуге үйрету және сөздерді байланыстыруда жаттығу; 2) 2-3 сөзден тұратын сөйлемдерді түсінуге және жиі қолданылатын сөздерден сөйлемдер құруға үйрету; **Сөздік минимум** Тас, тау, су, жансыз табиғат, жанды табиғат, өсімдік, гүл, шөп **Дидактикалық ойын**	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Негізгі қимылдар:** **Жүгіру.** Белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы жүгіру дағдыларын қалыптастыру: сапта бір-бірлеп, бірінің артынан бірі, аяқтың ұшымен, қол мен аяқ қозғалыстарын үйлестіру, аралықты сақтай отырып, бағытты өзгертіп, шеңбер бойлап, тоқтай қалып, "жыланша", заттарды айналып өтіп, алаңның бір	**Музыка** **Мақсаты: Музыка тыңдау.** Түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көңіл күйін қабылдай білуді қалыптастыру; әннің мазмұнын түсіну. Әртүрлі аспапта орындалған әндерді тыңдауға, оларды есте сақтауға және білуге; шығарманы соңына дейін тыңдауға үйрету. **Ән айту.** Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-**	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Негізгі қимылдар:** **Жүгіру.** Белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы жүгіру дағдыларын қалыптастыру: сапта бір-бірлеп, бірінің артынан бірі, аяқтың ұшымен, қол мен аяқ қозғалыстарын үйлестіру, аралықты сақтай отырып, бағытты өзгертіп, шеңбер бойлап, тоқтай қалып, "жыланша", заттарды айналып өтіп,

	Секіру. Екі аяқтап басты затқа тигізе отырып, жоғары қарай 2-3 метр қашықтықта алға қарай жылжи отырып, тұрған жерінен ұзындыққа, 5-10 см биіктіктегі зат арқылы жерде жатқан жалпақ құрсауға секіру дағдыларын қалыптастыру;	**«Жапырақтар»**	жағынан екінші жағына және т.с.с. жүгіру; **Секіру.** Екі аяқтап басты затқа тигізе отырып, жоғары қарай 2-3 метр қашықтықта алға қарай жылжи отырып, тұрған жерінен ұзындыққа, 5-10 см биіктіктегі зат арқылы жерде жатқан жалпақ құрсауға секіру дағдыларын қалыптастыру;	**ырғақтық қимылдар.** Музыканың басталуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындау, қимылдарды өзбетінше бастау және аяқтау.	алаңның бір жағынан екінші жағына және т.с.с. жүгіру; **Секіру.** Екі аяқтап басты затқа тигізе отырып, жоғары қарай 2-3 метр қашықтықта алға қарай жылжи отырып, тұрған жерінен ұзындыққа, 5-10 см биіктіктегі зат арқылы жерде жатқан жалпақ құрсауға секіру дағдыларын қалыптастыру;
	Суретке қарап әңгіме құрастыру. «Жемістер бағы» әңгімесі. -Суретте не көріп тұрсыңдар? -Бақшада не жиап жатыр? Суреттерді көріп тұрып бақылау кезінде байланыстырып сөйлеуді дамыту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Тербеледі ағаштар Алдымнан жел еседі. Кіпкішкентай балалар Үп-үлкен боп өседі . **(дене шынықтыру**)**	1.Ашулы қонақ бұл анық, Тонып шешсе жыладық. (Пияз) 2.Өсірер тың дала, Көшірер қамбаға. Айналар ұңға да Айналар нанға да. (Бидай) Пияздың пайдасы туралы айту. Бидайды ермексаздан мүсіндеу. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру, мүсіндеу)** **«Күз»** әнін қайталау. **«Себеттер»** би қимылдарын қайталау.	Тақпақ жаттау: Ормандағы аюдың, Құлпынайы көп екен. Теріп, теріп алайық, Қалтамызға салайық. ***(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)*** Суреттегі құлпынайды санау. Түсін атап беру. Қиылған бөлшектерден аюдың бейнесін құрастыру. Құлпынайдың суретін салу. ***(математика негіздері, құрастыру сурет салу)***	Балаларға балабақша туралы тақпақ жаттату Бала, бала, баламыз. Бақшамызға барамыз. Күні бойы қызыққа, Батамыз да қаламыз **(*көркем әдебиет*)** Балабақша ауласындағы заттардың пішінін, қай жақта орналасқанын атауды, кеңістікті бағдарлауды үйрету. **(*математика негіздері)*** **Дидактикалық ойын: «Не жоқ?»** **Шарты:**	Топқа есігін қағылып қонаққа қоян келеді. Қолында әсем шарлары бар. Балаларға таратып сыйға береді. Балаларда қоянға сыйлық берейік деп шардың суретін салып, ермексаздан шар жасап, немесе дайын кіші тақтайашаларға шарларды жапсырып сыйға береді. Салған шарлардың түстерін атайды. **(*математика негіздері, сурет салу, мүсіндеу)***

	Дидактикалық ойын: «Не жоқ?» **Мақсаты:** балаларға жемістер мен көкөністерді көрсету арқылы, есте сақтау қабылетін арттыру. Түстерін және пішінін айтқызу. ***(математика негіздері)*** Дайын көкөністер мен жемістерді жапсыру. ***(жапсыру)***	**Дидактикалық ойын: «Қоянға көмектес»** **Мақсаты:** Заттарды санауға және олардың екі тобын салыстырып, өлшеміне, пішініне және түстеріне қарай ажыратуға үрету. ***(математика негіздері)*** Қиылған бөлшектерден себетті құрастыру. Топтық тапсырма. ***(құрастыру)***		ойыншықтарды қатар-қатар қойып, балалардың назарын ойыншықтарға аударады. Осыдан кейін балалар көздерін жұмып отырады, осы кезде тәрбиеші ойыншық-тардың біреуін алып қояды. Балалар көздерін ашып, қай ойыншықтың жоқ екенін табады. Өздеріне ұнайтын ойыншықтын суретінсалып, ермексаздан мүсіндеу. ***(сурет салу, мүсіндеу)***	**Дидактикалық ойын: «Ненің құйрығы»** **Мақсаты:** Балаларға аңдарды бір-бірінен құйрығына қарап, ажырата білуге үйрету. **Ойын шарты:** Балаларға аңдардың құйрықтарының суреттері таратылады. Балалар құйрығына қарап қай аңның құйрығы екенін табуып, атын атау керек. ***(сөйлеуді дамыту)***
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотористі дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **(көркем әдебиет)** **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту)** - Сөйлеуді дамыту - Көркем әдебиет - Дене шынықтыру - Қоршаған ортамен таныстыру				
Серуен	**Серуен** **Күз мезгілін бақылау** **Мақсаты:** балаларға күз мезгілі туралы түсінік	**Серуен** **Бұлтты бақылау** **Мақсаты:** балаларға бұлттың неге	**Серуен** **Құстарды бақылау** **Мақсаты:** Күзгі құстардың өмірі	**Серуен** **Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды**	**Серуен,** **Құмдағы іздерді бақылау** **Мақсаты:**

	беру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Учаскедегі шашылған ағаш бұтақтарын жинату. **Мақсаты**: Еңбекке баулу. *(еңбек қызметі)* **Көркем әдебиет бойынша жеке жұмыс.** **Көркем сөз:** «Алтын күз» Жетті желмен алтын күз, Жеміс жинау салтымыз. Жиып - теріп болған соң, Той жасайды халқымыз**.** **(көркем әдебиет)** **Қимылды ойын.** **К-№1** «Кептерді қуып жет» **Мақсаты:**Белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы еркін жүру және жүгіру дағдыларын қалыптастыру. *(дене шынықтыру)* Еркін ойын	ұқсайтынын, қай бағытқа көшіп жатқанын бақылатып әңгімелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Еңбек:** Учаскедегі шашылған жапырақтарды жинату. **Мақсаты**: Еңбекке баулу. (еңбек қызметі) Жеке жұмыс: **Көркем сөз:** «Күз келді» Берекесін сыйлауға, Өлкемізге күз келді. Жемістерін жинауға, Шақырады біздерді**.** **(көркем әдебиет)** **Қимылды ойын. К-№2** «Түсті автокөліктер» Жаттығуларды заттармен және заттарсыз орындау. Еркін ойындар	жайлы түсінік беру. (қоршаған ортамен таныстыру) **Көркем сөз**: **Жұмбақ** Ағайынды бәрі, Шықса жасыл Түссе - сары. Бұл не? ***(көркем әдебиет)*** **Еңбек**: Құстарға жем шашу. **Мақсаты:** Құстарға қамқор болуға тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Балалармен жеке жұмыс:** балаларға өздері білетін құстар туралы тақпақтар айтқызу. **Қимылды ойын**. **К-№3** «Ақ қоян» **(дене қозғалысы)** Еркін ойын	**бақылау.** **Мақсаты:** Жапырақтардың ағаштардан қалай түскенін бақылап, әдемі жапырақтардың айналаға қалай сән беріп тұрғанын әңгімелету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Шашылған жапырақтар қалдықтарын жинау. **Мақсаты:** еңбекке баулу. *(еңбек қызметі)* **Жеке жұмыс:** **Мақал-мәтел.** Күз келсе - бақыт келер ырыспен. **(көркем әдебиет)** **Қимылды ойын**. **К-№4** «Қасқырлар мен лақтар» *(дене шынықтыру)* Еңбек әрекеті	Учаскелердегі құмдағы іздердің кімнің ізі екенін айыра білуге үйрету. Өз іздерін бір-бірімен салыстыру. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Құм салғыштағы құмды күрекшелерімен көтеру. **Мақсаты:** еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (еңбек қызметі) **Жеке жұмыс:** **Жұмбақ:** Жапырақты бояды, Атырапты бояды. Бояп - бояп барлығын Сап - сары ғып қояды. (Күз) **(көркем әдебиет)** Жеке жұмыс: «Күз» тақпағын қайталап айту **Қимылды ойын**. К-№5 «Жапалақтар» (дене шынықтыру) Еркін ойын
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету:				

	- Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).***
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Кір қуамын, кір қуамын, Бар ма салақ құрбыларың? Үсті-басы, реңінен, Кір екенін білемін мен. Саусағынан, білегінен, Кір екенін білемін мен. Кір қуамын, кір..» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Нан тағамның атасы», «Нанды шашпай, үгітпей жейміз». Астың құрамында дәрумендер көп, тауысып жесек деніміз сау болады. **(сөйлеуді дамфту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту).** **«Қияр мен қырыққабат»** ертегісін оқып беру **(сөйлеуді дамфту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау (музыка***).**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Бойымызды жазайық, Қолымызды созайық. Жаттығулар жасайық, Ұйқымызды ашайық. Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру. Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту). **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету.** Шомылған баланы,

	Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру**).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын:** **Мақсаты:** Отбасы туралы, отбасы мүшелерінің міндеттері туралы балалардың түсініктерін бекіту. Ойынға қызығушылықты дамыту. Балаларды рөлдерді бөлуге және өзіне таңдаған рөлдерге сәйкес әрекет етуге, сюжетті дамытуға үйрету. Балаларды отбасы тұрмысының ойынында шығармашылықпен ойнатуға ынталандыру. Отбасы мүшелеріне және олардың еңбектеріне деген сүйіспеншілік пен құрметке тәрбиелеу. **((сөйлеуді дамыту және**	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды ұлттық баспана киіз үйдің пайдасын, қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Емхана»** **Мақсаты:** балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру. Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, дәке. Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Аурухана»** **Мақсаты:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу. ***(қоршаған ортамен таныстыру*)**	**Сюжетті-рөлді ойын:** **«Жедел-жәрдем»** **Мақсаты:** «жедел жәрдем» ойынын басқа ойындармен байланыстыра ойнауға үйрету,адам өмірін сақтауға арналған мамндықтар туралы білу. Ақ халатты абзал жандардың еңбегін құрметтеуге үйрету. Медицина қызметкерлерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту.

	көркем әдебиет)				**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Балалармен жеке жұмыс	Әминаға ермексаздан көкөністер мүсіндеуді үйрету. К.Адияға жапырақтын суретін салуды үйрету. /сурет салу/	Асаналиге қарындашты дұрыс ұстап, алманың суретін салғызу. /сурет салу/ Элинаға пазл құрастыруды үйрету.	Ибрагимге қарындашты қолдана отырып тамшыларды салғызу. /сурет салу/ М.Адия-ермексаздан жемістерді мүсіндету.	Амирге конструктордан үй құрастыркға, Адияға «балабақша» тақпағын қайталату. Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	Аминаға желіммен жапсыруға үйрету, Элинаға суретке қарап әңгімелеуді үйрету. Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Дұрыс киінеміз» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Кім баяу?»** **Шарты:** Балалар тәрбиешімен бірге жүріп келе жатыр. Күтпеген жерден ол: «Ал, енді көрелік, сендердің іштеріңнен кім өте баяу, аяқтың ұшымен жүре алады. Міне, былай», – дейді. Балалар аяқтарының	Күннің екінші жартысындағы бұлтты бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Түсті автокөліктер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға	Күннің екінші жартысындағы жерге түскен жапырақтарды бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Ақ қоян»** **Мақсаты:** балаларды жылдамдыққа, мықты болуға тәрбиелеу. Белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы еркін жүру және жүгіру дағдыларын қалыптастыру	Күннің екінші жартысындағы құстарды бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. *(дене шынықтыру**)*	Құмға түскен іздерді бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Жапалақтар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.

	ұшын көтеріп, мүмкіндігінше жай жүруге тырысады. Олар сол жүріп келе жатқан бағытта жүруді жалғастыра береді. Тәрбиеші білдірмей бір жаққа қарай шегініп: «Ал, енді бәрің маған қарай жүгіріңдер», – дейді. Балалар тәрбиешіге қарай жүгіріп, оны қоршап алады, ал ол балалармен әңгімелеседі, олардың жаттығуды жақсы тырысып орындағандарын айтады. *(дене шынықтыру**)*	деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жол ережесін білуге және сақтауға тәрбиелеу. *(дене шынықтыру**)*	*(дене шынықтыру**)*		Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. *(дене шынықтыру**)*
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Ата-аналарға кеңес, балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				
	Ата-аналарға баланың денсаулығын сақтау жөнінде кеңес беру.	Ата-аналарға балаларымен бірге қазақша мультфильмдерді бірге тамашалауға кеңес беру.	Балаларымен отбасында қандай ойын түрлерін ойнайтыны жайлы сұрау.	**Ата-аналарға кеңес: «Бала неге жылайды?»** Баламен қоштасу жолдарының тиімдісі.	«Балалардың өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын тәрбиелеу»

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақшасы ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 10.10- 14.10.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 10.10.2022	Сейсенбі 11.10.2022	Сәрсенбі 12.10.2022	Бейсенбі 13.10.2022	Жұма 14.10.2022
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен				

Ата-аналармен әңгімелесу	бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу (сөйлеуді дамыту).				
	«Дені сау болып өсемін!» «Дұрыс тамақтану», «күн режимі» ұғымдарын бекіту. Салауатты өмір салтымен таныстыру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Өзің туралы не білесің?»** Кейбір органдардың мақсаты туралы білімді бекіту (құлақ – есту үшін, көз-көру және т.б.). Кейбір дағдыларды білу (сурет салу және т. б.) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Денсаулықты қалай сақтау керек?»** Дәрі-дәрмектер мен аурулар, аурулардың алдын-алу, дәрумендердің пайдасы туралы қарапайым ақпарат беру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Денің сау болғың келсе-шынық»** «Шынығу» ұғымдарымен таныстыру. Балалардың салауатты өмір салты туралы түсініктерін кеңейту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Адам өміріндегі микробтар»** Балалардың микроорганизмдердің адам денсаулығына зияны мен пайдасы туралы идеяларын қалыптастыру. Салауатты өмір салтының негіздерін тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойыны: «Жоғалған зат»** **Ойын барысы:** Үстелдің үстіне бірнеше зат қойылады. Бала оларға мұқият қарап алған соң, теріс қарап тұрады. Үстелден бір зат алып тасталынады. Оқушы қай заттың жоғалып кеткенін табу керек. Заттардың санын ақырындап өсіруге болады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны: «Егіс алқабында» лото** **Мақсаты:** балаларға қоршаған әлемді жақсырақ білуге көмектесу, оның нысандарын түсі мен формасы бойынша сәйкестендіруге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны: «Орман доминосы»** **Мақсаты:** зейінді, көру қабілетін, комбинаторлық қабілеттерін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны: «Жақсы және жаман деген не?»** **Мақсаты:** қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелерімен таныстыру, адамдардың іс-әрекеттерін талдауға және оларға баға беруге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны: «Жұбын тап. Көп-аз»** **Мақсаты:** заттарды өлшемі бойынша салыстыруға және белгілері бойынша жіктеуге үйрету, логикалық ойлауды, зейінді, визуалды қабылдауды дамыту. **(математиа негіздері)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затсыз орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету.1. «Саусақтарды ойнату».				

	Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыбелге қою. Қолды алға созып, саусақтарды қозғау, қолды белге қою. 4-6 секундтан кейінқолдытүсіру. Осылайша қолды екі жаққа созу. Еркін тыныс алу. (4 рет қайталау). 2. «Иілу және тік тұру». Б.қ.: аяқты алшақ қойып отыру, қолды артта ұстау. Алға иілу, алдыға қарау, б.қ.-қа оралу. Еркін тыныс алу. (5 рет қайталау.) 3. «Қысқа және ұзын аяқтар». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыбелге қою. Отыру – қысқа аяқтар, тік тұру – ұзын аяқтар. Осылайша Б.қ.-тан отырып, шалқадан жатып орындау. «Қысқа», – деп айту. (5 рет қайталау.) 4. «Торғай». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру. 8-10 рет секіру және 8-10 рет адымдау. Жеңіл секіру. Еркін тыныс алу. 3 рет қайталау. Жаттығуды аяқтап, жүру (**Дене шынықтыру****)				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып

				қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ ойыны «Ешкі» Күнде тәртіп бұзылты, Балаларды сүзіпті. Жемістерді үзіпті, Мүйізіне тізіпті. Міне, осындай алыпты. Атам көріп қалыпты. Мазаны ала бердің деп-, Мүйізін қағып алыпты. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ ойыны «Мысық»** Пеш үстінде мысық отыр, Аздап көзін қысып отыр. Тышқан етін жегісі кеп, Тісі оның қышып отыр. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ ойыны «Қоян»** Ұзын құлақ сұр қоян, Естіп қалып сыбдырды. Ойлы-қырлы жерлермен, Ытқып-ытқып жүгірді. Қарап еді артына, Қиығын салып көзінің. Келе жатқан томпаңдап, Көжегі екен өзінің. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ ойыны «Әтеш»** Әдемі әтеш, Таң атпай тұрыпты. Ойқастап жүріпті. Жан-жаққа қарапты. Айдарын тарапты. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ ойыны «Ақ тауық»** Ақ тауық-ау, ақ тауық, Ақ тауық неден қақсауық Ертеменен қыт-қыттайды, Ауламыздан шықпайды. Шеп-шеп десем келмейді, Берген жемді жемейді. Ауруы қандай қауіпті, Деп аяймын тауықты. Деп жүрсем тауығым, Ақ жұмыртқа тауыпты. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Негізгі қимылдар:** **Жүгіру.** Белгілі бір тапсырмаларды орындау	**Қазақ тілі** **Мақсаты:** Күз белгілері арқылы түс заттардың белгілерін (түсі, өлшемі), заттармен әрекеттерді білдіретін сөздерді айтуға	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Негізгі қимылдар:** **Жүгіру.** Белгілі бір тапсырмаларды орындау	**Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көңіл күйін	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Негізгі қимылдар:** **Жүгіру.** Белгілі бір тапсырмаларды

	арқылы жүгіру дағдыларын қалыптастыру: сапта бір-бірлеп, бірінің артынан бірі, аяқтың ұшымен, қол мен аяқ қозғалыстарын үйлестіру, аралықты сақтай отырып, бағытты өзгертіп, шеңбер бойлап, тоқтай қалып, "жыланша", заттарды айналып өтіп, алаңның бір жағынан екінші жағына және т.с.с. жүгіру; **Секіру.** Екі аяқтап басты затқа тигізе отырып, жоғары қарай 2-3 метр қашықтықта алға қарай жылжи отырып, тұрған жерінен ұзындыққа, 5-10 см биіктіктегі зат арқылы жерде жатқан жалпақ құрсауға секіру дағдыларын қалыптастыру	үйрету. Тілдің грамматикалық құрылымы: 1) сөз тіркестерін түсінуге үйрету және сөздерді байланыстыруда жаттығу; 2) 2-3 сөзден тұратын сөйлемдерді түсінуге және жиі қолданылатын сөздерден сөйлемдер құруға үйрету; **Сөздік минимум** қызыл, сары, жасыл, жапырақ **«Түстер» постері** **Дидактикалық ойын «Қызықты түстер»**	арқылы жүгіру дағдыларын қалыптастыру: сапта бір-бірлеп, бірінің артынан бірі, аяқтың ұшымен, қол мен аяқ қозғалыстарын үйлестіру, аралықты сақтай отырып, бағытты өзгертіп, шеңбер бойлап, тоқтай қалып, "жыланша", заттарды айналып өтіп, алаңның бір жағынан екінші жағына және т.с.с. жүгіру; **Секіру.** Екі аяқтап басты затқа тигізе отырып, жоғары қарай 2-3 метр қашықтықта алға қарай жылжи отырып, тұрған жерінен ұзындыққа, 5-10 см биіктіктегі зат арқылы жерде жатқан жалпақ құрсауға секіру дағдыларын қалыптастыру	қабылдай білуді қалыптастыру; әннің мазмұнын түсіну. Әртүрлі аспапта орындалған әндерді тыңдауға, оларды есте сақтауға және білуге; шығарманы соңына дейін тыңдауға үйрету. Ән айту. Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Музыканың басталуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындау, қимылдарды өзбетінше бастау және аяқтау.	орындау арқылы жүгіру дағдыларын қалыптастыру: сапта бір-бірлеп, бірінің артынан бірі, аяқтың ұшымен, қол мен аяқ қозғалыстарын үйлестіру, аралықты сақтай отырып, бағытты өзгертіп, шеңбер бойлап, тоқтай қалып, "жыланша", заттарды айналып өтіп, алаңның бір жағынан екінші жағына және т.с.с. жүгіру; **Секіру.** Екі аяқтап басты затқа тигізе отырып, жоғары қарай 2-3 метр қашықтықта алға қарай жылжи отырып, тұрған жерінен ұзындыққа, 5-10 см биіктіктегі зат арқылы жерде жатқан жалпақ құрсауға секіру дағдыларын қалыптастыру
	«Бауырсақ» ертегісін сахналау «Бауырсақ ертегісі» желісі бойынша айтылған	**«Қияр мен қырыққабат»** ертегісін оқып беру. Балаларды көкөністерді	**«Күзгі егістік»** Мақсаты: Күзгі егістіктегі үлкендер еңбегімен таныстыру,	**«Түрлі түсті көкөністер»** Мақсаты: Шама бойынша заттардың	**«Көкөністер туралы ертегі»** Балаларды кейіпкерлерді

	әнді қайталап айтқызу, ертегіде неше кейіпкер қатысқаны туралы, бауырсақтың пішінін, түсін сұрау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, математика негіздері)** Кітаптар арасынан «Бауырсақтын» суретін салу, мүсіндеу. **(сурет салу, мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: Картотека №3** «Сары түске бес зат айт» **Мақсаты:** Күз белгілерін ажырату арқылы сөздік қорын молайту, тапқырлыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Тәрбиеші балаларға сары түсті карточканы көрсетеді. Осы түске күз мезгілімен байланысты бес заттын атауын айт. Ойыннын шартын балалардың білім деңгейіне қарай өзгертуге болады. (басқа да түстерге, көлемге, пішінге). **(математика негіздері)**	қазақша атай білуге үйрету. Қимыл әрекеттерді білдіретін сөздермен таныстыру. (кел, отыр, бар, тұр, ал, әкел). 2-3 сөзден тұратын сөлем құрастыру. **Мысалы:** Мен қияр жедім. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **«Қояндарға арналған сәбіз»** **Мақсаты:** сары түсті қағаздан қиярды қиып жапсыруға үйрету **(жапсыру және мүсіндеу)**	құрметпен қарауға тәрбиелеу **(қоршаған ортамен таныстыру)** **«Егін жинауға арналған комбаин»** Түрлі түсті қиылған қағаздардан комбаин құрастыру. Бөлшектерді тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін пайдалану; **(Құрастыру)**	әртүрлі болатыны туралы түсінік беру. Пішіндерін салыстыру, санау **(математика негіздері)** **«Көкөністерге арналған себет»** бірнеше көлденең және тік сызықтардан заттар салуды (дуал); салынған пішіндерді бояуды, дәстүрден тыс сурет салу (саусақтарымен және алақандарымен, түрлі- түсті борлармен) дағдыларын қалыптастыру. **(сурет салу)** «Күз мезгілі тамаша» әнін қайталау. ***(музыка)***	ойнағанда мінез-құлқын бере білуге, интонациясын қабылдауға, келесі дағдыларды қалыптастыру: ересектердің сөзін тыңдау және түсіну; сөйлеу әдебінің сәйкес түрлерін дұрыс қолдану; **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **«Қоңыр картоп»** Мақсаты: алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы кесектерді жаю, элементтерді қарапайым заттарға біріктіру білігін жетілдіру. **(мүсіндеу)**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме**				

	Мақсаты: балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше?. Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Күз мезгілінде желді бақылау** **Мақсаты**: Күз мезгіліндегі желдің салқын болатынын айту. Әңгімелесу арқылы балалардың тілін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Учаскедегі шашылған қағаздарды жинау. **Мақсаты:** тазалыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. (еңбек қызметі) **Көркем сөз:** Тақпақ оқу «Желді күн» (Ж. Смақов) Гу-гу,гу-гу шықты Желдетті де бұлт қуды Жел соққан соң Жел тіпті Жын соққандай жұлқынды **(көркем әдебиет)** **Қимылды ойын** Картотека № 7 «Күн мен түн» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері. **Еркін ойын**	**Бақылау: Күзгі ауа-райындағы өзгерістерді бақылау.** Мақсаты: Балаларға күз мезгілі туралы әңгімелеу. Күзгі ауа-райын жазғы ауа-райымен салыстыру, күздегі өзгерістерді айтқызу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Құм салғыштың айналасындағы құмдарды жинату. **Мақсаты:** еңбекке баулу. **(еңбек қызметі)** **Көркем сөз:** Жел тынымсыз гуілдеп, Болып кетті тым бұзық. Шуылдайды тал терек, Жапырағын жұлғызып. **(көркем әдебиет)** **Қимылды ойын** Картотека№ 8 «Аңшылар» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері.	**Бақылау: Күзгі ағаштардың жапырақтарының түстерін бақылауға үйрету.** **Мақсаты:** Күзгі жапырақтар туралы әңгімелер айту, түстерін айтқызу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Гербарий жасауға жапырақтар жинау. Мақсаты: балаларға гербарий жасауды үйрету. (еңбек қызметі) **Көркем әдебиет**: «Күзгі жапырақтар» (Қ. Шарғытбаев) Алтын, сары, қызыл, көк, Алуан-алуан жапырақ. Күзгі бақта күлімдеп, Көз тартады атырап. **(көркем әдебиет)** **Қимылды ойын:** Картотека № 9 «Қоян» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-	**Бақылау: «Күзгі саябаққа серуен»** **Мақсаты:** Адамдардың саябаққа не себепті келетіні жайында айту. Саябақ ішіндегі күзгі өзгерістерге көңіл бөлдіріп бақылату,әңгімелеуге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** саябақтағы әр түрлі ағаштардың жапырақтарын жинау. **Мақсаты:** Әр ағаштың жапырағын ажыратуға үйрету. **(еңбек қызметі)** **Балалармен жеке жұмыс**: Күз туралы білетін тақпақтарын айтқызу. **Қимылды ойын**. Картотека №10	**Бақылау: «Тұманды бақылау»** **Мақсаты:** Табиғат құбылыстарын атату.Соның ішінде бүгінгі ауа-райының өзгерісі тұманды бақылату. Ашық және тұманды күннің ерекшеліктерін салыстыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Жапырақтардан әртүрлі бейнелер құрастырту. **Мақсаты:** жапырақтан әр түрлі бейнелер құрастыра білуге тәрбиелеу. (еңбек қызметі) **Балалармен жеке жұмыс**: Танысқан дыбыстар бойынша сөздер ойлату **Қимылды ойын**. Картотека №11 «Торғайлар мен

			әрекеттері.	«Пойыз» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттер.	автомобиль» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту, еңбек әрекеті)***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Кір қуамын, кір қуамын, Бар ма салақ құрбыларың? Үсті-басы, реңінен, Кір екенін білемін мен. Саусағынан, білегінен, Кір екенін білемін мен. Кір қуамын, кір..» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Нан тағамның атасы», «Нанды шашпай, үгітпей жейміз». Астың құрамында дәрумендер көп, тауысып жесек деніміз сау болады. **(көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту).** **«Қияр мен қырыққабат»** ертегісін оқып беру **(көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту,	Бойымызды жазайық, Қолымызды созайық.				

сауықтыру шаралары	Жаттығулар жасайық, Ұйқымызды ашайық. **Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету.** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(көркем әдебиет).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру**).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын:** **К №-1 «Отбасы»** **Мақсаты:** Отбасы туралы, отбасы мүшелерінің міндеттері туралы балалардың түсініктерін бекіту. Ойынға қызығушылықты дамыту. Балаларды рөлдерді бөлуге және өзіне таңдаған рөлдерге сәйкес әрекет етуге, сюжетті дамытуға үйрету.	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды ұлттық баспана киіз үйдің пайдасын, қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және**	**Сюжетті-рөлді ойын:** **К №-3 «Емхана»** **Мақсаты:** балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру. Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта,	**Сюжетті-рөлді ойын:** **К №-4 «Аурухана»** **Мақсаты:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу. **(қоршаған**	**Сюжетті-рөлді ойын:** **К №-5 «Жедел-жәрдем»** **Мақсаты:** «жедел жәрдем» ойынын басқа ойындармен байланыстыра ойнауға үйрету,адам өмірін сақтауға арналған мамндықтар туралы білу. Ақ халатты абзал

	Балаларды отбасы тұрмысының ойынында шығармашылықпен ойнатуға ынталандыру. Отбасы мүшелеріне және олардың еңбектеріне деген сүйіспеншілік пен құрметке тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**көркем әдебиет)**	дәке. Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**ортамен таныстыру)**	жандардың еңбегін құрметтеуге үйрету. Медицина қызметкерлерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**
Балалармен жеке жұмыс	Әминаға **«Бауырсақ»** ертегісін мазмұндату. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Дәуіржанға «бауырсақты» мүсіндетуге үйрету. *(мүсіндеу)*	К.Адияға көкөністер мен жемістердің атын атап, ажыратуға үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** М.Адияға «қиярды» мүсіндету. ***(жапсыру)***	Диаскқа Торай ойыншықтарын сол жақтан оң жаққа қарай орналастыруға, үлкен, кішілігін табу арқылы салыстыруға үйрету **(математика негіздері)**	Елназарға **«Күз» туралы өлеңді қайталату.** өлеңнің сөздерін таза айтуға үйрету, артикуляциялық аппаратты дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	Амирге қарындашты дұрыс ұстауға үйрету. Жануарлардың суретін бояу. **(сурет салу)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Дұрыс киінеміз» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту)***				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Кім баяу?»** **Шарты:** Балалар тәрбиешімен бірге жүріп	Күннің екінші жартысындағы бұлтты бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Түсті автокөліктер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын	Күннің екінші жартысындағы жерге түскен жапырақтарды бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Ақ қоян»** **Мақсаты:** балаларды жылдамдыққа, мықты	Күннің екінші жартысындағы құстарды бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды	Құмға түскен іздерді бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Жапалақтар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген

	келе жатыр. Күтпеген жерден ол: «Ал, енді көрелік, сендердің іштеріңнен кім өте баяу, аяқтың ұшымен жүре алады. Міне, былай», – дейді. Балалар аяқтарының ұшын көтеріп, мүмкіндігінше жай жүруге тырысады. Олар сол жүріп келе жатқан бағытта жүруді жалғастыра береді. Тәрбиеші білдірмей бір жаққа қарай шегініп: «Ал, енді бәрің маған қарай жүгіріңдер», – дейді. Балалар тәрбиешіге қарай жүгіріп, оны қоршап алады, ал ол балалармен әңгімелеседі, олардың жаттығуды жақсы тырысып орындағандарын айтады. *(дене шынықтыру**)*	дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жол ережесін білуге және сақтауға тәрбиелеу. *(дене шынықтыру**)*	болуға тәрбиелеу. Белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы еркін жүру және жүгіру дағдыларын қалыптастыру *(дене шынықтыру**)*	жылдамдыққа,ептілікке тәрбиелеу. *(дене шынықтыру**)*	құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. *(дене шынықтыру**)*
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				
	Ата-аналарға кеңес: Психологтың кеңесі «Отбасындағы үлкендердің іс-әрекетінің бала тәрбиесіне ықпалы»	Ата-аналарға кеңес: Ата—аналарға баланың тазалығы туралы айту.	Ата-аналарға кеңес: «Үй жағдайында балаға пішіндерді үйрету».	Ата-аналарға кеңес: Күзгі балға арналған көрмеге қолөнер Дайындап әкелу туралы айту.	Ата-аналарға кеңес: «Баланың ойымен қалай бөлісуге болады?»

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақша ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 17.10- 21.10.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 17.10.2022	Сейсенбі 18.10.2022	Сәрсенбі 19.10.2022	Бейсенбі 20.10.2022	Жұма 21.10.2022
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу (сөйлеуді дамыту).				
	«Бала және ересек» Адамдар туралы түсініктерді тереңдету: адамдардың жынысы мен жасының айырмашылығын түсіну. Олардың сыртқы келбетінің, киімінің, аяқ киімінің, кәсібінің кейбір ерекшеліктерін бөліп көрсету. Жеке мамандықтағы адамдарды тану және атау. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Ертегілердің белгілері»** Ертегі жанрының т белгілері туралы ойды кеңейту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Мен ертегі кейіпкерлерінің қайсысына ұқсаймын»** Өзіңіздің сүйікті кейіпкеріңізбен сәйкестендіру қабілетіне тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Жақсы деген немене, жаман деген немене?»** Қоғамның талаптарына сәйкес балаларда адамгершілік сананы, адамгершілік сезімдерді, Дағдылар мен мінез-құлық әдеттерін қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Жедел қызмет телефондары»** Балалардың ТЖМ, өрт сөндіру қызметі, жеде жәрдем қызметі турал білімдерін кеңейту. **(сөйлеуді дамыту жә көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					

Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойыны «Менің алғашқы сағаттарым» Картотека №15** Мақсаты: сағаттармен таныстыру, байқау, ойлауды дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны «Менің алғашқы нөмірлерім» Картотека №16** Мақсаты: балаларды сандармен (1-2-3) таныстыру, сандарды білуді бекіту, табандылықты, байқағыштықты, ойлауды дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны «Жануарларды тап» лотосы Картотека №17** Мақсаты: жануарды тануды және атауды жалғастыру, жұмбақтарды шешуге үйрету **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны «Үкі» ағаш баулары Картотека №18** Мақсаты: саусақтардың ұсақ моторикасын жақсарту, ой мен қиялды дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны «Көкөністер» пазлдар Картотека №24** Мақсаты: логиканы, мотериканы дамытуды жалғастыру, әлемнің алуан түрлілігін білу. **(математиа негіздері)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затсыз орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. **«Мысық арқасын созып майыстырды».** Б.қ.: тізерлеп тұрып, басты көтеру. Басты түсіру, артқа иілу – мысық ашуланды, б.қ.-қа оралу – мысықтың көңілі жайланды. Екі рет орындағаннан кейін, демалу, өкшемен отыру (5 рет қайталау). 1. «Қысқа және ұзын аяқтар». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды белге қою. Отыру – қысқа аяқтар, тік тұру – ұзын аяқтар. Осылайша Б.қ.-тан отырып, шалқадан жатып орындау. «Қысқа», – деп айту. (5 рет қайталау.) 4. «Шайқалу». Б.қ.: аяқты алшақ қойып , қолдыартқа жіберу. Еденнен аяқты көтермей, бір жақтан екінші жаққа шайқалу. 3-4 рет шайқалғаннан кейін демалу қажет. 4 рет қайталау. 5. «Доптар мен балалар». Б.қ.: Осылайша қолды төмен түсіру. 10-12 рет секіру және қолды сермеп жүру (3 рет қайталау.) **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен,

	(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ ойыны «Кім келді?» Қане, қане кім келді? Біз, біз, біз! Апа, апа, бұл сіз бе? Иә, иә,иә! Әке,әке бұл сіз бе? Иә,иә,иә! Ағатайым, бұл сіз бе? Иә,иә,иә! Қарындасым, бұл сен бе? Иә,иә,иә!	**Саусақ ойыны «Үкі»** Орманда қараңғы Бәрі-бәрі ұйқыда Үкі ғана ұйықтамапты Маңғазданып отыр қатты Әрі-бері отырды да Қараңғыға қанат қақты. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Саусақ ойыны «Қуырмаш»** Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қойыңа бар! Сен тұр – жылқыңа бар! Сен тұр – ешкіңе бар!	**Саусақ жаттығуы: «Көмекшілерге алғыс білдіру»** - Рахмет саған, көздерім, сендер бәрін көресіңдер. (көзерін қолмен басу) - Рахмет саған, құлақтарым, сендер бәрін естисіңдер. (құлақтарын ұстау)	**Саусақ жаттығуы: «Балақан»** Бала, бала, балақан, Қане, қайсы, алақан. Саусақтарың әйбат, Былай-былай ойнап. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**

	Біздер тату жанұя Иә,иә,иә! **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**		Сен тұр – сиырыңа бар! Сен тұр – түйеңе бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, үйде жат. Мына жерде құрт бар, Мына жерде май бар. Мына жерде қатық бар, Қытық, қытық! **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	- Рахмет саған, қолдарым, сендер бәрін істейсіңдер. (шапалақтау) - Рахмет саған, аяқтарым, енді, сендер топылдатып жүресіңдер. (топылдату) **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Мақсаты:** Негізгі қимылдары: 15 см биіктіктегі заттардан секіріп түсу. Төрттағандап еңбектеу, доға жасап тұру, екі қолмен әртүрлі бағытта допты домалату. Мақсаты:биіктіктен секіру дағдысын қалыптастыру. Міндеттері:балаларды15 см биіктіктегі заттардан секіріп түсуге үйрету, екі аяқпен алға қарай секіру. Төрттағандап еңбектеуге, доға жасап тұруға жаттығуды жалғастыру. Екі қолмен әртүрлі бағытта допты домалатуды жетілдіре түсу. Негізгі түстер – қызыл, сары, жасыл, көкті	**Қазақ тілі** **Мақсаты:** заттардың белгілерін (түсі, өлшемі), заттармен әрекеттерді білдіретін сөздерді айтуға үйрету. Тілдің грамматикалық құрылымы: 1) сөз тіркестерін түсінуге үйрету және сөздерді байланыстыруда жаттығу; 2) 2-3 сөзден тұратын сөйлемдерді түсінуге және жиі қолданылатын сөздерден сөйлемдер құруға үйрету; **Сөздік минимум** Құстар, қарлығаш, тырна «Құстар» постері. Дидактикалық ойын «Құстардың бейнелерін құрастыру»	**Дене шынықтыру** **Мақсаты:** Негізгі қимылдары: Алға қарай екі аяқпен секіру(2 метр қашықтыққа). Тоқтап тұрып және тапсырманы орындай отырып (өзін айнала отырып) жүгіру. 4 метр қашықтыққа тіке бағытта төрттағандап еңбектеу Мақсаты:алға жылжи отырып секіру дағдысын қалыптастыру. Міндеттері: алға қарай екі аяқпен секіруге үйрету, бір мезетте екі аяқпен секіре білуді мүлтіксіз орындауды жетілдіру. Тоқтап тұрып және тапсырманы орындай отырып (өзін айнала отырып) жүгіруге	**Музыка** **Мақсаты:** **Музыка тыңдау.** Түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көңіл күйін қабылдай білуді қалыптастыру; әннің мазмұнын түсіну. Әртүрлі аспапта орындалған әндерді тыңдауға, оларды есте сақтауға және білуге; шығарманы соңына дейін тыңдауға үйрету. **Ән айту.** Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау.	**Дене шынықтыру** **Мақсаты:** Негізгі қимылдары: Допты 1 метр қашықтықта орналасқан қақпа арқылы домалату (ені – 60 см). 2 метр қашықтыққа алға қарай екі аяқпен секіру. Мақсаты:допты домалату дағдысын қалыптастыру. Міндеттері: қақпа арқылы (ені – 60 см) допты домалатуға үйрену, көзөлшемді жетілдіру. Бір мезетте екі аяқпен секіріп және жартылай бүгілген аяқтың ұшымен түсе білуді мүлтіксіз орындауды үйренуді

	ажыратуды жалғастыру, кеңістікте бағдарды айқындауды, зейінін арттыруды жетілдіру. Кейіпкерлердің әртүрлі іс-қимылы мен пішімін, интонациясын, мәнерлеп оқуын балалардың ауызша сөйлеуін дамытуда қолдануға ықпал ету. Балаларды ойын ойнаудың қарапайым ережелерін сақтауға тәрбиелеу. Ертегілерге қызығушылықтарын тәрбиелеу. Ойындар: «Әрбір дәнді өз қабына сал», «Көлбақа қоңыздарды теруде», «Түлкі, тауық және әтештер», «Қояндар мен қасқыр». Мақсаты: тек белгі берген кезде ғана қимыл жасауды үйретуді жалғастыру, қимыл-қозғалыстардың үйлесімділігін қалыптастыру		жаттығу, белгі бойынша тоқтауға үйренуді бекіту, тапсырманы орындау кезінде тепе-теңдікті сақтай білу. Тура бағытта төрттағандап еңбектей білуді қалыптастыруды жалғастыру. Ептілігін, күшін, зейінін дамыту. Қимылқозғалыстың басында не соңында белгіні қабылдай білуді жетілдіру. Төзімділікке, достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу. Ойын: «Қонаққа барайық». Мақсаты: алаңның бір жағынан екінші жағына жүруге жаттығу, музыка ырғағымен қимыл-қозғалыс жасау.	**Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Музыканың басталуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындау, қимылдарды өзбетінше бастау және аяқтау.	бекіту. Жаттығулардың барлығын бір қарқында орындай білуді қалыптастыру, дене бітімінің түзу қалпын сақтай білу, қимылдың берілген бағытын сақтау. Ептілікті, күшті, зейінді жетілдіру, спортзалында өзін ұстай білуге тәрбиелеу. Ойын: «Өз орныңды жылдам тап!». Мақсаты: музыка ойнаған сәттен-ақ қимыл-қозғалысты бастай білуге жаттығу, кеңістікте бағдарды айқындауды жетілдіру.
	«Бала және ересек» Мақсаты: ересектер мен балалар арасындағы қарым-қатынастағы моральдық мінез-құлық	**«Ертегілер әлеміне саяхат»** Мақсаты: Балалардың ертегілер туралы білімдерін жалпылау	**«Сүйікті ертегі кейіпкері» Мақсаты:** балалардың ертегілер туралы бұрын алған білімдерін бекіту	**«Жақсы деген немене, жаман деген немене?»** (өлең) В. Маяковский.	**«Жедел қызметті кім көрсетеді?»** Мақсаты: балалардың әртүрлі жағдайларда қауіпсіз

	туралы түсінік беру. Балаларды балабақшада және үйде балалар мен ересектерге мейірімділікпен қарауға үйрету; осы тақырып бойынша балалардың сөздігін жандандыру; бірлескен ойындар мен жағдайларда құрдастарының сезімдері мен іс-әрекеттерін бағалау, ынталандыру, өз пікірлерін түсіндіру дағдыларын балалардың игеруіне қол жеткізу. Өзіне деген сенімділік сезімін, ұжымшылдық сезімін, эмоционалды жауаптылықты дамыту; балалардың диалогтық сөйлеуін, диалог ережелерін сақтау қабілетін дамыту: сұрақтарға жауап беру, әңгімелесушіні мұқият тыңдау, сөйлеушінің сөзін бөлмеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **«Дос және достық» суретті көрмесін тамашалау, әңгімелесу** **«Көршіңді**	және бекіту - атаулар, кейіпкерлер, олардың диалогтары, ертегілер тізбегі. Балалардың сөйлеу әрекетін белсендіру, сөйлеудің мәнерлілігін жетілдіру, әр түрлі типтегі сөйлемдерге жауап беру кезінде қолдану қабілетін бекіту. Балаларда эмоционалды көңіл-күй қалыптастырыңыз, ертегі сюжетін баурап алу. **«Ойлап тап» егістігі** - Бауырсақ қандай ән айтты? - Қонжық қорапта отырғанда аюға не деді? -«Үйшік» ертегісіндегі аңдар оған кірмес бұрын не сұрады? - Қоян үйінен түлкіні қуып жібергісі келгенде, әтеш қандай сөздерді айтып айқайлады? - Қонжық орындықтың сынғанын көргенде қандай сөздер айтты? **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	және нақтылау. Өзіңіздің сүйікті кейіпкеріңізбен сәйкестендіру қабілетіне тәрбиелеу. **Викторина ойыны** Тәрбиеші балаларға таныс ертегілерден үзінділер оқиды, сұрақтар қояды, ал балалар ертегілердің, өлеңдердің аттарын анықтап, шығарма кейіпкерлерінің аттарын есте сақтауы керек. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **«Қателерді түзету» тапсырмасы** Балалар тақтаға дұрыс емес ретпен бекітілген «Шалқан» ертегісіндегі сюжеттік суреттерді қарастырады. «Сүйікті ертегіңізден кейіпкерді тап» (Түлкі, колобок, қоян, қасқыр, аю, Ақшақар және т.б.). Мұқият қарап, ертегі кейіпкеріңізді мүсінде. **(сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру, сенсорика)**	**Мақсаты:** Жақсы деген немене, жаман деген немене дегенді түсіндіру. Ойлау қабілеттерін дамыту.Әдептілікке тәрбиелеу. Бөбек келіп әкеге, Қойды алдына мәселе: - Жақсы деген немене, Жаман деген немене? Айналайын бөбегім, Мәнін айтып берейін, Осы берген жауапты Кітапша етіп көрейін. Міне, тағы бір жаман – Бөбек үшін тым жаман, Күйеге лас боялып, Аузы-басын былғаған. Жақсы, міне, азамат – Бетін жуды сабындап, Тіс ұнтағын тағы да ап, Тісін жуды тазалап. Еңбек сүйген баланың Кітап оқу талабы, Міне, үлгілі бала деп, Кітапқа оны жазады. **(сөйлеуді дамыту,**	мінез-құлық ережелері туралы түсініктерін бекіту, балалардың белгілер туралы алған білімдерін бекіту, олардың көше қозғалысына қатысушылардың қауіпсіздігімен байланысын түсіндіру; ойлау мен сөйлеуді дамытуды ынталандыру; байқауды, тыңдау қабілетін дамыту. **«Достар алаңы» станциясы** **Жұмбақтар шешу** **«Жақсы-жаман» дидактикалық ойын** Пайдасы: жылы ұстау, тамақ дайындау, мерекелік тортты шаммен жағу… Зияны: өртті абайсызда өңдеуден өрт шығады, адамдар, жануарлар өлуі мүмкін, үйлер қирайды, ормандар өледі…

	сүйіспеншілікпен ата» ойыны Балалар көршісіне бұрылып, оны сүйіспеншілікпен атайды: Кирочка, Айгушенка, Илюшенка және т. б. **«Байланыстырушы жіп» ойыны** Балалар кілемде шеңберде отырады. Олар жіптердің шарын шеңбер бойымен біртіндеп босатып, шарды ұстап тұрғандардың бәрі жіпті қабылдауы керек. Балалар бір-біріне тілектер, жақсы сөздер айтады. Ойынды тәрбиеші бастайды. Шумақ тәрбиешіге оралғанда, барлығы жіпті тартып, шеңбер жасайды. Содан кейін олар көздерін жұмып, әрқайсысы осы шеңберде маңызды деп санайды. **«Сөйлемді аяқта» дидактикалық ойыны** - «Бала үшін қуаныш-бұл ....», – «Ана үшін қуаныш-бұл ....», - «Дос үшін қуаныш-бұл ...». **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет,**	**Шығармашылық бұрыш** **Тәрбиеші шумақты өлең арқылы мольбертке салады.** Сен домалақ, домалақ, домалақсың, Шатқалдан орманға дейін, Тек асықпа, Жол - жолды көрсет. **(сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру, сенсорика)** **«Түлкі ұйықтап жатқандай көрінді» - балық аулау ертегісі** (Балалар Түлкінің жүрісін бейнелейді Түлкі ол жолға қарай бара жатқанда, арбадағы ер адамды көрді, содан кейін өзін жансыз етіп көрсетті) **(дене шынықтыру**)** **«Бауырсақ» әні** **https://youtu.be/TJauqvNh2k0** **(Музыка-***)**	**«Ұзын құлақ сұр қоян» әні** **https://youtu.be/KvQuoELxBKU** **(Музыка***)**	**көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Мақал – мәтел:** Жақсы бала ай мен күндей, Әлемге бірдей. **Дидактикалық ойын: «Мен қандаймын?»** Мақсаты: адам бойындағы жақсы қасиеттерді айту. Шарты: балалар шеңберге тұрып, бір – біріне допты беріп, адам бойындағы жақсы қасиеттерді айтады. **«Атама арналған сыйлық»** **Топтық жұмыс** **(сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру, сенсорика)** **«Біз ақылды баламыз» әні** **https://youtu.be/XsIKw1TNTIA** **(Музыка***)**	**«Біздің құтқарушылар» станциясы** - Біздің құтқарушыларымыз кім? - Кез-келген қиындық кім көмекке келеді? - Сен қалай ойлайсың? (балалардың жауаптары). **«Көңілді бағдаршам» станциясы** - біз көлікпен келе жатқанда, бізді қалай атады? (Жолаушылар); - ал біз автобустан шықтық? (жаяу жүргіншілер). **«Аурухана» станциясы** (Балалар автобустан шығып, орындықтарға отырады.) - сіз қатты ауырған кездеріңізді еске кімді түсіре аласыз? (балалардың жауаптары). - Бұл жағдайда не істеу керек?

	қоршаған ортамен таныстыру) **«Тәрбиешіме арналған сыйлық»** (сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру, сенсорика) **«Тәрбиеші» әні** https://youtu.be/6XyoVECZNWw **(Музыка***)**				(балалардың жауаптары). - Қандай телефон арқылы? "103"нөміріне қоңырау шалу керек. **(сөйлеуді дамыту жә көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Дидактикалық ойын: «Дұрыс жауапты ата» **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **«Дәрігер» әні** **https://youtu.be/FXBU7nCAK4k** **(Музыка***)**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: «Күзгі желдің бағытын бақылау»** **Мақсаты**: Балаларға желдің қай бағытта соғып тұрғанын,қандай леп	**Бақылау: «Қоңыр күзді бақылау, салыстыру»** **Мақсаты:** Қоңыр күзгі табиғатты	**Бақылау: «Күзгі құстардың тіршілігін бақылау»** **Мақсаты:** Балаларға құстардың күзгі	**Бақылау: «Солып қалған гүлдерді бақылау»** **Мақсаты**: Балаларды күз	**Бақылау: «Алтын күзді бақылау»** **Мақсаты:** Күз туралы білімдерін тиянақтау.

	арқылы соғып тұрғаны жөнінде жалпы түсінік беру. Балалардың ойлау, есте сақтау, көру қабілеттерін арттыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Балаларға желдің бағытымен ұшқан күзгі жапырақтарды жинату. **Мақсаты:** еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Көркем сөз** Көк майса,көрікті Алқаптағы көк егін Бұл күндері кейіпті, Сары жібек көйлегін Жел тынымсыз гүілдеп Болып кетті тым бұзық Шуылдайды тал, терек Жапырағын жұлғызып. **(Көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: К-№ 12** «Аттар» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері. **Еркін ойын**	бақылау,алғашқы күзбен салыстыру, ерекшеліктерін сұрау, қоңыр күзде күннің суық болатынын, жапырақтар түсіп бітік тек қоңыр түсті болатынын айту. Ағаштар жапырақтарынан ажырап жапырақтардың да күз айларында түстерін өзгертіп тұратынын айтып түсіндіру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Құмсалғыштағы құмды күрекшелермен көтеріп, қопсыту. **Мақсаты**: ұқыптылыққа, жинақылыққа тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Балалармен жеке жұмыс:** Күз мезгіліне байланысты көркем сөз жаттату. **(Көркем әдебиет)** **Қимылды ойын**. К-№13 «Құстар мен мысық» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.	тіршілігін бақылату. Олардың іс-әрекеттері туралы әңгімелеу. Құстардың атын атап, еске сақтау қабілеттерін, тілдерін дамыту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Құстарға жем беру. **Мақсаты:** құстарға қамқор болуға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Көркем сөз**: С.Сейфулиннің «Бозторғай» өлеңін оқу. Міне торғай Үйін қорғай Жер бауырлап зырлайды Шырқап биік Күнге күйіп Қалмай, сайрап жырлайды **(Көркем әдебиет)** **Қимылды ойын. К-№ 14** «Құстардың ұшып келуі» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.	мезгілінің ерекшеліктерімен таныстырып өтіп, балабақша ауласындағы күзгі гүлдерге назар аударту. Жазғы гүлдер мен күзгі гүлдердің ерекшеліктері, айырмашылықтары туралы түсінік беру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Құрап қалған гүлдердің тұқымдарын жинау. **(Еңбек қызметі)** **Көркем сөз:** Арасында гүлдің, Ойнап бүгін жүрдім. Қызыл,жасыл,сары, Әп-әдемі бәрі. **(Көркем әдебиет)** **Қимылды ойын**. К-№ 15 «Қарғалар» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері	Байланыстырып сөйлеулерін, тілін, көркемдік талғамдарын дамыту. Күз мезгілінің сұлулығын бағалап, көре білуге тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Жапырақтар жинау. **Мақсаты:** еңбекке баулу. **(Еңбек қызметі)** **Көркем сөз: «Алтын күз» Ғ.Қайырбеков** Алтын, алтын, сары алтын Алтын күзде нұр жатыр Біз бақшаға баратын Алақай ау күн жақын Сары ала тон жамылған Күз атамыз секілді Қойны толы дәмді нан Тәттісі көп не түрлі. **(Көркем әдебиет)** **Қимылды ойын.** К-№16 «Көжектер» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз

					еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Кір қуамын, кір қуамын, Бар ма салақ құрбыларың? Үсті-басы, реңінен, Кір екенін білемін мен. Саусағынан, білегінен, Кір екенін білемін мен. Кір қуамын, кір**..»** **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Нан тағамның атасы», «Нанды шашпай, үгітпей жейміз». Астың құрамында дәрумендер көп, тауысып жесек деніміз сау болады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористерді дамыту).** **«Қияр мен қырыққабат»** ертегісін оқып беру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау (музыка***).**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Бойымызды жазайық, Қолымызды созайық. Жаттығулар жасайық, Ұйқымызды ашайық. **Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты**				

	болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету.** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды, Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын:** **К №-1 «Отбасы»** **Мақсаты:** Отбасы туралы, отбасы мүшелерінің міндеттері туралы балалардың түсініктерін бекіту. Ойынға қызығушылықты дамыту. Балаларды рөлдерді бөлуге және өзіне таңдаған рөлдерге сәйкес әрекет етуге, сюжетті дамытуға үйрету. Балаларды отбасы тұрмысының ойынында шығармашылықпен	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды ұлттық баспана киіз үйдің пайдасын, қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Сюжетті-рөлді ойын:** **К №-3 «Емхана»** **Мақсаты:** балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру. Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, дәке. Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға	**Сюжетті-рөлді ойын:** **К №-4 «Аурухана»** **Мақсаты:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Сюжетті-рөлді ойын:** **К №-5 «Жедел-жәрдем»** **Мақсаты:** «жедел жәрдем» ойынын басқа ойындармен байланыстыра ойнауға үйрету,адам өмірін сақтауға арналған мамндықтар туралы білу. Ақ халатты абзал жандардың еңбегін құрметтеуге үйрету. Медицина

	ойнатуға ынталандыру. Отбасы мүшелеріне және олардың еңбектеріне деген сүйіспеншілік пен құрметке тәрбиелеу. **((сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет))**		тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**		қызметкерлерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Балалармен жеке жұмыс	Жанеркеге артикуляциялық жаттығуды қайталату **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	Адилжанға ертегіні суретке қарап айтуға үйрету **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	Бекасылға көкөністерді себетке түсіне қарап орналастыруға үйрету **(математика негіздері)**	Риммаға музыкалық жаттығуды қайталату арқылы тілін дамыту **(музыка)**	Ержанға ермексазды домалату, созу арқылы пішін жасауға үйрету **(Мүсіндеу)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Дұрыс киінеміз» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту)***				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін	Күннің екінші жартысындағы бұлтты бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Аттар»** **Мақсаты:** Балалардың қимыл қозғалыстарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.	Күннің екінші жартысындағы жерге түскен жапырақтарды бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Қоян»** **Мақсаты**: балалардың ептілігі мен жылдамдықтарын дамыту. *(дене шынықтыру**)*	Күннің екінші жартысындағы құстарды бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Аңшылар»** **Мақсаты:** жылдамдыққа, нысанаға дәлдеп тигізе білуге үйрету. *(дене шынықтыру**)*	Құмға түскен іздерді бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Күн мен түн»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке үйрету. *(дене шынықтыру**)*

	көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. *(дене шынықтыру**)*	«Ер қанаты-ат» деген ұғымды қалыптастыру. Жарыса ойнауға, ұлттық дәстүрді тәрбиелеу. *(дене шынықтыру**)*			
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				
	Ата-аналарға кеңес: Психологтың кеңесі «Отбасындағы үлкендердің іс-әрекетінің бала тәрбиесіне ықпалы»	Ата-аналарға кеңес: Ата—аналарға баланың тазалығы туралы айту.	Ата-аналарға кеңес: «Үй жағдайында балаға пішіндерді үйрету».	Ата-аналарға кеңес: Күзгі балға арналған көрмеге қолөнер Дайындап әкелу туралы айту.	Ата-аналарға кеңес: «Баланың ойымен қалай бөлісуге болады?»

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақша ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 24.10- 28.10.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 24.10.2022	Сейсенбі 25.10.2022	Сәрсенбі 26.10.2022	Бейсенбі 27.10.2022	Жұма 28.10.2022
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу (сөйлеуді дамыту-коммуникативті іс-әрекет).				
	«Менің отбасым» «Отбасы» ұғымын енгізу. Отбасындағы туыстық қатынастар туралы алғашқы түсінік беріңіз. Ең жақын адамдарға – отбасы мүшелеріне жанашырлық танытуға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**«Отбасы-бұл мен!»**Аты жөні, тегі және жасы, ата анасының аты туралы білімдерін бекіту. Позити өзін-өзі бағалауды, мен бейнесін қалыптастыру (балаға оның жақсы екені мүмкіндігінше жиі көз жеткізуге көмектесу). **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**«Отбасы»** Отбасы мүшелері мен жақын туыстары туралы білімдерін бекіту. Отбасында бәрі бір-біріне қамқорлық жасайтынын түсіну: олар көмектеседі, сыйлықтар береді, барлығы үйдегі тазалықты бақылайды **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**«Жақсы сөз жанға дауа»** Балалардың айналасындағыларға мейірімді қарым-қатынас жасау қажеттілігін қалыптастыру, балалардың жақындарына деген жақсы қарым-қатынасын тәрбиелеу, өтініш сұрап, қателіктерін түзете білу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**«Ана-әлемдегі ең қымбат адам»** Ең жақын және қымбат адамға – анаға деген сүйіспеншілік сезімін тәрбиелеу; ең жақын адамдарға қамқорлық жасауға деген ұмтылысты дамыту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					

Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойыны «Менің үйім» Картотека №27** Мақсаты: жиһаз туралы білімдерін бекіту, жалпылама сөздерді қолдануға үйрету: "ас үй"," жуынатын бөлме","жатын бөлме". **(қоршаған ортамен таныстыру*)***	**Үстел үсті ойыны «Жол қозғалысы ережелері» Картотека №28** Мақсаты: жолда өзін қалай ұстау керектігін үйрету, жол белгілерімен таныстыру, байқағыштықты дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны «Мен барлық мамандықты білемін» Картотека №31** Мақсаты: мамандықтарды ажырата білуге үйрету, олардың ерекшеліктерімен таныстыру, зейін, логикалық ойлау, есте сақтау қабілеттерін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны «Жоғалған зат» картотека №1** **Ойын барысы:** Үстелдің үстіне бірнеше зат қойылады. Бала оларға мұқият қарап алған соң, теріс қарап тұрады. Үстелден бір зат алып тасталынады. Бала қай заттың жоғалып кеткенін табу керек. Заттардың санын ақырындап өсіруге болады. ***(*қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны «Сөздер тізбегі» картотека №3** Ойын барысы: Балалар шеңберге отырғызылады. Бірінші бала кез-келген бір заттың атын атайды. Мысалы: «ірімшік». Екіншісі алдыңғы айтылған сөзді атайды да, өзі бір сөз қосып айтады. Осылайша жалғаса береді. Әрбір келесі ойыншы алдында айтылған барлық сөзді ретімен атап шығады да, өзінің сөзін қосып отырады. Кім шатасады, сол ойыншы ойыннан шығады. Ал ең соңында қалған оқушы жеңімпаз атанады. **(математиа негіздері)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затпен орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. . **«Сылдырмақты сылдырлат».** Б.қ.: сылдырмақтарды ұстап, аяқтарын еркін қойып, еденде отырады. 1–қолдыалға созады; 2– сылдырмақты сылдырлату; 3– сылдырмақты аяқтың ортасына қою; 4– б.қ.-қа оралу 1– қолдыалдыға созу; 2– еңкейіп сылдырмақты алу; 3– б.қ.-қа оралу (4–5 рет). 4. «Серіппе».				

	Б.қ.: тік тұрады. Қолды сылдырмақпен белге қою; ырғақпен жартылай отыру және серіппе сияқты түзу тұру (5–6 рет). 5. «Сылдырмақты сылдырмаққа ұр». Б.қ.: негізгі тұрыс. Сылдырмақты сылдырмаққа қатты ұру. (Қолды бастан асыра көтеріп ұру). 5–6 рет. (педагог дабылды (музыкалық аспап) ұрып тұрады, балалар соған сәйкес сылдырмақты сылдырмаққа ұрады). 6. «Сылдырмақпен би». Музыка әуенімен еркін би билеу. Тыныс алу жаттығуы: «сылдырмаққа үрлейміз». **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

				болғаннан кейін алғыс айту)	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ ойыны «Ешкі» Күнде тәртіп бұзылты, Балаларды сүзіпті. Жемістерді үзіпті, Мүйізіне тізіпті. Міне, осындай алыпты. Атам көріп қалыпты. Мазаны ала бердің деп-, Мүйізін қағып алыпты. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ ойыны «Мысық»** Пеш үстінде мысық отыр, Аздап көзін қысып отыр. Тышқан етін жегісі кеп, Тісі оның қышып отыр. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ ойыны «Қоян»** Ұзын құлақ сұр қоян, Естіп қалып сыбдырды. Ойлы-қырлы жерлермен, Ытқып-ытқып жүгірді. Қарап еді артына, Қиығын салып көзінің. Келе жатқан томпаңдап, Көжегі екен өзінің. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ ойыны «Әтеш»** Әдемі әтеш, Таң атпай тұрыпты. Ойқастап жүріпті. Жан-жаққа қарапты. Айдарын тарапты. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ ойыны «Ақ тауық»** Ақ тауық-ау, ақ тауық, Ақ тауық неден қақсауық Ертеменен қыт-қыттайды, Ауламыздан шықпайды. Шеп-шеп десем келмейді, Берген жемді жемейді. Ауруы қандай қауіпті, Деп аяймын тауықты. Деп жүрсем тауығым, Ақ жұмыртқа тауыпты. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Мақсаты:** Негізгі қимылдары: еденге қойылған тақтайшамен жүру. 40 см қашықтықта орналасқан сылдырмақтар арасынан жүгіріп өту.	**Қазақ тілі** **Мақсаты:** заттардың белгілерін (түсі, өлшемі), заттармен әрекеттерді білдіретін сөздерді айтуға үйрету. Тілдің грамматикалық құрылымы: 1) сөз тіркестерін	**Дене шынықтыру** **Мақсаты:** Негізгі қимылдары: кедергілер арасынан жыланша жорғалап өту. 1,5 метр қашықтықтан ені 50 см қақпа арқылы допты домалату.	**Музыка** **Мақсаты:** **Музыка тыңдау.** Түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көңіл күйін қабылдай білуді қалыптастыру; әннің мазмұнын	**Дене шынықтыру** **Мақсаты:** Негізгі қимылдары: тоқтап тұрып және тапсырманы орындай отырып (орындыққа шығып, тепе-теңдікті сақтау) жүгіру. Кедергілердің

	Еденде отырып сылдырмақтардан жасалған «қоршауға» тигізе өтіп, допты домалату. Мақсаты:жерде жатқан тақтаймен жүру. 40 см интервалмен сылдырмақтардың арасымен зигзаг тәрізді жүгіру.Үш дөңгелекті велосипед тебу. Міндеттері:балаларды велосипедке өз бетінше отыруға, педальдарды айналдыруға, тебуге, жылдамдық алуға. Еденге қойылған тақтайшамен жүруге жаттығу. Шектелген алаң үстіндегі қимыл кезінде тепе-теңдікті сақтай білуді жетілдіру. Иммунитетті нығайтуға ықпал ету. Жаттығуларды орындау кезінде тыныс алуды қалыптастыру. Таза ауадағы сабақтарға қызығушылықтарын тәрбиелеу. Ойын: «Менің көңілді добым». Мақсаты: бір орында ептілікпен секіруге жаттығу.	түсінуге үйрету және сөздерді байланыстыруда жаттығу; 2) 2-3 сөзден тұратын сөйлемдерді түсінуге және жиі қолданылатын сөздерден сөйлемдер құруға үйрету; **Сөздік минимум** Жемістер, дәмді, өрік, алма, шие, жүзім **«Жемістер» постері. Дидактикалық ойын «Жемістер»**	Мақсаты: «ирелеңдеп» еңбектеу дағдысын қалыптастыру. Міндеттері:«ирелеңдеп» еңбектеуге үйрету, еңбектеу кезінде кедергілерге тиіп кетпеу, ептілікті дамыту. Ені 50 см қақпадан допты домалатып өткізуді бекіту, допты қақпаның дәл ортасына домалатуды қалыптастыру, көзөлшемді жетілдіру. Ептілікті, кеңістікте бағдарын айқындауды дамыту,денешынықтыру жаттығуларын әдетке айналдыруға тәрбиелеу. Ойын: «Үш аю». Мақсаты: үйлесімділік қабілетін жетілдіру, мәнерлеп қимылдауды үйрену.	түсіну. Әртүрлі аспапта орындалған әндерді тыңдауға, олардың есте сақтауға және білуге; шығарманың соңына дейін тыңдауға үйрету. **Ән айту.** Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Музыканың басталуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындау, қимылдарды өзбетінше бастау және аяқтау.	арасынан «жыланша» бауырлап жорғалау. Мақсаты:жүгіру түрлерін үйрету,қимыл үйлесімділігін дамыту. Міндеттері:тоқтап тұрып және тапсырманы орындай отырып (орындыққа шығу) жүгіруді үйрену, белгі берілген жағдайда тоқтап тұруды бекіту, биіктегі тірекке сүйеніп статистикалық тепе-теңдікті сақтай білу. Кедергілердің арасынан төрттағандап еңбектеу арқылы «жыланша» жорғалауға жаттығу, оң, сол жақта орналасқан кедергілерді айналып өту, ептілікті жетілдіру. Қимыл-қозғалыс кезінде берілген белгіні бастапқы және соңғы мезетінде қабылдай білу.

					Қоршаған ортаға оң көзқарас, жылы қабақ танытуды қалыптастыру. Ойын: «Көлбақа». Мақсаты: тереңдікке секіруге жаттығу, тақпақ мәтініне сай қимыл жасауға үйрену.
	«Менің отбасым» әңгіме **Мақсаты:** Балада өз отбасына деген қуаныш пен мақтаныш сезімін ояту, отбасы мүшелеріне деген сүйіспеншілік сезімін тәрбиелеу; балаларда фонематикалық есту қабілетін, сөйлеу ойындарын эмоционалды және мәнерлі оқи білуді, дауыстың күшін, интонациясын реттей білуді дамыту. **Саусақ ойыны:** Бұл саусақ-атам, Бұл саусақ әжем, Бұл саусақ-әкем, Бұл саусақ-мамам, Ал, бұл біздің баламыз – Оның есімі-бекініс. Атам, әжем, әкем, анам, менің бүкіл отбасым! **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, математика негіздері)**	**«Танысайық-бұл мен» әңгіме** **Мақсаты:** Балалардың дене құрылымы туралы білімдерін нақтылау, өз денесі туралы түсініктерін кеңейту. Күрделі сөйлемдерді дұрыс құру және қолдану дағдысын бекіту. Етістіктерді қолдану жаттығулары. Балаларды жұмбақтарды шешуге үйретуді жалғастыру. **«Мен қайдан келдім» сериясындағы суреттерді қарастыру (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, математика негіздері)** **«Керісінше айт» дидактикалық ойыны** Семіз адамдар-арық; Қара көздермен-ашық; Қара шашпен-қызыл, аққұба;	**«Жеті лақ» ертегісі** Мақсаты: балаларды татулыққа, үлкендерді тыңдай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, математика негіздері)** **«Лақтарға арналған құмыра»** **(сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)** **«Ата-ананы тыңдаймыз» әні** **https://youtu.be/8vKx9dyVAo8** **(Музыка***)**	**«Жақсы сөз – жанға жайлы» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың жақсы сөз туралы туралы түсініктерін кеңейту, адам өмірінде жақсы сөздің маңызы мен қасиеті туралы айту. Сөз сөйлеушінің ойын, сезімін білдіріп қана қоймай, оның мінездемесі де болып табылатындығын ұғындыру; **Мақал:** Өнер алды – қызыл тіл; Тіл – тас жарады, тас жармаса – бас жарады. **Көрініс**	**«Менің анам-бәрінен артық»** **Мақсаты:** әйел ананың бейнесі болып табылатын өнер туындыларымен (әдебиет, музыка, кескіндеме) таныстыру арқылы анаға деген сүйіспеншілік сезімін тәрбиелеу. Балалардың ананың ең жақын досы, анаға барлық ойларын сеніп тапсыруға болады, ананың әлемдегі ең жақын және сүйікті адамы деген идеясын қалыптастыру. **«Қайсысы, ата» ойыны** Балалар шеңберге тұрады. Тәрбиеші бір балаға сәуле береді:

	Кітаптар арасынан «Менің отбасымның портреті» суретін салу, мүсіндеу. **(сурет салу, мүсіндеу)** **«Қай қыз, қай үйде тұрады?» дидактикалық ойын картотека №37** Ойын шарты: Түстеріне қарай ажыратып қыздардың үйін табу керек. **(математика негіздері)** **«Ата-ананы тыңдаймыз» әні** **https://youtu.be/8vKx9dyVAo8** **(Музыка*****	Адамның терісі сары-ақ, қара. **Ал біздің басымызда не бар? (суреттерді қарау)** Менің көзім жақсы ма? Көз функциялары: көру, қарау. Бастың жоғарғы жағындағы құлақтар. Құлақ функциялары: тыңдау, есту. Мен сізге сыбырлап Айтқанымды тыңдауды ұсынамын. Ақылды мұрын. Мұрын функциялары: иістерді анықтаңыз, ауаны қыздырыңыз. Тіл көмекшісі. Тіл функциясы: тағамның дәмін анықтайды, дыбыстарды, сөздерді айтады. Шебер қолдар. Қолдың функциялары: заттарды жанасу арқылы анықтау. **Мұны қалай жасауға болады? «Денсаулық құпиялары» суреттерін қарау.** Өзін-өзі күтуді басқа сөздермен қалай атауға болады? (жеке гигиена). Бізге қандай гигиеналық		**«Жақсы мен жаман»** Адам атызға бір топ гүл әкеліп отырғызды. Құнарлы жерге отырғызылған ол күннен-күнге тамыр жайып, гүлдеп өсе берді. Гүл бәрін де сүйетін: мөп-мөлдір суды да, тап-таза ауаны да, күннің нұрын да. Айналаға еркелей, құмарлана қараудан әсте жалықпаушы еді. Ол осынау тірлік иесі болғанына, өзін отырғызған адамға да риза еді. Бір күні: - Әй, сен, көп асқақтама! Мен тірі тұрсам, әлі өмірге келгенің өкінетін боласың, – деген шіңкілдек дауысқа жалт қараса, дәл төменде түрі ұсқынсыз шөп басын қылтитып тұр екен. Гүлдің көңілі ортайып, бір түрлі жабырқап қалды. Ештеңе дей алған жоқ. Көздері жасаурап кетті.	«сәулені ал, қандай ана айт. Ал сіздің сөздеріңіз күн сәулесіне айналады.» Содан кейін балалар бір-біріне сәуле беріп, олардың қандай анасы бар екенін айтады. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет қарым-қатынас іс-әрекеті, математика негіздері-танымдық қызмет)** **«Менің анамның портреті»** **(сурет салу, жапсыру, құрастыру)** **Қимылды ойын:** «Қасқырлар мен лақтар» **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора» мен «өріс» сызылады. Ойнаушылар үйлерінде тұрып: Бөрте, бөрте, бөрте

		заттар көмектеседі? (Сабын, су, тарақ, сүлгі, тіс щеткасы, тіс пастасы). **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, математика негіздері)** **«Гигиеналық заттар» шығармашылық жұмыс** (сурет салу, мүсіндеу) **«Кір бала» әні** https://youtu.be/aaQ-XFpvF8Y **(Музыка***)**		Бірте-бірте солып, сарғайып бара жатты. Амалсыз жанындағы өзінен біршама үлкендігі бар гүлге басын сүйеді. - Жабырқама! Сабыр ет! – деп жұбатты ол. - Адамдар оны «арам шөп» деп атайды. Өз құлқынынан басқаны ойламайтын жауыз шөп. Әлі-ақ құтыламыз. «Жақсы сөз – жарым ырыс» деген ғой. Гүлдің көңілі біраз көтеріліп қалды.Әлгі гүлдің айтқаны рас боп шықты. Ертесіне адам келді де, арам шөпті жұлып тастады. Гүл қайтадан құлпырып өсе бастады. Алайда көп нәрсені ұққандай болды. Өмірде жақсылар да, жамандар да бар екен. **(сөйлеуді дамыту және көркем**	лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп-деген сөздерден кейін дүрсілдей жүгіріп «өріске» беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырларға ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады. ***(дене шынықтыру**)***

				әдебиет), математика негіздері) Балалардың таңдауы бойынша әңгіме желісі негізінде шығармашылық жұмыстар. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**	
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **(көркем әдебиет)** **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Күз мезгілінде желді бақылау** **Мақсаты**: Күз мезгіліндегі желдің салқын болатынын айту. Әңгімелесу арқылы балалардың тілін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Учаскедегі шашылған қағаздарды жинау. **Мақсаты:** тазалыққа,	**Бақылау: Күзгі ауа-райындағы өзгерістерді бақылау.** Мақсаты: Балаларға күз мезгілі туралы әңгімелеу. Күзгі ауа-райын жазғы ауа-райымен салыстыру, күздегі өзгерістерді айтқызу. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)**	**Бақылау: Күзгі ағаштардың жапырақтарының түстерін бақылауға үйрету.** **Мақсаты:** Күзгі жапырақтар туралы әңгімелер айту, түстерін айтқызу. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)**	**Бақылау: «Күзгі саябаққа серуен»** **Мақсаты:** Адамдардың саябаққа не себепті келетіні жайында айту. Саябақ ішіндегі күзгі өзгерістерге көңіл бөлдіріп бақылату,әңгімелеуге үйрету. **(қоршаған**	**Бақылау: «Тұманды бақылау»** **Мақсаты:** Табиғат құбылыстарын атату.Соның ішінде бүгінгі ауа-райының өзгерісі тұманды бақылату. Ашық және тұманды күннің ерекшеліктерін салыстыру. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем**

	ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Тақпақ оқу «Желді күн» (Ж. Смақов) Гу-гу, гу-гу шықты Желдетті де бұлт қуды Жел соққан соң Жел тіпті Жын соққандай жұлқынды **(көркем әдебиет)** **Қимылды ойын** Картотека № 7 «Күн мен түн» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері. **Еркін ойын**	**Еңбек**: Құм салғыштың айналасындағы құмдарды жинату. **Мақсаты:** еңбекке баулу. **(еңбек қызметі)** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Жел тынымсыз гуілдеп, Болып кетті тым бұзық. Шуылдайды тал терек, Жапырағын жұлғызып. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Қимылды ойын** Картотека№ 8 «Аңшылар» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері.	**Еңбек:** Гербарий жасауға жапырақтар жинау. Мақсаты: балаларға гербарий жасауды үйрету. **(еңбек қызметі)** **Жеке жұмыс** **Көркем әдебиет**: «Күзгі жапырақтар» (Қ. Шаңғытбаев) Алтын, сары, қызыл, көк, Алуан-алуан жапырақ. Күзгі бақта күлімдеп, Көз тартады атырап. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Қимылды ойын:** Картотека № 9 «Қоян» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.	**ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Еңбек:** саябақтағы әр түрлі ағаштардың жапырақтарын жинау. **Мақсаты:** Әр ағаштың жапырағын ажыратуға үйрету. **(еңбек қызметі)** **Балалармен жеке жұмыс**: Күз туралы білетін тақпақтарын айтқызу. **Қимылды ойын**. Картотека №10 «Пойыз» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттер.	**әдебиет)** **Еңбек**: Жапырақтардан әртүрлі бейнелер құрастырту. **Мақсаты:** жапырақтан әр түрлі бейнелер құрастыра білуге тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Балалармен жеке жұмыс**: Танысқан дыбыстар бойынша сөздер ойлату. **Қимылды ойын**. Картотека №11 «Торғайлар мен автомобиль» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану:				

	«Кір қуамын, кір қуамын, Бар ма салақ құрбыларың? Үсті-басы, реңінен, Кір екенін білемін мен. Саусағынан, білегінен, Кір екенін білемін мен. Кір қуамын, кір..» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Нан тағамның атасы», «Нанды шашпай, үгітпей жейміз». Астың құрамында дәрумендер көп, тауысып жесек деніміз сау болады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту).** **«Түлкі мен тырна»** ертегісін оқып беру. **(көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Бойымызды жазайық, Қолымызды созайық. Жаттығулар жасайық, Ұйқымызды ашайық. **Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету.** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру Жастықтан біз тұрамыз,

	Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру**).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын: Картотека №10 «Дүкен. Азық-түліктер бөлімі»** **Мақсаты:** балаларға дүкенде жұмыс істейтін адамдар жайлы түсінік қалыптастыру. Дүкендердің әртүрлі болатыны жайлы айту. Коммуникативті дағдыларын дамыту. Мейірімділікке тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру, (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды ұлттық баспана киіз үйдің пайдасын, қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Сюжетті-рөлді ойын: Картотека № 11 «Дүкен. Жеміс-жидектер бөлімі»** **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылықтарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Сюжетті-рөлді ойын: Картотека № 12 «Дүкен. Жуғыш заттар бөлімі»** **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылықта-рын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Сюжетті-рөлді ойын: Картотека № 13 «Дүкен. Киімдер бөлімі»** **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылықтарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

Балалармен жеке жұмыс	Әминаға көкөністер туралы тақпақтар жаттату. **(сөйлеуді дамыту)**	Асаналиге қарындашты дұрыс ұстап, алманың суретін салғызу. /сурет салу/ Элинаға пазл құрастыру.	Ибрагимге тамшыларды салғызу. /сурет салу/ М.Адия-ермексаздан жемістерді мүсіндету.	Амирге пішіндерді құрастыру арқылы үйшік жасауға үйрету, пішіндерді ажыратып, атай білу Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	Аминаға желіммен жұмыс жасауға үйрету, желімдеудің техникасымен таныстыруды жалғастыру. Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау «Дұрыс киінеміз» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Кім баяу?»** **Шарты:** Балалар тәрбиешімен бірге жүріп келе жатыр. Күтпеген жерден ол: «Ал, енді көрелік, сендердің іштеріңнен кім өте баяу, аяқтың ұшымен жүре алады. Міне, былай», – дейді. Балалар аяқтарының ұшын көтеріп, мүмкіндігінше жай жүруге тырысады. Олар сол жүріп келе жатқан бағытта	Күннің екінші жартысындағы бұлтты бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Түсті автокөліктер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру.	Күннің екінші жартысындағы жерге түскен жапырақтарды бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Ақ қоян»** **Мақсаты:** балаларды жылдамдыққа, мықты болуға тәрбиелеу. Белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы еркін жүру және жүгіру дағдыларын қалыптастыру *(дене шынықтыру**)*	Күннің екінші жартысындағы құстарды бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. *(дене шынықтыру**)*	Құмға түскен іздерді бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Жапалақтар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген

	жүруді жалғастыра береді. Тәрбиеші білдірмей бір жаққа қарай шегініп: «Ал, енді бәрің маған қарай жүгіріңдер», – дейді. Балалар тәрбиешіге қарай жүгіріп, оны қоршап алады, ал ол балалармен әңгімелеседі, олардың жаттығуды жақсы тырысып орындағандарын айтады. *(дене шынықтыру**)*	Жол ережесін білуге және сақтауға тәрбиелеу. *(дене шынықтыру**)*			қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. *(дене шынықтыру**)*
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				
	Ата-аналарға кеңес: Психологтың кеңесі «Отбасындағы үлкендердің іс-әрекетінің бала тәрбиесіне ықпалы»	Ата-аналарға кеңес: Ата—аналарға баланың тазалығы туралы айту.	Ата-аналарға кеңес: «Үй жағдайында балаға пішіндерді үйрету».	Ата-аналарға кеңес: Күзгі балға арналған көрмеге қолөнер Дайындап әкелу туралы айту.	Ата-аналарға кеңес: «Баланың ойымен қалай бөлісуге болады?»

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақша ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 03.10-04.11.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 30.10.2022	Сейсенбі 01.11.2022	Сәрсенбі 02.11.2022	Бейсенбі 03.11.2022	Жұма 04.11.2022
Балаларды қабылдау Ата-аналармен	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту).**				

әңгімелесу	**«Көше дегеніміз не?»** Көше туралы қарапайым идеяларды қалыптастыру; үйлерге, тротуарға, жолға назар аударыңыз. Балабақша орналасқан көшенің атауын бекітуді жалғастыру; балалар тұратын үй; мекен-жайыңызды білу қаншалықты маңызды екенін түсіндіру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Қаланың ауылдан айырмашылығы неде?»** Қала мен ауыл арасындағы айырмашылықтар туралы қарапайым идеяларды қалыптастыру. Туған жерге деген сүйіспеншілікті ояту. Өз қалаңызға деген мақтаныш сезімін тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Менің үйім, менің қалам»** Үй мекен-жайы, көше туралы білімді бекіту. Туған ауылымен танысыңыз. Туған қаланың атын бекітуді жалғастыру, оның көрікті жерлерімен таныстыру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Менің туған өлкем»** Туған өлке, оның тарихы мен мәдениеті туралы алғашқы ойларды қалыптастыру. Туған жерге деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Қиындықтан қалай аулақ болуға болады?»** Бейтаныс адамдармен мінез-құлық ережелерімен таныстыру. Өз өмірінің қауіпсіздік негіздерін қалыптастыру**. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойыны: «Жоғалған зат» К-№ 1 Ойын барысы:** Үстелдің үстіне бірнеше зат қойылады. Бала оларға мұқият қарап алған соң, теріс қарап тұрады. Үстелден бір зат алып тасталынады. Оқушы қай заттың жоғалып кеткенін табу керек. Заттардың санын ақырындап өсіруге болады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны: «Егіс алқабында» лото К-№ 20 Мақсаты:** балаларға қоршаған әлемді жақсырақ білуге көмектесу, оның нысандарын түсі мен формасы бойынша сәйкестендіруге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны: «Орман доминосы» К-№ 14 Мақсаты:** зейінді, көру қабілетін, комбинаторлық қабілеттерін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны: «Жақсы және жаман деген не?» К-№ 12 Мақсаты:** қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелерімен таныстыру, адамдардың іс-әрекеттерін талдауға және оларға баға беруге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны: «Жұбын тап. Көп-аз» К-№ 21 Мақсаты:** заттарды өлшемі бойынша салыстыруға және белгілері бойынша жіктеуге үйрету, логикалық ойлауды, зейінді, визуалды қабылдауды дамыту. **(математиа негіздері)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затсыз орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету.				

	1. «Шапалақ». Б.қ.: қолдыекі жаққа созып отыру. Қолды төмен түсіру, орындықты шапалақтап ұрып: «тақ-тақ», – дейді. Б.қ.арқаны түзу ұстайды. (6 рет қайталау) 2. «Алақанды орындыққа қою». Б.қ.: орындықтың арқалығына қарап, аяқты алшақ қойып, қолды артқа ұстап тұру. Орындықтың арқалығы арқылы алдыға иілу, алдыға қарау – б.қ. (5 рет қайталау). 3. «Абай бол». Б.қ.: қолды еденге тіреп отыру. Бір аяқты орындықтың астына созып, түзу ұстау. Б.қ.-қа оралу. Осылайша келесі аяқпен орындау (3 рет қайталау). 4. «Бұрылу». Б.қ.: орындықтың арқалығына қарап, қолды арқалыққа қойып отыру. Оңға бұрылу (солға), алға қарау. Қолды арқалықтан түсіру. 3-4 рет қайталау. Аяқты қозғамау. 5. «Секіру». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыартқа ұстау. Бірнеше рет серпіліп, 8-10 рет биік секіру, орындықты айнала жүру. 3-4 рет қайталау. 6. «Қолдыекі жаққа созу». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру. Қолды екі жаққа созып, төмен түсіру, «төмен», – деп айту (5 рет қайталау) **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Ойын жаттығуы Дос бол, сабын су мен сен, Жиі – жиі жуын сен. Таңертең де , кешке де, Жуын күндіз түнде де, Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Ойын жаттығуы Дос бол, сабын су мен сен, Жиі – жиі жуын сен. Таңертең де , кешке де, Жуын күндіз түнде де, Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Тамақтану** (өз орнын білу,

	Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Шаттық шеңбер **«Тату-тәтті отбасы»** Сенде де бар жанұя, Үлкендер де кіші де, Жанұя бары шуақ қой, Қуаныш пен қуат қой! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Шаттық шеңбер** Кел достарым, келіңдер, Қолдарыңды беріңдер. Шаттық толы шеңберге, Қуанышпен еніңдер. Шақырамын сендерді, Жолдастарым кел бері Толтырайық шаттыққа Дөңгеленген шеңберді. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Шаттық шеңбер** «Сәлемдесу» Амансың ба, Алтын күн! Амансың ба, Жер Ана! Амансың ба, достарым! Сендерді көрсем қуанам! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Саусақ жаттығуы:** **«Саусақтардың амандасуы» К №-3** Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап амандасады - Сәлеметсің бе, Балаң үйрек! - Сәлем, Ортан терек! - Амансың ба, Шылдыр шүмек! - Қалың қалай, Кішкене бөбек! (Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Шаттық шеңбер.** Күн жылуын аямасын, Шуағын аяласын. «Достық» деген бәйтеректі Барлық бала саяласын. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Негізгі қимылдар:** **Лақтыру, тастау, қағып**	**Қазақ тілі** **Мақсаты:** қарапайым сөйлемдер құруды үйрету; 4) қарапайым сұрақтарға	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Негізгі қимылдар:** **Лақтыру, тастау,**	**Музыка** **Мақсаты: Музыка тыңдау.** Музыкалық шығарманы иллюстрациялармен	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Негізгі қимылдар:** **Лақтыру, тастау, қағып**

	алу. Бір-бірінен 1,5–2 метр арақашықтықта отырып, аяқты алшақ ұстаған қалпында допты домалату, қақпадан асыра лақтыру, допты екі қолымен көкірек тұсынан кері, екі қолмен жоғары, бастан асыра, жоғарыға, еденге (жерге) қарай төмен лақтыру, допты қағып алу машықтарын қалыптастыру. Көлденең нысанаға, алысқа, тура нысанға лақтыру; **Еңбектеу, өрмелеу.** Тура бағытта 4–6 метр арақашықтықта, "жыланша", арасы алшақтанған заттар арасымен, еденге қойылған тақта бетімен, 40 см биіктіктегі доғамен, арқанмен, еңіс тақта бойымен, бөрене арқылы орындық аяқтары арасымен еңбектеу дағдыларын қалыптастыру;	жауап беруге үйрету (бұл кім? Бұл емес пе?); 5) зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолдану дағдыларын қалыптастыру. **Сөздік минимум:** мынау, әке, ана, ата **Дидактикалық ойын «Отбасы мүшелерін ата»**	**қағып алу**. Бір-бірінен 1,5–2 метр арақашықтықта отырып, аяқты алшақ ұстаған қалпында допты домалату, қақпадан асыра лақтыру, допты екі қолымен көкірек тұсынан кері, екі қолмен жоғары, бастан асыра, жоғарыға, еденге (жерге) қарай төмен лақтыру, допты қағып алу машықтарын қалыптастыру. Көлденең нысанаға, алысқа, тура нысанға лақтыру; **Еңбектеу, өрмелеу.** Тура бағытта 4–6 метр арақашықтықта, "жыланша", арасы алшақтанған заттар арасымен, еденге қойылған тақта бетімен, 40 см биіктіктегі доғамен, арқанмен, еңіс тақта бойымен, бөрене арқылы орындық аяқтары арасымен еңбектеу дағдыларын	салыстыра білуді қалыптастыру. Балалар аспаптарының, музыкалық ойыншықтардың дыбысталуын ажыратуға үйрету; оларды атай білу. **Ән айту.** Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). **Музыкалық-ырғақтық қимылдар** Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Қазақ халқының би өнерімен таныстыру. Музыкалық сүйемелдеумен қазақ би қимылдарының қарапайым элементтерін орындау, ойындарда таныс би қимылдарын қайталау.	**алу**. Бір-бірінен 1,5–2 метр арақашықтықта отырып, аяқты алшақ ұстаған қалпында допты домалату, қақпадан асыра лақтыру, допты екі қолымен көкірек тұсынан кері, екі қолмен жоғары, бастан асыра, жоғарыға, еденге (жерге) қарай төмен лақтыру, допты қағып алу машықтарын қалыптастыру. Көлденең нысанаға, алысқа, тура нысанға лақтыру; **Еңбектеу, өрмелеу.** Тура бағытта 4–6 метр арақашықтықта, "жыланша", арасы алшақтанған заттар арасымен, еденге қойылған тақта бетімен, 40 см биіктіктегі доғамен, арқанмен, еңіс тақта бойымен, бөрене арқылы орындық аяқтары арасымен еңбектеу дағдыларын қалыптастыру;

			қалыптастыру;		
	«Дұрыс тамақтана білейік» Мақсаты: Салауатты өмір салтын сақтаудағы дұрыс тамақтанудың маңыздылығын және қажеттілігін білу. Дәрумендердің адам денсаулығы үшін қандай пайдасы бар екенін үйрету. Тазалыққа, дұрыс тамақтануға, салауатты өмір салтын ұстануға баулу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын «Кім тез жинайды?»» картотека №2** **Ойын мақсаты:** Көкөністер мен жемістерді ажырата білуге үйрету. Ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. **Ойын шарты:** Тәрбиеші балаларға ойын шартын түсіндіреді. Себеттің сыртында алма мен қиярдың суреті жапсырылады. Алманың суреті бар себетке жемістер, ал қиярдың	**Алтын дән К. Ахметова** **Мақсаты:** өлең мазмұнымен таныстыру, сөздік қорын дамыту. Жатыр дала жалтылдап, Жаз шуағын мол құйды. Күн астында алтын дән Тербеледі, толқиды. Толықсыған тасқындай Көкжиекпен ұштасып, Күн астында ақ бидай Билейді қол ұстасып. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** Кел, балақан, балақан, Шапалақта алақан: жай-жай-жай. Қозғап барлық денені, Қаттырақ соқ қолды енді: сарт-сарт-сарт. Айтқан кезде өлеңді, Ақырын бас еденді: жай-жай-жай. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **«Қарама-қарсы сөздер» сөздік ойыны картотека №2** Мақсаты: Балаларға мағынасы қарама-қарсы	**Қасқыр мен жеті лақ** **Мақсаты:** «Қасқыр мен жеті лақ» ертегінсін оқу, ертегінің мазмұнын түсіндіру. Дауыс ырғағын келтіре айтуға жаттықтыру. Тіл байлықтарын молайту, ой-өрісін дамыту. Қамқорлыққа, адалдыққа, достыққа тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын «Шынжырға ертегілерді жинайық» картотека №8** Мақсаты: Ауызекі сөйлеу және есте сақтау қабілетін дамыту. Шарты:Балаларға таныс ертегі үзінділері оқылады, балалар қандай ертегілер және неше ертегі жинағы тізілгенің айтады. Мысалы:"Ата мен әже өмір сүріпті, оларда	**Ыбырай Алтынсаринің «Әке мен бала» әңгімесімен таныстыру.** **Мақсаты:** Әңгімені дұрыс түсіне білуге үйрету. Еңбекке деген қызығушылықтарын дамыту. Еңбекқорлыққа, ізеттілікке, сыпайылыққа тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **«Отбасы мүшесін ата» ойыны картотека №36** **Мақсаты:** туыстық атауларды білуге үйрету. Ойынның шарты: Берілген мазмұнды суретке қарап, отбасы мүшелерін атау. 1. Әке. 2. Шеше. 3. Әже. 4. Ата. 5. Аға. 6. Әпке. 7. Сіңлі. 8. Қарындас, т.б. **«Құлынға арналған**	**Дәрігер Айболит** **Мақсаты:** Корней Иванович Чуковскийдың «Дәрігер Айболит» ертегісімен таныстыру. Жас ұрпаққа адам денсаулығының қымбаттылығын, өмір сүру үшін қажетті бағалы байлық екендігін түсіндіру. Сын тұрғысынан ойлау, шығармашылық қабілеттерін дамыту, сөйлеу шеберліктерін жетілдіру. Шымыр да шапшаң, ұқыпты да жинақы, әдемі болуға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **«Бұл қандай жануар?» дидактикалық ойыны картотека №35** Мақсаты: сөздік қорын, тіл байлығын дамыту. Етістіктерге тиісті зат есімдерді тауып қосады. Боздайды (Түйе) Кісінейді, жүгіреді, шабады. (Жылқы). Маңырайды, сүзеді. (Ешкі). Мөңірейді, шайнаңдайды, жүреді, сүт

	суреті бар себетке көкөністер салынады. Балалар екі топқа бөлініп тұрады.Тәрбиешінің белгісі бойынша балалар ойынды бастайды. Ойын соңында қай топ тез әрі дұрыс жинайды сол топ марапатталады.Ойынды топта я болмаса аулада ойнауға болады. Ойын 4-5 рет қайталанады. **(қоршаған ортамен таныстыру, дене шынықтыру)** **«Себеттегі жемістер» топтық жұмыс** **Мақсаты:** балаларға жемістерді көрсету арқылы, есте сақтау қабілетін арттыру. Түстерін және пішінін айтқызу. **(математика негіздері, жапсыру, сурет салу, мүсіндеу, құрастыру)** **«Жемістер мен көгөністер» әні** **https://youtu.be/6fbRbVLLkfQ** **(Музыка***)**	сөздерді табу, үйрету, сөздік қорларын молайту. Көрнекілігі: суреттер Ойын барысы: Тәрбиеші суреттерді тақтаға іліп қояды. Тәрбиеші бір баланы тақтаға шығарып, тақтадағы суреттердің біреуін алып, суреттің мағынасы қарама-қарсы сөздерін табуын сұрайды. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*** «Тышқанға арналған дәндер» Түсін, пішінін атау. **(математика негіздері, жапсыру, сурет салу, мүсіндеу, құрастыру)** **«Күз»** әнін қайталау. **«Себеттер»** би қимылдарын қайталау. **(Музыка***)**	шұбар тауық болыпты. Бір күні шұбар тауық жұмыртқа беріпті. Әже оны әйнек үстіне суысын деп қойыпты. Ал ата шалқанды тартуға кетіпті. Тартады, тартады, тарталмайды". ("Шұбар тауық", "Бауырсақ", "Шалқан "). Ертегіні үш сөзден тауып ал: 1) Қатық, құйрық, сиыр. ("Мақтақыз бен мысық") 2) Ешкі, лақтарым, шырақтарым, қасқыр ("Қасқыр мен жеті лақ") **«Лақтарға арналған сүт құмырасы»** **Мақсаты:** пішінді қалыптастыруға түстерді атауға, ретімен орналастыруға үйрету **(математика негіздері, құрастыру сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)** **«Шұбар лақ» әні** **https://youtu.be/SQnPeX6uL_c** **(Музыка***)**	**таға»** **Топтық жұмыс (математика негіздері, құрастыру сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)** **«Құлыншақ» әні** **https://youtu.be/xBgZFaWrAfQ** **(Музыка***)**	береді. (Сиыр). Күзетеді, үреді, мүжиді. Ол не? (Ит). Мияулайды, еркелейді, тырнайды. Ол не? (Мысық) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **«Айболитке арналған қажетті заттар»** **Топтық жұмыс (математика негіздері, құрастыру сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)** **«Шұбар лақ» әні** **https://youtu.be/SQnPeX6uL_c** **(Музыка***)**

Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет) **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше?Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Серуен	**Серуен** **Күз мезгілін бақылау** **Мақсаты:** балаларға күз мезгілі туралы түсінік беру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Учаскедегі шашылған ағаш бұтақтарын жинату. **Мақсаты**: Еңбекке баулу. *(еңбек қызметі)* **Көркем әдебиет бойынша жеке жұмыс.** **Көркем сөз:** «Алтын күз» Жетті желмен алтын күз, Жеміс жинау салтымыз. Жиып - теріп болған соң, Той жасайды халқымыз**.** **(көркем әдебиет)** **Қимылды ойын.** **К-№1** «Кептерді қуып жет»	**Серуен** **Бұлтты бақылау** **Мақсаты:** балаларға бұлттың неге ұқсайтынын, қай бағытқа көшіп жатқанын бақылатып әңгімелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Еңбек:** Учаскедегі шашылған жапырақтарды жинату. **Мақсаты**: Еңбекке баулу. (еңбек қызметі) **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** «Күз келді» Берекесін сыйлауға, Өлкемізге күз келді. Жемістерін жинауға, Шақырады біздерді**.** **(көркем әдебиет)** **Қим. ойын. К-№2**	**Серуен** **Құстарды бақылау** **Мақсаты:** Күзгі құстардың өмірі жайлы түсінік беру. (қоршаған ортамен таныстыру) **Еңбек**: Құстарға жем шашу. **Мақсаты:** Құстарға қамқор болуға тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Балалармен жеке жұмыс:** **Жұмбақ** Ағайынды бәрі, Шықса жасыл Түссе - сары. Бұл не? ***(көркем әдебиет)*** **Қимылды ойын** **К-№ 3** «Ақ қоян» **(дене қозғалысы)** Еркін ойын	**Серуен** **Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.** **Мақсаты:** Жапырақтардың ағаштардан қалай түскенін бақылап, әдемі жапырақтардың айналаға қалай сән беріп тұрғанын әңгімелету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Шашылған жапырақтар қалдықтарын жинау. **Мақсаты:** еңбекке баулу. *(еңбек қызметі)* **Жеке жұмыс** **Мақал-мәтел.**	**Серуен,** **Құмдағы іздерді бақылау** **Мақсаты:** Учаскелердегі құмдағы іздердің кімнің ізі екенін айыра білуге үйрету. Өз іздерін бір-бірімен салыстыру. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Құм салғыштағы құмды күрекшелерімен көтеру. **Мақсаты:** еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (еңбек қызметі) **Жеке жұмыс** **Жұмбақ:** Жапырақты бояды, Атырапты бояды. Бояп - бояп барлығын Сап - сары ғып қояды. (Күз) **(көркем әдебиет)**

	Мақсаты:Белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы еркін жүру және жүгіру дағдыларын қалыптастыру. *(дене шынықтыру)* Еркін ойын	«Түсті автокөліктер» Жаттығуларды заттармен және заттарсыз орындау. Еркін ойындар		Күз келсе - бақыт келер ырыспен. **(көркем әдебиет)** **Қимылды ойын**. **К-№ 4** «Қасқырлар мен лақтар» *(дене қоғалысы)* Еңбек әрекеті	**Қимылды ойын**. К-№5 «Жапалақтар» (дене қозғалысы) Еркін ойын
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(еңбек әрекеті).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Кір қуамын, кір қуамын, Бар ма салақ құрбыларың? Үсті-басы, реңінен, Кір екенін білемін мен. Саусағынан, білегінен, Кір екенін білемін мен. Кір қуамын, кір..» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Нан тағамның атасы», «Нанды шашпай, үгітпей жейміз». Астың құрамында дәрумендер көп, тауысып жесек деніміз сау болады. **(көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).**				

	«Жеті лақ» ертегісін оқып беру **(көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Көзге арналған жаттығулар: 1.Көзді ашып жұму. Оңға. солға. 2.Көзді ашып жұму. Солға. оңға Төмен жоғары карау. Алақандарыңызбен көзді жабу, алысқа қарау. Саусақ жаттығуы : «Орамжапырақты тұздау» -Біз орамжапырақты тураймыз(жоғары – төмен қолдың тез қимылтату) - Біз сәбізді үгеміз(жұдырықты түйіп алға, артқа сырғымалы қимыл жасау) - Біз орамжапырақты тұздаймыз (саусақтарды бүгіп, мыжу) «Тосын сый» (түлкі мен аю келеді) «Көңілді аңдар» **(Дене шынықтыру**)**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру**).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Ойын кеңістігін ұйымдастыру:** «Қуыршақтың туған күні» Мақсаты: үстелді жабдықтау туралы білімді кеңейту, алақандар арасында ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу тәсілдерін үйрету, мерекеде мінез-құлық мәдениетін қалыптастыру;	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды ұлттық баспана киіз үйдің пайдасын, қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу.	**Ойын кеңістігін ұйымдасыру:** «Дәрігердің қабылдауында» Мақсаты: Ойын арқылы сөздік қорын кеңейту Сөздерде дауысты (а, ә) дыбыстарды анық айта білуін қалыптастыру; «медициналық аспаптардың»	**Театр қызметі «Бауырсақ»** Мақсаты: Балалардың театр ойынына деген қызығушылығын қалыптастыру. Балалардың жабайы жануарлар мен олардың әдеттері туралы білімдерін кеңейту; қозғалыс арқылы музыканы	**Ойын кеңістігін ұйымдасыру:** «Айтшы қандай?» Мақсаты: Балаларды заттын белгілерін анықтауға үйрету. Шарты: Тәрбиеші (немесе бала) қорапшаның ішінен, заттарды алып шығады, балалар заттын атауы мен белгісін айтады. **(сөйлеуді дамыту,**

	Театрлық қызмет Ширмада қуыршақпен ойынның алғашқы үлгілері. Мақсаты: қуыршақтың негізгі ережелерін меңгеру, импровизация, кез-келген көңілді, қол жетімді диалогтар. Қуыршақтарды ширмада жылжыту қабілетіне үйрету. **(сөйлеуді дамыту, мүсіндеу, көркем әдебиет)**	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	атауларын атау, оларды қолдана білу, сөздік қорын кеңейту, ойын ережелерін орындай білу. Танымдық-зерттеу қызметі. Дымқыл параққа сурет салу Мақсаты: экспериментке деген қызығушылықты дамыту, қоршаған орта объектілеріндегі жаңа нәрселерді көре білу. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, сурет салу)**	қабылдаудың эмоционалдылығын, бейнелілігін дамыту. Достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, музыка****)**	**математика негіздері, жапсыру)** **Театрлық қызмет** Балалар Айболит ертегісі желісі бойынша әр кейіпкердің атрибуттарын киіп, ертегіні сахналайды, қимылдарын келтіру
Балалармен жеке жұмыс	Ерасыл, Айлинге математика негіздері бойынша геометриялық пішіндерді және түстерді ажырата білуге үйрету.	Томирис, Расулге түстерді ажыратуға жаттықтыру; түстерді қазақша айтуға дағдыландыру	Расул, Ақнұрға «Қанша» «көп», «біреу, бір» ұғымдарын ажырата білуге үйрету	Қайыргелді Мединаға «Мен ұқыптымын» жаттығуы бойынша мәдени-гигиеналық жұмыстарды орындау кезінде дербестік білдіру қабілетін дамыту.	Арслан, Мединаға затты сурет арқылы және түстері бойынша табуға үйрету.
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау «Дұрыс киінеміз» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту)***				
Серуен	Кітап жасау үшін ағаштарға қамқор болу керектігі туралы әңгімелесу, ағаштарға қамқорлық жұмыстарын жүргізу.	Балабақша кітапханасына экскурсия жасау. Аз қимылды ойын: «Өз түсіңді тап», *(қоршаған ортамен таныстыру, дене*	Сүйікті кейіпкерлерін серуенге алып шығу, еркін ойындар. «Құстар біздің досымыз» балабақша ауласында ұшып	Киімдерге бақылау Күз мезгілінде адамдардың киімдерінде болатын өзгерістерді байқау, ерекшеліктерін атау.	Музыкалық залға саяхат. Балалардың қалауы бойынша муз залда басқа топ балаларымен бірге мультфильм тамашалау *(музыка****)*

	Еркін тақырыпта балалардың қалауы бойынша ойын ұйымдастыру. *(қоршаған ортамен таныстыру,дене шынықтыру**)*	*шынықтыру**)*	жүрген құстарға бақылау жасату, қамқорлық жасау үшін ұя жасауды жоспарлау. *(қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту)*	Балалардың әткеншекпен ойнауы. *(қоршаған ортамен таныстыру,дене шынықтыру**)*	
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Ата-аналарға кеңес, балалардың үйіне қайтуы					
	Кеңес: «Денсаулық және шынығу жолдары»	**Кеңес:** «Балалармен бірге ойнаңыздар»	**Кеңес:** «Менің тынымсыз балам»	**Кеңес: «**Мектепке дейінгі білім беру мекемесіндегі жобалар әдісі балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту тәсілі ретінде»	Ата-аналармен «Бір апта ішінде біз не білдік?» әңгімесі

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақшасы ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 07.11- 11.11.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 07.11.2022**	**Сейсенбі 08.11.2022**	**Сәрсенбі 09.11.2022**	**Бейсенбі 10.11.2022**	**Жұма 11.11.2022**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу (сөйлеуді дамыту-коммуникативті іс-әрекет).				
	«Екі күн демалысыңды қалай өткіздің?» Мақсаты: қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Топқа көтеріңкі көңіл-күймен келуге жағдай тудыру. Мақсаты: Өздігінен сөйлеуге сұранысын қалыптастыру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«Амансыңба достарым» Мақсаты: қарым-қатынас мәдениетіне тәрбиелеу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«Балабақшаға сені кім әкелді?» Мақсаты: Өздігінен сөйлеуге сұранысын қалыптастыру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«Бүгін ауа райы қандай екен?» Мақсаты: Ауа райының жағдайын анықтауға тәрбиелеу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Дидактикалық ойын: «Тазалықтың достарын ата»** Мақсаты: тазалық бұйымдарын атау. Сүлгі, сабын сөздерін қатыстырып, 3-4 сөзден тұратын сөйлем құрастыра білуге үйрету. Балаларды таза жүруге үйрету. Көрнекі заттар: Тазалық бұйымдарының суреттері. **(сөйлеуді дамыту, дене**	**Дидактикалық ойын: «Көңіл-күйін ата»** Мақсаты: Көңіл-күйін атай, ажырата білуге үйрету. Әр көңіл- күйінің дұрыс-бұрыс жақтарын айтып түсіндіру. Көрнекі құралдар: Көңіл-күйі бейнеленген балалардың суреттері **(сөйлеуді дамыту)**	**Дидактикалық ойын: «Үлкен-кіші»** Мақсаты: Үлкен- кіші ұғымдарды білуге үйрету. Көлемдері әр түрлі кірпілердің (үлкен,кіші), көлемдеріне сәйкес алмаларын, саңырауқұлақтарын тауып орналастыруды үйрету. Көрнекі құралдар: Көлемдері әр түрлі кірпілер(үлкен, кіші),	**Дидактикалық ойын: «Киімдерді ата»** Мақсаты: Түрлі киім атауларын (пальто, етік, құлақшын т.б.) атап айтуға үйрету, сөздік қорын кеңейту, ұл бала мен қыз баланың киімін ажырата білуге үйрету. Көрнекі құралдар:	**Дидактикалық ойын: «Түлкіні құрастыр»** Мақсаты: Түлкі туралы түсінік беру. Түлкінің дене бөліктері жайында түсіндіріп, оны құрастыруда дене бөліктерін жасауда қағазды дұрыс пайдалануға үйрету. Ұқыптылыққа,еңбексүйгіштікке,шапшаңдылыққа тәрбиелеу. Көрнекі құралдар: Түлкінің суреті, қиылған түлкінің

	шынықтыру)		алма, саңырауқұлықтар. **(математика негіздері)**	Әртүрлі киімдердің суреттері. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	дене бөліктері. **(сөйлеуді дамыту, құрастыру)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затсыз орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Ойнайық». Б.қ.: басты төмен түсірмей отыру. Қолды алға созып түзу ұста, саусақтарын жоғары-төмен қозғалту, б.қ.-қа оралу (6 рет қайталау.) 2. «Орындықтың астына қара». Б.қ.: Осылайша аяқты алшақ қойып, қолдыбелге қою. Алдыға иіліп, «көрдім», – деу,б.қ.-қа оралу. Аяқты қозғалтпау. (5 рет қайталау.) 3. «Орындықты айналу». Б.қ.: тізесі мен алақандарын еденге тіреп, төрттағандап тұру. Орындықты айналу (2 рет), түзу тұрып, бір орында жүру (4 рет қайталау). 4. «Арқалықтан ұстап тұру». Б.қ.: орындық арқалығына теріс қарап тұру, алақанды орындық арқалығының екі шетіне қойып тұру. Оңға (солға) иілу, алақанды иілген сайын жылжыту. Аяқты бүкпей және қозғамай ұстау қажет. Басты төмен түсірмеу. (4 рет қайталау) 5. «Секіру». Б.қ.: орындық жанында аяқты алшақ, қолды белге қойып тұру. Орындықты айнала секіру (екі рет) және қолды сермеп жүру (4 рет). **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Ойын жаттығуы Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз. Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Ойын жаттығуы Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз. Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(көркем әдебиет,**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**

	таныстыру) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ ойыны Күнде тәртіп бұзылты, Балаларды сүзіпті. Жемістерді үзіпті, Мүйізіне тізіпті. Міне, осындай алыпты. Атам көріп қалыпты. Мазаны ала бердің деп-, Мүйізін қағып алыпты. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Саусақ ойыны «Мысық»** Пеш үстінде мысық отыр, Аздап көзін қысып отыр. Тышқан етін жегісі кеп, Тісі оның қышып отыр. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Саусақ ойыны «Қоян»** Ұзын құлақ сұр қоян, Естіп қалып сыбдырды. Ойлы-қырлы жерлермен, Ытқып-ытқып жүгірді. Қарап еді артына, Қиығын салып көзінің. Келе жатқан томпаңдап, Көжегі екен өзінің. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Саусақ ойыны «Әтеш»** Әдемі әтеш, Таң атпай тұрыпты. Ойқастап жүріпті. Жан-жаққа қарапты. Айдарын тарапты. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Саусақ ойыны «Ақ тауық»** Ақ тауық-ау, ақ тауық, Ақ тауық неден қақсауық Ертеменен қыт-қыттайды, Ауламыздан шықпайды. Шеп-шеп десем келмейді, Берген жемді жемейді. Ауруы қандай қауіпті, Деп аяймын тауықты. Деп жүрсем тауығым, Ақ жұмыртқа тауыпты. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дене шынықтыру **Мақсаты: Негізгі қимылдар:** **Лақтыру, тастау, қағып алу**. Бір-бірінен 1,5–2 метр арақашықтықта отырып, аяқты алшақ ұстаған қалпында допты домалату, қақпадан асыра лақтыру, допты екі қолымен көкірек тұсынан кері, екі қолмен жоғары, бастан асыра, жоғарыға, еденге (жерге) қарай төмен лақтыру, допты қағып алу машықтарын қалыптастыру. Көлденең нысанаға, алысқа, тура нысанға лақтыру; **Еңбектеу, өрмелеу.** Тура бағытта 4–6 метр арақашықтықта, "жыланша", арасы алшақтанған заттар арасымен, еденге қойылған тақта бетімен, 40 см биіктіктегі доғамен, арқанмен, еніс тақта бойымен, бөрене арқылы орындық аяқтары арасымен еңбектеу дағдыларын қалыптастыру;	Қазақ тілі **Мақсаты:** қарапайым сөйлемдер құруды үйрету; 4) қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету (бұл кім? Бұл емес пе?); 5) зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолдану дағдыларын қалыптастыру. **Сөздік минимум** қол, аяқ, бас, мынау **«Дене мүшелері» постері** **Дидактикалық ойын «Дене мүшелерін ата»**	Дене шынықтыру **Мақсаты: Негізгі қимылдар:** **Лақтыру, тастау, қағып алу**. Бір-бірінен 1,5–2 метр арақашықтықта отырып, аяқты алшақ ұстаған қалпында допты домалату, қақпадан асыра лақтыру, допты екі қолымен көкірек тұсынан кері, екі қолмен жоғары, бастан асыра, жоғарыға, еденге (жерге) қарай төмен лақтыру, допты қағып алу машықтарын қалыптастыру. Көлденең нысанаға, алысқа, тура нысанға лақтыру; **Еңбектеу, өрмелеу.** Тура бағытта 4–6 метр арақашықтықта, "жыланша", арасы алшақтанған заттар арасымен, еденге қойылған тақта бетімен, 40 см биіктіктегі доғамен, арқанмен, еніс тақта бойымен, бөрене арқылы орындық аяқтары арасымен еңбектеу дағдыларын қалыптастыру;	Музыка **Мақсаты: Музыка тыңдау.** Музыкалық шығарманы иллюстрациялармен салыстыра білуді қалыптастыру. Балалар аспаптарының, музыкалық ойыншықтардың дыбысталуын ажыратуға үйрету; оларды атай білу. **Ән айту.** Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). **Музыкалық-ырғақтық қимылдар** Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге	Дене шынықтыру **Мақсаты: Негізгі қимылдар:** **Лақтыру, тастау, қағып алу**. Бір-бірінен 1,5–2 метр арақашықтықта отырып, аяқты алшақ ұстаған қалпында допты домалату, қақпадан асыра лақтыру, допты екі қолымен көкірек тұсынан кері, екі қолмен жоғары, бастан асыра, жоғарыға, еденге (жерге) қарай төмен лақтыру, допты қағып алу машықтарын қалыптастыру. Көлденең нысанаға, алысқа, тура нысанға лақтыру; **Еңбектеу, өрмелеу.** Тура бағытта 4–6 метр арақашықтықта, "жыланша", арасы алшақтанған заттар арасымен, еденге қойылған тақта бетімен, 40 см биіктіктегі доғамен, арқанмен, еніс тақта бойымен, бөрене арқылы орындық аяқтары арасымен еңбектеу дағдыларын қалыптастыру;

				үйрету. Қазақ халқының би өнерімен таныстыру. Музыкалық сүйемелдеумен қазақ би қимылдарының қарапайым элементтерін орындау, ойындарда таныс би қимылдарын қайталау.	
	«Ерке төлдер» (жануарлардың суреттері бойынша әңгіме құрау). **Мақсаты:** суреттер бойынша әңгіме құрауға,мазмұндауға сұрақтарға жауап беруге, үй жануарларының төлдерін жекеше, көпше түрде атауға үйрету. **(сөйлеуді дамыту)** **І. Жансүгіровтің өлеңі** Шөре, шөре лағым, Тентек болма шырағым. Секеңдемей, деміңді ал, Селтеңдемей құлағың. Құлыншағым, құндызым, Құлдырайды, шабады. Жылтыңдаған жұлдызым, Құстай қанат қағады.	**«Жақсы деген немене, жаман деген немене» Владимир Маяковский** **Мақсаты:** өлеңмен таныстыру, жақсы және жаман қасиеттер туралы айта отырып, тәрбие жайлы түсінік беру. Адам бойындағы жақсы қасиеттерді дамыту. Адамгершілікке, әдептілікке тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту)** **Көркем сөз:** Жақсылық көрсең біреуден, «Мен қандаймын» деп ойла. Жамандық көрсең біреуден «Мен қандаймын» деп ойла.	**Мүбарак Жаманбалиновтің «Құлыншақ» өлеңімен таныстыру** **Мақсаты:** Өлең мағынасын түсініп оқуға үйрету. Мәнерлеп оқу арқылы ойлау қабілетін дамыту. Адамгершілік қасиеттерге жақсы қарым-қатынасты үлгі етуге, шапшаңдыққа тәрбиелеу. **Құлыншақ** Құлын, құлын, құлыншақ, Желкілдейді тұлымшақ. Маңдайында жұлдызы, Құйрығында құндызы. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **Сергіту сәті**	**«Түлкі мен тырна» ертегісімен таныстыру.** **Мақсаты:** Балаларды әдеби кейіпкерлердің әрекеттерін, жүріс-тұрысын талдауға, жақсы менен жаман қасиеттерді ажырата білуге үйрету. Ертегі арқылы ой-өрісін дамыту. Адал дос, қонақжай болуға тәрбиелеу. **Дидактикалық ойын: «Түлкіні құрастыр» картотека №56** Мақсаты: Түлкі	**М. Әлімбаевтың «Біз осылай өсеміз» өлеңімен таныстыру.** **Мақсаты:** Өлеңді мәнерлеп оқуға үйрету. Тілдік қорларын молайту. Сыпайылықтың қарапайым дағдыларына тәрбиелеуді жалғастыру. **Біз осылай өсеміз М. Әлімбаев** Таң атады арайлап, Күн күлімдеп туады. Жадырайды бар аймақ, Жарқырайды шуағы. Дала гүлін жинаған, Жазып ерлік дастанды. Аталарым сыйлаған Бізге ашық аспанды. Жарқын заман бөбегін Аялайды нұрлы таң. Алтын бесік өз елім, Туған өлкем ұлы Отан!

	(көркем әдебиет) **Дидактикалық ойын «Үй жануарлары» картотека №1** **Ойын мақсаты:** Үй жануарларының дене мүшелерін атауға, ажыратуға үйрету. **Ойын шарты:** Дөңгелене отырып, ғажайып қалтадан үй жануарларын алып, алған жануардың дене мүшелерін атату, олар туралы мейірімді сөздер айту. Балалар малдың төлдері қандай? (әдемі, сүйкімді.) Қалай еркелетеміз? (ботақан, қошақан.) Төлдер қалай ойнайды. (секіреді, жүгіреді.) Мен өлеңоқимын, сендеркандайтөлдерекенін айтып, қимыліс-әрекет арқылы көрсетесіңдер. Шөре, шөрелағым, Тентекболмашырағым. Секеңдемейдеміңді ал, Селтеңдеме құлағың,- деп нені атаймыз? - Лақты. Қара көзің мөлдіреп, Қызықтырмай қоймайды. Жібек жүнің үлбіреп, Қарасам көз тоймайды.- Бұл не?- Бота.	**(көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** Кел, балақан, балақан, Шапалақта алақан: жай-жай-жай. Қозғап барлық денені, Қаттырақ соқ қолды енді: сарт-сарт-сарт. Айтқан кезде өлеңді, Ақырын бас еденді: жай-жай-жай. **(дене шынықтыру)** **«Мен қандаймын» сөздік ойыны картотека №37** Мақсаты: адам бойындағы жақсы қасиеттерді айту. Ойын барысы: Балалар шеңберге тұрып, бір-біріне допты беріп, сол бала жайлы пікірін айтады. Мысалы: - Іңкәр, сен әдемісің, мейірімдісің, жақсы қызсың. - Айкүн, сен ақылдысың, көңілдісің. - Алдияр, сен жақсы баласың т.б. **(Сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **«Көрікті ағаш»**	**Өзен** Өзенге қарай жүгірдік, Рахаттана жуындық. Батылдықты растап, Жүзіп бердік құлаштап. Жүзе бердік еркіндей, Су төресі дельфиндей. Сөйтіп, жақсы демалып, Қайттық үйге оралып. *(Балалар бір орында жүгіреді, кеуделерін еңкейтеді, жуынғандарын көрсетеді, жүзеді (қолдарын алға созып, дельфин тәрізді жүзеді).* **(Дене шынықтыру)** **«Малдың төлін атау» сөздік ойыны картотека №38** Үнтаспадан төлдердің дауысын тыңдату. **Ойын мақсаты:** балаларды алғырлыққа, шапшаңдыққа, ойлау қабілеттерін жетілдіруге баулу. **Ойын шарты:** шеңбер бойына балаларды тұрғызу. Сиқырлы таяқша кімге келіп тоқтайды, сол бала айтылған малдың төлін атайды. **(Сөйлеуді дамыту,**	туралы түсінік беру. Түлкінің дене бөліктері жайында түсіндіріп, оны құрастыруда дене бөліктерін жасауда қағазды дұрыс пайдалануға үйрету. Ұқыптылыққа,еңбек сүйгіштікке,шапшаңдылыққа тәрбиелеу. Көрнекі құралдар: Түлкінің суреті, қиылған түлкінің дене бөліктері. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру, математика негіздері)** **«Кім жылдам?» ойыны картотека №58** **Мақсаты:** балаларды ептілікке, жылдамдыққа, шапшаңдыққа баулу. **Ойынның шарты:** Балалар екі топқа бөлініп, жарысады. Табақтағы суды қасықпен құмыраға құю. **(Дене**	**(Көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** Үнтаспадан өлеңді тыңдатып, қимылдар жасату. Кел, балақан, балақан, Шапалақта алақан: жай-жай-жай. Қозғап барлық денені, Қаттырақ соқ қолды енді: сарт-сарт-сарт. Айтқан кезде өлеңді, Ақырын бас еденді: жай-жай-жай. **(дене шынықтыру)** **Дидактикалық ойын: «Көңіл-күйін ата» картотека №53** **Мақсаты:** Көңіл-күйін атай, ажырата білуге үйрету. Әр көңіл-күйінің дұрыс-бұрыс жақтарын айтып түсіндіру. **Шарты:** Көңіл-күйі бейнеленген балалардың суреттері арқылы әңгімелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **«Менің көңіл күйім»** Жеке жұмыс көп түсті құрылым құрастыру; Сюжеттік сурет салу, ойлауы бойынша сурет салу.

	Әукім- әукім, әукешім, Қасиыншы әукешін. Енең әне келеді, Ақ мамасын береді. - Бұл не?- бұзауым. Қырау-қырау құндызым, Құлдырайды шабады. Жылтыңдаған жұлдызым, Құстай қанат қағады.- Бұл не?- құлыншақ. Балалар әжелерің, аталарың еркелеткенде қандай сөздер айтады?- құлыншағым, қошақаным, ботақаным т.б. **«Көк лақ»** Топтық жұмыс **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру, математика негіздері)** **«Қошақаным» әні** **https://youtu.be/bvugXloUO1I** **(Музыка)**	**Топтық жұмыс** көп түсті құрылым құрастыру; Сюжеттік сурет салу, ойлауы бойынша сурет салу. Қоршаған әлемнің, өнер туындыларының әсемдігіне, эмоционалды-эстетикалық талғам дағдыларын қалыптастыру. ермексаздың қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы кесектерді жаю, элементтерді қарапайым заттарға (ыдыстар, ойыншықтарды мүсіндеу) біріктіру білігін жетілдіру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру, математика негіздері)**	**қоршаған ортамен таныстыру)** **«Құлыншақ»** Топтық жұмыс Сюжеттік сурет салу, ойлауы бойынша сурет салу. Қоршаған әлемнің, өнер туындыларының әсемдігіне, эмоционалды-эстетикалық талғам дағдыларын қалыптастыру. алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы кесектерді жаю, элементтерді қарапайым заттарға біріктіру білігін жетілдіру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру, математика негіздері)** **«Құлыншақ» әні** **https://youtu.be/xBgZFaWrAfQ** **(Музыка)**	**шынықтыру)**	Қоршаған әлемнің, өнер туындыларының әсемдігіне, эмоционалды-эстетикалық талғам дағдыларын қалыптастыру. ермексаздың қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы кесектерді жаю, элементтерді қарапайым заттарға біріктіру білігін жетілдіру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру, математика негіздері)** **«Достар жайлы ән»** https://youtu.be/H9JrLyoYBtk **(Музыка)**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме**				

	Мақсаты: балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет) **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуен	**«Балабақша ауласына саяхат»** Мақсаты:Балалармен балабақша ауласында мақсатты саяхат құру. Балаларды ойын алаңдарымен таныстыруды жалғастыру, олардың ойын-әрекеттерін бақылау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жеке жұмыс** **Жұмбақ.** Бұлттар төніп, Жерге төгіп, Шөп сарғайып, Дала сұры қашады. Айтыңдаршы, бұл қай кезде болады? **(Көркем әдебиет)** **Еңбек:** Ойын алаңын қоқыстан тазарту. Мақаты: Балаларды еңбек етуге үйрету. Тазалыққа тәрбиелеу. **Қ\о: «Арқан тарту»** Мақсаты: Балалардың қимыл-қозғалыстарын арттыру, ұлттық	**«Кішкентай бақылаушылар»** **Мақсаты**:Балаларды ауа райын бақылап әңгімелей алуға үйрету. Салыстыру, бақылау, байқау қабілеттерін дамыту. **Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Ойын алаңындағы жапырақтарды сыпыру. Мақсаты: Балаларды бірлелсіп еңбек етуге үйрету. Еңбек сүйгіштікке тәрбиелеу. **Жеке жұмыс** Жұмбақ: Суда жүрсе өнеді, Судан шықса өледі. (Балық) **Қ/о: «Толқиды теңіз».** Мақсаты: Ойын шартын бұзбау тату ойнауға тәрбиелеу. *(дене шынықтыру)*	**«Табиғат неткен тамаша!»** **Мақсаты:** Балабақша айналасындағы ең көрікті жерді таңдап, бақылау жасау. Табиғаттың сұлу көркіне балалардың қызығушылығын арттыру. Бақылау, әңгімелеу дағдыларын жетілдіру. Табиғат байлығын қорғауға тәрбиелеу. Серуеннің барысы: Бүгінгі ауа райын бақылау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жеке жұмыс** **Нақыл сөз.** Табиғат жер байлығы, Батырлар ел байлығы. (Көркем әдебиет) **Еңбек:** Ойын алаңын қоқыстан тазарту. Мақаты: Балаларды еңбек етуге үйрету. Тазалыққа **(еңбек қызметі)** **Қ/о: «Тышқан мен**	**«Үлкендердің еңбегі»** **Мақсаты:** Үлкен адамдар еңбегін бақылап, балалардың атқаратын еңбектерімен салыстыру. Серуеннің барысы: Бақша ауласында серуендеу кезінде үлкендердің еңбектеріне назар аударту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жеке жұмыс:** **Мақал:** «Еңбек еңбек бәрін жеңбек» **(Көркем әдебиет)** **Еңбек:** Ойын алаңын қоқыстан тазарту. Мақаты: Балаларды еңбек етуге үйрету. Тазалыққа	**«Қызықтау серуені»** **Мақсаты:** Қоршаған ортадағы тіршілікті қызықтау мақсатында ой-өрісін дамыту, табиғатты болған өзгерістерге назарларын аударту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жеке жұмыс:** Жер - ырыстың кіндігі, Еңбек - ырыстың қазығы. **(Көркем әдебиет)** **Еңбек:** Ойын алаңын қоқыстан тазалау. **Қ/о: «Кім жылдам?»** Мақсаты: Ойынға деген қызығушылықтарын арттыру, достыққа тәрбиелеу. *(дене шынықтыру)*

	ойындарға деген қызығушылықтарын арттыру. *(дене шынықтыру)*		**мысық» .** Мақсаты: Қимыл-қозғалыстарын арттыру. *(дене шынықтыру)*	тәрбиелеу. **Қ/о: «Аққу, қаздар»** Мақсаты: Ойынға деген қызығушылықтарын арттыру, достыққа тәрбиелеу. *(дене шынықтыру)*	
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту, еңбек әрекеті)***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Кір қуамын, кір қуамын, Бар ма салақ құрбыларың? Үсті-басы, реңінен, Кір екенін білемін мен. Саусағынан, білегінен, Кір екенін білемін мен. Кір қуамын, кір..» **(көркем әдебиет)** **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Нан тағамның атасы», «Нанды шашпай, үгітпей жейміз». Астың құрамында дәрумендер көп, тауысып жесек деніміз сау болады. **(көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **«Қияр мен қырыққабат»** ертегісін оқып беру. **(көркем әрекет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**				

Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	1.Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды жоғары көтеріп басымыздан асырып төсекке түсіреміз, көзімізді ашып жұмамыз (2- 4 рет) Ойын «Жаз бен күз» оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз , жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) 2.Өзімізді уқалау. Күзде күн суыды , молдас құрып отырып алақанымызды уқалап жылытамыз, жылы алақанымызбен бетімізді жуамыз (3-4рет) 3.Майтабанның алдын алу. (2 минут) Арнай жолдармен жүру, дымқыл жолмен жүру. Орындыққа отырып екі аяғымызды алдыға созып башпайларымызды бүгу, босату (4-5 рет) Орындыққа отырып екі аяғымызды алдыға созып өзімізге қарай тарту (4-5 рет				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене белсенділігі).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарламалар)	**Ойын кеңістігін ұйымдастыру:** «Денің сау болғың келсе» Мақсаты: «Денсаулық»ұғымын енгізу. Баланың денсаулығын сақтау және нығайту, дене шынықтыруға қызығушылығын арттыру, денсаулық сақтау технологиясын пайдалану «Мен қалай шынығамын» ойын-сауықтарын ұсыну. Әртүрлі бағытта түзу	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды ұлттық баспана киіз үйдің пайдасын, қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Ойын кеңістігін ұйымдастыру:** саусақ жаттығулары «Бұл атаның саусағы…» - ұсақ мотериканы дамыту «Әже бауырсақ пісірді» жаттығуы-алақандар арасында ермексазды илеу дағдыларын жетілдіру Музыкалық жаттығу «Бауырсақ әні» - бір қарқынмен ән айту дағдыларын қалыптастыру. *(сөйлеуді дамыту,дене*	**Ойын кеңістігін ұйымдастыру:** «Жеке бас тазалығы» Мақсаты: Мәдени гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.Өзіне -өзі қызмет көрсетудің бастапқы дағдыларын білу. «Мен қалай шынығамын» ойын-сауықтарын ұсыну.	**Ойын кеңістігін ұйымдастыру:** «Күн тәртібі дегеніміз не» Мақсаты: тәулік бөліктерін тану және атау - таңертең, күндіз, кеш, түн. "Денсаулық"ұғымын енгізуді бекіту. Баланың денсаулығын сақтау. *(математика негіздері,дене шынықтыру**)*

	сызықтар салу дағдыларын қалыптастыру *(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру**)*	**Ойын кеңістігін ұйымдастыру:** «Әдемі әтеш» саусақ ойыны ұсақ мотериканы дамыту. «Күннің шуақтары» Ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып,күн мүсінін жасап үйрену. Әртүрлі түстер мен пішіндердің бөлшектерінен қарапайым құрылыстардың дағдыларын қалыптастыру. *(сөйлеуді дамыту, мүсіндеу, құрастыру)*	*шынықтыру** мүсіндеу, музыка****)*	Әртүрлі бағытта түзу сызықтар салу дағдыларын қалыптастыру. *(дене шынықтыру** сурет салу)*	
Балалармен жеке жұмыс	Айша мен Мирасқа «Көп», «біреу» түсініктерін игерту.	Айлин, Нурай, Мұхаммедке қысқа өлеңдерді айтып үйрету,олардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді үйрету.	Медина мен Мирасқа Ертегінің мазмұнын түсіне білуді үйрету.	Алима,У.Мирасқа пішіні, көлемі, түсі бойынша таңдап, топтастыруды үйрету.	Ерасыл,Алимханға Негізгі қимылдардың түрлерін игеруді үйрету.
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау «Дұрыс киінеміз» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту)***				

Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Кім баяу?»** **Шарты:** Балалар тәрбиешімен бірге жүріп келе жатыр. Күтпеген жерден ол: «Ал, енді көрелік, сендердің іштеріңнен кім өте баяу, аяқтың ұшымен жүре алады. Міне, былай», – дейді. Балалар аяқтарының ұшын көтеріп, мүмкіндігінше жай жүруге тырысады. Олар сол жүріп келе жатқан бағытта жүруді жалғастыра береді. Тәрбиеші білдірмей бір жаққа қарай шегініп: «Ал, енді бәрің маған қарай жүгіріңдер», – дейді. Балалар тәрбиешіге қарай жүгіріп, оны қоршап алады, ал ол балалармен әңгімелеседі, олардың жаттығуды жақсы тырысып орындағандарын айтады. *(ойын қызметі)*	Күннің екінші жартысындағы бұлтты бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Түсті автокөліктер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жол ережесін білуге және сақтауға тәрбиелеу. *(ойын қызметі)*	Күннің екінші жартысындағы жерге түскен жапырақтарды бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Ақ қоян»** **Мақсаты:** балаларды жылдамдыққа, мықты болуға тәрбиелеу. Белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы еркін жүру және жүгіру дағдыларын қалыптастыру *(ойын қызметі)*	Күннің екінші жартысындағы құстарды бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. *(ойын қызметі)*	Құмға түскен іздерді бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Жапалақтар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. *(ойын қызметі)*
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Ата-аналарға	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына**				

кеңес, балалардың үйіне қайтуы	**жауап беру, кеңес беру.**				
	Ата-аналардың сұранысы бойынша кеңес беру (жеке)	«Баланың адаптациясы» кеңес беру	«Күн тәртібін сақтаймыз» кеңес беру	«Баланың сыртқы келбеті» кеңес беру	Ата-аналардың сұранысы бойынша психологтың кеңесі

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақшасы ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 14.11- 18.11.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 14.11.2022	Сейсенбі 15.11.2022	Сәрсенбі 16.11.2022	Бейсенбі 17.11.2022	Жұма 18.11.2022
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу (сөйлеуді дамыту).				
	Екі күн демалысыңда қайда бардың? Мақсаты: Өздігінен сөйлеуге сұранысын қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	Бүгін сендер ерекше болып келдіңдер Мақсаты: эстетикалық талғамға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	Балабақшаға келе жатып, жолда не көрдіңдер Мақсаты: қарым-қатынас мәдениетіне тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	Бүгін көңіл күйің қандай? Мақсаты: Өздігінен сөйлеуге сұранысын қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	«Бүгін ауа райы қандай екен?» Мақсаты: Ауа райының жағдайын анықтауға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойыны «Менің алғашқы сағаттарым» Картотека №15** Мақсаты: сағаттармен таныстыру, байқау, ойлауды дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны «Менің алғашқы нөмірлерім» Картотека №16** Мақсаты: балаларды сандармен (1-2-3) таныстыру, сандарды білуді бекіту, табандылықты, байқағыштықты, ойлауды дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны «Жануарларды тап» лотосы Картотека №17** Мақсаты: жануарды тануды және атауды жалғастыру, жұмбақтарды шешуге үйрету **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны «Үкі» ағаш баулары Картотека №18** Мақсаты: саусақтардың ұсақ моторикасын жақсарту, ой мен қиялды дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны «Көкөністер» пазлдар Картотека №24** Мақсаты: логиканы, мотрикаңы дамытуды жалғастыру, әлемнің алуан түрлілігін білу. **(математиа негіздері)**

Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затсыз орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Жоғары». Б.қ.: қолды арт жаққа таяп, орындықта отыру. Қолды екі жақпен жоғары көтеру, жоғарыға қарау. Б.қ.: «төмен», – деу. (6 рет қайталау). 2. «Қара». Б.қ.: Осылайша қолды белге қою. Оңға бұрылу, артқа – б.қ.Осылайша екінші жаққа орындау. (3 рет қайталау.) 3. «Отыр және тұр». Б.қ.: Осылайша қолды артқа қою. Тік тұрып, жоғары қарау – б.қ.Аяқты қозғалтпай. (6 рет қайталау.) 4. «Абай бол». Б.қ.: қолды төмен түсіріп, орындыққа таяу тұру: орындықтың үстіне шығып тұру, орнықты қалыпжәне орындықтан түсу. (6 рет қайталау). 5. «Секіру, жүру». Б.қ.: алдыңғы жаттығудағыдай. Екі аяғымен орындық бойына секіру (3-4 м). Бір орында тұрып жүру. (4 рет қайталау(**(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Ойын жаттығуы Су-тіршілік негізі Онсыз өмір сүрмейсің Гигиена егізі Су деп жүріп білгейсің. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Ойын жаттығуы Су-тіршілік негізі Онсыз өмір сүрмейсің Гигиена егізі Су деп жүріп білгейсің. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

	тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	кейін алғыс айту)	ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Шаттық шеңбер «Күнге сәлем» Қуан, шаттан, алақай, Қуанатын күн келді. Қайырлы таң! Қайырлы күн! Күліп шықты күн бүгін! **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Шаттық шеңбер** «Қайырлы күн!» Жарқырап күн де ашылады, Айналаға нұр шашылады. Қайырлы күн! Біз көңілді баламыз! Қайырлы күн! Біз сүйкімді баламыз! **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Шаттық шеңбер** «Тату-тәтті отбасы» Сенде де бар жанұя, Үлкендер де кіші де, Жанұя бары шуақ қой, Қуаныш пен қуат қой! **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Шаттық шеңбер** «Сүйікті бала-бақшам» Бала, бала, баламыз, Бақшамызға барамыз. Күні бойы қызыққа Батамыз да қаламыз! **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Шаттық шеңбер** «Сәлемдесу, амандасу» Қуан, шаттан, алақай! Қуанатын күн келді. Күліп шықты күн бүгін Қайырлы таң! Қайырлы күн! **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Негізгі қимылдар:** **Лақтыру, тастау, қағып алу**. Бір-бірінен 1,5–2 метр арақашықтықта отырып, аяқты алшақ ұстаған қалпында допты домалату,	**Қазақ тілі** **Мақсаты:** қарапайым сөйлемдер құруды үйрету; 4) қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету (бұл кім? Бұл емес пе?); 5) зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолдану	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Негізгі қимылдар:** **Лақтыру, тастау, қағып алу**. Бір-бірінен 1,5–2 метр арақашықтықта отырып, аяқты алшақ ұстаған қалпында допты	**Музыка** **Мақсаты: Музыка тыңдау.** Музыкалық шығарманы иллюстрациялармен салыстыра білуді қалыптастыру. Балалар	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Негізгі қимылдар:** **Лақтыру, тастау, қағып алу**. Бір-бірінен 1,5–2 метр арақашықтықта отырып, аяқты алшақ ұстаған қалпында допты домалату, қақпадан асыра лақтыру, допты екі қолымен

	қақпадан асыра лақтыру, допты екі қолымен көкірек тұсынан кері, екі қолмен жоғары, бастан асыра, жоғарыға, еденге (жерге) қарай төмен лақтыру, допты қағып алу машықтарын қалыптастыру. Көлденең нысанаға, алысқа, тура нысанға лақтыру; **Еңбектеу, өрмелеу.** Тура бағытта 4–6 метр арақашықтықта, "жыланша", арасы алшақтанған заттар арасымен, еденге қойылған тақта бетімен, 40 см биіктіктегі доғамен, арқанмен, еңіс тақта бойымен, бөрене арқылы орындық аяқтары арасымен еңбектеу дағдыларын қалыптастыру;	дағдыларын қалыптастыру. **Сөздік минимум** тәрелке, қасық, пышақ **«Ыдыстар» постері.** **Дидактикалық ойын «Ыдыстардың жұбын тап»**	домалату, қақпадан асыра лақтыру, допты екі қолымен көкірек тұсынан кері, екі қолмен жоғары, бастан асыра, жоғарыға, еденге (жерге) қарай төмен лақтыру, допты қағып алу машықтарын қалыптастыру. Көлденең нысанаға, алысқа, тура нысанға лақтыру; **Еңбектеу, өрмелеу.** Тура бағытта 4–6 метр арақашықтықта, "жыланша", арасы алшақтанған заттар арасымен, еденге қойылған тақта бетімен, 40 см биіктіктегі доғамен, арқанмен, еңіс тақта бойымен, бөрене арқылы орындық аяқтары арасымен еңбектеу дағдыларын қалыптастыру;	аспаптарының, музыкалық ойыншықтардың дыбысталуын ажыратуға үйрету; оларды атай білу. **Ән айту.** Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). **Музыкалық-ырғақтық қимылдар** Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Қазақ халқының би өнерімен таныстыру. Музыкалық сүйемелдеумен қазақ би қимылдарының қарапайым	көкірек тұсынан кері, екі қолмен жоғары, бастан асыра, жоғарыға, еденге (жерге) қарай төмен лақтыру, допты қағып алу машықтарын қалыптастыру. Көлденең нысанаға, алысқа, тура нысанға лақтыру; **Еңбектеу, өрмелеу.** Тура бағытта 4–6 метр арақашықтықта, "жыланша", арасы алшақтанған заттар арасымен, еденге қойылған тақта бетімен, 40 см биіктіктегі доғамен, арқанмен, еңіс тақта бойымен, бөрене арқылы орындық аяқтары арасымен еңбектеу дағдыларын қалыптастыру;

				элементтерін орындау, ойындарда таныс би қимылдарын қайталау.	
	«Көмекшілер» **Мақсаты**: балаларға әңгіменің мазмұнын түсінуге, тыңдауға, бейнелі сөздерді есте сақтауға, жалпы белгілері бойынша заттарды топтастыруға үйрету. Педагог балаларға **«Көмекшілер»** әңгімесін оқып береді. Оқылған әңгіме мазмұнын көмекші сұрақтар қоя отырып айтқызу. Әңгімені қайта оқи отырып, мазмұнын балаларға айтқызу. Демонстрациялық көрнекілікті қолдану. – Балалар, ас ішерде дастарқанды кім дайындайды? – Сендер қайтіп көмектесесіңдер? – Балалар, мына бала нені үстелге қоюды ұмытып кетті? – Сендер топтарыңда кезекшілік міндеттеріңді	**«Ойыншықтар достығы»** **Мақсаты:** балалардың достық қарым-қатынас жайындағы білімдерін кеңейту, «қ»дыбысының дұрыс айтылуын бекіту. «қ»дыбысының дұрыс айтылуын бекіту. ойыншықтар және олардың достығы туралы сюжеттік әңгіме құрауға үйрету; **Көркем сөз** Дос болайық бәріміз, Жарасып тұр әніміз. Тыныштықты сақтаймыз, Атсын күліп таңымыз. **(Көркем әдебиет)** Педагог балалармен достар, достық туралы әңгімелеседі. Өлеңді педагогпен бірге қосылып қайталайды.Тәрбиеші балаларға достар бір-біріне әрдайым көмекке келіп, қолындағысымен	**«Күзгі гүлдер»** **Суретпен жұмыс** **Мақсаты:** Гүлдің құрылысы жайлы түсіндіру. Байқампаздық қабілетін, зейінін дамыту. Табиғатты аялай білуге үйрету. **(Сөйлеуді дамыту)** **Жұмбақ** Суыққа шыдар Аппақ, сары, қызыл гүлдер. Қырық күнге дейін гүлдер, Хош иісті қай гүлдер? **Жауабы: жұлдызгүл.** Жапырағын ұстасаң, Асты суық, Жылы үсті, Дәрі жасар бұл гүлден, Емдер күйік, тыныcты. **Жауабы: түймедақ.** **(Көркем сөз)** **Сергіту сәті.** Шалғынға серуенге барамыз, (Тізелерін жоғары	**«Жау, жау, жаңбыр!»** **Мақсаты:** Жансыз табиғаттағы құбылыстар жайлы түсіндіру; табиғат құбылыстарының бірі – жаңбырмен таныстыру. Балалардың табиғатқа, табиғат құбылыстарына, оны танып-білуге деген қызығушылығын ояту. Жаңбырға қуануға үйрету. **Жұмбақ** Аспаннан домалап, Көп моншақ төгілді. Бусанып жон-алап, Терледі, керілді. (Жаңбыр) **(Көркем әдебиет)** **Сергіту сәті.** Бақыт болып жаушы, жаңбыр, Менің әсем қалама Бақыт болып жаушы, жаңбыр,	**«Жабайы жануарлар»** **Мақсаты:** Жабайы жануарлар мен олардың төлдері туралы алғашқы түсінік қалыптастыру. Жабайы жануарлардың тіршілігі туралы мағлұмат бере отырып, балалардың ойлау қабілеттерін дамыту. Жанды табиғатты аялауға үйрету. «Жабайы жануарлардың дауыстары» аудиожазбасын тыңдайды және дауыстардың нелердікі екенін анықтау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ** Сылдырдан қорқады, Шошынып жортады. (Қоян) Сұрғылт тартқан түсі бар, Ақсиған көп тісі бар. Тым таппай жүгіріп, Сілекейі шұбырған, Қыстау маңынториды, Ауылдың өш бар иті. (Қасқыр) Жауымнан мен қашқанда, Ағаштарға самғап бағам. Ал қарным ашқанда, Отырып ап жаңғақ шағам. (Тиін)

	атқарасыңдар ма? – Қалай көмектесесіңдер? **(сөйлеуді дамыту)** **Жұмбақ:** Өткір жүзді келеді, Өте қажет құрал ол. Тұтас затты бөледі, Ұсақтап та турар мол. (Пышақ) Сабы бар, Басы шатыр. Табысын өлшеп әкеп, Құдыққа тасып жатыр. (Қасық) **(көркем әдебиет)** **«Заттың атын ата» дидактикалық ойыны** **Мақсаты:** заттың тауын айтуға, танып білуге үйрету, сөздік қорын дамыту. **Ойын шарты:** суреттегі ыдыс-аяқтардың атын атау. (Мынау не? Ыдыс-аяқтар. Ыдыс-аяқтарға кесе, тостаған, қасық, шанышқы т.б. жатады). Оларды не үшін қолданатынын жеке-жеке атайды. Жеке жұмысты қажет ететін балалармен аналарына көмектесуі туралы сұрақ-жауап әдісі арқылы әңгімелесу.	бөлісетін, тату, сүйіспеншілігі мол, бір-бірін сыйлайтын жандар екенін айтады. «Ойыншықтар достығы» шығармасын тыңдауға ұсыныс тастайды. **(Сөйлеуді дамыту)** **«Менің досым» сөздік ойыны картотека №39** **Мақсаты:** сөздік қорын, тіл байлығын дамыту. **Шарты:** балалар шеңбер құрып тұрады. Педагог допты лақтырып, кезек-кезек балаларға сұрақ қояды. – Сенің досың кім? – Сен досыңды жақсы көресің бе? – Досыңа қалай көмектесесің? Допты ұстап, сұрақтарға жауап береді, балалармен достық жайлы әңгімелеседі. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **«Досыма арналған сыйлық»** **(Топтық жұмыс)**	көтеріп, бір орында тұрып жүреді*).* Гүлдерді иіскейміз, *(Еңкейеді).* Хош иісті гүлдер жайқалады, *(Мұрнымен бірнеше рет құшырлана иіскейді).* Гүлдерді жұлмаймыз, *(Бойын тіктеп, басын оңға-солға бұрады).* Қандай керемет! *(Алақандарын жаяды).* **(дене шынықтыру)** **«Суретті құрастырып жина» ойыны картотека №60** **Мақсаты:** қолайлы эмоционалдық жағдай қалыптастыру. **Шарты:** Қиылған суреттерді құрастырып жинайды (түймедақ, аққекіре). Балалардың білімін нығайту педагог балалардан жыл мезгілдерін атап беруді, олардың серуендеген кезде нені аңғарғанын еске түсірулерін сұрайды. Күздің белгілерін атап көрсетеді: күн суытты, аспанды жиі бұлт торлайды, жаңбыр жауады, құстар жылы	Менің байтақ далама, Менің әсем қалама, Менің байтақ далама. **(дене шынықтыру)** **«Менің достарым» ойыны картотека №60** Мақсаты: балаларды байқағыштыққа, достыққа тәрбиелеу Шарты: балаларға карточкалар таратады, функциясын таңдап алып, оның атауын атап береді. Балалар белгілі бір нысанның суреті бейнеленген карточкаларды алады. Қолындағы карточкасының қызметі айтылған функцияға сәйкес келген бала педагогтің жанына (жүгіріп) барады. П: Менің достарым адамның күзде тоңып қалмауына көмектеседі. Б: Күрте, малақай, қолғап, етік,	Санай алмай шаршадым – Найзасы бар қанша мың. Батыр емес бірақ та, Қашып жүрер жыраққа. (Кірпі) **(Көркем сөз)** **Сергіту сәті** Ормандағы аюдың Құлпынайы көп екен. Теріп-теріп алайық, Қалтамызға салайық. **(дене шынықтыру)** **«Жануарлар келе жатыр» атты дидактикалық ойыны картотека №61** Мақсаты: жануарлар туралы түсінік қалыптастыру. Шарты: Педагог балаларды төрт топқа бөледі: аюлар, қасқырлар, тиіндермен кірпілер. Балалар қуана келіседі. Педагогтің айтуы бойынша жануарлардың жүрісін салады. Жануарлардың атын атайды: Аюлар келе жатыр. Қасқырлар келе жатыр. Аю сияқты аяқтарын қатты дүрсілдетіп жүреді. Қасқырдың жүріс салып, аяқтарын қатты дүрсілдетпейді. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Кішкентай көжек» (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру,**

	Ыдыс-аяқ – посуда, қасық – ложка, шанышқы – вилка сөздерін қайталайды. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **«Айсұлуға арналған қасықтар»** (Топтық жұмыс) **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру, математика негіздері)**	**(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру, математика негіздері)** **«Достық» әні** **https://youtu.be/pt-KfEH1Cns** **(Музыка)**	жаққа ұшып кетеді. Гүлдердің суреті салынған картинаны көрсетіп, осы гүлдерді қайдан көргендерін сұрайды. Балалар бұл гүлдерді балабақшадағы гүлзарлардан көргенін еске түсіреді. Балаларды алдағы жұмысқа дайындайды. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **«Балабақша ауласындағы күзгі гүлдер»** (Топтық жұмыс) **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру, математика негіздері)** **«Күзгі әуен» әні** **https://youtu.be/ItMUbMQ9qLI** **(Музыка)**	жемпір… **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Шынымен жаңбыр жауды! Жаңбырдың, жерге тамшылап жатқан тамшылар»** Әр тамшы мен жердің арасын қарындашпен сызып көрсету, тамшыны мүсіндеу, жапсыру, түсін атау **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру, математика негіздері)** **«Жау, жау жаңбыр» әні** **https://youtu.be/1V6-28TSIzA** **(Музыка)**	**математика негіздері)** **«Сұр көжек» әні** **https://youtu.be/KvQuoELxBKU** **(Музыка)**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотораканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет) **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір				

	шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту)**				
Серуен	**Бақылау: «Күзгі желдің бағытын бақылау»** **Мақсаты**: Балаларға желдің қай бағытта соғып тұрғанын,қандай леп арқылы соғып тұрғаны жөнінде жалпы түсінік беру. Балалардың ойлау, есте сақтау, көру қабілеттерін арттыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Балаларға желдің бағытымен ұшқан күзгі жапырақтарды жинату. **Мақсаты:** еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **жеке жұмыс** **Көркем сөз** Көк майса,көрікті Алқаптағы көк егін Бұл күндері кейіпті , Сары жібек көйлегін Жел тынымсыз гүілдеп Болып кетті тым бұзық Шуылдайды тал, терек Жапырағын жұлғызып. **(Көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: К-№ 12** «Аттар» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен	**Бақылау: «Қоңыр күзді бақылау, салыстыру»** **Мақсаты:** Қоңыр күзгі табиғатты бақылау,алғашқы күзбен салыстыру, ерекшеліктерін сұрау, қоңыр күзде күннің суық болатынын, жапырақтар түсіп бітік тек қоңыр түсті болатынын айту.Ағаштар жапырақтарынан ажырап жапырақтардың да күз айларында түстерін өзгертіп тұратынын айтып түсіндіру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Құмсалғыштағы құмды күрекшелермен көтеріп, қопсыту. **Мақсаты**: ұқыптылыққа, жинақылыққа тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Балалармен жеке жұмыс:** Күз мезгіліне байланысты көркем сөз жаттату. **(Көркем әдебиет)** **Қимылды ойын**. К-№13 «Құстар мен мысық»	**Бақылау: «Күзгі құстардың тіршілігін бақылау»** **Мақсаты:** Балаларға құстардың күзгі тіршілігін бақылату. Олардың іс-әрекеттері туралы әңгімелеу. Құстардың атын атап, еске сақтау қабілеттерін, тілдерін дамыту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Құстарға жем беру. **Мақсаты:** құстарға қамқор болуға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз**: С.Сейфулиннің «Бозторғай» өлеңін оқу. Міне торғай Үйін қорғай Жер бауырлап зырлайды Шырқап биік Күнге күйіп Қалмай, сайрап жырлайды **(Көркем әдебиет)** **Қимылды ойын. К-№ 14** «Құстардың ұшып келуі» **(дене шынықтыру)**	**Бақылау: «Солып қалған гүлдерді бақылау»** **Мақсаты**: Балаларды күз мезгілінің ерекшеліктерімен таныстырып өтіп, балабақша ауласындағы күзгі гүлдерге назар аударту. Жазғы гүлдер мен күзгі гүлдердің ерекшеліктері, айырмашылықтары туралы түсінік беру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Құрап қалған гүлдердің тұқымдарын жинау. **(Еңбек қызметі)** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Арасында гүлдің, Ойнап бүгін жүрдім. Қызыл,жасыл,сары, Әп-әдемі бәрі. **(Көркем әдебиет)** **Қимылды ойын**. К-	**Бақылау: «Алтын күзді бақылау»** **Мақсаты:** Күз туралы білімдерін тиянақтау. Байланыстырып сөйлеулерін, тілін, көркемдік талғамдарын дамыту. Күз мезгілінің сұлулығын бағалап, көре білуге тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Жапырақтар жинау. **Мақсаты:** еңбекке баулу. **(Еңбек қызметі)** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз: «Алтын күз» Ғ.Қайырбеков** Алтын, алтын, сары алтын Алтын күзде нұр жатыр Біз бақшаға баратын Алақай ау күн жақын Сары ала тон жамылған Күз атамыз секілді Қойны толы дәмді нан Тәттісі көп не түрлі. **(Көркем әдебиет)** **Қимылды ойын.** К-№16 «Көжектер» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.

	жасайтын іс-әрекеттері. **Еркін ойын**	**(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.	Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.	№ 15 «Қарғалар» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері	
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Кір қуамын, кір қуамын, Бар ма салақ құрбыларың? Үсті-басы, реңінен, Кір екенін білемін мен. Саусағынан, білегінен, Кір екенін білемін мен. Кір қуамын, кір**..» (Көркем әдебиет)** **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Нан тағамның атасы», «Нанды шашпай, үгітпей жейміз». Астың құрамында дәрумендер көп, тауысып жесек деніміз сау болады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **«Қияр мен қырыққабат»** ертегісін оқып беру. **(көркем әрекет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру	1. Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Көзімізді ашып арқаға жатып тырнағымен тырналанып жатыр. Төрт аяқтап тұрып мойынымызды жоғары созып мияулаймыз мяу мяу мяу.				

шаралары	2. Майтабанның алдын алу. (2 минут) Мысық сияқты аяқтын ұшымен шеңбермен жүру, екі аяқпен секіру ,жүру орнымызға қарай жүгіру. Орындықта отырып оң аяғын сол аяғына қойып табандағы нүктелерге массаж жасау, аяқтарын ауыстырып табандағы нүктелерге массаж жасау, (3- 4 рет) 3. Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар. (2 минут) Ашулы мысық тізеге тұрып қолымызды санымызға қою басымызды төмен қаратып арқамызды жоғары көтеру. (10 сек) Мейрімді мысық тізеге тұрып қолымызды санымызға қою басымызды жоғары созу, белімізді созу . *(*10 сек) 4. Демалу жаттығулары Мяууу мяууу мяууууу Фррр фррррр фррррр				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене белсенділігі).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикаларды дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).** Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарламалар)	**Ойын кеңістігін ұйымдастыру:** **«Менің отбасым»** Мақсаты: «Отбасы»ұғымын енгізу отбасы мүшелерін атауға үйрету. «Мен анаммен бірге ББ-ға қалай бардым» ойын-сауықтарын ұсыну. «Түстеріне қарай орналастыр» Мақсаты: Сурет бойынша түстерді ажыратуға	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды ұлттық баспана киіз үйдің пайдасын, қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Сюжетті-рөлді ойын:** **К №-3 «Емхана»** **Мақсаты:** балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру. Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, дәке. Ауру адамдарға	**Сюжетті-рөлді ойын:** **К №-4 «Аурухана»** **Мақсаты:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен**	**Сюжетті-рөлді ойын:** **К №-5 «Жедел-жәрдем»** **Мақсаты:** «жедел жәрдем» ойынын басқа ойындармен байланыстыра ойнауға үйрету,адам өмірін сақтауға арналған мамндықтар туралы білу. Ақ халатты абзал жандардың еңбегін құрметтеуге үйрету. Медицина қызметкерлерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту.

	үйрету. *(қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері)*		қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**
Балалармен жеке жұмыс	*Көркем әдебиет* «Мен не оқығанымды біл» - Шығармалардың (өлеңдер, ертегілер, әңгімелер және т. б.) жанрларын ажырата білу. (Томирис,Айлин, Алимхан)	*Сурет салу* Д/О «Кемпірқосақ» түстерді тану дағдыларын қалыптастыру. (Мұхаммед,Аяла,Айша)	*Математика негіздері* Д/О «Қанша» «көп», «біреу, бір» ұғымдарын қалыптастыру (Айназар,Алина, Калима)	*Сөйлеуді дамыту* «Мені балабақшаға кім алып барды?» отбасы мүшелері туралы сөйлесу, оларға деген көзқарасын білдіру (Мариям,Адина,Амина,Алдияр,Расул)	*Дене шынықтыру* «Мен ұқыптымын» мәдени-гигиеналық жұмыстарды орындау кезінде дербестік білдіру қабілетін дамыту. (Медина,Ерасыл, Қ.Медина,Алиса)
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Дұрыс киінеміз» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту-коммуникативті қызмет)***				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке,	Күннің екінші жартысындағы бұлтты бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Аттар»** **Мақсаты:** Балалардың қимыл қозғалыстарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. «Ер қанаты-ат» деген	Күннің екінші жартысындағы жерге түскен жапырақтарды бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Қоян»** **Мақсаты**: балалардың ептілігі мен жылдамдықтарын дамыту. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы құстарды бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Аңшылар»** **Мақсаты:** жылдамдыққа, нысанаға дәлдеп тигізе білуге үйрету. **(дене шынықтыру**)**	Құмға түскен іздерді бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Күн мен түн»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке үйрету. **(дене шынықтыру**)**

	шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	ұғымды қалыптастыру. Жарыса ойнауға, ұлттық дәстүрді тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**			
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				
	«Бейімделу» кеңесі	«Мен бәрін өзім істей аламын» кеңесі	«Ойыншықтарды жинауға қалай үйрету керек?» кеңесі	«Бала неге жылайды?» кеңесі	«Балабақшаға қатысуы және сырқаттанбауы» кеңесі

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақшасы ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 21.11- 25.11.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 21.11.2022	Сейсенбі 22.11.2022	Сәрсенбі 23.11.2022	Бейсенбі 24.11.2022	Жұма 25.11.2022
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу (сөйлеуді дамыту-коммуникативті іс-әрекет).				
	«Демалыс күндері қайда бардың?» Мақсаты: Өздігінен сөйлеуге сұранысын қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	«Балалардың тазалықтары» Мақсаты: Мәдени-гигиеналық дағдылардың маңыздылығы туралы білім беру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	«Балабақша несімен қызықты» Мақсаты: Өздігінен сөйлеуге сұранысын қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	«Амансың ба, достарым!» Мақсаты: Балаларға бір-біріне жақсы көңіл күй сыйлауға үйрету. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	Балаларды қабылдау кезінде жағымды жағдай жасау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойыны «Менің үйім» Картотека №27** Мақсаты: жиһаз туралы білімдерін бекіту, жалпылама сөздерді қолдануға үйрету: "ас үй"," жуынатын бөлме","жатын бөлме". **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны «Жол қозғалысы ережелері» Картотека №28** Мақсаты: жолда өзін қалай ұстау керектігін үйрету, жол белгілерімен таныстыру, байқағыштықты дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны «Мен барлық мамандықты білемін» Картотека №31** Мақсаты: мамандықтарды ажырата білуге үйрету, олардың ерекшеліктерімен таныстыру, зейін, логикалық ойлау, есте сақтау қабілеттерін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны «Жоғалған зат» картотека №1** **Ойын барысы:** Үстелдің үстіне бірнеше зат қойылады. Бала оларға мұқият қарап алған соң, теріс қарап тұрады. Үстелден бір зат алып тасталынады. Бала қай заттың жоғалып кеткенін табу керек. Заттардың санын	**Үстел үсті ойыны «Сөздер тізбегі» картотека №3** Ойын барысы: Балалар шеңберге отырғызылады. Бірінші бала кез-келген бір заттың атын атайды. Мысалы: «ірімшік». Екіншісі алдыңғы айтылған сөзді атайды да, өзі бір сөз қосып айтады. Осылайша жалғаса береді. Әрбір келесі

				ақырындап өсіруге болады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	ойыншы алдында айтылған барлық сөзді ретімен атап шығады да, өзінің сөзін қосып отырады. Кім шатасады, сол ойыншы ойыннан шығады. Ал ең соңында қалған оқушы жеңімпаз атанады. **(математиа негіздері)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затпен орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Орындық арқалығынан ұстау». 2. Б.қ.: жұдырықты түйіп, оны иыққа қойып отыру. Қолды арт жаққа жіберіп, екі алақанды біріктіріп ұстау, б.қ.-қа оралу (5 рет қайталау.) 2.«Бірінен соң біріне». Б.қ.: қолды орындықтың арқалығына қойып, алдыға қарап отыру. Бір аяққа иілу, түзу отыру. Осылайша келесі аяққа орындау. Аяқты қозғалтпай керек (3 рет қайталау). 3.«Аяқты түзу ұста». Б.қ.: қолды орындыққа қойып отыру. Бір аяғын түзу ұстап, екіншісін көтеру, б.қ.-қа оралу (4 рет қайталау). «Орындыққа қара». Б.қ.: орындық арқалығының артында қолын артқа қойып тұру. Бір жаққа бұрылып, орындыққа қарау. Осылайша келесі жаққа орындау. Аяқты қозғалтпай керек (4 рет қайталау). 5. «Секіру». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру. 3 – серпілу, орындықты айнала секіру (екі рет) және қолды сермеп жүру. Жеңіл секіру (3 рет қайталау).				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Ойын жаттығуы Ас болсын тамағың, Өсіп ер жет қалмағың. Орындалсың арманың,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Ойын жаттығуы Ас ішуге тұрайық Қолымызды жуайық	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дос бол сабын, сумен сен, Жиі-жиі жуын сен,

	Бойға сіңсін жеген тамағың. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Сабын суды аямай Тазалықты ұғайық. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Таңертен де кешке де, Жуын күндіз-кешке де. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ ойыны «Ешкі» Күнде тәртіп бұзылты, Балаларды сүзіпті. Жемістерді үзіпті, Мүйізіне тізіпті. Міне, осындай алыпты. Атам көріп қалыпты. Мазаны ала бердің деп-, Мүйізін қағып алыпты. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Саусақ ойыны «** Пеш үстінде мысық отыр, Аздап көзін қысып отыр. Тышқан етін жегісі кеп, Тісі оның қышып отыр. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Саусақ ойыны «Қоян»** Ұзын құлақ сұр қоян, Естіп қалып сыбдырды. Ойлы-қырлы жерлермен, Ытқып-ытқып жүгірді. Қарап еді артына, Қиығын салып көзінің. Келе жатқан томпаңдап, Көжегі екен өзінің. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Саусақ ойыны «Әтеш»** Әдемі әтеш, Таң атпай тұрыпты. Ойқастап жүріпті. Жан-жаққа қарапты. Айдарын тарапты. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Саусақ ойыны «Ақ тауық»** Ақ тауық-ау, ақ тауық, Ақ тауық неден қақсауық Ертеменен қыт-қыттайды, Ауламыздан шықпайды. Шеп-шеп десем келмейді, Берген жемді жемейді. Ауруы қандай қауіпті, Деп аяймын тауықты. Деп жүрсем тауығым, Ақ жұмыртқа тауыпты. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дене шынықтыру **Мақсаты: Негізгі қимылдар:** **Лақтыру, тастау, қағып алу**. Бір-бірінен 1,5–2 метр арақашықтықта отырып, аяқты алшақ ұстаған қалпында допты домалату, қақпадан асыра лақтыру, допты екі қолымен көкірек тұсынан кері, екі қолмен жоғары, бастан асыра, жоғарыға, еденге (жерге) қарай төмен лақтыру, допты қағып алу машықтарын қалыптастыру. Көлденең нысанаға, алысқа, тура нысанға лақтыру; **Еңбектеу, өрмелеу.** Тура бағытта 4–6 метр арақашықтықта, "жыланша", арасы алшақтанған заттар арасымен, еденге қойылған тақта бетімен, 40 см биіктіктегі доғамен, арқанмен, еңіс тақта бойымен, бөрене арқылы орындық аяқтары арасымен еңбектеу дағдыларын қалыптастыру;	Қазақ тілі **Мақсаты:** қарапайым сөйлемдер құруды үйрету; 4) қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету (бұл кім? Бұл емес пе?); 5) зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолдану дағдыларын қалыптастыру.**Сөздік минимум** көйлек, жейде, белдемше, шалбар **«Киімдер» постері. Дидактикалық ойын «Киімдерді ата»**	Дене шынықтыру **Мақсаты: Негізгі қимылдар:** **Лақтыру, тастау, қағып алу**. Бір-бірінен 1,5–2 метр арақашықтықта отырып, аяқты алшақ ұстаған қалпында допты домалату, қақпадан асыра лақтыру, допты екі қолымен көкірек тұсынан кері, екі қолмен жоғары, бастан асыра, жоғарыға, еденге (жерге) қарай төмен лақтыру, допты қағып алу машықтарын қалыптастыру. Көлденең нысанаға, алысқа, тура нысанға лақтыру; **Еңбектеу, өрмелеу.** Тура бағытта 4–6 метр арақашықтықта, "жыланша", арасы алшақтанған заттар арасымен, еденге қойылған тақта бетімен, 40 см биіктіктегі доғамен, арқанмен, еңіс тақта бойымен, бөрене арқылы орындық аяқтары арасымен еңбектеу дағдыларын қалыптастыру;	Музыка **Мақсаты: Музыка тыңдау.** Музыкалық шығарманы иллюстрациялармен салыстыра білуді қалыптастыру. Балалар аспаптарының, музыкалық ойыншықтардың дыбысталуын ажыратуға үйрету; оларды атай білу. **Ән айту.** Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). **Музыкалық-ырғақтық қимылдар** Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Қазақ халқының би өнерімен таныстыру. Музыкалық сүйемелдеумен қазақ би қимылдарының	Дене шынықтыру **Мақсаты: Негізгі қимылдар:** **Лақтыру, тастау, қағып алу**. Бір-бірінен 1,5–2 метр арақашықтықта отырып, аяқты алшақ ұстаған қалпында допты домалату, қақпадан асыра лақтыру, допты екі қолымен көкірек тұсынан кері, екі қолмен жоғары, бастан асыра, жоғарыға, еденге (жерге) қарай төмен лақтыру, допты қағып алу машықтарын қалыптастыру. Көлденең нысанаға, алысқа, тура нысанға лақтыру; **Еңбектеу, өрмелеу.** Тура бағытта 4–6 метр арақашықтықта, "жыланша", арасы алшақтанған заттар арасымен, еденге қойылған тақта бетімен, 40 см биіктіктегі доғамен, арқанмен, еңіс тақта бойымен, бөрене арқылы орындық аяқтары арасымен еңбектеу дағдыларын қалыптастыру;

				қарапайым элементтерін орындау, ойындарда таныс би қимылдарын қайталау.	
	«Ағаштар» **Мақсаты:** Ағаштардың 2-3 түрін тану және атауын атауға үйрету. Қарапайым тәжірибе-зерттеу жұмысын жасау қабілетін дамыту. Туған өлкенің өсімдіктер әлемін қорғауға деген құлшынысын арттыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ:** Тыныстайды, өседі, бірақ жүре алмайды. Ол не? (ағаш). **(Көркем әдебиет)** **Балалардың назарын балабақша ауласында өсетін ағаштарға аударады**. -Олардың жапырағы бар ма? Неге ағаш құламайды? Оны не ұстап тұр? (Ағашты тамырымен бірге жерге егіп жатқан сәтті бейнелейтін суретті көрсетеді). -Тамыр қатты, ағашты ұстап тұрады және оған нәр береді. Ағаш тамыры арқылы су	**«Жел»** **Мақсаты:** Табиғат құбылыстарының бірі – жел туралы түсіндіру. Зерттеудің қарапайым тәсілдерін дамыту, есте сақтау, зейін қою қабілетін нығайту. Табиғатқа деген сүйіспеншілікке, оған қамқорлық жасауға баулу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ** Ағаштарды шайқайды, Көзге көрінбейді. Шарлағанда сай-сайды, Бір сәт ерінбейді. (**Жел**) **(Көркем әдебиет)** **Ауа-райын сипаттау** жаңбыр жауды –жер батпақ болды (дымқыл болды); жел соқты – ағаштардың бұтақтары иіліп, шайқалды; күн шығып тұр – дала жылынып, жарқырай	**«Судың қасиеті»** **Мақсаты:** Судың қасиеттері туралы қарапайым түсіндіру. Танымдық белсенділігін дамыту. Табиғаттың сұлулығын көре білу және түсіну, сол сұлулықты сақтап қалуға деген ынтасын күшейту. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ** Жылт-жылт етеді. Жылғалардан өтеді. (**Су**) **(Көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** **«Бұлт»** Аппақ бұлт (*Қолдарын алға қойып дөңгелектейді*). Аспанда қалықтап жүр (*Қолдарын жоғары көтереді*). Бұлт биікке көтерілді *(Қолдарын жоғары созады; қолдарын басынан жоғары ұстап, оңға, солға бұрып*	**«Армысың, қар ұшқыны!» әңгіме** **Мақсаты:** балаларды табиғат құбылыстарымен таныстыруды жалғастыру. Қыс мезгілі, қар, қыстағы адамдардың тіршілігі туралы түсіндіктерді қалыптастыру. Қыс мезгілінде болатын құбылыстар туралы түсіндіру. **(Сөйлеуді дамыту)** **Көркем сөз** Жапалақтап ақша қар, Жауды күнде қайталап. Қарға шықты балалар, Шаңғыларын арқалап. **(Көркем әдебиет)** – Айнала аппақ қар болды. Адамдар жылы киінеді. Тіпті жануарлар да қыстың келгеніне қуанатын сияқты. Олардың да түстері өзгеріп кетіпті. Қоянды байқай	**«Аңдар қысқа қалай дайындалады?» әңгіме** **Мақсаты:** Балалардың жабайы жануарлар, олардың қоршаған ортадағы өзгерістерге бейімделу қабілеті туралы түсінігін нығайту және кеңейту. Табиғаттағы маусымдық өзгерістер мен жануарлардың мінез-құлқы арасындағы қарапайым байланыстарды анықтау қабілетін дамыту. **(Сөйлеуді дамыту)** Жеміс-жидек жегенім, Балды жақсы көремін. (Аю) **(Көркем әдебиет)** Өзекті мәселе: Орман босап қалды. Таңқурай да, бүлдірген де жоқ! Енді маймақ аю не істейді? Аю орманда ары жүрді, бері жүрді. Оның сүйікті таңқурайы табылмады. Енді не істеу

	ішеді. Ал, ағашқа жапырақтың не қажеті бар? (Сол арқылы дем алады). Ал біз қалай тыныстаймыз? Балаларға түсіндіреді: ағаш өседі, тыныстайды, қоректенеді. Яғни ағаш – тірі нысан деген сөз. Әр ағаштың өзінің аты болады. Ағаш – бұл өсімдік. Бұталар туралы түсінік береді – бірнеше сабағы, бұтақтары, тамыры, жапырақтары болады. Ағаштар мен бұталарды күту қажеттігін түсіндіреді. Ағаштар мен бұталар ауаны тазартады. Бұталардың да аттары бар. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **«Бұл тұқымдар қай ағаштан түсті?» ойыны картотека №62** **Мақсаты:** байқампыздыққа тәрбиелеу Шарты: Қақпағы бұрап ашылатын пластик құтыларға жөк, шаған мен үйеңкінің тұқымдарын саламыз (әрқайсысын	түсті; аспанды қара бұлт торлады – күн бұлттанды. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті** Самал жел өпті бетімді *(беттерін қолымен желпиді),* Қозғалады ағаштар *(оңға, солға теңселеді).* Жел баяулады *(отырады, қолдарын жоғары-төмен сермейді),* Ағаштар біп-биік болып өседі *(жоғары қарай созылады).* **(Дене шынықтыру)** **Дидактикалық ойын: «Не қажет?» Картотека №23** Мақсаты: зейінді дамыту, шығармашылық сөйлеу қабілетін дамыту. Шарты: Балалар суретте жетпей тұрған бөліктерді анықтайды. Атап айтады.(Күннің шуағы жоқ, жапырақсыз гүл, сусыз жылғадан су ішкелі тұрған лақ) **«Бұлтты аспан» топтық жұмыс**	*теңселеді).* Жел соғып, Бұлт түнерді *(Қолдарын жоғарыдан төмен қарай айналдырып, үлкен шеңбер сызады; отырады).* **(дене шынықтыру)** **Тәжірибе:** Талқылайды. Анықтайды: су кранда, аквариумда, су құятын ыдыста, шәйнекте бар. Балаларды суды зерттеуге қатысуға шақырады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын «Жер, су, ауа, от» картотека №7** Ойын мақсаты: Балалардың ойлау қабілеттерін дамытып, тез жауап беруге дағдыландыру. Ойын шарты: Балалар шебер құрып тұрады, допты бір балаға лақтырып «Жер» деген кезде жердегі өсімдіктер, заттар, адам, ұй, жануарларды атап айтады, «су» дегенде суда тіршілік ететін балық аттарын, су көліктерін	алмайсың. Онын тоны аппақ қардай. – Бұтақтан-бұтаққа ұшып қонып жүрген көкшымшық, суықторғайларды көруге болады. Оларға қыста жем табу қиынға түседы. Сондықтан адамдар жемсауыт жасап, оларды қоректендіреді. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Тыныс алуға арналған «Боран» ойыны** **Мақсаты:** Тыныс алу дағдысын қалыптастыру. **Шарты:** Пластикалық мөлдір, терең қораптарға ұсақ қағаздар салады. Сонан соң қорапшаға түтікшені салып, оны үрлейді. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **«Қар ұшқыны»** **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**	керек? Ештеңе қалмады. Сондықтан аю қыс бойы жатып ұйықтауға бел буды. Аю шұңқыр тауып алып, оған құрғақ жапырақтар мен талдарды толтырды. Шұңқыры нағыз апан болып шыға келді. Содан соң ұзақ ұйқыға кетті! **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Ақ қоян» ойыны. (Музыкалық әуенмен орындалады):** Қоян отырса – суық, Аяғын жылытайық. Топ-топ, топ-топ, Аяғын жылытайық. Қоян қыста ақ, ал, жазда ... (сұр). Қоянның құйрығы қысқа, ал құлақтары ...(ұзын). Тиіннің артқы аяқтары ұзын, ал, алдыңғы аяқтары ... (қысқа). Кірпі кішкентай, ал аю ... (үлкен). Қоянның жүні үлпілдек, ал кірпінің тікендері ... (өткір). Тиіннің құйрығы ұзын, ал қоянның құйрығы ... (қысқа).

	бөлек-бөлек салу керек). Құтылардың қақпағында жөке, шаған мен үйеңкінің жапырақтары бейнеленген. Балалар жапырақтарына қарап атайды. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **«Балабақша ауласындағы ағаштар»** **Топтық жұмыс** **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру, математика негіздері)**	көп түсті құрылым құрастыру; Сюжеттік сурет салу, ойлауы бойынша сурет салу. Қоршаған әлемнің, эстетикалық талғам дағдыларын қалыптастыру. Заттық мүсіндеу: ермексаздың қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып, мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру; алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы кесектерді жаю, элементтерді қарапайым заттарға біріктіру білігін жетілдіру. желімді қылқаламға ұқыпты түрде жағып алу, **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)**	атайды, «ауа» дегенде ұшақ түрлерін, құстардың атарын, аспан, бұлт, ай, жұлдыздың аттарын атайды. Бұл ойынды екінші бағытпен ойнатуға болады. «Ауа» дегенде кезде балалар қолдарын жоғары көтереді, «Су» дегенде қолдарын алға созып жүзеді, «от» дегенде қолдарын былғайды, «Жер» дегенде қолдарын төмен түсіреді. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Құмырадағы су»** көп түсті құрылым құрастыру; Сюжеттік сурет салу, ойлауы бойынша сурет салу. сазбалшықтың, қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. Сазбалшық, кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып, мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру; ересектер даярлаған ірі және барынша ұсақ элементтерді	**Динамикалық үзіліс** Музыка әуені мен «Қар ұшқыны» биін билейді **(Музыка)**	Түлкінің жүні жұмсақ, ал қасқырдың жүні... (қатты). Түлкінің мұрны иіс сезгіш болып келеді. Ол қардың үстінде жүріп-ақ кірпілер мен тышқандардың індерінің қайда екенін сезеді. Соларды аулап жейді. Қояндардың да зәресін алып, қорқытып қояды. ***(Музыка)*** **«Қысқы орман»** көп түсті құрылым құрастыру; Сюжеттік сурет салу, ойлауы бойынша сурет салу. Заттық мүсіндеу: қамыр, кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып, мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру; алақандарының арасында, жазықтықта түзету және біріктіру білігін жетілдіру. Келесі дағдыларды қалыптастыру: желімді қылқаламға ұқыпты түрде жағып алу, **(сурет салу, жапсыру,**

			орналастыру мен желімдей білуі; **(сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру)**		**мүсіндеу, құрастыру)**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет) **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше?. Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек**! (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Күз мезгілінде желді бақылау** **Мақсаты**: Күз мезгіліндегі желдің салқын болатынын айту. Әңгімелесу арқылы балалардың тілін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Еңбек**: Учаскедегі шашылған қағаздарды жинау. **Мақсаты:** тазалыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Тақпақ оқу «Желді күн» (Ж. Смақов)	**Бақылау: Күзгі ауа-райындағы өзгерістерді бақылау.** Мақсаты: Балаларға күз мезгілі туралы әңгімелеу. Күзгі ауа-райын жазғы ауа-райымен салыстыру, күздегі өзгерістерді айтқызу. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Еңбек**: Құм салғыштың айналасындағы құмдарды жинату. **Мақсаты:** еңбекке баулу. **(еңбек қызметі)** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Жел тынымсыз гуілдеп,	**Бақылау: Күзгі ағаштардың жапырақтарының түстерін бақылауға үйрету.** **Мақсаты:** Күзгі жапырақтар туралы әңгімелер айту, түстерін айтқызу. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Еңбек:** Гербарий жасауға жапырақтар жинау. Мақсаты: балаларға гербарий жасауды үйрету. **(еңбек қызметі)** **Жеке жұмыс** **Көркем әдебиет**: «Күзгі	**Бақылау: «Күзгі саябаққа серуен»** **Мақсаты:** Адамдардың саябаққа не себепті келетіні жайында айту. Саябақ ішіндегі күзгі өзгерістерге көңіл бөлдіріп бақылату,әңгімелеуге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Еңбек:** саябақтағы әр түрлі ағаштардың жапырақтарын жинау. **Мақсаты:** Әр ағаштың жапырағын ажыратуға үйрету. **(еңбек қызметі)**	**Бақылау: «Тұманды бақылау»** **Мақсаты:** Табиғат құбылыстарын атату.Соның ішінде бүгінгі ауа-райының өзгерісі тұманды бақылату. Ашық және тұманды күннің ерекшеліктерін салыстыру. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Еңбек**: Жапырақтардан әртүрлі бейнелер құрастырту. **Мақсаты:** жапырақтан әр түрлі бейнелер құрастыра білуге тәрбиелеу.

	Гу-гу,гу-гу шықты Желдетті де бұлт қуды Жел соққан соң Жел тіпті Жын соққандай жұлқынды **(көркем сөз)** **Қимылды ойын** «Күн мен түн» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері. **Еркін ойын**	Болып кетті тым бұзық. Шуылдайды тал терек, Жапырағын жұлғызып. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Қимылды ойын** «Аңшылар» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері.	жапырақтар» (Қ. Шарғытбаев) Алтын, сары, қызыл, көк, Алуан-алуан жапырақ. Күзгі бақта күлімдеп, Көз тартады атырап. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Қимылды ойын:** Картотека № 9 «Қоян» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.	**Балалармен жеке жұмыс**: Күз туралы білетін тақпақтарын айтқызу. **Қимылды ойын**. Картотека №10 «Пойыз» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттер.	**(еңбек қызметі)** **Балалармен жеке жұмыс**: Танысқан дыбыстар бойынша сөздер ойлату. (Сөйлеуді дамыту) **Қимылды ойын**. Картотека №11 «Торғайлар мен автомобиль» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Кір қуамын, кір қуамын, Бар ма салақ құрбыларың? Үсті-басы, реңінен, Кір екенін білемін мен. Саусағынан, білегінен, Кір екенін білемін мен. Кір қуамын, кір..» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою)				

	Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **Ойын-жаттығуы** Ас ішерде күнде біз, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйледі дамыту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **«Шалқан»** ертегісін оқып беру. **(көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (Музыка***)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Бойымызды жазайық, Қолымызды созайық. Жаттығулар жасайық, Ұйқымызды ашайық. **Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету.** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене белсенділігі).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады.

	Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Шаштараз» картотека №-9** **Мақсаты:** балаларды шаштараз жұмысымен таныстыру. Рөлдерге кіріп ойнай білуге үйрету. Шаштаразға келген клиенттермен мәдени түрде қарым-қатынас жасай білуге тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды ұлттық құндылықтардың қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Дидактикалық ойын: «Пішіндерді ата» Мақсаты: геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту,пішіндерді атауға, ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру. Көрнекі құралдар: геометриялық пішідер. *(математика негіздері)*	Дидактикалық ойын: «Көкөністерді ата» Мақсаты: Көкөністер түрін ажырата білу, үйрету.Балалардың сөз қорын молайту, ой-өрісін кеңейту, Табиғатты сүюге, өсімдіктерді қорғауға, қоршаған ортаны таза ұстауға, еңбексүйгіштікке, өзгенің еңбегін бағалай білуге тәрбиелеу. Көрнекі құралдар: Көкөністердің суреттері. *(сөйлеуді дамыту)*	Дөңгелек пішінді жемістердің суретін салу. көңілді музыкаға еркін би қимылдарын жасау арқылы көңіл күйлерін көтеру. *(сурет салу, музыка****)*
Балалармен жеке жұмыс	**Сөйлеуді дамыту** Қарапайым сұрақтарға жауап беруді үйрету. (Мирас, Айназар Мұхаммед)	**Көркем әдебиет** Қысқа өлең, тақпақтарды айта білуге үйрет (Айлин, Уалихан Мирас)	**Көркем әдебиет** Шағын әңгімелерді көрнекіліксіз тыңдайды. (Айша,Томирис)	**Сөйлеуді дамыту** Қалауларын, сезімдерін, ойларын білдіретін сөздерді қолдана алады. (Аяла, Медина, Расул)	**Дене шынықтыру** Негізгі қимылдардың түрлерін үйретуді жалғастыру (Айназар, Мирас,Айша)
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Дұрыс киінеміз» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту)***				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау *(қоршаған ортамен*	Күннің екінші жартысындағы бұлтты бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)*	Күннің екінші жартысындағы жерге түскен қар ұлпаларын бақылау. *(қоршаған ортамен*	Күннің екінші жартысындағы қыстық құстарды бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)*	Қарға түскен іздерді бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)*

	таныстыру) **Аз қимылды ойын «Кім баяу?»** **Шарты:** Балалар тәрбиешімен бірге жүріп келе жатыр. Күтпеген жерден ол: «Ал, енді көрелік, сендердің іштеріңнен кім өте баяу, аяқтың ұшымен жүре алады. Міне, былай», – дейді. Балалар аяқтарының ұшын көтеріп, мүмкіндігінше жай жүруге тырысады. Олар сол жүріп келе жатқан бағытта жүруді жалғастыра береді. Тәрбиеші білдірмей бір жаққа қарай шегініп: «Ал, енді бәрің маған қарай жүгіріңдер», – дейді. Балалар тәрбиешіге қарай жүгіріп, оны қоршап алады, ал ол балалармен әңгімелеседі, олардың жаттығуды жақсы тырысып орындағандарын айтады. **(Дене шынықтыру**)**	**Аз қимылды ойын «Түсті автокөліктер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жол ережесін білуге және сақтауға тәрбиелеу. **(Дене шынықтыру**)**	*таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Ақ қоян»** **Мақсаты:** балаларды жылдамдыққа, мықты болуға тәрбиелеу. Белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы еркін жүру және жүгіру дағдыларын қалыптастыру **(Дене шынықтыру**)**	**Аз қимылды ойын «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **(Дене шынықтыру**)**	**Аз қимылды ойын «Жапалақтар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. **(Дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				
	Ата-аналарға кеңес: Психологтың кеңесі **«Отбасындағы үлкендердің іс-әрекетінің бала**	Ата—аналарға баланың тазалығы туралы айту.	Ата-аналарға кеңес: **«Үй жағдайында балаға пішіндерді үйрету».**	Ата-аналарға кеңес: Күзгі балға арналған көрмеге қолөнер Дайындап әкелу туралы айту.	Ата-аналарға кеңес: **«Баланың ойымен қалай бөлісуге болады?»**

	тәрбиесіне ықпалы»				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақшасы ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 28.11- 02.12.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 28.11.2022**	**Сейсенбі 29.11.2022**	**Сәрсенбі 30.11.2022**	**Бейсенбі 01.12.2022**	**Жұма 02.12.2022**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу (сөйлеуді дамыту-коммуникативті іс-әрекет).				
	«Сәлем, достым!» ойын арқылы амандасуға үйрету, әлеуметтік мәдениет, сөздерді үйрену қазақша сәлемдесу **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	«Амандасу әдебі» Мақсаты: дұрыс амандасу арқылы байланыстырып сөйлеуге үйрету. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	«Қайырлы таң» Мақсаты: амандасу арқылы балалардың көңіл-күйін білу. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	«Күн бізде қонақта» Мақсаты: балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қабылдау. Ауа райы жайлы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					

Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойыны «Менің үйім» Картотека №27** Мақсаты: жиһаз туралы білімдерін бекіту, жалпылама сөздерді қолдануға үйрету: "ас үй"," жуынатын бөлме","жатын бөлме". **(қоршаған ортамен таныстыру*)***	**Үстел үсті ойыны «Жол қозғалысы ережелері» Картотека №28** Мақсаты: жолда өзін қалай ұстау керектігін үйрету, жол белгілерімен таныстыру, байқағыштықты дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны «Мен барлық мамандықты білемін» Картотека №31** Мақсаты: мамандықтарды ажырата білуге үйрету, олардың ерекшеліктерімен таныстыру, зейін, логикалық ойлау, есте сақтау қабілеттерін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны «Жоғалған зат» картотека №1** **Ойын барысы:** Үстелдің үстіне бірнеше зат қойылады. Бала оларға мұқият қарап алған соң, теріс қарап тұрады. Үстелден бір зат алып тасталынады. Бала қай заттың жоғалып кеткенін табу керек. Заттардың санын ақырындап өсіруге болады. ***(*қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны «Сөздер тізбегі» картотека №3** Ойын барысы: Балалар шеңберге отырғызылады. Бірінші бала кез-келген бір заттың атын атайды. Мысалы: «ірімшік». Екіншісі алдыңғы айтылған сөзді атайды да, өзі бір сөз қосып айтады. Осылайша жалғаса береді. Әрбір келесі ойыншы алдында айтылған барлық сөзді ретімен атап шығады да, өзінің сөзін қосып отырады. Кім шатасады, сол ойыншы ойыннан шығады. Ал ең соңында қалған оқушы жеңімпаз атанады. **(математиа негіздері)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затпен орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Текшені текшеге соқ». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, текшені арт жақта ұстап тұру. Текшелерді екі жақпен алдыға созып ұстау, бір-біріне соғу, б.қ.-қа оралу: «төмен», – деу. (5 рет қайталау). 2. «Текшені тізеге соғу». 3. Б.қ.: аяқты алшақ қойып, текше ұстаған қолды белге қою. Алдыға иіліп, текшені тізеге қою, дем шығару –				

	б.қ.Осылайша аяқты алшақ қойып отырып орындау. Аяқтарын бүкпей орындауға үйрету (5 рет қайталау). 4. «Текшелерді қағып кетпе». Б.қ.: қолдыбелге қойып отыру, текшелер өкшеге жақын жатады. Иілу, аяқты түзу ұстау. Басты төмен түсірмеу. (6 рет қайталау). 5. «Бұрылу». 6. Б.қ.: өкшемен отыру, текшелерді иыққа қою. Оңға бұрылу, текшелерді еденге тигізу. Осылайшасолға орындау (4 рет қайталау). 7. «Тоқылдатайық». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, текшелерді ұстап, қолды төмен түсіру. Текшелерді бір-біріне соғып, серпілу, 10-12 рет секіру және бір орында тұрып жүру (3 рет қайталау) **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Ойын жаттығуы Ас болсын тамағың, Өсіп ер жет қалмағың. Орындалсың арманың, Бойға сіңсін жеген тамағың. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Ойын жаттығуы Ас ішуге тұрайық Қолымызды жуайық Сабын суды аямай Тазалықты ұғайық. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дос бол сабын, сумен сен, Жиі-жиі жуын сен, Таңертен де кешке де, Жуын күндіз-кешке де. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,

				тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ ойыны «Ешкі» Күнде тәртіп бұзылты, Балаларды сүзіпті. Жемістерді үзіпті, Мүйізіне тізіпті. Міне, осындай алыпты. Атам көріп қалыпты. Мазаны ала бердің деп-, Мүйізін қағып алыпты. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	Шаттық шеңбер. Шаттанамын, күлемін, Бақытты боп жүремін. Қатар тұрар шеңберде Досым көбін білемін	Шаттық шеңбер. Күн жылуын аямасын, Шуағын аяласын. «Достық» деген сөзді Барлық бала саяласын.	Таңертеңгілік шеңбер "Сәлем саған, алтын күн!» - балаларды көңіл-күйлерімен бөлісу, тыңдай білуге үйрету, әңгімелесу.	**Саусақ ойыны «Ақ тауық»** Ақ тауық-ау, ақ тауық, Ақ тауық неден қақсауық Ертеменен қыт-қыттайды, Ауламыздан шықпайды. Шеп-шеп десем келмейді, Берген жемді жемейді. Ауруы қандай қауіпті, Деп аяймын тауықты. Деп жүрсем тауығым, Ақ жұмыртқа тауыпты. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Негізгі қимылдар:** **Лақтыру, тастау, қағып алу**. Бір-бірінен 1,5–2 метр	**Қазақ тілі** **Мақсаты:** қарапайым сөйлемдер құруды үйрету; 4) қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету (бұл	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Негізгі қимылдар:** **Лақтыру, тастау, қағып алу**. Бір-бірінен 1,5–2	**Музыка** **Мақсаты: Музыка тыңдау.** Музыкалық шығарманы иллюстрациялармен	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Негізгі қимылдар:** **Лақтыру, тастау, қағып алу**. Бір-

	арақашықтықта отырып, аяқты алшақ ұстаған қалпында допты домалату, қақпадан асыра лақтыру, допты екі қолымен көкірек тұсынан кері, екі қолмен жоғары, бастан асыра, жоғарыға, еденге (жерге) қарай төмен лақтыру, допты қағып алу машықтарын қалыптастыру. Көлденең нысанаға, алысқа, тура нысанға лақтыру; **Еңбектеу, өрмелеу.** Тура бағытта 4–6 метр арақашықтықта, "жыланша", арасы алшақтанған заттар арасымен, еденге қойылған тақта бетімен, 40 см биіктіктегі доғамен, арқанмен, еңіс тақта бойымен, бөрене арқылы орындық аяқтары арасымен еңбектеу дағдыларын қалыптастыру;	кім? Бұл емес пе?); 5) зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолдану дағдыларын қалыптастыру. **Сөздік минимум** Менің атым.... Менің әкемнің аты.... Менің анамның аты.... **Түрлі-түсті суреттер. Саусақ ойыны: «Құырмаш»**	метр арақашықтықта отырып, аяқты алшақ ұстаған қалпында допты домалату, қақпадан асыра лақтыру, допты екі қолымен көкірек тұсынан кері, екі қолмен жоғары, бастан асыра, жоғарыға, еденге (жерге) қарай төмен лақтыру, допты қағып алу машықтарын қалыптастыру. Көлденең нысанаға, алысқа, тура нысанға лақтыру; **Еңбектеу, өрмелеу.** Тура бағытта 4–6 метр арақашықтықта, "жыланша", арасы алшақтанған заттар арасымен, еденге қойылған тақта бетімен, 40 см биіктіктегі доғамен, арқанмен, еңіс тақта бойымен, бөрене арқылы орындық аяқтары арасымен еңбектеу дағдыларын қалыптастыру;	салыстыра білуді қалыптастыру. Балалар аспаптарының, музыкалық ойыншықтардың дыбысталуын ажыратуға үйрету; оларды атай білу. **Ән айту.** Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). **Музыкалық-ырғақтық қимылдар** Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Қазақ халқының би өнерімен таныстыру. Музыкалық сүйемелдеумен	бірінен 1,5–2 метр арақашықтықта отырып, аяқты алшақ ұстаған қалпында допты домалату, қақпадан асыра лақтыру, допты екі қолымен көкірек тұсынан кері, екі қолмен жоғары, бастан асыра, жоғарыға, еденге (жерге) қарай төмен лақтыру, допты қағып алу машықтарын қалыптастыру. Көлденең нысанаға, алысқа, тура нысанға лақтыру; **Еңбектеу, өрмелеу.** Тура бағытта 4–6 метр арақашықтықта, "жыланша", арасы алшақтанған заттар арасымен, еденге қойылған тақта бетімен, 40 см биіктіктегі доғамен, арқанмен, еңіс тақта бойымен, бөрене арқылы орындық аяқтары арасымен еңбектеу дағдыларын

				қазақ би қимылдарының қарапайым элементтерін орындау, ойындарда таныс би қимылдарын қайталау.	қалыптастыру;
	«Марғау қыс мезгіліне қалай таңғалды?» (Әңгіме құрау). **Мақсаты:** балалардың қыс туралы түсінігін кеңейту, қысқы табиғаттағы әсемдікті көре білуге, сезінуге үйрету.қысқы табиғат көріністері жайында әңгімелесу. балаларға жұмбақ шешкізу арқылы ойлау қабілеттерін дамыту, сөйлем құрату арқылы сөздік қорларын молайту. **(сөйлеуді дамыту)** **Жұмбақ** Еріксе, құйрығымен ойнайды, Зеріксе, ұйқыға бір тоймайды. (Мысық) **(көркем әдебиет)** **«Қар қандай?» зерттеу қызметі (математика негіздері)**	**«Қуыршақты серуенге шығару үшін киіндіреміз»** (дидактикалық ойын). **Мақсаты:** дидактикалық ойындарды ойната отырып, балалардың сөздік қорын байыту,киім түрлерін ажырату, атай білуге, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анық айтуға үйрету. киім түрлерін ажырату, атай білу; Педагог балаларға қуыршақ Маратты серуенге киіндіруді ұсынады. Маратты серуенге шығару үшін қалай киіндіреміз? – Жейде, шалбар, жемпір, малақай, тон, етік. «Т» дыбысының дұрыс, анық айтылуына мән беру. Тон – иленген қой терісінен жүнін ішіне	**«Алтын балық» ертегісі Мақсаты:** табиғат бұрышын мекендеушілерді бақылау дағдыларын жетілдіру. Аквариумда тіршілік ететін алтын балық туралы түсіндіру. Балықты қалай қоректендіру керектігін түсіндіру және көрсету арқылы есте сақтау қабілеттерін дамыту. Жанды табиғат мүшелеріне қамқор болуға тәрбиелеу **(көркем әдебиет)** **Жұмбақ** – Сусыз өмір сүре алмайды, Аяғы жоқ, жүре алмайды. (Балық) **(сөйлеуді дамыту)** **Дидактикалық ойын «Айтшы қандай?» картотека №9** Мақсаты: Балаларды	**Табиғат бұрышындағы құстарды бақылау. Мақсаты:** балаларды жанды табиғат өкілдерімен таныстыруды жалғастыру. Табиғат бұрышындағы құстың ерекшіліктерімен таныстыру;.Сөздік қорларын «құстың жүні, мамығы», «қанат» деген сөздермен толықтыру. ***Әңгіме өткізу.*** Балалардан тотықұс туралы білетіндерін сұрайды. Балалардың жауаптарын тыңдап болған соң, тотықұс туралы ақпарат береді. Тотықұс – құйрығы қысқа, түрлі түсті	**«Шана тебеміз» (әңгіме құрау) Мақсаты:** ересектермен әңгімелесу кезінде берілген сұрақтарды тыңдау және түсіне білуге, қажетті сөздер мен сөз тіркестерін қолдануға сөздерге қызығушылығын арттыру, зейінін жетілдіру, балалардың сөздік қорына антонимдер – мағынасы қарама-қарсы сөздерді енгізуге үйрету, шағын тақпақтарды жаттату. **Қ. Мырза Әлидің «Шана» өлеңі** Қыр басына шарқ ұрып, Бір орнында тұрмаймыз. Шана сүйреп

	«Мұздатамын» дидактикалық ойыны картотека №63 **Мақсаты:** балалардың ойлау қабілетін дамыту. **Шарты:** Балалар педагогтің нұсқауымен дене мүшелерін (аяқ, қол, бет, мұрын) суықтан сақтау.Ептілік, шапшаңдыққа баулу. (Педагог қолындағы таяқшасын балалардың аяғына жақындатып, аяқтарыңды мұздатамын десе, балалар тез арада аяқтарын жасыра қояды) ойын осылай жалғастырылады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Марғауға арналған үйшік» топтық жұмыс (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** **Мияубике-Бағираш. Мысық туралы ән.** https://youtu.be/RRkB2U-WHf8 **(Музыка***)**	қаратып тіккен жылы сырт киім. **(сөйлеуді дамыту)** **Сергіту сәті:** Санайық жаңаша, Бір, екі, үш! Желбіре, жалауша, Достықта біздің күш! **(дене шынықтыру)** **«Қыстық киімдерді ата» дидактикалық ойыны картотека №64** **Мақсаты:** заттарды ажырата білуге үйрету, сөздік қорын дамыту. **Шарты:** қыстық киімдерді ретімен атау. (Тон, жемпір, малақай, етік, қолғап) Жеке жұмысты қажет ететін балалардан «Т» дыбысын дұрыс айтуды қайталату. *Тон – шуба, малақай – ушанка* сөздерін қайталайды. «Т» дыбысын бірнеше рет қайталап айтады. Саусақтарын біріктіріп, үшке дейін санайды. Қыстық киімдерді ретімен атайды. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру, математика**	заттын белгілерін анықтауға үйрету Шарты: Тәрбиеші (немесе бала) қоропшаның ішінен, заттарды алып шығады, балалар заттын атауы мен белгісін айтады. Мысалы: Мынау-әтеш. Әтеш дауыстап ән айтады, құйрығы, мен айдары әдемі. Балық - жүзеді **«Аквариум» топтық жұмыс (сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру)**	құс. Ол Африка, Америка және Аустралияда тіршілік етеді. Адамдар оны қолға үйретіп, торда ұстайды. Сөйлейтін тотықұстар да бар. Олар сенің айтқаныңды қайталайды. Тотықұстың қанаттарын, тұмсығын, аяқтарын көрсетіп, олардың атқаратын қызметімен таныстырады. Мысалы, қанаттары ұшу үшін, тұмсығы қорегін шоқып жеу үшін, аяқтары жүру және бұтаққа қонып отыру үшін керек. – Кәне, тотықұсқа жем беріп, ол жемді қалай шоқып жейтінін көрейік. **(Сөйлеуді дамыту)** Айтамын бір жұмбақты сізге нұсқап, Басына бөрік киер, құндыз ұстап. (Тотықұс)	барамыз, Қырдан төмен ағамыз. Қалдық тіпті алқынып, Ұшқан құстай зулаймыз, Қандай ауыр шанамыз?! Қандай жеңіл шанамыз?! **(Көркем әдебиет)** **Сергіту сәті:** Боран соқты оң жақтан, Боран соқты сол жақтан. Қар лақтырып ойнасақ, Су өтеді қолғаптан. **(Дене шынықтыру)** **Дидактикалық ойын: «Балаларды киіндір» картотека №55** **Мақсаты:** Түрлі киім атауларын (пальто, етік, құлақшын т.б.) атап айтуға үйрету, сөздік қорын кеңейту, ұл бала мен қыз баланың киімін ажырата білуге үйрету.

		негіздері) **«Қолғап» жеке жұмыс** көп түсті құрылым құрастыру; Сюжеттік сурет салу, ойлауы бойынша сурет салу. Заттық мүсіндеу: сазбалшықтың, қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы кесектерді жаю, элементтерді қарапайым заттарға біріктіру білігін жетілдіру. желімді қылқаламға ұқыпты түрде жағып алу, **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** **«Кір бала» әні** https://youtu.be/aaQ-XFpvF8Y **(Музыка)**		**(Көркем әдебиет)** **Сергіту жаттығуы** Кәне, қанат жазайық, Тоты болып ұшайық. Ұшып-ұшып алайық, Қайта келіп қонайық. **(дене шынықтыру)** **Дидактикалық ойын: «Үлкен-кіші» картотека №54** Мақсаты: Үлкен-кіші ұғымдарды білуге үйрету. Көлемдері әр түрлі кірпілердің (үлкен,кіші), көлемдеріне сәйкес алмаларын, саңырауқұлақтарын тауып орналастыруды үйрету. Көрнекі құралдар: Көлемдері әр түрлі кірпілер (үлкен, кіші), алма, саңырауқұлықтар. **(математика негіздері)** **«Құстарға**	Көрнекі құралдар: Әртүрлі киімдердің суреттері. **Шарты:** үлестірмелі материалдарды пайдаланып, балаларға қыстық киімдерді атап, суреттегі ұл және қыз баланың киімдерін тапқызу, оларды сызықпен қосу арқылы киіндіру. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **«Менің түрлі түсті шанам»** көп түсті құрылым құрастыру; Сюжеттік сурет салу, ойлауы бойынша сурет салу. Заттық мүсіндеу: сазбалшықтың, қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы кесектерді жаю, элементтерді

				арналған тор» көп түсті құрылым құрастыру; Сюжеттік сурет салу, ойлауы бойынша сурет салу. Заттық мүсіндеу: сазбалшықтың, қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы кесектерді жаю, элементтерді қарапайым заттарға біріктіру білігін жетілдіру. желімді қылқаламға ұқыпты түрде жағып алу. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)**	қарапайым заттарға біріктіру білігін жетілдіру. желімді қылқаламға ұқыпты түрде жағып алу, **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру, математика негіздері)**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет) **«Дұрыс-бұрыс» ойыны**				

	Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше?. Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! (сөйлеуді дамыту)				
Серуен	**Бақылау: Күз мезгілінде желді бақылау** **Мақсаты**: Күз мезгіліндегі желдің салқын болатынын айту. Әңгімелесу арқылы балалардың тілін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Еңбек**: Учаскедегі шашылған қағаздарды жинау. **Мақсаты:** тазалыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Тақпақ оқу «Желді күн» (Ж. Смақов) Гу-гу,гу-гу шықты Желдетті де бұлт қуды Жел соққан соң Жел тіпті Жын соққандай жұлқынды **(көркем сөз)** **Қимылды ойын** Картотека № 7 «Күн мен түн» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері.	**Бақылау: Күзгі ауа-райындағы өзгерістерді бақылау.** Мақсаты: Балаларға күз мезгілі туралы әңгімелеу. Күзгі ауа-райын жазғы ауа-райымен салыстыру, күздегі өзгерістерді айтқызу. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Еңбек**: Құм салғыштың айналасындағы құмдарды жинату. **Мақсаты:** еңбекке баулу. **(еңбек қызметі)** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Жел тынымсыз гуілдеп, Болып кетті тым бұзық. Шуылдайды тал терек, Жапырағын жұлғызып. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Қимылды ойын** Картотека№ 8 «Аңшылар» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз	**Бақылау: Күзгі ағаштардың жапырақтарының түстерін бақылауға үйрету.** **Мақсаты:** Күзгі жапырақтар туралы әңгімелер айту, түстерін айтқызу. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Еңбек:** Гербарий жасауға жапырақтар жинау. Мақсаты: балаларға гербарий жасауды үйрету. **(еңбек қызметі)** Жеке жұмыс **Көркем әдебиет**: «Күзгі жапырақтар» (Қ. Шарғытбаев) Алтын, сары, қызыл, көк, Алуан-алуан жапырақ. Күзгі бақта күлімдеп, Көз тартады атырап. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Қимылды ойын:** Картотека № 9 «Қоян» **(дене шынықтыру)**	**Бақылау: «Күзгі саябаққа серуен»** **Мақсаты:** Адамдардың саябаққа не себепті келетіні жайында айту. Саябақ ішіндегі күзгі өзгерістерге көңіл бөлдіріп бақылату,әңгімелеуге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Еңбек:** саябақтағы әр түрлі ағаштардың жапырақтарын жинау. **Мақсаты:** Әр ағаштың жапырағын ажыратуға үйрету. **(еңбек қызметі)** **Балалармен жеке жұмыс**: Күз туралы білетін тақпақтарын айтқызу. **Қимылды ойын**. Картотека №10 «Пойыз»	**Бақылау: «Тұманды бақылау»** **Мақсаты:** Табиғат құбылыстарын атату.Соның ішінде бүгінгі ауа-райының өзгерісі тұманды бақылату. Ашық және тұманды күннің ерекшеліктерін салыстыру. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Еңбек**: Жапырақтардан әртүрлі бейнелер құрастырту. **Мақсаты:** жапырақтан әр түрлі бейнелер құрастыра білуге тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Балалармен жеке жұмыс**: Танысқан дыбыстар бойынша сөздер ойлату. **Қимылды ойын**. Картотека №11 «Торғайлар мен автомобиль» **(дене шынықтыру)**

	Еркін ойын	еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері.	Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.	**(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттер.	Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Кір қуамын, кір қуамын, Бар ма салақ құрбыларың? Үсті-басы, реңінен, Кір екенін білемін мен. Саусағынан, білегінен, Кір екенін білемін мен. Кір қуамын, кір..» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **Ойын-жаттығуы** Ас ішерде күнде біз, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **«Бауырсақ»** ертегісін оқып беру.				

	(көркем әдебиет) **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау (музыка***).**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Ұйқы ашар жаттығу 1. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолын жанына созу, демдерін бірнеше секунд іште ұстап, еркін шығару. 2. Балалар төсекте, арқаға жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. 3. Балалар төсекте, арқаға жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4.Керуеттегі жаттығулар Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық, Ұйқымызды ашайық. Қолымызды созайық Жаттығулар жасайық, 5.Көзді ашып жұму. Оңға. солға. Төмен жоғары карау. Алақандарыңызбен көзді жабу, алысқа қарау. Массаждық жолдармен жүру. су процедуралары. *(дене шынықтыру**)*
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру**).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаиы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту).**

Балалардың дербес іс-әрекеті (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарламалар)	**Ойын кеңістігін ұйымдастыру: «Қонаққа барамыз»** Мақсаты: үстелді жабдықтау туралы білімді кеңейту, алақандар арасында ермексаз	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды	**«Тірі және өлі табиғат» ойыны.** Мақсаты: бақылау барысында танымдық белсенділікті дамыту, сөздік қорын байыту. «Бояулар әлемі»	**«Дүкенші» ойын-драматизациясы** Мақсаты: балалардың көркем образдарда өзін-өзі көрсетуге ынталандыру,	**Ойын-саяхат «Смешарик анасымен бірге балабақшаға қалай барды?»** спорттық дағдыларды дамыту

	кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін үйрету, мерекеде мінез-құлық мәдениетін қалыптастыру; қарым-қатынас дағдыларын дамыту, қонақта қалай отыру керектігін, тамақтануды үйрету. (*мүсіндеу,сөйлеуді дамыту)*	ұлттық құндылықтардың қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Балаларды таңдауы бойынша. (*қоршаған ортамен таныстыру,сурет салу)*	көркемдік мүмкіндіктерді дамыту, зейінді, есте сақтауды, ұсақ мотериканы жетілдіру, балалардың дүкенші туралы білімдерін бекіту. Балаларды таңдауы бойынша ойын (*сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*	қажеттілігі туралы білімді кеңейту «Жемістерді орналастыр» Мақсаты: бір-бірден немесе бірде біреуі жоқ деген ұғымдарды қалыптастыру (*дене шынықтыру** Математика негіздері)*
Балалармен жеке жұмыс	Математика негіздері «Ұқсас пішіндерді ата» Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажырату (Айша, Мирас, Арина,Мұхамед, М.Медина)	«Айсұлу қуыршағымыздың үйіне дуал құрастырайық» ойын. Мақсаты: бөлшектерді орналастыру,тік және көлденең орналастыру тәсілдерін пайдалану. «Бакшада» Мақсаты: жемістер суретін бейнелеу (*құрастыру,сурет салу)* (Арслан, Алимхан, Айлин)	Математика негіздері Д/О «Шаршы құрастыр» Мақсаты: бөлшектерден пішіндер құрастыру, атау. (Нұрай, Раяна,Томирис, Арина, А.Алдияр)	Қоршаған ортамен таныстыру Ойын: «Арман досымызды киіндірейік» Мақсаты: қуыршақты дұрыс киіндіру. (Айлин,Айназар, Алдияр, Медина)	Математика негіздері «Түстер бойынша орналастыр» Мақсаты: Затты сурет арқылы және түстері бойынша табуға үйрету.(Расул, Мәриям,Калима, Ерасыл)
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Дұрыс киінеміз» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат	Күннің екінші жартысындағы бұлтты бақылау.	Күннің екінші жартысындағы жерге түскен жапырақтарды	Күннің екінші жартысындағы құстарды бақылау	Құмға түскен іздерді бақылау. *(қоршаған ортамен*

	обьектілерін бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **К-№ 1 «Кім баяу?»** **Шарты:** Балалар тәрбиешімен бірге жүріп келе жатыр. Күтпеген жерден ол: «Ал, енді көрелік, сендердің іштеріңнен кім өте баяу, аяқтың ұшымен жүре алады. Міне, былай», – дейді. Балалар аяқтарының ұшын көтеріп, мүмкіндігінше жай жүруге тырысады. Олар сол жүріп келе жатқан бағытта жүруді жалғастыра береді. Тәрбиеші білдірмей бір жаққа қарай шегініп: «Ал, енді бәрің маған қарай жүгіріңдер», – дейді. Балалар тәрбиешіге қарай жүгіріп, оны қоршап алады, ал ол балалармен әңгімелеседі, олардың жаттығуды жақсы тырысып орындағандарын айтады. **(дене шынықтыру**)**	*(қоршаған ортамен таныстыру)* **К-№2 «Түсті автокөліктер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жол ережесін білуге және сақтауға тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **К-№3 «Ақ қоян»** **Мақсаты:** балаларды жылдамдыққа, мықты болуға тәрбиелеу. Белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы еркін жүру және жүгіру дағдыларын қалыптастыру **(дене шынықтыру**)**	*(қоршаған ортамен таныстыру)* **К-№ 4 «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	*таныстыру)* **К-№ 5 «Жапалақтар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				
	«Баланы өздігінен киінуге қалай үйрету керек»	«Отбасылық тәрбиесіндегі әкенің рөлі»	«Балаларға қатыгездік бұл не?»	«Ата-аналарға психологиялық кеңес»	«Күзгі көрме» ата-аналардың көмегімен балалардың

					жұмыстары

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақшасы ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастан бастап
Жоспардың құрылу кезеңі: 05.12- 09.12.2022 жыл I апта

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 05.12.2022**	**Сейсенбі 06.12.2022**	**Сәрсенбі 07.12.2022**	**Бейсенбі 08.12.2022**	**Жұма 09.12.2022**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу (сөйлеуді дамыту-коммуникативті іс-әрекет).				
	Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Балаларды жайдары көңіл-күймен қарсы алу. «Көңіл-күйіңді көрсет» ойын жаттығуын ойнату **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарға қатысуға ынталандыруды ұйымдастыру **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу. Көктайғақ туралы ескерту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі	**Санамақ "Кел, санайық санамақ"** Бір, екі, үш, Бір, екі, үш, Ал, кәнеки, ұш. Төрт, бес, алты, жеті, Төрт, бес, алты, жеті, Мынау - ауыл шеті. Сегіз, тоғыз, он, Сегіз, тоғыз, он,	**Дидактикалық ойын:** «Өз ұяшығын тап» **Мақсаты:** Геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту, пішіндерді атауға, ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру. **Шарты:** Балалардың алдарына әр түрлі геометриялық пішіндер	**Дидактикалық ойын:** «Шарлар» **Мақсаты:** Балаларды сөйлеу барысында дұрыс тыныс алуға үйрету. Ойынның құрал-жабдықтары: шарлар. **Шарты:** тәрбиеші балаларға шар таратып береді. Оны балалар дұрыс тыныс алу арқылы үрлеуі	**Дидактикалық ойын:** «Бұл қай кезде болады?» **Мақсаты:** Баланың жыл мезгілдері жайлы білімдерін тиянақтау пысықтау тиісті белгілерін атату, тілдерін жетілдіру, танымдылықтарын, ұстамдылықтарын дамыту.	**Дидактикалық ойын:** «Дәл осындай пішінді тап» **Мақсаты:** геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту, пішіндерді атауға, ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру. **Шарты:** Балалардың алдарына әр түрлі

қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Ал, кәнеки, қон. Асықпа да саспа, Бірден қайта баста. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	таратылады.Түстеріне қарап қандай геометриялық пішіндерден тышқанның үйшігі құралған екенін айту. ***(математика негіздері)***	керек. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	**Шарты:**Тәрбиешінің сұрағына қарай жыл мезгілінің ерекшеліктерін атау. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) қоршаған ортамен таныстыру)***	геометриялық пішіндер таратылады.Түстеріне қарап қандай геометриялық пішіндерден құралған екенін айту. ***(маиематика негіздері)***
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (құралсыз, сылдырмақпен)** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1.«Сылдырмақтар». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру. Қолды екі жаққа созу арқылы жоғары көтеру, сылдырмақтарды сылдырлату және екі жақ созу арқылы «дың-дың», – деп айту. Қолдың қозғалысын қадағалау. (6 рет қайталау.) 2.«Көрсет және ойна». Б.қ.: өкшемен отырып, сылдырмақты иыққа қою. Бұрылып, сылдырмақты көрсету, «міне», – сылдырмақты артына тығып қою. Осылайшаекінші жақпен орындау. Қолдың қозғалысын қадағалау. Аяқты қозғалтпау (3 рет қайталау.) 3. «Ойнаймыз, тығып қоямыз». Б.қ.: қолды бастан асыра көтеріп, шалқадан жату (отыру), ойыншықтарды жерге тигізіп ұстау. Сылдырмақтарды сылдырлату, қолды іш алып келіп, аяқты бүгу –сылдырмақтарды тығып қою, б.қ.-қа оралу. (6 рет қайталау.) 4. «Көршіме көрсетемін». Б.қ.: өкшемен отырады, сылдырмақтар ұстап, қолды екі бүйірге қояды. Оңға, солға бұрылу. Сылдырмақтарды сылдырлатып, денені түсі ұстап тұру. (3-4 рет қайталау). 5. «Сылдырмақтармен көңілді». 6. Б.қ.: аяқты алшақ қойып, сылдырмақтарды арт жақта ұстап тұру. Сылдырмақтарды алдыда ұстап тұрып сылдырлатып, бірнеше рет серпіліп, 10-15 ретсекіру (жүрумен алмастырып, 3-4 рет секіру). **(Дене шынықтыру**)**			
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы с алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. *(көркем әдебиет,*	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. *(көркем әдебиет,*	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз,

	Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	*қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Тағамға қол созамыз. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	*қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдасты-рылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: **«Менің отбасым»** Бас бармақ – ата Сұқ саусақ – әже Ортан терек – әке Шылдыр шүмек – ана Кішкене бөбек – мен ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	**Саусақ жаттығуы:** **«Достық» жаттығуы** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес… (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес.. Енді санауды аяқтадық	**Саусақ жаттығуы:** **«Саусақтардың амандасуы»** Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап амандасады - Сәлеметсің бе, Балаң үйрек! - Сәлем, Ортан терек! - Амансың ба, Шылдыр шүмек! - Қалың қалай, Кішкене бөбек! (Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады) ***(сөйлеуді дамыту және***	**Саусақ жаттығуы:** **«Гүл»** Балалар қолдарын көтеріп, саусақтарын біріктіріп, жабылып тұрған гүлдердің бүршіктерін келтіреді. Жайлап саусақтарын ашып, алақандарын жайып «гүлдің ашылғанын» көрсету. Төмендегі тақпақты қайталау. Міне, гүлдің бүршіктері, Ашылады әдемі. ***((сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)****қоршаған*	**Саусақ жаттығуы:** **«Көмекшілерге алғыс білдіру»** - Рахмет саған, көздерім, сендер бәрін көресіңдер. (көзерін қолмен басу) - Рахмет саған, құлақтарым, сендер бәрін естисіңдер. (құлақтарын ұстау) - Рахмет саған, қолдарым, сендер бәрін істейсіңдер. (шапалақтау) - Рахмет саған, аяқтарым, енді, сендер топылдатып жүресіңдер.

		(қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). ***((сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)****математика негіздері)*	***көркем әдебиет)***	*ортамен таныстыру)*	(топылдату) ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Мақсаты:** Тепе-теңдікті сақтау. Тепе-теңдікті сақтай отырып, бір-бірінен 10 см қашықтықта орналасқан тақтай бойымен, еңіс тақта бойымен (20-30 см) жүру дағдыларын қалыптастыру; Сапқа қайта тұру. Сапқа бір-бірден, шеңберге шағын топтармен және барлық топпен қайта тұру дағдыларын қалыптастыру (тәрбиешінің көмегімен, бағдар бойынша).	**Қазақ тілі** **Мақсаты:** Үйлесімді сөйлеу: 1) қарапайым сұрақтар қоюға және оларға қарапайым сөйлемдермен жауап беруге үйрету, қарапайым сөйлемдер құрастыру, жақын жерде, 2-3 сөйлемде орналасқан қыс мезгілінің қысқаша сипаттамасы; 2) қарапайым мәтіндердің қысқаша мазмұнын тыңдауға және түсінуге, айтуға және қайталауға, өлеңдерді жатқа оқуға үйрету. **Сөздік минимум:** түған өлкем, ауылым, әдемі, үлкен **«Астана - елорда» түрлі-түсті суреттер, буклет. «Сиқырлы сандық» дидактикалық ойын**	**Дене шынықтыру** **Мақсаты:** Тепе-теңдікті сақтау. Тепе-теңдікті сақтай отырып, бір-бірінен 10 см қашықтықта орналасқан тақтай бойымен, еңіс тақта бойымен (20-30 см) жүру дағдыларын қалыптастыру; Сапқа қайта тұру. Сапқа бір-бірден, шеңберге шағын топтармен және барлық топпен қайта тұру дағдыларын қалыптастыру (тәрбиешінің көмегімен, бағдар бойынша).	**Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау Ересектердің орындауындағы және аудио-бейнежазбадан музыка тыңдауға үйрету. Музыкалық шығарманың көркем құралдарын: дауысы (ақырын-қатты), қарқыны (жылдам-баяу), көңіл-күйі (мұңды, көңілді және т.б.) байқауға үйрету. Ән айту. Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Музыканың басталуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындау, қимылдарды өзбетінше бастау және аяқтау. Балалардың билейтін музыкаға сәйкес би қимылдарын өзбетінше орындауына, таныс би қимылдарын ойындарда қолдануына мүмкіндік	**Дене шынықтыру** **Мақсаты:** Тепе-теңдікті сақтау. Тепе-теңдікті сақтай отырып, бір-бірінен 10 см қашықтықта орналасқан тақтай бойымен, еңіс тақта бойымен (20-30 см) жүру дағдыларын қалыптастыру; Сапқа қайта тұру. Сапқа бір-бірден, шеңберге шағын топтармен және барлық топпен қайта тұру дағдыларын қалыптастыру (тәрбиешінің көмегімен, бағдар бойынша).

				беру.	
	Дидактикалық ойын: «Орнына қойып шық» **Мақсаты:** жиһаздардың аттарын атап айту және бөлме ішінде өз орындарына орналастыру **Қажетті құралдар:** жиһаздардың суреті мен магниттік тақта **Ойынның барысы:** Магниттік тақтаға жиһаздар бейнеленген суреттер жапсырылады. Тәрбиеші әр жиһазды өз орнына орналастыруды ұсынады. ***(сөйлеуді дамыту)*** Топтағы жиһаздардың суретін салу. Ермексаздан мүсіндеп, дайын бөлшектерден құрастыру. ***(мүсіндеу, құрастыру)***	**Дидактикалық ойын «Жыл мезгілдері»** **Мақсаты:** Жыл мезгілдерін ажырата білуге, қандай өзгерістер болатыны жөнінде үйрету. **Шарты:** Балаларға жыл мезгілдерінің суреттері таратылып, табиғаттағы өзгерістерді атап береді. Құстарға арнап жемсауыттын суретін салу, дайын бөлшектерден жапсыру. ***(сурет салу, жапсыру)***	**«Ғажайып қапшық»** **Мақсаты:** Әр мамандыққа қажетті құралдарды атап айыра білу, неден жасалғанын тану. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** Медбикенің қобдишасын бояу, өздеріне ұнайтын маман иесінің құралдарын мүсіндеу, жапсыру. ***(мүсіндеу, жапсыру)***	**Дидактикалық ойын:** «Ненің баласы?» **Мақсаты:** Балалардың «үлкен», «кіші» ұғымдары туралы түсініктерін бекіту; жабайы және үй жануарлары туралы білімдерін кеңейту. **Шарты:** Үлкен және кіші ойыншықтар бөлек тұрады. Бала үлкен ойыншықты таңдап алып және оған кішкене ойыншықтарды іріктеп алады (немесе керісінше). Өзінің таңдап алған жұбын атайды. **Мысалы:** ит үлкен, ал күшік кішкентай. ***(математика негіздері)*** Қонжықтын суретін бояу, ермексаздан мүсіндеу, дайын пішіндерден қоян мен қонжықты құрастыру **(*сурет салу, мүсіндеу, құрастыру*)**	**«Қар ханшайымы»** ертегісі туралы не білетіндерін естеріне түсіру, мультфилімін көрсету. Кейіпкерлердің іс әрекетін сипаттауды үйрету. ***(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)*** Балалардың қалауы бойынша аққала немесе қар түйіршіктерін ермексаздан жасату. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. ***(мүсіндеу)***
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **(көркем әдебиет)**				

	«Дұрыс-бұрыс» ойыны Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше?. Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	Қар жауып тұрған құбылысты бақылау. **Мақсаты:** қар жауып тұрған құбылысты бақылай білуге үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Шанамен зырлап желетін, Шаңғы, коньки тебетін, Аққала жасап ойнайтын, Қай мезгіл деп ойлайсың? ***(көркем әдебиет)*** **Еңбек:** участкені тәрбиешінің көмегімен сыпыру. **Мақсаты:** Үлкендерге көмектесе білуге тәрбиелеу. ***(еңбек қызметі)*** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Ақ қоян» **Мақсаты:** Балалар-ды жылдамдыққа, мықтылыққа баулу. **Ойын мазмұны:** Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада қоян	**Қырауды бақылау.** **Мақсаты**: балаларға қыраудың қалай болатынын айтып түсіндіру. Қырау түскен ағаштарды бақылау. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз.** Тазартып бар кір шаңнан, Қыс өнерін бастады. Терезеге қыраудан, Сурет салып тастады. ***(көркем әдебиет)*** **Еңбек**: Аяқ киімдері мен тондарын қардан тазалау. **Мақсаты**: ұқыптылыққа, тазалыққа үйрету. ***(еңбек қызметі)*** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Допты ұста» **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдылыққа,ептілікке, қырағылыққа баулу, ойын әрекеті арқылы татулыққа, белсенділікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Тәрбиеші ашық түсті үлкен допты алады да 2-3 балаға ойнауға ұсынады.	**Мұз сүңгісін бақылау.** **Мақсаты**: балаларға мұздың қасиеті туралы мол түсінік беру. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Көл бетінде жатыр айдын – мұз ойнақ, Қыстың өзі жасағандай бізді ойнап, Шаңғы теуіп жарысамыз желменен, Күнде осында қызықтаймыз біз ойнап. Мұзафар Әлімбаев ***(көркем әдебиет)*** **Еңбек:** Тәрбиешінің көмегімен қар тазалау. **Мақсаты:** еңбекке баулу. ***(еңбек қызметі)*** **Қимылды ойын:** «Күн, су, ауа» **Ойын мақсаты:** Берілген белгі бойынша ойынның шартын бұзбай дұрыс ойнауға үйрету. **Ойын шарты:** «Күн» дегенде балалар ашық алаңда ойнап жүреді,	**Қайың ағашын бақылау** **Мақсаты**: қайың ағашының қысқы көркін бақылауға үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз** Ағаштар тұр жүдеп, Жапырақ сәні енеді. Соғады жел үдеп, Қыстың кеп сәлемі. ***(көркем әдебиет)*** **Еңбек:** қайың ағашының түбіне қар жинау. **Мақсаты**: балаларға ағаштың түбін қармен жабудың сырын, пайдасын түсіндіру. ***(еңбек қызметі)*** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Ит пен қоян» **Мақсаты:** Шапшаңдыққа ,ептілікке баулу. **Шарты:** Ойын жазық алаңда ойналады. Бір бала ит болады да, қалғаны қоян болады. Бұдан кейін « ит», «қояндарды» қуып ұстауға тырысады. Өзі ұстаған балалардың	**Терезедегі өрнектерді бақылау.** **Мақсаты**: балаларға құбылысты түсіндіру. Терезедегі өрнектерді бақылау. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Бір топ бала сырғанап, Барады әне жарысып. Қалды артта қыр қалып. ***(көркем әдебиет)*** **Еңбек**: Қардан тәрбиешінің көмегімен бекініс жасау. **Мақсаты:** еңбекқорлыққа үрету. ***(еңбек қызметі)*** **Қ/қозғалыс ойыны**: «Аңшылар мен қояндар» **Мақсаты:** Балаларды қоян болып секіруге, аңшыдан қорғануға үйрету. **Шарты:** Алаңның бір жағына аңшы, келесі жақта қояндарға орын белгіленеді. Әрбір үйде 2-3 қоян болады. Белгі

	болып отырады. Шеңбердегі балалар қо л ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ а йтады. Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы. Бетіңді жусаңшы, Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші- дегенде қоян болған б ала тақпақтағы айтылғ ан қимылды түгел істеп өлең, бітісімен жүгіріп бары п шеңберді бұзуға тыр ысады. Егер бала шеңберді үзсе өзі шеңберге қос ылып тұрады да үзілге н жердегі оң жақтағы бала қоян болады. ***(дене шынықтыру**)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	Балалар тәрбиешіге қарама-қарсы 80-100 см жерде тұрады. Тәрбиеші әрқайсысына кезек-кезек доп лақтырып «Ұста» деген белгі береді. Балалар допты қайтадан тәрбиешіге лақтырады. Осылайша ойын жалғаса береді. ***(дене шынықтыру**)***	өсімдік болып өседі, өйткені өсімдіктер күнді жақсы көреді, күнмен өседі «Су» дегенде балалар балық кит сияқты суда жүзеді. «Ауа» дегенде құстар, ұшақ сияқты қалықтап ұшады т.б. Ойын осылайша жалғасады. ***(дене шынықтыру**)***	барлығын итке айналдарды. Сөйтіп барлық қояндар итке айналғанша ойын жалғаса береді. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** «Жұмбақты шеш» сюжетті ойын ойнату. **Жұмбақ**: Жазда жатсаң көлеңкесінеалады, Қыста жақсаң, жаның рахат табады. Ағаш ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	бойынша қояндар үйінен шығып, жайылымда қос аяқтап, секіріп жүреді. Тәрбиеші: « Аңшы» дегенде қояндар үйлеріне жүгіреді. Аңшы бала оларға доп лақтырады. Доп тиген қояндар атылған болып саналады. Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады. ***(дене шынықтыру**)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану:				

	«Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. (нанды үгітпей, ойнамай жеу) (**сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикаңы дамыту).** Ертегі оқып беру. «Түлкі мен тырна» **(** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикаңы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршік және жұмсақ жолақшалармен жүру**.** Жастықтан біз тұрамыз,

	Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру**).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Үстел үсті ойыны: «Көкөністер»** **Мақсаты:** балаларды көкөністерді тануға және атауға үйрету. Негізгі түстерді бекіту. Пішінді анықтау. Олардан не дайындауға болатынын сұрау. **(Сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** Суретті кітап қарау **(Сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды ұлттық құндылықтардың қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Үстел үсті ойыны: «Менің балапаны?»** Мақсаты: үй құстары мен олардың балапанының аттарымен таныстыру. Үй құстары мен олардың балапандарының аттарымен таныстыру. Балалардың қоршаған әлем туралы идеяларын дамытуға ықпал ету. Сөздік қорын кеңейту. **(Сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** Суретті кітап қарау **(Сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны: «Жақсы деген не, жаман деген не?»** **Мақсаты:** балаларды сұрақтарға 3-4 сөзден тұратын сөзбен және сөйлеммен жауап беруге үйрету. Қарым-қатынас құралы ретінде сөйлеуді дамытуға ықпал ету. Балаларды басқа адамдардың іс-әрекеттерін бағалауға үйрету. Көмек көрсетуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **(Сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** Өнер орталығында құрастыру **(Құрастыру)**	**Үстел үсті ойыны: «Балық аулау»** **Мақсаты:** қол қимылдарын үйлестіруді, ептілікті дамыту. Балықтың түстері мен пішінін атаңыз. Көңіл-күйді анықтаңыз (көңілсіз, көңілді). **(Сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** Суретті кітап қарау **(Сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**
Балалармен жеке жұмыс	Дәуіржанның ұсақ қол моторикасын дамыту. **Сурет салу**	Аялаға тыныс алу жаттығуын жасату. **Сөйлеуді дамыту**	К.Адияға қайшыны дұрыс ұстауға үйрету. **Құрастыру**	Нұрасылға түстерді ажырата білуге үйрету. **Сөйлеуді дамыту**	Елназарға суретті ұқыпты, толық бояу қажеттілігін айтып түсіндіру. **Сурет салу**

Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғаны қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту)***				
Серуен	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын** **«Өз үйіңді тап»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Ойыншылар 3 – 4 аласа ұзынша орындықтарда отырады. Әр орындықта бір әдемі үлкен ойыншық: бірінші тұрған ұзынша орындықта – қуыршақ, екіншісінде – ит, үшіншісінде – мысық, төртіншісінде – аю, қоян т.б. Тәрбиешінің «Серуенге шығамыз» деген нұсқауымен барлық балалар орындарынан тұрып, тәрбиешінің соңынан жүреді. Серуен барысында балалар түрлі қозғалыс қимылдарын жасайды (секіреді, жүреді, жүгіреді). Тәрбиешінің «Жаңбыр жауа бастады!» деген нұсқауымен балалар	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын** **«Қасқыр мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта « қора » мен « өріс » сызылады. **Ойнаушылар үйлерінде тұрып:** Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп— деген сөздерден Кейін дүрсілдей жүгіріп « өріске » беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын** «Ақ қоян» **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, мықтылыққа баулу. **Ойын мазмұны:** Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ айтады. Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы. Бетіңді жусаңшы, Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші- Дегенде қоян болған бала тақпақтағы айтылған қимылды түгел істеп өлең, бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырыса	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын** **«Төбеде доп қуу»** **Мақсаты:** Балаларды шапшаң дербес қимыл әрекетке үйрету, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Ойынға қатысушылардың барлығы екі топқа бөлінеді. Әр топтың ойыншылары бірінің артына екеуден сапқа тұрады. Ал капитан өз командасының алдында болады. Команда бірінен бірі 3-4 метр жерде тұрады. Капитандар бір-бір волейбол добын алады да, оны екі қолымен төбелеріне көтереді. Жетекшінің «Бастаңдар » деген командасы бойынша олар допты басынан асыра артындағы ойыншыға, осы әдіспен келесі ойыншыға береді. Ойын одан әрі қарай жүгіреді, сөйтіп өз	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын** **«Жапалақтар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылық-тарын, белсенді-ліктерін арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балалар екі топқа бөлінеді. Жапалақтар күндіз ұйықтайды, ал түнде керісінше оянады. Тышқандар күндіз жапалақтар ұйықтағанда үйлеріне жету керек. Тәрбиеші

	өз үйлеріне қарай жүгіреді. Балалар серуендеп жүргенде тәрбиеші балаларға білдірмей ойыншықтардың орнын ауыстырып қояды. Балалар өз үйлерін тез, адаспай табуы керек. *(дене шынықтыру**)*	кіреді. Қасқырлар ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады. *(дене шынықтыру**)*	ды. Егер бала шеңберді үзсе өзі шеңберге қосылып тұрады да үзілген жердегі оң жақтағы бала қоян болады. *(дене шынықтыру**)*	тобының алдына келіп тұрады. Доп тағы да колонаның соңына кетеді. Ол топ капитандарының қолына екінші рет қайта тигенше ойын осылай айнала береді. Капитан өз орнына келіп, бірінші болып, допты жоғары көтергенде команда ұтып шығады. *(дене шынықтыру**)*	түн болды дегенде жапалақтар үйіне жете алмаған тышқандарды қуады. *(дене шынықтыру**)*
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				
	Психолог кеңесі: **«Ойыншықты дұрыс таңдау»**	Ата-аналар баламен қыс мезгілі туралы әңгімелесуін ұсыну.	Ата-аналарға кеңес: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру.	Жаттаған тақпақтарын үйде сұрауын тапсыру.	Ата-аналарға кеңес: Балалардың жетістігі жайлы әңгімелесу.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақшасы ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастан бастап
Жоспардың құрылу кезеңі: 12.12-15.12.2022 жыл II апта

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 12.12.2022**	**Сейсенбі 13.12.2022**	**Сәрсенбі 14.12.2022**	**Бейсенбі 15.12.2022**	**Жұма**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту).**				
	Баланың үйдегі көңіл күйін сұрау.	Баланың бойындағы өзгерістер мен ерекшеліктер жайлы әңгімелесу	Баланың тәртібі мен денсаулығы жайлы әңгімелесу	Баланың тілдік дамуы жайлы әңгімелесу	
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойыны: «Сөздер тізбегі»** **Мақсаты**: балалардың есте сақтауының дамуына жағдай жасау. **Ойын барысы:** Балалар шеңберге отырғызылады. Бірінші бала кез-келген бір заттың атын атайды. **Мысалы:** «ірімшік». Екіншісі алдыңғы айтылған сөзді атайды да, өзі бір сөз қосып айтады. Осылайша жалғаса береді. Әрбір келесі ойыншы алдында айтылған барлық сөзді ретімен атап шығады да, өзінің сөзін қосып отырады. Кім шатасады,	**Үстел үсті ойыны: «Есте сақта және тап»** **Мақсаты:** балалардың есте сақтау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** 3-4 картинада берілген суреттерді есте сақтап, оларды атау қажет. Содан соң балалар сол бейнелерді 10-12 дана ұқсас суреттердің арасынан табу керек. Бұл жаттығуды сандар мен әріптерден де жасауға болады. Ол үшін арнайы әріптер мен сандар кассасын пайдалануға болады. *(математика негіздері)*	**Үстел үсті ойыны: «Шатасп есте сақта»** **Мақсаты:** балалардың есте сақтау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** Әр баланың алдына әртүрлі заттар бейнеленген 10-15 карточка қойылады (алма, троллейбус, шәйнек, ұшақ, қалам, машина, ат, әтеш т.б.) - «Қазір мен сендерге бірнеше сөздерді атаймын. Алдыңдағы суреттерге қарап, мен айтқан сөзді есте сақтауға көмектесетін бір затты таңдап ал да, оны бөлек жерге қой», — деп нұсқау береді. Бірінші сөз оқылады. Бала	**Үстел үсті ойыны: «Суреттер құрастыру»** **Максаты:** Балаларға ұсақ суреттерден бір мазмұнды сурет құрастыруды үйрету, әңгіме құрастыра білу, тіл байлығын, ой-өрісін дамыту, әр түрлі мазмұнды суреттер құрастыруға деген балалардың қызығушылығын арттыру. **Ойын атрибуттары:** көлік түрлеріне, әр түрлі ертегілерге байланысты суреттер. **Ойынның барысы:** Балалар үстел үстіндегі әр түрлі суреттердің қиықтарынан (текшелерінен) бір	

	сол ойыншы ойыннан шығады. Ал ең соңында қалған оқушы жеңімпаз атанады. *(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*		алдындағы суреттен таңдаған соң, екінші сөз және ары қарай осылайша оқылады. Бала психолог айтқан сөзді қайталап, өз заттарының ішінен байланыстыра-тын суретті алып, есінде сақтауы қажет. **Мысалы:** өрт, зауыт, сиыр, орындық, әке, отыру, мейірімділік т.б. *(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*	мазмұнды сурет құрасытырады. Сурет не жайында екенін әңгімелеп айтады. *(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, құрастыру)*	
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затпен орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Шапалақ». Б.қ.: қолдыекі жаққа созып отыру. Қолды төмен түсіру, орындықты шапалақтап ұрып: «тақ-тақ», – дейді. Б.қ.арқаны түзу ұстайды. (6 р қайталау) 2. «Алақанды орындыққа қою». Б.қ.: орындықтың арқалығына қарап, аяқты алшақ қойып, қолды артқа ұстап тұру. Орындықтың арқалығы арқылы алдыға иілу, алды қарау – б.қ. (5 рет қайталау). 3. «Абай бол». Б.қ.: қолды еденге тіреп отыру. Бір аяқты орындықтың астына созып, түзу ұстау. Б.қ.-қа оралу. Осылайша келесі аяқпен орындау (3 р қайталау). 4. «Бұрылу». Б.қ.: орындықтың арқалығына қарап, қолды арқалыққа қойып отыру. Оңға бұрылу (солға), алға қарау. Қолды арқалықтан түсіру. 3-4 р қайталау. Аяқты қозғамау. 5. «Секіру». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыартқа ұстау. Бірнеше рет серпіліп, 8-10 рет биік секіру, орындықты айнала жүру. 3-4 рет қайталау. 6. «Қолдыекі жаққа созу». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру. Қолды екі жаққа созып, төмен түсіру, «төмен», – деп айту (5 рет қайталау) (дене шынықтыру**).				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды	**Гигиеналық шаралар:** Таңғ ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.	

	орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: **«Қуыр-қуыр, қуырмаш»** Тәрбиеші балалармен қолдың саусақтарын, бас бармақтан бастап, шынашаққа дейін, аттарын атап шығады. Олар бір-бірімен туған бауырлар сияқты. Бас бармақ, Балалы үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Бес саусақ түгел	**Саусақ жаттығуы:** **«Балақан»** Бала, бала, балақан, Қане, қайсы, алақан. Саусақтарың әйбат, Былай-былай ойнап. *(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*	**Саусақ жаттығуы:** **«Қар жауды!»** Аппақ қылып өңірді, (алақандарын ашу) Қар жауды! Қар жауды! (Қолдарын сірмеу) Көңілді балалар, (қолдарын шапалақтау) Қызығып секірді, секірді. (орындарында секіру) *(сөйлеуді дамыту және көрке әдебиет)*	**Саусақ жаттығуы:** **«Бір үйде біз нешеуміз»** Бір үйде біз нешеуміз Кел санайық екеуміз. Бас бармағым – атам. Балаң үйрек – апам. Ортан терек – ағам. Шылдыр шүмек – мен. Кішкентай бөбек – сен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде бесеуміз. *(математика негіздері)*	

	жұмылады. Енді, қайта-дан бас бармақтан бастап мына сөздерді айтып саусақтарды жазады. Сен тұр – қойыңа бар, Сен тұр – түйеңе бар, Сен тұр – жылқыңа бар, Сен тұр - жылқыңа бар, Ал сен кішкентай бөбек, қазанның қаспағын қырып жеп, жыламай үйде отыр. *(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Мақсаты:** Тепе-теңдікті сақтау. Тепе-теңдікті сақтай отырып, бір-бірінен 10 см қашықтықта орналасқан тақтай бойымен, еңіс тақта бойымен (20-30 см) жүру дағдыларын қалыптастыру; Сапқа қайта тұру. Сапқа бір-бірден, шеңберге шағын топтармен және барлық топпен қайта тұру дағдыларын қалыптастыру (тәрбиешінің көмегімен, бағдар бойынша).	**Қазақ тілі** **Мақсаты:** Үйлесімді сөйлеу: 1) қарапайым сұрақтар қоюға және оларға қарапайым сөйлемдермен жауап беруге үйрету, қарапайым сөйлемдер құрастыру, жақын жерде, 2-3 сөйлемде орналасқан қыс мезгілінің қысқаша сипаттамасы; 2) қарапайым мәтіндердің қысқаша мазмұнын тыңдауға және түсінуге, айтуға және қайталауға, өлеңдерді жатқа оқуға үйрету. **Сөздік минимум** қала, таза, үлкен, әсем **Түрлі-түсті суреттер. «Не артық?» дидактикалық ойын**	**Дене шынықтыру** **Мақсаты:** Тепе-теңдікті сақтау. Тепе-теңдікті сақтай отырып, бір-бірінен 10 см қашықтықта орналасқан тақтай бойымен, еңіс тақта бойымен (20-30 см) жүру дағдыларын қалыптастыру; Сапқа қайта тұру. Сапқа бір-бірден, шеңберге шағын топтармен және барлық топпен қайта тұру дағдыларын қалыптастыру (тәрбиешінің көмегімен, бағдар бойынша).	**Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау Ересектердің орындауындағы және аудио-бейнежазбадан музыка тыңдауға үйрету. Музыкалық шығарманың көркем құралдарын: дауысы (ақырын-қатты), қарқыны (жылдам-баяу), көңіл-күйі (мұңды, көңілді және т.б.) байқауға үйрету. Ән айту. Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Музыканың басталуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындау, қимылдарды өзбетінше бастау және аяқтау. Балалардың билейтін музыкаға сәйкес би	

				қимылдарын өзбетінше орындауына, таныс би қимылдарын ойындарда қолдануына мүмкіндік беру.	
	«Суретші қыс» **К.Нүсіпбеков** өлеңі Қонақтайды бақтарға, Ақ көбелек, ақ мамық. Аунап таза ақ қарға Балалар жүр мақтанып. Тазарып бар кір, шаңнан, Қыс өнерін бастады Терезеге қыраудан Сурет салып тастады. **Қим. ойын:** «Шырша, қоян, бүр» **Мақсаты:** жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** белгі бойынша қимылдар жасап, көңілдерін көтеру. Шырша-қолдарын созады Қоян-секіреді Бүр-отырады ***(сөйлеуді дамыту, дене қызметі)*** Аяздың суретін салу, ермексаздан терезе жасау. ***(сурет салу, мүсіндеу)***	«Қар ханшайымы» ертегісі туралы не білетіндерін естеріне түсіру, мультфилімін көрсету. Кейіпкерлердің іс әрекетін сипаттауды үйрету. ***(Сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)*** Қар түйіршіктерінің суретін салу, ермексаздан аққала жасау, дайын пішіндерден аққаланы құрастыру және жапсыру. ***(сурет салу, мүсіндеу, құрастыру, жапсыру)*** **Қазақ тілі** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасауды: сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға баулу.	**Дидактикалық ойын:** «Дәл осындай пішінді тап» **Мақсаты:** геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту, пішіндерді атауға, ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру. **Шарты:** Балалардың алдарына әр түрлі геометриялық пішіндер таратылады.Түстеріне қарап қандай геометриялық пішіндерден құралған екенін айту. ***(математика негіздері)*** Дайын пішіндерден гүл, машина, үй т.б заттар құрстыру. ***(құрастыру, жапсыру, мүсіндеу)***	**Дидактикалық ойын:** «Біздің ел» **Мақсаты:** балалардың біздің Отанымыз, астанасы туралы білімдерін кеңейту. **Ойын шарты:** педагог суреттерді көрсетеді және балаларға сұрақтар қояды. Балалардан сұрақтарға толық жауапты талап етеді. ***(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)*** **Тақпақ** Мерекеге шығады, Бүкіл халық, біліп қой. Отандастар ұғады, Тәуелсіздік – ұлық той! **(сөйлеуді дамыту)** Туда бейнеленген күнді бояу, туды құрастыру. ***(сурет салу, құрастыру)***	
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотрикаңы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет)				

	«Дұрыс-бұрыс» ойыны Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше?. Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту)**				
Серуен	**Желді бақылау** **Мақсаты**: желдің соғу бағытын бақылау. Аңғарымпаздыққа, байқағыштыққа тәрбиелеу. **Жеке жұмыс:** Сұрақтар: 1. Желдің бағытын, күшін қалай біліп, анықтауға болады? 2. Қыста жел қандай болады? **(Сөйлеуді дамыту)** **Еңбек**: Аула сыпырушыға көмектесу. Мақсаты: Үлкенге көмек көрсете білуге тәрбиелеу. **Қ/қозғалыс ойыны**: «Мысық пен тышқан» **Мақсаты:** балаларды шапшаңдыққа әрі шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа үйрету. **Ойын шарты:** Барлық балалар айнала шеңберге тұрып, «тышқан» мен «мысық» таңдайды. «Тышқандар» «мысықтан» қашады, дөңгелек ішінде жүругеде болады . «Мысықты» балалар дөңгелек ішіне н	**Аула сыпырушы еңбегін бақылау.** **Мақсаты:** аула сыпырушының қыс кезіндегі еңбегі, оның жұмысы туралы балаларға түсінік беру. Аула сыпырушының еңбегін бағалап, құрметтеуге тәрбиелеу. **Жеке жұмыс:** **Көркем сөз** Қолына киіп қолғапты, Ауланы ағай сыпырды. Тазалап қарды мұздарды, Бәрімізге ол жол ашты. **Еңбек:** Аула сыпырушыға балабақшаның ауласын сыпыруға көмектесу. Мақсаты: ересек адамдарға қолдан келгенше көмек беруге деген балалардың ынтасын қолдап, еңбекке баулу. **Қ/қозғалыс ойыны:** «Доп кімде?» **Мақсаты:** тапқырлыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Бір бала жүргізуші болады. Бір бала ортада көзін жұмып тұрады. Қойған балалар шеңбер жасап, қолдарын артына ұстап, иықтарын	**Күн көзін бақылау** **Мақсаты:** Күннің көзіне бақылау жасай білуге үйрету. (Қоршаған ортамен таныстыру) **Жеке жұмыс:** **Жұмбақ:** Таңмен көзін ашады, Айналаға сәуле шашады. (Күн (Көркем әдебиет) **Еңбек:** Аққала жасау **Мақсаты:** қармен жұмыс істей білуге үйрету. **Қимылды ойын: «Тышқан аулау»** **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдылыққа, ептілікке, командаға бөлініп ойнауға үйрету. **Шарты:** Ойыншылар 2 командаға бөлінеді. Аз топ қол ұстасып шеңбер жасайды. Олар тышқан ұстаушылар. Қалғандары тышқандар, олар шеңберді айналып жүреді. Тәрбиеші «қақпаны аш » дегенде шеңбердегі балалар қолдарын босатып жоғарға көтеріп тұрады. Тышқандар өтіп жүреді. Тәрбиеші қол шапалақтағанда, шеңбердегілер қолдарын түсіріп, шеңбер ұстай қою	**Қардың қасиетін бақылау** **Мақсаты**: Қар туралы балалардың білімдерін толықтыру. **Жеке жұмыс:** **Көркем сөз:** Аққала Аула сырты, баққа да, Тұрғызамыз аққала Аққаланы айналып, Ойлаймыз біз шаттана. **Еңбек:** Ауладағы қарды күреу көмектесу. **Мақсаты**: Үлкендерге көмектесе білуге тәрбиелеу. **Қимылды ойын: «Бақалар»** **Мақсаты:** Балаларды бақа сияқты секіруге, өлең жолдарн мәнерлеп айтуға үйрету. **Шарты:** Алаңның ортасында үлкен дөңгелек шеңбер сызады немесе дөңгелек форма етіп жуан жіп тастайды. Балалардың бір тобы шеңберді жағалай тұрады, ал қалғандары алаңның екінші бір жағына орналасқан орындықтарда отырады. Орындықта отырған балалармен бірге тәрбиеші мынандай өлең айтады.	

	жібермейді. **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.** .	тақап тұрады (қолдары ішінен қарағанда көрінбеу керек). Сыртта жүрген бала сездірмей, шеңбердің сыртын айналып жүріп, бір баланың қолына ұстатады да өзі алысқа барып тұрады да « болды» дейді. Ортадағы бала көзін ашып, шеңбердің ішінде тұрып, кімде екенін (көзінің т.б) біліп айту керек. Тапса допты алады. Таппаса-басын шайқайды. Сол кезде добы бар бала теріс айналып, допты көрсетеді. Сенде-деген жоғары көтеруі тиіс. **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	керек. Ішінде қалғандары ұстаған тышқан алады. Олар жиналып шеңбер жасауға дайындалады, олар қақпан жасап тышқан ұстаушы болады. Ойын жалғаса береді. **Балалардың өзіндік іс-әреке**	Бақалар басы қалтаңдап, Шоршиды жолда талтаңдап. Бақ-бақ, бақ-бақ, бақ Жүгіреді талтақтап. Шеңберді жағалап дөңгеленіп тұрған балалар бақа сияқты секіреді. Өлең аяқталғаннан кейін, орындықта отырған балалар алақандарын соғады (бақаларды шошытады), бақалар шалшық суға-қызықтан секіреді де жүресінен отыра кетеді. Ойын аяқталған кезде, балалар рөльдерімен алмасады.) **Балалардың өзіндік іс-әреке**	
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз.				

	Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Ертегі оқып беру. «Мақтаншақ қоян» **(көркем қызмет)** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру. Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру**).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды,

	Сүртеді жоның. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Дидактикалық ойын: «Үй жануарлары»** **Мақсаты:** Үй жануарларының дене мүшелерін атауға, ажыратуға үйрету. **Ойын шарты:** Дөңгелене отырып, ғажайып қалтадан үй жануарларын алып, алған жануардың дене мүшелерін атату, олар туралы мейірімді сөздер айту. Балалар малдың төлдері қандай? (әдемі, сүйкімді.) Қалай еркелетеміз? (ботақан, қошақан.) Төлдер қалай ойнайды. (секіреді, жүгіреді.) Мен өлең оқимын, сендер қандай төлдер екенін айтып, қимыл іс-әрекет арқылы көрсетесіңдер. Шөре, шөре лағым, Тентек болмашырағым. Секеңдемей деміңді ал, Селтеңдеме құлағың,- деп нен атаймыз?- Лақты. Қара көзің мөлдіреп, Қызықтырмай қоймайды. Жібек жүнің үлбіреп, Қарасам көз тоймайды. - Бұл не?- Бота. Әукім- әукім, әукешім, Қасиыншы әукешін. Енең әне келеді,	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды ұлттық құндылықтардың қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Сюжетті-рөлдік ойын: «Ауруханa»** **Мақсаты:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу. Қажетті құрал-жабдықтар: халат, бас киім, рецеп жазып беруге қарындаш пен қағаз, фонендоскоп, тонометр, градусник. дәке, мақта, шприц, дәрілер, пинцет, қайшы. **Ойындық рөлдер**: дәрігер, медбике, ауру адам. Ойналатын сюжеттер: «Дәрігердің қабылдауында» «Укол саламыз» **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек. Бір бала ауру адам болады, екі бала ата-анасы болады, медбике укол салады, анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап,өздерін ата-ана рөлінде сезініп, мейірмділікке баулу. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дәріхана»** **Мақсаты**: Балаларда фармаце мамандығына деген қызығушылық туғызу. **Ойын барысы:** Жүргізуші дәріханаға дәрі-дәрмектер алы келеді. Дәріхана қызметкерлер оны сөрелерге қояды. Адамдар дәрі-дәрмектер алу үшін дәріханаға келеді. Шарты:Балаларға дәрі дәрмекпен дәрумендер көмегін қажет екекнің түсіндіріп,қоғамда болып жатқан күнделікті жағдайды жақсы жағынан түсіндіру. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	

	Ақ мамасын береді. - Бұл не?- бұзауым. Қырау-қырау құндызым, Құлдырайды шабады. Жылтыңдаған жұлдызым, Құстай қанат қағады. - Бұл не?- құлыншақ. Балалар әжелерің, аталарың еркелеткенде қандай сөздер айтады?- құлыншағым, қошақаным, ботақаным т.б. **(*сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***				
Балалармен жеке жұмыс	**«Шалқан»** ертегісін драматизациялау. **Мақсаты:** балалардың театрландырылған шараларға деген қызығушылығын ояту. Балаларға арналған міндет: кейіпкерлердің эмоциясын жеткізе отырып, балаларды саусақпен қимылдауға үйрету. ***(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)*** К.Адия, Әмір, Асаналиге «шалқанның» суретін боят қызу. ***(сурет салу)***	Ерден мен Елназарға «Қар ханшайымы» ертегісіндегі кейіпкерлерді бояту. ***(сурет салу)*** Қалған балаларға еркін тақырыпта мүсіндету. ***(мүсіндеу)***	Искандерға тақпақ жаттату. **«Отан»** Отан деген-атамекен, Отан деген-туған жер. Отан-ана, Отан-үлкен, Қазақстан туған ел. **Мақсаты:** өлеңдегі сөздерді анық айтқызу, тілін дамыту. *(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)* М.Адия-дайын бөлшектерден «Туды» құрастыру. ***(құрастыру)***	Сабина, Мирас және Сардарға дәрігердің сөмкесін бояту. ***(сурет салу)*** Айсұлу, Айгерім, Әмина, Фатимаға – дәрігердің сөмкесі мүсіндету. ***(мүсіндеу)***	
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынған қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***				
Серуен	Таза ауада тыныс алу. Табиғатқа қызығушылықпен қарау.	Таза ауада тыныс алу.Серуенге қызығушылығын арттыру.	Таза ауада тыныс алу. Серуенге қызығушылығын арттыру. Қыс туралы	Таза ауада тыныс алу. Серуенге қызығушылық туғызу.	

	Қыс туралы әңгімелесу (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Мысық пен тышқан» **Мақсаты:** балаларды шапшаңдыққа әрі шыдамдылыққа,ұйымшылдыққа үйрету. **Ойын шарты:** Барлық балалар айнала шеңберге тұрып, «тышқан» мен «мысық» таңдайды. «Тышқандар» «мысықтан» қашады, дөңгелек ішінде жүругеде болады . «Мысықты» балалар дөңгелек ішіне н жібермейді. **(дене шынықтыру**)**	(Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Көліктер» **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдыққа, қырағылыққа баулу. **Ойын шарты:** Балалар шеңберге жиналады. Тәрбиеші шеңбердің ортаына тұрып, ойын ережесінің орындалуын бақылайды. Балалар машинаның өте жоғары жылдамдықпен жүргенін елестету арқылы «вжик» деген дыбыс шығарылады. **(дене шынықтыру**)**	әңгімелесу. (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Аюдың апанында» **Мақсаты:** балалардың сөздік қорын дамыта отырып,қимыл-қозғалыс іскерліктерін жетілдіру. **Ойын шарты**: Бір бала бөлме ортасында орындыққа отырады. (аю) Қалған балалар бөлме ішінде ақырын жайлап басып,төмендегі өлең жолдарын қайталайды: Әне аюдың апаны, жатыр онда дәу аю. Жайлап басып барайық, саңырауқұлақ ,бүлдіргенді, Білдіртпей біз алайық. Ұйықтап жатқан аюды, оятып біз алмайық. Соңғы өлең жолдарын айтқан кезде аю, оянып кетіп балаларды ұстау үшін қуады. **(дене шынықтыру**)**	(Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Аңшылар мен қояндар» **Мақсаты:** Балаларды қоян болып секіруге, аңшыдан қорғануға үйрету. **Шарты:** Алаңның бір жағына аңшы, келесі жақта қояндарға орын белгіленеді. Әрбір үйде 2-3 қоян болады. Белгі бойынша қояндар үйінен шығып, жайылымда қос аяқтап, секіріп жүреді. Тәрбиеші: « Аңшы» дегенде қояндар үйлеріне жүгіреді. Аңшы бала оларға доп лақтырады. Доп тиген қояндар атылған болып саналады. Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады. **(дене шынықтыру**)**	
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				
	Ата-аналарға арналған кеңес: Үйде баланың өзі киініп, өзі шешінуін қадағалап, талап етіп отыруды түсіндіру.	**Ата-аналарға арналған кеңес:** Балабақшаға кешікпей келулерін ескерту. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге	**Ата-аналарға арналған кеңес:** Балалардың тазалығы жайлы әңгімелесу .	**Ата-аналарға арналған кеңес:** Балаларды ауа-райына байланысты киіндіруді ескерту. **«Күн аяз болғанда ата -**	

		қайтуы.		**ананың жеті қателігі»**	

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақшасы ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 19.12-23.12.2022 жыл III апта

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 19.12.2022**	**Сейсенбі 20.12.2022**	**Сәрсенбі 21.12.2022**	**Бейсенбі 22.12.2022**	**Жұма 23.12.2022**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу (сөйлеуді дамыту-коммуникативті іс-әрекет).				
	Күн тәртібін еске салу. «Менің сүйікті ойыншығым» **Мақсаты:** өзіңін сүйікті ойыншығын сиппатай білуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	Ауа-райына сай киіндіру. «Бүгін ауа-райы қандай? **Мақсаты:** Табиғат пен табиғат күнтізбесіндегі ауа- райы жағдайының /аяз, қыс / бақылау нәтижелерін айта білуге үйрету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаға ортамен таныстыру)**	**«Сен не киіп келдің?» Мақсаты:** Киім атауларын дұрыс айтады. Сөйлем құрастырады. Сөз ішінде қазақ тілінде тән дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтырады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	Балабақшаға келе жатқанда байқаған қыс мезгілінің ерекшеліктері туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаға ортамен таныстыру)**	**«Балақай, балабақшаға кіммен келдің? Мақсаты:** Үйдегі жақындарын атап айтқызу, балабақшаға немен келді, айналасында қандай өзгерістер байқағаны туралы айтқызу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					

Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойыны:** «Ретке келтіру» **Мақсаты:** балалардың қоршаған әлем туралы түсініктерін кеңейту. **Ойын шарты:** берілген суреттердің арасынан біреуін таңдайды. **Мысалы:** тоңазытқыштың суретіне; сүт, шұжық, қатық , етті орналастыру. ***(қоршаған ортамен танысу)***	**Үстел үсті ойыны:** «Домино» Жабайы жануарлар. **Мақсаты:** Балалардың жабайы жануарлары туралы білімдерін бекіту: піл, түлкі, аю т.б.жануарлардың ерекшеліктерін атап өту. **Ойын шарты:** Ойын барысында балалар бір-біріне ұқсас жабайы жануарларды тауып бір-біріне тізбектеп жалғау керек. ***(қоршаған ортамен танысу)***	**Үстел үсті ойыны:** «Түрлі түсті дөңгелек» **Мақсаты:** балаларды түстерді салыстыра білуге, білім мен түстер жүйесін нығайтуға үйрету. **Ойын шарты:** балалардың алдына түрлі-түсті дөңгелектер салынған карточка беріледі. Сол дөгелектерге сәйкес түрлі-түсті фишкаларды қойып шығу керек. ***(математика негіздері)***	**Үстел үсті ойыны:** «Түрлі түсті пирамида» **Мақсаты:** шаманы қабылдауды дамыту. **Ойын шарты:** үлкеніне кішісіне қарай пирамиданы жинау. ***(математика негіздері)***	**Үстел үсті ойыны: «Мозайка»** **Мақсаты:** Балаларға ұсақ суреттерден бір мазмұнды сурет құрастыруды үйрету, әңгіме құрастыра білу, тіл байлығын, ой-өрісін дамыту, әр түрлі мазмұнды суреттер құрастыруға деген балалардың қызығушылығын арттыру. **Ойын атрибуттары:** көлік түрлеріне, әр түрлі ертегілерге байланысты суреттер. **Ойынның барысы:** Балалар үстел үстіндегі әр түрлі суреттердің қиықтарынан (текшелерінен) бір мазмұнды сурет құрастырады. Сурет не жайында екенін әңгімелеп айтады. ***(құрастыру, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***
Таңертенгі жаттығулар	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затпен орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Жоғары». Б.қ.: қолды арт жаққа таяп, орындықта отыру. Қолды екі жақпен жоғары көтеру, жоғарыға қарау. Б.қ.: «төмен», – деу. (6 рет қайталау). 2. «Қара». Б.қ.: Осылайша қолды белге қою. Оңға бұрылу, артқа – б.қ.Осылайша екінші жаққа орындау. (3 рет қайталау.) 3. «Отыр және тұр». Б.қ.: Осылайша қолды артқа қою. Тік тұрып, жоғары қарау – б.қ.Аяқты қозғалтпай. (6 рет қайталау.) 4. «Абай бол».				

	Б.қ.: қолды төмен түсіріп, орындыққа таяу тұру: орындықтың үстіне шығып тұру, орнықты орындықтан түсу. (6 рет қайталау). 5. «Секіру, жүру». Б.қ.: алдыңғы жаттығудағыдай. Екі аяғымен орындық бойына секіру (3-4 м). Бір орында тұрып жүру. (4 рет қайталау) **(дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. ***(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(көркем әдебиет, **қоршаған ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. ***(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. ***(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. ***(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдасты-рылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: **«Ағаш»** Аулада ағаш жайқалады, Жап-жасыл оның жапырағы. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)***	**Саусақ жаттығуы:** **«Саусақ санау»** Балаға қарама-қарсы отырып, тәрбиеші көрсетіп отырады, қолдарды құлыпқа ұқсатып түйеді. Саусақтарын кезек-кезек создыра	**Саусақ жаттығуы** **«Саусақтар жүреді»** Саусақтар жүреді. Екі саусақпен 5-ке дейін ту және кері санап, алға-артқа жүреді. ***(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)***	**Саусақ жаттығуы:** **«Менің отбасым»** Бас бармақ – ата Сұқ саусақ – әже Ортан терек – әке Шылдыр шүмек – ана Кішкене бөбек – мен ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен***	**Саусақ жаттығуы:** **«Гүл»** Балалар қолдарын көтеріп, саусақтарын біріктіріп, жабылып тұрған гүлдердің бүршіктерін келтіреді. Жайл саусақтарын ашып, алақандарын жайып «гүлдің ашылғанын» көрсету.

		көрсетіп, Кел, санайық санамақ, саусақтарға қарап ап. Басбармақ, Балан үйрек, Ортантерек, Шылдыршүмек, Кішкенебөбек. Бала қозғалыстарды қайталайды. ***(дене шынықтыру**)***		***танысу)***	Төмендегі тақпақты қайталау Міне, гүлдің бүршіктері, Ашылады әдемі. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)***
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Тепе-теңдікті сақтау.** Тепе-теңдікті сақтай отырып, бір-бірінен 10 см қашықтықта орналасқан тақтай бойымен, еңіс тақта бойымен (20-30 см) жүру дағдыларын қалыптастыру; **Сапқа қайта тұру.** Сапқа бір-бірден, шеңберге шағын топтармен және барлық топпен қайта тұру дағдыларын қалыптастыру (тәрбиешінің көмегімен, бағдар бойынша).	**Қазақ тілі** **Мақсаты:** Үйлесімді сөйлеу: 1) қарапайым сұрақтар қоюға және оларға қарапайым сөйлемдермен жауап беруге үйрету, қарапайым сөйлемдер құрастыру, жақын жерде, 2-3 сөйлемде орналасқан қыс мезгілінің қысқаша сипаттамасы; 2) қарапайым мәтіндердің қысқаша мазмұнын тыңдауға және түсінуге, айтуға және қайталауға, өлеңдерді жатқа оқуға үйрету. **Сөздік минимум** бір, екі, үш «Менің Отаным» постері. «Суретті таңда»	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Тепе-теңдікті сақтау.** Тепе-теңдікті сақтай отырып, бір-бірінен 10 см қашықтықта орналасқан тақтай бойымен, еңіс тақта бойымен (20-30 см) жүру дағдыларын қалыптастыру; **Сапқа қайта тұру.** Сапқа бір-бірден, шеңберге шағын топтармен және барлық топпен қайта тұру дағдыларын қалыптастыру (тәрбиешінің көмегімен, бағдар бойынша).	**Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау Ересектердің орындауындағы және аудио-бейнежазбадан музыка тыңдауға үйрету. Музыкалық шығарманың көркем құралдарын: дауысы (ақырын-қатты), қарқыны (жылдам-баяу), көңіл-күйі (мұңды, көңілді және т.б.) байқауға үйрету. Ән айту. Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Музыканың басталуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындау, қимылдарды өзбетінше бастау және аяқтау.	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Тепе-теңдікті сақтау.** Тепе-теңдікті сақтай отырып, бір-бірінен 10 см қашықтықта орналасқан тақтай бойымен, еңіс тақта бойымен (20-30 см) жүру дағдыларын қалыптастыру; **Сапқа қайта тұру.** Сапқа бі бірден, шеңберге шағын топтармен және барлық топп қайта тұру дағдыларын қалыптастыру (тәрбиешінің көмегімен, бағдар бойынша).

		дидактикалық ойын		Балалардың билейтін музыкаға сәйкес би қимылдарын өзбетінше орындауына, таныс би қимылдарын ойындарда қолдануына мүмкіндік беру.	
	Суретке қарап әңгіме құрастыру. Қыста қандай ойындар ойнауға болады? **Мақсаты:** Балалардың ойын тыңдау, суреттер арқылы ойын түрлерімен танстыру. ***(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)*** Шаңғының суретін бояту, шананы ермексаздан мүсіндету. ***(сурет салу, мүсіндеу)*** **Қим. ойын:** «Тым-тырақай» **Мақсаты:** балаларды санамақ айтуға үйрету. **Шарты:** Ойнаушы балалар шеңберге тұрады да, бір баланы санамақ айтып, ортаға шығарады. Балалар тәрбиешінің белгісімен: Ал, кәнеки балалар, Бір, екі, үш-деп санаңдар Бір, екі, үш— Ал тараңдар-деп Жан-жаққа бытырай	Дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту **ла-ла-ла** Ажар жақсы бала, **қа-қа-қа** бақылдайды бақа. Тіл ұстарту жаттығуын жасату. ***(қазақ тілі)*** **Дидактикалық ойын:** «Бізге кім келгенін тауып ал» **Мақсаты:** Айтылу мен есту жағынанан бірдей сөздерді айыра білуге, дауыс ырғағын қадағалай білуге дағдыландыру. Кебір заттардың аттарын бекіту. **Ойын барысы:** « Мө-мө-мө, бұл не мөңіреп жатқан Аслан?» дейді тәрбиеші. «Мяу, мяу Айгерім саған келіп тұрған не?» «Айдынға біреу келді де пи-пи деді. Ол не?» «Ал, қазір Нұрай одан не тығылып	Балалардың қалауы бойынша топтағы қалаған ойыншығын алуына жағадай жасап ойнату. Таңдаған ойыншығының суретін салғызып жапсырту. ***(сурет салу, жапсыру)*** **Дид. ойын:** «Не жоқ?» **Мақсаты:** Балалардың зейінін, есте сақтау қабілетін дамыту. **Шарты:** ойыншықтарды қатар-қатар қойып, балалардың назарын ойыншықтарға аударады. Осыдан кейін балалар көздерін жұмып отырады. Осы кезде тәрбиеші ойыншықтардың біреуін алып қояды. Балалар көздерін ашып, қай ойыншықтың жоқ екенін табады. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)***	**«Қар қандай болады?»** Ертегісін тамашалау. **Мақсаты:** ертегі оқиғасын өз сөзімен атып беру. ***(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)*** Қысқы орман топпен жұмыс. Акварельмен сурет салу. Қар түіршіктерін ермексаздан жасату. ***(сурет салу, мүсіндеу)*** **Дид. ойын:** «Жұбын тап» **Мақсаты:** геометриялық пішіндерді ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру; білімдерін бекіту, ойлау қабілеттерін дамыту. **Құрал-жабдықтары:** әртүрлі ретте орналасқан геометриялық пішіндердің суреттері. **Мазмұны:** Балаларға геометриялық пішіндер орналасқан суреттерді	Әртүрлі құрылыс заттарын пайдаланып, балалардың қалуы бойынша әртүрлі құрылымдар жасауды ұсыну. ***(құрастыру)*** **Қим. ойын:** «Тышқан аулау» **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдылыққа, ептілікке, командаға бөлініп ойнауға үйрету. **Шарты:** Ойыншылар 2 командаға бөлінеді. Аз топ қол ұстасып шеңбер жасайды. Олар тышқан ұстаушылар. Қалғандары тышқандар, олар шеңберді айналып жүреді. Тәрбиеші « қақпаны аш » дегенде шеңбердегі балалар қолдарын босатып жоғарға көтеріп тұрады. Тышқандар өтіп жүреді. Тәрбиеші қол шапалақтағанда, шеңбердегілер қолдарын түсіріп, шеңбер ұстай қою керек. Ішінде қалғандары ұстаған тышқан алады.

	қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң тәрбиеші бір, екі, үш деп санағанша балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. ***(математика негіздері)***	тұрғанынын айтады» Тәрбиеші өз дауыс ырғағын өзертіп үлкен әлде кішкентай тышқанның даусы шықта ма деп сұрайды. Ойын осылайшы жалғаса береді. Мысықтын суретін бояу, балапанды ермексаздан мүсіндеу. ***(сурет салу, мүсіндеу)***		тарату. Үлгі ретінде бір суретті көрсетіп, дәл осындай суреттін жұбын табуды ұсыну. Суреттердің дұрыстығын тексеру үшін оларды салыстыру. ***(математика негіздері)***	Олар жиналып шеңбер жасауға дайындалады, олар қақпан жасап тышқан ұстаушы болады. Ойын жалғаса береді. ***(дене қозғалысы)*** Ірімшіктін сурет салу, тышқанға арнап ермексаздан тары жасау. ***(сурет салу, мүсіндеу)***
Серуенге дайынды	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотористерді дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет) **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше?. Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! (сөйлеуді дамыту)				
Серуен	Алғашқы қарды бақылау **Мақсаты:** Жерге түскен қарға сипаттама беру, бақылау жүргізуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту)*** **Еңбек**: Күректерді жинау. **Мақсаты:** Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)***	Терезеден адамдардың қысқы қалың киімдерін бақылау. **Мақсаты:** Адамдардың қысқы қалың киімдерін атай білуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Топтағы гүлдерді қопсытып, су құю. **Мақсаты**: бөлме гүлдерін күте білуге	Қысқы ағаштарды бақылау **Мақсаты:** Қысқы ағаштардың басқа жыл мезгіліндегі ағаштардан айырмашылығын айыра білуге үйрету**.** ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Ойын алаңын қардан тазалауға көмектесу**.** **Мақсаты:** Еңбекке, тазалыққа баулу.	Күннің қатты аяз соғып, суытуын бақылау **Мақсаты:** күннің суытуын бақылай білуге үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Аула сыпырушының еңбегін бақылау. **Мақсаты:** үлкендердің еңбегін бағалай білуге тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)***	Қарғаның тамақтануын бақылау **Мақсаты:** Қарғаның тамақтануын көрсету, қыста тамақты жерге бермей, арнайы жемсауытқа салуға үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Құстарға жем беру. **Мақсаты:** құстарға қамқор бола білуге үйрету. ***(еңбек әрекеті)***

	Жеке жұмыс **Көркем сөз:** Жұмбақ Қалбалақтап ұшады. Қанаты талып, Жерді барып құшады. (Қар) ***(көркем әдебиет)*** **Жеке жұмыс.** Қыс мезгіліне арналған өлеңде айту: Аппақ, аппақ, жапалақтап, Қар жауады тынбастан... **Қим. ойын**: «Кім баяу?» **Мақсаты:** балаларды баяу және аяқтың үшымен жүруге үйрету. **Шарты:** Балалар тәрбиешімен бірге жүріп келе жатыр. Күтпеген жерден ол: «Ал, енді көрелік, сендердің іштеріңнен кім өте баяу, аяқтың ұшымен жүре алады. Міне, былай», – дейді. Балалар аяқтарының ұшын көтеріп, мүмкіндігінше жай жүруге тырысады. Олар сол жүріп келе жатқан бағытта жүруді жалғастыра береді. Тәрбиеші білдірмей бір жаққа қарай шегініп:	тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз** Далада қар борайды, Ақ мамыққа орайды. Мұз болады, қатады, Жып-жылтыр боп жатады. ***(көркем әдебиет)*** **Жеке жұмыс:** Әмина, Мирас, Н.Айаруға қысқы еңбек түрлерін айтқызу. **Қим. ойын:** «Аңшылар мен қояндар» **Мақсаты:** Балаларды қоян болып секіруге, аңшыдан қорғануға үйрету. **Шарты:** Алаңның бір жағына аңшы, келесі жақта қояндарға орын белгіленеді. Әрбір үйде 2-3 қоян болады. Белгі бойынша қояндар үйінен шығып, жайылымда қос аяқтап, секіріп жүреді. Тәрбиеші: «Аңшы» дегенде қояндар үйлеріне жүгіреді. Аңшы бала оларға доп лақтырады. Доп тиген қояндар атылған болып	***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз.** Балалар шықты далағы, Ойнап, күліп жүр енді. Шаналармен озады, Аққаланы соғады. ***(көркем әдебиет)*** **Қим. ойын:** «Қу түлкі» **Мақсаты:** балаларды ептілікке, шапшандыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Балалар бір-біріне бір адымдай ара қашықтықта тұрады (шеңбер жасап). Балалар көздерін жұмып тұрады. Тәрбиеші шеңберді айналып жүріп білдіртпей бір баланы түртеді. Сол бала түлкі болады. Балалар көздерін ашып бір-біріне мұқият қарайды. Қу түлкі сен қайдасың? Үш рет айтқанда қу түлкі ортаға қолын көтеріп мен мындамын деп жүгіріп шығу керек. Барлық балалар жан-жаққа қашады. Қу түлкі ұстап алуы керек. ***(дене қозғалысы)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеттері.**	**Жеке жұмыс** **Көркем сөз**. Аяз қысып, Өрнек сызып, терезені торлайды. Қарға омбығып, Бет домбығып, Сырғанап балалар ойнайд ***(көркем әдебиет)*** **Жеке жұмыс.** Жұмбақ жасыру. Тісі жоқ тістеп алады, Қолы жоқ сурет салады. (Аяз) **Қ/қозғалыс ойыны:** «Көлеңке» **Мақсаты:** балалардың қимыл-қозғалыс, ойлау қабілетін дамыту **Ойын шарты:** Көлбең-көлбең көлеңкем, Көлбеңдеген көлеңкем. Аю қалай жүреді, Кім көрсете біледі? Айнұр шығып сен көрсет. Тәрбиеші балаларды кезектеп атап,ортаға шығарып түрлі жануарлардың жүрісін салып көрсетуді сұрайды. ***(дене қозғалысы)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Жұмбақ Қыс айында, мұз айында Жүгірсе зыр етеді. Бір адамды екеу ара Көтеріп ап кетеді. (Коньки) ***(көркем әдебиет)*** **Жеке жұмыс:** Тақпақтар жаттату. Өкпелетсе анасы, Өкпелетсе ағасы. Айтам дейді «әжеме», Әжесінің баласы. **Қим. ойын:** «Көжектер мен түлкі» **Мақсаты:** балаларды шапшандыққа, ұйымшылдыққа үйрету. **Ойын шарты:** Бір бала түлкі болып сайланады, қалған балалар көжек бет пердесін киіп, дөңгелене отырады. **Ойын жүргізуші:** Көжектерім тұршы, беттеріңді жушы Ну орманға барайық,тамақтанып алайық. **Қоян:** Жалмандаған қу түлкі,келіп қапты орманнан. Көжектерім қайда? - деп, еріп келеді соңымнан. Көжектер ән ырғағымен секіріп, қаша жөнеледі,

	«Ал, енді бәрің маған қарай жүгіріңдер», – дейді. Балалар тәрбиешіге қарай жүгіріп, оны қоршап алады, ал ол балалармен әңгімелеседі, олардың жаттығуды жақсы тырысып орындағандарын айтады. ***(дене қозғалысы)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	саналады. Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады. ***(дене қозғалысы)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.** .			түлкі қуады. ***(дене қозғалысы)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретімен ағытамыз. - Киімдерді рет-ретімен шешіп орнына іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Шалбарымызды шешіптопқа киетін киімдерімізді киеміз. Киімдерді бүктеп қоямыз.***(сөйлеуді дамыту, еңбек әрекеті).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Тамақты шашпай ішіп үйренеміз».** (сөйлеуді дамыту)				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек бас жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Ертегі оқу. «Әнші қоян»** **Мақсаты:** Балаларға шын көңілден шаттық көңіл күй сыйлау.Балаларды ертегінің мазмұнын дұрыс түсініп, сұраққа жауап беруге үйрету. Ертегі кейіпкерлерінің іс — әрекетін сезіну және одан әсер алу, қызығушылық әрекетін қабілеттерін ояту.Ертегілер арқылы балаларды адамгершілікке,мейірімділікке және адалдыққа тәрбиелеу. **(көркем әрекет)**				

	Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Жуынып болғанда, Жүреді қолдарда.*(орамал)* **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Қалтамда жатыр тісі бар, Тістемей-ақ істер ісі бар. /тарақ/ **(сөйлеуді дамыту).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (Вариативтік, жеке қосымша бағдарлама)	**Сюжетті рөлді ойын: «Шаштараз»** **Мақсаты:** Шаштараз мамандығы жайлы білімдерін кеңейту, Әйелдер залы, ерлер залы. Олардың айырмашылығын білу. Шашатарды қию, сәндеу. **Шарты:** «Анасы қызын шаштаразға апара жатыр» «Әкесі ұлын шаштаразға »	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды ұлттық құндылықтардың қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Сюжетті рөлді ойын:** «Дүкен » ойыншықтар **Мақсаты:** Мамандық-тар туралы білімдерін кеңейту, ойын барысында сатушы мамандығы жайлы білімдерін тиянақтау. Ойынды ролдерге бөліп ойнауға үйрету. **Керекті құралдар:** сөрелер, сатушы, ойыншықтар, касса, ақша, сатып алушылар. **Шарты:** Сатушы және бала,сөйлейтін	**Дидактикалық ойын:** «Үй терезесін жабайық» **Мақсаты:** Түстеріне қарай терезелерді ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту. **Шарты:** Қағаздан қиылған, терезесі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Түстерді ажырата отырып, терезелерді жабуды ұсыну. ***(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)***	**Сюжетті рөлді ойын:** «Дүкен. Киімдер бөлімі» **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылық-тарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **Керекті құрал-жабдықтар:** сөрелер, таразы, касса, ақша, киімдер**.** **Шарты:** Баласына әр түрлі мезгілге арналған киімдер алып беру. Ата-

	«Қуыршақтарға арнап әдемі шаш үлгілерін жасаймыз» «Өзімізге арнап шаш үлгісін жасаймыз» Соны мен қатар балалар шаштаразшының жұмысын бағалайды. **(*сөйлеуді дамыту)***		ойыншық рөлін ойнау, бала өзі жалғыз дүкенге келеді және оған сөйлейтін ойыншық кездеседі ол оған жалғыз жүруге болмайтының және ата-анасының рұқсатынсыз алуға болмайтынын айтады. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)***		ана рөлін сомдау. Киімді дұрыс тандай білуге баулу**.** ***(сөйлеуді дамыту, қоршаға ортамен таныстыру)***
Балалармен жеке жұмыс	**Ибрагимге тақпақ жаттату.** Келді жаңа жылымыз, Құтты болсын баршаға. Шыршамыз тұр ортада, Тойлайықшы шаттана. **Мақсаты:** сөздерді анық айтқызу, тілін дамыту. ***(сөйлеуді дамыту)*** Айгерім- шыршаны жапсыру ***(жапсыру)***	Фатимамен жыл мезгілдері туралы әңгімелесу. **Мақсаты:**Табиғат құбылыстарын атау. Баланың есте сақтау, ойлау қабілетін, зейінін дамыту. ***(сөйлеуді дамыту)*** Дәуіржанға қар түйіршіктерін салғызу. ***(сурет салу)***	«Тез ойла» **Мақсаты:** Балалардың заттарды салыстыру, оң жақ, сол жақ сияқты түсініктерін дамыту. ***(математика негіздері)*** М.Адия- мозайка. Шыршаны безендіру. ***(жапсыру)***	Н.Айарумен қысқы ойындар жайлы әңгімелесу. **Мақсаты:** суретке қарап өз ойын толық жеткізе білуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту)*** Сафияға, Асаналиге шананың суретін боятқызу. ***(сурет салу)***	Нұрасылға түстерді жаттатқызу. ***(математика негіздері)*** Қысқы киімдерді тауып боя ***(сурет салу)***
Серуенге дайынды	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынған қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту)***				

Серуен	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Ұшақтар» **Шарты:** Балаларды ойын алаңына еркін тұрғызу. Тәрбиеші өзі ұшақ болып ұшып көрсетеді. Тәрбиеші: «Ұшақтар ұшады!» – деген кезде барлық бала ұшақ болып ұшады. «Ұшақтар қонады!» дегенде барлық бала өз орындарына келіп қона бастайды. Тәрбиешінің бастауымен ойын жалғасады. ***(ойын қызметі)***	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Доп кімде?» **Шарты:** Бір бала жүргізуші болады. Бір бевала ортада көзін жұмып тұрады. Қойған балалар шеңбер жасап, қолдарын артына ұстап, иықтарын тақап тұрады (қолдары ішінен қарағанда көрінбеу керек). Сыртта жүрген бала сездірмей, шеңбердің сыртын айналып жүріп, бір баланың қолына ұстатады да өзі алысқа барып тұрады да « болды» дейді. Ортадағы бала көзін ашып, шеңбердің ішінде тұрып, кімде екенін (көзінің т.б.) біліп айту керек. Тапса допты алады. Таппаса-басын шайқайды. Сол кезде добы бар бала теріс айналып, допты көрсетеді. Сенде-деген жоғары көтеруі тиіс. ***(ойын қызметі)***	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Ит пен қоян» **Мақсаты:** Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. **Шарты:** Ойын жазық алаңда ойналады. Бір бала ит болады да, қалғаны қоян болады. Бұдан кейін « ит», «қояндарды» қуып ұстауға тырысады. Өзі ұстаған балалардың барлығын итке айналдарды. Сөйтіп барлық қояндар итке айналғанша ойын жалғаса береді. ***(ойын қызметі)***	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Күн мен жаңбыр» **Шарты:** Балалар ашық алаңда еркін ойнап жүреді, гүл тереді, көбелек қуады, секіреді, жүгіреді. Тәрбиеші «Жаңбыр жауды!» дегенде балалар пана іздеп, үйшіктерге тығылады. Тәрбиеші «Күн шықты!» дегенде балалар қайта алаңға шығып, ойындарын жалғастырады. ***(ойын қызметі)***	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Қу түлкі » **Шарты:** Балалар бір-біріне бір адымдай ара қашықтықта тұрады (шеңбер жасап). Балалар көздерін жұмып тұрады. Тәрбиеші шеңберді айналып жүріп білдіртпей бір баланы түртеді. Сол бала түлкі болады. Балалар көздерін ашып бір-біріне мұқият қарайды. Қу түлкі сен қайдасың? Үш рет айтқанда қу түлкі ортаға қолын көтеріп мен мындамын деп жүгіріп шығу керек. Барлық балалар жан-жаққа қашады. Қу түлкі ұстап алуы керек. ***(ойын қызметі)***

Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				
	Ата-аналарға кеңес: Баланы үйде аяқ киімін оң, теріс деп үйрету.	Ата-аналарға кеңес: Жаңа жылға байланысты қолөнер жасап әкелу.	Медбике кеңесі: **«Балаларды тазалыққа тәрбиелеу»**	Ата-аналарға кеңес: Ертеңгілікте айтатын тақпақтарын үйде қайталау.	"Жаңа жылдық костюмдер" жеке әңгімелесу (костюмдер туралы кеңестер).

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақшасы ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастан бастап
Жоспардың құрылу кезеңі: 26.12-30.12.2022 жыл IV апта

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 26.12.2022**	**Сейсенбі 27.12.2022**	**Сәрсенбі 28.12.2022**	**Бейсенбі 29.12.2022**	**Жұма 30.12.2022**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***				
	Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту.	Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру туралы ата-аналармен жеке әңгімелесу.	Балалардың көңіл күйі , тазалығы дене денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу.	Ата-аналарға балалардың кітапқа қызығушылығын арттыру тақырыбында кеңес беру.	Балабақшаға келер жолда не көргенін, далада ауа-райы қандай болып тұрғанын сұрау.
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойыны:** «Заттарды салыстыру» **Мақсаты:** Балаларды заттар мен шамаларды салыстыра білуге үйрету. Ұғымдардың мағынасын түсіндіріп, бір-бірінен ажыратуға баулу. Ойын-тілін танымдық әрекетін дамытып, баланы өзін қоршаған ортаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **Ойын атрибуттары:** суреттер, ойыншықтар. **Ойынның барысы:** Балалар әр түрлі	**Үстел үсті ойыны: «Мозайка»** **Мақсаты:** Балаларға әр турлі заттар, геометриялық пішіндер құрастыруды үйрету, түстерімен таныстыру, балалардың ой-қиялын дамыту, еңбек-сүйгіштікке тәрбиелеу. **Ойын атрибуттары:** мозаика ойыншықтары. **Ойынның барысы:** Тәрбиеші мозаика бейнеленген көрнекіліктерді (ойыншықты) көрсетіп,	**Үстел үсті ойыны: «Кезек»** **Ойын барысы:** Сурет, карточкаларды немесе қандай да бір затты кезекке тұрғызу. **Мысалы:** тіс дәрігеріне, шаштаразға. Балалар артқа қарап тұруын сұраймыз да, қандай-да бір затты алып тастап, қайтадан «Кім кезектен қашып кетті?» — деп сұраймыз. Қайтадан ары қарап тұруын сұраймыз, карточкалардың орнын ауыстырып, «Кім кезегін	**Үстел үсті ойыны:**«Жоғалған зат» **Ойын барысы:** Үстелдің үстіне бірнеше з қойылады. Бала оларға мұқият қарап алған соң, теріс қарап тұрады. Үстелден бір зат алып тасталынады. Бала қай заттың жоғалып кеткенін табу керек. Заттардың сан ақырындап өсіруге болады *(қоршаған ортамен таныстыру)*	**Үстел үсті ойыны: «Жақсы және жаман деген не?» картотека Мақсаты:** қоғамдық орындардағы мінез құлық ережелерімен таныстыру, адамдардың іс-әрекеттерін талдауға және оларға баға беруге үйрету. *(қоршаған ортамен таныстыру)*

	заттарды салыстырады, суретін салады, айырмашылығын белгілері бойынша айтады. Жуан - жіңішке Жалпақ - жіңішке Биік - аласа Үлкен -кіші Ұзын -қысқа ұғымдарын біліп үйренеді. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) математика негіздері)***	бұл-мозаика деп аталатынын, одан геометриялық пішіндер, заттар құрасытруға болатынын айтады. Балаларға өрнектердің түсі үйлесімділігіне көңіл бөліп, заттардың пішініне сәйкес орналастыра білуге бағыт беріледі. ***(математика негіздері)***	шатастырып алды?» — деп сұраймыз. Содан кейін карточкаларды төңкеріп, «Көбелек қайда ұйықтап жатыр?», «Піл қайда ұйықтап жатыр?» және т.б сұраймыз. ***(қоршаған ортамен таныстыру)***		
Таңертенгі жаттығулар	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затсыз орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1.«Құстар» («Торғайлар», «Қаз»). Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды артта ұстау (төмен түсіру). Қолды екі жаққа созып, бұлғау – қанаттарын сермеу, қолды түсіру. Қолдыбаяу түсіру және «шық-шық», «қақ-қаққақ». 2. «Сағат сыртылдайды». Б.қ.: аяқты алшақ қою, қолды белге қою. Алға, төмен иілу, «бом», – деп, түзу тұру (6 рет). 1. «Жоғары созыл». Б.қ.: өкшемен отырып, қолды белге қою. Тізерлеп отырып, созылып, жоғарыға қарау, б.қ.-қа оралу, «отырдық», – деп айту(5-6 рет қайталау). 4. «Құламақ». Б.қ.: Осылайшаалға, артқа шайқалу (бір жақтан екінші жаққа). 3-4 рет шайқалғаннан кейін тоқтау, демалу (4-5 рет қайталау). 5. «Қоян». Б.қ.: аяқты сәл ашып, қолдың шынтақтан бүгіп тұру. 10-15 рет секіру және бір орында тұрып жүру. Жеңіл секіру (3-4 рет қайталау). 6. «Шар». Б.қ.: осылайша шар үрлеу және оны жоғары ұшыруды салу. (4-6 рет қайталау.) **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғыасалдындақолдарынуу,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарыжуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарыжуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарыжуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.

	қолдысүртужәнеорамалдырнынаілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. ***(көркем әдебиет, қоршағ ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын біл дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. ***(көркем әдебиет, қоршағ ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын біл дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кей алғыс айту)	**Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. ***(көркем әдебиет, қоршағ ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын біл дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкен сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту	**Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. ***(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын біл дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кей алғыс айту)	**Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. ***(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенд сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдасты-рылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: **Саусақтардың амандасу** Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап амандасады - Сәлеметсіңбе, Балаң үйрек! - Сәлем, Ортан терек! - Амансыңба, Шылдыр шүмек! - Қалың қалай, Кішкене бөбек! (Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады) ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	**Саусақ жаттығуы:** **«Менің отбасым»** Бас бармақ – ата Сұқ саусақ – әже Ортан терек – әке Шылдыр шүмек – ана Кішкене бөбек – мен ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	**Саусақ жаттығуы:** **«Кірпі»** Момақанмын алайда, (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	**Саусақ жаттығуы:** **«Көмекшілерге алғыс білдіру»** - Рахмет саған, көздерім, сендер бәрін көресіңдер. (көзерін қолмен басу) - Рахмет саған, құлақтарым, сендер бәрін естисіңдер. (құлақтарын ұстау) - Рахмет саған, қолдарым, сендер бәрін істейсіңдер. (шапалақтау) - Рахмет саған, аяқтарым, енді, сендер топылдатып жүресіңдер. (топылдату) ***(сөйлеуді дамыту және***	**Саусақ жаттығуы:** **«Саусақтардың амандасуы** Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап амандасады - Сәлеметсің бе, Балаң үйрек - Сәлем, Ортан терек! - Амансың ба, Шылдыр шүмек! - Қалың қалай, Кішкене бөбе (Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады) ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***

				көркем әдебиет)	
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Тепе-теңдікті сақтау.** Тепе-теңдікті сақтай отырып, бір-бірінен 10 см қашықтықта орналасқан тақтай бойымен, еңіс тақта бойымен (20-30 см) жүру дағдыларын қалыптастыру; **Сапқа қайта тұру.** Сапқа бір-бірден, шеңберге шағын топтармен және барлық топпен қайта тұру дағдыларын қалыптастыру (тәрбиешінің көмегімен, бағдар бойынша).	**Қазақ тілі** **Мақсаты:** Үйлесімді сөйлеу: 1) қарапайым сұрақтар қоюға және оларға қарапайым сөйлемдермен жауап беруге үйрету, қарапайым сөйлемдер құрастыру, жақын жерде, 2-3 сөйлемде орналасқан қыс мезгілінің қысқаша сипаттамасы; 2) қарапайым мәтіндердің қысқаша мазмұнын тыңдауға және түсінуге, айтуға және қайталауға, өлеңдерді жатқа оқуға үйрету. **Сөздік минимум** жаңа жыл, Аяз ата, Ақшақар, шырша «Аяз атаға арналған қапшық» үстел үсті ойыны	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Тепе-теңдікті сақтау.** Тепе-теңдікті сақтай отырып, бір-бірінен 10 см қашықтықта орналасқан тақтай бойымен, еңіс тақта бойымен (20-30 см) жүру дағдыларын қалыптастыру; **Сапқа қайта тұру.** Сапқа бір-бірден, шеңберге шағын топтармен және барлық топпен қайта тұру дағдыларын қалыптастыру (тәрбиешінің көмегімен, бағдар бойынша).	**Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау Ересектердің орындауындағы және аудио-бейнежазбадан музыка тыңдауға үйрету. Музыкалық шығарманың көркем құралдарын: дауысы (ақырын-қатты), қарқыны (жылдам-баяу), көңіл-күйі (мұңды, көңілді және т.б.) байқауға үйрету. Ән айту. Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Музыканың басталуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындау, қимылдарды өзбетінше бастау және аяқтау. Балалардың билейтін музыкаға сәйкес би қимылдарын өзбетінше орындауына, таныс би қимылдарын ойындарда қолдануына мүмкіндік беру.	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Тепе-теңдікті сақтау.** Тепе-теңдікті сақтай отырып, бір-бірінен 10 см қашықтықта орналасқан тақтай бойымен, еңіс тақта бойымен (20-30 см) жүру дағдыларын қалыптастыру; **Сапқа қайта тұру.** Сапқа бі бірден, шеңберге шағын топтармен және барлық топп қайта тұру дағдыларын қалыптастыру (тәрбиешінің көмегімен, бағдар бойынша).

	"Қонжық орманда жүреді" қимыл жаттығуы. **Мақсаты:** балаларды жаттығу сөздерін айта жүріп, мәтінге сай қимыл-қозғалыстарды жасауға дағдыландыру; артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, елестету қабілеттерін дамыту. Қонжық орманда жүреді, (Екі аяқ иық енінде, қол белде) Маймаңдайды, теңселеді. (Маймаңдау, қонжық жүрісіне еліктеу) Маймаңдайды, теңселеді, Тәтті жидекті тереді. (Отыру, саусақтармен еденді соққылау) Ағаштарға жорғалайды, (Екі қол кеуде алдында бүгулі; қолдарды көтеріп-түсіру, аяқтарды, түзе бүгіп, кезек көтеріп-түсіру) - Бал бересің бе? - сұрайды. (Екі алақанды қосып, үйкелеу) - Бал бересің бе? - сұрайды Жерге түсіп, маймаңдайды (Маймаңдап жүру) Д. Ахметова ***(сөйлеуді дамыту, дене***	**Қимылды ойын:** «Торғайлар мен автомобиль» **Мақсаты:** балалардың зейінің дамыту, шапшандыққа үйрету. **Ойын шарты:** Балалар бөлменің немесе аланның бір жағында отырады. Олар ұяларында отырған торғайлар. Бір бала автомобиль бейнелейді. (аланның қарама-қарсы жағында) Тәрбиеші:«Жол жүріп ұшып кеттік, торғайлар»-деген сөзіне, балалар жүгіреді, құстар сияқты қанаттарын қағып. Біраз уақыт өткен сон: «Байқандар, автомобиль келе жатыр»-дейді. Балалар(торғайлар) ұяларына ұшып бара қонады. ***(дене шынықтыру)*** Ақ ақ-жапсыру, қысқы орман ағаштарын бояу. ***(сурет салу, жапсыру)***	«Қанатты достар» құстар туралы әңгіме. **Мақсаты:** балаларды балабақша ауласындағы құстармен таныстыру. (торғай, қарға, сауысқан көгершін) **Дидактикалық ойын:** «Сиқырлы қап» **Мақсаты:** Балаларға дыбыстарды дұрыс айтуға үйрету, заттарды тануға баулу. **Ойын барысы:** Тәрбиеші балаларға таныс ойыншықтар мен заттарды жәшікке жинайды. Балаларға менде бір сиқырлы дорба бар онда не бар екен дейді. Кәне көрейік! Бір ойыншықты алып шығып, мынау не дейді? Балалар заттың атын атайды. Кейін жұмбақтарды шешуге болады. ***(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)*** Дайын пішіндерден тоты құстың бейнесін жапсыру, суретін бояу, түстерін атау. ***(математика негіздері, сурет салу, жапсыру)***	«Ит адамның досы» әңгіме **Мақсаты:** сурет мазмұнына қарай әңгіме құру білігін жетілдіру. (педагог үлгісі бойынша), бала бойында сөйлеу және тыңдай білу, сұраққа жауап беру қабілеттерін дамыту, үй жануарларына деген сүйіспен-шіліктерін арттыру, оларға қамқорлық жасауға үйрету. **Дидактикалық ойын:** «Ит пен қоян » **Мақсаты:** Шапшаң-дыққа, ептілікке баулу. **Шарты:** Ойын жазық алаңда ойналады. Бір бала ит болады да, қалғаны қоян болады. Бұдан кейін « ит», «қояндарды» қуып ұстауға тырысады. Өзі ұстаған балалардың барлығын итке айналдарды. Сөйтіп барлық қояндар итке айналғанша ойын жалғаса береді. ***(дене шынықтыру)*** Кішкентай күшікке арналған үйшік. Күшіктің суретін бояу.	«Қыс мезгілінде не киеміз?» әңгіме. **Мақсаты:** Балаларға киім, киім түрлері, қысқы киімдер туралы түсінік беру.Әр мезгілде киетін киімдерді атай білуге, сауалнамалар өткізу арқылы ойлау қабілеттерін дамыту. Киімді ұқыпты, таза киюге тәрбиелеу. **Дидактикалық ойын:** «Қолғаптың сыңарын тап? **Мақсаты:** Балаларға оң мен солды ажыратуға, түстер бойынша топтастыруға үйрету. **Шарты:** Бірдей қолғаптарды топтастыру. ***(математика негіздері)*** Қолғаптын суретін бояу, ермексаздан мүсіндеу. ***(сурет салу, мүсіндеу)***

	шынықтыру) Қонжықты суретін бояу, қонжықты дайын пішіндерден жапсыру, құтыдағы балды ермексаздан мүсіндеу. ***(сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)***			***(жапсыру, сурет салу)***	
Серуенге дайынды	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотористерді дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет-коммуникативтік қызмет, өз-өзіне қызмет көрсету) **«Ретімен шешініп, киім ауыстырып кию»** Алдымен аяқ киімді шешіп сөреге қоямыз. Күртешемізді шешіп ілеміз, бас киімді орнына қоямыз. Шалбар мен жемпірімізді шешіп, топқа киетін жеңіл киімдерімізді киеміз. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***				
Серуен	**Көліктерді бақылау** **Мақсаты:** Көліктерді, олардың түстерін, түрлерін ажырата білуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Айналаны ұқыпты ұстайық. **Мақсаты:** Айналасын таза ұстауға тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс**	**Боранды күнге бақылау жасау** **Мақсаты:** Боранды күнге бақылау жасай білуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Жаңа түскен қарда жолды тазалау. **Мақсаты:** Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)***	**Қыстап қалатын құстарға бақылау жасау** **Мақсаты**: қыстап қалатын құстар туралы түсінік беру. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Құстарға жем шашу **Мақсаты:** Қыстап қалатын құстарға қамқорлық жасау. ***(еңбек әрекеті)***	**Қар үстіндегі іздерді бақылау**. **Мақсаты:** балаларды қар үстіндегі адамдардың, жануарлардың, құстардың ізін айыра білуге үйрету. **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Қандай суық қыс деген? Қалтырайды құс деген. Құлақшынды кимесең Құлағыңды тістеген.	**Қар (ұлпаларының) ұшқындарына бақылау жүргізу.** **Мақсаты:** балаларға қар ұшқындарының қалай пайда болатыны жайлы айту, олардың құрылысымен таныстыру. Қар ұшқыны алты қанаттан тұрады, олар бір-біріне өте ұқсас келеді. Қар ұшқыны жаңбыр сияқты, бұлтта жаратылады. Су буы өте жоғары көтеріледі: сол жоғарыда ауаның

	Көркем сөз: Үлкен болып өскенде Машина алам мен де. Бірақ ол үшін әрине, Оқу керек күнде де. ***(көркемәдебиет)*** **Қим. ойын:** «Көліктер» **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдыққа, қырағылыққа баулу. **Ойын шарты:** Балалар шеңберге жиналады. Тәрбиеші шеңбердің ортасына тұрып, ойын ережесінің орындалуын бақылайды. Балалар машинаның өте жоғары жылдамдықпен жүргенін елестету арқылы «вжик» деген дыбыс шығарылады. ***(дене шынықтыру**)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Ұстасаң - қолға ілінбес, Қарасаң - көзге көрінбес. Жүрсе ізі жоқ, Көретін көзі жоқ. Гулесе күші бар, Таңқаларлық ісі бар. ***(Боран)*** **Жеке жұмыс:** Жыланша ирелеңдеп жүруге үйрету. **Қим. ойын:** «Ақ қоян» **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, мықтылыққа баулу. **Ойын мазмұны:** Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ айтады. Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы. Бетіңді жусаңшы, Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші- Дегенде қоян болған бала тақпақтағы айтылған қимылды	**Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Қарға, қарға, қарғалар, Қар үстінде жорғалар. Боран соқса қар болар, Бұтаға қонар қарғалар. ***(көркем әдебиет)*** **Қим. ойын:** «Аюдың апанында» **Мақсаты:** балалардың сөздік қорын дамыта отырып,қимыл-қозғалыс іскерліктерін жетілдіру. **Ойын шарты:** Бір бала бөлме ортасында орындыққа отырады.(аю) Қалған балалар бөлме ішінде ақырын жайлап басып ,төмендегі өлең жолдарын қайталайды: Әне аюдың апаны, жатыр онда дәу аю. Жайлап басып барайық, саңырауқұлақ, бүлдіргенді, Білдіртпей біз алайық. Ұйықтап жатқан аюды,оятып біз алмайық. Соңғы өлең жолдарын айтқан кезде аю, оянып кетіп балаларды ұстау үшін қуады. ***(дене шынықтыру**)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**.	***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Ойын құралдарын қардан тазалау. **Мақсаты:** еңбекқор болуға тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Қимылды ойын:** «Қасқыр мен лақтар» **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора » мен « өріс » сызылады**.** ***(дене шынықтыру**)*** **Жеке жұмыс**: Жұмбақтар жасыру Қанаты жоқ ұшады, Аяғы жоқ жүреді. Аузы жоқ ұлиды. (Боран) **Өзіндік іс-әрекет**: Аққала жасау. Қалаулары бойынша ойындар.	температурасы өте төмен болғандықтан, сол су буларынан кішкентай ғана мұз қиыршықтары пайда болады. Алты қырлы мұз түйіршіктері өсіп кішкентай жұлдызшаларға айналады, сөйтіп қар ұшқындары жерге түседі. ***қоршаған ортамен таныстыру)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Қыста көлге мұз қатты, Табанымды мұздатты. Мұз ойылып кетті тез, Күліп едік, біз қатты. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Ойын алаңын қардан тазарту. **Мақсаты:** еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Қимылды ойын:** «Күн мен түн» **Мақсаты:** Балаларды ептілікке, жылдамдыққа, ажыратуға баулу. **Шарты:** Балалар бірі «Күн», екіншісі «Түн» тобы болып екіге бөлінеді. Олардың бір-бірінен бөлек, өз үйлері болады.

		түгел істеп өлең, бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырысады. Егер бала шеңберді үзсе өзі шеңберге қосылып тұрады да үзілген жердегі оң жақтағы бала қоян болады. ***((дене шынықтыру**)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**			Тәрбиешінің көрсетуі бойынша екі команда да жаттығулар жасап тұрады. Тәрбиеші «Күн» деп белгі берген кезде, сол топтың балалары үйіне жеткізбей қуып жетулері керек. Қолға түскен балалар қуушылар қатарына қосылады. Сөйтіп, ойын осылайша алма-кезек жүріп отырады. Көп бала ұстаған команда жеңіске жетеді. ***(дене шынықтыру**)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз»** (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Ертегі оқып беру. **«Не дәмді?»**				

	Әлди **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! **(көркем әрекет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау (Музыка**).**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру**).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Тазалықтың досы- Су дегенің осы. Сабындаған кезінде, Ашытады көзіңді. Өзімдіжақсы сезінемін . **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Балабақшада»** **Мақсаты:** тәртіптік дағдыларын бекіту, сөздіктегі сөздерді қолдан **Шарты:** Балалар бірі медбике,бірі кір жуушы,	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жеміс-жидектер бөлімі»** **Мақсаты:** Жеміс-жидектердің атауларын қайталау, дүкенде не бар екенін, қанша тұратынын	**Дид. ойын:** «Дәл осындай пішінді тап» **Мақсаты:** геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту, пішіндерді атауға, ажыратуға,	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дәрігер» (педиатр)** **Мақсаты:** Балалардың дәрігер мамандығы жайлы білімдерін кеңейту, балалар дәрігері (педиатр), жедел жәрдем дәрігері,

	аспаз, тәрбиеші болып бөлініп күнделікті балабақша өмірін сомдайды. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	ұлттық құндылықтардың қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	, өзінің не сатып алатынын айта алуға үйрету. Қоғамдық орындарда қарым-қатынас жасай білуге үйрету. Есте сақтау қабілеттерін дамыту, сауатты жазу, оқуға дағдыландыру, ауызша сөйлеуге жаттықтыру. **Шарты:** Жеміс – жидектердің адамға деген пайдасын және оны сатушының көмегі орасан зор екені туралы білетін болады. Сатушы бала мен сатып алушы балалар болып бөлініп жемістер сатып алып ол туралы өз ойларын айтады. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	салыстыруға жаттықтыру. **Шарты:** Балалардың алдарына әр түрлі геометриялық пішіндер таратылады. Түстеріне қарап қандай геометриялық пішіндерден құралған екенін айту. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, математика негіздері)***	окулист, тіс дәрігері т.б түрлерімен таныстыру. Топта ойынды ұйымдастыру барысында достық қарым-қатынасты нығайту. **Шарты:** дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек. Бір бала ауру адам болады, екі бала ата-анасы болады, медбике укол салады, анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап, өздерін ата-ана рөлінде сезініп,мейрімділікке баулу. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***
Балалармен жеке жұмыс	Жаңа жыл ертеңгілігіне берілген тақпақтармен әндерді қайталау. **Мақсаты:** артикуляциялық аппаратты дамыту. ***(сөйлеуді дамыту)*** К.Адияға шыршаны мүсіндеуге үйрету	«Менің отбасыммен бірге атап өтетін мереке» әңгіме. **Мақсаты:** балалар өз отбасындағы атап өтетін мереке туралы қысқаша әңгіме құрай білу. ***(сөйлеуді дамыту)*** Елназарға тәтті тоқаштарды мүсіндеуге үйрету.	**Асмираға жұмбақ шешу арқылы ойлануға үйрету, дыбыстарды анық айтуға үйрету.** Қонып алып жарға, Қарқылдайды Өзі сақ, өзі ұзын, Шықылықтап тұрмайды. Қарға ***(қоршаған ортамен таныстыру)***	Амирге шаңғы суретін салғызу, қарындашты дұрыс ұстауға үйрету, екі жолды сызық сала білуге үйрету. ***(сурет салу)*** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	«Жабайы жануарлар» туралы Сабинамен әңгімелесу, орманда жабайы жануарлар мекендейтіні туралы түсінік беру**.** ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.
Серуенге дайынды	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме**				

	Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынған қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамытужәне көркем әдебиет)***				
Серуен	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** **Аз қимылды ойын:** «Аяғымызбен жер тебеміз» **Мақсаты:** мұқият тыңдап, өлең сөздерін анық айтуға тәрбиелеу. **Шарты:** Ойнаушылар қимылдаған кезде, көршісіне тимейтіндей қашықтықта дөңгеленіп тұрады. Тәрбиеші балалармен бірге өлең шұмақтарын жәй айтып тұрады. Балаларға өленде айтылған қимылдарды істеуге мүмкіндік береді. Аяқпенен тарсылдатып билейміз, Қолды соғып, басымызды иеміз. Қолымызды түсіреміз, Қолымызды ұсынамыз. Осы сөздермен балалар біріне-бірі қол беріп, дөңгеленіп тұрады. Одан кейін былай деп жалғастырады: Ал, шығайық сайланып, Жүгірейік айналып. Аз уақыт өткеннен	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** **Аз қимылды ойын:** «Қаздар» **Мақсаты:** Балалардың музыкалық есту қабілетін дамыту және қаздардың тіршілігімен таныстыру. **Керекті құралдар:** (сырнай немесе сылдырма **Шарты:** Қысқаша әңгіме, қаз өте сақ құс, ол балапан шығарған кезде, ата қаз балапандардың соңында жүреді. Егер қауіп төнсе, ана қаз екеуі екеулеп балапандарын қорғайды. Қаздар көк шалғында шөп жейді. Барлық балаларға сырнай үлестіріліп, ішінен ата қаз белгіленеді. Балалар шалғында жайылып жүрген қаздарды бейнелеп, баяу сырнай тартады. Тәрбиеші белгісімен қауіп төнгенде, ата қаз сырнайды қатты 2-3 рет тартып белгі береді.	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** **Аз қимылды ойын:** «Жасырынбақ» **Мақсаты:** балаларды санамақ айтуға үйрету. **Шарты:** Ойынға жиналған балалардың барлығы шеңбер құрып, ойын бастаушының айналасына тұра қалып, тақпақтап санамақ айта бастайды. Санамақтың бірнеше түрі бар. Қандай жылы күн шуақ, Балапандар жүр шулап Қызығына қараймын Бір, екі, үш...деп санаймын. Шөжелерім шөп-шөп-шөп, Жем шашайын көп-көп-көп, Он екенсің бәрі-бәрің, Отыз түйір дәнім бар Әрқайсыңа қаншадан? Теріп жеңдер соншадан. Немесе, ойын бастаушы алақанын төмен қарата бір қолын жоғары көтереді, ал барлық балалар бір-бір саусағын соның астына тигізіп	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** **Аз қимылды ойын:** «Тым-тырақай» **Мақсаты:** балаларды санамақ айтуға үйрету. **Шарты:** Ойнаушы балалар шеңберге тұрады да, бір баланы санамақ айтып, ортаға шығарады. Балалар тәрбиешінің белгісімен: Ал, кәнеки балалар, Бір, екі, үш-деп санаңдар Бір, екі, үш— Ал тараңдар-деп Жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң тәрбиеші бір, екі, үш деп санағанша балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. ***(дене шынықтыру**)***	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** **Аз қимылды ойын:** «Тышқан аулау» **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдылыққа, ептілікке, командаға бөлініп ойнауға үйрету. **Шарты:** Ойыншылар 2 командаға бөлінеді. Аз топ қол ұстасып шеңбер жасайды. Олар тышқан ұстаушылар. Қалғандары тышқандар, олар шеңберді айналып жүреді. Тәрбиеші « қақпаны аш » дегенде шеңбердегі балалар қолдарын босатып жоғарға көтеріп тұрады. Тышқандар өтіп жүреді. Тәрбиеші қол шапалақтағанда, шеңбердегілер қолдарын түсіріп, шеңбер ұстай қою керек. Ішінде қалғандары ұстаған тышқан алады. Олар жиналып шеңбер жасауға дайындалады, олар қақпан жасап тышқан ұстаушы болады. Ойын жалғаса береді. ***(дене шынықтыру**)***

	кейін тәрбиеші: « Тоқта»-дейді. Бәрі тоқтайды. Одан кейін ойын қайталанады. ***(дене шынықтыру**)***	Осы кезде балалар қанат қағып жүгіріп барып, ана қаздың жанына жиналады. Ойын қайталанып, ата қаз сайланады. ***(дене шынықтыру**)***	ұстап тұрады. Ойын бастаушының « бір, екі, үш»белгісімен балалар бір-бір саусақтарын тез тартып алады. Саусағы ұсталған бала көзін жұмып, басқалары тығылады. Көзін жұмған бала 40 не 50 -ге дейін санап, тығылған балаларды іздейді. Тапқан сайын өзі тұрған жерді алақанымен соғып отырады. Балалардың алдын-ала келісуімен, ең бірінші немесе ең соңында қалған бала көзін жұмып, ойын қайта басталады. ***(дене шынықтыру**)***		
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				
	Ата-анаға кеңес: Балаға үйде жиі қарындаш берудің пайдасы.	Ата-анаға кеңес: «Балабақшадағы баланың киімі»	Жеке гигиена дағдыларын қалыптастыру туралы ата-аналармен жеке әңгімелесу.	Ата-аналарға кеңес. «Ұйқының жетіспеушілігі неге әкеледі?»	Ата-аналарға және балаларға жақсы демалуға тілек білдіру.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақшасы ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастан бастап
Жоспардың құрылу кезеңі: 04.01-06.01.2023 жыл I апта

Күн тәртібінің кезеңдері			**Сәрсенбі 04.01.2023**	**Бейсенбі 05.01.2023**	**Жұма 06.01.2023**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
			Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту.	Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру туралы ата-аналармен жеке әңгімелесу.	Ата-аналарға балалардың кітапқа қызығушылығын арттыру тақырыбында кеңес беру.
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)			**Үстел үсті ойыны:** «Заттарды салыстыру» **Мақсаты:** Балаларды заттар мен шамаларды салыстыра білуге үйрету. Ұғымдардың мағынасын түсіндіріп, бір-бірінен ажыратуға баулу. Ойын-тілін танымдық әрекетін дамытып, баланы өзін қоршаған ортаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **Ойын атрибуттары:** суреттер, ойыншықтар. **Ойын барысы:** Балалар әр түрлі заттарды салыстырады, суретін салады, айырмашылығын	**Үстел үсті ойыны:** «Мозайка» **Мақсаты:** Балаларға әр турлі заттар, геометриялық пішіндер құрастыруды үйрету, түстерімен таныстыру, балалардың ой-қиялын дамыту, еңбек-сүйгіштікке тәрбиелеу. **Ойын атрибуттары:** мозайка ойыншықтары. **Ойынның барысы:** Тәрбиеші мозаика бейнеленген көрнекіліктерді (ойыншықты) көрсетіп, бұл-мозаика деп	**Үстел үсті ойыны: «Жақсы және жаман деген не?» Мақсаты:** қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелерімен таныстыру, адамдардың іс-әрекеттерін талдауға және оларға баға беруге үйрету. **Ойын атрибуттары:** суреттер **Ойынның барысы:** балаларға суреттер таратып беріледі, балалар бір суретті таңдап, жақсы немесе жаман қылық жасап жатқаның ажыратып айтып беру.

			белгілері бойынша айтады. Жуан - жіңішке Жалпақ - жіңішке Биік - аласа Үлкен -кіші Ұзын -қысқа ұғымдарын біліп үйренеді. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, математика негіздері)***	аталатынын, одан геометриялық пішіндер, заттар құрасытруға болатынын айтады. Балаларға өрнектердің түсі үйлесімділігіне көңіл бөліп, заттардың пішініне сәйкес орналастыра білуге бағыт беріледі. ***(математика негіздері)***	***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен танысу)***
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затсыз орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Саусақтарды ойнату». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыбелге қою. Қолды алға созып, саусақтарды қозғау, қолдыбелге қою. 4-6 секундтан кейінқолдытүсіру. Осылайшақолдыекі жаққа созу. Еркін тыныс алу. (4 рет қайталау). 2. «Иілу және тік тұру». Б.қ.: аяқты алшақ қойып отыру, қолды артта ұстау. Алға иілу, алдыға қарау, б.қ.-қа оралу.Еркін тыныс алу. (5 рет қайталау.) 3. «Қысқа және ұзын аяқтар». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыбелге қою. Отыру – қысқа аяқтар, тік тұру – ұзын аяқтар. ОсылайшаБ.қ.-танотырып, шалқадан жатып орындау. «Қысқа», – деп айту. (5 рет қайталау.) 4. «Торғай». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру. 8-10 рет секіру және 8-10 рет адымдау. Жеңіл секіру. Еркін тыныс алу. 3 рет қайталау. Жаттығуды аяқтап, жүру. **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас			**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет,,***

			Тағамға қол созамыз. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет,, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет,, қоршаған ортамен танысу)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	***қоршаған ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдасты-рылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
			Саусақ жаттығуы: «Кірпі» Момақанмын алайда, (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы: «Көмекшілерге алғыс білдіру»** - Рахмет саған, көздерім, сендер бәрін көресіңдер. (көзерін қолмен басу) - Рахмет саған, құлақтарым, сендер бәрін естисіңдер. (құлақтарын ұстау) - Рахмет саған, қолдарым, сендер бәрін істейсіңдер. (шапалақтау) - Рахмет саған, аяқтарым, енді, сендер топылдатып жүресіңдер. (топылдату) **(сөйлеуді дамыту және**	**Саусақ жаттығуы: «Саусақтардың амандасуы»** Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап амандасады - Сәлеметсің бе, Балаң үйрек! - Сәлем, Ортан терек! - Амансың ба, Шылдыр шүм - Қалың қалай, Кішкене бөбе (Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

				көркем әдебиет)	
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет			**Дене шынықтыру** **Мақсаты:** Ырғақтық жаттығулар. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыканың сүйемелдеуімен орындау. Жалпы дамытушы жаттығулар Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар: қолды жоғары, алға, жан-жаққа көтеру және түсіру (бірге немесе кезекпен); заттарды бір қолынан екінші қолына салу, алдына, артқа апару, басынан жоғары көтеру; қолдарын алдына немесе басынан жоғары, артқа апарып шапалақтау; қолды алға, жан-жаққа созу, алақандарын жоғары қарату, қолды көтеру, түсіру, саусақтарды қозғалту, қол саусақтарын жұму және ашу. Кеудеге арналған жаттығулар: допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға-оңға) бұрылу; солға, оңға бұрылу	**Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Музыкалық шығарманы соңына дейін тыңдауға, музыканың сипатын түсінуге, музыкалық шығарманың неше бөлімнен тұратынын білуге және ажыратуға үйрету. Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балғашық, сылдырмақ, барабан, металлофон және т.б.) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру. Ән айту. Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). Музыкалық-ырғақтық қимылдар Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау,	**Дене шынықтыру** **Мақсаты:** Ырғақтық жаттығулар. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды жә қимылдарды музыканың сүйемелдеуімен орындау. Жалпы дамытушы жаттығул Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар: қолды жоғары, алға, жан-жақ көтеру және түсіру (бірге немесе кезекпен); заттарды бір қолынан екінш қолына салу, алдына, артқа апару, басынан жоғары көтер қолдарын алдына немесе басынан жоғары, артқа апар шапалақтау; қолды алға, жан-жаққа созу алақандарын жоғары қарату қолды көтеру, түсіру, саусақтарды қозғалту, қол саусақтарын жұму және ашу Кеудеге арналған жаттығула допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) бер жан-жаққа (солға- оңға) бұрылу; солға, оңға бұрылу (отырға қалыпта); аяқты көтеру және түсіру, аяқтарды қозғалту (шалқасынан жатқан қалыпт

			(отырған қалыпта); аяқты көтеру және түсіру, аяқтарды қозғалту (шалқасынан жатқан қалыпта);	шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Би қимылдарын орындау сапасын жақсарту: кезек-кезек екі аяқпен және бір аяқпен секіру. Заттармен және заттарсыз музыкалық шығарманың қарқыны мен сипатына сәйкес бір-бірден, жұппен ырғақты қимылдар орындау.	
			«Қуыршақ қонаққа келді» **Мақсаты:** Дауысты (а,ы) және кейбір дауыссыз (к-қ, т-д) дыбыстарды анық айту. Ыдыс-аяқ атауларын меңгерту арқылы пассивті және белсенді сөздік қорын кеңейту. Түрлі әрекеттерді ауызша жеткізу қабілетін дамыту. Балаларға ыдыстар мен тағамдардың аттарын үйрету, оларды ажыратуға жаттықтыру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Не жетіспейді?»** **Мақсаты:** есте сақтау	**«Асханадағы ыдыс-аяқ»** **Мақсаты:** ыдыс-аяқ туралы түсініктерін кеңейту; қарама-қарсы мағынадағы сөздерді - антонимдерді енгізу. **«Ас бөлмесіндегі ыдыстар» ойыны** Сұрақтар қояды: -Мынау не? -Оны қайда қайнатамыз? -Шәйнек пен қазан ұқсас па? -Неге? т.б Салыстырады, белгілеріне қарай ыдыстарды ажыратады. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті:**	«**Кім мяу** білуге, олардың мазмұнындағы әрекеттердің дамуын бақылауға, шығарманың кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға тәрбиелеу. Балалармен кейіпкерлердің әрекеттері мен олардың әрекеттерінің салдарын талқылау. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Түрлі-түсті мысықтар»** **Мақсаты:** балаларда түсті қабылдауды дамыту. Көрнекі зейін мен есте сақтаудың дамуына ықпал ету. **Шарты:** балалар суреттерге қарап пішіндерді

			қабілетін дамыту, түстерді ажырата білуге үйрету. **Шарты:** тәрбиеші үстелге әртүрлі ыдыс-аяқтарды қояды. Балалар заттарды есте сақтауға тырысады, содан кейін көздерін жұмып, бұрылады. Тәрбиеші бір затты жасырады. Балалар көздерін ашып, үстелден не жоғалып кеткенін еске түсіруге тырысады. **(математика негіздері)** **«Әдемі шәй шыныаяқтары» саусақпен сурет салу** **Мақсаты:** бейнелеу іс-әрекетінің дәстүрлі емес техникасын қолдана отырып, сурет салу дағдыларын жетілдіру (саусақпен сурет салу); балалардың түс туралы білімдерін бекіту. саусақтарыңызбен шыныаяққа шеңберлерді біркелкі жағуды, қарабайыр үлгілерді жасауды үйрену; ұсақ моториканы, қиялды, композиция сезімін дамыту; **Шай шыныаяқтары бар суреттерді қарастыру** Өлшемдері мен түстеріне	Сәлем, мен шәйнекпін, *(Бір қолымен шұмегін ұстайды)* Өзім үлкен, жуанмын. *(Келесі қолын беліне қояды),* Міне, менің қолым, *(Беліндегі қолын көтеріп, қайта беліне қояды)* Міне, менің мұрным Шай қайнайды-пф-пф-пф *(Секіреді, қайнаған шәйнектің дыбысын келтіреді)* Енді оны құямын. **(дене шынықтыру**)** Мақтақыздың мысығына жағымды, еркелететін сөздер айту. Мысықай-пысықай, сен Мақтақыздың сүтін тағы да төгіп алдың ба? - Балалар, ол осы жолы Мақтақыздың кесесін сындырып алыпты. Оған Мақтақыз ренжіп, «басқа кесе алып келмесең үйге кіргізбеймін» деген екен. Ермексаздан сынбайтын кесе жасап берейік. **(Мүсіндеу)**	мысықтардың түсіне қарап орналастырады. Түрлі түсті мысықтар, Төбеге құлайды. Түрлі түсті мысықтар: Қара, ақ, сұр, қызыл, Көк және жолақты, Тіпті кішкентай мысықтар. Аналар бояғысы келмейді, Барлығы бірдей! Егер балалар болса, қандай қуаныш, Барлығы болады-бір түсті ме? **(математика негіздері)** **Сергіту сәті "Мысық"** Мысық таңертең оянды, әдемі созылды, әдемі төмен қарай еңкейіп, оңға-солға бұрылып, ақырын кетіп қалды! **(дене шынықтыру**)** **«Көңілді мысықтар»** Мақсаты: балаларға қағаздан мысық жасау тәсілдерін үйрету; қолдың ұсақ моторикасын дамыту; өз қолымен пайдалы және әдемі ойыншық жасауға деген ұмтылысты тәрбиелеу, желіммен жұмыс істегенде дәлдікке тәрбиелеу.

			назар аудара отырып, демонстрациялық материалды (әртүрлі пішіндегі, өлшемдегі және түстердегі шай шыныаяқтары бар суреттер) көрсетеді. Балалар, әжеге қонақтар келеді екен, бірақ оларға шәй берейін десе шыныаяғы жетпейді екен. Сендерден көмек сұрайды. Енді бояулар мен саусақтарымызды қолдана отырып, біз шыныаяқтың ерекше сұлулығын жасаймыз. Сіздердің әрқайсыларыңыз тек сіздің шыныаяқыңызда бейнеленетін ерекше сурет саласыздар. **(Сурет салу)**		1. Ортаңғы сызықты белгілеу үшін үлкен тіктөртбұрышты екіге бүктеу. 2. Біз бүктемеге мысықтың денесінің үлгісін қолданамыз. Біз қарындашпен сызып, бүктемені қолымызбен ұстап, кесіп тастаймыз. 3. Біз ақ шаршыны аламыз, оны шеңберге айналдырамыз. Біз бұрыштарды біркелкі кесеміз. 4. Біз басымызды дененің жоғарғы жағына жабыстырамыз. 5. Біз кішкене шаршыны аламыз. Біз оны диагональ бойынша кесеміз. Екі бірдей үшбұрыш шығады. 6. Құлақтарды басына жабыстырыңыз. 7. Біз құйрық үшін дайындама аламыз. Біз шаблонды қарындашпен жағып, айналдырамыз. Контур бойымен кесіңіз. 8. Біз құйрықты мысықтың денесіне жабыстырамыз. 9.Қоңыр тіктөртбұрыштардан еркін пішінді дақтарды кесіңіз. 10. Денеге жабыстырыңыз. Енді біз киізден жасалған қаламдарды алып, аздап

					қиялдаймыз және котенкамызды басқаша безендіреміз. Сіз оның көзін, мұрнын, басына немесе құлағына дақ сала аласыз. **(Құрастыру)**
Серуенге дайынды	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет-коммуникативтік қызмет, өз-өзіне қызмет көрсету) **«Ретімен шешініп, киім ауыстырып кию»** Алдымен аяқ киімді шешіп сөреге қоямыз. Күртешемізді шешіп ілеміз, бас киімді орнына қоямыз. Шалбар мен жемпірімізді шешіп, топқа киетін жеңіл киімдерімізді киеміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен			**Суықторғайды бақылау** **Мақсаты:** -Балалардың құстар туралы білімдерін толықтыру; -Салыстыру, талдау, қортынды жасай білу туралы білімдерін толықтыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркемсөз А. Меңдібай** Қарағай мен шыршаның Суықтан дені тоңып тұр. Бұл не ғажап қарасаң, Қайыңда алма өсіп тұр! Жақын келіп қарасам, Көзіме өзім сенбедім- Алқызыл болып көрінген, Әнші құсы орманның	**Қар үстіндегі іздерді бақылау**. **Мақсаты:** балаларды қар үстіндегі адамдардың, жануарлардың, құстардың ізін айыра білуге үйрету. **Көркем сөз:** Қандай суық қыс деген? Қалтырайды құс деген. Құлақшынды кимесең Құлағыңды тістеген. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Ойын құралдарын қардан тазалау. **Мақсаты:** еңбекқор	**Көліктерді бақылау** **Мақсаты:** Көліктерді, олардың түстерін, түрлерін ажырата білуге үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Айналаны ұқыпты ұстайық. **Мақсаты:** Айналасын таза ұстауға тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Көркем сөз:** Үлкен болып өскенде Машина алам мен де. Бірақ ол үшін әрине, Оқу керек күнде де. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

			Суық торғай сен бе едің? Тәрбиеші жұмбақ жасырады: Айналаны қар басса да, Суықтан еш тоңбайды. Құс екенін бұл қандай, Қане, кім болжайды? Кеудесі қызыл әсем-ақ, ♦ Суықторғайдың кеудесінің түсі қандай? (ашық қызыл) ♦ Суықторғайлар жазда, көктемде, күзде қайда өмір сүреді? (қалың орман көлеңкесінде) ♦ Суықторғайлар бізге қай уақытта ұшып келеді? (алғашқы аяз түскенде) ♦ Суықторғайлардың балапандары қай уақытта көрінеді? (мамыр айында) ♦ Суықторғайдың ысқырығы (дыбысы) ненің дыбысына ұқсайды? (флейта аспабының дыбысына-ұяң, мұңды) ♦ Қандай құстар қыстан қорықпайды? (суықторғай, сарышымшық, сарнауық торғай) ♦ Суықторғайлар немен қоректенеді? (өсімдіктер дәндерімен) **(сөйлеуді дамыту және**	болуға тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Қимылды ойын:** «Қасқыр мен лақтар» **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа,ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора » мен « өріс » сызылады**.** **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс**: Жұмбақтар жасыру Қанаты жоқ ұшады, Аяғы жоқ жүреді. Аузы жоқ ұлиды. (Бора) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Өзіндік іс-әрекет**: Аққала жасау. Қалаулары бойынша ойындар.	**Қимылды ойын:** «Көліктер» **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдыққа, қырағылыққа баулу. **Ойын шарты:** Балалар шеңберге жиналады. Тәрбиеші шеңбердің ортасына тұрып, ойын ережесінің орындалуын бақылайды. Балалар машинаның өте жоғары жылдамдықпен жүргенін елестету арқылы «вжик» деген дыбыс шығарылады. ***(дене шынықтыру**)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**

			көркем әдебиет) Зерттеу жұмысы Құстар ізін қарау. Оларды қарға мен жануарлар (мысық, ит) іздерімен салыстыру. Қандай айырмашылығы бар? **(Зерттеу қызметі)** **Еңбек** Ойын алаңын қардан тазалау. Мақсаты: еңбексүйгіштікке тәрбиелеу **(еңбек қызметі)** **Қимылды ойын «Ұшты-ұшты».** **Мақсаты:** аңғарымпаздыққа, шапшаңдыққа баулу Жаттығу ойындары «Қапшықтағы жемді жеткіз». Мақсаты: тепе-теңдікті сақтауға жаттықтыру ***(дене шынықтыру**)*** **Жеке жұмыс** Халық болжамы: Құстар асыға қоректенсе ауа-райы бұзылады.		
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).***				

Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз». **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Ертегі оқып беру. **«Не дәмді?»** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! **(сөйлеуді дамыту және көркем әрекет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру. Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру**).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды

	шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикалық дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Тазалықтың досы- Су дегенің осы. Сабындаған кезінде, Ашытады көзіңді. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)			**Сюжетті-рөлді ойын: «Емхана»** **Мақсаты:** балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру. Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, дәке. Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу. **Керекті құрал жабдықтар**:дәрігердің бас киімі мен халаты, медициналық құралдар. **Алдын ала жұмыс**: медкабинетке экскурсияға бару, дәрігер жұмысына бақылау жасау. **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек. Бір бала ауру адам болады, екі бала ата-анасы болады үйге жедел жәрдем шақырады, медбике укол	**Сюжетті-рөлді ойын: «Аурухана»** **Мақсаты:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу. Қажетті құрал-жабдықтар: халат, бас киім, рецеп жазып беруге қарындаш пен қағаз, фонендоскоп, тонометр, градусник. дәке, мақта, шприц, дәрілер, пинцет, қайшы. **Ойындық рөлдер**: дәрігер, медбике, ауру адам. «Укол саламыз» **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек.Бір бала ауру адам болады,екі бала ата-анасы болады,медбике укол салады,анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық	**Сюжетті-рөлді ойын: «Жедел жәрдем»** **Мақсаты:** «жедел жәрдем» ойынын басқа ойындармен байланыстыра ойнауға үйрету,адам өмірін сақтауға арналған мамндықтар туралы білу. Ақ халатты абзал жандардың еңбегін құрметтеуге үйрету. Медицина қызметкерлерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту. **Керекті құралдар**: жедел жәрдем көлігі, қағаздар, халат, бас киім, дәрілер салынған чемодан. **Шарты**: Бір бала жүргізуші,екі бала дәрігер рөлін ойнайды,балалар дәрігерлердің жұмысына құрметпен қарап біз олардың көмегіне мұқтаж екенімізді түсініп,жақсы көз қараста болу. ***(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***

			салады, анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға шақырады. ***(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	жасап,өздерін ата-ана рөлінде сезініп,мейрімділікке баулу. ***(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	
Балалармен жеке жұмыс			Амирге ыдыстардың атауын дұрыс айтып, әңгімелеуге үйрету. **(*сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	Жаннұр мен Берикке қарындашты дұрыс ұстауға үйрету, екі жолды сызық сала білуге үйрету. ***(сурет салу*)**	Исандер мен Фатимаға «Кім мяу деді?» ертегісін суретке қарап айтуға үйрету. **(*сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***
Серуенге дайынды	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынған қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет))***				
Серуен			Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау. **Қимылды ойын:** «Жасырынбақ» **Мақсаты:** балалардысанамақ айтуға үйрету. **Шарты:** Ойынға жиналған балалардың барлығы шеңбер құрып, ойын бастаушының айналасына тұра қалып, тақпақтап санамақ айта бастайды. Санамақтың бірнеше түрі бар. Қандай жылы күн шуақ,	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау. **Қимылды ойын:** «Тым-тырақай» **Мақсаты:** балалардысанамақ айтуға үйрету. **Шарты:** Ойнаушы балалар шеңберге тұрады да, бір баланы санамақ айтып, ортаға шығарады. Балалар тәрбиешінің белгісімен: Ал, кәнеки балалар, Бір, екі, үш-деп санаңдар	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау. **Қимылды ойын:** «Тышқан аулау» **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдылыққа, ептілікке, командаға бөлініп ойнауға үйрету. **Шарты:** Ойыншылар 2 командаға бөлінеді. Аз топ қол ұстасып шеңбер жасайды. Олар тышқан ұстаушылар. Қалғандары тышқандар, олар шеңберді айналып жүреді. Тәрбиеші « қақпаны аш » дегенде

			Балапандар жүр шулап Қызығына қараймын Бір, екі, үш...деп санаймын. Шөжелерім шөп-шөп- шөп, Жем шашайын көп-көп- көп, Он екенсің бәрі-бәрің, Отыз түйір дәнім бар Әрқайсыңа қаншадан? Теріп жеңдер соншадан. Немесе, ойын бастаушы алақанын төмен қарата бір қолын жоғары көтереді, ал барлық балалар бір-бір саусағын соның астына тигізіп ұстап тұрады. Ойын бастаушының « бір, екі, үш»белгісімен балалар бір-бір саусақтарын тез тартып алады. Саусағы ұсталған бала көзін жұмып, басқалары тығылады. Көзін жұмған бала 40 не 50 -ге дейін санап, тығылған балаларды іздейді. Тапқан сайын өзі тұрған жерді алақанымен соғып отырады. Балалардың алдын-ала келісуімен, ең бірінші немесе ең соңында қалған бала көзін жұмып, ойын қайта басталады.	Бір, екі, үш— Ал тараңдар-деп Жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң тәрбиеші бір, екі, үш деп санағанша балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. ***(дене шынықтыру**)***	шеңбердегі балалар қолдарын босатып жоғарға көтеріп тұрады. Тышқандар өтіп жүреді. Тәрбиеші қол шапалақтағанда, шеңбердегілер қолдарын түсіріп, шеңбер ұстай қою керек. Ішінде қалғандары ұстаған тышқан алады. Олар жиналып шеңбер жасауға дайындалады, олар қақпан жасап тышқан ұстаушы болады. Ойын жалғаса береді. ***(дене шынықтыру**)***

			(дене шынықтыру**)		
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шеш, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				
			Жеке гигиена дағдыларын қалыптастыру туралы ата-аналармен жеке әңгімелесу.	Ата-аналарға кеңес. Балаға үйде жиі ермексаз беру.	Ата-аналарға және балаларға жақсы демалуға тілек білдіру.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақшасы ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастан бастап
Жоспардың құрылу кезеңі: 09.01-13.01.2023 жыл II апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 09.01.2023	Сейсенбі 10.01.2023	Сәрсенбі 11.01.2023	Бейсенбі 12.01.2023	Жұма 13.01.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу (сөйлеуді дамыту-коммуникативті іс-әрекет).				
	Таңертеңгі әңгіме «Дені сау болып өсемін!» «Дұрыс тамақтану», «күн режимі» ұғымдарын бекіту. Салауатты өмір салтымен таныстыру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Таңертеңгі әңгіме «Өзің туралы не білесің?»** Кейбір органдардың мақсаты туралы білімді бекіту (құлақ – есту үшін, көз-көру және т.б.). Кейбір дағдыларды білу (сурет салу және т. б.) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Таңертеңгі әңгіме «Денсаулықты қалай сақтау керек?»** Дәрі-дәрмектер мен аурулар, аурулардың алдын-алу, дәрумендердің пайдасы туралы қарапайым ақпарат беру**. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Таңертеңгі әңгіме «Денің сау болғың келсе-шынық»** «Шынығу» ұғымдарымен таныстыру. Балалардың салауатты өмір салты туралы түсініктерін кеңейту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Таңертеңгі әңгіме «Адам өміріндегі микробтар»** Балалардың микроорганизмдердің адам денсаулығына зияны мен пайдасы туралы идеяларын қалыптастыру. Салауатты өмір салтының негіздерін тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және қоршаған ортамен таныстыру)**
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі	**Үстел үсті ойыны: «Жоғалған зат»** **Мақсаты**: балалардың есте сақтауының дамуына жағдай жасау. **Ойын барысы:** Үстелдің үстіне бірнеше зат қойылады. Бала оларға мұқият қарап	**Үстел үсті ойыны: «Қайтала» сіріңке шимен ұйымдастырылады** **Мақсаты**: балалардың ойлау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** Бұл ойынды балалар жұптарымен ойнайды. Әр балаға сіріңкенің 6	**Үстел үсті ойыны: «Сөздер тізбегі»** **Мақсаты**: балалардың есте сақтауының дамуына жағдай жасау. **Ойын барысы:** Балалар шеңберге отырғызылады. Бірінші бала кез-келген бір заттың атын атайды. **Мысалы:** «ірімшік».	**Үстел үсті ойыны: «Есте сақта және тап»** **Мақсаты**: балалардың есте сақтау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** 3-4 карточкада берілген суреттерді есте сақтап, оларды атау қажет. Содан соң балалар сол	**Үстел үсті ойыны: «Шатаспай есте сақта»** **Мақсаты:** балалардың есте сақтау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** Әр баланың алдына әртүрлі заттар бейнеленген 10-15 карточка қойылады (алма, троллейбус,

қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	алған соң, теріс қарап тұрады. Үстелден бір зат алып тасталынады. Бала қай заттың жоғалып кеткенін табу керек. Заттардың санын ақырындап өсіруге болады. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)***	шиінен беріледі. Екеуінің біреуі сол шилерден қандай да бір затты құрайды. Екіншісі бірнеше секунд көлемінде қарап алады да, оны қайтадан жасауға тырысады. Содан кейін балалар орнын ауыстырады, екіншісі көрсетеді, біріншісі қайталайды. ***(математика негіздері)***	Екіншісі алдыңғы айтылған сөзді атайды да, өзі бір сөз қосып айтады. Осылайша жалғаса береді. Әрбір келесі ойыншы алдында айтылған барлық сөзді ретімен атап шығады да, өзінің сөзін қосып отырады. Кім шатасады, сол ойыншы ойыннан шығады. Ал ең соңында қалған оқушы жеңімпаз атанады. ***(сөйлеуді дамыту)***	бейнелерді 10-12 дана ұқсас суреттердің арасынан табу керек. Бұл жаттығуды андар бейнеленген суреттер және ойыншықтар бейнеленген суреттерді қолдануға болады. Ол үшін арнайы андар мен ойыншықтар бейнеленген суреттер кассасын пайдалануға болады. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)***	шәйнек, ұшақ, қалам, машина, ат, әтеш т.б.) Психолог: «Қазір мен сендерге бірнеше сөздерді атаймын. Алдыңдағы суреттерге қарап, мен айтқан сөзді есте сақтауға көмектесетін бір затты таңдап ал да, оны бөлек жерге қой», — деп нұсқау береді. Бірінші сөз оқылады. Бала алдындағы суреттен таңдаған соң, екінші сөз және ары қарай осылайша оқылады. Бала психолог айтқан сөзді қайталап, өз заттарының ішінен байланыстыратын суретті алып, есінде сақтауы қажет. Мысалы: өрт, зауыт, сиыр, орындық, әке, отыру, мейірімділік т.б. ***(сөйлеуді дамыту)***
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Затсыз орындалатын** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Бір алақан, екі алақан». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыартта ұстау. Бір қолды алға созып, алақанын жоғары қарату, б.қ.-қа оралу.Осылайшаекінші қолмен орындау. Осылайшакезек-кезек орындау. (4 рет қайталау) 2. «Алақанды өкшеге қою». Б.қ.: отырып, қолдыартқа тіреу. Алға иілу, алақанды өкшенің жанындағы еденге қою, қолға қарау, б.қ.-қа оралу.Еркін тыныс алу. (5 рет қайталау.) 3. «Жүреміз».				

	Б.қ.: аяқты бүгіп, қолдыартқа тіреу. Аяқты сәл көтеріп, қайтадан түсіру – «жүреміз». 4-6 рет орындағаннан кейін аяқты түзу қойып, демалу: «келдік». Басты төмен түсірмеу. (5 рет қайталау.) 4. «Доп». Б.қ.: аяқты алшақ қойып,қолды төмен түсіру. 2-3 секіру үшін серпілу, 8-10 рет секіру және 8-10 рет адымдау. Жеңіл секіру. (4 рет қайталау)				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы с алдынд қолдарын жуу, қолды сүр және орамалды орнына іл **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(көркем әдебиет, қоршаға ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдасты-рылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: **«Менің отбасым»** Бас бармақ – ата Сұқ саусақ – әже Ортан терек – әке Шылдыр шүмек – ана Кішкене бөбек – мен **(сөйлеуді дамыту және**	**Саусақ жаттығуы:** **«Достық» жаттығуы** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз (екі қолдың саусақтарын бір-	**Саусақ жаттығуы:** **«Саусақтардың амандасуы»** Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап амандасады - Сәлеметсің бе, Балаң үйрек!	**Саусақ жаттығуы:** **«Гүл»** Балалар қолдарын көтеріп, саусақтарын біріктіріп, жабылып тұрған гүлдердің бүршіктерін келтіреді. Жайлап саусақтарын	**Саусақ жаттығуы:** **«Көмекшілерге алғыс білдіру»** - Рахмет саған, көздерім, сендер бәрін көресіңдер. (көзерін қолмен басу) - Рахмет саған,

	көркем әдебиет)	біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес… (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес.. Енді санауды аяқтадық (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). *(математика негіздері)*	- Сәлем, Ортан терек! - Амансың ба, Шылдыр шүмек! - Қалың қалай, Кішкене бөбек (Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	ашып, алақандарын жайып «гүлдің ашылғанын» көрсету. Төмендегі тақпақты қайталау. Міне, гүлдің бүршіктері, Ашылады әдемі. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	құлақтарым, сендер бәрін естисіңдер. (құлақтарын ұстау) - Рахмет саған, қолдарым, сендер бәрін істейсіңдер. (шапалақтау) - Рахмет саған, аяқтарым, енді, сендер топылдатып жүресіңдер. (топылдату) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Мақсаты:** Ырғақтық жаттығулар. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыканың сүйемелдеуімен орындау. Жалпы дамытушы жаттығулар Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар: қолды жоғары, алға, жан-жаққа көтеру және түсіру (бірге немесе кезекпен); заттарды бір қолынан екінші қолына салу, алдына, артқа апару, басынан жоғары көтеру; қолдарын алдына немесе басынан жоғары, артқа апарып	**Қазақ тілі** **Мақсаты:** **Сөздік қоры:** күнделікті өмірде жиі қолданылатын кейбір тұрмыстық заттардың, жабайы жануарлардың, үй жануарларының аттарын білдіретін сөздердің мағынасын дұрыс айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру; **Сөздік минимум** Қысқы киімдер, тон, құлақшын, етік, пальто **Түрлі – түсті суреттер. дидактикалық ойы н «Киімдерді жыл мезгіліне қарай топтастыр»**	**Дене шынықтыру** **Мақсаты:** Ырғақтық жаттығулар. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды жә қимылдарды музыканың сүйемелдеуімен орындау. Жалпы дамытушы жаттығул Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар: қолды жоғары, алға, жан-жақ көтеру және түсіру (бірге немесе кезекпен); заттарды бір қолынан екінш қолына салу, алдына, артқа апару, басынан жоғары көтер қолдарын алдына немесе басынан жоғары, артқа апар шапалақтау; қолды алға, жан-жаққа созу алақандарын жоғары қарату қолды көтеру, түсіру, саусақтарды қозғалту, қол саусақтарын жұму және аш Кеудеге арналған жаттығула	**Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Музыкалық шығарманы соңына дейін тыңдауға, музыканың сипатын түсінуге, музыкалық шығарманың неше бөлімнен тұратынын білуге және ажыратуға үйрету. Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балғашық, сылдырмақ, барабан, металлофон және т.б.) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру. Ән айту. Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді	**Дене шынықтыру** **Мақсаты:** Ырғақтық жаттығулар. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыканың сүйемелдеуімен орындау. Жалпы дамытушы жаттығулар Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар: қолды жоғары, алға, жан-жаққа көтеру және түсіру (бірге немесе кезекпен); заттарды бір қолынан екінші қолына салу, алдына, артқа апару, басынан жоғары көтеру; қолдарын алдына немесе басынан жоғары, артқа апарып шапалақтау; қолды алға, жан-жаққа созу, алақандарын жоғары қарату, қолды

	шапалақтау; қолды алға, жан-жаққа созу, алақандарын жоғары қарату, қолды көтеру, түсіру, саусақтарды қозғалту, қол саусақтарын жұму және ашу. Кеудеге арналған жаттығулар: допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға- оңға) бұрылу; солға, оңға бұрылу (отырған қалыпта); аяқты көтеру және түсіру, аяқтарды қозғалту (шалқасынан жатқан қалыпта); аяқты бүгу және созу (бірге және кезекпен), шалқасынан жатқан қалыптан бұрылып, етпетінен жату және керісінше; иықтарды жоғары көтеріп, қолды жан-жаққа созып еңкею (етпетінен жатқан қалыпта).		допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) бер жан-жаққа (солға- оңға) бұрылу; солға, оңға бұрылу (отырға қалыпта); аяқты көтеру және түсіру, аяқтарды қозғалту (шалқасынан жатқан қалыпт аяқты бүгу және созу (бірг және кезекпен), шалқасына жатқан қалыптан бұрылып етпетінен жату және керісінш иықтарды жоғары көтеріп, қолды жан-жаққа созып еңке (етпетінен жатқан қалыпта)	анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). Музыкалық-ырғақтық қимылдар Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Би қимылдарын орындау сапасын жақсарту: кезек-кезек екі аяқпен және бір аяқпен секіру. Заттармен және заттарсыз музыкалық шығарманың қарқыны мен сипатына сәйкес бір-бірден, жұппен ырғақты қимылдар орындау.	көтеру, түсіру, саусақтарды қозғалту, қол саусақтарын жұму және ашу. Кеудеге арналған жаттығулар: допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға-оңға) бұрылу; солға, оңға бұрылу (отырған қалыпта); аяқты көтеру және түсіру, аяқтарды қозғалту (шалқасынан жатқан қалыпта); аяқты бүгу және созу (бірге және кезекпен), шалқасынан жатқан қалыптан бұрылып, етпетінен жату және керісінше; иықтарды жоғары көтеріп, қолды жан-жаққа созып еңкею (етпетінен жатқан қалыпта).
	«Қыстық киімдер» **Мақсаты:** балалардың қысқы киімнің айрықша ерекшеліктері мен функционалдық мақсаты туралы түсініктерін	**«Сиқырлы тон» ертегісі** **Мақсаты:** Жаңа ертегілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тыңдай білуге, олардың мазмұнындағы әрекеттердің дамуын	**«Қысқы киім дүкені»** **Мақсаты:** «Көп», «бір» ұғымдары туралы түсініктерді қалыптастыру, заттардың санын ажыратуға үйрету: көп-біреу (біреу-	**«Қысқы сырт киім»** **Мақсаты:** Дауысты (а, ә, е, о және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың	**«Еріншек етікші» ертегісі** **Мақсаты:** Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы

	қорытындылау. Әртүрлі заттардың атауларын сөйлегенде белсенді қолдану, заттардың атқаратын қызметтерін түсіну. **Дидактикалық тапсырма «Қыс немесе жаз?»** - Балалар қыста бізге қандай киім керек екенін анықтау үшін қыста болатын табиғат құбылыстарын, жазда не болатынын және қыстың жаздан қалай ерекшеленетінін еске түсірейік. Сіздің алдыңызда табиғат пейзаждары бар суреттер, қысты бейнелейтіндерді таңдаңыз. Неліктен сіз осылай ойлайсыз? Енді әртүрлі киімдерді көрсететін карталарды алыңыз, қыс мезгіліне сәйкес келетін киімдерді таңдаңыз. Неге екенін түсіндіріңіз? **(Қоршаған оратмен таныстыру)** **Дидактикалық ойын «Сыртқы қысқы киім»** **Мақсаты:** балаларды сыртқы қысқы киім	бақылауға, шығарманың кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға тәрбиелеу. Балалармен кейіпкерлердің әрекеттері мен олардың әрекеттерінің салдарын талқылау. **Мазмұны бойынша әңгіме:** - Біздің кейіпкерліміздің аттары кім? - Қалай ойлайсыңдар, қайсысы бай, ал қайсысы Алдар көсе? - Неге олай ойлайсыңдар? Алдар көсенің тоны қандай еді, ал байдың тоны ше? - Алдар көсе тесік тонның жылу беретініне байды қалай сендірді? -Қай кейіпкерлерді тапқыр деуге болады? - Алдар көсенің байға зияны тиді ме? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті:** Кел, балалар,тұрайық, Үлкен шеңбер құрайық. Шаңырақты көтеріп, Керегені құрайық. Уықтарша иіліп, Шаңыраққа қосылып,	көп), біртекті заттарды топтастыру және олардың біреуін бөліп көрсету, 5 шегінде санау қабілетін бекіту, 5-ке дейінгі реттік санау; негізгі түстерді, геометриялық фигураларды білуді бекіту; -Балалар, сіз бен біз дүкенге жеттік. Амир, жоғарғы сөреде не жатқанын қараңдар? - Қолғаптар - Ал төменгі сөреде не жатыр, София? - Шляпалар, тондар. - Бір сөзбен айтқанда, шляпаларды қалай атауға болады? - Бас киімдер. - Бұл дүкен қалай аталады? - Балалар, "Дүкен" ойынын ойнағың келе ме? Тек біз бәрін ретке келтіріп, дүкен ашуға дайындалуымыз керек. Дайынсыңдар ма? **(математика негіздері) «Өрнекті жаса»** - Қолғаптары бар сөреге қараңдар, олар қандай? - Оларға бірдеңе дұрыс емес! Олар бірдей ме, әлде әртүрлі ме? - олар әр түрлі, бір өрнегі бар қолғап, екіншісі өрнексіз. - Не істеу керек?	артикуляциясын нақтылау және бекіту, Тәрбиеші заттарды көрсетеді, оның не екенін сұрайды және балалардың киімнің түсін, оның ерекше белгілерін, соның ішінде функционалдығын атауын қадағалайды. - Бұл қандай пальто? (қысқы, жылы) - Қандай түсті? - Пальтода не бар? (жаға, қалталар, жеңдер, түймелер) - Шарф не үшін қажет? (ауырып қалмас үшін оны мойынға байлап қою керек, сондықтан ол жылы болады) - Біз не туралы айтамыз-үлпілдек, аң терісі, жұмсақ? (жаға туралы) Қысқы, жылы... пальто. Сары тоқылған... телпек. - Сендерде қандай қысқы киім бар? (2-3 бала жауап береді) **Жұмбақтар** Түзде адымдайды, Үйде дамылдайды. Дәлізге жұрт тастайды, Төрге аяқ баспайды. **(Етік)** Маңдайы бар тілі жоқ, Құлағы бар үні жоқ. **(құлақшын)**	кеңейту, Балалармен кейіпкерлердің әрекеттері мен олардың әрекеттерінің салдарын талқылау. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Бірдей етіктерді тап»** **Мақсаты:** ойлау қабілетін дамытуға, біртекті заттарды топтастыру және олардың біреуін бөліп көрсету. **Шарты:** бірдей етіктерді топтастыру, түстерін атау. **(Математика негіздері)** **Сергіту сәті** Орнымыздан тұрайық, Қолымызды созайық, Оңға қарай бір иіп Солға қарай бір иіп Белімізді жазайық Шыңға қарай ұмтылып Жираф болып тұрайық. **(Дене шынықтыру)** **«Әртүрлі етіктер»** **Мақсаты:** Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылыс бөлшектерін: текшелер,

	ұғымымен таныстыру. Сөйлеуді дамыту. «Киім» ұғымын бекіту Қысқы киімді дұрыс атай білу қабілетін қалыптастыру; **Шарты:** Экранда әртүрлі элементтерді көрсететін (немесе пайда болатын) слайдтар пайда болады. Балаларға қандай суреттер киімге қатысты екендігі туралы сұрақтар қойылады. Дұрыс жауап бергенде, сәйкес кескін үлкейе бастайды немесе айнала бастайды. Әрі қарай, балаларға слайдтан киімге жатпайтын немесе жұмыс киімі ретінде жіктелетін және себебін түсіндіретін қосымша затты таңдау ұсынылады. Осылайша балалар киім туралы білімдерін бекітеді. Келесі слайдтарда балаларға көктемде, жазда, күзде және қыста қандай киім кию керектігін таңдау ұсынылады. Әрі қарай, балалар Қысқы кезеңде заттарды кию алгоритмін болжауы керек. Соңғы слайдтарда балаларға қысқы сыртқы киімдері бар суреттерді табуға	Қазақ үйді құрайық. **(Дене шынықтыру**)** **Дидактикалық ойын: «Шапан тарту»** Мақсаты: қазақтың ою-өрнек түрлерімен таныстыра отырып, шапанды безендіруді үйрету. **(жапсыру)** **«Алдаркөсеге арналған тон»** **Мақсаты:** Эмоционалды жауаптылықты, ертегі кейіпкеріне жанашырлықты, көмектесуге деген ұмтылысты дамыту. Сазбалшықтан, ермексаздан мүсіндеуге қызығушылыққа баулу. Ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып мүсіндеуге үйрету. **(Мүсіндеу)** **«Тонның түсі, көлемі қандай қандай?»** Мақсаты: біртекті заттарды топтастыру және олардың біреуін бөліп көрсету, қоршаған ортадан бір	- Оларды ретке келтіру-сол өрнектерді жасау. -Мен сендерге үстелге отыруды ұсынамын, сендер фигураларды желімдеуің керек. **(Жапсыру)** **Дидактикалық ойын «Түймені тігу»** **Мақсаты:** қолдың ұсақ моторикасын, зейінін, ойлауын дамыту. **Материал:** әр түрлі түсті картоннан жасалған дөңгелек түймелер, қалың жіптер немесе сәйкес түсті жұқа түймелер. **Ойын барысы:** балаларға түймеге жіппен байланған инені пайдаланып түймелерді тігу ұсынылады. Инені тесіктерден өткізіп, балалар тігістер жасайды. **(Құрастыру)**	Қос қолға киемін, Жып жылы жүремін. **(Қолғап)** Күндіз төбеге шығады, Түнде шегеге шығад.ы (Бөрік) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Кім зейінді?» ойыны** Мақсаты: ойлау қабілетіңн дамыту. Шарты: Мен киімдерді атаса шапалақтау, аяқ киімді атаса топылдату, егерде бас киімді атаса бастарын сипалау. -Жейде. -Пима. -Құлақшын т.т.б. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті** Қолғапты киіп аламыз. Сарт – сарт – сарт, Шапалақты соғамыз. Тоңса біздің аяғымыз, Етікті киіп аламыз. Топ – топ – топ, Топылдатып билейміз. **(дене шынықтыру**)** **"Әртүрлі маталар"** дидактикалық жаттығуы. Тәрбиеші балаларға сандықтан мата үлгілерін	кірпіштер, цилиндрлер, үшбұрыштар, призмаларды ажырата білуге, атауға және қолдануға үйрету. заттарды бейнелеу, бірнеше көлденең және тік сызықтардан тұратын заттарды бейнелеу. **(Құрастыру, сурет салу)**

	және оның қалай ерекшеленетінін түсіндіруге, сондай-ақ қысқы сыртқы киімдердің не екенін айтуға шақырылады. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті «Серуендейміз»** Бір, екі, үш, төрт, бес — Орнымызды қадымдаймыз. Серуендеуге барамыз. Айдана ала шарфты орады, Жылы болды мойыны. Аяғымызға киеміз *(Қимыл жасайды).* Қолғаптар мен етіктер, Жылдам серуенге шығамыз, Орнымызда қадымдап, Секіріп, жүгірді. **(дене шынықтыру**)** **Қысқы киім «Қолғап, қалпақ, шарф»** **Мақсаты:** Желіммен, щеткамен жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру. Қағаз бетінде көлемі, түсі, пішіні бойынша әртүрлі дайын пішіндерді белгілі реттілікпен	немесе бірнеше бірдей затты табу, «Қанша» сұрағына жауап беру. **(математика негіздері)**		алады (қалың, жұқа, түрлі-түсті). Әр бала матаның бір бөлігін алады, оны сезінеді, сапасы мен қасиетін анықтайды. Балалардың болжамды жауаптары. Қалың, қатты немесе жұқа, түрлі-түсті. - Балалар, біз матаның сиқырын көбірек білеміз. №1 тәжірибе. Үстелдерден өтіп, алдыңызда қағаз бен мата жолақтары жатыр. Қағазды алып, оны қолыңызбен ұстаңыз. Оған не болды? (ол мыжылған және түзетілмеген). Біз матамен де солай жасаймыз. Матаға не болды? (мен аздап мыжылдадым, бірақ оны түзетуге болады). Егер мата үтікпен үтіктелсе, ол бірдей болады. **(Математика негіздері)** **«Айжұлдызға арналған пальто»** **Мақсаты:** Көлденең және тік сызықтарды салу, олардың қиылысуын жүргізе білу, әр түрлі пішіндегі дөңгелек пішінді заттарды	

	орналастыруға үйрету. Бланкілерді жабыстыру: қолғап, қалпақ, шарф Киімді безендіру: жұлдыздар, шеңберлер және т. б. Қолғаптардағы суреттер симметриялы жапсырылады. **(Жапсыру)**			бейнелеу, бірнеше көлденең және тік сызықтардан тұратын заттарды бейнелеу. Балаларды жаңа материалдан – барқыт қағаздан аппликация жасауға үйрету. Балаларға матаның әртүрлі түрлерінің қасиеттері мен қасиеттерін анықтауға үйрету. **(Сурет салу, құрастыру)**	
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұс моториканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыру үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемп шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Қар жауып тұрған құбылысты бақылау.** **Мақсаты:** қар жауып тұрған құбылысты бақыла білуге үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Көркем сөз:** Шанамен зырлап желетін, Шаңғы, коньки тебетін, Аққала жасап ойнайтын, Қай мезгіл деп ойлайсың?	**Қырауды бақылау.** **Мақсаты**: балаларға қыраудың қалай болатынын айтып түсіндіру. Қырау түскен ағаштарды бақылау. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Көркем сөз.** Тазартып бар кір шаңнан, Қыс өнерін бастады. Терезеге қыраудан, Сурет салып тастады. ***(көркем әдебиет)***	**Мұз сүңгісін бақылау.** **Мақсаты**: балаларға мұздың қасиеті туралы мол түсінік беру. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Көркем сөз:** Көл бетінде жатыр айдын – мұз ойнақ, Қыстың өзі жасағандай бізді ойнап, Шаңғы теуіп жарысамыз желменен, Күнде осында	**Қайың ағашын бақылау** **Мақсаты**: қайың ағашының қысқы көркін бақылауға үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Көркем сөз** Ағаштар тұр жүдеп, Жапырақ сәні енеді. Соғады жел үдеп, Қыстың кеп сәлемі. ***(көркем әдебиет)*** **Еңбек:** қайың ағашының	**Терезедегі өрнектерді бақылау.** **Мақсаты**: балаларға құбылысты түсіндіру. Терезедегі өрнектерді бақылау. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Көркем сөз:** Бір топ бала сырғанап, Барады әне жарысып. Қалды артта қыр қалып. ***(көркем әдебиет)***

	(көркем әдебиет) **Еңбек:** участкені тәрбиешінің көмегімен сыпыру. **Мақсаты:** Үлкендерге көмектесе білуге тәрбиеле ***(еңбек қызметі)*** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Ақ қоян» **Мақсаты:** Балаларды жы дамдыққа, мықтылыққа баулу. **Ойын мазмұны:** Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол стасып қоянды айнала жүріп тақпақ айт ы. Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы. Бетіңді жусаңшы, Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші- дегенде қоян болған б ала тақпақтағы айтылғ ан қимылды түгел істеп өлең, бітісімен жүгіріп бары п шеңберді бұзуға тыр ысады. Егер бала шеңберді үзсе өзі шеңберге қос	**Еңбек**: Аяқ киімдері мен тондарын қардан тазалау. **Мақсаты**: ұқыптылыққа, тазалыққа үйрету. ***(еңбек қызметі)*** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Допты ұста» **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдылыққа, ептілікке, қырағылыққа баулу, ойын әрекеті арқылы татулыққа, белсенділікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Тәрбиеші ашық түсті үлкен допты алады да 2-3 балаға ойнауға ұсынады. Балалар тәрбиешіге қарама-қарсы 80-100 см жерде тұрады. Тәрбиеші әрқайсысына кезек-кезек доп лақтырып «Ұста» деген белгі береді. Балалар допты қайтадан тәрбиешіге лақтырады. Осылайша ойын жалғаса береді. ***(дене шынықтыру**)*** **Жеке жұмыс :** Жаңылтпаш жаттау. Ақ, ақ , Секеңдейді лақ. Аң-аң, Аң патшасы-арыстан. ***(сөйлеуді дамыту)***	қызықтаймыз біз ойнап. Мұзафар Әлімбаев ***(көркем әдебиет)*** **Еңбек:** Тәрбиешінің көмегім қар тазалау. **Мақсаты:** еңбекке баулу. ***(еңбек қызметі)*** **Қимылды ойын:** «Күн, су, ауа» **Ойын мақсаты:** Берілген белгі бойынша ойынның шартын бұзбай дұрыс ойнауға үйрету. **Ойын шарты:** «Күн» дегенде балалар ашық алаңда ойнап жүреді, өсімдік болып өседі, өйткені өсімдіктер күнді жақсы көреді, күнмен өседі «Су» дегенде балалар балық кит сияқты суда жүзеді. «Ауа» дегенде құстар, ұшақ сияқты қалықтап ұшады т.б. Ойын осылайша жалғасады. ***(дене шынықтыру**)*** **Жеке жұмыс**: Жұмбақтар шешу Орманда жоғары Ағашқа қонады Тұмсығын балға етіп Тоқ-тоқ соғады. (Тоқылдақ) ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	түбіне қар жинау. **Мақсаты**: балаларға ағаштың түбін қармен жабудың сырын, пайдасын түсіндіру. ***(еңбек қызметі)*** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Ит пен қоян» **Мақсаты:** Шапшаңдыққа , ептілікке баулу. **Шарты:** Ойын жазық алаңда ойналады. Бір бала ит болады да, қалғаны қоян болады. Бұдан кейін « ит», «қояндарды» қуып ұстауға тырысады. Өзі ұстаған балалардың барлығын итке айналдарды. Сөйтіп барлық қояндар итке айналғанша ойын жалғаса береді. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** «Жұмбақты шеш» сюжетті ойын ойнату. **Жұмбақ**: Жазда жатсаң көлеңкесінеалады, Қыста жақсаң, жаның рахат табады. Ағаш ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**Еңбек**: Қардан тәрбиешін көмегімен бекініс жасау. **Мақсаты:** еңбекқорлыққа үрету. ***(еңбек қызметі)*** **Қ/қозғалыс ойыны**: «Аңшылар мен қояндар» **Мақсаты:** Балаларды қоян болып секіруге, аңшыдан қорғануға үйрету. **Шарты:** Алаңның бір жағына аңшы, келесі жақта қояндарға орын белгіленеді. Әрбір үйде 2-3 қоян болады. Белгі бойынша қояндар үйінен шығып, жайылымда қос аяқтап, секіріп жүреді. Тәрбиеші: « Аңшы» дегенде қояндар үйлеріне жүгіреді. Аңшы бала оларға доп лақтырады. Доп тиген қояндар атылған болып саналады. Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады. ***(дене шынықтыру**)*** **Жеке жұмыс:** Жұмбақ жасыру Отта жанбайды Суда батпайды. (Мұз) ***(сөйлеуді дамыту және***

	ылып тұрады да үзілген жердегі оң жақтағы бала қоян болады. ***(дене шынықтыру**)*** **Жеке жұмыс:** «Адасқан қар қиыршықтары» тақырыбына шығармашылық әңгіме құрастыру. **Жұмбақ:** Құм сияқты ұсақ болғанымен, жер бетін жауып үлгереді. (қар) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**				***көркем әдебиет)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. (нанды үгітпей, ойнамай жеу, сөйлеуді дамыту-коммуникативтік қызмет)				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Ертегі оқып беру. «Шұбар				

	тауық» **(көркем қызмет)** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(көркем әрекет-коммуникативті қызмет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау (Музыка***).**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды жоғары көтеріп басымыздан асырап төсекке түсіреміз, көзімізді ашып жұмамыз (2- 4 рет) Ойын: «Жаз бен күз» Оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз, жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршік және жұмсақ жолақшалармен жүру Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру**).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды,

	Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Емхана»** **Мақсаты:** балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру. Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, дәке. Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу. **Керекті құрал жабдықтар**:дәрігердің бас киімі мен халаты, медициналық құралдар. **Алдын ала жұмыс**: медкабинетке экскурсияға бару, дәрігер жұмысына бақылау жасау. **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек. Бір бала ауру адам болады, екі бала ата-анасы болады үйге жедел жәрдем шақырады, медбике укол салады, анасы мен әкесі	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды ұлттық құндылықтардың қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Аурухана»** **Мақсаты:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу. Қажетті құрал-жабдықтар: халат, бас киім, рецеп жазып беруге қарындаш пен қағаз, фонендоскоп, тонометр, градусник. дәке, мақта, шприц, дәрілер, пинцет, қайшы. **Ойындық рөлдер**: дәрігер, медбике, ауру адам. «Дәрігердің қабылдауында» «Укол саламыз» **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек.Бір бала ауру адам болады,екі бала ата-анасы болады,медбике укол салады,анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап,өздерін ата-ана рөлінде сезініп, мейрімділікке баулу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Өз үйіңді тап!»** ойын. **Мақсаты:** Түстерді	**Сюжетті-рөлді ойын: «Жедел жәрдем»** **Мақсаты:** «жедел жәрдем» ойынын басқа ойындармен байланыстыра ойнауға үйрету,адам өмірін сақтауға арналған мамндықтар туралы білу. Ақ халатты абзал жандардың еңбегін құрметтеуге үйрету. Медицина қызметкерлерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту. **Керекті құралдар**: жедел жәрдем көлігі, қағаздар, халат, бас киім, дәрілер салынған чемодан. **Шарты**: Бір бала жүргізуші,екі бала дәрігер рөлін ойнайды,балалар дәрігерлердің жұмысына құрметпен қарап біз олардың көмегіне мұқтаж екенімізді түсініп,жақсы көз қараста болу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Көзіңді жұмып, қолыңмен анықта»** **Мақсаты:** ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, үлкен-кіші	**"Аяқ киім дүкені" Сюжетті рөлдік ойыны:** Балалар, сіздер өте әдемі және қызықты аяқ киім алдыңыздар. Әр жұп бірегей және екіншісінен ерекшеленеді. Мен сізге "аяқ киім дүкені" ойынын ойнауды ұсынамын. Бұл үшін бізге не қажет? (касса, аяқ киім сөрелері, айна). **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

	балаға уколдан қорықпауға шақырады. **Ойналатын сюжеттер:** «Дәрігердің қабылдауында», «Үйге дәрігер шақыру» **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Дөңгелектер»** **Мақсаты:** ермексаздан машина жасап құрастыру **(мүсіндеу, құрастыру)**		ажыратуға жаттықтыру, қабылдауын дамыту, ойынның ережесін сақтауға үйрету. **(математика негіздері, қоршаған ортамен таныстыру)**	ұғымдарын бекіту. **(математика негіздері)**	
Балалармен жеке жұмыс	Нұрасылдың ұсақ қол моторикасын дамыту. **Сурет салу**	Мирасқа ермексазды есіп пішіндер жасатуға үйрету. **Мүсіндеу, математика негідері**	Асаналиге суретті дұрыстап бояуды үйрету. **Сурет салу**	Аялаға түстерді ажырата білуге үйрету. **Математика негіздері**	Дәуіржанға тыныс алу жаттығуын жасату. **Сөйлеуді дамыту**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғаны қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Өз үйіңді тап»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Ойыншылар 3 – 4 аласа ұзынша орындықтарда отырады.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Қасқыр мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора» мен «өріс»	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын:** «Ақ қоян» **Мақсаты:** Балаларды жыл дамдыққа, мықтылыққа баулу. **Ойын мазмұны:** Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада қоян	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Төбеде доп қуу»** **Мақсаты:** Балаларды шапшаң дербес қимыл әрекетке үйрету, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Ойынға қатысу-шылардың барлығы екі топқа бөлінеді. Әр топтың	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Жапалақтар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін

	Әр орындықта бір әдемі үлкен ойыншық: бірінші тұрған ұзынша орындықта – қуыршақ, екіншісінде – ит, үшіншісінде – мысық, төртіншісінде – аю, қоян т.б. Тәрбиешінің «Серуенге шығамыз» деген нұсқауымен барлық балалар орындарынан тұрып, тәрбиешінің соңынан жүреді. Серуен барысында балалар түрлі қозғалыс қимылдарын жасайды (секіреді, жүреді, жүгіреді). Тәрбиешінің «Жаңбыр жауа бастады!» деген нұсқауымен балалар өз үйлеріне қарай жүгіреді. Балалар серуендеп жүргенде тәрбиеші балаларға білдірмей ойыншықтардың орнын ауыстырып қояды. Балалар өз үйлерін тез, адаспай табуы керек. *(дене шынықтыру**)*	сызылады. **Ойнаушылар үйлерінде тұрып:** Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп—деп сөздерден Кейін дүрсілдей жүгіріп « өріске » беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырлар ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады. *(дене шынықтыру**)*	болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ айта ды. Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы. Бетіңді жусаңшы, Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші- Дегенде қоян болған бала тақпақтағы айтылған қи мылды түгел істеп өлең, бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырысад ы. Егер бала шеңберді үзсе өзі шеңберге қосыл ып тұрады да үзілген же рдегі оң жақтағы бала қоян болады. *(дене шынықтыру**)*	ойыншылары бірінің артына екеуден сапқа тұрады. Ал капитан өз командасының алдында болады. Команда бірінен бірі 3-4 метр жерде тұрады. Капитандар бір-бір волейбол добын алады да, оны екі қолымен төбелеріне көтереді. Жетекшінің «Бастаңдар » деген командасы бойынша олар допты басынан асыра артындағы ойыншыға, осы әдіспен келесі ойыншыға береді. Ойын одан әрі қарай жүгіреді, сөйтіп өз тобының алдына келіп тұрады. Доп тағы да колонаның соңына кетеді. Ол топ капитандарының қолына екінші рет қайта тигенше ойын осылай айнала береді. Капитан өз орнына келіп, бірінші болып, допты жоғары көтергенде команда ұтып шығады. *(дене шынықтыру**)*	жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылық-тарын, белсенді-ліктерін арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балалар екі топқа бөлінеді. Жапалақтар күндіз ұйықтайды, ал түнде керісінше оянады. Тышқандар күндіз жапалақтар ұйықтағанда үйлеріне жету керек. Тәрбиеші түн болды дегенде жапалақтар үйіне жете алмаған тышқандарды қуады. *(дене шынықтыру**)*
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				

	Баланың үйде аяқ киімін оң, теріс деп үйрету.	Ата-аналар баламен қыс мезгілі туралы әңгімелесуін ұсыну.	Ата-аналарға кеңес: Үйде балалармен үстел-үсті ойындар жиі ойнауға кеңес беру.	Ата-аналарға кеңес: Ұйықтар алдында балаға ертегі оқып беру, әлди-әлди қосып тыңдату.	Ата-аналарға кеңес: Балалардың жетістігі жай әңгімелесу.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақшасы ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастан бастап
Жоспардың құрылу кезеңі: 16.01-20.01.2023 жыл III апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 16.01.2023	Сейсенбі 17.01.2023	Сәрсенбі 18.01.2023	Бейсенбі 19.01.2023	Жұма 20.01.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
	Баланың үйдегі көңіл күйін сұрау.	Баланың бойындағы өзгерістер мен ерекшеліктер жайлы әңгіме	Баланың тәртібі мен денсаулығы жайлы әңгіме	Баланың тілдік дамуы жайлы әңгіме	Балаларды қыс ауасында киіндіру туралы сөйлесу
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Дидактикалық ойын:** «Не жетіспейді?» **Мақсаты:** көзбен қабылдау және ойлау қабілетін дамыту. **Ойын шарты:** Тәрбиеші балаларға бірнеше заттардың суреті бар бетшелерді ұсынады. Суретті мұқият қарап, әр заттың жетіспейтін бөлшегін тауып, атап беруін сұрайды. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)***	**Дидактикалық ойын «Сиқырлы сандық»** **Мақсаты:** Дыбыстарды анық, асықпай, дұрыс айта білуге үйрету. Сөздерде дыбыстың дұрыс айтылуына назар аударту. **Ойын шарты:** Тәрбиеші әдемі сиқырлы сандықтан неше түрлі ойыншықтарды шығарады (Бота, құлыншақ, аю, мысық, машина). Балалар ойыншықтар арқылы сөйлемдер құрап береді. ***(қазақ тілі)***	**Дидактикалық ойын:** «Жаңа қуыршақ» **Мақсаты:** Баланы топ бөлмесіндегі заттарды дұрыс атап, тілдерін , зейіндерін дамыту. **Ойын шарты:** Қуыршақ топтағы заттың қайсының жанына келсе соны дұрыс атап беру және қуыршақ қай баланы сұрайды сол ғана сұраққа жауап береді, егер барлық баладан сұраса, барлығы бірге жауап береді. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)***	**Дидактикалық ойын:** «Ғажайып қоржын» **Мақсаты:** Балаларды заттарды тиісті қасиеттері қарай ажырата білуге үйрету. **Ойын шарты:** Қоржындағы затты сипап біліп атау. Бала затты дұрыс сипаттап бергеннен соң ғана зат қаптан алынып, балаларға көрсетіледі, ал дұрыс аталмаса қаптан алынбайды. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	**«Мозайка»** **Мақсаты:** Балаларға әр турлі заттар, геометриялық пішіндер құрастыруды үйрету, түстерімен таныстыру, балалардың ой-қиялын дамыту, еңбек-сүйгіштікке тәрбиелеу. **Ойын атрибуттары:** мозаика ойыншықтары. **Ойынның барысы:** Тәрбиеші мозаика бейнеленген көрнекіліктерді (ойыншықты) көрсетіп, бұл-мозаика деп аталатынын, одан геометриялық

					пішіндер, заттар құрасытруға болатынын айтады. Балаларға өрнектердің түсі үйлесімділігіне көңіл бөліп, заттардың пішініне сәйкес орналастыра білуге бағыт беріледі. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затпен орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1.«Сылдырмақтар». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру. Қолды екі жаққа созу арқылы жоғары көтеру, сылдырмақтарды сылдырлату және екі жаққа созу арқылы «дың-дың», – деп айту. Қолдың қозғалысын қадағалау. (6 рет қайталау.) 2.«Көрсет және ойна». Б.қ.: өкшемен отырып, сылдырмақты иыққа қою. Бұрылып, сылдырмақты көрсету, «міне», – сылдырмақты артына тығып қою. Осылайшаекінші жақпен орындау. Қолдың қозғалысын қадағалау. Аяқты қозғалтпау (3 рет қайталау.) 3. «Ойнаймыз, тығып қоямыз». Б.қ.: қолды бастан асыра көтеріп, шалқадан жату (отыру), ойыншықтарды жерге тигізіп ұстау. Сылдырмақтарды сылдырлату, қолды ішке алып келіп, аяқты бүгу - сылдырмақтарды тығып қою, б.қ.-қа оралу. (6 рет қайталау.) **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен*	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен*	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен*

	таныстыру) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	*таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	*таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту
Ұйымдасты-рылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: **«Қуыр-қуыр, қуырмаш»** Тәрбиеші балалармен қолдың саусақтарын, бас бармақтан бастап, шынашаққа дейін, аттарын атап шығады. Олар бір-бірімен туған бауырлар сияқты. Бас бармақ, Балалы үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Бес саусақ түгел жұмылады. Енді, қайта-дан бас бармақтан бастап мына сөздерді айтып саусақтарды жазады. Сен тұр – қойыңа бар, Сен тұр – түйеңе бар, Сен тұр – жылқыңа бар,	**Саусақ жаттығуы:** **«Балақан»** Бала, бала, балақан, Қане, қайсы, алақан. Саусақтарың әйбат, Былай-былай ойнап. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы:** **«Қар жауды!»** Аппақ қылып өңірді, (алақандарын ашу) Қар жауды! Қар жауды! (Қолдарын сірмеу) Көңілді балалар, (қолдарын шапалақтау) Қызығып секірді, секірді. (орындарында секіру) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы:** **«Бір үйде біз нешеуміз»** Бір үйде біз нешеуміз Кел санайық екеуміз. Бас бармағым – атам. Балаң үйрек – апам. Ортан терек – ағам. Шылдыр шүмек – мен. Кішкентай бөбек – сен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде бесеуміз. *(математика негіздері)*	**«Еріншектер»** Тық-тық, тық-тық, Тұр орыннан бас бармақ, Балаң үйрек сен де тұр, Ортан терек, сен де тұр, Шылдыр шүмек сен де тұр, Титтей бөбек қане тұр, Саусақтарым, ал жүгір. Үстел үстінде жасалатын жаттығу . Саусақтар үстел үстінде жатады. Айтылатын сөзге байланысты, саусақтарды кезек-кезек көтеріп, үстел үстіне «жүгіртеміз.» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

	Сен тұр - жылқыңа бар, Ал сен кішкентай бөбек, қазанның қаспағын қырып жеп, жыламай үйде отыр. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Мақсаты:** Ырғақтық жаттығулар. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыканың сүйемелдеуімен орындау. Жалпы дамытушы жаттығулар Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар: қолды жоғары, алға, жан-жаққа көтеру және түсіру (бірге немесе кезекпен); заттарды бір қолынан екінші қолына салу, алдына, артқа апару, басынан жоғары көтеру; қолдарын алдына немесе басынан жоғары, артқа апарып шапалақтау; қолды алға, жан-жаққа созу, алақандарын жоғары қарату, қолды көтеру, түсіру, саусақтарды қозғалту, қол саусақтарын жұму және ашу. Кеудеге арналған	**Қазақ тілі** Мақсаты: Күнделікті өмірде жиі қолданылатын кейбір тұрмыстық заттардың атауын білдіретін сөздердің мағынасын дұрыс айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру; Балалардың сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (ыдыс, жиһаз) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту, қарама-қарсы мағынадағы сөздерді - антонимдерді енгізу. **Сөздік минимум** Ыдыстар, жиһаз, ас үй ыдыстары **Дидактикалық ойын: «Ыдыстарды түсіне қарап топтастыр»**	**Дене шынықтыру** **Мақсаты:** Ырғақтық жаттығулар. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыканың сүйемелдеуімен орындау Жалпы дамытушы жаттығулар Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар: қолды жоғары, алға, жан-жаққа көтеру және түсіру (бірге немесе кезекпен); заттарды бір қолынан екінші қолына салу, алдына, артқа апару, басынан жоғары көтеру; қолдарын алдына немесе басынан жоғары, артқа апарып шапалақтау; қолды алға, жан-жаққа созу, алақандарын жоғары қарату, қолды көтеру, түсіру, саусақтарды қозғалту, қол саусақтарын жұму және ашу. Кеудеге арналған жаттығулар: допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға)	**Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Музыкалық шығарманы соңына дейін тыңдауға, музыканың сипатын түсінуге, музыкалық шығарманың неше бөлімнен тұратынын білуге және ажыратуға үйрету. Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балғашық, сылдырмақ, барабан, металлофон және т.б.) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру. Ән айту. Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы	**Дене шынықтыру** **Мақсаты:** Ырғақтық жаттығулар. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыканың сүйемелдеуімен орындау. Жалпы дамытушы жаттығулар Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар: қолды жоғары, алға, жан-жаққа көтеру және түсіру (бірге немесе кезекпен); заттарды бір қолынан екінші қолына салу, алдына, артқа апару, басынан жоғары көтеру; қолдарын алдына немесе басынан жоғары, артқа апарып шапалақтау; қолды алға, жан-жаққа созу, алақандарын жоғары қарату, қолды көтеру, түсіру,

	жаттығулар: допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға-оңға) бұрылу; солға, оңға бұрылу (отырған қалыпта); аяқты көтеру және түсіру, аяқтарды қозғалту (шалқасынан жатқан қалыпта); аяқты бүгу және созу (бірге және кезекпен), шалқасынан жатқан қалыптан бұрылып, етпетінен жату және керісінше; иықтарды жоғары көтеріп, қолды жан-жаққа созып еңкею (етпетінен жатқан қалыпта).		беру, жан-жаққа (солға- оң бұрылу; солға, оңға бұрылу (отырға қалыпта); аяқты көтеру және түсіру аяқтарды қозғалту (шалқасынан жатқан қалыпта); аяқты бүгу және созу (бір және кезекпен), шалқасына жатқан қалыптан бұрылы етпетінен жату және керісінше; иықтарды жоғар көтеріп, қолды жан-жаққ созып еңкею (етпетінен жатқан қалыпта).	айту). Музыкалық-ырғақтық қимылдар Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Би қимылдарын орындау сапасын жақсарту: кезек-кезек екі аяқпен және бір аяқпен секіру. Заттармен және заттарсыз музыкалық шығарманың қарқыны мен сипатына сәйкес бір-бірден, жұппен ырғақты қимылдар орындау.	саусақтарды қозғалту, қол саусақтарын жұму және ашу. Кеудеге арналған жаттығулар: допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға- оңға) бұрылу; солға, оңға бұрылу (отырған қалыпта); аяқты көтеру және түсіру, аяқтарды қозғалту (шалқасынан жатқан қалыпта); аяқты бүгу және созу (бірге және кезекпен), шалқасынан жатқан қалыптан бұрылып, етпетінен жату және керісінше; иықтарды жоғары көтеріп, қолды жан-жаққа созып еңкею (етпетінен жатқан қалыпта).
	«Қыстап қалатын құстар» **Мақсаты:** балаларға қыстайтын құстар туралы білім беру, оларды ажыратуға, топтастыруға, құстардың сыртқы түрін, олардың ерекшеліктерін, мінез-құлқын сипаттауға үйрету; атқаратын қызметтерін түсіну, -	**«Қарға мен түлкі» ертегісі»** **Мақсаты:** Жаңа ертегіні тыңдай білуге, олардың мазмұнындағы әрекеттердің дамуын бақылауға, шығарманың кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға тәрбиелеу. Балалармен кейіпкерлердің әрекеттері	**«Орман дәрігері» ертегісі** **Мақсаты:** балаларды ертегі қойылымына қызығушылығын арттыру. Ормандағы құстар жайлы, олардың пайдасы туралы айту. Балалармен кейіпкерлердің әрекеттері мен олардың әрекеттерінің салдарын талқылау. **(Сөйлеуді дамыту және**	**«Суықторғай»** **Мақсаты:** Қыстайтын құстарға сүйіспеншілік, қамқорлық сезіміне тәрбиелеу. Құстар тіршілігі, табиғатқа келтіретін пайдасы туралы түсініктерін қалыптастыру. **Суықторғай** – жотасы қоңыр, кеудесі	**«Қайтпай қалған қарлығаш» әңгімесі Т. Тойбазарұлы** **Мақсаты:** Әңгіме бойынша сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру, қыстап қалған құстарға қамқорлық жасауға, оларды баптап күте

	Сендер, әрине, суық ауа райының басталуымен көптеген құстар оңтүстікке ұшатынын білесіңдер. Бірақ бәрі емес, ұшып кетпейтіндер де бар, олар бізбен жыл бойы өмір сүремді (қарға, көгершін, торғай, тоқылдақ). - Бізге тек қыстауға келетіндер де бар (шымшықтар, ұзақтар). - Шымшықтың кеудесі сары, ал бастары мен қанаттары қара. - Маған қарға туралы айтыңдар. Ол қандай? (үлкен, қара, маңызды, айлакер). - Бұл құс сізге жақсы таныс. Бұл кім? Торғай туралы айтыңдар. - Ол қандай? (кішкентай, сұр, шапшаң, жылдам). - Бұл құсты орманда кездестіруге болады. Бұл тоқылдақ. Ол ағашты жиі ұрады, ал сендер оны не үшін жасайтынын білесіңдер ме? - Тоқылдақ ағаштарды қабығының астынан зиянды қателерді алу арқылы емдейді. **(Қоршаған ортамен**	мен олардың әрекеттерінің салдарын талқылау. Қарға жан-жағына қарап, қарқ-қарқ деп қарқылдай бастады. Балаларға көмек сұрап еледі. - Досым-ау, саған не болды? (қарғаның достары сұрайды) Қарға: Менің ірімшігімді алдап түлкі алып қашып кетті. Қарғаның достары: Уайымдама, достым ! Біз саған тамақ табуға көмектесеміз- деп қарғаны қасына шақырады **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** - Балалар қазір далада қар жатыр, қар еріп жатыр.Бұл жылдың қай мезгілі? Олай болса, жаңағы ұшып кеткен қарғалар мынандай қардың астынан қалай тамақ тауып жей алады? Оларға біз көмектесейік, бәріміз ермексаздан ірімшік жасауға көмек жәрдем беріңдерме? **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын «Сана және ата»**	**көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті «Тоқылдақ»** Ағашты тырсылдатамын, (Алақандарын ашып – сұқ саусағымен ағашты бейнелеу) Құрттарды алғым келеді, (Екінші қолымен тұмсығымен тістеген қимыл жасайды) Әр жол үшін Ол қабығының астында жасырынса да, (алақанға төрт саусақ соққысы) Ол бәрібір менікі болады. **(Дене шынықтыру**)** **Дидактикалық ойын: «Қайсысы көп?»** **Мақсаты:** біртекті құстарды топтастыру және олардың біреуін бөліп көрсету, қоршаған ортадан бір немесе бірнеше бірдей құсты табу. **Шарты:** Қайсысы көп екенін тап және атын ата **(математика негіздері)** **«Ағаштағы тоқылдақ»** **Мақсаты:** Құрастыру дағдыларын	сұр,кішкентай құс. Олар үйірімен жүреді. Пайдалы құс. Ол зиянкес құрттар және дәнді дақыл, нан қиқымдарымен қоректенеді. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын «Суықторғай»** Шарты:суықторғай сияқты секіреді, Ұшады және шырылдайды. Тәрбиеші үстел үстіне жемсауыт шығарады және құстарға арналған жемдерді де қояды: кәмпиттер, тұқымдар, шемішке, картоп, шоколад, сәбіз т.б.Суықторғайдың жемін таңдауға тапсырма береді. Балалар қысқа адыммен секіреді, ұшады, «рюм-рюм-рюм», – ысқырып дыбысын салады. Балалар құстарға арналған жемді таңдайды. Торғайларға – нан қиқымы, дәндер. Сарышымшыққа – нан қиқымы, дәндер.	білуге тәрбиелеу. Балалармен кейіпкерлердің әрекеттері мен олардың әрекеттерінің салдарын талқылау. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** Біз кішкентай баламыз, Өніп өсіп толамыз. Күнге қарай талпынып, Көкке қолды созамыз. Қанат қағып ұшамыз, Қарлығаштай самғаймыз. **(Дене шынықтыру**)** **Дидактикалық ойын: «Не артық?»** **Мақсаты:** құстарды ажырата білуге үйрету. **Шарты:** Тақтаға суреттер іледі, мұқият қарап артық құсты тауып, атауды ұсынады (көгершін, тоқылдақ, қарлығаш, суық торғай) **(математика негіздері)** **«Қарлығашқа арналған ұя»** **Мақсаты:** Құрастыру дағдыларын дамыту, текшелер, кірпіштер, цилиндрлер,

	таныстыру) **«Үкі» жаттығуы** Сол қолыңызды оң иығыңызға қойып, иығыңызды сол қолыңызбен қысыңыз. Басыңызды бұрып, иығыңыздан артқа қараңыз. Иегіңізді кеудеге түсіріп, бұлшық еттеріңізді босаңсытып, терең дем алыңыз. Оң қолыңызды сол иығыңызға қойып, сол қозғалысты қайталаңыз. **(Дене шынықтыру**)** **Жұмбақтар** Мақсаты: Дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту Қонып алып жарға, Қарқылдайды (қарға) Өзі сақ, өзі ұзын, Шықылықтап тұрмайды. Құйрығы ұзын, өзі бұтақтан бұтаққа ауысқан, Бұл қандай құс (сауысқан) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Мақсаты:** «Көп», «бір» ұғымдары туралы түсініктерді қалыптастыру, заттардың санын ажыратуға үйрету: көп-біреу (біреу-көп) **Шарты:** Құстардың санын санау және атау (көп-біреу) **(математика негіздері)** **Сергіту сәті** Қарға, қарға, қарғалар, Қар үстінде жорғалар. Боран соқса бүрсіңіп, Бұта басын қорғалар. **(дене шынықтыру**)** **«Қарғаға арналған ірімшіктер»** **Мақсаты:** Мүсіндеу пластилинография қолдың моторикалық дағдыларын дамыту. ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып мүсіндеуге үйрету. **(мүсіндеу)**	дамыту, текшелер, кірпіштер, цилиндрлер, үшбұрыштар, призмаларды ажырата білуге, атауға және қолдануға үйрету. Қоңыр, ақ түсті қағаздан балалар ағаш діңін жасайды. Ол үшін қағаз конуспен оралып, шеттері желімделеді. Бұтақтар үшін әртүрлі мөлшердегі қағаз жолақтары кесіледі . Бұтақтарға отырған тоқылдақ бейнесін қағаздан қиып жапсырады. **(құрастыру, жапсыру)**	Суықторғайға – өсімдік тұқымдары,шетеннің жемісі. Қарғаға – тағам қалдықтары, жеміс пен көгөністердің аршылған қабықтары. Көгершінге – тары. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** Ептеп, ептеп, жерден бидай терейік, Тергеніңді торғайларға берейік. Торғай, торғай томпаң-томпаң секірсін, Шаршадың ба, отыра ғой деміңді ал. **(Дене шынықтыру**)** **«Суықторғайға арналған жемсауыт»** **Мақсаты:** Балалардың жапсыруға қызығушылығын арттыру. Қағаз бетінде көлемі, түсі, пішіні бойынша әртүрлі дайын пішіндерді белгілі реттілікпен орналастыруға үйрету. Жемсауытқа торғайға арналған жемдерді	үшбұрыштар, призмаларды ажырата білуге, атауға және қолдануға үйрету. Бірінші топқа Қарлығашқа санағыштармен ұя жасауды ұсынады Екінші топқа қыстырғыштармен ұя жасауды ұсынады. **(құрастыру, жапсыру**

	Дидактикалық ойын «Төртінші артық»: **Мақсаты:** есте сақтау, ойлау қабілетін дамыту **Шарты:** артық құсты табу және атау. **(математика негіздері)** **«Кішкентай шымшықтар мен торғайлар»** **Мақсаты:** Көлденең және тік сызықтарды салу, олардың қиылысуын жүргізе білу, әр түрлі пішіндегі заттарды бейнелеу, бірнеше көлденең және тік сызықтардан тұратын заттарды бейнелеу. ермексаздан мүсіндеуге қызығушылыққа баулу. ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып мүсіндеуге үйрету. -Торғай салу үшін бізге қандай бояу керек? Балалар. Қоңыр түсті. - Дұрыс. Ал егер біз шымшық салғымыз келсе ше? - Сары және жасыл. Дұрыс, олай болса			акварель краскамен салу. **(жапсыру, сурет салу)**	

	ермексазбен жұмыс жасағысы келген балалар Ермексазды, сурет салғысы келген балалар бояуды алып, үлгіге қарап құстарды салады. Біз щетканы қолымызға алып, барлық саусақтар мен алақанның жартысын қара бояумен, қалған жартысын қызыл бояумен жағамыз. Енді құсты жапырақтың ортасына отырғызамыз. Мұны істеу үшін саусақтарыңызды кең ашып, алақаныңызды қағаз парағына қою керек. Олар мықтап басып, күрт көтерілді. Міне, құстар шықты (олар қолдарын дымқыл майлықтармен сүртті). Біз бас пен тұмсықты аяқтаймыз. Басы қандай пішінде? - Дөңгелек. - Дұрыс. Біз щетканы алып, оны қара бояуға батырамыз. Шеңбер сызыңыз. Көзге кішкене ақ дөңгелек дақ қалдырып, оны бояңыз. Және тұмсық. Міне, қандай әдемі бұқалар шықты. Кім титмузды салғысы келсе, онда барлық саусақтар мен алақанның жартысына жасыл бояу, қалған				

	жартысына сары бояу қолданылады. Дөңгелек бас пен тұмсықты аяқтаңыз. Торғай салуды шешкен жігіттер алақанына қоңыр бояу жағып, басын, тұмсығын бояйды. Ермексазбен де осылай жұмыс жасаймыз **(сурет салу, мүсіндеу)**				
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотириканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше?.Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Желді бақылау** **Мақсаты**: желдің соғу бағытын бақылау. Аңғарымпаздыққа, байқағыштыққа тәрбиелеу. Сұрақтар: 1. Желдің бағытын, күшін қалай біліп, анықтауға болады? 2. Қыста жел қандай болады? **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Аула сыпырушыға көмектесу.	**Аула сыпырушы еңбегін бақылау.** **Мақсаты:** аула сыпырушының қыс кезіндегі еңбегі, оның жұмысы туралы балаларға түсінік беру. Аула сыпырушының еңбегін бағалап, құрметтеуге тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Қолына киіп қолғапты, Ауланы ағай сыпырды.	**Күн көзін бақылау** **Мақсаты:** Күннің көзіне бақылау жасай білуге үйрет **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ:** Таңмен көзін ашады, Айналаға сәуле шашады. (Күн) **(Көркем әдебиет)** **Еңбек:** Аққала жасау **Мақсаты:** қармен жұмыс істей білуге үйрету. **(еңбек қызметі)**	**Қардың қасиетін бақыла** **Мақсаты**: Қар туралы балалардың білімдерін толықтыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Ауладағы қарды күреуге көмектесу. **Мақсаты**: Үлкендерге көмектесе білуге тәрбиеле **(еңбек қызметі)** **Көркем сөз:** Аққала Аула сырты, баққа да,	**Терезеден адамдардың қысқы қалың киімдерін бақылау.** **Мақсаты:** Адамдардың қысқы қалың киімдерін атай білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Топтағы гүлдерді қопсытып, су құю. **Мақсаты**: бөлме гүлдерін күте білуге

	Мақсаты: Үлкенге көмек көрсете білуге тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Көркем сөз «Жел»** Жүйткіді қатты жел деген Елсіз де Өңсіз жерменен. Ышқынып, атып қапырық, Жолында бәрін жапырып, Күйдірді, қақтап қуырды, Шаңдатып,Құмды суырды. **(Көркем әдебиет)** **Қимылды ойын**: «Мысық п тышқан» **Мақсаты:** балаларды шапшаңдыққа әрі шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа үйрету. **Ойын шарты:** Барлық балалар айнала шеңберге тұрып, «тышқан» мен «мысық» таңдайды. «Тышқандар» «мысықтан» қашады, дөңгелек ішінде жүругеде болады . «Мысықты» балалар дөңгелек ішінен жібермейді. **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс**: екі аяқпен бірдей қарлы жолмен секіру. **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.** .	Тазалап қарды мұздарды, Бәрімізге ол жол ашты. **(Көркем әдебиет)** **Еңбек:** Аула сыпырушыға балабақшаның ауласын сыпыруға көмектесу. **Мақсаты:** ересек адамдарға қолдан келгенше көмек беруге деген балалардың ынтасын қолдап, еңбекке баулу. **(еңбек қызметі)** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Доп кімде?» **Мақсаты:** тапқырлыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Бір бала жүргізуші болады. Бір бала ортада көзін жұмып тұрады. Қойған балалар шеңбер жасап, қолдарын артына ұстап, иықтарын тақап тұрады (қолдары ішінен қарағанда көрінбеу керек). Сыртта жүрген бала сездірмей, шеңбердің сыртын айналып жүріп, бір баланың қолына ұстатады да өзі алысқа	**Қимылды ойын: «Тышқан аулау»** **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдылыққа, ептілікке, командаға бөлініп ойнауға үйрету. **Шарты:** Ойыншылар 2 командаға бөлінеді. Аз топ қол ұстасып шеңбер жасайды. Олар тышқан ұстаушылар. Қалғандары тышқандар, олар шеңберді айналып жүреді. Тәрбиеші «қақпаны аш » дегенде шеңбердегі балалар қолдарын босатып жоғарға көтеріп тұрады. Тышқандар өтіп жүреді. Тәрбиеші қол шапалақтағанда, шеңбердегілер қолдарын түсіріп, шеңбер ұстай қою керек. Ішінде қалғандары ұстаған тышқан алады. Олар жиналып шеңбер жасауға дайындалады, олар қақпан жасап тышқан ұстаушы болады. Ойын жалғаса береді. **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс.** **Мақал:** Мезгілі жетсе, Мұз да ерір.	Тұрғызамыз аққала Аққаланы айналып, Ойлаймыз біз шаттана. **(Көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: «Бақалар»** **Мақсаты:** Балаларды бақа сияқты секіруге, өлең жолдарын мәнерлеп айтуға үйрету. **Шарты:** Алаңның ортасында үлкен дөңгелек шеңбер сызады немесе дөңгелек форма етіп жуан жіп тастайды. Балалардың бір тобы шеңберді жағалай тұрады, ал қалғандары алаңның екінші бір жағына орналасқан орындықтарда отырады. Орындықта отырған балалармен бірге тәрбиеші мынандай өлең айтады. Бақалар басы қалтаңдап, Шоршиды жолда талтаңда Бақ-бақ, бақ-бақ, бақ Жүгіреді талтақтап. Шеңберді жағалап дөңгеленіп тұрған балалар бақа сияқты секіреді. Өлең аяқталғаннан кейін, орындықта отырған	тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Көркем сөз** Далада қар борайды, Ақ мамыққа орайды. Мұз болады, қатады, Жып-жылтыр боп жатады. **(Көркем әдебиет)** **Жеке жұмыс:** Балаларға қысқы еңбек түрлерін айтқызу. **Қимылды ойын**: «Аңшылар мен қояндар» **Мақсаты:** Балалард ы қоян болып секіруге, аңшыдан қорғануға үйрету. **Шарты:** Алаңның бір жағына аңшы, келесі жақта қояндарға орын белгіленеді. Әрбір үйде 2-3 қоян болады. Белгі бойынша қояндар үйінен шығып, жайылымда қос аяқтап, секіріп жүреді. Тәрбиеші: « Аңшы» дегенде қояндар үйлеріне жүгіреді. Аңшы бала оларға доп лақтырады. Доп тиген қояндар

		барып тұрады да « болды» дейді. Ортадағы бала көзін ашып, шеңбердің ішінде тұрып, кімде екенін (көзінің т.б) біліп айту керек. Тапса допты алады. Таппаса-басын шайқайды. Сол кезде добы бар бала теріс айналып, допты көрсетеді. Сенде-деген жоғары көтеруі тиіс. **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс**: «Кім алысқа секіреді?» **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	балалар алақандарын соғады (бақаларды шошытады), бақалар шалшық суға-қызықтан секіреді де жүресінен отыра кетеді. Ойын аяқталған кезде, балалар рөльдерімен алмасады. **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс.** Жұмбақ жасыру Мамықтай ұлпа, Қанттай ақ. Қыста жер бетін басады, Жазда сайға қашады. (Қар) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	атылған болып саналады. Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады. **(дене шынықтыру**)** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Астың алды үнемі, Сабынмен қол жуамыз. Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз.				

	Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Ертегі оқып беру. «Үш аю» **(көркем қызмет)** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(сөйлеуді дамыту және көркем әрекет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** 1.Өзімізді уқалау. Күзде күн суыды , молдас құрып отырып алақанымызды уқалап жылытамыз, жылы алақанымызбен бетімізді жуамыз (3-4рет) 2.Майтабанның алдын алу. (2 минут) Арнай жолдармен жүру, дымқыл жолмен жүру. Орындыққа отырып екі аяғымызды алдыға созып башпайларымызды бүгу, босату 4-5 р Орындыққа отырып екі аяғымызды алдыға созып өзімізге қарай тарту (4-5 рет) Орындыққа отырып екі аяғымызды жерге қойып башпайымызды жоғары көтеру, өкшеміз еденде (4-5 рет) **(Дене шынықтыру**)** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **.** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз.

	Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру**).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар). (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (Вариативті, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дәріхана»** **Мақсаты**: Балаларда фармацевт мамандығына деген қызығушылық туғызу. **Ойын барысы:** Жүргізуші дәріханаға дәрі-дәрмектер алып келеді. Дәріхана қызметкерлері оны сөрелерге қояды. Адамдар дәрі-дәрмектер алу үшін дәріханаға келеді. Шарты:Балаларға дәрі дәрмекпен дәрумендер көмегін қажет екекнің түсіндіріп,қоғамда болып жатқан күнделікті жағдайды жақсы жағынан түсіндіру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды ұлттық құндылықтардың қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Дидактикалық ойын:** «Қоянға көмектес» **Мақсаты:** Заттарды санауға және олардың екі тобын салыстырып, өлшеміне, пішініне және түстеріне қарай ажыратуға үрету. **Ойын шарты:** Балалар бізге қонаққа қоян келді, ол бізбен бірге ойнағысы келеді. Балалар көздеріңді жұмыңдар, ал қоян бұл кезде көкөністердің қасына сандарды қояды. Балалар көздерін ашқанда қандай санның тұрғанын айтып берулерің керек. Тапқан баланың еңбегі бағаланып отырады. Ойын 3-4 рет қайталанады. ***(математика негіздері)***	**Сюжетті-рөлді ойын:** «Шаштараз» **Мақсаты:** балаларды шаштараз жұмысымен таныстыру. Рөлдерге кіріп ойнай білуге үйрету. Шаштаразға келген клиенттермен мәдени түрде қарым-қатынас жасай білуге тәрбиелеу. **Ойын шарты:** «Анасы қызын шаштаразға апара жатыр» «Әкесі ұлын шаштаразға » «Қуыршақтарға арнап әдемі шаш үлгілерін жасаймыз» «Өзімізге арнап шаш үлгісін жасаймыз» Соны мен қатар балалар шаштараздың жұмысын бағалайды. **((сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Ғажайып қоржынға қолдарын салып, ішінен бір зат алу, оны атау, санау, топтастыру. Бірнеше бірдей затты табу, «қанша? неше?» сұрағына жауап беруін қалыптастыру. **Дидактикалық ойын:** «Қолғаптың сыңарын тап» **Мақсаты:** Балаларға оң мен солды ажыратуға, түстер бойынша топтастыруға үйрету. **Шарты:** Бірдей қолғаптарды топтастыру. ***(математика негіздері)***
Балалармен жеке жұмыс	М.Адияға қайшыны дұрыс ұстауды үйрету.	Сандықты ою-өрнекпен безендіру, түстерін атау.	А.Айаруға «Қоян» өлеңін жаттату.	Сардар мен Асмираға көлденең және тік	Асанали мен Аялаға қолғапты мүсіндету.

	Пішіндердің арасынан төртбұрышты тауып қиғызу. ***(математика негіздері)***	***(жапсыру, математика негіздері)*** Елназарға желімді дұрыс қолдануды үйрету.	Аппақ қоян, ақ қоян, Сондай қорқақ,сақ қоян, Біздің үйге тығылсаң, Сандығыма сап қоям! *(сөйлеуді дамыту)*	сызықтарды салу арқылы, тарақтың суретін салғызу. ***(сурет салу)***	***(мүсіндеу)***
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***				
Серуен	**Күннің екінші жартысында терезеден желді бақылау** **Мақсаты**: желдің соғу бағытын бақылау. Аңғарымпаздыққа, байқағыштыққа тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: “Кептерді қуып жет”** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды ұжымда ойнай алуға тәрбиелеу.	**Күннің екінші жартысында аула сыпырушы еңбегін бақылау.** **Мақсаты:** аула сыпырушының қыс кезіндегі еңбегі, оның жұмысы туралы балаларға түсінік бере отырып, даладағы жинап қойған қарды шашпауға, ересек адамдардың еңбегін бағалауға тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Ақ қоян»** **Мақсаты:** балаларды жылдамдыққа, мықты болуға тәрбиелеу. **Ойын шарты**: Балалар шеңбер жасап тұрады, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол	**Күннің екінші жартысын күн көзін бақылау** **Мақсаты:** Күннің көзіне бақылау жасай білуге үйрет **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора» мен «өріс» сызылады. Ойнаушылар үйлерінде тұрып: Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп-деген сөздерден кейін дүрсілдей жүгіріп «өріске» беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға	**Қардың қасиетін бақылау** **Мақсаты**: Қар туралы балалардың білімдерін толықтыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Торғайлар мен автомобиль»** **Мақсаты**: балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: бір бала автомобиль, қалған балалар торғайлар болып орындықтарда отырады. Тәрбиеші торғайларға жем шашып шақырады. Торғайлар жем тере бастаған кезде зырылдап автомобиль келеді. Торғайлар автомобильден қашып орындықтарына отыра қалады. **(дене шынықтыру**)**	**Терезеден адамдардың қысқы қалың киімдерін бақылау.** **Мақсаты:** Адамдардың қысқы қалың киімдерін атай білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың де қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін артты Балаларды салауатты

	Ойынның шарты: Ойынды 15-20 бала ойнайды. Жерге шеңбер сызылады. Ортаға тәрбиеші таңдаған бала-мысық тұрады, ал қалған балалар шеңберді айнала кептерлер болып тұрады, мысық ұйықтайды. Кептерлер шеңберді айналып жүріп, дәндерді шоқиды, мысық оянып кептерлерді қуады. Қай кептерді ұстап алса, сол бала айыппұл ретінде өлең –тақпақ айтады. **(дене шынықтыру**)**	ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ айтады. Ақ қоян-ау, ақ-қоян Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы, Бетіңді жусаңшы Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші-дегенде қоян болған бала тақпақта айтылған қимылдың барлығын жасап бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырысады. Егер бала шеңберді үзсе, өзі шеңберге қосылып тұрады да үзілген жердегі оң жақтағы бала қоян болады. **(дене шынықтыру**)**	түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырларға ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады. **(дене шынықтыру**)**		өмір салтына тәрбиелеу **Ойын шарты:** Балалар құстар болып ұшып жүреді. Бір бала мысық болады. Мысық ұйықта жатады. Құстар мысықтың жанына келеді. Мысық оянып құстарды қуады. **(дене шынықтыру*)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				
	Ата-аналарға арналған кеңес: Балалардың тазалығы жайлы әңгімелесу	**Ата-аналарға арналған кеңес:** Көктайғақта абайлап жүруді ескерту.	**Ата-аналарға арналған кеңес:** Балабақшаға кешікпей келулерін ескерту. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	**Ата-аналарға арналған кеңес:** Үйде баланың өзі киініп, өзі шешінуін қадағалап, талап етіп отыруды түсіндіру.	**Ата-аналарға арналған кеңес:** Балаларды ауа-райына байланысты киіндіруді ескерту.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақшасы ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 23.01-27.01.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 23.01.2023**	**Сейсенбі 24.01.2023**	**Сәрсенбі 25.01.2023**	**Бейсенбі 26.01.2023**	**Жұма 27.01.2023**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу (сөйлеуді дамыту-коммуникативті іс-әрекет).				
	Күн тәртібін еске салу. «Менің сүйікті ойыншығым» **Мақсаты:** өзіңін сүйікті ойыншығын сиппатай білуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	Ауа-райына сай киіндіру. «Бүгін ауа-райы қандай? **Мақсаты:** Табиғат пен табиғат күнтізбесіндегі ауа- райы жағдайының /аяз, қыс / бақылау нәтижелерін айта білуге үйрету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Сен не киіп келдің?» Мақсаты:** Киім атауларын дұрыс айтады. Сөйлем құрастырады. Сөз ішінде қазақ тілінде тән дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтығады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	Балабақшаға келе жатқанда байқаған қыс мезгілінің ерекшеліктері туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Балақай, балабақшаға кіммен келдің? Мақсаты:** Үйдегі жақындарын атап айтқызу, балабақшаға немен келді, айналасында қандай өзгерістер байқағаны туралы айтқызу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					

Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойыны:** «Ретке келтіру» **Мақсаты:** балалардың қоршаған әлем туралы түсініктерін кеңейту. **Ойын шарты:** берілген суреттердің арасынан біреуін таңдайды. **Мысалы:** тоңазытқыштың суретіне; сүт, шұжық, қатық , етті орналастыру. ***(қоршаған ортамен таныстыру)***	**Үстел үсті ойыны:** «Домино» Жабайы жануарлар. **Мақсаты:** Балалардың жабайы жануарлары туралы білімдерін бекіту: піл, түлкі, аю т.б.жануарлардың ерекшеліктерін атап өту. **Ойын шарты:** Ойын барысында балалар бір-біріне ұқсас жабайы жануарларды тауып бір-біріне тізбектеп жалғау керек. ***(қоршаған ортамен таныстыру)***	**Үстел үсті ойыны:** «Түрлі түсті дөңгелек» **Мақсаты:** балаларды түстерді салыстыра білуге, білім мен түстер жүйесін нығайтуға үйрету. **Ойын шарты:** балалардың алдына түрлі-түсті дөңгелектер салынған карточка беріледі. Сол дөгелектерге сәйкес түрлі-түсті фишкаларды қойып шығу керек. ***(математика негіздері)***	**Үстел үсті ойыны:** «Түрлі түсті пирамида» **Мақсаты:** шаманы қабылдауды дамыту. **Ойын шарты:** үлкеніне кішісіне қарай пирамиданы жинау. ***(математика негіздері)***	**Үстел үсті ойыны: «Мозайка»** **Мақсаты:** Балаларға ұсақ суреттерден бір мазмұнды сурет құрастыруды үйрету, әңгіме құрастыра білу, тіл байлығын, ой-өрісін дамыту, әр түрлі мазмұнды суреттер құрастыруға деген балалардың қызығушылығын арттыру. **Ойын атрибуттары:** көлік түрлеріне, әр түрлі ертегілерге байланысты суреттер. **Ойынның барысы:** Балалар үстел үстіндегі әр түрлі суреттердің қиықтарынан (текшелерінен) бір мазмұнды сурет құрастырады. Сурет не жайында екенін әңгімелеп айтады. ***(құрастыру, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затпен орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Жоғары». Б.қ.: қолды арт жаққа таяп, орындықта отыру. Қолды екі жақпен жоғары көтеру, жоғарыға қарау. Б.қ.: «төмен», – деу. (6 рет қайталау). 2. «Қара». Б.қ.: Осылайша қолды белге қою. Оңға бұрылу, артқа – б.қ.Осылайша екінші жаққа орындау. (3 рет қайталау.) 3. «Отыр және тұр». Б.қ.: Осылайша қолды артқа қою. Тік тұрып, жоғары қарау – б.қ.Аяқты қозғалтпай. (6 рет қайталау.) 4. «Абай бол».				

	Б.қ.: қолды төмен түсіріп, орындыққа таяу тұру: орындықтың үстіне шығып тұру, орнықты орындықтан түсу. (6 рет қайталау). 5. «Секіру, жүру». Б.қ.: алдыңғы жаттығудағыдай. Екі аяғымен орындық бойына секіру (3-4 м). Бір орында тұрып жүру. (4 рет қайталау) **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұста тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкен сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғ ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдасты-рылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
	Саусақ жаттығуы: **«Ағаш»** Аулада ағаш жайқалады, Жап-жасыл оның жапырағы. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)***	**Саусақ жаттығуы:** **«Саусақ санау»** Балаға қарама-қарсы отырып, тәрбиеші көрсетіп отырады, қолдарды құлыпқа ұқсатып түйеді. Саусақтарын кезек-кезек создыра көрсетіп,	**Саусақ жаттығуы** **«Саусақтар жүреді»** Саусақтар жүреді. Екі саусақпен 5-ке дейін тү және кері санап, алға-артқа жүреді. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, математика негіздері)***	**Саусақ жаттығуы:** **«Менің отбасым»** Бас бармақ – ата Сұқ саусақ – әже Ортан терек – әке Шылдыр шүмек – ана Кішкене бөбек – мен ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаға ортамен***	**Саусақ жаттығуы:** **«Гүл»** Балалар қолдарын көтеріп, саусақтарын біріктіріп, жабылып тұрған гүлдердің бүршіктерін келтіреді. Жайл саусақтарын ашып, алақандарын жайып «гүлдің ашылғанын» көрсету. Төмендегі тақпақты қайталау

		Кел, санайық санамақ, саусақтарға қарап ап. Басбармақ, Балан үйрек, Ортантерек, Шылдыршүмек, Кішкенебөбек. Бала қозғалыстарды қайталайды. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***		***танысу)***	Міне, гүлдің бүршіктері, Ашылады әдемі. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)***
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Мақсаты:** Ырғақтық жаттығулар. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыканың сүйемелдеуімен орындау. Жалпы дамытушы жаттығулар Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар: қолды жоғары, алға, жан-жаққа көтеру және түсіру (бірге немесе кезекпен); заттарды бір қолынан екінші қолына салу, алдына, артқа апару, басынан жоғары көтеру; қолдарын алдына немесе басынан жоғары, артқа апарып шапалақтау; қолды алға, жан-жаққа	**Қазақ тілі** Мақсаты: Күнделікті өмірде жиі қолданылатын кейбір тұрмыстық заттардың атауын білдіретін сөздердің мағынасын дұрыс айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру; **Сөздік минимум** бір, екі, үш «Жабайы жануарлар» постері. «Жабайы жануарлар» дидактикалық ойын	**Дене шынықтыру** **Мақсаты:** Ырғақтық жаттығулар. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыканың сүйемелдеуімен орындау Жалпы дамытушы жаттығулар Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар: қолды жоғары, алға, жан-жаққа көтеру және түсіру (бірге немесе кезекпен); заттарды бір қолынан екінші қолына салу, алдына, артқа апару, басынан жоғары көтеру; қолдарын алдына немесе басынан жоғары, артқа апарып шапалақтау; қолды алға, жан-жаққа созу, алақандарын жоғары қарату, қолды көтеру, түсіру, саусақтарды қозғалту, қол саусақтарын жұму және ашу Кеудеге арналған	**Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Музыкалық шығарманы соңына дейін тыңдауға, музыканың сипатын түсінуге, музыкалық шығарманың неше бөлімнен тұратынын білуге және ажыратуға үйрету. Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балғашық, сылдырмақ, барабан, металлофон және т.б.) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру. Ән айту. Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту,	**Дене шынықтыру** **Мақсаты:** Ырғақтық жаттығулар. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыканың сүйемелдеуімен орындау. Жалпы дамытушы жаттығулар Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар: қолды жоғары, алға, жан-жаққа көтеру және түсіру (бірге немесе кезекпен); заттарды бір қолынан екінші қолына салу, алдына, артқа апару, басынан жоғары көтеру; қолдарын алдына немесе басынан жоғары, артқа апарып шапалақтау; қолды алға, жан-жаққа созу, алақандарын жоғары қарату, қолды көтеру, түсіру, саусақтарды қозғалту, қол саусақтарын жұму және

	созу, алақандарын жоғары қарату, қолды көтеру, түсіру, саусақтарды қозғалту, қол саусақтарын жұму және ашу. Кеудеге арналған жаттығулар: допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға- оңға) бұрылу; солға, оңға бұрылу (отырған қалыпта); аяқты көтеру және түсіру, аяқтарды қозғалту (шалқасынан жатқан қалыпта); аяқты бүгу және созу (бірге және кезекпен), шалқасынан жатқан қалыптан бұрылып, етпетінен жату және керісінше; иықтарды жоғары көтеріп, қолды жан-жаққа созып еңкею (етпетінен жатқан қалыпта).		жаттығулар: допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға- оңға бұрылу; солға, оңға бұрылу (отырға қалыпта); аяқты көтеру және түсіру аяқтарды қозғалту (шалқасынан жатқан қалыпта); аяқты бүгу және созу (бірг және кезекпен), шалқасына жатқан қалыптан бұрылы етпетінен жату және керісінше; иықтарды жоғар көтеріп, қолды жан-жаққ созып еңкею (етпетінен жатқан қалыпта).	сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). Музыкалық-ырғақтық қимылдар Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Би қимылдарын орындау сапасын жақсарту: кезек-кезек екі аяқпен және бір аяқпен секіру. Заттармен және заттарсыз музыкалық шығарманың қарқыны мен сипатына сәйкес бір-бірден, жұппен ырғақты қимылдар орындау.	ашу. Кеудеге арналған жаттығулар: допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға-оңға) бұрылу; солға, оңға бұрылу (отырған қалыпта); аяқты көтеру және түсіру, аяқтарды қозғалту (шалқасынан жатқан қалыпта); аяқты бүгу және созу (бірге және кезекпен), шалқасынан жатқан қалыптан бұрылып, етпетінен жату және керісінше; иықтарды жоғары көтеріп, қолды жан-жаққа созып еңкею (етпетінен жатқан қалыпта).
	«Жабайы аңдар» **Мақсаты:** Жабайы аңдар туралы түсініктерін кеңейту. Олардың түрлерін бір-бірінен ажыратуға, дене мүшелерін дұрыс айта білуге	**«Тапқыр қоян» ертегісі** **Мақсаты:** Балаларға ертегінің жоспар бойынша мазмұнын айтуды үйрету арқылы зейіндерін есте сақтау, сөз дыбыстарын анық айту, сөйлеу ойлау	**«Үйшік» ертегісі** **Мақсаты:** балаларды ертегі қойылымына қызығушылығын арттыру. Ормандағы аңдар жайлы, олардың пайдасы туралы айту. Балалармен кейіпкерлердің әрекеттері	**«Жабайы аңдар»** **Мақсаты:** 5 шегінде санауды, сандық және реттік санауды, сандарды ажыратуды, " барлығы қанша?", "қайсысы?", екі пәнді шамасы бойынша салыстыру қабілетін	**«Кішкентай тиіннің өмірі»** **Мақсаты:** Балаларды жануарлар әлемімен және оның тұрғындарымен таныстыруды жалғастыру; жабайы жануар ретінде тиін туралы түсінікті кеңейту; Тиін қыста Қызыл жазғы

	үйрету.Жұмбақтар шешу арқылы ойлау,қиялдау қабілеттерін арттыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Бұл не екенін тап?» картотека №68** Мақсаты. артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу **Материал:** малтатастар мен жануарлардың сызбалары **Ойын барысы:** тәрбиеші балаларға жұмбақты табуды ұсынады. Балалар жұмбақты шешіп, қарастырылып отырған жануардың бөліктерін іздейді және оны жинайды. Тәтті көрсе бас салар, Қалқиып қос құлағы, Айнымайды баладан. (аю) Еленделп қорқып тұрады. (Қоян) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	қабілеттерін дамыт,ертегіні сурет бойынша айтуға жаттықтыру. Жаңа ертегіні тыңдай білуге, олардың мазмұнындағы әрекеттердің дамуын бақылауға, шығарманың кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға тәрбиелеу. https://youtu.be/e3UnHpyNZIA **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Не қайда тұрады?"** **Мақсаты:** Жануарлар мен олардың мекендейтін жерлері туралы идеяларды бекіту. Шарты: Тәрбиешіде-жануарлар бейнеленген суреттер, ал балаларда – әртүрлі жануарлардың мекендейтін жерлерінің суреттері бар (шұңқыр, өзен, ор, апан, ұя және т.б.). Тәрбиеші жануардың суретін көрсетеді. Бала оның қай жерде тұратынын анықтауы керек, егер ол	мен олардың әрекеттерінің салдарын талқылау. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті «Тоқылдақ»** Ескі жолмен келемін, Жолдан ешқайда бұрылмаймын… (балалар «топ-топ» сөзімен аяқтарын топылдатады) Алдымызда не бар? (таулар) Таулар мынадай ұзын – Онан өтуге болмайды. Таулар мынадай биік – Онан еш өте алмайсың. Жоғары көтерілеміз (балалар «ух-ух» сөзімен жоғарыға өрмелеген қимыл жасайды) Тауға көтерілдік, дем аламыз. Төменге қарай жүгіреміз. **(Дене шынықтыру)** **Дидактикалық ойын: "Төртінші артық"** Мақсаты: балалардың жабайы жануарлар туралы идеяларын бекіту Шарты: тәрбиеші төрт сөзді атайды, балалар қосымша сөзді атауы	жетілдіру, екі жолақты карточкаға бағдарлауды үйрету. Геометриялық фигуралар туралы білімді нақтылау. **(математка негіздері)** **Дидактикалық ойын: "Керемет дорба"** **Мақсаты:** Балалардың жануарлар не жейтіні туралы ойлау қабілетін дамыту. Танымдық қызығушылықты дамыту. **Шарты.** Сөмкеде суреті бар карталар бар : бал, жаңғақтар, ірімшік, тары, алма, сәбіз және т. б. Балалар қандай тағам жануарға арналғанын атайды. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** 1 – қолдарыңды алдыға созып шапалақтаңдар, 2 – қолдарыңды жоғары көтеріп шапалақтаңдар. 3 – аяқтарымызбен тарсылдатамыз, 4 – отырамыз, 5 – орнымызда қоянша секіреміз. **(Дене шынықтыру)**	пальтосын сұр, жылы және үлпілдек етіп өзгертті, сондықтан ол орманда жаулардан жасырылады. Қыста ағаштар жалаңаш, сұр және тиін көрінбейді. Сендер қалай ойлайсыңдар, балалар, орманда тиіндердің жаулары бар ма? - Түлкі, қасқыр. -Тиін орманда, тоғайда болады. Ол секіруге икемді. Бұтақтан –бұтаққа, ағаштан – ағашқа секіріп жүреді. Жыртқыш аңдардан бұтаққа секіріп жүріп қорғанады. Ол жаңғақпен қоректенеді.Тиінді қорғау керек. Терісінен жаға тігеді. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Белгілерді ата"** **Мақсаты:** Етістік сөздігін белсендіру. **Шарты:** тәрбиеші сұрақ қояды: "тиіндер не істей алады?" Балалар сұраққа жауап береді және берілген сұраққа суретті табады. Шамамен жауаптар: тиіндер ағаштан ағашқа секіре алады. Тиіндер жаңғақтарды тістей алады. Тиіндер түсін

	Сергіту сәті Біз орманға барамыз, Жан-жағымызға қараймыз . Аю шықты қорбаңдап, Қасқыр шықты ырылдап, Түлкі шықты майысып, Қоян шықты секіріп, Қорықпаңдар балала, Өз орныңды табыңдар.. **(дене шынықтыру**)** **Дидактикалық ойын: "Жануарды құрастыр"** **Мақсаты:** Балалардың жабайы жануарлар туралы түсініктерін бекіту. **Шарты:** Суреттердің бір данасын ең типтік белгілері бойынша тұтас, ал екіншісін төрт бөлікке бөлуге үйрету. Балалар бүкіл суреттерді қарастырады, содан кейін олар кесілген бөліктерден жануардың бейнесін құрастыруы керек, бірақ үлгі жоқ. **(құрастыру)** **«Кішкентай аңдар-ойыншықтар»**	оның суретімен сәйкес келсе, тәрбиешіге картаны көрсетіп, өзі "қоныстандыруы" керек. **(математика негіздері)** **Сергіту сәті** **«Қоян»** Ұзын құлақ,сұр қоян. Ытқып шықты далаға. Жан-жағына қарады, Жүгірді, секірді. **(Дене шынықтыру**)** **«Қоянға арналған сәбіздер»** **Мақсаты:** Көлденең және тік сызықтарды салу, олардың қиылысуын жүргізе білу, әр түрлі пішіндегі заттарды бейнелеу. ермексаздан мүсіндеуге қызығушылыққа баулу. **(сурет салу, мүсіндеу)**	керек: 1) қоян, кірпі, Түлкі, ара, 2) Жолбарыс, Арыстан, піл, ит; және т. б. **(математика негіздері)** **«Аңдарға арналған үйшік»** **Мақсаты:** Құрастыру дағдыларын дамыту, текшелер, кірпіштер, цилиндрлер, үшбұрыштар, призмаларды ажырата білуге, атауға және қолдануға үйрету. Олар құрылыс материалдарының жиынтығын дайындайды және өздерінің ертегі кейіпкерлері үшін қандай үй жасайтынын ойлап табуды сұрайды. Тәрбиеші үйдің қандай негізгі бөліктерінен (іргетас, қабырғалар, терезелер, едендер, шатыр) тұратынын есте сақтауға көмектеседі. Жұмыс кезінде қандай құрылыс бөлшектері пайдалы болуы мүмкін? Қиындық туындаған жағдайда, ол балаларға әртүрлі үйлердің (биік, кең, төмен) ғимараттарының схемаларын, ертегі	**«Аюдың апаны»** **Мақсаты:** Сазбалшық кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып, мүсіндеуге үйрету. Аюдың қыстық тамағына арналған бал ыдысын акварель краскамен салу. **(мүсіндеу, сурет салу)**	өзгертеді. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** Жабайы аңдар дыбыстаса, қолын шапалақтайды, құстар сайраса, секіреді. **(Дене шынықтыру**)** **«Тиін»** **Мақсаты:** балалардың жеке шығармашылық қабілеттерін іске асыру үшін жағдай жасау. суретте оның сипаттамаларын жеткізуге үйрету: үлкен құйрық, сұр; заттарды бейнелеу, бірнеше көлденең және тік сызықтардан тұратын заттарды бейнелеу. Мен сендерге тиінді қарапайым щеткамен емес, қатты щеткамен салуды ұсынамын. Алдымен біз тиін отыратын шырша бұтағын саламыз. Содан кейін тәрбиеші дененің контурын салады және оны қағазға қатты щеткамен (тычком) тез бояйды. Әрі қарай, ол тиіннің басын қалай салу керектігін көрсетеді, ал қалған бөліктері-құйрық, аяқтар. Құйрықты

	Мақсаты: Дайын пішіндерден жануарлардың фигураларын салу тәжірибесін қалыптастыру, қағаздың қасиеттерін еске түсіру; Тақтада жануарлардың контуры бейнеленген суреттер алдын-ала орналастырылған: аю, піл, қоян, ит. Болжам бойынша, суреттер шынайы суреттерге аударылады. Тәрелкеде әртүрлі геометриялық фигуралар бар: сопақшалар, шеңберлер, сондай-ақ пломастер және желімделген тіктөртбұрыш парағы. Егжей-тегжейлі қарап, әрқайсыңыз ненің суретін саласыңдар? Кім болжай алмады, тақтадағы суреттер-үлгілерді мұқият қарастырыңла. Енді не шештіңдер. .Жануарлардың құлақтары мен аяқтарының қай жерде орналасқанына назар аударыңдар. **(сурет салу, жапсыру)**		үйлерінің суреттерін ұсынады **(құрастыру, жапсыру)**		бейнелегенде оның ұзындығын атап өту керек: - Құйрығы ұзын, үлпілдек, көтерілген кезде тиіннің басына жетеді. Балалардың назарын артқы және алдыңғы аяқтардың әртүрлі ұзындығына аудару керек: - Тиіннің артқы аяқтары алдыңғы аяқтарына қарағанда ұзағырақ, сондықтан ол қоян сияқты секіріп қозғалады. Қалған бөлшектер-құлақ, көздер-балалар өздері бейнелейді. **(сурет салу)**
Серуенге дайынды	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс				

	пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет) **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	Алғашқы қарды бақылау **Мақсаты:** Жерге түскен қарға сипаттама беру, бақылау жүргізуге үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Күректерді жинау. **Мақсаты:** Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Жұмбақ Қалбалақтап ұшады. Қанаты талып, Жерді барып құшады. (Қар) ***(сөйлеуді дамыту көркем әдебиет)*** **Жеке жұмыс.** Қыс мезгіліне арналған өлеңде айту: Аппақ, аппақ, жапалақтап, Қар жауады тынбастан...	Терезеден адамдардың қысқы қалың киімдерін бақылау. **Мақсаты:** Адамдардың қысқы қалың киімдерін атай білуге үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Топтағы гүлдерді қопсытып, су құю. **Мақсаты**: бөлме гүлдерін күте білуге тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз** Далада қар борайды, Ақ мамыққа орайды. Мұз болады, қатады, Жып-жылтыр боп жатады. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*** **Жеке жұмыс:** Әмина, Мирас, Н.Айаруға қысқы еңбек түрлерін айтқызу. **Қим. ойын:** «Аңшылар	Қысқы ағаштарды бақылау **Мақсаты:** Қысқы ағаштардың басқа жыл мезгіліндегі ағаштардан айырмашылығын айыра білуге үйрету**.** ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Ойын алаңын қардан тазалауға көмектесу**.** **Мақсаты:** Еңбекке, тазалыққа баулу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз.** Балалар шықты далағы, Ойнап, күліп жүр енді. Шаналармен озады, Аққаланы соғады. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*** **Қим. ойын:** «Қу түлкі» **Мақсаты:** балаларды ептілікке, шапшандыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Балалар бір-біріне бір адымдай ара	Күннің қатты аяз соғып, суытуын бақылау **Мақсаты:** күннің суытуын бақылай білуге үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Аула сыпырушының еңбегін бақылау. **Мақсаты:** үлкендердің еңбегін бағалай білуге тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз**. Аяз қысып, Өрнек сызып, терезені торлайды. Қарға омбығып, Бет домбығып, Сырғанап балалар ойнайд ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*** **Жеке жұмыс.** Жұмбақ жасыру. Тісі жоқ тістеп алады, Қолы жоқ сурет салады. (Аяз) **Қ/қозғалыс ойыны:**	Қарғаның тамақтануын бақылау **Мақсаты:** Қарғаның тамақтануын көрсету, қыста тамақты жерге бермей, арнайы жемсауытқа салуға үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Құстарға жем беру. **Мақсаты:** құстарға қамқор бола білуге үйрету. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Жұмбақ Қыс айында, мұз айында Жүгірсе зыр етеді. Бір адамды екеу ара Көтеріп ап кетеді. (Коньки) ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*** **Жеке жұмыс:** Тақпақтар жаттату. Өкпелетсе анасы, Өкпелетсе ағасы. Айтам дейді «әжеме», Әжесінің баласы. **Қим. ойын:** «Көжектер

	Қим. ойын: «Кім баяу?» **Мақсаты:** балаларды баяу және аяқтың ұшымен жүруге үйрету. **Шарты:** Балалар тәрбиешімен бірге жүріп келе жатыр. Күтпеген жерден ол: «Ал, енді көрелік, сендердің іштеріңнен кім өте баяу, аяқтың ұшымен жүре алады. Міне, былай», – дейді. Балалар аяқтарының ұшын көтеріп, мүмкіндігінше жай жүруге тырысады. Олар сол жүріп келе жатқан бағытта жүруді жалғастыра береді. Тәрбиеші білдірмей бір жаққа қарай шегініп: «Ал, енді бәрің маған қарай жүгіріңдер», – дейді. Балалар тәрбиешіге қарай жүгіріп, оны қоршап алады, ал ол балалармен әңгімелеседі, олардың жаттығуды жақсы тырысып орындағандарын айтады. ***(дене шынықтыру**)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	мен қояндар» **Мақсаты:** Балаларды қоян болып секіруге, аңшыдан қорғануға үйрету. **Шарты:** Алаңның бір жағына аңшы, келесі жақта қояндарға орын белгіленеді. Әрбір үйде 2-3 қоян болады. Белгі бойынша қояндар үйінен шығып, жайылымда қос аяқтап, секіріп жүреді. Тәрбиеші: «Аңшы» дегенде қояндар үйлеріне жүгіреді. Аңшы бала оларға доп лақтырады. Доп тиген қояндар атылған болып саналады. Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады. ***(дене шынықтыру**)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.** .	қашықтықта тұрады (шеңбер жасап). Балалар көздерін жұмып тұрады. Тәрбиеші шеңберді айналып жүріп білдіртпей бір баланы түртеді. Сол бала түлкі болады. Балалар көздерін ашып бір-біріне мұқият қарайды. Қу түлкі сен қайдасың? Үш рет айтқанда қу түлкі ортаға қолын көтеріп мен мындамын деп жүгіріп шығу керек. Барлық балалар жан-жаққа қашады. Қу түлкі ұстап алуы керек. ***(дене шынықтыру**)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеттері.**	«Көлеңке» **Мақсаты:** балалардың қимыл-қозғалыс, ойлау қабілетін дамыту **Ойын шарты:** Көлбең-көлбең көлеңкем, Көлбеңдеген көлеңкем. Аю қалай жүреді, Кім көрсете біледі? Айнұр шығып сен көрсет. Тәрбиеші балаларды кезектеп атап,ортаға шығарып түрлі жануарлардың жүрісін салып көрсетуді сұрайды. ***(дене шынықтыру**)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	мен түлкі» **Мақсаты:** балаларды шапшандыққа, ұйымшылдыққа үйрету. **Ойын шарты:** Бір бала түлкі болып сайланады, қалған балалар көжек бет пердесін киіп, дөңгелене отырады. **Ойын жүргізуші:** Көжектерім тұршы, беттеріңді жушы Ну орманға барайық,тамақтанып алайық. **Қоян:** Жалмандаған қу түлкі,келіп қапты орманнан. Көжектерім қайда? - деп, еріп келеді соңымнан. Көжектер ән ырғағымен секіріп, қаша жөнеледі, түлкі қуады. ***(дене шынықтыру**)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**

Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретімен ағытамыз. - Киімдерді рет-ретімен шешіп орнына іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Шалбарымызды шешіптопқа киетін киімдерімізді киеміз. Киімдерді бүктеп қоямыз.***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).***
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Тамақты шашпай ішіп үйренеміз»** (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек бас жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Ертегі оқу. «Әнші қоян»** **Мақсаты:** Балаларға шын көңілден шаттық көңіл күй сыйлау.Балаларды ертегінің мазмұнын дұрыс түсініп, сұраққа жауап беруге үйрету. Ертегі кейіпкерлерінің іс — әрекетін сезіну және одан әсер алу, қызығушылық әрекетін қабілеттерін ояту.Ертегілер арқылы балаларды адамгершілікке, мейірімділікке және адалдыққа тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әрекет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау (музыка***).**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Жуынып болғанда, Жүреді қолдарда.*(орамал)* **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене шынықтыру**).** Қалтамда жатыр тісі бар, Тістемей-ақ істер ісі бар. /тарақ/ **(сөйлеуді дамыту).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды

	шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикалық дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (Вариативтік, жеке қосымша бағдарлама)	**Сюжетті рөлді ойын: «Шаштараз»** **Мақсаты:** Шаштараз мамандығы жайлы білімдерін кеңейту, Әйелдер залы, ерлер залы. Олардың айырмашылығын білу. Шашатарды қию, сәндеу. **Шарты:** «Анасы қызын шаштаразға апара жатыр» «Әкесі ұлын шаштаразға » «Қуыршақтарға арнап әдемі шаш үлгілерін жасаймыз» «Өзімізге арнап шаш үлгісін жасаймыз» Соны мен қатар балалар шаштаразшының жұмысын бағалайды. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды ұлттық құндылықтардың қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Сюжетті рөлді ойын:** «Дүкен » ойыншықтар **Мақсаты:** Мамандық-тар туралы білімдерін кеңейту, ойын барысында сатушы мамандығы жайлы білімдерін тиянақтау. Ойынды ролдерге бөліп ойнауға үйрету. **Керекті құралдар:** сөрелер, сатушы, ойыншықтар, касса, ақша, сатып алушылар. **Шарты:** Сатушы және бала,сөйлейтін ойыншық рөлін ойнау, бала өзі жалғыз дүкенге келеді және оған сөйлейтін ойыншық кездеседі ол оған жалғыз жүруге болмайтының және ата-анасының рұқсатынсыз алуға болмайтынын айтады. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)***	**Дидактикалық ойын:** «Үй терезесін жабайық» **Мақсаты:** Түстеріне қарай терезелерді ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту. **Шарты:** Қағаздан қиылған, терезесі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Түстерді ажырата отырып, терезелерді жабуды ұсыну. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	**Сюжетті рөлді ойын:** «Дүкен. Киімдер бөлімі» **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылық-тарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **Керекті құрал-жабдықтар:** сөрелер, таразы, касса, ақша, киімдер. **Шарты:** Баласына әр түрлі мезгілге арналған киімдер алып беру. Ата-ана рөлін сомдау. Киімді дұрыс тандай білуге баулу. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)***

Балалармен жеке жұмыс	**Ибрагимге тақпақ жаттату.** Келді жаңа жылымыз, Құтты болсын баршаға. Шыршамыз тұр ортада, Тойлайықшы шаттана. **Мақсаты:** сөздерді анық айтқызу, тілін дамыту. ***(сөйлеуді дамыту)*** Айгерім- шыршаны жапсыру ***(жапсыру)***	Фатимамен жыл мезгілдері туралы әңгімелесу. **Мақсаты:**Табиғат құбылыстарын атау. Баланың есте сақтау, ойлау қабілетін, зейінін дамыту. ***(сөйлеуді дамыту)*** Дәуіржанға қар түйіршіктерін салғызу. ***(сурет салу)***	«Тез ойла» **Мақсаты:** Балалардың заттарды салыстыру, оң жақ, сол жақ сияқты түсініктерін дамыту. ***(математика негіздері)*** М.Адия- мозайка. Шыршаны безендіру. ***(жапсыру)***	Н.Айарумен қысқы ойындар жайлы әңгімелесу. **Мақсаты:** суретке қарап өз ойын толық жеткізе білуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту)*** Сафияға, Асаналиге шананың суретін боятқызу. ***(сурет салу)***	Нұрасылға түстерді жаттатқызу. ***(математика негіздері)*** Қысқы киімдерді тауып боя ***(сурет салу)***
Серуенге дайынды	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынған қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту)***				
Серуен	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Ұшақтар» **Шарты:** Балаларды ойын алаңына еркін тұрғызу. Тәрбиеші өзі ұшақ болып ұшып көрсетеді. Тәрбиеші: «Ұшақтар ұшады!» – деген кезде барлық бала ұшақ болып ұшады. «Ұшақтар қонады!» дегенде барлық бала өз орындарына келіп қона	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Доп кімде?» **Шарты:** Бір бала жүргізуші болады. Бір бевала ортада көзін жұмып тұрады. Қойған балалар шеңбер жасап, қолдарын артына ұстап, иықтарын тақап тұрады (қолдары ішінен қарағанда көрінбеу керек). Сыртта жүрген бала	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Ит пен қоян» **Мақсаты:** Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. **Шарты:** Ойын жазық алаңда ойналады. Бір бала ит болады да, қалғаны қоян болады. Бұдан кейін « ит», «қояндарды» қуып ұстауға тырысады. Өзі ұстаған балалардың	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Күн мен жаңбыр» **Шарты:** Балалар ашық алаңда еркін ойнап жүреді, гүл тереді, көбелек қуады, секіреді, жүгіреді. Тәрбиеші «Жаңбыр жауды!» дегенде балалар пана іздеп, үйшіктерге тығылады. Тәрбиеші «Күн шықты!» дегенде балалар қайта алаңға	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Қу түлкі » **Шарты:** Балалар бір-біріне бір адымдай ара қашықтықта тұрады (шеңбер жасап). Балалар көздерін жұмып тұрады. Тәрбиеші шеңберді айналып жүріп білдіртпей бір баланы түртеді. Сол бала түлкі болады. Балалар көздерін ашып бір-біріне мұқият қарайды. Қу түлкі

	бастайды. Тәрбиешінің бастауымен ойын жалғасады. ***(дене шынықтыру**)***	сездірмей, шеңбердің сыртын айналып жүріп, бір баланың қолына ұстатады да өзі алысқа барып тұрады да « болды» дейді. Ортадағы бала көзін ашып, шеңбердің ішінде тұрып, кімде екенін (көзінің т.б.) біліп айту керек. Тапса допты алады. Таппаса-басын шайқайды. Сол кезде добы бар бала теріс айналып, допты көрсетеді. Сенде-деген жоғары көтеруі тиіс. ***(дене шынықтыру**)***	барлығын итке айналдарды. Сөйтіп барлық қояндар итке айналғанша ойын жалғаса береді. ***(дене шынықтыру**)***	шығып, ойындарын жалғастырады. ***(дене шынықтыру**)***	сен қайдасың? Үш рет айтқанда қу түлкі ортаға қолын көтеріп мен мындамын деп жүгіріп шығу керек. Барлық балалар жан-жаққа қашады. Қу түлкі ұстап алуы керек. ***(дене шынықтыру**)***
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				
	Ата-аналарға Баланы үйде аяқ киімін оң, теріс деп үйрету туралы айту.	Ата-аналарға «Қысқы ағаштар» тақырыбына байланысты қолөнер жасап әкелу туралы айту.	Медбике кеңесі: «Балаларды тазалыққа тәрбиелеу»	Ата-аналарға кеңес: «Қыс мезгіліндегі ауа-райына бейімделу ерекшеліктері»	Үйде жабайы жануарлар туралы мультфильмді бірге көру, талдау, «Жабайы жануарлар» кітапшасын жасап келу туралы айту.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақшасы ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастан бастап
Жоспардың құрылу кезеңі: 30.01-03.02.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 30.01.2023	Сейсенбі 31.01.2023	Сәрсенбі 01.02.2023	Бейсенбі 02.02.2023	Жұма 03.02.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйде және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
	Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту.	Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру туралы ата-аналармен жеке әңгімелесу.	Балалардың көңіл күйі , тазалығы дене денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу.	Ата-аналарға балалардың кітапқа қызығушылығын арттыру тақырыбында кеңес беру.	Балабақшаға келер жолда не көргенін, далада ауа-райы қандай болып тұрғанын сұрау.
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойыны:** «Заттарды салыстыру» **Мақсаты:** Балаларды заттар мен шамаларды салыстыра білуге үйрету. Ұғымдардың мағынасын түсіндіріп, бір-бірінен ажыратуға баулу. Ойын-тілін танымдық әрекетін дамытып, баланы өзін қоршаған ортаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **Ойын атрибуттары:** суреттер, ойыншықтар. **Ойынның барысы:** Балалар әр түрлі	**Үстел үсті ойыны: «Мозайка»** **Мақсаты:** Балаларға әр турлі заттар, геометриялық пішіндер құрастыруды үйрету, түстерімен таныстыру, балалардың ой-қиялын дамыту, еңбек-сүйгіштікке тәрбиелеу. **Ойын атрибуттары:** мозаика ойыншықтары. **Ойынның барысы:** Тәрбиеші мозаика бейнеленген көрнекіліктерді (ойыншықты) көрсетіп,	**Үстел үсті ойыны: «Кезек»** **Ойын барысы:** Сурет, карточкаларды немесе қандай да бір затты кезекке тұрғызу. **Мысалы:** тіс дәрігеріне, шаштаразға. Балалар артқа қарап тұруын сұраймыз да, қандай-да бір затты алып тастап, қайтадан «Кім кезектен қашып кетті?» — деп сұраймыз. Қайтадан ары қарап тұруын сұраймыз, карточкалаардың орнын ауыстырып, «Кім кезегін	**Үстел үсті ойыны:**«Жоғалған зат» **Ойын барысы:** Үстелдің үстіне бірнеше з қойылады. Бала оларға мұқият қарап алған соң, теріс қарап тұрады. Үстелден бір зат алып тасталынады. Бала қай заттың жоғалып кеткенін табу керек. Заттардың сан ақырындап өсіруге болады *(қоршаған ортамен таныстыру)*	**Үстел үсті ойыны: «Жақсы және жаман деген не?» картотека Мақсаты:** қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелерімен таныстыру, адамдардың іс-әрекеттерін талдауға және оларға баға беруге үйрету. *(қоршаған ортамен таныстыру)*

	заттарды салыстырады, суретін салады, айырмашылығын белгілері бойынша айтады. Жуан - жіңішке Жалпақ - жіңішке Биік - аласа Үлкен -кіші Ұзын -қысқа ұғымдарын біліп үйренеді. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, математика негіздері)***	бұл-мозаика деп аталатынын, одан геометриялық пішіндер, заттар құрасытруға болатынын айтады. Балаларға өрнектердің түсі үйлесімділігіне көңіл бөліп, заттардың пішініне сәйкес орналастыра білуге бағыт беріледі. ***(математика негіздері)***	шатастырып алды?» — деп сұраймыз. Содан кейін карточкаларды төңкеріп, «Көбелек қайда ұйықтап жатыр?», «Піл қайда ұйықтап жатыр?» және т.б сұраймыз. ***(қоршаған ортамен таныстыру)***		
Таңертенгі жаттығулар	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затсыз орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1.«Құстар» («Торғайлар», «Қаз»). Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды артта ұстау (төмен түсіру). Қолды екі жаққа созып, бұлғау – қанаттарын сермеу, қолды түсіру. Қолдыбаяу түсіру және «шық-шық», «қақ-қаққақ». 2. «Сағат сыртылдайды». Б.қ.: аяқты алшақ қою, қолды белге қою. Алға, төмен иілу, «бом», – деп, түзу тұру (6 рет). 1. «Жоғары созыл». Б.қ.: өкшемен отырып, қолды белге қою. Тізерлеп отырып, созылып, жоғарыға қарау, б.қ.-қа оралу, «отырдық», – деп айту(5-6 рет қайталау). 4. «Құламақ». Б.қ.: Осылайшаалға, артқа шайқалу (бір жақтан екінші жаққа). 3-4 рет шайқалғаннан кейін тоқтау, демалу (4-5 рет қайталау). 5. «Қоян». Б.қ.: аяқты сәл ашып, қолдың шынтақтан бүгіп тұру. 10-15 рет секіру және бір орында тұрып жүру. Жеңіл секіру (3-4 рет қайталау). 6. «Шар». Б.қ.: осылайша шар үрлеу және оны жоғары ұшыруды салу. (4-6 рет қайталау.) **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғыасалдындақолдарынуу,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарыжуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарыжуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарыжуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.

	қолдысүртужәнеорамалдырнынаілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. ***(көркем әдебиет, қоршағ ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын біл дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. ***(көркем әдебиет, қоршағ ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын біл дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кей алғыс айту)	**Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. ***(көркем әдебиет, қоршағ ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкен сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту	**Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. ***(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын біл дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кей алғыс айту)	**Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. ***(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенд сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдасты-рылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
	Саусақ жаттығуы: **Саусақтардың амандасу** Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап амандасады - Сәлеметсіңбе, Балақ үйрек! - Сәлем, Ортан терек! - Амансыңба, Шылдыр шүмек! - Қалың қалай, Кішкене бөбек! (Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы:** **«Менің отбасым»** Бас бармақ – ата Сұқ саусақ – әже Ортан терек – әке Шылдыр шүмек – ана Кішкене бөбек – мен **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы:** **«Кірпі»** Момақанмын алайда, (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы:** **«Көмекшілерге алғыс білдіру»** - Рахмет саған, көздерім, сендер бәрін көресіңдер. (көзерін қолмен басу) - Рахмет саған, құлақтарым, сендер бәрін естисіңдер. (құлақтарын ұстау) - Рахмет саған, қолдарым, сендер бәрін істейсіңдер. (шапалақтау) - Рахмет саған, аяқтарым, енді, сендер топылдатып жүресіңдер. (топылдату) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы:** **«Саусақтардың амандасуы** Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап амандасады - Сәлеметсің бе, Балақ үйрек - Сәлем, Ортан терек! - Амансың ба, Шылдыр шүмек! - Қалың қалай, Кішкене бөбе (Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Мақсаты:** Ырғақтық жаттығулар. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыканың сүйемелдеуімен орындау. Жалпы дамытушы жаттығулар Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар: қолды жоғары, алға, жан-жаққа көтеру және түсіру (бірге немесе кезекпен); заттарды бір қолынан екінші қолына салу, алдына, артқа апару, басынан жоғары көтеру; қолдарын алдына немесе басынан жоғары, артқа апарып шапалақтау; қолды алға, жан-жаққа созу, алақандарын жоғары қарату, қолды көтеру, түсіру, саусақтарды қозғалту, қол саусақтарын жұму және ашу. Кеудеге арналған жаттығулар:	**Қазақ тілі** Мақсаты: Күнделікті өмірде жиі қолданылатын кейбір тұрмыстық заттардың атауын білдіретін сөздердің мағынасын дұрыс айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру; **Сөздік минимум** Үй жануарлары, сиыр, қой, жылқы, ит **«Үй жануарларын ата» дидактикалық ойыны**	**Дене шынықтыру** **Мақсаты:** Аяққа арналға жаттығулар: аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқт жан-жаққа, артқа қою; қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төме иіп, кезекпен тізені бүгіп аяқты көтеру; отырып құм салынған қапшықтарды аяқтың бақайларымен қысып ұста таяқтың, білікшенің (диаме 6-8 сантиметр) бойымен қосалқы қадаммен жүру. Қимылды ойындар Қимылды ойындарға баул балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету, қимыл түрлер өзгерте отырып, ойындарғ күрделі ережелерді енгізу Ұлттық қимылды ойындар ойнату. Дербес қимыл белсенділіг Қимылдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен	**Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көңіл күйін қабылдай білуді қалыптастыру; әннің мазмұнын түсіну. Әртүрлі аспапта орындалған әндерді тыңдауға, оларды есте сақтауға және білуге; шығарманы соңына дейін тыңдауға үйрету. Ән айту. Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Музыканың басталуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындау, қимылдарды өзбетінше бастау және аяқтау.	**Дене шынықтыру** **Мақсаты:** Аяққа арналған жаттығулар: аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою; қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; отырып құм салынған қапшықтарды аяқтың бақайларымен қысып ұстау, таяқтың, білікшенің (диаметрі 6-8 сантиметр) бойымен қосалқы қадаммен жүру. Қимылды ойындар Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету, қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. Дербес қимыл белсенділігі Қимылдарды орындауда

	допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға- оңға) бұрылу; солға, оңға бұрылу (отырған қалыпта); аяқты көтеру және түсіру, аяқтарды қозғалту (шалқасынан жатқан қалыпта); аяқты бүгу және созу (бірге және кезекпен), шалқасынан жатқан қалыптан бұрылып, етпетінен жату және керісінше; иықтарды жоғары көтеріп, қолды жан-жаққа созып еңкею (етпетінен жатқан қалыпта).		шығармашылығын дамыту. Арбалар, автомобильдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өзбетінше ойнауға ынталандыру. Өрмелеу, еңбектеу дағдыларын, ептілікті, жылдамдықты дамыту, қимылдарды мәнерлі орындауға баулу.		балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын дамыту. Арбалар, автомобильдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өзбетінше ойнауға ынталандыру. Өрмелеу, еңбектеу дағдыларын, ептілікті, жылдамдықты дамыту, қимылдарды мәнерлі орындауға баулу.
	«Үй жануарлары және олардың төлдері» слайд **Мақсаты:** Балалардың үй жануарлары және төлдері туралы білімдерін арттыру. Жануарларға қамқор болуға тәрбиелеу. Үй жауарларына қойлар, сиырлар, ешкілер, жылқылар, түйелер, иттер, мысықтар жатады. Бұл жануарлар бізге өте жақын өйткені олар үй жануарлары. **(Қоршаған ортамен**	**«Төртаяқты үй жануарлары»** **Мақсаты:** «Көп», «бір» ұғымдары туралы түсініктерді қалыптастыру, заттардың санын ажыратуға үйрету: көп-біреу (біреу-көп), біртекті заттарды топтастыру және олардың біреуін бөліп көрсету, қоршаған ортадан бір немесе бірнеше бірдей затты табу, «Қанша» сұрағына	**««Ақ лақ пен қара лақ» ертегісі** **Мақсаты:** балаларды ертегі қойылымына қызығушылығын арттыру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті «Бөрте лақ»** Шөре-шөре, лағым, Тентек болма, шырағым. Секектеме демінді ал Селтеңдемей құлағың.	**«Ит және оның күшіктері»** **Мақсаты:** Сурет мазмұнына қарай әңгіме құрастыру, бала бойында сөйлеу және тыңдай білу, сұраққа жауап беру қабілеттерін дамыту. Дауысты дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық Адамға серік, Күзетке берік. (Ит) Дұрыс айтасыңдар,	**«Үй жануары - сиыр» әңгіме** **Мақсаты:** Әңгіме бойынша сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру, қыстап қалған құстарға қамқорлық жасауға, оларды баптап күте білуге тәрбиелеу. Балалармен кейіпкерлердің әрекеттері мен олардың әрекеттерінің салдарын талқылау. Үй жануарлары - қолға үйретілген жануарлардың түрлері. Сондықтан кейде бұларды қолға үйретілген

	таныстыру) **Сергіту сәті** **«Қошақаным» әні** **(музыка***)** **Жұмбақтар** Мақсаты: Дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту Кішкене ғана бойы бар, Айналдырып киген тоны бар. (қой) Екі айнасы бар, Екі найзасы бар, Төрт жылтырмағы бар, Бір шыбыртқысы бар. (сиыр) Кезікті бір жануар, Үстінде екі тауы бар. (түйе) Тиым сөз: Малды теппе. Ақты төкпе. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын** **«Ненің төлі жоқ?»»**	жауап беру. **Дидактикалық ойын:** **«Бантиктер»** **Мақсаты:** «көп», «бір», «бірнеше» ұғымдарымен таныстыру, оларды ажырата білуге үйрету. Шарты: Үстелдің үстінде бантиктер бейнеленген карталар мен маркерлер бар, балалр баниктің түсін анықтап, оны бояу керек. - Бірінші бантик, екінші, үшінші, төртінші және т. б. - Келесі бантикті қандай түспен бояу керек деп ойлайсыңдар? (қызыл, көк, қызыл, көк). - Жануарларымызға бантик тағайық. - Қызыл бантиктері бар қанша жануар және көк бантиктері бар қанша жануар бар .(4 қызыл және 4 көк). - Жануарларға мұқият қарап, оларда әлі 4 не бар екенін айтыңдар.(аяқтар) **(математика негіздері)** **«Сыңарын тап» ойыны.** Жануарлар бейнеленген	Марқа туған бөрте лақ Әңгімеме сал құлқк. Ойнай көрме тым ұзап: **(Дене шынықтыру**)** **Дидактикалық ойын:** **«Қайсысы көп?»** **Мақсаты:** біртекті лақтарды топтастыру және олардың біреуін бөліп көрсету, қоршаған ортадан бір немесе бірнеше бірдей лақты табу. **Шарты:** Қайсысы көп екенін тап және атын, түсін ата. **(математика негіздері)** **«Лақтар»** Мақта және мақта таяқшаларынан жапсыру **Мақсаты:** Желімді, щетканы дұрыс қолдануға үйрету, аппликацияға қызығушылық қалыптастыру, негізгі түстерді үйретуді жалғастыру, геометриялық фигура – шеңбер идеясын бекіту. Қараңызшы, бізге кім келді? (балалар). Олар қалай дыбыстайды? (ме-ме-ме). Балаларға ешкі шаблондары мен мақта	расында адамға серік, үйді күзететін ол ит екен. Демонстрациялық құрал: Ит және оның күшік суреттері. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын :** **«Кім жылдам?»** **Мақсаты:** Иттің дене мүшесімен таныс болу және оны сипаттай білуге үйрету. Шарты: қалтадағы конверт қиындыларды жылдам біріктіру арқылы ит бейнесін шығару және оған сипаттама беру. **(қоршаған ортамен таныстыру, құрастыру)** **Сергіту сәті** Терезені ашайық , Таза ауа кірсін деп . Жаттығуды жасайық , Денем мықты болсын деп. **(Дене шынықтыру**)** **«Иттер аулада серуендейді»** **Мақсаты:** итті қозғалыста бейнелеу қабілетін бекіту. мүсіндеу және егжей-	жануарлар деп атайды. Олар: сиыр, түйе, жылқы, қой-ешкі, мысық, ит. **Ойын: «Төлін тап»** Шарты: Балалар үй жануарларының төлдерін тауып атын атайды. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын:** **«Көпше түрін ата»** **Мақсаты: «Көп», «біреу» ұғымдарымен таныстыру** Шарты: Тақтаға 1 түйе,1 сиыр,1 қой,1 жылқының суреттері ілінеді. Осы суреттердің жанына әрқайсысы 2-3 түйе, сиыр, қой және жылқының суреттері ілінеді. Балалар (сиыр-сиырлар, қой-қойлар) т.б.айтады. **(математика негіздері)** **Сергіту сәті** Топ-топ етіп басайық, Ауылға біз барайық. Қозыларды санайық, Бір, екі, үш деп, Санын біліп алайық. Төрт, бес, алты деп, Алақанды соғайық. **(Дене шынықтыру**)** **«Ала сиыр»** **Мақсаты:** Үй жануарларына сиыр

	Мақсаты: Үй жануарларын, олардың төлдерін ажырата білуге, жануарларды күте білуге, қамқорлыққа ала білуге тәрбиелеу. Ойын ережесі: Ойыншық үй жануарлары үстел үстінде тұру керек. Балалар ойыншықтарды мұқият қарап алады. Тәрбиешінің белгісі бойынша көздерін жұмады, сол кезде тәрбиеші үй жануарларын бір төлін тығып тастайды.Тәрбиеші ненің төлі жоқ деп сұрайды? Балалар жауап беру керек. Ойын бірнеше рет жалғастырылады. **(математика негіздері)** **«Кішкентай қошақандар»** **Мақсаты:** Көлденең және тік сызықтарды салу, олардың қиылысуын жүргізе білу, әр түрлі пішіндегі заттарды бейнелеу, бірнеше көлденең және тік сызықтардан тұратын заттарды бейнелеу.	суреттің сыңарын табуды сұрайды. Педагог балаларды екі орталыққа бөледі. Бірінші орталыққа «өрістегі малдар» тақырыбында тапсырма береді. Екінші орталықтағы балаларға бірнеше бөлікке бөлінген жануарларды құрастыру тапсырады. **(қоршаған ортамен таныстыру, құрастыру)** **Сергіту сәті** Құлыншағым – құндызым, құлдырайды шабады. Жылтылдаған жұлдызым, Құстай қанат қағады. **(дене шынықтыру**)** **«Құлыншақ»** **Мақсаты:** заттарды бейнелеу, бірнеше көлденең және тік сызықтардан тұратын заттарды бейнелеу. **(сурет салу)**	таратады. -Балалар, қыста қатып қалмас үшін ешкі терісін жасайық. Тәрбиеші әрекеттерге түсініктеме береді: алдымен мақта жүнінің бір бөлігін жұлып алып, оны үлпілдетіп, енді оны картонға жабыстырамыз. **(жапсыру)**	тегжейлі әрекетті игеруді жалғастыру; қозғалыста иттің көркем бейнесін жасау; композиция сезімін дамыту; Енді біз аулада серуендеп жүрген иттің суретін саламыз. -Сүйікті тұқымның итін қозғалыста бейнелеуге тырысыңдар-жүгіреді, жүреді, көбелекті қуады. - Балалар, қылқалам мен бояуларды қолдану ережелері туралы ойланыңдар. Біз қандай щеткаларды пайдаланамыз? Сурет әдемі, ұқыпты болуы үшін қалай сурет салу керек? Дербес іс-әрекет кезінде жеке жұмыс жүргізіледі, композициялық шешім түзетіледі, негізгі құрылымдық компоненттер мен ұсақ бөлшектер туралы ескерту жасалады. **(сурет салу, мүсіндеу)**	салуды үйрену. Сурет салу кезінде щетканы дұрыс ұстауға, сиырдың сыртқы түрінің ерекшеліктерін суретте көрсетуге үйрету. Тәрбиеші үлгіні көрсетеді, балалар оны қарастырады, бүкіл кескінді бөлікке бөледі, геометриялық пішінді анықтайды. Тәрбиеші көрсетілімге ауызша нұсқаулықпен сурет салады және түсініктеме береді. **(сурет салу)**

	ермексаздан мүсіндеуге қызығушылыққа баулу. ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып мүсіндеуге үйрету. **(сурет салу, мүсіндеу)**				
Серуенге дайынды	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет-коммуникативтік қызмет, өз-өзіне қызмет көрсету) **«Ретімен шешініп, киім ауыстырып кию»** Алдымен аяқ киімді шешіп сөреге қоямыз. Күртешемізді шешіп ілеміз, бас киімді орнына қоямыз. Шалбар мен жемпірімізді шешіп, топқа киетін жеңіл киімдерімізді киеміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Көліктерді бақылау** **Мақсаты:** Көліктерді, олардың түстерін, түрлерін ажырата білуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Айналаны ұқыпты ұстайық. **Мақсаты:** Айналасын таза ұстауға тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:**	**Боранды күнге бақылау жасау** **Мақсаты:** Боранды күнге бақылау жасай білуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Жаңа түскен қарда жолды тазалау. **Мақсаты:** Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс**	**Қыстап қалатын құстарға бақылау жасау** **Мақсаты**: қыстап қалатын құстар туралы түсінік беру. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Құстарға жем шашу **Мақсаты:** Қыстап қалатын құстарға қамқорлық жасау. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс**	**Қар үстіндегі іздерді бақылау**. **Мақсаты:** балаларды қар үстіндегі адамдардың, жануарлардың, құстардың ізін айыра білуге үйрету. **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Қандай суық қыс деген? Қалтырайды құс деген. Құлақшынды кимесең Құлағыңды тістеген. ***(сөйлеуді дамыту,***	**Қар (ұлпаларының) ұшқындарына бақылау жүргізу.** **Мақсаты:** балаларға қар ұшқындарының қалай пайда болатыны жайлы айту, олардың құрылысымен таныстыру. Қар ұшқыны алты қанаттан тұрады, олар бір-біріне өте ұқсас келеді. Қар ұшқыны жаңбыр сияқты, бұлтта жаратылады. Су буы өте жоғары көтеріледі: сол жоғарыда ауаның температурасы өте төмен

	Үлкен болып өскенде Машина алам мен де. Бірақ ол үшін әрине, Оқу керек күнде де. ***(көркем әдебиет)*** **Қим. ойын:** «Көліктер» **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдыққа, қырағылыққа баулу. **Ойын шарты:** Балалар шеңберге жиналады. Тәрбиеші шеңбердің ортасына тұрып, ойын ережесінің орындалуын бақылайды. Балалар машинаның өте жоғары жылдамдықпен жүргенін елестету арқылы «вжик» деген дыбыс шығарылады. ***(дене шынықтыру**)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**Көркем сөз:** Ұстасаң - қолға ілінбес, Қарасаң - көзге көрінбес. Жүрсе ізі жоқ, Көретін көзі жоқ. Гулесе күші бар, Таңқаларлық ісі бар. ***(Боран)*** **Жеке жұмыс:** Жыланша ирелеңдеп жүруге үйрету. **Қим. ойын:** «Ақ қоян» **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, мықтылыққа баулу. **Ойын мазмұны:** Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ айтады. Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы. Бетіңді жусаңшы, Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші- Дегенде қоян болған бала тақпақтағы айтылған қимылды түгел істеп өлең,	**Көркем сөз:** Қарға, қарға, қарғалар, Қар үстінде жорғалар. Боран соқса қар болар, Бұтаға қонар қарғалар. ***(көркем әдебиет)*** **Қим. ойын:** «Аюдың апанында» **Мақсаты:** балалардың сөздік қорын дамыта отырып,қимыл-қозғалыс іскерліктерін жетілдіру. **Ойын шарты:** Бір бала бөлме ортасында орындыққа отырады.(аю) Қалған балалар бөлме ішінде ақырын жайлап басып ,төмендегі өлең жолдарын қайталайды: Әне аюдың апаны, жатыр онда дәу аю. Жайлап басып барайық, саңырауқұлақ, бүлдіргенді, Білдіртпей біз алайық. Ұйықтап жатқан аюды,оятып біз алмайық. Соңғы өлең жолдарын айтқан кезде аю, оянып кетіп балаларды ұстау үшін қуады. ***(дене шынықтыру**)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**.	***қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Ойын құралдарын қардан тазалау. **Мақсаты:** еңбекқор болуға тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Қимылды ойын:** «Қасқыр мен лақтар» **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора » мен « өріс » сызылады**.** ***(дене шынықтыру**)*** **Жеке жұмыс**: Жұмбақтар жасыру Қанаты жоқ ұшады, Аяғы жоқ жүреді. Аузы жоқ ұлиды. (Боран) **Өзіндік іс-әрекет**: Аққала жасау. Қалаулары бойынша ойындар.	болғандықтан, сол су буларынан кішкентай ғана мұз қиыршықтары пайда болады. Алты қырлы мұз түйіршіктері өсіп кішкентай жұлдызшаларға айналады, сөйтіп қар ұшқындары жерге түседі. ***қоршаған ортамен таныстыру)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Қыста көлге мұз қатты, Табанымды мұздатты. Мұз ойылып кетті тез, Күліп едік, біз қатты. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Ойын алаңын қардан тазарту. **Мақсаты:** еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Қимылды ойын:** «Күн мен түн» **Мақсаты:** Балаларды ептілікке, жылдамдыққа, ажыратуға баулу. **Шарты:** Балалар бірі «Күн», екіншісі «Түн» тобы болып екіге бөлінеді. Олардың бір-бірінен бөлек, өз үйлері болады. Тәрбиешінің көрсетуі

		бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырысады. Егер бала шеңберді үзсе өзі шеңберге қосылып тұрады да үзілген жердегі оң жақтағы бала қоян болады. ***(дене шынықтыру**)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**			бойынша екі команда да жаттығулар жасап тұрады. Тәрбиеші «Күн» деп белгі берген кезде, сол топтың балалары үйіне жеткізбей қуып жетулері керек. Қолға түскен балалар қуушылар қатарына қосылады. Сөйтіп, ойын осылайша алма-кезек жүріп отырады. Көп бала ұстаған команда жеңіске жетеді. ***(дене шынықтыру**)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз»** (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Ертегі оқып беру. **«Не дәмді?»** **Әлди**				

	Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру**).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Тазалықтың досы- Су дегенің осы. Сабындаған кезінде, Ашытады көзіңді.. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Балабақшада»** **Мақсаты:** тәртіптік дағдыларын бекіту, сөздіктегі сөздерді қолдан **Шарты:** Балалар бірі медбике,бірі кір жуушы, аспаз, тәрбиеші болып	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды ұлттық	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жеміс-жидектер бөлімі»** **Мақсаты:** Жеміс-жидектердің атауларын қайталау, дүкенде не бар екенін, қанша тұратынын , өзінің не сатып	**Дид. ойын:** «Дәл осындай пішінді тап» **Мақсаты:** геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту, пішіндерді атауға, ажыратуға, салыстыруға	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дәрігер» (педиатр)** **Мақсаты:** Балалардың дәрігер мамандығы жайлы білімдерін кеңейту, балалар дәрігері (педиатр), жедел жәрдем дәрігері, окулист, тіс дәрігері т.б

	бөлініп күнделікті балабақша өмірін сомдайды. **(*сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	құндылықтардың қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	алатынын айта алуға үйрету. Қоғамдық орындарда қарым-қатынас жасай білуге үйрету. Есте сақтау қабілеттерін дамыту, сауатты жазу, оқуға дағдыландыру, ауызша сөйлеуге жаттықтыру. **Шарты:** Жеміс – жидектердің адамға деген пайдасын және оны сатушының көмегі орасан зор екені туралы білетін болады. Сатушы бала мен сатып алушы балалар болып бөлініп жемістер сатып алып ол туралы өз ойларын айтады. **(*сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	жаттықтыру. **Шарты:** Балалардың алдарына әр түрлі геометриялық пішіндер таратылады. Түстеріне қарап қандай геометриялық пішіндерден құралған екенін айту. ***(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)***	түрлерімен таныстыру. Топта ойынды ұйымдастыру барысында достық қарым-қатынасты нығайту. **Шарты:** дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек. Бір бала ауру адам болады, екі бала ата-анасы болады, медбике укол салады, анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап, өздерін ата-ана рөлінде сезініп,мейрімділікке баулу. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***
Балалармен жеке жұмыс	Амир мен Фатимаға және кейбір дауыссыз дыбыстарды анық айтуға, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекітуге жаңылтпаштар айту арқылы үйрету. Көктемде шөп өнер жер Мал келер, мал ерер жер. (Сөйлеуді дамыту)	«Менің отбасыммен бірге атап өтетін мереке» әңгіме. **Мақсаты:** балалар өз отбасындағы атап өтетін мереке туралы қысқаша әңгіме құрай білу. **(*сөйлеуді дамыту)*** Елназарға туылған күнге арналған тәтті тоқаштарды мүсіндеуге үйрету.	Асмираға жұмбақ шешу арқылы ойлануға үйрету, дыбыстарды анық айтуға үйрету. Қонып алып жарға, Қарқылдайды Өзі сақ, өзі ұзын, Шықылықтап тұрмайды. Қарға **(*қоршаған ортамен таныстыру)***	Амирге шаңғы суретін салғызу, қарындашты дұрыс ұстауға үйрету, екі жолды сызық сала білуге үйрету. ***(сурет салу*)** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	«Жабайы жануарлар» туралы Сабинамен әңгімелесу, орманда жабайы жануарлар мекендейтіні туралы түсінік беру**.** Суретке қарап әңгіме құрауға үйрету. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.

Серуенге дайынды	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***				
Серуен	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** **Аз қимылды ойын:** «Аяғымызбен жер тебеміз» **Мақсаты:** мұқият тыңдап, өлең сөздерін анық айтуға тәрбиелеу. **Шарты:** Ойнаушылар қимылдаған кезде, көршісіне тимейтіндей қашықтықта дөңгеленіп тұрады. Тәрбиеші балалармен бірге өлең шұмақтарын жәй айтып тұрады. Балаларға өлеңде айтылған қимылдарды істеуге мүмкіндік береді. Аяқпенен тарсылдатып билейміз, Қолды соғып, басымызды иеміз. Қолымызды түсіреміз, Қолымызды ұсынамыз. Осы сөздермен балалар біріне-бірі қол беріп, дөңгеленіп тұрады. Одан кейін былай деп жалғастырады: Ал, шығайық сайланып,	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** **Аз қимылды ойын:** «Қаздар» **Мақсаты:** Балалардың музыкалық есту қабілетін дамыту және қаздардың тіршілігімен таныстыру. **Керекті құралдар:** (сырнай немесе сылдырма **Шарты:** Қысқаша әңгіме, қаз өте сақ құс, ол балапан шығарған кезде, ата қаз балапандардың соңында жүреді. Егер қауіп төнсе, ана қаз екеуі екеулеп балапандарын қорғайды. Қаздар көк шалғында шөп жейді. Барлық балаларға сырнай үлестіріліп, ішінен ата қаз белгіленеді. Балалар шалғында жайылып жүрген қаздарды бейнелеп, баяу сырнай тартады. Тәрбиеші белгісімен қауіп төнгенде, ата қаз	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** **Аз қимылды ойын:** «Жасырынбақ» **Мақсаты:** балаларды санамақ айтуға үйрету. **Шарты:** Ойынға жиналған балалардың барлығы шеңбер құрып, ойын бастаушының айналасына тұра қалып, тақпақтап санамақ айта бастайды. Санамақтың бірнеше түрі бар. Қандай жылы күн шуақ, Балапандар жүр шулап Қызығына қараймын Бір, екі, үш...деп санаймын. Шөжелерім шөп-шөп-шөп, Жем шашайын көп-көп-көп, Он екенсің бәрі-бәрің, Отыз түйір дәнім бар Әрқайсыңа қаншадан? Теріп жеңдер соншадан. Немесе, ойын бастаушы алақанын төмен қарата бір қолын жоғары көтереді, ал барлық	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** **Аз қимылды ойын:** «Тым-тырақай» **Мақсаты:** балаларды санамақ айтуға үйрету. **Шарты:** Ойнаушы балалар шеңберге тұрады да, бір баланы санамақ айтып, ортаға шығарады. Балалар тәрбиешінің белгісімен: Ал, кәнеки балалар, Бір, екі, үш-деп санаңдар Бір, екі, үш— Ал тараңдар-деп Жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң тәрбиеші бір, екі, үш деп санағанша балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. ***(дене шынықтыру**)***	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** **Аз қимылды ойын:** «Тышқан аулау» **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдылыққа, ептілікке, командаға бөлініп ойнауға үйрету. **Шарты:** Ойыншылар 2 командаға бөлінеді. Аз топ қол ұстасып шеңбер жасайды. Олар тышқан ұстаушылар. Қалғандары тышқандар, олар шеңберді айналып жүреді. Тәрбиеші « қақпаны аш » дегенде шеңбердегі балалар қолдарын босатып жоғарға көтеріп тұрады. Тышқандар өтіп жүреді. Тәрбиеші қол шапалақтағанда, шеңбердегілер қолдарын түсіріп, шеңбер ұстай қою керек. Ішінде қалғандары ұстаған тышқан алады. Олар жиналып шеңбер жасауға дайындалады, олар қақпан жасап тышқан ұстаушы болады. Ойын жалғаса береді.

	Жүгірейік айналып. Аз уақыт өткеннен кейін тәрбиеші: « Тоқта»-дейді. Бәрі тоқтайды. Одан кейін ойын қайталанады. ***(дене шынықтыру**)***	сырнайды қатты 2-3 рет тартып белгі береді. Осы кезде балалар қанат қағып жүгіріп барып, ана қаздың жанына жиналады. Ойын қайталанып, ата қаз сайланады. ***(дене шынықтыру**)***	балалар бір-бір саусағын соның астына тигізіп ұстап тұрады. Ойын бастаушының « бір, екі, үш»белгісімен балалар бір-бір саусақтарын тез тартып алады. Саусағы ұсталған бала көзін жұмып, басқалары тығылады. Көзін жұмған бала 40 не 50 -ге дейін санап, тығылған балаларды іздейді. Тапқан сайын өзі тұрған жерді алақанымен соғып отырады. Балалардың алдын-ала келісуімен, ең бірінші немесе ең соңында қалған бала көзін жұмып, ойын қайта басталады. ***(дене шынықтыру**)***		***(дене шынықтыру**)***
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				
	Ата-анаға кеңес: Балаға үйде жиі қарындаш берудің пайдасы.	Ата-анаға кеңес: «Балабақшадағы баланың киімі»	Жеке гигиена дағдыларын қалыптастыру туралы ата-аналармен жеке әңгімелесу.	Ата-аналарға кеңес. «Ұйқының жетіспеушілігі неге әкеледі?»	Ата-аналарға және балаларға жақсы демалуға тілек білдіру.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақша ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастан бастап
Жоспардың құрылу кезеңі: 06.02-10.02.2023 жыл II апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 06.02.2023	Сейсенбі 07.02.2023	Сәрсенбі 08.02.2023	Бейсенбі 09.02.2023	Жұма 10.02.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу (сөйлеуді дамыту-коммуникативті іс-әрекет).				
	Таңертеңгі әңгіме «Дені сау болып өсемін!» «Дұрыс тамақтану», «күн режимі» ұғымдарын бекіту. Салауатты өмір салтымен таныстыру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Таңертеңгі әңгіме «Өзің туралы не білесің?»** Кейбір органдардың мақсаты туралы білімді бекіту (құлақ – есту үшін, көз-көру және т.б.). Кейбір дағдыларды білу (сурет салу және т. б.) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Таңертеңгі әңгіме «Денсаулықты қалай сақтау керек?»** Дәрі-дәрмектер мен аурулар, аурулардың алдын-алу, дәрумендердің пайдасы туралы қарапайым ақпарат беру**.** **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Таңертеңгі әңгіме «Денің сау болғың келсе-шынық»** «Шынығу» ұғымдарымен таныстыру. Балалардың салауатты өмір салты туралы түсініктерін кеңейту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Таңертеңгі әңгіме «Адам өміріндегі микробтар»** Балалардың микроорганизмдердің адам денсаулығына зияны мен пайдасы туралы идеяларын қалыптастыру. Салауатты өмір салтының негіздерін тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау	**Үстел үсті ойыны: «Жоғалған зат»** **Мақсаты**: балалардың есте сақтауының дамуына жағдай жасау. **Ойын барысы:** Үстелдің үстіне бірнеше зат қойылады. Бала	**Үстел үсті ойыны: «Қайтала» сіріңке шиімен ұйымдастырылады** **Мақсаты**: балалардың ойлау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** Бұл ойынды балалар жұптарымен ойнайды. Әр	**Үстел үсті ойыны: «Сөздер тізбегі»** **Мақсаты**: балалардың есте сақтауының дамуына жағдай жасау. **Ойын барысы:** Балалар шеңберге отырғызылады. Бірінші бала кез-келген бір заттың атын атайды.	**Үстел үсті ойыны: «Есте сақта және тап»** **Мақсаты**: балалардың есте сақтау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** 3-4 карточкада берілген суреттерді есте сақтап, оларды атау қажет. Содан	**Үстел үсті ойыны: «Шатаспай есте сақта»** **Мақсаты:** балалардың есте сақтау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** Әр баланың алдына әртүрлі заттар бейнеленген 10-15 карточка қойылады

және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	оларға мұқият қарап алған соң, теріс қарап тұрады. Үстелден бір зат алып тасталынады. Бала қай заттың жоғалып кеткенін табу керек. Заттардың санын ақырындап өсіруге болады. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаға ортамен таныстыру)***	балаға сіріңкенің 6 шиінен беріледі. Екеуінің біреуі сол шилерден қандай да бір затты құрайды. Екіншісі бірнеше секунд көлемінде қарап алады да, оны қайтадан жасауға тырысады. Содан кейін балалар орнын ауыстырады, екіншісі көрсетеді, біріншісі қайталайды. ***(математика негіздері)***	**Мысалы:** «ірімшік». Екіншісі алдыңғы айтылған сөзді атайды да, өзі бір сөз қосып айтады. Осылайша жалғаса береді. Әрбір келесі ойыншы алдында айтылған барлық сөзді ретімен атап шығады да, өзінің сөзін қосып отырады. Кім шатасады, сол ойыншы ойыннан шығады. Ал ең соңында қалған оқушы жеңімпаз атанады. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	соң балалар сол бейнелерді 10-12 дана ұқсас суреттердің арасынан табу керек. Бұл жаттығуды андар бейнеленген суреттер және ойыншықтар бейнеленген суреттерді қолдануға болады. Ол үшін арнайы андар мен ойыншықтар бейнеленген суреттер кассасын пайдалануға болады. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)***	(алма, троллейбус, шәйнек, ұшақ, қалам, машина, ат, әтеш т.б.) Психолог: «Қазір мен сендерге бірнеше сөздерді атаймын. Алдыңдағы суреттерге қарап, мен айтқан сөзді есте сақтауға көмектесетін бір затты таңдап ал да, оны бөлек жерге қой», — деп нұсқау береді. Бірінші сөз оқылады. Бала алдындағы суреттен таңдаған соң, екінші сөз және ары қарай осылайша оқылады. Бала психолог айтқан сөзді қайталап, өз заттарының ішінен байланыстыратын суретті алып, есінде сақтауы қажет. Мысалы: өрт, зауыт, сиыр, орындық, әке, отыру, мейірімділік т.б. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Затсыз орындалатын** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Бір алақан, екі алақан». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыартта ұстау. Бір қолды алға созып, алақанын жоғары қарату, б.қ.-қа оралу.Осылайшаекінші қолмен орындау. Осылайша кезек-кезек орындау. (4 рет қайталау) 2. «Алақанды өкшеге қою». Б.қ.: отырып, қолдыартқа тіреу. Алға иілу, алақанды өкшенің жанындағы еденге қою, қолға қарау, б.қ.-қа оралу.Еркін тыныс алу. (5 рет				

	қайталау.) 3. «Жүреміз». Б.қ.: аяқты бүгіп, қолдыартқа тіреу. Аяқты сәл көтеріп, қайтадан түсіру – «жүреміз». 4-6 рет орындағаннан кейін аяқты түзу қойып, демалу: «келдік». Басты төмен түсірмеу. (5 рет қайталау.) 4. «Доп». Б.қ.: аяқты алшақ қойып,қолды төмен түсіру. 2-3 секіру үшін серпілу, 8-10 рет секіру және 8-10 рет адымдау. Жеңіл секіру. (4 рет қайталау) **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы с алдынд қолдарын жуу, қолды сүр және орамалды орнына іл **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(көркем әдебиет, қоршаға ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

Ұйымдасты-рылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: **«Менің отбасым»** Бас бармақ – ата Сұқ саусақ – әже Ортан терек – әке Шылдыр шүмек – ана Кішкене бөбек – мен *(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*	**Саусақ жаттығуы:** **«Достық» жаттығуы** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес… (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес.. Енді санауды аяқтадық (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). *(математика негіздері)*	**Саусақ жаттығуы:** **«Саусақтардың амандасуы»** Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап амандасады - Сәлеметсің бе, Балаң үйрек! - Сәлем, Ортан терек! - Амансың ба, Шылдыр шүмек! - Қалың қалай, Кішкене бөбек (Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады) *(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет,)*	**Саусақ жаттығуы:** **«Гүл»** Балалар қолдарын көтеріп, саусақтарын біріктіріп, жабылып тұрған гүлдердің бүршіктерін келтіреді. Жайлап саусақтарын ашып, алақандарын жайып «гүлдің ашылғанын» көрсету. Төмендегі тақпақты қайталау. Міне, гүлдің бүршіктері, Ашылады әдемі. *(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*	**Саусақ жаттығуы:** **«Көмекшілерге алғыс білдіру»** - Рахмет саған, көздерім, сендер бәрін көресіңдер. (көзерін қолмен басу) - Рахмет саған, құлақтарым, сендер бәрін естисіңдер. (құлақтарын ұстау) - Рахмет саған, қолдарым, сендер бәрін істейсіңдер. (шапалақтау) - Рахмет саған, аяқтарым, енді, сендер топылдатып жүресіңдер. (топылдату) *(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Аяққа арналған жаттығулар:** аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою; қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; отырып құм салынған қапшықтарды аяқтың бақайларымен қысып ұстау, таяқтың, білікшенің (диаметрі 6-8 сантиметр) бойымен қосалқы қадаммен жүру. **Қимылды ойындар** Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету, қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. **Дербес қимыл белсенділігі** Қимылдарды орындауда	**Қазақ тілі** **Мақсаты:** педагогтің өтініші бойынша қарапайым әрекеттерді орындауға үйрету, сөздік қорын кеңейту. Балаларды табиғат түрлерінің қазақша атауларымен таныстыру, қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтыру, сөздік қорын кеңейту. **Сөздік минимум** -Тас, тау, су, жансыз табиғат, жанды табиғат, өсімдік, гүл, шөп бер, алып кел, ал «Табиғат құбылыстарын ата» Дидактикалық ойын	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Аяққа арналған жаттығулар:** аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою; қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; отырып құм салынған қапшықтарды аяқтың бақайларымен қысып ұстау, таяқтың, білікшенің (диаметрі 6-8 сантиметр) бойымен қосалқы қадаммен жүру. **Қимылды ойындар** Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету, қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. **Дербес қимыл белсенділігі** Қимылдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын дамыту	**Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көңіл күйін қабылдай білуді қалыптастыру; әннің мазмұнын түсіну. Әртүрлі аспапта орындалған әндерді тыңдауға, оларды есте сақтауға және білуге; шығарманы соңына дейін тыңдауға үйрету. Ән айту. Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Музыканың басталуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындау, қимылдарды өзбетінше бастау және аяқтау.	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Аяққа арналған жаттығулар:** аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою; қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; отырып құм салынған қапшықтарды аяқтың бақайларымен қысып ұстау, таяқтың, білікшенің (диаметрі 6-8 сантиметр) бойымен қосалқы қадаммен жүру. **Қимылды ойындар** Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету, қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. **Дербес қимыл белсенділігі** Қимылдарды орындауда

	балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын дамыту. Арбалар, автомобильдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өзбетінше ойнауға ынталандыру. Өрмелеу, еңбектеу дағдыларын,ептілікті, жылдамдықты дамыту, қимылдарды мәнерлі орындауға баулу.		Арбалар, автомобильдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өзбетінше ойнау ынталандыру. Өрмелеу, еңбектеу дағдыларын, ептілікті, жылдамдықты дамыту, қимылдарды мәнер орындауға баулу.		балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын дамыту. Арбалар, автомобильдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өзбетінше ойнауға ынталандыру. Өрмелеу, еңбектеу дағдыларын, ептілікті, жылдамдықты дамыту, қимылдарды мәнерлі орындауға баулу.
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұ моториканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыру үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жем шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Қар жауып тұрған құбылысты бақылау.** **Мақсаты:** қар жауып тұрған құбылысты бақыла білуге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Шанамен зырлап желетін, Шаңғы, коньки тебетін, Аққала жасап	**Қырауды бақылау.** **Мақсаты**: балаларға қыраудың қалай болатынын айтып түсіндіру. Қырау түскен ағаштарды бақылау. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз.** Тазартып бар кір шаңнан, Қыс өнерін бастады.	**Мұз сүңгісін бақылау.** **Мақсаты**: балаларға мұздың қасиеті туралы мол түсінік беру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Көл бетінде жатыр айдын – мұз ойнақ, Қыстың өзі жасағандай бізді ойнап,	**Қайың ағашын бақылау** **Мақсаты**: қайың ағашының қысқы көркін бақылауға үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Ағаштар тұр жүдеп, Жапырақ сәні енеді. Соғады жел үдеп,	**Терезедегі өрнектерді бақылау.** **Мақсаты**: балаларға құбылысты түсіндіру. Терезедегі өрнектерді бақылау. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Бір топ бала сырғанап, Барады әне жарысып.

	ойнайтын, Қай мезгіл деп ойлайсың? **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** участкені тәрбиешінің көмегімен сыпыру. **Мақсаты:** Үлкендерге көмектесе білуге тәрбиеле **(еңбек қызметі)** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Ақ қоян» **Мақсаты:** Балаларды жы дамдыққа, мықтылыққа баулу. **Ойын мазмұны:** Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол стасып қоянды айнала жүріп тақпақ айт ы. Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы. Бетіңді жусаңшы, Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші- дегенде қоян болған б ала тақпақтағы айтылғ ан қимылды түгел істеп өлең, бітісімен жүгіріп бары	Терезеге қыраудан, Сурет салып тастады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Аяқ киімдері мен тондарын қардан тазалау. **Мақсаты**: ұқыптылыққа, тазалыққа үйрету. **(еңбек қызметі)** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Допты ұста» **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдылыққа, ептілікке, қырағылыққа баулу, ойын әрекеті арқылы татулыққа, белсенділікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Тәрбиеші ашық түсті үлкен допты алады да 2-3 балаға ойнауға ұсынады. Балалар тәрбиешіге қарама- қарсы 80-100 см жерде тұрады. Тәрбиеші әрқайсысына кезек-кезек доп лақтырып «Ұста» деген белгі береді. Балалар допты қайтадан тәрбиешіге лақтырады.	Шаңғы теуіп жарысамыз желменен, Күнде осында қызықтаймыз біз ойнап. Мұзафар Әлімбаев **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Тәрбиешінің көмегім қар тазалау. **Мақсаты:** еңбекке баулу. **(еңбек қызметі)** **Қимылды ойын:** «Күн, су, ауа» **Ойын мақсаты:** Берілген белгі бойынша ойынның шартын бұзбай дұрыс ойнауға үйрету. **Ойын шарты:** «Күн» дегенде балалар ашық алаңда ойнап жүреді, өсімдік болып өседі, өйткені өсімдіктер күнді жақсы көреді, күнмен өседі «Су» дегенде балалар балық кит сияқты суда жүзеді. «Ауа» дегенде құстар,	Қыстың кеп сәлемі. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** қайың ағашының түбіне қар жинау. **Мақсаты**: балаларға ағаштың түбін қармен жабудың сырын, пайдасын түсіндіру. **(еңбек қызметі)** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Ит пен қоян» **Мақсаты:** Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. **Шарты:** Ойын жазық алаңда ойналады. Бір бала ит болады да, қалғаны қоян болады. Бұдан кейін « ит», «қояндарды» қуып ұстауға тырысады. Өзі ұстаған балалардың барлығын итке айналдарды. Сөйтіп барлық қояндар итке айналғанша ойын жалғаса береді.	Қалды артта қыр қалып. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Қардан тәрбиешін көмегімен бекініс жасау. **Мақсаты:** еңбекқорлыққа үрету. **(еңбек қызметі)** **Қ/қозғалыс ойыны**: «Аңшылар мен қояндар» **Мақсаты:** Балаларды қоян болып секіруге, аңшыдан қорғануға үйрету. **Шарты:** Алаңның бір жағына аңшы, келесі жақта қояндарға орын белгіленеді. Әрбір үйде 2-3 қоян болады. Белгі бойынша қояндар үйінен шығып, жайылымда қос аяқтап, секіріп жүреді. Тәрбиеші: « Аңшы» дегенде қояндар үйлеріне жүгіреді. Аңшы бала оларға доп лақтырады. Доп тиген қояндар атылған болып саналады. Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады. **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:**

	п шеңберді бұзуға тырысады. Егер бала шеңберді үзсе өзі шеңберге қосылып тұрады да үзілген жердегі оң жақтағы бала қоян болады. **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** «Адасқан қар қиыршықтары» тақырыбына шығармашылық әңгіме құрастыру. **Жұмбақ:** Құм сияқты ұсақ болғанымен, жер бетін жауып үлгереді. (қар) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	Осылайша ойын жалғаса береді. **(дене шынықтыру*/ жұмыс :** Жаңылтпаш жатта Ақ, ақ , Секеңдейді лақ. Аң-аң, Аң патшасы-арыстан. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	ұшақ сияқты қалықтап ұшады т.б. Ойын осылайша жалғасады. **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс**: Жұмбақтар шешу Орманда жоғары Ағашқа қонады Тұмсығын балға етіп Тоқ-тоқ соғады. (Тоқылдақ) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** «Жұмбақты шеш» сюжетті ойын ойнату. **Жұмбақ**: Жазда жатсаң көлеңкесінеалады, Қыста жақсаң, жаның рахат табады. Ағаш **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	Жұмбақ жасыру Отта жанбайды Суда батпайды. (Мұз) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту, еңбек әрекеті – коммуникативті, еңбек қызметі).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз.				

	Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотормканы дамыту).** Ертегі оқып беру. «Шұбар тауық» **(көркем қызмет)** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(сөйлеуді дамыту жәнек көркем әрекет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау (Музыка***).**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үші түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотормканы дамыту).** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды жоғары көтеріп басымыздан асырап төсекке түсіреміз, көзімізді ашып жұмамыз (2- 4 рет) Ойын: «Жаз бен күз» Оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз, жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) (Дене шынықтыру**) **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршік және жұмсақ жолақшалармен жүру Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру**).**

	Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Емхана»** **Мақсаты:** балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру. Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, дәке. Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу. **Керекті құрал жабдықтар**:дәрігердің бас киімі мен халаты, медициналық құралдар. **Алдын ала жұмыс**: медкабинетке экскурсияға бару, дәрігер жұмысына бақылау жасау. **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек. Бір бала	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды ұлттық құндылықтардың қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Аурухана»** **Мақсаты:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу. Қажетті құрал-жабдықтар: халат, бас киім, рецеп жазып беруге қарындаш пен қағаз, фонендоскоп, тонометр, градусник. дәке, мақта, шприц, дәрілер, пинцет, қайшы. **Ойындық рөлдер**: дәрігер, медбике, ауру адам. «Дәрігердің қабылдауында» «Укол саламыз» **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек.Бір бала ауру адам болады,екі бала ата-анасы болады,медбике укол салады,анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап,өздерін ата-ана рөлінде сезініп, мейрімділікке баулу.	**Сюжетті-рөлді ойын: «Жедел жәрдем»** **Мақсаты:** «жедел жәрдем» ойынын басқа ойындармен байланыстыра ойнауға үйрету,адам өмірін сақтауға арналған мамндықтар туралы білу. Ақ халатты абзал жандардың еңбегін құрметтеуге үйрету. Медицина қызметкерлерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту. **Керекті құралдар**: жедел жәрдем көлігі, қағаздар, халат, бас киім, дәрілер салынған чемодан. **Шарты**: Бір бала жүргізуші,екі бала дәрігер рөлін ойнайды,балалар дәрігерлердің жұмысына құрметпен қарап біз олардың көмегіне мұқтаж екенімізді түсініп,жақсы көз қараста болу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**"Аяқ киім дүкені" Сюжетті рөлдік ойыны:** Балалар, сіздер өте әдемі және қызықты аяқ киім алдыңыздар. Әр жұп бірегей және екіншісінен ерекшеленеді. Мен сізге "аяқ киім дүкені" ойынын ойнауды ұсынамын. Бұл үшін бізге не қажет? (касса, аяқ киім сөрелері, айна). **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

	ауру адам болады, екі бала ата-анасы болады үйге жедел жәрдем шақырады, медбике укол салады, анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға шақырады. **Ойналатын сюжеттер:** «Дәрігердің қабылдауында», «Үйге дәрігер шақыру» **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Дөңгелектер»** **Мақсаты:** ермексаздан машина жасап құрастыру **(мүсіндеу, құрастыру)**		**(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Өз үйіңді тап!»** ойын. **Мақсаты:** Түстерді ажыратуға жаттықтыру, қабылдауын дамыту, ойынның ережесін сақтауға үйрету. **(математика негіздері, қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Көзіңді жұмып, қолыңмен анықта»** **Мақсаты:** ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, үлкен-кіші ұғымдарын бекіту. **(математика негіздері)**	
Балалармен жеке жұмыс	Нұрасылдың ұсақ қол моторикасын дамыту. **Сурет салу**	Мирасқа ермексазды есіп пішіндер жасатуға үйрету. **Мүсіндеу, математика негідері**	Асаналиге суретті дұрыстап бояуды үйрету. **Сурет салу**	с Леней З, Сашей Ш, Таней З Женей З. – закрепить назван и размер деталей. **(Құрастыр**	Дәуіржанға тыныс алу жаттығуын жасату. **Сөйлеуді дамыту**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғаны қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Өз үйіңді тап»** **Мақсаты:** Балаларды	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Қасқыр мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын:** «Ақ қоян» **Мақсаты:** Балаларды жыл дамдыққа, мықтылыққа	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Төбеде доп қуу»** **Мақсаты:** Балаларды шапшаң дербес қимыл	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Жапалақтар»** **Мақсаты:** Балалардың

	жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Ойыншылар 3 – 4 аласа ұзынша орындықтарда отырады. Әр орындықта бір әдемі үлкен ойыншық: бірінші тұрған ұзынша орындықта – қуыршақ, екіншісінде – ит, үшіншісінде – мысық, төртіншісінде – аю, қоян т.б. Тәрбиешінің «Серуенге шығамыз» деген нұсқауымен барлық балалар орындарынан тұрып, тәрбиешінің соңынан жүреді. Серуен барысында балалар түрлі қозғалыс қимылдарын жасайды (секіреді, жүреді, жүгіреді). Тәрбиешінің «Жаңбыр жауа бастады!» деген нұсқауымен балалар өз үйлеріне қарай жүгіреді. Балалар серуендеп жүргенде тәрбиеші балаларға білдірмей ойыншықтардың орнын ауыстырып қояды. Балалар өз үйлерін тез, адаспай табуы керек. *(дене шынықтыру**)*	жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора» мен «өріс» сызылады. **Ойнаушылар үйлерінде тұрып:** Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп—деп сөздерден Кейін дүрсілдей жүгіріп « өріске » беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырлар ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады. *(дене шынықтыру**)*	баулу. **Ойын мазмұны:** Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ айтады. Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы. Бетіңді жусаңшы, Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші- Дегенде қоян болған бала тақпақтағы айтылған қимылды түгел істеп өлең, бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырысады. Егер бала шеңберді үзсе өзі шеңберге қосылып тұрады да үзілген жердегі оң жақтағы бала қоян болады. *(дене шынықтыру**)*	әрекетке үйрету, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Ойынға қатысушылардың барлығы екі топқа бөлінеді. Әр топтың ойыншылары бірінің артына екеуден сапқа тұрады. Ал капитан өз командасының алдында болады. Команда бірінен бірі 3-4 метр жерде тұрады. Капитандар бір-бір волейбол добын алады да, оны екі қолымен төбелеріне көтереді. Жетекшінің «Бастаңдар » деген командасы бойынша олар допты басынан асыра артындағы ойыншыға, осы әдіспен келесі ойыншыға береді. Ойын одан әрі қарай жүгіреді, сөйтіп өз тобының алдына келіп тұрады. Доп тағы да колонаның соңына кетеді. Ол топ капитандарының қолына екінші рет қайта тигенше ойын осылай айнала береді. Капитан өз орнына келіп, бірінші болып, допты жоғары көтергенде команда ұтып шығады. *(дене шынықтыру**)*	денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенді-ліктерін арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балалар екі топқа бөлінеді. Жапалақтар күндіз ұйықтайды, ал түнде керісінше оянады. Тышқандар күндіз жапалақтар ұйықтағанда үйлеріне жету керек. Тәрбиеші түн болды дегенде жапалақтар үйіне жете алмаған тышқандарды қуады. *(дене шынықтыру**)*
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				

балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				
	Баланың үйде аяқ киімін оң, теріс деп үйрету.	Ата-аналар баламен қыс мезгілі туралы әңгімелесуін ұсыну.	Ата-аналарға кеңес: Үйде балалармен үстел-үсті ойындар жиі ойнауға кеңес беру.	Ата-аналарға кеңес: Ұйықтар алдында балаға ертегі оқып беру, әлди-әлди қосып тыңдату.	Ата-аналарға кеңес: Балалардың жетістігі жай әңгімелесу.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақшасы ЖШС

Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы

Балалардың жасы: 3 жастан бастап

Жоспардың құрылу кезеңі: 13.02-17.02.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 13.02.2023	Сейсенбі 14.02.2023	Сәрсенбі 15.02.2023	Бейсенбі 16.02.2023	Жұма 17.02.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
	Баланың үйдегі көңіл күйін сұрау.	Баланың бойындағы өзгерістер мен ерекшеліктер жайлы Әңгіме	Баланың тәртібі мен денсаулығы жайлы әңгіме	Баланың тілдік дамуы жайлы әңгіме	Баланың үйдегі көңіл күйін сұрау.
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Дидактикалық ойын:** «Не жетіспейді?» **Мақсаты:** көзбен қабылдау және ойлау қабілетін дамыту. **Ойын шарты:** Тәрбиеші балаларға бірнеше заттардың суреті бар бетшелерді ұсынады. Суретті мұқият қарап, әр заттың жетіспейтін бөлшегін тауып, атап беруін сұрайды. ***(***сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, ***қоршаған ортамен таныстыру)***	**Дидактикалық ойын «Сиқырлы сандық»** **Мақсаты:** Дыбыстарды анық, асықпай, дұрыс айта білуге үйрету. Сөздерде дыбыстың дұрыс айтылуына назар аударту. **Ойын шарты:** Тәрбиеші әдемі сиқырлы сандықтан неше түрлі ойыншықтарды шығарады (Бота, құлыншақ, аю, мысық, машина). Балалар ойыншықтар арқылы сөйлемдер құрап береді. ***(қазақ тілі)***	**Дидактикалық ойын:** «Жаңа қуыршақ» **Мақсаты:** Баланы топ бөлмесіндегі заттарды дұрыс атап, тілдерін , зейіндерін дамыту. **Ойын шарты:** Қуыршақ топтағы заттың қайсының жанына келсе соны дұрыс атап беру және қуыршақ қай баланы сұрайды сол ғана сұраққа жауап береді, егер барлық баладан сұраса, барлығы бірге жауап береді. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)***	**Дидактикалық ойын:** «Ғажайып қоржын» **Мақсаты:** Балаларды заттарды тиісті қасиеттері қарай ажырата білуге үйрету. **Ойын шарты:** Қоржындағы затты сипап біліп атау. Бала затты дұрыс сипаттап бергеннен соң ғана зат қаптан алынып, балаларға көрсетіледі, ал дұрыс аталмаса қаптан алынбайды. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	**«Мозайка»** **Мақсаты:** Балаларға әр турлі заттар, геометриялық пішіндер құрастыруды үйрету, түстерімен таныстыру, балалардың ой-қиялын дамыту, еңбек-сүйгіштікке тәрбиелеу. **Ойын атрибуттары:** мозаика ойыншықтары. **Ойынның барысы:** Тәрбиеші мозаика бейнеленген көрнекіліктерді (ойыншықты) көрсетіп, бұл-мозаика деп аталатынын, одан геометриялық пішіндер, заттар құрасытруға

					болатынын айтады. Балаларға өрнектердің түсі үйлесімділігіне көңіл бөліп, заттардың пішініне сәйкес орналастыра білуге бағыт беріледі.
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затпен орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1.«Сылдырмақтар». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру. Қолды екі жаққа созу арқылы жоғары көтеру, сылдырмақтарды сылдырлату және екі жаққа созу арқылы «дың-дың», – деп айту. Қолдың қозғалысын қадағалау. (6 рет қайталау.) 2.«Көрсет және ойна». Б.қ.: өкшемен отырып, сылдырмақты иыққа қою. Бұрылып, сылдырмақты көрсету, «міне» – сылдырмақты артына тығып қою. Осылайшаекінші жақпен орындау. Қолдың қозғалысын қадағалау. Аяқты қозғалтпау (3 рет қайталау.) 3. «Ойнаймыз, тығып қоямыз». Б.қ.: қолды бастан асыра көтеріп, шалқадан жату (отыру), ойыншықтарды жерге тигізіп ұстау. Сылдырмақтарды сылдырлату, қолды ішке алып келіп, аяқты бүгу - сылдырмақтарды тығып қою, б.қ.-қа оралу. (6 рет қайталау.) **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(*сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, *қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. *(*сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, *қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(**сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, *қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет,** *қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(*сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, *қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану

	құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «Қуыр-қуыр, қуырмаш» Тәрбиеші балалармен қолдың саусақтарын, бас бармақтан бастап, шынашаққа дейін, аттарын атап шығады. Олар бір-бірімен туған бауырлар сияқты. Бас бармақ, Балалы үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Бес саусақ түгел жұмылады. Енді, қайтадан бас бармақтан бастап мына сөздерді айтып саусақтарды жазады. Сен тұр – қойыңа бар, Сен тұр – түйеңе бар, Сен тұр – жылқыңа бар, Сен тұр - жылқыңа бар, Ал сен кішкентай бөбек, қазанның қаспағын қырып жеп, жыламай үйде отыр.	**Саусақ жаттығуы: «Балақан»** Бала, бала, балақан, Қане, қайсы, алақан. Саусақтарың әйбат, Былай-былай ойнап. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы: «Қар жауды!»** Аппақ қылып өңірді, (алақандарын ашу) Қар жауды! Қар жауды! (Қолдарын сірмеу) Көңілді балалар, (қолдарын шапалақтау) Қызығып секірді, секірді. (орындарында секіру) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы: «Бір үйде біз нешеуміз»** Бір үйде біз нешеуміз Кел санайық екеуміз. Бас бармағым – атам. Балаң үйрек – апам. Ортан терек – ағам. Шылдыр шүмек – мен. Кішкентай бөбек – сен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде бесеуміз. *(математика негіздері)*	**«Еріншектер»** Тық-тық, тық-тық, Тұр орыннан бас бармақ, Балаң үйрек сен де тұр, Ортан терек, сен де тұр, Шылдыр шүмек сен де тұр Титтей бөбек қане тұр, Саусақтарым, ал жүгір. Үстел үстінде жасалатын жаттығу . Саусақтар үстел үстінде жатады. Айтылатын сөзге байланысты, саусақтарды кезек-кезек көтеріп, үстел үстіне «жүгіртеміз.» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

	(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Аяққа арналған жаттығулар:** аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою; қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; отырып құм салынған қапшықтарды аяқтың бақайларымен қысып ұстау, таяқтың, білікшенің (диаметрі 6-8 сантиметр) бойымен қосалқы қадаммен жүру. **Қимылды ойындар** Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету, қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату.	**Қазақ тілі** **Мақсаты:** педагогтің өтініші бойынша қарапайым әрекеттерді орындауға үйрету, сөздік қорын кеңейту. Балаларды табиғат түрлерінің қазақша атауларымен таныстыру, қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтыру, сөздік қорын кеңейту. **Сөздік минимум** сиыр, қой, ешкі, қорада «Үй жануарлары»,» постерлері. «Менің сүйікті жануарым» сюжеттік-рөлдік ойын	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Аяққа арналған жаттығулар:** аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою; қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; отырып құм салынған қапшықтарды аяқтың бақайларымен қысып ұстау, таяқтың, білікшенің (диаметрі 6-8 сантиметр) бойымен қосалқы қадаммен жүру. **Қимылды ойындар** Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету, қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. **Дербес қимыл**	**Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көңіл күйін қабылдай білуді қалыптастыру; әннің мазмұнын түсіну. Әртүрлі аспапта орындалған әндерді тыңдауға, оларды есте сақтауға және білуге; шығарманы соңына дейін тыңдауға үйрету. Ән айту. Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Музыканың басталуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындау, қимылдарды өзбетінше бастау және аяқтау.	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Аяққа арналған жаттығулар:** аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою; қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; отырып құм салынған қапшықтарды аяқтың бақайларымен қысып ұстау, таяқтың, білікшенің (диаметрі 6-8 сантиметр) бойымен қосалқы қадаммен жүру. **Қимылды ойындар** Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету, қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату.

	Дербес қимыл белсенділігі Қимылдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын дамыту. Арбалар, автомобильдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өзбетінше ойнауға ынталандыру. Өрмелеу, еңбектеу дағдыларын,ептілікті, жылдамдықты дамыту, қимылдарды мәнерлі орындауға баулу.		**белсенділігі** Қимылдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын дамыту Арбалар, автомобильдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өзбетінше ойнау ынталандыру. Өрмелеу, еңбектеу дағдыларын,ептілікті, жылдамдықты дамыту, қимылдарды мәнер орындауға баулу.		**Дербес қимыл белсенділігі** Қимылдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын дамыту. Арбалар, автомобильдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өзбетінше ойнауға ынталандыру. Өрмелеу, еңбектеу дағдыларын,ептілікті, жылдамдықты дамыту, қимылдарды мәнерлі орындауға баулу.
	«Көліктің пайда болу тарихы» **Мақсаты:** Көлік құралдарының түрлерімен және ауада ұшатын қозғалыс құралдарымен таныстыру. - Балалар, сіздер білесіздер, өте ұзақ уақыт бойы адамдар тек жаяу жүрді және оған қажет нәрсенің бәрін, барлық жүктерді өзімен алып жүрді. Қалай ойлайсыңдар, оған барлық салмақты көтеру оңай болды ма? Ия, бұл өте қиын болды. Уақыт өтіп, адамға жылқылар, есектер, ыстық елдерде түйелер мен пілдер де көмекке	**"Ұшақ бұлт арқылы ұшады"** **Мақсаты:** **Б**алаларды негізгі пішіндер – сопақша негізінде ұшақтың бейнесін жасауға үйретуді жалғастыру. Қарындашпен сурет салу және бояу әдістерін бекіту. Сурет салу кезінде қарындашты, қылқаламды қатты қыспай дұрыс ұстауды үйрету. Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды үйрету.	**"Леопольд мысықтың серуені" мультфильмі.** Музыка: «Айналдырамын, айналдырамын, педальды айналдырамын". **(Музыка**)** **«Көліктер» суретпен жұмыс** **Мақсаты:** дауыссыз (к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту. - Сендер қандай көлік түрлерін білесіңдер? - Қаламыздың көшелерімен қандай көліктер жүреді?	**«Көтергіш кран»** **Мақсаты:** Көлік құралдарының түрлерімен таныстыру. - Балалар, бүгін біз машина жасау зауытының қызметкерлері боламыз. Бірақ бұл үшін Сіз бен біз аздап дайындалуымыз керек. Енді сіз бен біз суретті қарастырамыз. Мұқият қараңыз, сіздің алдыңызда кран бар. Бұл бірде-бір Заманауи құрылыс онсыз	**"Самосвал"** Мақсаты: заттарды шамасы бойынша салыстыруға, заттардың пішінін анықтауға, үйрету; зейінді, ойлауды дамыту; арнайы мақсаттағы көлік туралы білімді бекіту. Қандай машиналарда сирена бар? Қандай көліктер жол береді? Ауру адамдарды ауруханаға қандай көлік апарады? Қандай машина арықтарды қазып жатыр? Қандай көлік жер мен құмды тасымалдайды? Қандай көлік қарды

	келді. Жануарлар адамдардың өмірін едәуір жеңілдетті. Содан кейін адам ағаштан қайықтар жасай бастады, ал желкенді ойлап табумен – кемелер. Адам өзендерде, теңіздерде және тіпті мұхиттарда жүзе алды. Содан кейін паровоз пайда болды, ол үлкен жүктерді және көптеген адамдарды үлкен қашықтыққа тасымалдай алды. Бірақ рельстерді барлық жерде салуға болмайды, ал өнертапқыштар көлік ойлап тапты. Содан бері көлік түрлері үнемі жетілдіріліп келеді. Машиналар қуатты және жылдамырақ болды. Содан кейін алғашқы ұшақтар, сүңгуір қайықтар, зымырандар және көптеген басқа көлік түрлері пайда болды. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** -Балалар, сендер көліктің түрлерге бөлінетінін білесіңдер ме? Міне, біз көліктің қандай түрлері бар екенін білеміз. Бүгін Маша мен аю бізге қонаққа келді, олар аздап	**Жұмбақ** Аспанда жүзеді, Қанатын қақпайды. Жерде де жүреді, Бауырлап жатпайды. (Ұшақ) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті:** Кел, балалар,тұрайық, Үлкен шеңбер құрайық. Шаңырақты көтеріп, Керегені құрайық. Уықтарша иіліп, Шаңыраққа қосылып, Қазақ үйді құрайық. **(Дене шынықтыру**)** - Ұшақ қандай фигуралардан тұрады? - Олардың мөлшері әртүрл ме? -Ұшақтың корпусы ұзартылған сопақ, қанаттары да сопақ, бірақ кішірек, ал құйрығы кішкентай сопақ. **(Математика негіздері)** Параққа сопақша қалай салатынымызды ауада салайық. Біз қарындашты қоямыз, оны дөңгелектеп сызамыз, содан кейін түзу ұзын сызық, содан кейін қайтадан дөңгелектеп,	Тәрбиеші жол қозғалысы орталығына назар аудартады:"Балалар, қараңдаршы, біз сендермен ойнаған көліктерімізді жоғалттық". - Сендер жолда, жүргізушілер, ойынын ойнағыларың келе ме? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті:** **"Біздің көшедегі машина"** Біздің көшеде машиналар, машиналар. Балалар машиналары, Машиналар үлкен. Асығып жүк көлігі, Өкпесі күрсінеді. Асығады, асығады, Тірі сияқты. Машиналар, Мен үлгілі жаяу жүргіншімін. Мен асығуды ұнатпаймын, Мен сізге жол беремін. **(Дене шынықтыру**)** Тәрбиеші әртүрлі көліктердің демонстрациялық суреттерін көрсетеді және олардың негізгі бөліктерін	жасай алмайтын машина. Кірпішті көтеру қаншалықты қиын екенін елестетіп көріңіз, және көптеген үйлер салынып жатқан темірбетон панельдері туралы айтатын ештеңе жоқ. Адам мұны істей алмайды, бірақ көтергіш кранның бәрі үшін ештеңе емес. Кран құрылыс алаңының айналасында арнайы төселген рельстер бойымен қозғалады. Ең биіктікте краншы отыратын және кранды басқаратын кабина орналасқан. Краншы кабинаға баспалдақпен көтеріледі. Кран тұтқасын басып, механизмді іске қосады-және жұмыс басталады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті** **КУКУТИКИ** **«Подъемный кран» әні** https://ok.ru/video/30637	тазартады? Қандай көлік қоқысты шығарады? Қандай машина отпен күреседі? "02" нөмірі бойынша қандай машинаны шақыру керек? Балалар, не сигнал береді, қарашы, бұл самосвал. Ал ол бізге не әкелді? (Біз үшін тапсырмалар.) Әдеттен тыс, самосвал құмды, кірпішті алып жүреді, ал бүгін ол біз үшін тапсырмалар алып келді. **«Неге ұқсайды?» жаттығуы** Балаларға әртүрлі пішіндегі нысандар бейнеленген постерді көрсетіңіз және онда бейнеленген нысандар қандай геометриялық пішіндерге ұқсайтынын атауды сұрайды. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **"Бірдей көбелектерді тап" жаттығуы.** Тәрбиеші балаларға суретті көрсетеді, бірдей

	ренжіді. Олар көптеген тәттілері бар тәттілер еліне барғысы келеді. Ол жаққа апаратын жол ұзақ және қиын және біздің көмегімізсіз олар оны жеңе алмайды. - Маша мен аюға көмектесеміз бе? (Балалардың жауаптары) - Олай болса, бастайық. Сонымен, Маша мен аю сапарға шықты. Олар ұзақ жүрді, міне, олардың алдында тығыз орман бар, ағаштар жиі өседі, олар қабырғаға ұқсайды. - Не істеу керек? Оларға қандай көлік көмектеседі? (Тікұшақ, ұшақ, әуе шары). Дұрыс, тікұшақ, ұшақ және әуе шары, бұл қандай көлік түрі? (Әуе көліктері) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** Қане кімнің бойы ұзын Паровозы поездің Жел гулейді, гулейді Гу – гу - гу Жапырақтар сарғайды, Ду - ду - ду Шыдай алмай жапырақ, Ах - ах - ах Түсіп қалды қалтырап,	түзу сызықпен сурет сала бастаған жерге ораламыз. Енді ұшақтың корпусын қалай салатынымды қараңдар (қарындашты парақтың ортасына қойып, сызықты дөңгелектеңіз, содан кейін ұзын түзу сызыңыз, қайтадан дөңгелектеңіз және біз сурет сала бастаған жерге ұзын түзу сызық сызыңыз). Бұл корпус. Ұшақтың ұшуы үшін тағы не болуы керек? (қанаттар) Қанаттарын салыңыз. Корпустың ортасына жақын біз қарындаш қойып, сызықты көлбеу төмен қарай дөңгелектейміз, ұзын сызық сызамыз, қайтадан дөңгелектейміз және ұзын сызық басталатын жерге дейін сызамыз. Енді біз оны бояймыз. Баяу, контурға жақын қарындашты қатты сермеп, ортасында тезірек, бояңдар. Солдан оңға немесе жоғарыдан төмен контурдан шықпай. **(сурет салу)** **Сергіту сәті** Қолдар көтерілді, Ұшақ пайда болды.	атауды сұрайды. Тәрбиеші: - Балалар қандай машиналарды мүсіндеуге болатынын қараңдар. - Көліктің қандай бөліктерін білесіңдер, оларды атаңдар? **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Біздің қаламыздың машиналары»** Мақсаты: ермексазбен жұмыс істеу техникасын жетілдіру. Бейнелі ойлауды, шығармашылық қиялды, эстетикалық қабылдауды дамыту. Балалардың өзіндік шығармашылық қабілеттерін, жұмыстағы даралығын дамыту. Тәрбиеші балаларды ермексазбен жұмыс істеу үшін үстелдерге отыруды ұсынады Бүгін біз көшедегі әртүрлі машиналарды мүсіндейтін боламыз. **Грек Жаңғағымен саусақ гимнастикасы:** Жаңғақты алақанынның ішкі жағында домалату, біз доп боламыз. Алақанда алға, артқа түзу қозғалыстармен домалату-	625843 **(Музыка***)** Енді машина жасау зауытына баратын уақыт келді, онда сендер бөлшектерден көтергіш кран жасайсыңдар. Сендердің мамандықтарың қалай аталады? (Конструктор). Мен диспетчер боламын, Сендер құрастырған дайын машиналарды қабылдаймын. Келісесіңдер мбе? - Иә. Біздер зауытқа барайық. Ол жерге жету үшін билет қажет. Мен сендерге конструктордың егжей-тегжейін кезекпен көрсетемін, ал сіендер бұл бөліктің не екенін анықтап, оны атауларың керек. Кім бөлікті дұрыс атаса, ол зауытқа өтеді. -Балалар, құрылыс жасамас бұрын, қандай құрылыс машиналары бар екенін еске түсірейік. Машиналарға қараңдар, олар бір-бірінен қалай ерекшеленеді? Жүк көлігінде-кузов, бетон араластырғышта –	көбелектерді салыстыруды және табуды және оларды сызықпен байланыстыруды, содан кейін біреуін бояуды сұрайды. **(Сурет салу)** **"Матрешканы ретімен қой" жаттығуы.** Тәрбиеші әр балаға картоннан әр түрлі мөлшердегі бірнеше матрешкаларды таратады және оларды үлкеннен кішіге дейін қатарға орналастыруды ұсынады. **(Математика негіздері)** **"Самосвал" сергіту сәті** Самосвал әлемде өмір сүрді, Ол құрылыс алаңына барды, (Қолыңды шынтаққа бүгу, алақаныңды жұдырыққа қысу - "рульді алу", қолдарыңмен алдыңда айналмалы қозғалыстар жасау, шеңбер бойымен қадамдармен жүру.) Мен таңертең қақпаға қарай домаладым. (Тоқтау, шеңберге

	Пах – пах – пах. **(дене шынықтыру**)** **Дидактикалық ойын: "Төртінші артық"** **Мақсаты:** ойын объектілерді негізгі белгілер бойынша жіктеу қабілетін дамыту, жалпылауды қолдануды бекіту. Заттарды салыстыру: заттарға қосу немесе заттардан алу тәсілдері арқылы тең және тең емес заттар тобын салыстыру, «Тең бе?», «Қайсысы артық (кем)?» сауалдарына жауап беру. Ойын үшін әртүрлі көлік түрлерін бейнелейтін карталарды дайындау. Шарты: тәрбиеші карточкаларды төрт бөлікке бөледі, осылайша машиналардың бірі мақсаты немесе басқа санаты бойынша қалған үшеуінен ерекшеленеді. Ойыншылардың міндеті-суреттерді қарау, төртеуінің қайсысы артық екенін айту. Карточкаларды бөлу мысалдары: кеме, лайнер, [автобус], қайық; жүк көлігі, [ұшақ], такси,	Қанатты алға-артқа сермеу, Бір рет жасау және екі жасау. (Балалар отырады) **(дене шынықтыру**)** Балалар, ұшақ тартылған кезде, ұшақтың аспанда ұшып бара жатқанын жапсыру ұмытпайық. **(Жапсыру)**	түзу сызықпен домалату, біз "колбаса, сопақша" жасаймыз. Тәрбиеші: - бағдаршамның қызыл бегісінде сіз көлікті мүсіндейсіз, сары белгісінде - біз қозғалысқа дайындаламыз. Бағдаршамның жасыл белгісінде-біз "Атпен жүрдік" қимылды ойынын ойнай бастаймыз және "біздің көше" макетіне орналастырамыз. **(Мүсіндеу, құрастыру)**	барабан, көтергіш кранда – ілмек, экскаваторда – шелек бар. Ал машиналар бір-бірінен неге ұқсас? (Дөңгелектер, кабиналар, терезелер, фаралар) Біз бүгін Дымбілмес пен оның достары үшін не саламыз?(Көтергіш краны). Мұнда бізде дизайн бюросы бар. Онда біз машинаның бөлшектерін жинаймыз. Сіздің алдыңызда схемалар бар, айтыңызшы, сіз кранды неден бастайсыз? Кейін не саласың? Әрі қарай не істейсіз? Ұмытпаңыз, жұмысқа байыпты қарау керек, өйткені адамдар машиналарда жұмыс істейді және кез-келген қателік апатқа әкелуі мүмкін. Құрылыс берік, бөлшектері мықтап бекітілген болуы керек. Сіздің машиналарыңыз дайын болған кезде, олар туралы айту керек. - Не салынды? Бұл машина не үшін қажет? Олар қандай бөлшектерден тұрғызылды. **(Сөйлеуді дамыту және**	бұрылу.) Күзетшілер сұрады: - Онда кім бар? (Бас бармақтарды саусақтардың қалған бөлігімен шеңберлерге қосып, көзге қою — "бинокльді"бейнелеу.) Ол құм мен қиыршық тасты алып жүрді, (Бір-бірінің артынан бұрылып, шеңбер бойымен жүру - "көлік жүрді".) Бірақ, өкінішке орай, арықта тұрып қалды! (Отыру) Ол сүйреді, сүйреді, (Бір аяғынан екінші аяғына қарай домалау, қолыңды алдыңда "рульмен" ашу.) Самосвал әрең шықты. (Тұру) **(дене шынықтыру**)** "Текшелерді тізіп шық". Тәрбиеші текшелерді таратады және сөйлейді: - Картадан не көрдіңдер? - Барлығы қанша текше? - Балалар, текшелерден мұнара жасайық. **(Құрастыру)**

	трамвай; [кеме], тікұшақ, дельтаплан, әуе шары; өрт сөндіру көлігі, полиция көлігі, жедел жәрдем көлігі, [жеңіл көлік]; трамвай, [метро], автобус, такси. Балалар кезек-кезек дұрыс емес көлік деп атайды. Егер қатысушы қателессе, жауапты білмейді, содан кейін таңдау құқығы басқа ойыншыға өтеді. Маша мен аю орманды аралап, саяхатын жалғастырды. Кенеттен олардың алдында олар үлкен көлді тұрды. Көл кең және өте терең болып шықты. - Не істеу керек? Көлден қалай өтуге болады (қайықпен, кememен және т.б. жүзу). Жарайсыңдар, бұл қандай көлік түрі? (Су) - Міне, көл артта қалды. Маша мен аю сапарларын жалғастырды. Бірақ кенеттен олардың алдында үңгір пайда болды. - Ол арқылы қалай өтуге болады, біздің кейіпкерлерімізге не			**көркем әдебиет)** **«Көтергіш кран»** **Мақсаты:** балалар іс-әрекетінің әртүрлі түрлерін құру және интеграциялау арқылы балалардың әмбебап қабілеттерін қалыптастыру. - Балалар! Бүгін бізге топқа хат келді. Оқимыз ба? "Құрметті балалар! Дымбілмес пен оның достары сендерге хат жолдапты. Біз өз қаламызда көпқабатты үйлер салғымыз келеді, бірақ бізде ауыр жүктерді көтеретін крандар жоқ және олар көптеген кірпіштерді, блоктарды, панельдерді тасымалдайтын еді. Бізге көмектесіңдерші, достар!». - Біз Дымбілмес пен оның достарына көмектесе аламыз деп ойлайсыңдар ма? - Біз оларға қалай көмектесе аламыз? -Көтеру крандарын салу арқылы. - Біз оны неден саламыз?	

	көмектесе алады? (Метро). Бұл қандай көлік түрі? (Жер асты) - Маша мен аю үңгірді басып өтіп, олардың алдына кең өріс жайылды. Қалай болу керек? Немен жүру керек? (Балалардың жауаптары). Бұл қандай көлік түрі? (Жер). Міне, Маша мен аю тәттілер еліне жетті. Жолда оларға қандай көлік көмектесті? (Ауа, су, жер және жер асты). **«Автобус»** Мақсаты: Аппликация арқылы балалардың көлік түрлері туралы білімдерін бекіту үшін жағдайлар жасау Аппликациялық автобусты қарау - автобус қандай бөліктерден тұрады? Дене пішінін атаңдар? Тағы қандай бұрыштар бар? Жоғарғы немесе төменгі жағында дөңгелектелген автобус корпусы бар ма? (балалардың жауаптары) - дөңгелектелген жиектерді қалай алуға болатынын есіңде ме? Автобустың тағы қандай бөліктері тікбұрышты?			- Лего конструкторынан. - Ал машиналар салынатын жер қалай аталады? - Машина жасау зауыты. **(Құрастыру)**	

	Ұзын жолақтан көптеген терезелерді қалай алуға болады? (балалардың жауаптары) Практикалық бөлім - терезелер бірдей болуы үшін, кесудің басқа әдісін қараңдар: Мен қағаз жолағын аламын, оны екіге бүктеймін, содан кейін оны қайтадан жартысына бүктеп, ашып, бүктемелерге бөліктерге бөлемін. Міне: бұл бір терезе, бұл басқа, бірақ үшінші және төртінші. Тек төрт терезе. - дөңгелектер, қандай пішінде? Шаршыдан шеңберді қалай алуға болады? (балалардың жауаптары.) Енді біз автобусқа терезелерді жабыстырамыз. Мен оларды бір сызыққа орналастырамын, олардың арасында кішкене бос орын бар. Енді дөңгелектерді жабыстырыңдар. (магниттік тақтада көрсету) **(Жапсыру, құрастыру)**				
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау				

	«Біз киініп үйренеміз» әңгіме **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Желді бақылау** **Мақсаты**: желдің соғу бағытын бақылау. Аңғарымпаздыққа, байқағыштыққа тәрбиелеу. Сұрақтар: 1. Желдің бағытын, күшін қалай біліп, анықтауға болады? 2. Қыста жел қандай болады? **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Аула сыпырушыға көмектесу. **Мақсаты:** Үлкенге көмек көрсете білуге тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Көркем сөз «Жел»** Жүйткіді қатты жел деген Елсіз де Өңсіз жерменен. Ышқынып, атып қапырық, Жолында бәрін жапырып, Күйдірді, қақтап қуырды, Шаңдатып, Құмды суырды. **(сөйлеу және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын**: «Мысық п	**Аула сыпырушы еңбегін бақылау.** **Мақсаты:** аула сыпырушының қыс кезіндегі еңбегі, оның жұмысы туралы балаларға түсінік беру. Аула сыпырушының еңбегін бағалап, құрметтеуге тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Қолына киіп қолғапты, Ауланы ағай сыпырды. Тазалап қарды мұздарды, Бәрімізге ол жол ашты. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Аула сыпырушыға балабақшаның ауласын сыпыруға көмектесу. **Мақсаты:** ересек адамдарға қолдан келгенше көмек беруге деген балалардың ынтасын қолдап,	**Күн көзін бақылау** **Мақсаты:** Күннің көзіне бақылау жасай білуге үйрет **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ:** Таңмен көзін ашады, Айналаға сәуле шашады. (Күн) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Аққала жасау **Мақсаты:** қармен жұмыс істей білуге үйрету. **(еңбек қызметі)** **Қимылды ойын: «Тышқан аулау»** **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдылыққа, ептілікке, командаға бөлініп ойнауға үйрету. **Шарты:** Ойыншылар 2 командаға бөлінеді. Аз топ қол ұстасып шеңбер жасайды. Олар тышқан ұстаушылар. Қалғандары тышқандар, олар шеңберді айналып	**Қардың қасиетін бақыла** **Мақсаты**: Қар туралы балалардың білімдерін толықтыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Ауладағы қарды күреуге көмектесу. **Мақсаты**: Үлкендерге көмектесе білуге тәрбиеле **(еңбек қызметі)** **Көркем сөз:** Аққала Аула сырты, баққа да, Тұрғызамыз аққала Аққаланы айналып, Ойлаймыз біз шаттана. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: «Бақалар»** **Мақсаты:** Балаларды бақа сияқты секіруге, өлең жолдарын мәнерлеп айтуға үйрету. **Шарты:** Алаңның ортасында үлкен дөңгелек шеңбер	**Терезеден адамдардың қысқы қалың киімдерін бақылау.** **Мақсаты:** Адамдардың қысқы қалың киімдерін атай білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Топтағы гүлдерді қопсытып, су құю. **Мақсаты**: бөлме гүлдерін күте білуге тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Көркем сөз** Далада қар борайды, Ақ мамыққа орайды. Мұз болады, қатады, Жып-жылтыр боп жатады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Жеке жұмыс:** Балаларға қысқы еңбек түрлерін айтқызу. **Қимылды ойын**: «Аңшылар мен қояндар»

	тышқан» **Мақсаты:** балаларды шапшаңдыққа әрі шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа үйрету. **Ойын шарты:** Барлық балалар айнала шеңберге тұрып, «тышқан» мен «мысық» таңдайды. «Тышқандар» «мысықтан» қашады, дөңгелек ішінде жүругеде болады . «Мысықты» балалар дөңгелек ішінен жібермейді. **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс**: екі аяқпен бірдей қарлы жолмен секіру. **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.** .	еңбекке баулу. **(еңбек қызметі)** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Доп кімде?» **Мақсаты:** тапқырлыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Бір бала жүргізуші болады. Бір бала ортада көзін жұмып тұрады. Қойған балалар шеңбер жасап, қолдарын артына ұстап, иықтарын тақап тұрады (қолдары ішінен қарағанда көрінбеу керек). Сыртта жүрген бала сездірмей, шеңбердің сыртын айналып жүріп, бір баланың қолына ұстатады да өзі алысқа барып тұрады да « болды» дейді. Ортадағы бала көзін ашып, шеңбердің ішінде тұрып, кімде екенін (көзінің т.б) біліп айту керек. Тапса допты алады. Таппаса-басын шайқайды. Сол кезде добы бар бала теріс айналып, допты көрсетеді. Сенде-деген жоғары көтеруі тиіс. **(дене шынықтыру**)**	жүреді. Тәрбиеші «қақпаны аш » дегенде шеңбердегі балалар қолдарын босатып жоғарға көтеріп тұрады. Тышқандар өтіп жүреді. Тәрбиеші қол шапалақтағанда, шеңбердегілер қолдарын түсіріп, шеңбер ұстай қою керек. Ішінде қалғандары ұстаған тышқан алады. Олар жиналып шеңбер жасауға дайындалады, олар қақпан жасап тышқан ұстаушы болады. Ойын жалғаса береді. **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс.** **Мақал:** Мезгілі жетсе, Мұз да ерір. **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	сызады немесе дөңгелек форма етіп жуан жіп тастайды. Балалардың бір тобы шеңберді жағалай тұрады, ал қалғандары алаңның екінші бір жағына орналасқан орындықтарда отырады. Орындықта отырған балалармен бірге тәрбиеші мынандай өлең айтады. Бақалар басы қалтаңдап, Шоршиды жолда талтаңдап Бақ-бақ, бақ-бақ, бақ Жүгіреді талтақтап. Шеңберді жағалап дөңгеленіп тұрған балалар бақа сияқты секіреді. Өлең аяқталғаннан кейін, орындықта отырған балалар алақандарын соғады (бақаларды шошытады), бақалар шалшық суға-қызықтан секіреді де жүресінен отыра кетеді. Ойын аяқталған кезде, балалар рөльдерімен алмасады. **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс.** Жұмбақ жасыру Мамықтай ұлпа, Қанттай ақ.	**Мақсаты:** Балаларды қоян болып секіруге, аңшыдан қорғануға үйрету. **Шарты:** Алаңның бір жағына аңшы, келесі жақта қояндарға орын белгіленеді. Әрбір үйде 2-3 қоян болады. Белгі бойынша қояндар үйінен шығып, жайылымда қос аяқтап, секіріп жүреді. Тәрбиеші: « Аңшы» дегенде қояндар үйлеріне жүгіреді. Аңшы бала оларға доп лақтырады. Доп тиген қояндар атылған болып саналады. Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады. **(дене шынықтыру**)** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**

		Жеке жұмыс: «Кім алысқа секіреді?» **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**		Қыста жер бетін басады, Жазда сайға қашады. (Қар) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлендер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Астың алды үнемі, Сабынмен қол жуамыз. Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. нанды үгітпей, ойнамай жеу				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауы жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек бас жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористаны дамыту).** Ертегі оқып беру. «Үш аю» **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын				

	Жіпке тағып берейін. **(сөйлеуді дамыту және көркем әрекет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау (Музыка***).**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** 1.Өзімізді уқалау. Күзде күн суыды , молдас құрып отырып алақанымызды уқалап жылытамыз, жылы алақанымызбен бетімізді жуамыз (3-4рет) 2.Майтабанның алдын алу. (2 минут) Арнай жолдармен жүру, дымқыл жолмен жүру. Орындыққа отырып екі аяғымызды алдыға созып башпайларымызды бүгу, босату 4-5 р Орындыққа отырып екі аяғымызды алдыға созып өзімізге қарай тарту (4-5 рет) Орындыққа отырып екі аяғымызды жерге қойып башпайымызды жоғары көтеру, өкшеміз еденде (4-5 рет) **(Дене шынықтыру**)** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **.** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру**).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (Вариативті, жеке, қосымша	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дәріхана»** **Мақсаты**: Балаларда фармацевт мамандығына	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының	**Дидактикалық ойын:** «Қоянға көмектес» **Мақсаты:** Заттарды санауға және олардың екі	**Сюжетті-рөлді ойын:** «Шаштараз» **Мақсаты:** балаларды шаштараз жұмысымен	Ғажайып қоржынға қолдарын салып, ішінен бір зат алу, оны атау, санау,

бағдарлама)	деген қызығушылық туғызу. **Ойын барысы:** Жүргізуші дәріханаға дәрі-дәрмектер алып келеді. Дәріхана қызметкерлері оны сөрелерге қояды. Адамдар дәрі-дәрмектер алу үшін дәріханаға келеді. Шарты:Балаларға дәрі дәрмекпен дәрумендер көмегін қажет екекнің түсіндіріп,қоғамда болып жатқан күнделікті жағдайды жақсы жағынан түсіндіру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	элементтерін пайдалана отырып, балаларды ұлттық құндылықтардың қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	тобын салыстырып, өлшеміне, пішініне және түстеріне қарай ажыратуға үрету. **Ойын шарты:** Балалар бізге қонаққа қоян келді, ол бізбен бірге ойнағысы келеді. Балалар көздеріңді жұмыңдар, ал қоян бұл кезде көкөністердің қасына сандарды қояды. Балалар көздерін ашқанда қандай санның тұрғанын айтып берулерің керек. Тапқан баланың еңбегі бағаланып отырады. Ойын 3-4 рет қайталанады. ***(математика негіздері)***	таныстыру. Рөлдерге кіріп ойнай білуге үйрету. Шаштаразға келген клиенттермен мәдени түрде қарым-қатынас жасай білуге тәрбиелеу. **Ойын шарты:** «Анасы қызын шаштаразға апара жатыр» «Әкесі ұлын шаштаразға » «Қуыршақтарға арнап әдемі шаш үлгілерін жасаймыз» «Өзімізге арнап шаш үлгісін жасаймыз» Соны мен қатар балалар шаштараздың жұмысын бағалайды. **((сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	топтастыру. Бірнеше бірдей затты табу, «қанша? неше?» сұрағына жауап беруін қалыптастыру. **Дидактикалық ойын:** «Қолғаптың сыңарын тап» **Мақсаты:** Балаларға оң мен солды ажыратуға, түстер бойынша топтастыруға үйрету. **Шарты:** Бірдей қолғаптарды топтастыру. ***(математика негіздері)***
Балалармен жеке жұмыс	М.Адияға қайшыны дұрыс ұстауды үйрету. Пішіндердің арасынан төртбұрышты тауып қиғызу. ***(математика негіздері)***	Сандықты ою-өрнекпен безендіру, түстерін атау. ***(жапсыру, математика негіздері)*** Елназарға желімді дұрыс қолдануды үйрету.	А.Айаруға «Қоян» өлеңін жаттату. Аппақ қоян, ақ қоян, Сондай қорқақ,сақ қоян, Біздің үйге тығылсаң, Сандығыма сап қоям! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Сардар мен Асмираға көлденең және тік сызықтарды салу арқылы, тарақтын суретін салғызу. ***(сурет салу)***	Асанали мен Аялаға қолғапты мүсіндету. ***(мүсіндеу)***
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынған қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***				

Серуен	**Күннің екінші жартысында терезеден желді бақылау** **Мақсаты**: желдің соғу бағытын бақылау. Аңғарымпаздыққа, байқағыштыққа тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын:** **“Кептерді қуып жет”** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды ұжымда ойнай алуға тәрбиелеу. **Ойынның шарты:** Ойынды 15-20 бала ойнайды. Жерге шеңбер сызылады. Ортаға тәрбиеші таңдаған бала-мысық тұрады, ал қалған балалар шеңберді айнала кептерлер болып тұрады, мысық ұйықтайды. Кептерлер шеңберді айналып жүріп,	**Күннің екінші жартысында аула сыпырушы еңбегін бақылау.** **Мақсаты:** аула сыпырушының қыс кезіндегі еңбегі, оның жұмысы туралы балаларға түсінік бере отырып, даладағы жинап қойған қарды шашпауға, ересек адамдардың еңбегін бағалауға тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын:** **«Ақ қоян»** **Мақсаты:** балаларды жылдамдыққа, мықты болуға тәрбиелеу. **Ойын шарты**: Балалар шеңбер жасап тұрады, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ айтады. Ақ қоян-ау, ақ-қоян Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы, Бетіңді жусаңшы Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші- дегенде қоян болған бала тақпақта айтылған	**Күннің екінші жартысын күн көзін бақылау** **Мақсаты:** Күннің көзіне бақылау жасай білуге үйрет **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын:** **«Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора» мен «өріс» сызылады. Ойнаушылар үйлерінде тұрып: Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп-деген сөздерден кейін дүрсілдей жүгіріп «өріске» беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырларға ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады. **(дене шынықтыру**)**	**Қардың қасиетін бақылау** **Мақсаты**: Қар туралы балалардың білімдерін толықтыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын:** **«Торғайлар мен автомобиль»** **Мақсаты**: балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: бір бала автомобиль, қалған балалар торғайлар болып орындықтарда отырады. Тәрбиеші торғайларға жем шашып шақырады. Торғайлар жем тере бастаған кезде зырылдап автомобиль келеді. Торғайлар автомобильден қашып орындықтарына отыра қалады. **(дене шынықтыру**)**	**Терезеден адамдардың қысқы қалың киімдерін бақылау.** **Мақсаты:** Адамдардың қысқы қалың киімдерін атай білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын:** **«Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деп құштарлықтарын дамыту балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарь белсенділіктерін арттыру Балаларды салауатты өм салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балалар құстар болып ұшып жүреді. Бір бала мысық болады. Мысық ұйықтап жатады. Құстар мысықты жанына келеді. Мысық оянып құстарды қуады. **(дене шынықтыру**)**

	дәндерді шоқиды, мысық оянып кептерлерді қуады. Қай кептерді ұстап алса, сол бала айыппұл ретінде өлең –тақпақ айтады. **(дене шынықтыру**)**	қимылдың барлығын жасап бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырысады. Егер бала шеңберді үзсе, өзі шеңберге қосылып тұрады да үзілген жердегі оң жақтағы бала қоян болады. **(дене шынықтыру**)**			
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				
	Ата-аналарға арналған кеңес: Балалардың тазалығы жайлы әңгімелесу	**Ата-аналарға арналған кеңес:** Көктайғақта абайлап жүруді ескерту.	**Ата-аналарға арналған кеңес:** Балабақшаға кешікпей келулерін ескерту. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	**Ата-аналарға арналған кеңес:** Үйде баланың өзі киініп, өзі шешінуін қадағалап, талап етіп отыруды түсіндіру.	**Ата-аналарға арналған кеңес:** Балаларды ауа-райына байланысты киіндіруді ескерту.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақшасы ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 20.02-24.02.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 20.02.2023	Сейсенбі 21.02.2023	Сәрсенбі 22.02.2023	Бейсенбі 23.02.2023	Жұма 24.02.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу (сөйлеуді дамыту-коммуникативті іс-әрекет).				
	Күн тәртібін еске салу. «Менің сүйікті ойыншығым» **Мақсаты:** өзіңін сүйікті ойыншығын сиппатай білуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	Ауа-райына сай киіндіру. «Бүгін ауа-райы қандай? **Мақсаты:** Табиғат пен табиғат күнтізбесіндегі ауа- райы жағдайының /аяз, қыс / бақылау нәтижелерін айта білуге үйрету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаға ортамен таныстыру)**	**«Сен не киіп келдің?» Мақсаты:** Киім атауларын дұрыс айтады. Сөйлем құрастырады. Сөз ішінде қазақ тілінде тән дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтығады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	Балабақшаға келе жатқанда байқаған қыс мезгілінің ерекшеліктері туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаға ортамен таныстыру)**	**«Балақай, балабақшаға кіммен келдің? Мақсаты:** Үйдегі жақындарын атап айтқызу, балабақшаға немен келді, айналасында қандай өзгерістер байқағаны туралы айтқызу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-	**Үстел үсті ойыны:** «Ретке келтіру» **Мақсаты:** балалардың қоршаған әлем туралы түсініктерін кеңейту. **Ойын шарты:** берілген суреттердің арасынан біреуін таңдайды. **Мысалы:** тоңазытқыштың суретіне; сүт, шұжық, қатық , етті орналастыру.	**Үстел үсті ойыны:** «Домино» Жабайы жануарлар. **Мақсаты:** Балалардың жабайы жануарлары туралы білімдерін бекіту: піл, түлкі, аю т.б.жануарлардың ерекшеліктерін атап өту. **Ойын шарты:** Ойын барысында балалар бір-біріне ұқсас жабайы	**Үстел үсті ойыны:** «Түрлі түсті дөңгелек» **Мақсаты:** балаларды түстерді салыстыра білуге, білім мен түстер жүйесін нығайтуға үйрету. **Ойын шарты:** балалардың алдына түрлі-түсті дөңгелектер салынған карточка беріледі. Сол	**Үстел үсті ойыны:** «Түрлі түсті пирамида» **Мақсаты:** шаманы қабылдауды дамыту. **Ойын шарты:** үлкеніне кішісіне қарай пирамиданы жинау. ***(математика негіздері)***	**Үстел үсті ойыны: «Мозайка» Мақсаты:** Балаларға ұсақ суреттерден бір мазмұнды сурет құрастыруды үйрету, әңгіме құрастыра білу, тіл байлығын, ой-өрісін дамыту, әр түрлі мазмұнды суреттер құрастыруға деген балалардың қызығушылығын арттыру. **Ойын атрибуттары:**

әрекеттер)	***(қоршаған ортамен таныстыру)***	жануарларды тауып бір-біріне тізбектеп жалғау керек. ***(қоршаған ортамен таныстыру)***	дөгелектерге сәйкес түрлі-түсті фишкаларды қойып шығу керек. ***(математика негіздері)***		көлік түрлеріне, әр түрлі ертегілерге байланысты суреттер. **Ойынның барысы:** Балалар үстел үстіндегі әр түрлі суреттердің қиықтарынан (текшелерінен) бір мазмұнды сурет құрастырады. Сурет не жайында екенін әңгімелеп айтады. ***(құрастыру, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***
Таңертенгі жатты	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затпен орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Жоғары». Б.қ.: қолды арт жаққа таяп, орындықта отыру. Қолды екі жақпен жоғары көтеру, жоғарыға қарау. Б.қ.: «төмен», – деу. (6 рет қайталау). 2. «Қара». Б.қ.: Осылайша қолды белге қою. Оңға бұрылу, артқа – б.қ.Осылайша екінші жаққа орындау. (3 рет қайталау.) 3. «Отыр және тұр». Б.қ.: Осылайша қолды артқа қою. Тік тұрып, жоғары қарау – б.қ.Аяқты қозғалтпай. (6 рет қайталау.) 4. «Абай бол». Б.қ.: қолды төмен түсіріп, орындыққа таяу тұру: орындықтың үстіне шығып тұру, орнықты орындықтан түсу. (6 рет қайталау). 5. «Секіру, жүру». Б.қ.: алдыңғы жаттығудағыдай. Екі аяғымен орындық бойына секіру (3-4 м). Бір орында тұрып жүру. (4 рет қайталау) **(Де шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарн жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарн жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарн жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғ ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(сөйлеуді дамыту және**

	Тамақтану (өз орнын білу дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Тағамға қол созамыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұста тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкен сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту	Тап-таза боласың. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдасты-рылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
	Саусақ жаттығуы: «Ағаш» Аулада ағаш жайқалады, Жап-жасыл оның жапырағы. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаға ортамен таныстыру)***	**Саусақ жаттығуы: «Саусақ санау»** Балаға қарама-қарсы отырып, тәрбиеші көрсетіп отырады, қолдарды құлыпқа ұқсатып түйеді. Саусақтарын кезек-кезек создыра көрсетіп, Кел, санайық санамақ, саусақтарға қарап ап. Басбармақ, Балан үйрек, Ортантерек, Шылдыршүмек, Кішкенебөбек. Бала қозғалыстарды қайталайды. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	**Саусақ жаттығуы «Саусақтар жүреді»** Саусақтар жүреді. Екі саусақпен 5-ке дейін ту және кері санап, алға-артқа жүреді. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, математика негіздері)***	**Саусақ жаттығуы: «Менің отбасым»** Бас бармақ – ата Сұқ саусақ – әже Ортан терек – әке Шылдыр шүмек – ана Кішкене бөбек – мен ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаға ортамен танысу)***	**Саусақ жаттығуы: «Гүл»** Балалар қолдарын көтеріп, саусақтарын біріктіріп, жабылып тұрған гүлдердің бүршіктерін келтіреді. Жайл саусақтарын ашып, алақандарын жайып «гүлдің ашылғанын» көрсету. Төмендегі тақпақты қайталау Міне, гүлдің бүршіктері, Ашылады әдемі. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет қоршаған ортамен таныстыру)***

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	Дене шынықтыру **Мақсаты: Аяққа арналған жаттығулар:** аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою; қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; отырып құм салынған қапшықтарды аяқтың бақайларымен қысып ұстау, таяқтың, білікшенің (диаметрі 6-8 сантиметр) бойымен қосалқы қадаммен жүру. **Қимылды ойындар** Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету, қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. **Дербес қимыл белсенділігі** Қимылдарды орындауда	Қазақ тілі **Мақсаты:** педагогтің өтініші бойынша қарапайым әрекеттерді орындауға үйрету, сөздік қорын кеңейту. Балаларды табиғат түрлерінің қазақша атауларымен таныстыру, қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтыру, сөздік қорын кеңейту. **Сөздік минимум** бір, екі, үш «Жабайы жануарлар» постері. «Жабайы жануарлар» дидактикалық ойын	Дене шынықтыру **Мақсаты: Аяққа арналған жаттығулар:** аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою; қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; отырып құм салынған қапшықтарды аяқтың бақайларымен қысып ұстау, таяқтың, білікшенің (диаметрі 6-8 сантиметр) бойымен қосалқы қадаммен жүру. **Қимылды ойындар** Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету, қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. **Дербес қимыл белсенділігі** Қимылдарды орындауда балалардың дербестігін,	Музыка **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көңіл күйін қабылдай білуді қалыптастыру; әннің мазмұнын түсіну. Әртүрлі аспапта орындалған әндерді тыңдауға, оларды есте сақтауға және білуге; шығарманы соңына дейін тыңдауға үйрету. Ән айту. Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Музыканың басталуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындау, қимылдарды өзбетінше бастау және аяқтау.	Дене шынықтыру **Мақсаты: Аяққа арналған жаттығулар:** аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою; қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; отырып құм салынған қапшықтарды аяқтың бақайларымен қысып ұстау, таяқтың, білікшенің (диаметрі 6-8 сантиметр) бойымен қосалқы қадаммен жүру. **Қимылды ойындар** Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету, қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. **Дербес қимыл белсенділігі** Қимылдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын дамыту.

	балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын дамыту. Арбалар, автомобильдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өзбетінше ойнауға ынталандыру. Өрмелеу, еңбектеу дағдыларын,ептілікті, жылдамдықты дамыту, қимылдарды мәнерлі орындауға баулу.		белсенділігі мен шығармашылығын дамыту Арбалар, автомобильдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өзбетінше ойнау ынталандыру. Өрмелеу, еңбектеу дағдыларын,ептілікті, жылдамдықты дамыту, қимылдарды мәнер орындауға баулу.		Арбалар, автомобильдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өзбетінше ойнауға ынталандыру. Өрмелеу, еңбектеу дағдыларын,ептілікті, жылдамдықты дамыту, қимылдарды мәнерлі орындауға баулу.
	"Су көлігі" **Мақсаты:** тәрбиеленушілердің су көлігі туралы түсініктерін кеңейту. Таныс мамандық иелеріне құрметпен қарау, олардың еңбек нәтижелеріне қамқорлық таныту. -Бүгін мен жұмысқа келе жатып өзеннің жанынан бөтелке тауып алдым. Ал онда бір нәрсе бар. Ескерту сияқты. (Алып және оқу). Онда Дымбілместің адам тұрмайтын аралға түсіп, көмек сұрағаны туралы айтылады. -Дымбілмеске қалай көмектесуге болады? Адам тұрмайтын аралдан қалай шығуға болады?	**В. Сутеева «Кеме» ертегісі** Мақсаты: Оқылған шығармадан ең қызықты, мәнерлі үзінділерді қайталау, балаларға сөздер мен қарапайым сөз тіркестерін қайталап айтуға мүмкіндік беру**.** **https://youtu.be/6WfxJmoQdOQ** * Бір күні серуендеуге нелер барды? * Бақалар өзенге келгенде не ұсынды? * Бақа балапан, тышқан, құмырсқа және қоңыздың жүзе алмайтынын естігенде не деді? * Мұндай сөздер кішкентайларға ұнады ма? Олар не істеуді ойлады? * Тауық, тышқан,	**«Кеме»** **Кеме бейнеленген картинка** **Ақырын музыка, ноутбук, презентация «Кеме»** **Жұмбақ шешу** **Мақсаты:** Сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыру, зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдануға үйрету. Үтікке міндім, Мұхитта жүздім. **(Кеме)** **С. Я. Маршак «Кеме»** (Тәрбиеші балаларға сурет салып өлең оқиды). Жүзеді, жүзеді кеме, Кеме алтын. Сыйлықтар алып келеді,	**"Теңіз саяхаты"** Мақсаты: белгілі геометриялық фигураларды табу қабілетін қалыптастыру, заттардан алу тәсілдері арқылы тең және тең емес заттар тобын салыстыру, «Тең бе?», «Қайсысы артық (кем)?» сауалдарына жауап беру. белсенділікке, тәуелсіздікке тәрбиелеу**.** - Балалар, біз қазір Каспий теңізі арқылы қызықты теңіз саяхатына шығамыз. Теңізге баратын көлік түрін таңдайық (қайық, кеме) - Бізге не сәйкес келеді? - Неге олар осылай шешті? (кеме үлкен, бәрі сәйкес келеді, бірге саяхаттау қызықты) .	**«Саяхат» ойыны** **Мақсаты:** - Балалар, біз бүгін сіздермен бірге саяхатқа шығамыз. Сендер суда немен саяхаттағыларың келеді? - кеме, пароход, желкенді қайық, жолаушылар лайнері, яхта, қайық, метеор. - Ертіс өзенінің бойындағы "толқын" кемесімен саяхатқа шығайық. - Балалар! Біз кемеге барамыз, орын аламыз. Суда жүретін көлікті тағы атаңдар? (сүңгуір қайық, баржа, әскери кемелер, құрғақ жүк, әуе лайнері, танкер, бу); - Ол не үшін қажет? (адамдарды, жүктерді

	-қайық жасау арқылы. - қайықты неден жасауға болады? - ағаштан, қағаздан. - бұл көлікті бір сөзбен қалай атаймыз: қайық, кеме және т. б.? - дұрыс, су көліктері. Сендер қандай су көліктерін білесіңдер? - Балалар, оны неге сукөлігі деп атайды? **(Су көлігі бейнеленген суреттерді қарау)** **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** **"Кеме"** Жасыл айлақтан Пароход итеріп жіберді, (тәрбиеленушілер орнынан тұрады) Ол алдымен артқа қадам басты, (артқа қадам) Содан кейін алға ұмтылды, (алға қадам) Және жүзді, өзен бойымен жүзді, (қолдарымен толқын тәрізді қозғалыстар) Толық қозғалысты теру. (бір бағытта жүру) **(Дене шынықтыру**)** **Эксперимент:** **Мақсаты:**	құмырсқа және қоңыз қайықты қалай жасағанын айтыңдар. * Айтыңдаршы, сендерде бақа сияқты досың болғанын қалайсың ба? Неліктен? * Ал сендер достар жасаған қайықты сала аласыңдар ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** **"Қайық"** Тұманда не бар? (Балалар қолдарын алға созады) Толқындар мұхитта шашырайды. (Балалар толқындарды бейнелейтін қолдарын бұлғайды) Бұл кемелердің діңгектері. (Балалар қолдарын жоғары созады) Олар мұнда тез жүзсін! (Балалар сәлемдесіп қолдарын бұлғайды) Біз жағалауда серуендейміз, Біз теңізшілерді күтеміз, (орнында жүру) Құмдағы қабықтарды іздеу (көлбеу) Және жұдырықпен қысу.	Сыйлықтар бізден сіздерге. Палубада матростар Олар ысқырады, ұйықтайды, асығады. Палубада матростар – Он төрт тышқан. Жүзеді, қайық жүзеді Батысқа, шығысқа. Өрмекші арқан, Ал желкен-жапырақша. Үйрек қайығын басқарады, Сыналған теңізші. - Жер! - деді үйрек. – Айлақ! Мылжың! Тәрбиеші: енді біз «Кемелер» презентациясын қарастырамыз. Қарау кезінде абай болыңдар. - Қайық қандай бөліктерден тұрады? Балалардың жауаптары: палуба, желкен және арқандар және т. б. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **"Қайық"** **саусақ жаттығуы** Қайық өзен бойымен жүзеді. Ол алыстан жүзеді. (Алақаннан қайықты	- Әрине, бәрі бірге жақсы, әсіресе саяхат кезінде бізде керемет оқиғалар болуы мүмкін. - Сіз жүзуге дайынсыз ба? - Енді мен сенің капитаныңмын. Теңізде жүзу (дыбыстық сигнал естіледі) **(Музыка***)** Міне, біздің алғашқы Арал. Ол бізге қандай тапсырма дайындағанын көрейік. Экранға қарап отырайық. (экранда слайдтар пайда болады) - Таң өзенінің үстінде тұр. Аулада Әтеш ән айтады. Мысықтар жуынады. Балалар оянады. - Бұл қашан болады? (таңертең) - Ал таңертең не істейсің? (біз бетімізді жуамыз, тістерімізді жуамыз, балабақшаға барамыз, жаттығу жасаймыз, таңғы ас ішеміз) . Жарайсыңдар, келесі жұмбақ. Аспандағы күн жоғары. Күн батқанға дейін алыс. Дәндер тышқанды	тасымалдау үшін) - Адамдар, кемеде қандай мамандықтар жұмыс істейді? (капитан, штурман, моторист, боцман, көк, руль, матростар, юнга, сүңгуірлер, радио операторы, сигнал беруші) Қазір біздің кемеміз Ертіс өзені Обь өзеніне құятын жерде орналасқан. Салехарда қаласына жүзейік, мен сізді өзен және теңіз көлігімен таныстырамын. Техникалық терминологиямен танысу: (корпус, қоршау, ағаш кесу, құтқару шеңберлері, қайықтар, көкірекшелер, түтін құбырлары, кабельдер, якорь, иллюминаторлар, баспалдақтар, кабиналар, галлерея, кубрик, бал. тармақ) Міне, біз сіздермен жүземіз және айналада осындай сұлулық бар! Қараңдар, бортының оң жағында Арал, айлақ жасайық, жағаға шығайық. Біз қайтадан кемеге кіріп, кабина компаниясына түсеміз. Барлығы үстелге отырады.

	тәрбиеленушілердің су көлігі туралы түсініктерін кеңейту. Таныс мамандық иелеріне құрметпен қарау, олардың еңбек нәтижелеріне қамқорлық таныту. Балалар қағаздан қайық, бұтақтардан Сал (плот) жасайды. - Балалар, міне, су ыдысы, су көлігін суға батырып көріңдер. (Эксперимент арқылы балалар қағаздан жасалған қайық батып кететінін, пенопласттан жақсы жүзетінін, бірақ оны адам тұрмайтын аралдан таба алмайтынын анықтайды. Сал (плот) бұтақтардан жақсы жүзеді.) **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Қағаздан қайық жасау схемасын қарастыру. - енді сендер атаған материалдардан қайық жасауға тырысайық. Өзіңе чипті таңдап, эмблемаға сәйкес үстелден орын алыңдар (қағаз қайық). Сендерде үстелдерде материалдар	(Балалар жұдырықтарын қысады) Оларды көбірек жинау үшін, — Жиі отыру керек. (отыру) Жел теңіз арқылы жүреді (қолдар жоғарыда тербеледі, аяқтар кезек-кезек бүгіледі) Және қайық, (үрлеу) Ол толқындарда өзіне жүгіреді Ісінген желкендерде. (Қолдар белбеу және жеңіл жүгіру) Кенеттен қатты дауыл басталды, Аспанда күн күркіреді. (Біз қолымызды қатты шайқаймыз және дөңгелек жасаймыз қолды көтерген қозғалыстар) Біздің қайық құлады, (қолдар түзу, аяқтар бөлек, біз сияқты тербелеміз енді құлайық) Алдымен толқынмен жоғары қарай жүгірді, (қолдар толқынмен жоғары, оңға көтеріледі, солға) Содан кейін ол құлап түсті. (Сел) Жоғары-төмен, жоғары-төмен. (отыру)	бүктеп, оның қалай жүзетініне еліктеу-тербеледі) Қайықта төрт Өте батыл теңізші. (Бір қолыңызбен төрт саусақты көрсетіп, сол қолдың қолын такаққа айналдырыңыз) Олардың құлақтары бар-бастың жоғарғы жағында, (Құлақтарды көрсете отырып, қолды басына қойыңыз) Олардың ұзын құйрықтары бар. (Бір қолды бүкіл қолымызбен толқын тәрізді қозғалыстармен құйрықты көрсете отырып, артқы жағынан артқа қарай жылжыту) Тек мысықтар олардан қорқады, Тек мысықтар иә мысықтар! (Саусақтардан мысықтың тырнақтарын жасаңыз және сызаттарға еліктеу) **(дене шынықтыру**)** Енді біз кемені салуға кірісеміз. Осылай: алдымен біз қайықты, діңгекті, содан кейін желкенді тартамыз. Ал	күзенге сүйрейді. Балалар балабақшаға келеді. - Бұл қашан болады? (күндіз) - Сіз күндіз не істейсіздер? (балабақшада ойнаймыз, сурет саламыз, оқимыз, серуендейміз, түскі ас ішеміз, ұйықтаймыз) . Күн қызыл түсті. Тиін қуысқа тығылды. Бізге қонаққа баратын. Ол ертегіні өзімен бірге алып жүреді. - Бұл қашан болады? (кешке) Экранға қарап, тексеріңдер. Дұрыс, жарайсыңдар. - Кешке не істейсіңдер? (біз "Қайырлы түн сәбилер" бағдарламасына қараймыз, анам ертегі оқиды, тістерімізді тазалаймыз, төсекке барамыз) **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті** Шағалалар толқындардың үстінде айналады. (қолды сермеу) Біз олардың артынан	**(Қоршаған ортамен таныстыру)** Катамаран-бұл көпір арқылы бір құрылымға қосылған екі палубасы бар кеме. Кейде палуба болмауы мүмкін — оны металл тор ауыстырады (әдетте бұл спорттық катамарандарға тән). **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** Қане кімнің бойы ұзын Паровозы поездің Жел гулейді, гулейді Гу – гу - гу Жапырақтар сарғайды, Ду - ду - ду Шыдай алмай жапырақ, Ах - ах - ах Түсіп қалды қалтырап, Пах – пах – пах. **(дене шынықтыру**)** **"Қағаздан катамаран жасау"** **Мақсаты:** өзен және теңіз кемелерінің негізгі түрлерін, олардың адам өміріндегі маңыздылығын білу. Қағаздан катамаран жасай білу. Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып

	мен көлік жасау алгоритмдері бар (кеме жасауға арналған 1 үстел, 2 кеме, 3 пенопластан кеме) - Аралда көптеген ағаштар бар және Дымбілмес бөренелерді арқанмен байлап, сал (плот) жасай алады. **(Жапсыру, құрастыру)** -мен топтарға бөлініп, суреттер жинауды ұсынамын. Менің үстелімде "су көлігі" суреттерінің үзінділері бар. Өзіңіе біреуін таңда. Кімнің артқы жағы қызыл болса, сол үстелге, ал көк жағы басқа үстелге жақындаңдар. Әр топта бір көлік түрі болуы керек. Балалар суретті кіші топтарда жұмыс жасау арқылы жинайды. Олар жинайды: кеме, қайық, пароход, сал. **(Математика негіздері)**	**(Дене шынықтыру**)** **«Қайықта жүзу»** **Мақсаты:** балалардың су көлігі, қозғалыс орны туралы білімдерін бекіту балаларды бөлшектерді бір-бірімен байланыстыра отырып, табиғи материалдан қолөнер (қайық) жасауға үйрету; Алдымен біз корпус жасаймыз. Мұны істеу үшін біз ермексаздан допты орап, діңгекті бекіту үшін оны жаңғақ ішіне саламыз. Содан кейін біз желкен жасаймыз. Біз таяқшаны ермексазға саламыз. Енді біз үлкен желкенді діңгекке қойып, діңгекті тесіктерге, алдымен бір тесікке, содан кейін екіншісіне итереміз. Содан кейін біз кішкене желкенді де киеміз. – Бізде желкен бар ма? Балалар, біздің қайықта тағы не жетіспейді? (Құсбелгі) - Дұрыс, құсбелгі. Мұны істеу үшін біз кішкене тіктөртбұрышты алып, оны желіммен жағып,	діңгектің соңында жалауша салуға болады. Тыныш музыка естіледі. Балалар жұмысқа кіріседі**.** **(Сурет салу)** **Дидактикалық ойын: «Көліктер»** **Мақсат:** көлік құралдарының түрлері мен мақсаты туралы түсініктерді кеңейту. көлікті жіктеу қабілетін дамыту; машиналарды басқарумен байланысты кәсіптермен танысу; Әртүрлі көлік техникасына және тиісті кәсіптерге қызығушылықты қалыптастыру; жүргізушілердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу; **Шарты:** көлік құралдарының түрлерін бейнелейтін бос ұяшықтары бар ландшафтық формат: жер үсті, су, әуе. Сондай-ақ, әртүрлі көлік құралдарын бейнелейтін ұяшық форматындағы суреттерді кесу. Суреттерді ұяшықтарға дұрыс орналастыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері)**	бірге ұшамыз. Көбік шашырауы, құстар шуы, Біз қазір теңізде жүзіп жүрміз, (қолдарымызды алдымызда жылжыту) Және біз таза ауада ойнаймыз. Көңілді загребай, (қолмен айналмалы қозғалыстар жасау) Және дельфиндерді қуып жетеміз. **(дене шынықтыру)** Жарайсыңдар, балалар. Барлығына назар аударыңдар, міне, біз келесі аралға жүздік. Бұл оның тұрғындары (геометриялық фигураларды көрсетеді) - Оларға аты мен түсі бойынша сәлем айтыңыз. (Сәлеметсіз бе, қызыл үшбұрыш) . - Балалар, фигуралар өздеріне үй тұрғызды, бірақ олар қоныстана алмайды, қай фигураның қай қабаты бар екенін білмейді. Тұрғындарды қоныстандыруға көмектесейік. Үстелдерден өтіңіз. Мұқият тыңдаңыз. - Үйде қанша қабат бар екенін есептейік.	ойнату. Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды үйрету. Катамаран жасау технологиясы, үлгіні көрсету және талдау (Катамаран бөліктерін талдау, кеменің негізгі элементтерімен танысу) - Үлгі қандай материалдан жасалған? (қағаздан) - Қайық қандай бөлшектерден тұрады? Көрсету (мұрын, арқа, палуба, бүйір) 1.Сызбаны көміртекті қағаздың көмегімен қалың қағазға аудару. 2.Қалауың бойынша түрлі-түсті қарындаштармен бояу. 3.Сызғыш бойымен қара маркермен контур бойымен сызу. 4. Контур бойымен қайшымен кесу, төрт бөлікті алу. 5.Бөлшектерді бүктеу сызықтары бойымен бүгу. 6. Ересектердің көмегімен орындық пен желкенді бекіту үшін кескішпен ойықтар жасау. 7. Бөлшектерді желімдеп, катамаранды жинау. **(жапсыру, сурет салу, құрастыру)**

		таяқшаға жабыстырамыз. Біз бүйірлерді, бұрыштарды бұрышпен Мұқият байланыстырамыз. **(Мүсіндеу)**		(бірінші, екінші, үшінші) - Қанша қабат? (үш) (бекіту) - Бірінші қабатта квадраттар тұрады. (балалар қоныстанады) - Қанша шаршы? Қандай түсті? Қай қабатта? -Екінші қабатта үшбұрыштар тұрады. Қанша үшбұрыш бар? Қандай түсті? - Не көп, квадраттар немесе үшбұрыштар? Қанша көп? (бір) - Үшінші қабатта шеңберлер тұрады. Қанша айналым? Қандай түсті? Не көп, үшбұрыштар немесе шеңберлер? Қанша көп? (бір) - Жарайсыңдар! Геометриялық фигуралар сізге риза. Олар жаңа үйде бірге тұрады. Ал біз әрі қарай жүземіз**.** **(Математика негіздері)** **"Керісінше айт" ойыны Жартылай шеңберге отырды.** - төмен-жоғары, - ұзын-қысқа, - үлкен-кішкентай - жеңіл-ауыр - ақ-қара	

				- ыстық-суық - кең-тар - бос-толық - көп-аз **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Көлдегі кеме»** **Мақсаты:** Құрастырылатын құрылысты қарапайым сызбаларға, суреттегі үлгісіне қарап зерттеуге және кірпіштерді, тақтайшаларды тігінен қатарға орналастырып, бір-бірімен мықтап бекіту тәсілдерін қолданып, өзбетінше құрастыруға мүмкіндік беру, өзінің тұрғызған құрылысын талдауға баулу **(Құрастыру)**	
Серуенге дайынды	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет) **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				

Серуен	Алғашқы қарды бақылау **Мақсаты:** Жерге түскен қарға сипаттама беру, бақылау жүргізуге үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Күректерді жинау. **Мақсаты:** Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Жұмбақ Қалбалақтап ұшады. Қанаты талып, Жерді барып құшады. (Қар) ***(сөйлеуді дамытужәне көркем әдебиет)*** **Жеке жұмыс.** Қыс мезгіліне арналған өлеңде айту: Аппақ, аппақ, жапалақтап, Қар жауады тынбастан... **Қим. ойын**: «Кім баяу?» **Мақсаты:** балаларды баяу және аяқтың үшымен жүруге үйрету. **Шарты:** Балалар тәрбиешімен бірге	Терезеден адамдардың қысқы қалың киімдерін бақылау. **Мақсаты:** Адамдардың қысқы қалың киімдерін атай білуге үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Топтағы гүлдерді қопсытып, су құю. **Мақсаты**: бөлме гүлдерін күте білуге тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз** Далада қар борайды, Ақ мамыққа орайды. Мұз болады, қатады, Жып-жылтыр боп жатады. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиету)*** **Жеке жұмыс:** Әмина, Мирас, Н.Айаруға қысқы еңбек түрлерін айтқызу. **Қим. ойын:** «Аңшылар мен қояндар» **Мақсаты:** Балаларды қоян болып секіруге, аңшыдан қорғануға үйрету. **Шарты:** Алаңның бір жағына аңшы, келесі	Қысқы ағаштарды бақылау **Мақсаты:** Қысқы ағаштардың басқа жыл мезгіліндегі ағаштардан айырмашылығын айыра білуге үйрету**.** ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Ойын алаңын қардан тазалауға көмектесу**.** **Мақсаты:** Еңбекке, тазалыққа баулу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз.** Балалар шықты далағы, Ойнап, күліп жүр енді. Шаналармен озады, Аққаланы соғады. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*** **Қим. ойын:** «Қу түлкі» **Мақсаты:** балаларды ептілікке, шапшандыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Балалар бір-біріне бір адымдай ара қашықтықта тұрады (шеңбер жасап). Балалар көздерін жұмып тұрады. Тәрбиеші шеңберді айналып жүріп білдіртпей бір баланы түртеді. Сол бала түлкі	Күннің қатты аяз соғып, суытуын бақылау **Мақсаты:** күннің суытуын бақылай білуге үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Аула сыпырушын еңбегін бақылау. **Мақсаты:** үлкендердің еңбегін бағалай білуге тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз**. Аяз қысып, Өрнек сызып, терезені торлайды. Қарға омбығып, Бет домбығып, Сырғанап балалар ойнайд ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*** **Жеке жұмыс.** Жұмбақ жасыру. Тісі жоқ тістеп алады, Қолы жоқ сурет салады. (Аяз) **Қ/қозғалыс ойыны:** «Көлеңке» **Мақсаты:** балалардың қимыл-қозғалыс, ойлау қабілетін дамыту **Ойын шарты:** Көлбең-көлбең көлеңкем,	Қарғаның тамақтануын бақылау **Мақсаты:** Қарғаның тамақтануын көрсету, қыста тамақты жерге бермей, арнайы жемсауытқа салуға үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Құстарға жем беру. **Мақсаты:** құстарға қамқор бола білуге үйрету. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Жұмбақ Қыс айында, мұз айында Жүгірсе зыр етеді. Бір адамды екеу ара Көтеріп ап кетеді. (Коньки) ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*** **Жеке жұмыс:** Тақпақтар жаттату. Өкпелетсе анасы, Өкпелетсе ағасы. Айтам дейді «әжеме», Әжесінің баласы. **Қим. ойын:** «Көжектер мен түлкі» **Мақсаты:** балаларды шапшандыққа, ұйымшылдыққа үйрету. **Ойын шарты:** Бір бала түлкі болып сайланады, қалған балалар көжек бет

	жүріп келе жатыр. Күтпеген жерден ол: «Ал, енді көрелік, сендердің іштеріңнен кім өте баяу, аяқтың ұшымен жүре алады. Міне, былай», – дейді. Балалар аяқтарының ұшын көтеріп, мүмкіндігінше жай жүруге тырысады. Олар сол жүріп келе жатқан бағытта жүруді жалғастыра береді. Тәрбиеші білдірмей бір жаққа қарай шегініп: «Ал, енді бәрің маған қарай жүгіріңдер», – дейді. Балалар тәрбиешіге қарай жүгіріп, оны қоршап алады, ал ол балалармен әңгімелеседі, олардың жаттығуды жақсы тырысып орындағандарын айтады. ***(дене шынықтыру*)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	жақта қояндарға орын белгіленеді. Әрбір үйде 2-3 қоян болады. Белгі бойынша қояндар үйінен шығып, жайылымда қос аяқтап, секіріп жүреді. Тәрбиеші: «Аңшы» дегенде қояндар үйлеріне жүгіреді. Аңшы бала оларға доп лақтырады. Доп тиген қояндар атылған болып саналады. Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады. ***(дене шынықтыру**)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.** .	болады. Балалар көздерін ашып бір-біріне мұқият қарайды. Қу түлкі сен қайдасың? Үш рет айтқанда қу түлкі ортаға қолын көтеріп мен мындамын деп жүгіріп шығу керек. Барлық балалар жан-жаққа қашады. Қу түлкі ұстап алуы керек. ***(дене шынықтыру**)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеттері.**	Көлбеңдеген көлеңкем. Аю қалай жүреді, Кім көрсете біледі? Айнұр шығып сен көрсет. Тәрбиеші балаларды кезектеп атап,ортаға шығарып түрлі жануарлардың жүрісін салып көрсетуді сұрайды. ***(дене шынықтыру**)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	пердесін киіп, дөңгелене отырады. **Ойын жүргізуші:** Көжектерім тұршы, беттеріңді жушы Ну орманға барайық,тамақтанып алайық. **Қоян:** Жалмандаған қу түлкі,келіп қапты орманнан. Көжектерім қайда? - деп, еріп келеді соңымнан. Көжектер ән ырғағымен секіріп, қаша жөнеледі, түлкі қуады. ***(дене шынықтыру**)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретімен ағытамыз. - Киімдерді рет-ретімен шешіп орнына іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Шалбарымызды шешіптопқа киетін киімдерімізді киеміз. Киімдерді бүктеп қоямыз.***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).***				

Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Тамақты шашпай ішіп үйренеміз»** (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек бас жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикалық дамыту).** **Ертегі оқу. «Әнші қоян»** **Мақсаты:** Балаларға шын көңілден шаттық көңіл күй сыйлау.Балаларды ертегінің мазмұнын дұрыс түсініп, сұраққа жауап беруге үйрету. Ертегі кейіпкерлерінің іс — әрекетін сезіну және одан әсер алу, қызығушылық әрекетін қабілеттерін ояту.Ертегілер арқылы балаларды адамгершілікке, мейірімділікке және адалдыққа тәрбиелеу. **(көркем әрекет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикалық дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Жуынып болғанда, Жүреді қолдарда.*(орамал)* **(мәдени-гигеналық дағдылар).**
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене шынықтыру**).** Қалтамда жатыр тісі бар, Тістемей-ақ істер ісі бар. /тарақ/ Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикалық дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды.

	Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (Вариативтік, жеке қосымша бағдарлама)	**Сюжетті рөлді ойын: «Шаштараз»** **Мақсаты:** Шаштараз мамандығы жайлы білімдерін кеңейту, Әйелдер залы, ерлер залы. Олардың айырмашылығын білу. Шашатарды қию, сәндеу. **Шарты:** «Анасы қызын шаштаразға апара жатыр» «Әкесі ұлын шаштаразға » «Қуыршақтарға арнап әдемі шаш үлгілерін жасаймыз» «Өзімізге арнап шаш үлгісін жасаймыз» Соны мен қатар балалар шаштаразшының жұмысын бағалайды. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды ұлттық құндылықтардың қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Сюжетті рөлді ойын:** «Дүкен » ойыншықтар **Мақсаты:** Мамандық-тар туралы білімдерін кеңейту, ойын барысында сатушы мамандығы жайлы білімдерін тиянақтау. Ойынды ролдерге бөліп ойнауға үйрету. **Керекті құралдар:** сөрелер, сатушы, ойыншықтар, касса, ақша, сатып алушылар. **Шарты:** Сатушы және бала,сөйлейтін ойыншық рөлін ойнау, бала өзі жалғыз дүкенге келеді және оған сөйлейтін ойыншық кездеседі ол оған жалғыз жүруге болмайтының және ата-анасының рұқсатынсыз алуға болмайтынын айтады. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)***	**Дидактикалық ойын:** «Үй терезесін жабайық» **Мақсаты:** Түстеріне қарай терезелерді ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту. **Шарты:** Қағаздан қиылған, терезесі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Түстерді ажырата отырып, терезелерді жабуды ұсыну. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	**Сюжетті рөлді ойын:** «Дүкен. Киімдер бөлімі» **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылық-тарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **Керекті құрал-жабдықтар:** сөрелер, таразы, касса, ақша, киімдер**.** **Шарты:** Баласына әр түрлі мезгілге арналған киімдер алып беру. Ата-ана рөлін сомдау. Киімді дұрыс тандай білуге баулу**.** ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)***
Балалармен жеке жұмыс	**Ибрагимге тақпақ жаттату.** Келді жаңа жылымыз, Құтты болсын баршаға. Шыршамыз тұр ортада,	Фатимамен жыл мезгілдері туралы әңгімелесу. **Мақсаты:**Табиғат құбылыстарын атау.	«Тез ойла» **Мақсаты:** Балалардың заттарды салыстыру, оң жақ, сол жақ сияқты түсініктерін дамыту.	Н.Айарумен қысқы ойындар жайлы әңгімелесу. **Мақсаты:** суретке қарап өз ойын толық жеткізе	Нұрасылға түстерді жаттатқызу. ***(математика негіздері)*** Қысқы киімдерді тауып боя ***(сурет салу)***

	Тойлайықшы шаттана. **Мақсаты:** сөздерді анық айтқызу, тілін дамыту. ***(сөйлеуді дамыту)*** Айгерім- шыршаны жапсыру ***(жапсыру)***	Баланың есте сақтау, ойлау қабілетін, зейінін дамыту. ***(сөйлеуді дамыту)*** Дәуіржанға қар түйіршіктерін салғызу. ***(сурет салу)***	***(математика негіздері)*** М.Адия- мозайка. Шыршаны безендіру. ***(жапсыру)***	білуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту)*** Сафияға, Асаналиге шананың суретін боятқызу. ***(сурет салу)***	
Серуенге дайынды	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынған қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту)***				
Серуен	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Ұшақтар» **Шарты:** Балаларды ойын алаңына еркін тұрғызу. Тәрбиеші өзі ұшақ болып ұшып көрсетеді. Тәрбиеші: «Ұшақтар ұшады!» – деген кезде барлық бала ұшақ болып ұшады. «Ұшақтар қонады!» дегенде барлық бала өз орындарына келіп қона бастайды. Тәрбиешінің бастауымен ойын жалғасады. ***(дене шынықтыру**)***	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Доп кімде?» **Шарты:** Бір бала жүргізуші болады. Бір бевала ортада көзін жұмып тұрады. Қойған балалар шеңбер жасап, қолдарын артына ұстап, иықтарын тақап тұрады (қолдары ішінен қарағанда көрінбеу керек). Сыртта жүрген бала сездірмей, шеңбердің сыртын айналып жүріп, бір баланың қолына ұстатады да өзі алысқа барып тұрады да «	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Ит пен қоян» **Мақсаты:** Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. **Шарты:** Ойын жазық алаңда ойналады. Бір бала ит болады да, қалғаны қоян болады. Бұдан кейін « ит», «қояндарды» қуып ұстауға тырысады. Өзі ұстаған балалардың барлығын итке айналдарды. Сөйтіп барлық қояндар итке айналғанша ойын жалғаса береді.	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Күн мен жаңбыр» **Шарты:** Балалар ашық алаңда еркін ойнап жүреді, гүл тереді, көбелек қуады, секіреді, жүгіреді. Тәрбиеші «Жаңбыр жауды!» дегенде балалар пана іздеп, үйшіктерге тығылады. Тәрбиеші «Күн шықты!» дегенде балалар қайта алаңға шығып, ойындарын жалғастырады. ***(дене шынықтыру**)***	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Қу түлкі » **Шарты:** Балалар бір-біріне бір адымдай ара қашықтықта тұрады (шеңбер жасап). Балалар көздерін жұмып тұрады. Тәрбиеші шеңберді айналып жүріп білдіртпей бір баланы түртеді. Сол бала түлкі болады. Балалар көздерін ашып бір-біріне мұқият қарайды. Қу түлкі сен қайдасың? Үш рет айтқанда қу түлкі ортаға қолын көтеріп мен мындамын деп жүгіріп шығу керек. Барлық

		болды» дейді. Ортадағы бала көзін ашып, шеңбердің ішінде тұрып, кімде екенін (көзінің т.б.) біліп айту керек. Тапса допты алады. Таппаса-басын шайқайды. Сол кезде добы бар бала теріс айналып, допты көрсетеді. Сенде-деген жоғары көтеруі тиіс. ***(дене шынықтыру**)***	***(дене шынықтыру**)***		балалар жан-жаққа қашады. Қу түлкі ұстап алуы керек. ***(дене шынықтыру**)***
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				
	Ата-аналарға Баланы үйде аяқ киімін оң, теріс деп үйрету туралы айту.	Ата-аналарға «Қысқы ағаштар» тақырыбына байланысты қолөнер жасап әкелу туралы айту.	Медбике кеңесі: «Балаларды тазалыққа тәрбиелеу»	Ата-аналарға кеңес: «Қыс мезгіліндегі ауа-райына бейімделу ерекшеліктері»	Үйде жабайы жануарлар туралы мультфильмді бірге көру, талдау, «Жабайы жануарлар» кітапшасын жасап келу туралы айту.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақшасы ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 28.02-03.03.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 27.02.2023	Сейсенбі 28.02.2023	Сәрсенбі 01.03.2023	Бейсенбі 02.03.2023	Жұма 03.03.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу (сөйлеуді дамыту-коммуникативті іс-әрекет).				
	Күн тәртібін еске салу. «Менің сүйікті ойыншығым» **Мақсаты:** өзіңін сүйікті ойыншығын сиппатай білуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту әне көркем әдебиет)***	Ауа-райына сай киіндіру. «Бүгін ауа-райы қандай? **Мақсаты:** Табиғат пен табиғат күнтізбесіндегі ауа- райы жағдайының /аяз, қыс / бақылау нәтижелерін айта білуге үйрету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаға ортамен таныстыру)**	**«Сен не киіп келдің?» Мақсаты:** Киім атауларын дұрыс айтады. Сөйлем құрастырады. Сөз ішінде қазақ тілінде тән дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтығады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	Балабақшаға келе жатқанда байқаған қыс мезгілінің ерекшеліктері туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаға ортамен таныстыру)**	**«Балақай, балабақшаға кіммен келдің? Мақсаты:** Үйдегі жақындарын атап айтқызу, балабақшаға немен келді, айналасында қандай өзгерістер байқағаны туралы айтқызу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					

Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойыны:** «Ретке келтіру» **Мақсаты:** балалардың қоршаған әлем туралы түсініктерін кеңейту. **Ойын шарты:** берілген суреттердің арасынан біреуін таңдайды. **Мысалы:** тоңазытқыштың суретіне; сүт, шұжық, қатық , етті орналастыру. ***(қоршаған ортамен таныстыру)***	**Үстел үсті ойыны:** «Домино» Жабайы жануарлар. **Мақсаты:** Балалардың жабайы жануарлары туралы білімдерін бекіту: піл, түлкі, аю т.б.жануарлардың ерекшеліктерін атап өту. **Ойын шарты:** Ойын барысында балалар бір-біріне ұқсас жабайы жануарларды тауып бір-біріне тізбектеп жалғау керек. ***(қоршаған ортамен таныстыру)***	**Үстел үсті ойыны:** «Түрлі түсті дөңгелек» **Мақсаты:** балаларды түстерді салыстыра білуге, білім мен түстер жүйесін нығайтуға үйрету. **Ойын шарты:** балалардың алдына түрлі-түсті дөңгелектер салынған карточка беріледі. Сол дөгелектерге сәйкес түрлі-түсті фишкаларды қойып шығу керек. ***(математика негіздері)***	**Үстел үсті ойыны:** «Түрлі түсті пирамида» **Мақсаты:** шаманы қабылдауды дамыту. **Ойын шарты:** үлкеніне кішісіне қарай пирамиданы жинау. ***(математика негіздері)***	**Үстел үсті ойыны: «Мозайка»** **Мақсаты:** Балаларға ұсақ суреттерден бір мазмұнды сурет құрастыруды үйрету, әңгіме құрастыра білу, тіл байлығын, ой-өрісін дамыту, әр түрлі мазмұнды суреттер құрастыруға деген балалардың қызығушылығын арттыру. **Ойын атрибуттары:** көлік түрлеріне, әр түрлі ертегілерге байланысты суреттер. **Ойынның барысы:** Балалар үстел үстіндегі әр түрлі суреттердің қиықтарынан (текшелерінен) бір мазмұнды сурет құрастырады. Сурет не жайында екенін әңгімелеп айтады. ***(құрастыру, сөйлеуді дамыту)***
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затпен орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Жоғары». Б.қ.: қолды арт жаққа таяп, орындықта отыру. Қолды екі жақпен жоғары көтеру, жоғарыға қарау. Б.қ.: «төмен», – деу. (6 рет қайталау). 2. «Қара». Б.қ.: Осылайша қолды белге қою. Оңға бұрылу, артқа – б.қ.Осылайша екінші жаққа орындау. (3 рет қайталау.) 3. «Отыр және тұр». Б.қ.: Осылайша қолды артқа қою. Тік тұрып, жоғары қарау – б.қ.Аяқты қозғалтпай. (6 рет қайталау.) 4. «Абай бол». Б.қ.: қолды төмен түсіріп, орындыққа таяу тұру: орындықтың үстіне шығып тұру, орнықты орындықтан түсу. (6 рет қайталау).				

	5. «Секіру, жүру». Б.қ.: алдыңғы жаттығудағыдай. Екі аяғымен орындық бойына секіру (3-4 м). Бір орында тұрып жүру. (4 рет қайталау). **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдасты-рылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
	Саусақ жаттығуы: **«Ағаш»** Аулада ағаш жайқалады, Жап-жасыл оның жапырағы. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)***	**Саусақ жаттығуы:** **«Саусақ санау»** Балаға қарама-қарсы отырып, тәрбиеші көрсетіп отырады, қолдарды құлыпқа ұқсатып түйеді. Саусақтарын кезек-кезек создыра көрсетіп, Кел, санайық санамақ,	**Саусақ жаттығуы** **«Саусақтар жүреді»** Саусақтар жүреді. Екі саусақпен 5-ке дейін тү және кері санап, алға-артқа жүреді. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, математика негіздері)***	**Саусақ жаттығуы:** **«Менің отбасым»** Бас бармақ – ата Сұқ саусақ – әже Ортан терек – әке Шылдыр шүмек – ана Кішкене бөбек – мен ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)***	**Саусақ жаттығуы:** **«Гүл»** Балалар қолдарын көтеріп, саусақтарын біріктіріп, жабылып тұрған гүлдердің бүршіктерін келтіреді. Жайл саусақтарын ашып, алақандарын жайып «гүлдің ашылғанын» көрсету. Төмендегі тақпақты қайталау Міне, гүлдің бүршіктері,

		саусақтарға қарап ап. Басбармақ, Балан үйрек, Ортантерек, Шылдыршүмек, Кішкенебөбек. Бала қозғалыстарды қайталайды. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***			Ашылады әдемі. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)***
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Аяққа арналған жаттығулар:** аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою; қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; отырып құм салынған қапшықтарды аяқтың бақайларымен қысып ұстау, таяқтың, білікшенің (диаметрі 6-8 сантиметр) бойымен қосалқы қадаммен жүру. **Қимылды ойындар** Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға, «жүгір»,	**Қазақ тілі** **Мақсаты:** педагогтің өтініші бойынша қарапайым әрекеттерді орындауға үйрету, сөздік қорын кеңейту. Балаларды табиғат түрлерінің қазақша атауларымен таныстыру, қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтыру, сөздік қорын кеңейту. **Сөздік минимум** бір, екі, үш «Жабайы жануарлар» постері. «Жабайы жануарлар» дидактикалық ойын	**Дене шынықтыру** **Мақсаты:** Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңға және солға бұрылып тебу; Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру.	**Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Музыкалық шығарманы иллюстрациялармен салыстыра білуді қалыптастыру.Балалар аспаптарының, музыкалық ойыншықтардың дыбысталуын ажыратуға үйрету; оларды атай білу. Ән айту. Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Музыкамен жүру мен жүгіруді	**Дене шынықтыру** **Мақсаты:** Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңға және солға бұрылып тебу; Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін

	«ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету, қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. **Дербес қимыл белсенділігі** Қимылдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын дамыту. Арбалар, автомобильдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өзбетінше ойнауға ынталандыру. Өрмелеу, еңбектеу дағдыларын, ептілікті, жылдамдықты дамыту, қимылдарды мәнерлі орындауға баулу.		Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмытылсын қолдау белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегіме немесе өзбетінше реттеуге, ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.	ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Қазақ халқының би өнерімен таныстыру. Музыкалық сүйемелдеумен қазақ би қимылдарының қарапайым элементтерін орындау, ойындарда таныс би қимылдарын қайталау.	бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмытылсын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өзбетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.

	«Тұрмыстық техникалар» әңгіме **Мақсаты:** Тұрмыстық техника, оның қолданыуы туралы білімдерін жетілдіру. Олардың атқаратын қызметтерімен таныстыру. Балалардың тілін, ойлау қабілеттерін дамыту. Тұрмыстық техникаларға ұқыпты қарауға тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** -Үйдегі заттарды атаңдар. Сендердің үйлеріңде қандай қажетті тұрмыстық техника бар? ***Суреттерді көрсету.*** -Асүйден бастайық. Ас үйлеріңде қандай заттар бар? Қонақ бөлмеде қандай заттар бар? -мына суреттерден қандай заттарды көріп тұрсыңдар? -Бұл қандай бөлме? -Балалар, біз бұл заттарды қалай топтастырамыз? -Тұрымыстық техникаға не жатады? -Балалар, бұл заттарды	**«Жұмбақ жасыру»** Біздің үйде бір зат бар Сақтайды онда тамақты Болсын мейлі күз бен жазб Іші оның қатты аяз. (тоңазытқыш) Шаң-тозаңды сүймейді Тазалап оны жүр дейді. -Бүкіл әлем ішіне сияр Аты оның..... (шаңсорғыш) **(Сөйлеуді дамыту және қоршаған ортамен таныстыру)** **«Кір жуатын машина»** Кір жуатын машинаны сурет арқылы айтып түсіндіру. Балалар егер біздің үстіміздегі киімдеріміз былғанған жағдайда аналарымыз не істейді? -жуады -дұрыс айтасыңдар. Балалар бұрын киімді аналарымыз, апаларымыз қолымен жуатын, ал қазір киімді жуатын машина бар, сол машинамен кір жуамыз. -Кір жуатын машина тоққа қосу арқылы іске қосылады. - Кір жуатын машина	**«Жұмбақ жасыру»** Кино менен концертті, Үйде қойып беремін, Жаңалығын бар елдің, Өз көзіммен көремін. **(Теледидар)** Шыр-шыр етеді, Құлағыңнан өтеді. Ұстай алсаң, Сөйлеп кетеді. **(Телефон)** Тоққа тисе мұрты ұзын, Табанымен жазық. Киімдердің қыртысын, Береді тез жазып. **(Үтік)** **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** Тоқтар сымның бойымен, Жүгіреді тоқтаусыз. (денемізге саусақтарды жүгіртеміз) Топқа жарық сыйлайды, Барлығына ұнайды. (қимыл-қозғалыс жасайды) **(Дене шынықтыру)** **«Теледидар»** Теледидар туралы әңгімелеп беру. - Балалар теледидардың пайдасы өте көп. Көптеген жаңалықтарды, ертегілерді, концерттерді теле-дидардан көреміз.	Дидактикалық ойын: «Сиқырлы сөмке» **Мақсаты:** Сөмке ішінен шығарып, көрсете отырып техникалық заттарды атау. **(қоршаған ортамен таныстыру және сөйлеуді дамыту)** Сиқырлы сөмкеден шыққан «ұялы телефонды» мүсіндеу. **Мақсаты:** Кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы «ұялы телефонды» мүсіндеу **(мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: «Ойлан, тап!»** **Шарты**: балалар алдарындағы бейнеленген тұрмыстық құралдардың қайссы тоққа қосылып тұрғанын сызу арқылы көрсетіп, сол тех. құралды бояу. **(сөйлеуді дамыту, сурет салу және)** **Сергіту сәті** **«Телефон»** Әй, телефон, телефон, Мамаң келіп бұраса.	**«Шаңсорғыш» ойыны»** -Айжанның анасы демалыс күні үйдің ішін жинастырмақшы болды. Айжан анасына көмектесіп жүрді. Анасы оған кішкене ыдысқа су құйып берді, қолына шүберек ұстатты. Айжан.....(балаларға Айжанның одан арғы іс-әрекетін өздері айтуды ұсынады). Анасы шаңсорғышты алып шықты. Айжан шаңсорғышты өзі іске қоспақшы болды. Оған анасы рұқсат етпеді.ол қызына былай деді:..... - Анасы Айжанға не үшін шаңсорғышты іске қосуға рұқсат етпеді? Педагог суретті көрсетеді. Суретте электр желісіне су қолымен ұстап жатқан көрініс бейнеленген. -Ешқашан су қолымен электр жүйесіне жақындауға болмайды! Өйткені су электр тоғын өте жақсы өткізеді. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Не артық?»** **Мақсаты**: ойлау қабілетін және қол моторикаларын дамыту

	адамдар не үшін ойлап тапты? -Дұрыс айтасыңдар. Адамдар қол еңбегін жеңілдету үшін тұрмыстық техниканы ойлап тапты. **«Помогатор» жаттығуы** Өленнің сөзіне сәйкес қимылдар жасау. **(дене шынықтыру)** **Дидактикалық ойын «Заттар қандай пішіндерге ұқсайды?»** **Мақсаты:** суреттегі заттармен танысып, олардың атауын атап беруді сұрау. (Балалар суретке қарап заттарды атайды; тоңазытқыш, теледидар т.б) **(математика негіздері)** **«Балмұздақ»** Балалар, балмұздақ еріп кетпеу үшін оны қайда саламыз? -тоңазытқышқа саламыз, дұрыс айтасыңдар. Біздің тағамдарымыз бұзылып, еріп кетпес үшін оны салқын тоңазытқышқа саламыз. Тоңазытқыш туралы сурет арқылы	киімімізді жуып- шайып, сығып құрғатып дайын қылып береді, киіміміз таза болады. Бұрын ондай болмаған. Кір жуатын машинаның өзіне арналған ережелері бар, сол ережелерді сақтаумыз керек. Қазір алдарыңдағы кір жуатын машинаның дайын сұлбасын әдемілеп бояймыз. **(сурет салу)** **Дидактикалық ойын: «Тең бе?»** **Мақсаты:** заттарға қосу немесе заттардан алу тәсілдері арқылы тең және тең емес заттар тобын салыстыру, «Тең бе?», «Қайсысы артық (кем)?» сауалдарына жауап беру. **Шарты:** суреттегі кір жуатын машинаға көйлектерді түстеріне қарай сәйкестендіру, артығын санау. **(математика негіздері)** **«Шаш кептіргіш»** **Мақсаты:** Кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы	Сонымен бірге теледидардың зияны да бар. Теледидар көргенде біз теледидардан алыс отырып, қарауымыз қажет. Жақын отырып теледидар қарауға болмайды. Көзімізге зиян келеді. Үлгі суреттерді көрсетіп, теледидардың қалай жасалатынын түсіндіру. - Қане, балалар осы теледидарды өзіміз жасап көрейік. Біз теледидарды сіріңке қорабынан жасайтын боламыз. Тіс шұқығыш пен ермексаздан те-ледидардың антенасын жасаймыз. **(құрастыру, мүсіндеу)** **«Тоқаштар»** Балалар, сендер тоқашты жақсы көресіңдер ме? Оны дайындау үшін ұн, қант, жұмыртқа т.б заттар қажет, ал араластыру үшін «Миксер» керек, ол да техникалық құралдын біреуі. Дайын тоқаштарды бояу және санап шығу. **(математика негіздері, сурет салу)**	Кім керегін сұраса, Тез шақырып келесің, Айтқанына көнесің, Әй, телефон, телефон, Ал мен келіп бұрасам, Кім керегін сұрасам, Тыңдамайсың бірін де, Гуілдейсің, мұның не? **(Дене шынықтыру)** **Дидактикалық ойын: «Қоңырау»** **Мақсаты:** ойлау қабілетін дамыту. **Шарты:** Арнат Айымға қай телефонға қоңырау шалғанын тауып, суретте неше телефон бейнеленгенін санап, түстерін атау. **(математика негіздері)** **«Желдеткіш»** **Мақсаты:** Балалардың жапсыруға қызығушылығын арттыру. Қағаз бетінде көлемі, түсі, пішіні бойынша әртүрлі дайын пішіндерді белгілі реттілікпен орналастыруға үйрету. **(жапсыру, құрастыру)**	**Шарты:** Артық затты сызып тастайды, түсіндіріп бояйды. **(сөйлеуді дамыту, сурет салу)** **Дидактикалық ойын: «Қай қолымда көп»** **Мақсаты:** Заттың екі жиынтығын салыстыра білуге үйрету. Көз мөлшерін дамыту, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Ойын барысы:** Топ екі топқа бөлінеді, оның әрқайсысы алма-кезек тәрбиешінің столына өз топ басшысын жібіреді. Стол басына келген бала қолын артына ұстайды. Алдымен тәрбиеші, одан соң балалардың бірі оның қолына кубик, түйме, шарик секілді әртүрлі ұсақ нәрселерді ұстатады, бірақ олар бір қолда көп, екіншісінде аз болуы тиіс. Бала алдымен көз мөлшерімен нәрсенің қай қолында көп екенін анықтауы, одан кейін нәрселерді бірінің артына бірін қойып, қайсысының қатарында көп, қай қатарда аз екенін салыстыруы тиіс. Тәрбиеші екі қатардағы нәрселердің санын теңестіру

	түсінік беру. Ендеше ермексаздан тоңазытқышты мүсіндеп көрейік. Ермексазды алақан арасына салып, саусақтарымызбен жұмсартып, төртбұрышты мүсінге келтіріп тоңазытқышты жасаймыз. **(мүсіндеу)** **«Телефон»** **Мақсаты:** телефонның дайын сұлбасын қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды жалғастыру. **(сурет салу)**	шаш кептіргішті мүсіндеу **(мүсіндеу)** **«Ноутбук»** **Мақсаты:** Конструк-торды өзара бір-бірімен мықтап бекіту тәсілдерін қолданып, ноутбук құрастыру. **«Тоқ пеш»** **Мақсаты:** желімдеудің техникасын үйрету: желімді қылқаламға, мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу арқылы дайын пішіндерді жапсыру. **(жапсыру)**	**«Әжемізге демдеп шәй берейік»** Балалар, бізге қонаққа әжеміз келіп қалыпты. Әжемізге дастархан жайып шәй берейік, ал шәй беру үшін бізге алдымен не қажет? Дұрыс айтасыңдар, «тоқ шәйнек». Ендеше дайын бөлшектерден шәйнекті жапсырайық. Шәйнегіміз дайын, әжемізге шәй берейік. **Әже:** Балалар, шәйларын өте дәмді болды. Сендерге үлкен Рахмет! **(жапсыру)**		үшін не істеу керектігін 2 тәсілмен орындауы керек. **(математика негіздері)** **«Қуыршаққа арналған үтік»** **Мақсаты:** Құрастыру дағдыларын дамыту, желімді қағазға дұрыс жағып, бөлшектерді дұрыс орналастыра білуді жалғасытру. 1-топ дайын бөлшектерден үтік жапсыру, 2-топ дайын бөлшектерден үтікті құрастыру. **(құрастыру, жапсыру)**
Серуенге дайынды	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет) **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				

Серуен	Алғашқы қарды бақылау **Мақсаты:** Жерге түскен қарға сипаттама беру, бақылау жүргізуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту)*** **Еңбек**: Күректерді жинау. **Мақсаты:** Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Жұмбақ Қалбалақтап ұшады. Қанаты талып, Жерді барып құшады. (Қар) ***(көркем әдебиет)*** **Жеке жұмыс.** Қыс мезгіліне арналған өлеңде айту: Аппақ, аппақ, жапалақтап, Қар жауады тынбастан... **Қим. ойын**: «Кім баяу?» **Мақсаты:** балаларды баяу және аяқтың үшымен жүруге үйрету. **Шарты:** Балалар тәрбиешімен бірге жүріп келе жатыр. Күтпеген жерден ол:	Терезеден адамдардың қысқы қалың киімдерін бақылау. **Мақсаты:** Адамдардың қысқы қалың киімдерін атай білуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Топтағы гүлдерді қопсытып, су құю. **Мақсаты**: бөлме гүлдерін күте білуге тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз** Далада қар борайды, Ақ мамыққа орайды. Мұз болады, қатады, Жып-жылтыр боп жатады. ***(көркем әдебиет)*** **Жеке жұмыс:** Әмина, Мирас, Н.Айаруға қысқы еңбек түрлерін айтқызу. **Қим. ойын:** «Аңшылар мен қояндар» **Мақсаты:** Балаларды қоян болып секіруге, аңшыдан қорғануға үйрету. **Шарты:** Алаңның бір жағына аңшы, келесі	Қысқы ағаштарды бақылау **Мақсаты:** Қысқы ағаштардың басқа жыл мезгіліндегі ағаштардан айырмашылығын айыра білуге үйрету**.** ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Ойын алаңын қардан тазалауға көмектесу**.** **Мақсаты:** Еңбекке, тазалыққа баулу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз.** Балалар шықты далағы, Ойнап, күліп жүр енді. Шаналармен озады, Аққаланы соғады. ***(көркем әдебиет)*** **Қим. ойын:** «Қу түлкі» **Мақсаты:** балаларды ептілікке, шапшандыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Балалар бір-біріне бір адымдай ара қашықтықта тұрады (шеңбер жасап). Балалар көздерін жұмып тұрады. Тәрбиеші шеңберді айналып жүріп білдіртпей бір баланы түртеді. Сол бала түлкі болады. Балалар көздерін	Күннің қатты аяз соғып, суытуын бақылау **Мақсаты:** күннің суытуын бақылай білуге үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Аула сыпырушын еңбегін бақылау. **Мақсаты:** үлкендердің еңбегін бағалай білуге тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз**. Аяз қысып, Өрнек сызып, терезені торлайды. Қарға омбығып, Бет домбығып, Сырғанап балалар ойнайд ***(көркем әдебиет)*** **Жеке жұмыс.** Жұмбақ жасыру. Тісі жоқ тістеп алады, Қолы жоқ сурет салады. (Аяз) **Қ/қозғалыс ойыны:** «Көлеңке» **Мақсаты:** балалардың қимыл-қозғалыс, ойлау қабілетін дамыту **Ойын шарты:** Көлбең-көлбең көлеңкем, Көлбеңдеген көлеңкем.	Қарғаның тамақтануын бақылау **Мақсаты:** Қарғаның тамақтануын көрсету, қыста тамақты жерге бермей, арнайы жемсауытқа салуға үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Құстарға жем беру. **Мақсаты:** құстарға қамқор бола білуге үйрету. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Жұмбақ Қыс айында, мұз айында Жүгірсе зыр етеді. Бір адамды екеу ара Көтеріп ап кетеді. (Коньки) ***(көркем әдебиет)*** **Жеке жұмыс:** Тақпақтар жаттату. Өкпелетсе анасы, Өкпелетсе ағасы. Айтам дейді «әжеме», Әжесінің баласы. **Қим. ойын:** «Көжектер мен түлкі» **Мақсаты:** балаларды шапшандыққа, ұйымшылдыққа үйрету. **Ойын шарты:** Бір бала түлкі болып сайланады, қалған балалар көжек бет пердесін киіп, дөңгелене

	«Ал, енді көрелік, сендердің іштеріңнен кім өте баяу, аяқтың ұшымен жүре алады. Міне, былай», – дейді. Балалар аяқтарының ұшын көтеріп, мүмкіндігінше жай жүруге тырысады. Олар сол жүріп келе жатқан бағытта жүруді жалғастыра береді. Тәрбиеші білдірмей бір жаққа қарай шегініп: «Ал, енді бәрің маған қарай жүгіріңдер», – дейді. Балалар тәрбиешіге қарай жүгіріп, оны қоршап алады, ал ол балалармен әңгімелеседі, олардың жаттығуды жақсы тырысып орындағандарын айтады. ***(дене қозғалысы)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	жақта қояндарға орын белгіленеді. Әрбір үйде 2-3 қоян болады. Белгі бойынша қояндар үйінен шығып, жайылымда қос аяқтап, секіріп жүреді. Тәрбиеші: «Аңшы» дегенде қояндар үйлеріне жүгіреді. Аңшы бала оларға доп лақтырады. Доп тиген қояндар атылған болып саналады. Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады. ***(дене қозғалысы)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.** .	ашып бір-біріне мұқият қарайды. Қу түлкі сен қайдасың? Үш рет айтқанда қу түлкі ортаға қолын көтеріп мен мындамын деп жүгіріп шығу керек. Барлық балалар жан-жаққа қашады. Қу түлкі ұстап алуы керек. ***(дене қозғалысы)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеттері.**	Аю қалай жүреді, Кім көрсете біледі? Айнұр шығып сен көрсет. Тәрбиеші балаларды кезектеп атап,ортаға шығарып түрлі жануарлардың жүрісін салып көрсетуді сұрайды. ***(дене қозғалысы)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	отырады. **Ойын жүргізуші:** Көжектерім тұршы, беттеріңді жушы Ну орманға барайық,тамақтанып алайық. **Қоян:** Жалмандаған қу түлкі,келіп қапты орманнан. Көжектерім қайда? - деп, еріп келеді соңымнан. Көжектер ән ырғағымен секіріп, қаша жөнеледі, түлкі қуады. ***(дене қозғалысы)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретімен ағытамыз. - Киімдерді рет-ретімен шешіп орнына іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Шалбарымызды шешіптопқа киетін киімдерімізді киеміз. Киімдерді бүктеп қоямыз.***(сөйлеуді дамыту, еңбек әрекеті).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су,				

	Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Тамақты шашпай ішіп үйренеміз»** (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек бас жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотормканы дамыту).** **Ертегі оқу. «Әнші қоян»** **Мақсаты:** Балаларға шын көңілден шаттық көңіл күй сыйлау.Балаларды ертегінің мазмұнын дұрыс түсініп, сұраққа жауап беруге үйрету. Ертегі кейіпкерлерінің іс — әрекетін сезіну және одан әсер алу, қызығушылық әрекетін қабілеттерін ояту.Ертегілер арқылы балаларды адамгершілікке, мейірімділікке және адалдыққа тәрбиелеу. **(көркем әрекет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотормканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Жуынып болғанда, Жүреді қолдарда.*(орамал)* **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Қалтамда жатыр тісі бар, Тістемей-ақ істер ісі бар. /тарақ/ **(сөйлеуді дамыту).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотормканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес іс-әрекеті	**Сюжетті-рөлді ойын: «Шаштараз»** **Мақсаты:** Шаштараз	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға.	**Сюжетті-рөлді ойын:** «Дүкен» ойыншықтар **Мақсаты:** Мамандық-	**Дидактикалық ойын:** «Үйдің терезесін жабайық» **Мақсаты:** Түстеріне	**Сюжетті-рөлді ойын:** «Дүкен. Киімдер бөлімі» **Мақсаты:** Балаларға

(Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	мамандығы жайлы білімдерін кеңейту, Әйелдер залы, ерлер залы. Олардың айырмашылығын білу. Шашатарды қию, сәндеу. **Шарты:** «Анасы қызын шаштаразға апара жатыр» «Әкесі ұлын шаштаразға » «Қуыршақтарға арнап әдемі шаш үлгілерін жасаймыз» «Өзімізге арнап шаш үлгісін жасаймыз» Соны мен қатар балалар шаштаразшының жұмысын бағалайды. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды ұлттық құндылықтардың қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	тар туралы білімдерін кеңейту, ойын барысында сатушы мамандығы жайлы білімдерін тиянақтау. Ойынды ролдерге бөліп ойнауға үйрету. **Керекті құралдар:** сөрелер, сатушы, ойыншықтар, касса, ақша, сатып алушылар. **Шарты:** Сатушы және бала,сөйлейтін ойыншық рөлін ойнау, бала өзі жалғыз дүкенге келеді және оған сөйлейтін ойыншық кездеседі ол оған жалғыз жүруге болмайтының және ата-анасының рұқсатынсыз алуға болмайтынын айтады. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)***	қарай терезелерді ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту. **Шарты:** Қағаздан қиылған, терезесі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Түстерді ажырата отырып, терезелерді жабуды ұсыну. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылық-тарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **Керекті құрал-жабдықтар:** сөрелер, таразы, касса, ақша, киімдер. **Шарты:** Баласына әр түрлі мезгілге арналған киімдер алып беру. Ата-ана рөлін сомдау. Киімді дұрыс тандай білуге баулу. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)***
Балалармен жеке жұмыс	**Ибрагимге тақпақ жаттату.** Келді жаңа жылымыз, Құтты болсын баршаға. Шыршамыз тұр ортада, Тойлайықшы шаттана. **Мақсаты:** сөздерді анық айтқызу, тілін дамыту. ***(сөйлеуді дамыту)***	Фатимамен жыл мезгілдері туралы әңгімелесу. **Мақсаты:**Табиғат құбылыстарын атау. Баланың есте сақтау, ойлау қабілетін, зейінін дамыту. ***(сөйлеуді дамыту)***	«Тез ойла» **Мақсаты:** Балалардың заттарды салыстыру, оң жақ, сол жақ сияқты түсініктерін дамыту. ***(математика негіздері)***	Н.Айарумен қысқы ойындар жайлы әңгімелесу. **Мақсаты:** суретке қарап өз ойын толық жеткізе білуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту)***	Нұрасылға түстерді жаттатқызу. ***(математика негіздері)*** Қысқы киімдерді тауып боя ***(сурет салу)***

Серуенге дайынды	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыт және көркем әдебиет)***				
Серуен	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Ұшақтар» **Шарты:** Балаларды ойын алаңына еркін тұрғызу. Тәрбиеші өзі ұшақ болып ұшып көрсетеді. Тәрбиеші: «Ұшақтар ұшады!» – деген кезде барлық бала ұшақ болып ұшады. «Ұшақтар қонады!» дегенде барлық бала өз орындарына келіп қона бастайды. Тәрбиешінің бастауымен ойын жалғасады. **(дене шынықтыру**)**	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Доп кімде?» **Шарты:** Бір бала жүргізуші болады. Бір бевала ортада көзін жұмып тұрады. Қойған балалар шеңбер жасап, қолдарын артына ұстап, иықтарын тақап тұрады (қолдары ішінен қарағанда көрінбеу керек). Сыртта жүрген бала сездірмей, шеңбердің сыртын айналып жүріп, бір баланың қолына ұстатады да өзі алысқа барып тұрады да « болды» дейді. Ортадағы бала көзін ашып, шеңбердің ішінде тұрып, кімде екенін (көзінің т.б.) біліп айту керек. Тапса допты алады. Таппаса-басын шайқайды. Сол кезде добы бар бала теріс	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Ит пен қоян» **Мақсаты:** Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. **Шарты:** Ойын жазық алаңда ойналады. Бір бала ит болады да, қалғаны қоян болады. Бұдан кейін « ит», «қояндарды» қуып ұстауға тырысады. Өзі ұстаған балалардың барлығын итке айналдарды. Сөйтіп барлық қояндар итке айналғанша ойын жалғаса береді. **(дене шынықтыру**)**	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Күн мен жаңбыр» **Шарты:** Балалар ашық алаңда еркін ойнап жүреді, гүл тереді, көбелек қуады, секіреді, жүгіреді. Тәрбиеші «Жаңбыр жауды!» дегенде балалар пана іздеп, үйшіктерге тығылады. Тәрбиеші «Күн шықты!» дегенде балалар қайта алаңға шығып, ойындарын жалғастырады. **(дене шынықтыру**)**	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Қу түлкі » **Шарты:** Балалар бір-біріне бір адымдай ара қашықтықта тұрады (шеңбер жасап). Балалар көздерін жұмып тұрады. Тәрбиеші шеңберді айналып жүріп білдіртпей бір баланы түртеді. Сол бала түлкі болады. Балалар көздерін ашып бір-біріне мұқият қарайды. Қу түлкі сен қайдасың? Үш рет айтқанда қу түлкі ортаға қолын көтеріп мен мындамын деп жүгіріп шығу керек. Барлық балалар жан-жаққа қашады. Қу түлкі ұстап алуы керек. **(дене шынықтыру**)**

		айналып, допты көрсетеді. Сенде-деген жоғары көтеруі тиіс. **(дене шынықтыру**)**			
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				
	Ата-аналарға арналған кеңес: Ата-аналарға балаларын таңертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	**Ата-аналарға арналған кеңес:** «Спортпен шұғылданудың маңызы» кеңес спорт нұсқаушы.	**Ата-аналарға арналған кеңес:** Үйде баланың өзі киініп, өзі шешінуін қадағалап, талап етіп отыруды түсіндіру.	**Ата-аналарға арналған кеңес:** «Тез тамақтанудың зияны»	**Ата-аналарға арналған кеңес:** «Балаңызбен демалысты қалай өткізесіз?» сұрақ-жауап.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақшасы ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастан бастап
Жоспардың құрылу кезеңі: 06.03- 10.03.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 06.03.2023	Сейсенбі 07.03.2023	Сәрсенбі	Бейсенбі 09.03.2023	Жұма 10.03.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйде және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** - Қайырлы таң! - Көңіл күйін қалай? - Ұйқын қанды ма? **Мақсаты:** Сұрақ қою арқылы баланың тілін дамытып, сұрақтарға толық жауап беруге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойыны:** «Заттарды салыстыру» **Мақсаты:** Балаларды заттар мен шамаларды салыстыра білуге үйрету. Ұғымдардың мағынасын түсіндіріп, бір-бірінен ажыратуға баулу. Ойын-тілін танымдық әрекетін дамытып, баланы өзін қоршаған ортаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **Ойын атрибуттары:** суреттер, ойыншықтар. **Ойынның барысы:** Балалар әр түрлі заттарды салыстырады, суретін салады, айырмашылығын белгілері бойынша	**Үстел үсті ойыны: «Мозайка»** **Мақсаты:** Балаларға әр турлі заттар, геометриялық пішіндер құрастыруды үйрету, түстерімен таныстыру, балалардың ой-қиялын дамыту, еңбек-сүйгіштікке тәрбиелеу. **Ойын атрибуттары:** мозаика ойыншықтары. **Ойынның барысы:** Тәрбиеші мозаика бейнеленген көрнекіліктерді (ойыншықты) көрсетіп, бұл-мозаика деп аталатынын, одан геометриялық пішіндер, заттар құрасытруға		**Үстел үсті ойыны:**«Жоғалған зат» **Ойын барысы:** Үстелдің үстіне бірнеше з қойылады. Бала оларға мұқият қарап алған соң, теріс қарап тұрады. Үстелден бір зат алып тасталынады. Бала қай заттың жоғалып кеткенін табу керек. Заттардың сан ақырындап өсіруге болады *(қоршаған ортамен таныстыру)*	**Үстел үсті ойыны: «Жақсы және жаман деген не?» картотека Мақсаты:** қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелерімен таныстыру, адамдардың іс-әрекеттерін талдауға және оларға баға беруге үйрету. *(қоршаған ортамен таныстыру)*

	айтады. Жуан - жіңішке Жалпақ - жіңішке Биік - аласа Үлкен -кіші Ұзын -қысқа ұғымдарын біліп үйренеді. ***(математика негіздері)***	болатынын айтады. Балаларға өрнектердің түсі үйлесімділігіне көңіл бөліп, заттардың пішініне сәйкес орналастыра білуге бағыт беріледі. ***(математика негіздері)***			
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затсыз орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1.«Құстар» («Торғайлар», «Қаз»). Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды артта ұстау (төмен түсіру). Қолды екі жаққа созып, бұлғау – қанаттарын сермеу, қолды түсіру. Қолдыбаяу түсіру және «шық-шық», «қақ-қаққақ». 2. «Сағат сыртылдайды». Б.қ.: аяқты алшақ қою, қолды белге қою. Алға, төмен иілу, «бом», – деп, түзу тұру (6 рет). 1. «Жоғары созыл».Б.қ.: өкшемен отырып, қолды белге қою. Тізерлеп отырып, созылып, жоғарыға қарау, б.қ.-қа оралу, «отырдық», – деп айту(5-6 рет қайталау). 4. «Құламақ». Б.қ.: Осылайшаалға, артқа шайқалу (бір жақтан екінші жаққа). 3-4 рет шайқалғаннан кейін тоқтау, демалу (4-5 рет қайталау). 5. «Қоян». Б.қ.: аяқты сәл ашып, қолдың шынтақтан бүгіп тұру. 10-15 рет секіру және бір орында тұрып жүру. Жеңіл секіру (3-4 рет қайталау). 6. «Шар». Б.қ.: осылайша шар үрлеу және оны жоғары ұшыруды салу. (4-6 рет қайталау.) **(Дене шынықтыру**)**			
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолдысүртужәнеорамалдыорнынаілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. ***(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*** **Тамақтану** (өз орнын білу дұрыс отыру, ас ішу	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. ***(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*** **Тамақтану** (өз орнын білу дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау,		**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. ***(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*** **Тамақтану** (өз орнын білу дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғ ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. ***(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенд сөйлемеу, тамақтанып

	құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кей алғыс айту)		тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кей алғыс айту)	болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдасты-рылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
	"Қуыршақты серуенге даярлайық" дидактикалық ойыны. Мақсаты: балалардың киім-кешек және киіну тәртібі туралы білімдерін бекіту және нақтылау. Сөздік қорларын байыту және толықтыру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Ермексаз вазасы»** Бала әр түрлі реңктердегі ермексаздың 2-3 кішкене бөлігін біріктіріп, мәрмәрге ұқсайтын дақтарды алу үшін жақсы есте сақтау. Алынған массадан вазаны мүсіндейді. **(Мүсіндеу)**	**8наурыз – Халықаралық әйелдер мерекесі** **Мақсаты:** балаларға ойын, суреттер арқылы мереке, мерекенің маңыздылығы, қалай тойлауын, кімдер тойлайтының айтып жеткізіп, түсіндіру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Бөлінген суреттер»** **Мақсаты:** талдау мен синтездің әрекеттерін үйрету, бүтіннің бөліктерін бөліп алып, бөліктерден бүтінді құра білу, алынған кескінді дұрыс атауға үйрету, пішін, пропорция, деталь сезімін дамыту. **Материалдар:** кесілген сурет. **Ойын барысы:** кесілген карталар үстелге қойылады. Олардан бүкіл		**Дидактикалық ойын «Пішіндер»** Мақсаты: Балаларға берілген сиппаттамадағы пішінді топтын ішінде тауып алу. Балаларға пішіндердің түсін, атауын атап үйрету. **(математика негіздері)** **Дидактикалық ойын: "Жылы-суық"** **Мақсаты:** түстер мен реңктерді қабылдауды дамыту, түсі бойынша таңдау мүмкіндігі. Материалдар: 2 Парақ, ортасында шеңбер. Ойын барысы: екі парақ, бірінің ортасында қызыл шеңбер (жылы), екіншісінің ортасында көк шеңбер (суық). Балаларға парақтардағы шеңбердің түсіне сәйкес келетін карталарды – суреттерді орналастыру ұсынылады. **(Жапсыру)**	**Дидактикалық ойын «Көктемгі гүлдер»** Мақсаты: Себеттегі гүлдердің ішінен көктемде гүлдейтін гүлдерді шығарып алып, сол гүлді сипаттайды. Гүлдерді құрастырып үйрету. **(құрастыру)** **Дидактикалық ойын: "Теңіз түбі"** **Мақсаты:** қоршаған әлемнің алуан түрлілігіне назар аударуға деген ұмтылысты дамыту. Материал: теңіз түбі, теңіз тұрғындары. Ойын барысы: балаларға теңіз алаңы көрсетіледі және теңіз тұрғындары олармен "Жасырынбақ" ойнағысы келетінін айту керек. Оларды табу үшін жұмбақтарды табу керек. Кім шешетін болса, теңіз түбіне теңіз өмірін іліп жапсырады**. (Жапсыру)**

		суретті жинау керек. **(Құрастыру)**			
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: . Спорттық жаттығулар:** Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңға және солға бұрылып тебу; Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру** Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын	**Қазақ тілі** **Мақсаты:** Сөз тіркестерін түсіне білуге және құрастыра білуге үйретуді жалғастыру. Байланыстырып сөйлеуді дамыту (аналар мерекесі) Зат есімдерді көпше түрде қолдануды үйрету. Байланыстырып сөйлеу: Қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету (Бұл кім? Бұл - ана. **Сөздік минимум** ана- аналар, әже-әжелер, Бұл кім? Бұл - ана, **«Анаңа сыйлық таңда» дидактикалық ойыны**		**Музыка** **Мақсаты: Музыка тыңдау.** Музыкалық шығарманы иллюстрациялармен салыстыра білуді қалыптастыру.Балалар аспаптарының, музыкалық ойыншықтардың дыбысталуын ажыратуға үйрету; оларды атай білу. **Ән айту.** Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Қазақ халқының би өнерімен таныстыру.	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Спорттық жаттығулар:** Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңға және солға бұрылып тебу; Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру** Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап

	қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмытылсын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өзбетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.			Музыкалық сүйемелдеумен қазақ би қимылдарының қарапайым элементтерін орындау, ойындарда таныс би қимылдарын қайталау.	жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмытылсын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өзбетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.

	Дидактикалық ойын: "Әрекетті бағала" Мақсаты: сюжеттік суреттердің көмегімен балалардың жақсы және жаман істер туралы идеяларын дамыту; іс-әрекеттерді сипаттау және бағалау; сезімталдыққа, қайырымдылыққа тәрбиелеу. Материал: сюжеттік суреттер. Ойын барысы: Балалар жұппен жұмыс істейді. Тәрбиеші әр жұпқа сюжеттік суретті ұсынады. Балалар суретті қарап, не көретінін сипаттап, әрекетті бағалауы керек. Мысалы: екі бала кезекпен: "бала қыздан доп алды, қыз жылайды. Бала жаман жасады, бұлай жасауға болмайды". **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Бұл не екенін тап?»** **Мақсаты:** артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу	**Дидактикалық ойын: "Мейірімділік гүлі".** **Мақсаты:** балаларды мақтау, сыпайы сөздер айтуға үйретуді жалғастыру; баланың сөйлеуін, есте сақтау қабілетін, қиялын дамыту; ізгі ниетке тәрбиелеу. Материал: ойыншық Мыстан кемпір, ваза, гүлдер. Ойын барысы Тәрбиеші балаларға Мыстан кемпірге жылы сөздер айтып гүл сыйлауды ұсынады. Балалар бір-бірден гүл алады, Мыстан кемпірге жақындайды, оған гүл сыйлайды және мақтау немесе сыпайы сөздер айтады, гүлді вазаға салады. Мысалы: "әже, мейірімді бол! Немесе: "әже, мен сені жақсы көремін!". **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Үшбұрышты тауып, қорша» ойыны** Педагог фланелеграфтағы геометриялық пішіндерге назар аударады: шаршы,		**«Ит және оның күшіктері»** **Мақсаты:** Сурет мазмұнына қарай әңгіме құрастыру, бала бойында сөйлеу және тыңдай білу, сұраққа жауап беру қабілеттерін дамыту. Дауысты дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық Адамға серік, Күзетке берік. (Ит) Дұрыс айтасыңдар, расында адамға серік, үйді күзететін ол ит екен. Демонстрациялық құрал: Ит және оның күшік суреттері. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын : «Кім жылдам?»** **Мақсаты:** Иттің дене мүшесімен таныс болу және оны сипаттай білуге үйрету. Шарты: қалтадағы конверт қиындыларды жылдам біріктіру арқылы ит бейнесін шығару және оған сипаттама беру. **(қоршаған ортамен таныстыру, құрастыру)**	**«Үй жануары - сиыр» әңгіме** **Мақсаты:** Әңгіме бойынша сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру, қыстап қалған құстарға қамқорлық жасауға, оларды баптап күте білуге тәрбиелеу. Балалармен кейіпкерлердің әрекеттері мен олардың әрекеттерінің салдарын талқылау. Үй жануарлары - қолға үйретілген жануарлардың түрлері. Сондықтан кейде бұларды қолға үйретілген жануарлар деп атайды. Олар: сиыр, түйе, жылқы, қой-ешкі, мысық, ит. **Ойын: «Төлін тап»** Шарты: Балалар үй жануарларының төлдерін тауып атын атайды. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Көпше түрін ата»** **Мақсаты: «Көп», «біреу» ұғымдарымен таныстыру** Шарты: Тақтаға 1 түйе,1 сиыр,1 қой,1 жылқының суреттері ілінеді. Осы суреттердің жанына әрқайсысы 2-3 түйе, сиыр, қой және жылқының суреттері ілінеді. Балалар

	сөйлеу **Материал:** малтатастар мен жануарлардың сызбалары **Ойын барысы:** тәрбиеші балаларға жұмбақты табуды ұсынады. Балалар жұмбақты шешіп, қарастырылып отырған жануардың бөліктерін іздейді және оны жинайды. Тәтті көрсе бас салар, Қалқиып қос құлағы, Айнымайды баладан. (аю) Елеңдеп қорқып тұрады. (Қоян) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Доппен ойнау» қимыл ойыны** Мақсаты: «Жоғары-төменде», «астында-үстінде», «сол жақта-оң жақта» ұғымдарын түсіндіру, сөздік қорларын молайту. Көрнекілік: доп. Мазмұны: 1-вариант. Балалар екі командаға бөлінеді. Жіп керіліп, оның екі ұшынан ұстап тұруға болады. «Доп төменде» деген бұйрық берілісімен екі	үшбұрыш. Балаға үшбұрышты көрсетуін ұсынады. Сосын педагог фланелеграфта үшбұрышты жоғары, ал шеңберді және шаршыны төменірек іліп қояды. Сұрақ қояды: Қандай геометриялық пішін жоғарыда, қандай пішін төменірек ілулі тұр? Тапсырма береді: Жұмыс дәптеріндегі үшбұрышты тауып, оны көк түспен қоршап сызуларын ұсынады. **(математика негіздері)** **Дидактикалық ойын: "Құрт"** **Мақсаты:** балаларды жылы немесе суық түстер схемасын анықтауға, түстерді ашық түстерден қараңғыға дейін және керісінше орналастыра білуге үйрету. Материал: жылы және суық түстердің түрлі-түсті шеңберлері, құрт басының бейнесі. Ойын барысы: балаларға ұсынылған шеңберлерден суық түсті (жылы) құртты немесе жеңіл тұмсығы мен қара құйрығы бар құртты (қара тұмсық пен		**Сергіту сәті** Терезені ашайық , Таза ауа кірсін деп . Жаттығуды жасайық , Денем мықты болсын деп. **(Дене шынықтыру**)** **«Иттер аулада серуендейді»** **Мақсаты:** итті қозғалыста бейнелеу қабілетін бекіту. мүсіндеу және егжей-тегжейлі әрекетті игеруді жалғастыру; қозғалыста иттің көркем бейнесін жасау; композиция сезімін дамыту; Енді біз аулада серуендеп жүрген иттің суретін саламыз. -Сүйікті тұқымның итін қозғалыста бейнелеуге тырысыңдар-жүгіреді, жүреді, көбелекті қуады. - Балалар, қылқалам мен бояуларды қолдану ережелері туралы ойланыңдар. Біз қандай щеткаларды пайдаланамыз? Сурет әдемі, ұқыпты болуы үшін қалай сурет салу керек?	(сиыр-сиырлар, қой-қойлар) т.б.айтады. **(математика негіздері)** **Сергіту сәті** Топ-топ етіп басайық, Ауылға біз барайық. Қозыларды санайық, Бір, екі, үш деп, Санын біліп алайық. Төрт, бес, алты деп, Алақанды соғайық. **(Дене шынықтыру)** **«Ала сиыр»** **Мақсаты:** Үй жануарларына сиыр салуды үйрену. Сурет салу кезінде щетканы дұрыс ұстауға, сиырдың сыртқы түрінің ерекшеліктерін суретте көрсетуге үйрету. Тәрбиеші үлгіні көрсетеді, балалар оны қарастырады, бүкіл кескінді бөлікке бөледі, геометриялық пішінді анықтайды. Тәрбиеші көрсетілімге ауызша нұсқаулықпен сурет салады және түсініктеме береді. **(сурет салу)**

	бала /әр командадан/ бірден допты жіптің астынан алып өтеді де, «доп жоғарыда» деген бұйрық берілісімен жіптің үстінен лақтырады. Әрі қарай ойынды ойыншылардың келесісі жалғастырады. Ешқандай қате жібермеген команда ұтып шығады. 2-вариант: Балалар сапқа тұрады. Доп бірінші баланың қолында «доп оң жақта» деген бұйрық айтылғанда доп оң жаққа беріледі. «Тоқта» деген бұйрық бойынша допты сапта тұрған балалардың біреуі ұстап қалады. «Доп сол жақта» деген бұйрық бойынша доп сол жаққа беріледі. Тапсырманы дәл әрі тез орындаған балалар жеңімпаздар атанады. **(математика негіздері)** **Дидактикалық ойын: «Қоян»** Мақсаты: Ойын қиялды дамыту. Барысы: Балалар тірі заттардың эскиздік бейнесін үйренеді. Әр түрлі көлемдегі және	жеңіл құйрық) құрастыру ұсынылады **(сурет салу)**		Дербес іс-әрекет кезінде жеке жұмыс жүргізіледі, композициялық шешім түзетіледі, негізгі құрылымдық компоненттер мен ұсақ бөлшектер туралы ескерту жасалады. **(сурет салу, мүсіндеу)**	

	ұзартылған картоннан кесілген сопақшалар қажет. Ойыншыларға артқы аяқтарында тұрған қоянның қол жетімді бөліктерінен құрауды ұсыну. Балаларға басқа жануарларды орналастыруға тырысу. **(құрастыру)**				
Серуенге дайынды	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотириканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет-коммуникативтік қызмет, өз-өзіне қызмет көрсету) **«Ретімен шешініп, киім ауыстырып кию»** Алдымен аяқ киімді шешіп сөреге қоямыз. Күртешемізді шешіп ілеміз, бас киімді орнына қоямыз. Шалбар мен жемпірімізді шешіп, топқа киетін жеңіл киімдерімізді киеміз. ***(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***				
Серуен	**Көктем мезгіліне бақылау.** Мақсаты: көктем туралы ойларын бекіту, табиғаттағы өзгерістерге назар аудару. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (құстарға жем беру). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: табиғат объектілеріне	**Табиғат өзгерістерін бақылау.** Мақсаты: балалардың жыл мезгілі туралы білімдерін бекіту, бақылау дағдыларын дамыту. **қоршаған ортамен таныстыру)** **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ағаш қоқыстарын жинау) **(еңбек дағдылары)** Мақсаты: еңбекке баулу.		**Пошташының жұмысын бақылау.** Мақсаты: пошташының жұмысын бақылауды жалғастыру; сөздік қорын байыту; еңбек адамдарына деген құрмет сезімін тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (учаскедегі қоқыстарды жинау.) **(еңбек**	**Көгершіндерді бақылау.** Мақсаты: құстардың пайда болуы, олардың әдеттері мен тіршілік ету ортасы туралы білімдерін кеңейту; құстардың тіршілігі туралы нақты түсініктерді қалыптастыру. **қоршаған ортамен таныстыру)** **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ауланы қоқыс қалдықтарынан ұжыммен бірге тазарту.) **(еңбек**

	көмектесуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Ағын арқылы", "Таяқша".** Мақсаты: педагогтің нұсқауы бойынша тез әрекет етуге, достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу, балаларды ойын жағдайына сәйкес қимылдауға; жылдамдық пен ептілікті дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Жылан".** Мақсаты: заттарды құлатпай, олардың арасында «жылан» сияқты жүруді жалғастыру; зейін мен бақылауды дамыту. **(дене шынықтыру)**	**Қимыл-қозғалыс ойындары: "Ең епті!", "Ең жылдам!" (дене шынықтыру)** Мақсаты: ептілікті, жүгіру жылдамдығын дамыту; топтың орындау дағдыларын дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Басқаға бер".** Мақсаты: допты лақтыру және қағып алу - ептілікті дамыту, күш тастау, салауатты өмір салтын қалыптастыру. **(дене шынықтыру)**		**дағдылары)** Мақсаты: қызығушылықтарын бағындырып, бірлесіп жұмыс жасау қабілетін дамыту, жауапкершілік сезіміне тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Күн қояндары", "Қаздар". (дене шынықтыру)** Мақсаты: қимылдарды үйлестіруді дамыту; жалпыға ортақ іс-әрекеттерді жасай білуге жаттықтыру. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.**	**дағдылары)** Мақсаты: тазалық пен тәртіпке дағдыландыру. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Көгершінді қуып жет", "Жапалақ"** Мақсаты: ептілікті, жылдамдықты жақсарту (артқа қарамай, белгі бойынша жүгіру); жылдамдықты үдету кезінде белгі бойынша қозғалуды, жиі қадамдар жасауды, қолдың жігерлі қимылдарын үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.** Мақсаты: оңға, солға, айналаға бұрылыстармен секіру жаттығуларын жасау**. (дене шынықтыру)**.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз.				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз» (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				

Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту).** Ертегі оқып беру. **«Не дәмді?»** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.** «Бесік жыры» **Ж.Байырбекова (Музыка)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру**).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Тазалықтың досы- Су дегенің осы. Сабындаған кезінде, Ашытады көзіңді.. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**

Балалардың дербес іс-әрекеті (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Балабақшада»** **Мақсаты:** тәртіптік дағдыларын бекіту, сөздіктегі сөздерді қолдан **Шарты:** Балалар бірі медбике,бірі кір жуушы, аспаз, тәрбиеші болып бөлініп күнделікті балабақша өмірін сомдайды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Ғажайып бояу»** эксперименттік қызметі **Мақсаты:**жаңа түстерді енгізу арқылы түс туралы түсініктерді кеңейту **(математика негіздері)**	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды ұлттық құндылықтардың қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **ИЗО бойынша дидактикалық ойын: «Құрт»** Әр түрлі реңктердегі кружкаларды жасау. Балаларға арналған тапсырмалар-әртүрлі вариациялардағы шеңберлерден құрттарды құрастыру: * қараңғыдан ашық түске дейін; * суықтан жылыға дейін. **(Математика негіздері)**		**Дидактикалық ойын:** «Дәл осындай пішінді та **Мақсаты:** геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту, пішіндерді атауға, ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру. **Шарты:** Балалардың алдарына әр түрлі геометриялық пішіндер таратылады. Түстеріне қарап қандай геометриялық пішіндерден құралған екенін айту. **(математика негіздері)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дәрігер» (педиатр)** **Мақсаты:** Балалардың дәрігер мамандығы жайлы білімдерін кеңейту, балалар дәрігері (педиатр), жедел жәрдем дәрігері, окулист, тіс дәрігері т.б түрлерімен таныстыру. Топта ойынды ұйымдастыру барысында достық қарым-қатынасты нығайту. **Шарты:** дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек. Бір бала ауру адам болады, екі бала ата-анасы болады, медбике укол салады, анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап, өздерін ата-ана рөлінде сезініп,мейірімділікке баулу. **(қоршаған ортамн таныстыру)**
Балалармен жеке жұмыс	Амир мен Фатимаға және кейбір дауыссыз дыбыстарды анық айтуға, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекітуге жаңылтпаштар айту арқылы үйрету.	«Менің отбасыммен бірге атап өтетін мереке» әңгіме. **Мақсаты:** балалар өз отбасындағы атап өтетін мереке туралы қысқаша әңгіме құрай білу. **(Сөйлеуді дамыту жән**		Амирге шаңғы суретін салғызу, қарындашты дұрыс ұстауға үйрету, екі жолды сызық сала білуге үйрету. ***(сурет салу)*** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші	«Жабайы жануарлар» туралы Сабинамен әңгімелесу, орманда жабайы жануарлар мекендейтіні туралы түсінік беру**.** Суретке қарап әңгіме құрауға үйрету.

	Көктемде шөп өнер жер Мал келер, мал ерер жер. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**көркем әдебиет)** Елназарға туылған күнге арналған тәтті тоқаштарды мүсіндеуге үйрету.		топтарда жұмыс істейді.	**(қоршаған ортамен таныстыру)**
Серуенге дайынды	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынған қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** **Аз қимылды ойын:** «Аяғымызбен жер тебеміз» **Мақсаты:** мұқият тыңдап, өлең сөздерін анық айтуға тәрбиелеу. **Шарты:** Ойнаушылар қимылдаған кезде, көршісіне тимейтіндей қашықтықта дөңгеленіп тұрады. Тәрбиеші балалармен бірге өлең шумақтарын жәй айтып тұрады. Балаларға өлеңде айтылған қимылдарды істеуге мүмкіндік береді. Аяқпенен тарсылдатып билейміз, Қолды соғып, басымызды иеміз. Қолымызды түсіреміз, Қолымызды ұсынамыз.	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** **Аз қимылды ойын:** «Қаздар» **Мақсаты:** Балалардың музыкалық есту қабілетін дамыту және қаздардың тіршілігімен таныстыру. **Керекті құралдар:** (сырнай немесе сылдырма **Шарты:** Қысқаша әңгіме, қаз өте сақ құс, ол балапан шығарған кезде, ата қаз балапандардың соңында жүреді. Егер қауіп төнсе, ана қаз екеуі екеулеп балапандарын қорғайды. Қаздар көк шалғында шөп жейді. Барлық балаларға сырнай үлестіріліп, ішінен ата қаз белгіленеді. Балалар		**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** **Аз қимылды ойын:** «Тым-тырақай» **Мақсаты:** балаларды санамақ айтуға үйрету. **Шарты:** Ойнаушы балалар шеңберге тұрады да, бір баланы санамақ айтып, ортаға шығарады. Балалар тәрбиешінің белгісімен: Ал, кәнеки балалар, Бір, екі, үш-деп санаңдар Бір, екі, үш— Ал тараңдар-деп Жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң тәрбиеші бір, екі, үш деп санағанша балалар тез шеңбер құрып тұрады.	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** **Аз қимылды ойын:** «Тышқан аулау» **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдылыққа, ептілікке, командаға бөлініп ойнауға үйрету. **Шарты:** Ойыншылар 2 командаға бөлінеді. Аз топ қол ұстасып шеңбер жасайды. Олар тышқан ұстаушылар. Қалғандары тышқандар, олар шеңберді айналып жүреді. Тәрбиеші « қақпаны аш » дегенде шеңбердегі балалар қолдарын босатып жоғарға көтеріп тұрады. Тышқандар өтіп жүреді. Тәрбиеші қол шапалақтағанда, шеңбердегілер қолдарын түсіріп, шеңбер ұстай қою керек. Ішінде қалғандары

	Осы сөздермен балалар біріне-бірі қол беріп, дөңгеленіп тұрады. Одан кейін былай деп жалғастырады: Ал, шығайық сайланып, Жүгірейік айналып. Аз уақыт өткеннен кейін тәрбиеші: « Тоқта»-дейді. Бәрі тоқтайды. Одан кейін ойын қайталанады. **(дене шынықтыру**)**	шалғында жайылып жүрген қаздарды бейнелеп, баяу сырнай тартады. Тәрбиеші белгісімен қауіп төнгенде, ата қаз сырнайды қатты 2-3 рет тартып белгі береді. Осы кезде балалар қанат қағып жүгіріп барып, ана қаздың жанына жиналады. Ойын қайталанып, ата қаз сайланады. **(дене шынықтыру**)**		Ойын қайта басталады. **(дене шынықтыру**)**	ұстаған тышқан алады. Олар жиналып шеңбер жасауға дайындалады, олар қақпан жасап тышқан ұстаушы болады. Ойын жалғаса береді. **(дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Ата-аналарға кеңес **«Ұйқының жетіспеушілігі неге әкеледі?»**				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақшасы ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастан бастап
Жоспардың құрылу кезеңі: 13.03-10.03.2023 жыл II апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 13.03.2023	Сейсенбі 14.03.2023	Сәрсенбі 15.03.2023	Бейсенбі 16.03.2023	Жұма 17.03.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **Таңертеңгі әңгіме «Денсаулықты қалай сақтау керек?»** Дәрі-дәрмектер мен аурулар, аурулардың алдын-алу, дәрумендердің пайдасы туралы қарапайым ақпарат беру**.**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойыны: «Жоғалған зат»** **Мақсаты**: балалардың есте сақтауының дамуына жағдай жасау. **Ойын барысы:** Үстелдің үстіне бірнеше зат қойылады. Бала оларға мұқият қарап алған соң, теріс қарап тұрады. Үстелден бір зат алып тасталынады. Бала қай заттың жоғалып кеткенін табу керек. Заттардың санын ақырындап өсіруге болады. ***(қоршаған ортамен таныстыру)***	**Үстел үсті ойыны: «Қайтала» сіріңке шиімен ұйымдастырылады** **Мақсаты**: балалардың ойлау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** Бұл ойынды балалар жұптарымен ойнайды. Әр балаға сіріңкенің 6 шиінен беріледі. Екеуінің біреуі сол шилерден қандай да бір затты құрайды. Екіншісі бірнеше секунд көлемінде қарап алады да, оны қайтадан жасауға тырысады. Содан кейін балалар орнын ауыстырады, екіншісі көрсетеді, біріншісі қайталайды.	**Үстел үсті ойыны: «Сөздер тізбегі»** **Мақсаты**: балалардың есте сақтауының дамуына жағдай жасау. **Ойын барысы:** Балалар шеңберге отырғызылады. Бірінші бала кез-келген бір заттың атын атайды. **Мысалы:** «ірімшік». Екіншісі алдыңғы айтылған сөзді атайды да, өзі бір сөз қосып айтады. Осылайша жалғаса береді. Әрбір келесі ойыншы алдында айтылған барлық сөзді ретімен атап шығады да, өзінің сөзін қосып отырады. Кім шатасады, сол ойыншы ойыннан шығады. Ал ең соңында қалған оқушы жеңімпаз	**Үстел үсті ойыны: «Есте сақта және тап»** **Мақсаты**: балалардың есте сақтау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** 3-4 карточкада берілген суреттерді есте сақтап, оларды атау қажет. Содан соң балалар сол бейнелерді 10-12 дана ұқсас суреттердің арасынан табу керек. Бұл жаттығуды андар бейнеленген суреттер және ойыншықтар бейнеленген суреттерді қолдануға болады. Ол үшін арнайы андар мен ойыншықтар бейнеленген суреттер кассасын пайдалануға	**Үстел үсті ойыны: «Шатаспай есте сақта»** **Мақсаты:** балалардың есте сақтау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** Әр баланың алдына әртүрлі заттар бейнеленген 10-15 карточка қойылады (алма, троллейбус, шәйнек, ұшақ, қалам, машина, ат, әтеш т.б.) Психолог: «Қазір мен сендерге бірнеше сөздерді атаймын. Алдыңдағы суреттерге қарап, мен айтқан сөзді есте сақтауға көмектесетін бір затты таңдап ал да, оны бөлек жерге қой», — деп нұсқау береді.

	"Қарбыз тілімі" **Мақсаты:** ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып, көкөніс тағамдарын мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. **Барысы:** қызыл картон негізінің шеттерінде қарбыздың сыртқы бөлігін мүсіндеу қабілетін дамыту; саусақтардың арасында домалату жаттығулары. **(мүсіндеу)**	***(математика негіздері)*** **Дидактикалық ойын: "Пейзажды жина"** **Мақсаты:** ұжымдық шығармалар жасау қабілетін қалыптастыруды жалғастыру. Материал: басып шығарылған маусымдық суреттер жинағы (күз, қыс, көктем, жаз, маусымдық заттар. Ойын барысы: балаларға маусымдық суретті таңдап, оған жылдың осы уақытына сәйкес келетін заттарды таңдау ұсынылады. **(Жапсыру)**	атанады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Қуыршаққа арналған қарындаштар»** **Мақсаты:** алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы кесектерді жаю, элементтерді қарапайым заттарға (ыдыстар, ойыншықтарды мүсіндеу) біріктіру білігін жетілдіру. Материал: түрлі-түсті қарындаштардан бос қораптар, ермексаз. **Шарты:** Бірнеше қарындаштар мен соған сәйкес суреттер ұсынылады. Суреттердің түсіне сәйкес қарындашты таңдайды. Тәрбиеші балаларға осы қарындаштар арқылы қуыршақтарға көмектесуді ұсынады. Балалар бос қораптарды алып, жұмыс үстелдерінде орын алады. Ермексазды алақанның арасына тікелей қимылмен айналдырады. Тәрбиеші балаларға мүсінделген бағанның ұштарының бірі қарындаштың жылтыратылған жағына	болады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Ұлу»** **Мақсаты:** алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы кесектерді жаю, элементтерді қарапайым заттарға біріктіру білігін жетілдіру. Ұлуды мүсіндеуге үйрету: саздың бір бөлігі бағанға оралып, басы мен мүйіздері тартылады. Материал: саз, аралардың силуэттері және гүлдердің суреттері. **Барысы** Балаларға теңіз жануарларының суреттері ұсынылады, оларды түсіне қарап аквариумға орналастыру ұсынылады. Алайда оның ішінде қандай жануар жетіспейтінін сұрайды және саз балшықтан мүсіндеуді ұсынады. Тәрбиеші балаларға: "Гүлдерге қатты қуанған аралар енді саздың	Бірінші сөз оқылады. Бала алдындағы суреттен таңдаған соң, екінші сөз және ары қарай осылайша оқылады. Бала психолог айтқан сөзді қайталап, өз заттарының ішінен байланыстыратын суретті алып, есінде сақтауы қажет. Мысалы: өрт, зауыт сиыр, орындық, әке, отыру, мейірімділік т.б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

			пішін беру үшін саусақтарымен сәл қысылғанын көрсетеді. Белгілі түстердің аттарын бекіту үшін тәрбиеші ойыншықтардың атынан біреуден қарындаштың қандай түсті мүсін жасағанын сұрайды. Қиындық туындағанжағдайда қарындаштың түсін тәрбиеші атайды. **(Мүсіндеу)**	кесектерін көргенде алаңдаушылық таныта бастады. Олардың кейбіреулері тіпті кесекке ұшып қонып, бір нәрсені тыңдайды. Тәрбиеші сазды алып, оны құлағына апарады және тыңдайды). Менің ойымша, кесектен әрең естілетін дыбыс шығады. Балалар, бұл не деп ойлайсыңдар?» Балалар ұлуды қарастырады, тәрбиеші олардың назарын құрылымға аударады: кішкентай бас, күлкілі мүйіздер. Тәрбиеші саздың бір бөлігін алады, сол жерден шыққан дыбыстарды тыңдайды, содан кейін сазды айналмалы қозғалыстармен бағанға айналдырады. Бір ұшы бүктеліп, екіншісі тегістеледі. Оған бастың пішіні беріледі, мүйіздер салынады. Тапсырма аяқталғаннан кейін тәрбиеші балаларға әр Ұлуға лақап ат беріп, ойнауды ұсына алады. **(Мүсіндеу)**	**Дидактикалық ойын: «Жылан»** **Мақсаты:** ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу **тәсілдерін үйрету,** балалардың ұсақ моторикасын дамыту. **Міндеттері:** Мүсіндеу әдістерін жетілдіру: ермексазды алақандар арасында айналдыру; Қысу, тарту техникасын қолдануға машықтану; Бөлшектерді бір-біріне мықтап басып, оларды біріктіру және тігістерді тегістеу қабілетін бекіту. Балаларды пластилиннің қасиеттерімен таныстыруды жалғастыру (жұмсақ, икемді, кез-келген формада болуы мүмкін). Стекпен жұмыс істеу қабілетін бекіту. Ашық түсті ермексаздан ұзын және жұқа денесін, құйрықты, басын тегістеуді ұсыну. Жыланның қалай ысқырғанын еске түсіру:"Ш-ш-ш". Стек көмегімен кескіннің беткі ерекшеліктерін беру.

					(Мүсіндеу)
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Затсыз орындалатын** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Бір алақан, екі алақан». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыартта ұстау. Бір қолды алға созып, алақанын жоғары қарату, б.қ.-қа оралу.Осылайшаекінші қолмен орындау. Осылайшакезек-кезек орындау. (4 рет қайталау) 2. «Алақанды өкшеге қою». Б.қ.: отырып, қолды артқа тіреу. Алға иілу, алақанды өкшенің жанындағы еденге қою, қолға қарау, б.қ.-қа оралу.Еркін тыныс алу. (5 рет қайталау.) 3. «Жүреміз». Б.қ.: аяқты бүгіп, қолдыартқа тіреу. Аяқты сәл көтеріп, қайтадан түсіру – «жүреміз». 4-6 рет орындағаннан кейін аяқты түзу қойып, демалу: «келдік». Басты төмен түсірмеу. (5 рет қайталау.) 4. «Доп». Б.қ.: аяқты алшақ қойып,қолды төмен түсіру. 2-3 секіру үшін серпілу, 8-10 рет секіру және 8-10 рет адымдау. Жеңіл секіру. (4 рет қайталау) **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы с алдынд қолдарын жуу, қолды сүр және орамалды орнына іл **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(***Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет,**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет,**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,

	кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**қоршаған ортамен таныстыру)**	кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**қоршаған ортамен таныстыру)**	тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «Менің отбасым» Бас бармақ – ата Сұқ саусақ – әже Ортан терек – әке Шылдыр шүмек – ана Кішкене бөбек – мен **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **"Гараж"** **Мақсаты:** өздерінің құрастырған бұйымдарын біріктіре отырып, дайын болған құрылыспен бірге ойнату. Балаларға математикалық есептеу таяқшаларын таратады. Балалар "гараж" салады. **(Құрастыру)**	**Саусақ жаттығуы: «Достық» жаттығуы** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес… (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес.. Енді санауды аяқтадық (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) математика негіздері)** **«Жүк көлігі»** Мақсаты: өздерінің құрастырған бұйымдарын	**Саусақ жаттығуы: «Саусақтардың амандасуы»** Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап амандасады - Сәлеметсің бе, Балаң үйрек! - Сәлем, Ортан терек! - Амансың ба, Шылдыр шүмек! - Қалың қалай, Кішкене бөбе (Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **"Трактордың затын тап" дидактикалық ойыны** **Мақсаты:** өздерінің құрастырған бұйымдарын біріктіре отырып, дайын болған құрылыспен бірге ойнату. Тәрбиеші балаларға трактор	**Саусақ жаттығуы: «Гүл»** Балалар қолдарын көтеріп, саусақтарын біріктіріп, жабылып тұрған гүлдердің бүршіктерін келтіреді. Жайлап саусақтарын ашып, алақандарын жайып «гүлдің ашылғанын» көрсету. Төмендегі тақпақты қайталау. Міне, гүлдің бүршіктері, Ашылады әдемі. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Қоян»** **Мақсаты:** Ойын қиялды дамыту. Барысы: Балалар тірі заттардың эскиздік бейнесін үйренеді. Әр түрлі көлемдегі және	**Саусақ жаттығуы: «Көмекшілерге алғыс білдіру»** - Рахмет саған, көздерім, сендер бәрін көресіңдер. (көзерін қолмен басу) - Рахмет саған, құлақтарым, сендер бәрін естисіңдер. (құлақтарын ұстау) - Рахмет саған, қолдарым, сендер бәрін істейсіңдер. (шапалақтау) - Рахмет саған, аяқтарым, енді, сендер топылдатып жүресіңдер. (топылдату) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **"Кірпі орманда жүреді"** Мақсаты: балаларды құрылыс үшін қағазды

		біріктіре отырып, дайын болған құрылыспен бірге ойнату. балаларға санына байланысты әртүрлі геометриялық фигураларды таратылады. Балалар геометриялық фигуралардан жүк көлігін жинайды. **(Құрастыру)**	үлгісінің бірнеше бөлшектерін береді, тракторды құрастырады, бөлшектерді мұқият қарастырады. **(Құрастыру)**	ұзартылған картоннан кесілген сопақшалар қажет. Ойыншыларға артқы аяқтарында тұрған қоянның қол жетімді бөліктерінен құрауды ұсыну. Балаларға басқа жануарларды орналастыруға тырысу. **(Құрастыру)**	бүктеу қасиетімен таныстыру; екі шетін ұстап, дөңгелек пішінді қағазды екі тең жарты шеңберге бүктеуге үйрету. **(Құрастыру)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Спорттық жаттығулар:** Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңға және солға бұрылып тебу; Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру** Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау	**Қазақ тілі** **Мақсаты:** Сөз тіркестерін түсіне білуге және құрастыра білуге үйретуді жалғастыру. Байланыстырып сөйлеуді дамыту (аналар мерекесі) Зат есімдерді көпше түрде қолдануды үйрету. Байланыстырып сөйлеу: Қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету **Сөздік минимум** -Тас, тау, су, жансыз табиғат жанды табиғат, өсімдік, гүл шөп **Дидактикалық ойын: «Табиғат құбылыстарын ата»**	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Спорттық жаттығулар:** Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңға және солға бұрылып тебу; Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру** Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру,	**Музыка** **Мақсаты: Музыка тыңдау.** Музыкалық шығарманы иллюстрациялармен салыстыра білуді қалыптастыру.Балалар аспаптарының, музыкалық ойыншықтардың дыбысталуын ажыратуға үйрету; оларды атай білу. **Ән айту.** Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау,	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Спорттық жаттығулар:** Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңға және солға бұрылып тебу; Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру** Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау

	дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмытылсын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, ұқыптылыққа, кииміндегі		тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды	шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Қазақ халқының би өнерімен таныстыру. Музыкалық сүйемелдеумен қазақ би қимылдарының қарапайым элементтерін орындау, ойындарда таныс би қимылдарын қайталау.	дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмытылсын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге,

	олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өзбетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өзбетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Көктем мезгілін бақылау** Мақсаты: Балаларға көктем құбылыстары туралы мағлұмат беру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Көктем келді,шуақты, Балаларды қуантты. Алақай-ау,алақай!	**Бақылау: Еріп жатқан қарды бақылау.** **Мақсаты:** Балаларға көктемде қардың неге еритіні жайында түсінік беру. Көктемнің ерекше белгілері туралы түсініктерін толықтыру. **Сұрақ-жауап:** - Балалар, бүгін ауа райы қандай?	**Бақылау: Аспанда ұшып жүрген құстарды бақылау.** **Мақсаты:** Күн жылынған кезде ұшып келетін құстар туралы білімдерін тиянақтау. Құстарға қамқорлық жасай білуге тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз.**	**Бақылау: Ағаштың бүршігін бақылау.** **Мақсаты:** көктем мезгілінің ерекшеліктерінің бірі ағаштың бүршігі туралы түсіндіру. Ағаштарды қалай күту керектігі жайында айту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз.**	**Бақылау: Жаңа шығып жатқан ағаштың жапырағын бақылау.** **Мақсаты:** Көктем келіп көгеріп жатқан ағаштар туралы түсінік беру. Ағаштарды күтіп, баптауға тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз.**

	Көктем қандай көңілді. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** алаңдағы орындықтардың үстін дымқыл шүберекпен сүрту. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)** **Қ/қ ойыны: К-№2 “Түсті автокөліктер”** **Жеке жұмыс**: «Ш»-«Ж» дыбыстарын дұрыс айта білуге үйрету. **Өзіндік іс-әрекеті**: қалаған ойындарын ойнау. **(дене шынықтыру)**	- Күн жылы болған соң қар не істеді? - Еріп жатқан қарға көңіл аударайықшы. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз.** Қар астында қыс қалды, Қар еріді, су ақты. Алып келдім құстарды, Алып келдім шуақты. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** күркешені сыпыру. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек дағдылары)** **Қ/қ ойыны: К-№ 4 «Қасқырлар мен лақтар» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** көктем туралы тақпақты сұрау. **Өзіндік іс-әрекеті:** балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.	Келіп көктем құстары, Бау-бақшада ән салды. Оларды жас достары, Ұя жасап қарсы алды. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Алаңда шашылып жатқан бұталарды жинау. **Мақсаты**: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: № 5 «Жапалақтар» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс: Жаңылтпаш айтып үйренейік.** Көп көкек, көкектеп, Көктем келді, Көкек кеп. **Өзіндік іс-әрекеті:** балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.	Бүршік жарды ағаштар, Көктем келіп далаға. Сәнін беріп ауланың, Ағаштар тұр бой түзеп. - Қазір қай мезгіл? - Көктемде қандай құбылыстарды байқадыңдар? - Ағаштарда қандай өзгеріс бар? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** алаңдағы орындықтардың үстін дымқыл шүберекпен сүрту. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: №-6** «Күн мен жаңбыр» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс**: «Р» дыбысын дұрыс айта білуге үйрету. **Өзіндік іс-әрекеті**: қалаған ойындарын ойнау.	Үйеңкі, терек, қарағай, Бойлай өсті күн сүйіп. Көшемізде жағалай, Жасыл шапан тұр киіп. **Сұрақ-жауап.** -Көктем мезгілінде ағаштар қалай өзгерді? Жапырақтан бұрын ағаштарда не пайда болады? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: құмға су құю, қопсыту. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: №-7** «Күн мен түн» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы әнді қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				

Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. (нанды үгітпей, ойнамай жеу, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Ертегі оқып беру. «Шұбар тауық» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. **«Әлди, әлди бөпешім» әні**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үші түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды жоғары көтеріп басымыздан асырап төсекке түсіреміз, көзімізді ашып жұмамыз (2- 4 рет) Ойын: «Жаз бен күз» Оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз, жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы,

	Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршік және жұмсақ жолақшалармен жүру Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру**).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Емхана»** **Мақсаты:** балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру. Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, дәке. Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу. **Керекті құрал жабдықтар**:дәрігердің бас киімі мен халаты,	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды ұлттық құндылықтардың қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: "Жылы-суық"** **Мақсаты:** түстер мен реңктерді қабылдауды дамыту, түсі бойынша таңдау мүмкіндігі.	**Сюжетті-рөлді ойын: «Аурухана»** **Мақсаты:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу. Қажетті құрал-жабдықтар: халат, бас киім, рецеп жазып беруге қарындаш пен қағаз, фонендоскоп, тонометр, градусник. дәке, мақта, шприц, дәрілер, пинцет, қайшы. **Ойындық рөлдер**: дәрігер, медбике, ауру адам. «Дәрігердің қабылдауында» «Укол саламыз» **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау	**Сюжетті-рөлді ойын: «Жедел жәрдем»** **Мақсаты:** «жедел жәрдем» ойынын басқа ойындармен байланыстыра ойнауға үйрету,адам өмірін сақтауға арналған мамндықтар туралы білу. Ақ халатты абзал жандардың еңбегін құрметтеуге үйрету. Медицина қызметкерлерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту. **Керекті құралдар**: жедел жәрдем көлігі, қағаздар, халат, бас киім, дәрілер салынған чемодан. **Шарты**: Бір бала	**"Аяқ киім дүкені" Сюжетті рөлдік ойыны:** Балалар, сіздер өте әдемі және қызықты аяқ киім алдыңыздар. Әр жұп бірегей және екіншісінен ерекшеленеді. Мен сізге "аяқ киім дүкені" ойынын ойнауды ұсынамын. Бұл үшін бізге не қажет? (касса, аяқ киім сөрелері, айна). **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: "Үстелдегі тақтайшалардың қалай**

	медициналық құралдар. **Алдын ала жұмыс**: медкабинетке экскурсияға бару, дәрігер жұмысына бақылау жасау. **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек. Бір бала ауру адам болады, екі бала ата-анасы болады үйге жедел жәрдем шақырады, медбике укол салады, анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға шақырады. **Ойналатын сюжеттер:** «Дәрігердің қабылдауында», «Үйге дәрігер шақыру» **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **"Бағдаршам"** **Мақсаты:** балалардың тікбұрышты және дөңгелек нысандарды салу дағдыларын дамыту; киізден жасалған қаламмен дұрыс жұмыс істеу, түс таңдау, сызбаның контурынан шықпай бағдаршамның бөліктерін мұқият бояу қабілетін бекіту. **(сурет салу)**	Материалдар: 2 Парақ, ортасында шеңбер. Ойын барысы: екі парақ, бірінің ортасында қызыл шеңбер (жылы), екіншісінің ортасында көк шеңбер (суық). Балаларға парақтардағы шеңбердің түсіне сәйкес келетін карталарды – суреттерді орналастыру ұсынылады. **(Жапсыру)**	керек.Бір бала ауру адам болады,екі бала ата-анасы болады,медбике укол салады,анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап,өздерін ата-ана рөлінде сезініп, мейрімділікке баулу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Өз үйіңді тап!»** ойын. **Мақсаты:** Түстерді ажыратуға жаттықтыру, қабылдауын дамыту, ойынның ережесін сақтауға үйрету. **(математика негіздері, қоршаған ортамен таныстыру)**	жүргізуші,екі бала дәрігер рөлін ойнайды,балалар дәрігерлердің жұмысына құрметпен қарап біз олардың көмегіне мұқтаж екенімізді түсініп,жақсы көз қараста болу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Көзіңді жұмып, қолыңмен анықта»** **Мақсаты:** ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, үлкен-кіші ұғымдарын бекіту. **(математика негіздері)**	**орналасқанын салайық"** **Мақсаты:** заттардың пішіні туралы идеяларды қалыптастыру және бекіту (дөңгелек, сопақ). **Материал: сопақ және дөңгелек трафареттер.** **Ойын барысы:** "Балалар, Үш аю бізге қонаққа келді. Оларды емдейік. Ол үшін бізге ыдыс-аяқ қажет: табақтар мен қасықтар". Тәрбиеші балаларға трафареттерді көрсетеді және шеңберлер мен сопақшаларды қадағалап, содан кейін қасық жасау үшін қаламның сопақшаларына сурет салуды ұсынады. Тапсырманы орындағаннан кейін аюлар балалармен бірге жұмыстың қалай орындалғанын бақылайды. **(Сурет салу)**

Балалармен жеке жұмыс	Нұрасылдың ұсақ қол моторикасын дамыту. **(Сурет салу)**	Мирасқа ермексазды есіп пішіндер жасатуға үйрету. **(Мүсіндеу, математика негідері)**	Асаналиге суретті дұрыстап бояуды үйрету. **(Сурет салу)**	с Леней З, Сашей Ш, Таней З Женей З. – закрепить назван и размер деталей. **(Құрастыр**	Дәуіржанға тыныс алу жаттығуын жасату. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғаны қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Өз үйіңді тап»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа,ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Ойыншылар 3 – 4 аласа ұзынша орындықтарда отырады. Әр орындықта бір әдемі үлкен ойыншық: бірінші тұрған ұзынша орындықта – қуыршақ, екіншісінде – ит, үшіншісінде – мысық, төртіншісінде – аю, қоян т.б. Тәрбиешінің «Серуенге шығамыз» деген нұсқауымен барлық балалар орындарынан тұрып, тәрбиешінің соңынан жүреді.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Қасқыр мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора» мен «өріс» сызылады. **Ойнаушылар үйлерінде тұрып:** Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп—деп сөздерден Кейін дүрсілдей жүгіріп « өріске » беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын:** «Ақ қоян» **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, мықтылыққа баулу. **Ойын мазмұны:** Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ айтады. Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы. Бетіңді жусаңшы, Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші- Дегенде қоян болған бала тақпақтағы айтылған қимылды түгел істеп өлең,	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Төбеде доп қуу»** **Мақсаты:** Балаларды шапшаң дербес қимыл әрекетке үйрету, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Ойынға қатысушылардың барлығы екі топқа бөлінеді. Әр топтың ойыншылары бірінің артына екеуден сапқа тұрады. Ал капитан өз командасының алдында болады. Команда бірінен бірі 3-4 метр жерде тұрады. Капитандар бір-бір волейбол добын алады да, оны екі қолымен төбелеріне көтереді. Жетекшінің «Бастаңдар » деген командасы бойынша олар допты басынан асыра	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Жапалақтар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенді-ліктерін арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балалар екі топқа бөлінеді. Жапалақтар күндіз ұйықтайды, ал түнде

	Серуен барысында балалар түрлі қозғалыс қимылдарын жасайды (секіреді, жүреді, жүгіреді). Тәрбиешінің «Жаңбыр жауа бастады!» деген нұсқауымен балалар өз үйлеріне қарай жүгіреді. Балалар серуендеп жүргенде тәрбиеші балаларға білдірмей ойыншықтардың орнын ауыстырып қояды. Балалар өз үйлерін тез, адаспай табуы керек. **(Дене шынықтыру**)**	қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырлар ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады. **(Дене шынықтыру**)**	бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырысады. Егер бала шеңберді үзсе өзі шеңберге қосылып тұрады да үзілген жердегі оң жақтағы бала қоян болады. **(Дене шынықтыру**)**	артындағы ойыншыға, осы әдіспен келесі ойыншыға береді. Ойын одан әрі қарай жүгіреді, сөйтіп өз тобының алдына келіп тұрады. Доп тағы да колонаның соңына кетеді. Ол топ капитандарының қолына екінші рет қайта тигенше ойын осылай айнала береді. Капитан өз орнына келіп, бірінші болып, допты жоғары көтергенде команда ұтып шығады. **(Дене шынықтыру**)**	керісінше оянады. Тышқандар күндіз жапалақтар ұйықтағанда үйлеріне жету керек. Тәрбиеші түн болды дегенде жапалақтар үйіне жете алмаған тышқандарды қуады. **(Дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Ата-аналарға кеңес: «Үйде балалармен үстел-үсті ойындарын жиі ойнауға»				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақшасы ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастан бастап
Жоспардың құрылу кезеңі: 20.03-24.03.2023 жыл III апта

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 20.03.2023**				**Жұма 24.03.2023**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет**). Баланың үйдегі көңіл күйін сұрау.				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Дидактикалық ойын:** «Не жетіспейді?» **Мақсаты:** көзбен қабылдау және ойлау қабілетін дамыту. **Ойын шарты:** Тәрбиеші балаларға бірнеше заттардың суреті бар бетшелерді ұсынады. Суретті мұқият қарап, әр заттың жетіспейтін бөлшегін тауып, атап беруін сұрайды. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				**«Мозайка»** **Мақсаты:** Балаларға әр турлі заттар, геометриялық пішіндер құрастыруды үйрету, түстерімен таныстыру, балалардың ой-қиялын дамыту, еңбек-сүйгіштікке тәрбиелеу. **Ойын атрибуттары:** мозаика ойыншықтары. **Ойынның барысы:** Тәрбиеші мозаика бейнеленген көрнекіліктерді (ойыншықты) көрсетіп, бұл-мозаика деп аталатынын, одан геометриялық пішіндер, заттар құрасытруға болатынын айтады. Балаларға өрнектердің түсі үйлесімділігіне көңіл бөліп, заттардың

					пішініне сәйкес орналастыра білуге бағыт беріледі. **(Математика негіздері)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затпен орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1.«Сылдырмақтар». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру. Қолды екі жаққа созу арқылы жоғары көтеру, сылдырмақтарды сылдырлату және екі жаққа созу арқылы «дың-дың», – деп айту. Қолдың қозғалысын қадағалау. (6 рет қайталау.) 2.«Көрсет және ойна». Б.қ.: өкшемен отырып, сылдырмақты иыққа қою. Бұрылып, сылдырмақты көрсету, «міне», – сылдырмақты артына тығып қою. Осылайшаекінші жақпен орындау. Қолдың қозғалысын қадағалау. Аяқты қозғалтпау (3 рет қайталау.) 3. «Ойнаймыз, тығып қоямыз». Б.қ.: қолды бастан асыра көтеріп, шалқадан жату (отыру), ойыншықтарды жерге тигізіп ұстау. Сылдырмақтарды сылдырлату, қолды ішке алып келіп, аяқты бүгу - сылдырмақтарды тығып қою, б.қ.-қа оралу. (6 рет қайталау) **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан				**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан

	кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				кейін алғыс айту **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: **«Қуыр-қуыр, қуырмаш»** Тәрбиеші балалармен қолдың саусақтарын, бас бармақтан бастап, шынашаққа дейін, аттарын атап шығады. Олар бір-бірімен туған бауырлар сияқты. Бас бармақ, Балалы үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Бес саусақ түгел жұмылады. Енді, қайтадан бас бармақтан бастап мына сөздерді айтып саусақтарды жазады. Сен тұр – қойыңа бар, Сен тұр – түйеңе бар, Сен тұр – жылқыңа бар, Сен тұр - жылқыңа бар, Ал сен кішкентай бөбек, қазанның қаспағын қырып жеп, жыламай үйде отыр. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				**«Еріншектер»** Тық-тық, тық-тық, Тұр орыннан бас бармақ, Балаң үйрек сен де тұр, Ортан терек, сен де тұр, Шылдыр шүмек сен де тұ Титтей бөбек қане тұр, Саусақтарым, ал жүгір. Үстел үстінде жасалатын жаттығу . Саусақтар үстел үстінде жатады. Айтылатын сөзге байланысты, саусақтарды кезек-кезек көтеріп, үстел үстіне «жүгіртеміз.» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Спорттық жаттығулар:** Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңға және солға бұрылып тебу; Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру** Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті,				**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Спорттық жаттығулар:** Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңға және солға бұрылып тебу; Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру** Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға

	құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмытылсын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өзбетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмытылсын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өзбетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.

	«Көліктің пайда болу тарихы» **Мақсаты:** Көлік құралдарының түрлерімен және ауада ұшатын қозғалыс құралдарымен таныстыру. - Балалар, сіздер білесіздер, өте ұзақ уақыт бойы адамдар тек жаяу жүрді және оған қажет нәрсенің бәрін, барлық жүктерді өзімен алып жүрді. Қалай ойлайсыңдар, оған барлық салмақты көтеру оңай болды ма? Ия, бұл өте қиын болды. Уақыт өтіп, адамға жылқылар, есектер, ыстық елдерде түйелер мен пілдер де көмекке келді. Жануарлар адамдардың өмірін едәуір жеңілдетті. Содан кейін адам ағаштан қайықтар жасай бастады, ал желкенді ойлап табумен – кемелер. Адам өзендерде, теңіздерде және тіпті мұхиттарда жүзе алды. Содан кейін паровоз пайда болды, ол үлкен жүктерді және көптеген адамдарды үлкен қашықтыққа тасымалдай алды. Бірақ рельстерді барлық жерде салуға болмайды, ал				**"Самосвал"** Мақсаты: заттарды шамасы бойынша салыстыруға, заттардың пішінін анықтауға, үйрету; зейінді, ойлауды дамыту; арнайы мақсаттағы көлік туралы білімді бекіту. Қандай машиналарда сирена бар? Қандай көліктер жол береді? Ауру адамдарды ауруханаға қандай көлік апарады? Қандай машина арықтарды қазып жатыр? Қандай көлік жер мен құмды тасымалдайды? Қандай көлік қарды тазартады? Қандай көлік қоқысты шығарады? Қандай машина отпен күреседі? "02" нөмірі бойынша қандай машинаны шақыру керек? Балалар, не сигнал береді, қарашы, бұл самосвал. Ал ол бізге не әкелді? (Біз үшін тапсырмалар.) Әдеттен тыс, самосвал құмды, кірпішті алып жүреді, ал бүгін ол біз

	өнертапқыштар көлік ойлап тапты. Содан бері көлік түрлері үнемі жетілдіріліп келеді. Машиналар қуатты және жылдамырақ болды. Содан кейін алғашқы ұшақтар, сүңгуір қайықтар, зымырандар және көптеген басқа көлік түрлері пайда болды. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** -Балалар, сендер көліктің түрлерге бөлінетінін білесіңдер ме? Міне, біз көліктің қандай түрлері бар екенін білеміз. Бүгін Маша мен аю бізге қонаққа келді, олар аздап ренжіді. Олар көптеген тәттілері бар тәттілер еліне барғысы келеді. Ол жаққа апаратын жол ұзақ және қиын және біздің көмегімізсіз олар оны жеңе алмайды. - Маша мен аюға көмектесеміз бе? (Балалардың жауаптары) - Олай болса, бастайық. Сонымен, Маша мен аю сапарға шықты. Олар ұзақ жүрді, міне, олардың алдында тығыз орман бар, ағаштар жиі өседі, олар				үшін тапсырмалар алып келді. **«Неге ұқсайды?» жаттығуы** Балаларға әртүрлі пішіндегі нысандар бейнеленген постерді көрсетіңіз және онда бейнеленген нысандар қандай геометриялық пішіндерге ұқсайтынын атауды сұрайды. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **"Бірдей көбелектерді тап" жаттығуы.** Тәрбиеші балаларға суретті көрсетеді, бірдей көбелектерді салыстыруды және табуды және оларды сызықпен байланыстыруды, содан кейін біреуін бояуды сұрайды. **(Сурет салу)** **"Матрешканы ретімен қой" жаттығуы.** Тәрбиеші әр балаға картоннан әр түрлі мөлшердегі бірнеше матрешкаларды таратады және оларды үлкеннен

	қабырғаға ұқсайды. - Не істеу керек? Оларға қандай көлік көмектеседі? (Тікұшақ, ұшақ, әуе шары). Дұрыс, тікұшақ, ұшақ және әуе шары, бұл қандай көлік түрі? (Әуе көліктері) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** Қане кімнің бойы ұзын Паровозы поездің Жел гулейді, гулейді Гу – гу - гу Жапырақтар сарғайды, Ду - ду - ду Шыдай алмай жапырақ, Ах - ах - ах Түсіп қалды қалтырап, Пах – пах – пах. **(дене шынықтыру)** **Дидактикалық ойын: "Төртінші артық"** **Мақсаты:** ойын объектілерді негізгі белгілер бойынша жіктеу қабілетін дамыту, жалпылауды қолдануды бекіту. Заттарды салыстыру: заттарға қосу немесе заттардан алу тәсілдері арқылы тең және тең емес заттар тобын салыстыру, «Тең бе?»,				кішіге дейін қатарға орналастыруды ұсынады. **(Математика негіздері)** **"Самосвал" сергіту сәті** Самосвал әлемде өмір сүрді, Ол құрылыс алаңына барды, (Қолыңды шынтаққа бүгу, алақаныңды жұдырыққа қысу - "рульді алу", қолдарыңмен алдыңда айналмалы қозғалыстар жасау, шеңбер бойымен қадамдармен жүру.) Мен таңертең қақпаға қарай домаладым. (Тоқтау, шеңберге бұрылу.) Күзетшілер сұрады: - Онда кім бар? (Бас бармақтарды саусақтардың қалған бөлігімен шеңберлерге қосып, көзге қою — "бинокльді"бейнелеу.) Ол құм мен қиыршық тасты алып жүрді, (Бір-бірінің артынан бұрылып, шеңбер бойымен жүру - "көлік жүрді".) Бірақ, өкінішке орай, арықта тұрып қалды!

	«Қайсысы артық (кем)?» сауалдарына жауап беру. Ойын үшін әртүрлі көлік түрлерін бейнелейтін карталарды дайындау. Шарты: тәрбиеші карточкаларды төрт бөлікке бөледі, осылайша машиналардың бірі мақсаты немесе басқа санаты бойынша қалған үшеуінен ерекшеленеді. Ойыншылардың міндеті-суреттерді қарау, төртеуінің қайсысы артық екенін айту. Карточкаларды бөлу мысалдары: кеме, лайнер, [автобус], қайық; жүк көлігі, [ұшақ], такси, трамвай; [кеме], тікұшақ, дельтаплан, әуе шары; өрт сөндіру көлігі, полиция көлігі, жедел жәрдем көлігі, [жеңіл көлік]; трамвай, [метро], автобус, такси. Балалар кезек-кезек дұрыс емес көлік деп атайды. Егер қатысушы қателессе, жауапты білмейді, содан кейін таңдау құқығы басқа ойыншыға өтеді.				(Отыру) Ол сүйреді, сүйреді, (Бір аяғынан екінші аяғына қарай домалау, қолыңды алдыңда "рульмен" ашу.) Самосвал әрең шықты. (Тұру) **(дене шынықтыру**)** "Текшелерді тізіп шық". Тәрбиеші текшелерді таратады және сөйлейді: - Картадан не көрдіңдер? - Барлығы қанша текше? - Балалар, текшелерден мұнара жасайық. **(Құрастыру)**

	Маша мен аю орманды аралап, саяхатын жалғастырды. Кенеттен олардың алдында олар үлкен көлді тұрды. Көл кең және өте терең болып шықты. - Не істеу керек? Көлден қалай өтуге болады (қайықпен, кememен және т.б. жүзу). Жарайсыңдар, бұл қандай көлік түрі? (Су) - Міне, көл артта қалды. Маша мен аю сапарларын жалғастырды. Бірақ кенеттен олардың алдында үңгір пайда болды. - Ол арқылы қалай өтуге болады, біздің кейіпкерлерімізге не көмектесе алады? (Метро). Бұл қандай көлік түрі? (Жер асты) - Маша мен аю үңгірді басып өтіп, олардың алдына кең өріс жайылды. Қалай болу керек? Немен жүру керек? (Балалардың жауаптары). Бұл қандай көлік түрі? (Жер). Міне, Маша мен аю тәттілер еліне жетті. Жолда оларға қандай көлік көмектесті? (Ауа, су, жер және жер асты).				

	«Автобус» Мақсаты: Аппликация арқылы балалардың көлік түрлері туралы білімдерін бекіту үшін жағдайлар жасау Аппликациялық автобусты қарау - автобус қандай бөліктерден тұрады? Дене пішінін атаңдар? Тағы қандай бұрыштар бар? Жоғарғы немесе төменгі жағында дөңгелектелген автобус корпусы бар ма? (балалардың жауаптары) - дөңгелектелген жиектерді қалай алуға болатынын есіңде ме? Автобустың тағы қандай бөліктері тікбұрышты? Ұзын жолақтан көптеген терезелерді қалай алуға болады? (балалардың жауаптары) Практикалық бөлім - терезелер бірдей болуы үшін, кесудің басқа әдісін қараңдар: Мен қағаз жолағын аламын, оны екіге бүктеймін, содан кейін оны қайтадан жартысына бүктеп, ашып, бүктемелерге бөліктерге бөлемін. Міне: бұл бір терезе, бұл басқа, бірақ үшінші және төртінші. Тек				

	төрт терезе. - дөңгелектер, қандай пішінде? Шаршыдан шеңберді қалай алуға болады? (балалардың жауаптары.) Енді біз автобусқа терезелерді жабыстырамыз. Мен оларды бір сызыққа орналастырамын, олардың арасында кішкене бос орын бар. Енді дөңгелектерді жабыстырыңдар. (магниттік тақтада көрсету) **(Жапсыру, құрастыру)**				
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет-коммуникативтік қызмет, өз-өзіне қызмет көрсету) **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Жылғалардан аққан суды бақылау.** **Мақсаты:**Балаларды табиғаттың ерекшеліктерімен таныстыру, жылғалар туралы түсініктерін кеңейту.				**Бақылау: Көктемде алғаш шығатын гүлдерді бақылау.** **Мақсаты:**Баларға көктемнің алғашқы гүлдері туралы айту, қар астынан шыққан гүлдер туралы түсінік

	Сұрақ-жауаптар: 1.Қар ери бастағанда не пайда болады? 2.Су нені суарады? **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Ой,балалар,балалар, Жылы-жылы жел соқты. Жылғалардан су ақты. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: құстарға жем шашу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, құстарға қамқор бола білуге тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: К-№8 «Аңшылар» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы тақпақтарды қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.				беру,сөздік қорын кеңейту. **Сұрақ-жауап:** 1.Көктемде шығатын алғашқы гүл қалай аталады? -Бәйшешек. 2.Гүлдердің түрі қандай болады? -Әр түрлі:әдемі,қызыл,сары. 3.Гүлдерге қандай қамқорлық жасаймыз? -Баптаймыз, жұлмаймыз, қамқорлақ көрсетеміз. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Балалар-ау,балалар! Шақырады далалар. Көктем келді гүл ашып. Құстар келді жыр алып. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: алаңда шашылып жатқан тастар мен бұталарды жинау. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қ/қ ойыны: К-№9 «Қоян» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** түстерді қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:**

					қалаған ойындарын ойнау.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Астың алды үнемі, Сабынмен қол жуамыз. Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. (нанды үгітпей, ойнамай жеу, **сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет**)				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауы жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек бас жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикаларды дамыту).** Ертегі оқып беру. «Үш аю» **(көркем қызмет)** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(сөйлеуді дамыту және көркем әрекет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди, әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***)**				
Біртіндеп	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау**				

ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту).** 1.Өзімізді уқалау. Күзде күн суыды , молдас құрып отырып алақанымызды уқалап жылытамыз, жылы алақанымызбен бетімізді жуамыз (3-4рет) 2.Майтабанның алдын алу. (2 минут) Арнай жолдармен жүру, дымқыл жолмен жүру. Орындыққа отырып екі аяғымызды алдыға созып башпайларымызды бүгу, босату 4-5 р Орындыққа отырып екі аяғымызды алдыға созып өзімізге қарай тарту (4-5 рет) Орындыққа отырып екі аяғымызды жерге қойып башпайымызды жоғары көтеру, өкшеміз еденде (4-5 рет) (дене шынықтыру**) **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **.** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру**).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар). (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (Вариативті, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дәріхана»** **Мақсаты**: Балаларда фармацевт мамандығына деген қызығушылық туғызу. **Ойын барысы:** Жүргізуші дәріханаға дәрі-дәрмектер				**«Мамандық-құрылысшы» ойын сабағы** **Мақсаты:** балаларға құрылысшы мамандығы туралы түсінік беру. **Міндеттері:** Әр түрлі құрылыс материалдарымен таныстыруды жалғастыру;

	алып келеді. Дәріхана қызметкерлері оны сөрелерге қояды. Адамдар дәрі-дәрмектер алу үшін дәріханаға келеді. Шарты: Балаларға дәрі дәрмекпен дәрумендер көмегін қажет екекнің түсіндіріп,қоғамда болып жатқан күнделікті жағдайды жақсы жағынан түсіндіру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				көмек көрсетуге және мұқтаж адамдарға назар аударуға деген ұмтылысты тәрбиелеу; балалардың білімін байыту (бетонмен, оның қасиеттері мен қасиеттерімен, оны жасау тәсілімен танысу); құрылыс кәсіптері туралы білімді жалпылау; құрылысшы мамандығының маңыздылығын көрсету, еңбек адамына құрметпен қарауға тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**
Балалармен жеке жұмыс	М.Адияға қайшыны дұрыс ұстауды үйрету. Пішіндердің арасынан төртбұрышты тауып қиғызу. **(жапсыру)**				Асанали мен Аялаға қолғапты мүсіндету. **(мүсіндеу)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынған қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***				
Серуен	**Күннің екінші жартысында терезеден желді бақылау** **Мақсаты**: желдің соғу бағытын бақылау. Аңғарымпаздыққа, байқағыштыққа тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: “Кептерді қуып жет”** **Мақсаты**: Балалардың				**Терезеден адамдардың қысқы қалың киімдерін бақылау.** **Мақсаты:** Адамдардың қысқы қалың киімдерін атай білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Құстар мен мысық»**

	денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды ұжымда ойнай алуға тәрбиелеу. **Ойынның шарты:** Ойынды 15-20 бала ойнайды. Жерге шеңбер сызылады. Ортаға тәрбиеші таңдаған бала-мысық тұрады, ал қалған балалар шеңберді айнала кептерлер болып тұрады, мысық ұйықтайды. Кептерлер шеңберді айналып жүріп, дәндерді шоқиды, мысық оянып кептерлерді қуады. Қай кептерді ұстап алса, сол бала айыппұл ретінде өлең –тақпақ айтады. **(дене шынықтыру**)**				**Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деп құштарлықтарын дамыту балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтары белсенділіктерін арттыру Балаларды салауатты өм салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балалар құстар болып ұшып жүреді. Бір бала мысық болады. Мысық ұйықтап жатады. Құстар мысықты жанына келеді. Мысық оянып құстарды қуады. **(дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Балалардың тазалығы жайлы әңгімелесу				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақшасы ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 27.03-31.03.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 27.03.2023	Сейсенбі 28.03.2023	Сәрсенбі 29.03.2023	Бейсенбі 30.03.2023	Жұма 31.03.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу (сөйлеуді дамыту-коммуникативті іс-әрекет). **«Сен не киіп келдің?»** **Мақсаты:** Киім атауларын дұрыс айтады. Сөйлем құрастырады. Сөз ішінде қазақ тілінде тән дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтығады. **(қазақ тілі)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойыны:** «Ретке келтіру» **Мақсаты:** балалардың қоршаған әлем туралы түсініктерін кеңейту. **Ойын шарты:** берілген суреттердің арасынан біреуін таңдайды. **Мысалы:** тоңазытқыштың суретіне; сүт, шұжық, қатық , етті орналастыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын:** **«Ұшақ»** **Мақсаты:** алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы	**Үстел үсті ойыны:** «Домино» Жабайы жануарлар. **Мақсаты:** Балалардың жабайы жануарлары туралы білімдерін бекіту: піл, түлкі, аю т.б.жануарлардың ерекшеліктерін атап өту. **Ойын шарты:** Ойын барысында балалар бір-біріне ұқсас жабайы жануарларды тауып бір-біріне тізбектеп жалғау керек. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын:** **«Тасбақа»** **Мақсаты:** ермексаз	**Үстел үсті ойыны:** «Түрлі түсті дөңгелек» **Мақсаты:** балаларды түстерді салыстыра білуге, білім мен түстер жүйесін нығайтуға үйрету. **Ойын шарты:** балалардың алдына түрлі-түсті дөңгелектер салынған карточка беріледі. Сол дөңгелектерге сәйкес түрлі-түсті фишкаларды қойып шығу керек. **(математика негіздері)** **Дидактикалық ойын:** **Мақсаты:** ермексаздың қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. **Шарты:** Баланға допты	**Үстел үсті ойыны:** «Түрлі түсті пирамида» **Мақсаты:** шаманы қабылдауды дамыту. **Ойын шарты:** үлкеніне кішісіне қарай пирамиданы жинау. **(математика негіздері)** **Дидактикалық ойын:** **«Көлік»** **Мақсаты:** ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру; **Шарты**: Ермексаздың бір бөлігін алып, машинаның корпусын кабинамен, магистральмен және	**Үстел үсті ойыны:** **«Мозайка»** **Мақсаты:** Балаларға ұсақ суреттерден бір мазмұнды сурет құрастыруды үйрету, әңгіме құрастыра білу, тіл байлығын, ой-өрісін дамыту, әр түрлі мазмұнды суреттер құрастыруға деген балалардың қызығушылығын арттыру. **Ойын атрибуттары:** көлік түрлеріне, әр түрлі ертегілерге байланысты суреттер. **Ойынның барысы:** Балалар үстел үстіндегі әр түрлі суреттердің қиықтарынан (текшелерінен) бір мазмұнды сурет құрастырады. Сурет не

	кесектерді жаю, элементтерді қарапайым заттарға біріктіру білігін жетілдіру. Шарты: ұшақ жасауды ұсыну: ермексазды жайып, оған ролик пішінін беруіңіз, роликті екі тең бөлікке бөлу – корпус пен қанаттар, оларды көлденеңінен біріктіріп, құйрығын жоғары қарай бүгу. Ұшу кезінде ұшақтың қалай гуілдейтінін еске түсіру:"У-у-у". **(Мүсіндеу)**	кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру; **Шарты:** Балаға қабықты күмбез түрінде пішіндеуге, басын, аяқтары мен құйрығын мүсіндеуге, басын, аяқтары мен құйрығын төменнен қоюға, көзді қарындашпен белгілеуге, қабықты белгілеуге шақыру. Сөйлесіп айта аласыз: "Тасбақа печенье жейді, Джем қосылған шай ішеді". **(Мүсіндеу)**	айналдырып, оны тегістеп, сызғышпен екіге бөлуді, басын бекітуді, қарындашпен белгілеуді, екі кішкентай антеннаны айналдыруды, қоңыздың қалай ызылдағанын есте сақтауды ұсыну: "ж-ж-ж". **(Мүсіндеу)**	сорғышпен мүсіндеу. Екі тіс тазалағышты ал да, дөңгелектер болуы керек жерде машинаның түбін тесу. Қамырдың төрт бөлігінен дөңгелектерді қалыптау. Олардың қалыңдығы кем дегенде 9-10 миллиметр болуы керек. Дөңгелектерді тіс тазалағыштардың ұштарына бекіту. **(Мүсіндеу)**	жайында екенін әңгімелеп айтады. **(құрастыру, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затпен орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Жоғары». Б.қ.: қолды арт жаққа таяп, орындықта отыру. Қолды екі жақпен жоғары көтеру, жоғарыға қарау. Б.қ.: «төмен», – деу. (6 рет қайталау). 2. «Қара». Б.қ.: Осылайша қолды белге қою. Оңға бұрылу, артқа – б.қ.Осылайша екінші жаққа орындау. (3 рет қайталау.) 3. «Отыр және тұр». Б.қ.: Осылайша қолды артқа қою. Тік тұрып, жоғары қарау – б.қ.Аяқты қозғалтпай. (6 рет қайталау.) 4. «Абай бол». Б.қ.: қолды төмен түсіріп, орындыққа таяу тұру: орындықтың үстіне шығып тұру, орнықты орындықтан түсу. (6 рет қайталау). 5. «Секіру, жүру». Б.қ.: алдыңғы жаттығудағыдай. Екі аяғымен орындық бойына секіру (3-4 м). Бір орында тұрып жүру. (4 рет қайталау). (**Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарыңды жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарыңды жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарыңды жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарыңды жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды

	Көркем сөз: Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын біл дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын біл дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениет қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
	Саусақ жаттығуы: **«Ағаш»** Аулада ағаш жайқалады, Жап-жасыл оның жапырағы. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет))**	**Саусақ жаттығуы:** **«Саусақ санау»** Балаға қарама-қарсы отырып, тәрбиеші көрсетіп отырады, қолдарды құлыпқа ұқсатып түйеді. Саусақтарын кезек-кезек создыра көрсетіп, Кел, санайық санамақ, саусақтарға қарап ап. Басбармақ, Балан үйрек, Ортантерек, Шылдыршүмек, Кішкенебөбек. Бала қозғалыстарды қайталайды.	**Саусақ жаттығуы** **«Саусақтар жүреді»** Саусақтар жүреді. Екі саусақпен 5-ке дейін тү және кері санап, алға-артқа жүреді. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы:** **«Менің отбасым»** Бас бармақ – ата Сұқ саусақ – әже Ортан терек – әке Шылдыр шүмек – ана Кішкене бөбек – мен **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы:** **«Гүл»** Балалар қолдарын көтеріп, саусақтарын біріктіріп, жабылып тұрған гүлдердің бүршіктерін келтіреді. Жайла саусақтарын ашып, алақандарын жайып «гүлдің ашылғанын» көрсету. Төмендегі тақпақты қайталау Міне, гүлдің бүршіктері, Ашылады әдемі. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

		(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)			
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Спорттық жаттығулар:** Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңға және солға бұрылып тебу; Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру** Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға	**Қазақ тілі** **Мақсаты:** Сөз тіркестерін түсіне білуге және құрастыра білуге үйретуді жалғастыру. Байланыстырып сөйлеуді дамыту (аналар мерекесі) Зат есімдерді көпше түрде қолдануды үйрету. Байланыстырып сөйлеу: Қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету **Сөздік минимум** бір, екі, үш «Жабайы жануарлар» постері. **Дидактикалық ойын: «Жабайы жануарлар»**	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Спорттық жаттығулар:** Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңға және солға бұрылып тебу; Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру** Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін	**Музыка** **Мақсаты: Музыка тыңдау.** Музыкалық шығарманы иллюстрациялармен салыстыра білуді қалыптастыру.Балалар аспаптарының, музыкалық ойыншықтардың дыбысталуын ажыратуға үйрету; оларды атай білу. **Ән айту.** Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Қазақ халқының би өнерімен таныстыру. Музыкалық сүйемелдеумен қазақ би қимылдарының	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Спорттық жаттығулар:** Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңға және солға бұрылып тебу; Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру** Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және

	үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмытылсын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өзбетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.		құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды	қарапайым элементтерін орындау, ойындарда таныс би қимылдарын қайталау.	қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмытылсын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өзбетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.
	"Су көлігі" **Мақсаты:** тәрбиеленушілердің су көлігі туралы	**В. Сутеева «Кеме» ертегісі** Мақсаты: Оқылған шығармадан ең қызықты,	**«Кеме»** **Кеме бейнеленген картинка** **Ақырын музыка,**	**"Теңіз саяхаты"** Мақсаты: белгілі геометриялық фигураларды табу	**«Саяхат» ойыны** **Мақсаты:** - Балалар, біз бүгін

түсініктерін кеңейту. Таныс мамандық иелеріне құрметпен қарау, олардың еңбек нәтижелеріне қамқорлық таныту. -Бүгін мен жұмысқа келе жатып өзеннің жанынан бөтелке тауып алдым. Ал онда бір нәрсе бар. Ескерту сияқты. (Алып және оқу). Онда Дымбілместің адам тұрмайтын аралға түсіп, көмек сұрағаны туралы айтылады. -Дымбілмеске қалай көмектесуге болады? Адам тұрмайтын аралдан қалай шығуға болады? -қайық жасау арқылы. - қайықты неден жасауға болады? - ағаштан, қағаздан. - бұл көлікті бір сөзбен қалай атаймыз: қайық, кеме және т. б.? - дұрыс, су көліктері. Сендер қандай су көліктерін білесіңдер? - Балалар, оны неге сукөлігі деп атайды? **(Су көлігі бейнеленген суреттерді қарау)** **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	мәнерлі үзінділерді қайталау, балаларға сөздер мен қарапайым сөз тіркестерін қайталап айтуға мүмкіндік беру**.** **https://youtu.be/6WfxJmoQdOQ** * Бір күні серуендеуге нелер барды? * Бақалар өзенге келгенде не ұсынды? * Бақа балапан, тышқан, құмырсқа және қоңыздың жүзе алмайтынын естігенде не деді? * Мұндай сөздер кішкентайларға ұнады ма? Олар не істеуді ойлады? * Тауық, тышқан, құмырсқа және қоңыз қайықты қалай жасағанын айтыңдар. * Айтыңдаршы, сендерде бақа сияқты досың болғанын қалайсың ба? Неліктен? * Ал сендер достар жасаған қайықты сала аласыңдар ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті "Қайық"** Тұманда не бар? (Балалар қолдарын алға	**ноутбук, презентация «Кеме»** **Жұмбақ шешу** **Мақсаты:** Сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыру, зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдануға үйрету. Үтікке міндім, Мұхитта жүздім. **(Кеме)** **С. Я. Маршак «Кеме»** (Тәрбиеші балаларға сурет салып өлең оқиды). Жүзеді, жүзеді кеме, Кеме алтын. Сыйлықтар алып келеді, Сыйлықтар бізден сіздерге. Палубада матростар Олар ысқырады, ұйықтайды, асығады. Палубада матростар – Он төрт тышқан. Жүзеді, қайық жүзеді Батысқа, шығысқа. Өрмекші арқан, Ал желкен-жапырақша. Үйрек қайығын басқарады, Сыналған теңізші. - Жер! - деді үйрек. – Айлақ! Мылжың!	қабілетін қалыптастыру, заттардан алу тәсілдері арқылы тең және тең емес заттар тобын салыстыру, «Тең бе?», «Қайсысы артық (кем)?» сауалдарына жауап беру. белсенділікке, тәуелсіздікке тәрбиелеу**.** - Балалар, біз қазір Каспий теңізі арқылы қызықты теңіз саяхатына шығамыз. Теңізге баратын көлік түрін таңдайық (қайық, кеме) - Бізге не сәйкес келеді? - Неге олар осылай шешті? (кеме үлкен, бәрі сәйкес келеді, бірге саяхаттау қызықты) . - Әрине, бәрі бірге жақсы, әсіресе саяхат кезінде бізде керемет оқиғалар болуы мүмкін. - Сіз жүзуге дайынсыз ба? - Енді мен сенің капитаныңмын. Теңізде жүзу (дыбыстық сигнал естіледі) **(Музыка)** Міне, біздің алғашқы Арал. Ол бізге қандай тапсырма дайындағанын көрейік. Экранға қарап отырайық. (экранда	сіздермен бірге саяхатқа шығамыз. Сендер суда немен саяхаттағыларың келеді? - кеме, пароход, желкенді қайық, жолаушылар лайнері, яхта, қайық, метеор. - Ертіс өзенінің бойындағы "толқын" кемесімен саяхатқа шығайық. - Балалар! Біз кемеге барамыз, орын аламыз. Суда жүретін көлікті тағы атаңдар? (сүңгуір қайық, баржа, әскери кемелер, құрғақ жүк, әуе лайнері, танкер, бу); - Ол не үшін қажет? (адамдарды, жүктерді тасымалдау үшін) - Адамдар, кемеде қандай мамандықтар жұмыс істейді? (капитан, штурман, моторист, боцман, көк, руль, матростар, юнга, сүңгуірлер, радио операторы, сигнал беруші) Қазір біздің кемеміз Ертіс өзені Обь өзеніне құятын жерде орналасқан. Салехарда қаласына жүзейік, мен сізді өзен және теңіз көлігімен таныстырамын.

	Сергіту сәті **"Кеме"** Жасыл айлақтан Пароход итеріп жіберді, (тәрбиеленушілер орнынан тұрады) Ол алдымен артқа қадам басты, (артқа қадам) Содан кейін алға ұмтылды, (алға қадам) Және жүзді, өзен бойымен жүзді, (қолдарымен толқын тәрізді қозғалыстар) Толық қозғалысты теру. (бір бағытта жүру) **(Дене шынықтыру)** **Эксперимент:** **Мақсаты:** тәрбиеленушілердің су көлігі туралы түсініктерін кеңейту. Таныс мамандық иелеріне құрметпен қарау, олардың еңбек нәтижелеріне қамқорлық таныту. Балалар қағаздан қайық, бұтақтардан Сал (плот) жасайды. - Балалар, міне, су ыдысы, су көлігін суға батырып көріңдер. (Эксперимент арқылы балалар қағаздан жасалған қайық батып	созады) Толқындар мұхитта шашырайды. (Балалар толқындарды бейнелейтін қолдарын бұлғайды) Бұл кемелердің діңгектері. (Балалар қолдарын жоғары созады) Олар мұнда тез жүзсін! (Балалар сәлемдесіп қолдарын бұлғайды) Біз жағалауда серуендейміз, Біз теңізшілерді күтеміз, (орнында жүру) Құмдағы қабықтарды іздеу (көлбеу) Және жұдырықпен қысу. (Балалар жұдырықтарын қысады) Оларды көбірек жинау үшін, — Жиі отыру керек. (отыру) Жел теңіз арқылы жүреді (қолдар жоғарыда тербеледі, аяқтар кезек-кезек бүгіледі) Және қайық, (үрлеу) Ол толқындарда өзіне жүгіреді Ісінген желкендерде. (Қолдар белбеу және жеңіл жүгіру) Кенеттен қатты дауыл басталды,	Тәрбиеші: енді біз «Кемелер» презентациясын қарастырамыз. Қарау кезінде абай болыңдар. - Қайық қандай бөліктерден тұрады? Балалардың жауаптары: палуба, желкен және арқандар және т. б. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **"Қайық"** **саусақ жаттығуы** Қайық өзен бойымен жүзеді. Ол алыстан жүзеді. (Алақаннан қайықты бүктеп, оның қалай жүзетініне еліктеу-тербеледі) Қайықта төрт Өте батыл теңізші. (Бір қолыңызбен төрт саусақты көрсетіп, сол қолдың қолын такаққа айналдырыңыз) Олардың құлақтары бар-бастың жоғарғы жағында, (Құлақтарды көрсете отырып, қолды басына қойыңыз) Олардың ұзын құйрықтары бар.	слайдтар пайда болады) - Таң өзенінің үстінде тұр. Аулада Әтеш ән айтады. Мысықтар жуынады. Балалар оянады. - Бұл қашан болады? (таңертең) - Ал таңертең не істейсің? (біз бетімізді жуамыз, тістерімізді жуамыз, балабақшаға барамыз, жаттығу жасаймыз, таңғы ас ішеміз) . Жарайсыңдар, келесі жұмбақ. Аспандағы күн жоғары. Күн батқанға дейін алыс. Дәндер тышқанды күзенге сүйрейді. Балалар балабақшаға келеді. - Бұл қашан болады? (күндіз) - Сіз күндіз не істейсіздер? (балабақшада ойнаймыз, сурет саламыз, оқимыз, серуендейміз, түскі ас ішеміз, ұйықтаймыз) . Күн қызыл түсті. Тиін қуысқа тығылды. Бізге қонаққа баратын. Ол ертегіні өзімен бірге алып жүреді. - Бұл қашан болады?	Техникалық терминологиямен танысу: (корпус, қоршау, ағаш кесу, құтқару шеңберлері, қайықтар, көкірекшелер, түтін құбырлары, кабельдер, якорь, иллюминаторлар, баспалдақтар, кабиналар, галлерея, кубрик, бал. тармақ) Міне, біз сіздермен жүземіз және айналада осындай сұлулық бар! Қараңдар, бортының оң жағында Арал, айлақ жасайық, жағаға шығайық. Біз қайтадан кемеге кіріп, кабина компаниясына түсеміз. Барлығы үстелге отырады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Катамаран-бұл көпір арқылы бір құрылымға қосылған екі палубасы бар кеме. Кейде палуба болмауы мүмкін — оны металл тор ауыстырады (әдетте бұл спорттық катамарандарға тән). **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** Қане кімнің бойы ұзын Паровозы поездің

кететінін, пенопласттан жақсы жүзетінін, бірақ оны адам тұрмайтын аралдан таба алмайтынын анықтайды. Сал (плот) бұтақтардан жақсы жүзеді.) **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Қағаздан қайық жасау схемасын қарастыру. - енді сендер атаған материалдардан қайық жасауға тырысайық. Өзіңе чипті таңдап, эмблемаға сәйкес үстелден орын алыңдар (қағаз қайық). Сендерде үстелдерде материалдар мен көлік жасау алгоритмдері бар (кеме жасауға арналған 1 үстел, 2 кеме, 3 пенопластан кеме) - Аралда көптеген ағаштар бар және Дымбілмес бөренелерді арқанмен байлап, сал (плот) жасай алады. **(Жапсыру, құрастыру)** -мен топтарға бөлініп, суреттер жинауды ұсынамын. Менің үстелімде "су көлігі" суреттерінің үзінділері	Аспанда күн күркіреді. (Біз қолымызды қатты шайқаймыз және дөңгелек жасаймыз қолды көтерген қозғалыстар) Біздің қайық құлады, (қолдар түзу, аяқтар бөлек, біз сияқты тербелеміз енді құлайық) Алдымен толқынмен жоғары қарай жүгірді, (қолдар толқынмен жоғары, оңға көтеріледі, солға) Содан кейін ол құлап түсті. (Сел) Жоғары-төмен, жоғары-төмен. (отыру) **(Дене шынықтыру)** **«Қайықта жүзу»** **Мақсаты:** балалардың су көлігі, қозғалыс орны туралы білімдерін бекіту балаларды бөлшектерді бір-бірімен байланыстыра отырып, табиғи материалдан қолөнер (қайық) жасауға үйрету; Алдымен біз корпус жасаймыз. Мұны істеу үшін біз ермексаздан допты орап, діңгекті	(Бір қолды бүкіл қолымызбен толқын тәрізді қозғалыстармен құйрықты көрсете отырып, артқы жағынан артқа қарай жылжыту) Тек мысықтар олардан қорқады, Тек мысықтар иә мысықтар! (Саусақтардан мысықтың тырнақтарын жасаңыз және сызаттарға еліктеу) **(дене шынықтыру)** Енді біз кемені салуға кірісеміз. Осылай: алдымен біз қайықты, діңгекті, содан кейін желкенді тартамыз. Ал діңгектің соңында жалауша салуға болады. Тыныш музыка естіледі. Балалар жұмысқа кіріседі. **(Сурет салу)** **Дидактикалық ойын: «Көліктер»** **Мақсат:** көлік құралдарының түрлері мен мақсаты туралы түсініктерді кеңейту. көлікті жіктеу қабілетін дамыту; машиналарды басқарумен байланысты кәсіптермен танысу; Әртүрлі көлік техникасына	(кешке) Экранға қарап, тексеріңдер. Дұрыс, жарайсыңдар. - Кешке не істейсіңдер? (біз "Қайырлы түн сәбилер" бағдарламасына қараймыз, анам ертегі оқиды, тістерімізді тазалаймыз, төсекке барамыз) **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті** Шағалалар толқындардың үстінде айналады. (қолды сермеу) Біз олардың артынан бірге ұшамыз. Көбік шашырауы, құстар шуы, Біз қазір теңізде жүзіп жүрміз, (қолдарымызды алдымызда жылжыту) Және біз таза ауада ойнаймыз. Көңілді загребай, (қолмен айналмалы қозғалыстар жасау) Және дельфиндерді қуып жетеміз. **(дене шынықтыру)** Жарайсыңдар, балалар. Барлығына назар аударыңдар, міне, біз	Жел гулейді, гулейді Гу – гу - гу Жапырақтар сарғайды, Ду - ду - ду Шыдай алмай жапырақ, Ах - ах - ах Түсіп қалды қалтырап, Пах – пах – пах. **(дене шынықтыру)** **"Қағаздан катамаран жасау"** **Мақсаты:** өзен және теңіз кемелерінің негізгі түрлерін, олардың адам өміріндегі маңыздылығын білу. Қағаздан катамаран жасай білу. Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнату. Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды үйрету. Катамаран жасау технологиясы, үлгіні көрсету және талдау (Катамаран бөліктерін талдау, кеменің негізгі элементтерімен танысу) - Үлгі қандай материалдан жасалған? (қағаздан) - Қайық қандай бөлшектерден тұрады? Көрсету (мұрын, арқа, палуба, бүйір) 1.Сызбаны көміртекті

	бар. Өзіңіе біреуін таңда. Кімнің артқы жағы қызыл болса, сол үстелге, ал көк жағы басқа үстелге жақындаңдар. Әр топта бір көлік түрі болуы керек. Балалар суретті кіші топтарда жұмыс жасау арқылы жинайды. Олар жинайды: кеме, қайық, пароход, сал. **(Математика негіздері)**	бекіту үшін оны жаңғақ ішіне саламыз. Содан кейін біз желкен жасаймыз. Біз таяқшаны ермексазға саламыз. Енді біз үлкен желкенді діңгекке қойып, діңгекті тесіктерге, алдымен бір тесікке, содан кейін екіншісіне итереміз. Содан кейін біз кішкене желкенді де киеміз. – Бізде желкен бар ма? Балалар, біздің қайықта тағы не жетіспейді? (Құсбелгі) - Дұрыс, құсбелгі. Мұны істеу үшін біз кішкене тіктөртбұрышты алып, оны желіммен жағып, таяқшаға жабыстырамыз. Біз бүйірлерді, бұрыштарды бұрышпен Мұқият байланыстырамыз. **(Мүсіндеу)**	және тиісті кәсіптерге қызығушылықты қалыптастыру; жүргізушілердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу; **Шарты:** көлік құралдарының түрлерін бейнелейтін бос ұяшықтары бар ландшафтық формат: жер үсті, су, әуе. Сондай-ақ, әртүрлі көлік құралдарын бейнелейтін ұяшық форматындағы суреттерді кесу. Суреттерді ұяшықтарға дұрыс орналастыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері)**	келесі араға жүздік. Бұл оның тұрғындары (геометриялық фигураларды көрсетеді) - Оларға аты мен түсі бойынша сәлем айтыңыз. (Сәлеметсіз бе, қызыл үшбұрыш) . - Балалар, фигуралар өздеріне үй тұрғызды, бірақ олар қоныстана алмайды, қай фигураның қай қабаты бар екенін білмейді. Тұрғындарды қоныстандыруға көмектесейік. Үстелдерден өтіңіз. Мұқият тыңдаңыз. - Үйде қанша қабат бар екенін есептейік. (бірінші, екінші, үшінші) - Қанша қабат? (үш) (бекіту) - Бірінші қабатта квадраттар тұрады. (балалар қоныстанады) - Қанша шаршы? Қандай түсті? Қай қабатта? -Екінші қабатта үшбұрыштар тұрады. Қанша үшбұрыш бар? Қандай түсті? - Не көп, квадраттар немесе үшбұрыштар? Қанша көп? (бір) - Үшінші қабатта шеңберлер тұрады.	қағаздың көмегімен қалың қағазға аудару. 2.Қалауың бойынша түрлі-түсті қарындаштармен бояу. 3.Сызғыш бойымен қара маркермен контур бойымен сызу. 4. Контур бойымен қайшымен кесу, төрт бөлікті алу. 5.Бөлшектерді бүктеу сызықтары бойымен бүгу. 6. Ересектердің көмегімен орындық пен желкенді бекіту үшін кескішпен ойықтар жасау. 7. Бөлшектерді желімдеп, катамаранды жинау. **(жапсыру, сурет салу, құрастыру)**

				Қанша айналым? Қандай түсті? Не көп, үшбұрыштар немесе шеңберлер? Қанша көп? (бір) - Жарайсыңдар! Геометриялық фигуралар сізге риза. Олар жаңа үйде бірге тұрады. Ал біз әрі қарай жүземіз**.** **(Математика негіздері)** **"Керісінше айт" ойыны** **Жартылай шеңберге отырды.** - төмен-жоғары, - ұзын-қысқа, - үлкен-кішкентай - жеңіл-ауыр - ақ-қара - ыстық-суық - кең-тар - бос-толық - көп-аз **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Көлдегі кеме»** **Мақсаты:** Құрастырылатын құрылысты қарапайым сызбаларға, суреттегі үлгісіне қарап зерттеуге және кірпіштерді, тақтайшаларды тігінен қатарға орналастырып, бір-бірімен мықтап бекіту	

				тәсілдерін қолданып, өзбетінше құрастыруға мүмкіндік беру, өзінің тұрғызған құрылысын талдауға баулу **(Құрастыру)**	
Серуенге дайынды	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотористі дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруғ үйрету. (көркем әдебиет) **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен					
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретімен ағытамыз. - Киімдерді рет-ретімен шешіп орнына іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Шалбарымызды шешіптопқа киетін киімдерімізді киеміз. Киімдерді бүктеп қоямыз.**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Тамақты шашпай ішіп үйренеміз» (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				

Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауы жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек бас жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Ертегі оқу. «Әнші қоян»** **Мақсаты:** Балаларға шын көңілден шаттық көңіл күй сыйлау.Балаларды ертегінің мазмұнын дұрыс түсініп, сұраққа жауап беруге үйрету. Ертегі кейіпкерлерінің іс — әрекетін сезіну және одан әсер алу, қызығушылық әрекетін қабілеттерін ояту.Ертегілер арқылы балаларды адамгершілікке, мейірімділікке және адалдыққа тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Жуынып болғанда, Жүреді қолдарда.*(орамал)* **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене шынықтыру**).** Жұмбақ: Қалтамда жатыр тісі бар, Тістемей-ақ істер ісі бар. /тарақ/ Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды, Өзімді жақсы сезінемін. **(мәдени-гигиеналық дағдылар). (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (Вариативтік, жеке қосымша бағдарлама)	**Сюжетті рөлді ойын: «Шаштараз»** **Мақсаты:** Шаштараз мамандығы жайлы білімдерін кеңейту, Әйелдер залы, ерлер залы. Олардың	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды	**Сюжетті рөлді ойын:** «Дүкен » ойыншықтар **Мақсаты:** Мамандық-тар туралы білімдерін кеңейту, ойын барысында сатушы мамандығы жайлы	**Дидактикалық ойын:** «Үй терезесін жабайық» **Мақсаты:** Түстеріне қарай терезелерді ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту.	**Сюжетті рөлді ойын:** «Дүкен. Киімдер бөлімі» **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылық-

	айырмашылығын білу. Шашатарды қию, сәндеу. **Шарты:** «Анасы қызын шаштаразға апара жатыр» «Әкесі ұлын шаштаразға» «Қуыршақтарға арнап әдемі шаш үлгілерін жасаймыз» «Өзімізге арнап шаш үлгісін жасаймыз» Соны мен қатар балалар шаштаразшының жұмысын бағалайды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Сиқырлы жануарлар"** **Мақсаты:** аппликацияға деген қызығушылықты арттыру. Материал: Жануарлар карталары, геометриялық фигуралар (кішкентай пішін). Ойын барысы: балаларға кез-келген жануардың суретін таңдап, оны геометриялық фигуралармен безендіру ұсынылады. **(Жапсыру)**	ұлттық құндылықтардың қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Геометриялық фигуралардан жануарларды жина»** **Мақсаты:** жапсыруда бейнеленген заттардың санын (құстар, жануарлар, гүлдер, жәндіктер, үйлер, нақты және елестетілген) дайын формалардан кеңейтуді жалғастыру. Материал: геометриялық фигуралар, жануарлар карталары. Ойын барысы: балаларға кез-келген жануардың картасын таңдап, геометриялық фигуралардың көмегімен жануарды жинау ұсынылады. **(Жапсыру)**	білімдерін тиянақтау. Ойынды ролдерге бөліп ойнауға үйрету. **Керекті құралдар:** сөрелер, сатушы, ойыншықтар, касса, ақша, сатып алушылар. **Шарты:** Сатушы және бала,сөйлейтін ойыншық рөлін ойнау, бала өзі жалғыз дүкенге келеді және оған сөйлейтін ойыншық кездеседі ол оған жалғыз жүруге болмайтының және ата-анасының рұқсатынсыз алуға болмайтынын айтады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Теңіз түбі"** **Мақсаты:** қоршаған әлемнің алуан түрлілігіне назар аударуға деген ұмтылысты дамыту. Материал: теңіз түбі, теңіз тұрғындары. Ойын барысы: балаларға теңіз алаңы көрсетіледі және теңіз тұрғындары олармен "Жасырынбақ" ойнағысы келетінін айту	**Шарты:** Қағаздан қиылған, терезесі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Түстерді ажырата отырып, терезелерді жабуды ұсыну. **(жапсыру)**	тарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **Керекті құрал-жабдықтар:** сөрелер, таразы, касса, ақша, киімдер**.** **Шарты:** Баласына әр түрлі мезгілге арналған киімдер алып беру. Ата-ана рөлін сомдау. Киімді дұрыс тандай білуге баулу**.** **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Жылы-суық"** **Мақсаты:** түстер мен реңктерді қабылдауды дамыту, түсі бойынша таңдау мүмкіндігі. Материалдар: 2 Парақ, ортасында шеңбер. Ойын барысы: екі парақ, бірінің ортасында қызыл шеңбер (жылы), екіншісінің ортасында көк шеңбер (суық). Балаларға парақтардағы шеңбердің түсіне сәйкес келетін карталарды – суреттерді орналастыру ұсынылады. **(Жапсыру)**

			керек. Оларды табу үшін жұмбақтарды табу керек. Кім шешетін болса, теңіз түбіне теңіз өмірін іліп жапсырады**. (Жапсыру)**		
Балалармен жеке жұмыс	**Ибрагимге тақпақ жаттату.** Келді жаңа жылымыз, Құтты болсын баршаға. Шыршамыз тұр ортада, Тойлайықшы шаттана. **Мақсаты:** сөздерді анық айтқызу, тілін дамыту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Фатимамен жыл мезгілдері туралы әңгімелесу. **Мақсаты:**Табиғат құбылыстарын атау. Баланың есте сақтау, ойлау қабілетін, зейінін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	«Тез ойла» **Мақсаты:** Балалардың заттарды салыстыру, оң жақ, сол жақ сияқты түсініктерін дамыту. **(математика негіздері)**	Н.Айарумен қысқы ойындар жайлы әңгімелесу. **Мақсаты:** суретке қарап өз ойын толық жеткізе білуге үйрету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Нұрасылға түстерді жаттатқызу. ***(математика негіздері)***
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынған қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Ұшақтар» **Шарты:** Балаларды ойын алаңына еркін тұрғызу. Тәрбиеші өзі ұшақ болып ұшып көрсетеді. Тәрбиеші: «Ұшақтар ұшады!» – деген кезде барлық бала ұшақ болып ұшады. «Ұшақтар қонады!»	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Доп кімде?» **Шарты:** Бір бала жүргізуші болады. Бір бевала ортада көзін жұмып тұрады. Қойған балалар шеңбер жасап, қолдарын артына ұстап, иықтарын тақап тұрады (қолдары ішінен қарағанда көрінбеу	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Ит пен қоян» **Мақсаты:** Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. **Шарты:** Ойын жазық алаңда ойналады. Бір бала ит болады да, қалғаны қоян болады. Бұдан кейін « ит», «қояндарды» қуып	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Күн мен жаңбыр» **Шарты:** Балалар ашық алаңда еркін ойнап жүреді, гүл тереді, көбелек қуады, секіреді, жүгіреді. Тәрбиеші «Жаңбыр жауды!» дегенде балалар пана іздеп, үйшіктерге тығылады. Тәрбиеші	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Қу түлкі » **Шарты:** Балалар бір-біріне бір адымдай ара қашықтықта тұрады (шеңбер жасап). Балалар көздерін жұмып тұрады. Тәрбиеші шеңберді айналып жүріп білдіртпей бір баланы түртеді. Сол бала түлкі болады. Балалар

	дегенде барлық бала өз орындарына келіп қона бастайды. Тәрбиешінің бастауымен ойын жалғасады. ***(дене шынықтыру**)***	керек). Сыртта жүрген бала сездірмей, шеңбердің сыртын айналып жүріп, бір баланың қолына ұстатады да өзі алысқа барып тұрады да « болды» дейді. Ортадағы бала көзін ашып, шеңбердің ішінде тұрып, кімде екенін (көзінің т.б.) біліп айту керек. Тапса допты алады. Таппаса-басын шайқайды. Сол кезде добы бар бала теріс айналып, допты көрсетеді. Сенде-деген жоғары көтеруі тиіс. ***(дене шынықтыру**)***	ұстауға тырысады. Өзі ұстаған балалардың барлығын итке айналдарды. Сөйтіп барлық қояндар итке айналғанша ойын жалғаса береді. ***(дене шынықтыру**)***	«Күн шықты!» дегенде балалар қайта алаңға шығып, ойындарын жалғастырады. ***(дене шынықтыру**)***	көздерін ашып бір-біріне мұқият қарайды. Қу түлкі сен қайдасың? Үш рет айтқанда қу түлкі ортаға қолын көтеріп мен мындамын деп жүгіріп шығу керек. Барлық балалар жан-жаққа қашады. Қу түлкі ұстап алуы керек. ***(дене шынықтыру**)***
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақшасы ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 03.04-07.04.2023 жыл I апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 03.04.2023	Сейсенбі 04.04.2023	Сәрсенбі 05.04.2023	Бейсенбі 06.04.2023	Жұма 07.04.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **Таңертеңгі әңгіме «Денсаулықты қалай сақтау керек?»** Дәрі-дәрмектер мен аурулар, аурулардың алдын-алу, дәрумендердің пайдасы туралы қарапайым ақпарат беру**.**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойыны «Қайтала» сіріңке шимен ұйымдастырылады** **Мақсаты:** Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. Ойын барысы: Бұл ойынды балалар жұптарымен ойнайды. Әр балаға сіріңкенің 6 шиінен беріледі. Екеуінің біреуі сол шилерден қандай да бір затты құрайды. Екіншісі бірнеше секунд көлемінде қарап алады да, оны қайтадан жасауға тырысады. Содан кейін балалар орнын	**"Мысық, ит және ешкіге арналған үй салу" құрылыс ойындары** **Мақсаты:** Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру. Материал: текшелер мен кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы. - Қараңызшы, жаңбыр жауып тұр, ал біздің Бимка күшігіміз суланып, ағаштың астында дірілдеп отырады. Оған жылы үй	**"Жануарларға арналған қора" құрылыс ойыны** **Мақсаты:** Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру. Материал: кірпіш. Ойын барысы. Тәрбиеші үй жануарларының жиынтығын әкеледі және қасқырлар оларды жеп қоймас үшін қашып кетпес үшін оларға қора салуды ұсынады. Тігінен салынған кірпіштен салу керек. **(Құрастыру)**	**"Жүк көлігін салу, жолдар" құрылыс ойыны** **Мақсаты:** кірпішті бір-біріне тар қысқа жағымен (жол) тегіс жағу қабілетін бекіту. Текшені екінші кірпішке(машинаға) тұрақты және тегіс қоюға үйрету. Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. Материал: текшелер мен кірпіштер. Ойын барысы. Тәрбиеші топқа бағдаршам енгізеді, балалар бағдаршам туралы білетіндерін есіне алады. Сізбен бірге жол мен көлік салайық, қалай салу	**"Жүк көлігін салу, жолдар" құрылыс ойыны** **Мақсаты:** кірпішті бір-біріне тар қысқа жағымен (жол) тегіс жағу қабілетін бекіту. Текшені екінші кірпішке(машинаға) тұрақты және тегіс қоюға үйрету. Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. Материал: текшелер мен кірпіштер. Ойын барысы. Тәрбиеші топқа бағдаршам енгізеді, балалар бағдаршам туралы білетіндерін есіне алады. Сізбен бірге жол мен көлік салайық, қалай

	ауыстырады, екіншісі көрсетеді, біріншісі қайталайды. **(Құрастыру)**	салу керек. Тәрбиеші итке үй салуды ұсынады. Балалар материалды өздері таңдайды, үйді өздері ойлап табады. **(Құрастыру)**		керектігін көрсетеді, ғимараттарды ойнайды. **(Құрастыру)**	салу керектігін көрсетеді, ғимараттарды ойнайды. **(Құрастыру)**
Таңертенгі Жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Затсыз орындалатын** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Бір алақан, екі алақан». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыартта ұстау. Бір қолды алға созып, алақанын жоғары қарату, б.қ.-қа оралу.Осылайшаекінші қолмен орындау. Осылайшакезек-кезек орындау. (4 рет қайталау) 2. «Алақанды өкшеге қою». Б.қ.: отырып, қолды артқа тіреу. Алға иілу, алақанды өкшенің жанындағы еденге қою, қолға қарау, б.қ.-қа оралу.Еркін тыныс алу. (5 рет қайталау.) 3. «Жүреміз». Б.қ.: аяқты бүгіп, қолдыартқа тіреу. Аяқты сәл көтеріп, қайтадан түсіру – «жүреміз». 4-6 рет орындағаннан кейін аяқты түзу қойып, демалу: «келдік». Басты төмен түсірмеу. (5 рет қайталау.) 4. «Доп». Б.қ.: аяқты алшақ қойып,қолды төмен түсіру. 2-3 секіру үшін серпілу, 8-10 рет секіру және 8-10 рет адымдау. Жеңіл секіру. (4 рет қайталау) **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы с алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(***Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ

	ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ ойыны: «Қолтырауын» Қолтыруын қонақ күтуде Тістері тура шегедей -Бұл жерден қой өтпеді ме? Деп сұрадым ойын білмекке Ал ол болса тымпиып жатыр Көзін қысып қылпиып жатыр Орындалуы: 1. Екі қолдың саусақтарын түйіп қайта ашып қалады. 2. Саусақтарын ашқан күйі оң алақанды сол алақанның үстіне беттестіре саусақтарды сәл дөңгелете «қолтырауынның аузын ашқан сияқты» ашып-жабады. 3. Қолдарды төмен бос	**Саусақ ойыны «Кім келді?»** Қане, қане кім келді? Біз, біз, біз! Апа, апа, бұл сіз бе? Иә, иә,иә! Әке,әке бұл сіз бе? Иә,иә,иә! Ағатайым, бұл сіз бе? Иә,иә,иә! Қарындасым, бұл сен бе? Иә,иә,иә! Біздер тату жанұя Иә,иә,иә! Орындалуы: 1. Екі қолдың басбармақтарының ұштарын соғады. 2. Екі қолдағы басбармақтарды қосып ұстап, қалған саусақ ұштарын бір мезгілде соғады. 3. Екі қолдың басбармақтарының	**Саусақ ойыны «Үкі»** Орманда қараңғы Бәрі-бәрі ұйқыда Үкі ғана ұйықтамапты Маңғазданып отыр қатты Әрі-бері отырды да Қараңғыға қанат қақты. Орындалуы: 1. Екі қолдың білезіктерін біріктіре саусақтарды жан-жаққа ашады.(«Орман») 2. Алақандарын беттестіре жақтарына таянып «ұйқыға кетеді». 3. Бас бармақ пен сұқ саусақтың біріктіре дөңгелентіп көздеріне қояды («үкінің көздері»). 4. Қолдарын артқа жинап, кеуделерін көтереді («маңғаз үкі»). 5. Қолдарын жан-жаққа жая ұшып, басқа орынға ауысады. Қолға, алып шарды,	**Саусақ ойыны «Қуырмаш» картотека №17** Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қойыңа бар! Сен тұр – жылқыңа бар! Сен тұр – ешкіңе бар! Сен тұр – сиырыңа бар! Сен тұр – түйеңе бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, үйде жат. Мына жерде құрт бар, Мына жерде май бар. Мына жерде қатық бар, Қытық, қытық! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын:**	**Саусақ жаттығуы: «Қуыр-қуыр, қуырмаш Картотека №19** Тәрбиеші балалармен қолдың саусақтарын, ба бармақтан бастап, шынашаққа дейін, аттары атап шығады. Олар бір бірімен туған бауырлар сияқты. Бас бармақ, Балалы үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Бес саусақ түгел жұмылады. Енді, қайтад бас бармақтан бастап мы сөздерді айтып саусақтарды жазады. Сен тұр – қойыңа бар, Сен тұр – түйеңе бар, Сен тұр – жылқыңа бар Сен тұр - жылқыңа бар Ал сен кішкентай бөбек

	тастап, иықты жоғары көтереді. 4. Алақандарын бір-біріне ысқылайды. 5. Көздерін қысады. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Үлгі бойынша қой»** **Мақсаты:** Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыруға үйрету. **Қажетті заттар:** табақтар, түймелер. **Ойын барысы: Кез-келген шаблонды қолданбай, пластикалық табақтарға әртүрлі үлгілерді салу.** **(Жапсыру)**	ұштарын соғады. 4. Сұқ саусақтардың ұштарын соғады. 5. Екі қолдың басбармақтарының ұштарын соғады. 6. Ортаңғы саусақтардың ұштарын соғады. 7. Екі қолдың басбармақтарының ұштарын соғады. 8. Аты жоқ саусақтардың (шылдыр шүмек) ұштарын соғады. 9. Екі қолдың басбармақтарының ұштарын соғады. 10. Кішкене саусақтардың ұштарын соғады. 11. Барлық саусақтардың ұшымен бірге соғады. 12. Алақандарымен шапалақтайды. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Жолдар»** **Мақсаты:** Жапсыруда табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін қолдану. **Материалдар**: лабиринттері бар карталар, түймелер. Ойын барысы: Балаларға үйіне дейін	Үрлеймін мен былай. Уф-ф-ф, Үрлеймін деп қатты, Жарып алдым шарды. Пах. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Есте сақта және қайтала»** **Мақсаты:** жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. **Жабдық:** екі карта (9 шаршыға бөлінген) және екі түйме жиынтығы (18 жұп бірдей). **Ойын барысы:** Бір ойыншы жетекші, ол өз алаңына бірнеше түймелер қояды. Екінші ойыншы есте сақтайды. Содан кейін алаң орамалмен жабылады, ал өз алаңындағы екінші ойыншы түймелерді жүргізуші сияқты орналастыруы керек. Алдымен біртіндеп қосу арқылы аз мөлшерде жаттығуға болады. **(Жапсыру)**	**"Дөңгелекті машиналарға орналастыр"** **Мақсаты:** жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. **Материалдар:** дөңгелегі жоқ автомобильдердің силуэттері. **Ойын барысы:** Дөңгелектерді түсі, өлшемі бойынша таңдауды ұсыну. **(Жапсыру)**	қазанның қаспағын қырып жеп, жыламай үйде отыр **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: "Ағаш жапырақтарын таңда"** Мақсаты: Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыруға баулу. Жабдық: жіп, жүн, киіз, қағазға боялған ағаш, түйме. Ойын барысы: Белгілі бір түсті түймелерден ағаш жапырақтарын таңдау керек (жыл мезгіліне байланысты) Белгілі бір түсті түймелерден ағаш жапырақтарын таңдау керек (жыл мезгіліне байланысты) **.(Жапсыру)**

		лабиринттермен жануарларды өткізуге шақырылады. Түймені саусағыңызбен қысу мұны әлдеқайда қызықты және қиын етеді. **(Жапсыру)**			
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Салауатты өмір салтын қалыптастыру.** Сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру**.** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт өнімдері және т.б.) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар және т. б.) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық	**Қазақ тілі** **Мақсаты: Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті:** Қазақ тіліндегі сөздерді тыңдауға және дұрыс айта білуге және оларды есте сақтауға баулу. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарды дұрыс айтуға үйрету. Артикуляциялық аппаратты дамыту жұмыстарын жалғастыру. **Сөздік минимум** шалбар, көйлек, жемпір шалбар	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Салауатты өмір салтын қалыптастыру.** Сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру**.** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт өнімдері және т.б.) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар және т. б.) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы	**Музыка** **Мақсаты: Музыка тыңдау** Ересектердің орындауындағы және аудио-бейнежазбадан музыка тыңдауға үйрету. Музыкалық шығарманың көркем құралдарын: дауысы (ақырын-қатты), қарқыны (жылдам-баяу), көңіл-күйі (мұңды, көңілді және т.б.) байқауға үйрету. **Ән айту** Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар** Музыканың басталуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындау, қимылдарды өзбетінше бастау және аяқтау. Балалардың билейтін музыкаға сәйкес би қимылдарын өзбетінше орындауына, таныс би қимылдарын ойындарда	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Салауатты өмір салтын қалыптастыру.** Сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру**.** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт өнімдері және т.б.) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар және т. б.) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық

	және қимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайтатын жаттығулармен таныстыру. Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айту, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу.		түсінік қалыптастыру. Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайтатын жаттығулармен таныстыру. Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айту, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу.	қолдануына мүмкіндік беру.	және қимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайтатын жаттығулармен таныстыру. Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айту, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу.
	Дидактикалық ойын: **Мақсаты:** ермексаздың қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. **Шарты:** Балаңға допты айналдырып, оны тегістеп, сызғышпен екіге бөлуді, басын бекітуді, қарындашпен белгілеуді, екі кішкентай антеннаны айналдыруды, қоңыздың қалай ызылдағанын есте сақтауды ұсыну: "ж-ж-ж". **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: «Үшбұрышпен танысамыз» картотека №34** Педагог жаңа геометриялық пішін –	**Дидактикалық ойын: «Радио»** Радио сөздерді пассивті сөздіктен белсенді сөздікке аудару. Сөйлеуден таныс сөздерді түсіну және ажырату дағдыларын дамыту. **Дидактикалық ойын: «Көлік»** **Мақсаты:** ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру; **Шарты**: Ермексаздың бір бөлігін алып, машинаның корпусын кабинамен, магистральмен және сорғышпен мүсіндеу. Екі	**Дидактикалық ойын: "Алма"** **Мақсаты:** Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу **Шарты:** ермексаз жұқа қабатпен (0,5—1 см) жайылады, содан кейін бала қара бұршақтардан жапырағы бар алманың контурын салады немесе бүкіл алманы бұршақпен толтырады. **(Мүсіндеу)** **«Үшбұрышты тауып, қорша» ойыны картотека №42** Педагог фланелеграфтағы геометриялық пішіндерге назар аударады: шаршы, үшбұрыш. Балаға үшбұрышты көрсетуін	**Дидактикалық ойын: "Бәлішті сәндейміз"** **Мақсаты:** Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу **Шарты:** Ермексаздың бір бөлігін тегістеу-торт. Тортты бұршақ, бұршақ, жаңғақ қабығымен безендіру. **(Мүсіндеу)** **«Өз үйіңді тап» қимыл ойыны картотека №44.** Кілемге құрсау ішіне геометриялық пішіндерді: шеңбер, шаршы, үшбұрыштарды қояды (балалар көп болса, үлкендеу құрсау алуға болады). Балалар табақтан бір-бірден геометриялық	**Дидактикалық ойын: «Шырша»** **Мақсаты:** Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. **Шарты:** Жасыл ермексазды клеенкаға езіп, оған шырша пішінін беру. Баланы шыршаны моншақтармен, табиғи материалдармен немесе түрлі-түсті қамырдан жасалған кішкене шарлармен безендіруге шақыру. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: «Бір-көп» ойыны картотека №50** **Мақсаты:** «Көп», «аз»

	үшбұрышты қарауды ұсынады. Үлкен үшбұрыштың макетін көрсетеді, оның бұрыштары бар екенін, олар үшеу болатынын айтады. Содан оны үшбұрыш деп атайды. Оның геометриялық пішіні шеңбер сияқты дөңгелей алмайтынын айтады. Ол үйдің шатырына, пирамидаға т.б. ұқсайды (суреттерін көрсетеді). Кішкентай үшбұрышты алып, оларды көлемі жағынан салыстыруды ұсынады. Қай үшбұрыш үлкен, ал қайсысы кіші? Олар бірдей ме? «Өзің талда» ойыны. Үлестірмелі материалдар: әр баланың үстелінде үшбұрыштар тұр. Педагог үшбұрыш пішінін алуды сұрайды. Саусақтарымен үшбұрыштың бұрыштарын сипап көруді	тіс тазалағышты ал да, дөңгелектер болуы керек жерде машинаның түбін тесу. Қамырдың төрт бөлігінен дөңгелектерді қалыптау. Олардың қалыңдығы кем дегенде 9-10 миллиметр болуы керек. Дөңгелектерді тіс тазалағыштардың ұштарына бекіту. **(Мүсіндеу)** **«Төртіншісі артық» ойыны картотека №41** 1-себет. Онда не жатқанын көрсетеді, бірге атайды: сәбіз, пияз, қызанақ, мысық. – Қайсысы артық? Неге? – Себетте неше көгөніс бар? – Себетте неше үй жануары бар? Мысықты алып қояды. 2-себет: қасқыр, аю, қоян, картоп. – Қайсысы артық? Неге? Картопты алып қояды. 3-себет: сиыр, жылқы, ит, түлкі. – Қайсысы артық? Неге? Түлкіні алып қояды.Жарайсыңдар!	ұсынады. Сосын педагог фланелеграфта үшбұрышты жоғары, ал шеңберді және шаршыны төменірек іліп қояды. Сұрақ қояды: Қандай геометриялық пішін жоғарыда, қандай пішін төменірек ілулі тұр? Тапсырма береді: Жұмыс дәптеріндегі үшбұрышты тауып, оны көк түспен қоршап сызуларын ұсынады. **(Математика негіздері)**	пішінді алып, оны көру-қозғау жолымен зерттеп, әр бала өз геометриялық пішінді атайды. Педагог бірнеше балаларға сұрақтар қояды: - Сенің қолыңда қандай геометриялық пішін бар? – Сен қай құрсау ішіне тығыласың? Сосын музыка бойынша билейді. Әуен аяқталған кезде балалар тез өз үйлерін табуы тиіс (құрсаудың ішіне жүгіріп кіреді): қолында шеңбер барлар шеңберге жүгіреді, қолында үшбұрыш барлар үшбұрышқа, қолында шаршы болғандар шаршыға жүгіреді. Содан кейін қайта музыка қосылады, балалар пішіндерді қайтадан табаққа қояды да, музыка аяқталғанда өз орындықтарына отырып үлгеруі тиіс. **(Математика негіздері)**	ұғымымен таныстыру. Әр бала бір көкөніс пен бірнеше көкөніс бейнеленген карталарды алады. Балалар карточкаларын көрсетіп, алдымен бір көкөністі, содан кейін көптеген көкөністерді атайды. - Асқабақ-асқабақтар - қияр-қиярлар - қызанақ-қызанақтар - баклажан-баклажандар. **(Математика негіздері)**

	ұсынады. Балалар үшбұрышты көру-қозғау жолымен зерттейді. Бұрыштарына назар аударады. Сұрайды: Жаңа геометриялық пішін қалай аталады? Сөздік жұмыс: үшбұрыш. **(Математика негіздері)**	Артығын атаңдар. Оларды өз себеттеріне салуды ұсынады. Мысықты үй жануарлары бар себетке саламын. Картопты қай себетке саламыз? Түлкіні қай себетке саламыз? **(Математика негіздері)**			
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Бұлтты бақылау.** **Мақсаты:** Бұлттар неден пайда болатынын, олар туралы түсінік беру. **Сұрақ-жауаптар:** 1.Аспаннан не көріп тұрсыңдар? 2.Жел болғанда бұлттар не істейді?-Желмен көшеді. 3.Бұлттар қандай болады?-Ақ мақтадай ақ болады.	**Бақылау: Күнге бақылау.** Мақсаты:Баларға күн туралы айту.Сұрақ-жауап арқылы ой-өрістерін дамыту. **Мысал сұрақтар:** -Бүгін ауа райы қандай? -Аспанда күлімдеп не тұр? -Күн неге ұқсайды? -Күн бізге несін төгіп тұр? **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:**Ауладағы гүлдерге	**Бақылау: Жаңбырды бақылау** Мақсаты: Жаңбыр жайлы түсінік беру, сөздік қорларын дамыту, қоршаған ортаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Жау-жау жаңбыр,жау жаңбыр, Жаушы жаңбыр. Менің әсем далама,	**Бақылау: Желге бақылау** Мақсаты: Табиғат құбылыстарын бақылай білуге үйрету,тілдерін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ.** Кейде сипап кетер, Кейде ұйпап өтер. (жел) **Сұрақтар:** -Бүгін ауа райы қандай? -Жел бар ма? -Жел қай жақтан соғып тұр?	**Бақылау: Ауа райын бақылау.** Мақсаты:Балаларды ауа райының әртүрлі құбылыстары жайлы білуге және оларды салыстыра білуге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз. Жұмбақ жаттайық.** Көзге көрінбейді, Қолға ілінбейді. (Ауа) **Сұрақтар:**

	4.Бұлттар түнергенде не болады?-Жауын жауады. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Суырды көкте қылышын Нөсерлі қара төнді бұлт. Асыға үйге енді жұрт, Ақырды жерге долы бұлт. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: аула сыпырушының еңбегін бақылау. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: К-№ 10 «Пойыз» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** геометриялық пішіндерді қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	су құю. Мақсаты:Қамқорлыққа тәрбиелеу,еңбектену дағдыларын қалыптастыру. **Қ/қ ойыны:** К-№ 11 «Торғайлар мен автомобиль» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** Жұмбақ. Таңмен көзін ашады, Әлемге нұрын шашады. (Күн) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Өзіндік іс-әрекеті:** еркін іс-әрекеттер.	Менің әсем қалама. **Сұрақтар:** -Қазір жылдың қай мезгілі? -Далада не жауып тұр? -Жаңбыр жауған пайдалы ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Ойын алаңын жинау. Мақсаты:Баларды өздері ойнайтын алаңды таза ұстауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны:** К-№13 «Құстар мен мысық» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:**Ұзындыққа секіру. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	-Жел қандай? -Біз оны көре аламыз ба? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Ойын алаңына шығарылған ойыншықтарды жинау. Мақсаты:Баларды ұқыптылыққа тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қ/қ ойыны**: К-№14 «Құстарды ұшып келуі» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** Секіру, жүгіру, жүру дағдыларын бекіту. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	-Балалар қазір жылдың қай мезгілі? -Ауа райы қандай? -Ауа райының қандай өзгерістері болады? -Таза ауа қайдан пайда болады? -Ауаны таза ұстау үшін не істеу керек? -Ауаның түсі,иісі бола ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Алаңды жинау. Мақсаты:Табиғатты аялауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны:** К-№13 «Құстар мен мысық» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** Түзу сызықтың бойымен жүріп өту. **Өзіндік іс-әрекет:** еркін іс-әрекеттер.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су,				

	Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. (нанды үгітпей, ойнамай жеу, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауы жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек бас жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикаларды дамыту).** Ертегі оқып беру. «Шұбар тауық» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. **«Әлди, әлди бөпешім» әні (Музыка***)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене шынықтыру). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикаларды дамыту).** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды жоғары көтеріп басымыздан асырап төсекке түсіреміз, көзімізді ашып жұмамыз (2- 4 рет) Ойын: «Жаз бен күз» Оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз, жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) (Дене шынықтыру**) **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**

Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру**).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Құбыр зауытының электриктері»** **Міндеттері:** 1. Балаларды ойындарда электриктердің кәсіби қызметі туралы білімді кеңінен және шығармашылықпен пайдалануға ояту. 2. Шығармашылық қиялды дамыту, ойынды бірлесіп дамыту, келісу қабілетін қалыптастыруды жалғастыру. 3. Атрибуттарды қолдана отырып, ойын сюжетіне сәйкес әр түрлі рөлдерді орындауға үйретуді жалғастыру, балаларды ойынға жетіспейтін заттарды, бөлшектерді (құралдар, жабдықтар) өз	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды ұлттық құндылықтардың қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: "Сопақ пішінді заттарды кім салады?»** **Мақсаты:** балалардың көлденең, тігінен немесе диагональ бойынша орналасқан сопақшалардың өсімдік	**Сюжетті-рөлді ойын: «Емхана»** **Мақсаты:** балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру. Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, дәке. Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу. **Керекті құрал жабдықтар**:дәрігердің бас киімі мен халаты, медициналық құралдар. **Алдын ала жұмыс**: медкабинетке экскурсияға бару, дәрігер жұмысына бақылау жасау. **Шарты**: дәрігер,	**Сюжетті-рөлді ойын: «Аурухана»** **Мақсаты:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу. Қажетті құрал-жабдықтар: халат, бас киім, рецеп жазып беруге қарындаш пен қағаз, фонендоскоп, тонометр, градусник. дәке, мақта, шприц, дәрілер, пинцет, қайшы. **Ойындық рөлдер**: дәрігер, медбике, ауру адам. «Дәрігердің қабылдауында» «Укол саламыз» **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек.Бір бала ауру адам болады,екі бала ата-анасы	**Сюжетті-рөлді ойын: «Жедел жәрдем»** **Мақсаты:** «жедел жәрдем» ойынын басқа ойындармен байланыстыра ойнауға үйрету,адам өмірін сақтауға арналған мамндықтар туралы білу. Ақ халатты абзал жандардың еңбегін құрметтеуге үйрету. Медицина қызметкерлерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту. **Керекті құралдар**: жедел жәрдем көлігі, қағаздар, халат, бас киім, дәрілер салынған чемодан. **Шарты**: Бір бала жүргізуші,екі бала

	бетінше жасауға шақыру. Ізгі ниетке, жолдасқа көмектесуге дайын болуға тәрбиелеу. **Алдын ала жұмыс:** электриктің жұмысы, құбыр зауытының құрылымы туралы бейнероликтерді қарау, электриктің кәсіби қызметіне қажетті білім, жеке қасиеттер туралы әңгімелеу, балалардың құбыр зауытындағы ата-аналардың жұмысы туралы әңгімелері. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Бізбен бірге жіптермен кім ойнайды"** **Мақсаты:** балалардың қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктері туралы түсініктерін нығайтуды және байытуды жалғастыру. Материал: түрлі түсті карточкалар (балалар саны бойынша, қарындаштар (балалар саны бойынша). Ойын барысы: балаларға әр түрлі түсті екі карточканы алуға және	әлемінің тұтас заттарымен немесе олардың бөліктерімен ұқсастығын тез табу, суреттерді салу қабілетін бекіту. Ойын барысы: өсімдіктердің кем дегенде 5 суретін сопақша етіп салу, оларды түпнұсқаға ұқсастығы үшін әртүрлі бейнелеу материалдарын біріктіріп, сәйкес түспен бояу**. (Сурет салу)**	медбике, ауру адам рөлін орындау керек. Бір бала ауру адам болады, екі бала ата-анасы болады үйге жедел жәрдем шақырады, медбике укол салады, анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға шақырады. **Ойналатын сюжеттер:** «Дәрігердің қабылдауында «Үйге дәрігер шақыру» **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Контурды сыз"** **Мақсаты:** пішін, түс, шама ұғымдарымен танысу, бастапқы математикалық көріністерді құру: геометриялық фигуралармен, олардың негізгі белгілерімен танысу, бүтін мен бөліктің қатынасын түсіну, сындарлы іс-әрекет: затты бөліктерден бүктеу, логикалық ойлауды, зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді дамыту, ұсақ моториканы дамыту, қолды жазуға дайындау, қиялды, шығармашылық белсенділікті дамыту. Барысы: Жиынтықта кадрлар бар. Егер бала сурет салуды және бояуды ұнатса,	болады,медбике укол салады,анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап,өздерін ата-ана рөлінде сезініп, мейірімділікке баулу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Фигуралардың өзгеруі".** **Мақсаты:** балалардың геометриялық фигуралар мен балалардың сүйікті кейіпкерлері арасындағы ұқсастықтарды табу қабілетін бекіту; сурет салу арқылы кез - келген фигураны кескінге айналдыру. Қозғалыс: тәрбиеші балаларға геометриялық фигураларды сызып, оларды кез-келген кескінге айналдырып, бөлшектерді киізден жасалған қаламдармен бояуды ұсынады. Фигураларды біріктіруді, қызықты шығармашылық олжаларды ынталандыру. **(Сурет салу)**	дәрігер рөлін ойнайды,балалар дәрігерлердің жұмысына құрметпен қарап біз олардың көмегіне мұқтаж екенімізді түсініп,жақсы көз қараста болу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Үстелдегі тақтайшалардың қалай орналасқанын салайық"** **Мақсаты:** балаларды дөңгелек және сопақ пішіндерді салуға үйрету, заттарды үлкеннен кішіге қарай ажырата білу қабілетін дамыту. Жаттығуды орындау үшін балаларға әртүрлі мөлшердегі үш шеңбердің және шеңберлер арасында орналасқан үш сопақшаның саңылаулары бар трафареттер беріледі. Сопақшалар да әртүрлі мөлшерде, оларға тұтқалар бекітілген. Ойын барысы: Тәрбиеші: "Балалар, Үш аю бізге қонаққа келді. Оларды

	ұқсас түсті жануарларды атауға шақырылады, оны қажетті фонда қадағалап, фигураны алады және бояйды.**(Сурет салу)**		онда ол қарындашпен жақтауды ішінен сызып, фигураны өзі оңай сала алады. Содан кейін бұл суретті көлеңкелеуге немесе бояуға болады. **(Сурет салу)**		емдейік. Ол үшін бізге ыдыс-аяқ қажет: табақтар мен қасықтар". Тәрбиеші балаларға трафареттерді көрсетеді және шеңберлер мен сопақшаларды қадағалап, содан кейін қасық жасау үшін қаламмен сурет салуды ұсынады. Тапсырманы орындағаннан кейін аюлар балалармен бірге барлық жұмыстың қалай орындалғанын бақылайды, оларды табақтар мен қасықтар орналасқан үстелдегі нақты қызмет көрсетумен салыстырады. Мұнда сіз қасықтың табақтың қай жағында орналасқанын нақтылай аласыз. **(Сурет салу)**
Балалармен жеке жұмыс	Нұрасыл мен Аринаға қарапайым сөйлемдер құруды үйрету; **(қазақ тілі)**	Жанна мен Дидарға геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру **(математика негідері)**	Фатима мен Искандерге ағаштардың, дала гүлдерінің 2-3 түрін тану және атау, өсімдік бөліктерін тануға үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Лена мен Сашаға Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдануға үйрету **(Құрастыру)**	Вадим мен Ерасылға құм таяқшалармен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. **(Сурет салу)**
Серуенге Дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғаны қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				

Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Өз үйіңді тап»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Ойыншылар 3 – 4 аласа ұзынша орындықтарда отырады. Әр орындықта бір әдемі үлкен ойыншық: бірінші тұрған ұзынша орындықта – қуыршақ, екіншісінде – ит, үшіншісінде – мысық, төртіншісінде – аю, қоян т.б. Тәрбиешінің «Серуенге шығамыз» деген нұсқауымен барлық балалар орындарынан тұрып, тәрбиешінің соңынан жүреді. Серуен барысында балалар түрлі қозғалыс қимылдарын жасайды (секіреді, жүреді, жүгіреді). Тәрбиешінің «Жаңбыр жауа бастады!» деген нұсқауымен балалар өз	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Қасқыр мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора» мен «өріс» сызылады. **Ойнаушылар үйлерінде тұрып:** Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп— деген сөздерден Кейін дүрсілдей жүгіріп « өріске » беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырлар ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады. **(Дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысында ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын:** «Ақ қоян» **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, мықтылыққа баулу. **Ойын мазмұны:** Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ айтады. Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы. Бетіңді жусаңшы, Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші- Дегенде қоян болған ба ла тақпақтағы айтылған қимылды түгел істеп өлең, бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырыса ды. Егер бала шеңберді үзсе өзі шеңберге қосыл ып тұрады да үзілген ж ердегі оң жақтағы бала қоян болады.	Күннің екінші жартысында ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Төбеде доп қуу»** **Мақсаты:** Балаларды шапшаң дербес қимыл әрекетке үйрету, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Ойынға қатысу-шылардың барлығы екі топқа бөлінеді. Әр топтың ойыншылары бірінің артына екеуден сапқа тұрады. Ал капитан өз командасының алдында болады. Команда бірінен бірі 3-4 метр жерде тұрады. Капитандар бір-бір волейбол добын алады да, оны екі қолымен төбелеріне көтереді. Жетекшінің «Бастаңдар » деген командасы бойынша олар допты басынан асыра артындағы ойыншыға, осы әдіспен келесі ойыншыға береді. Ойын одан әрі қарай жүгіреді, сөйтіп өз тобының алдына келіп тұрады. Доп тағы да колонаның	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Жапалақтар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылық-тарын, белсенді-ліктерін арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балалар екі топқа бөлінеді. Жапалақтар күндіз ұйықтайды, ал түнде керісінше оянады. Тышқандар күндіз жапалақтар ұйықтағанда үйлеріне жету керек. Тәрбиеші түн болды дегенде жапалақтар үйіне жете алмаған

	үйлеріне қарай жүгіреді. Балалар серуендеп жүргенде тәрбиеші балаларға білдірмей ойыншықтардың орнын ауыстырып қояды. Балалар өз үйлерін тез, адаспай табуы керек. **(Дене шынықтыру**)**		**(Дене шынықтыру**)**	соңына кетеді. Ол топ капитандарының қолына екінші рет қайта тигенше ойын осылай айнала береді. Капитан өз орнына келіп, бірінші болып, допты жоғары көтергенде команда ұтып шығады. **(Дене шынықтыру**)**	тышқандарды қуады. **(Дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Ата-аналарға кеңес: «Үйде балалармен үстел-үсті ойындарын жиі ойнауға»				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақша ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 10.04-14.04.2023 жыл I апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 10.04.2023	Сейсенбі 11.04.2023	Сәрсенбі 12.04.2023	Бейсенбі 13.04.2023	Жұма 14.04.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **«Менің үйім, менің қалам»** Үй мекен-жайы, көше туралы білімді бекіту. Туған ауылымен танысыңыз. Туған қаланың атын бекітуді жалғастыру, оның көрікті жерлерімен таныстыру. (қоршаған ортамен таныстыру)				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**"Айболит машинасының қақпасы" құрылыс ойыны** **Мақсаты:** тағы бір кірпіш салынған екі тік кірпіштен қақпа салуды үйрету.. Материал: кірпіш Ойын барысы. Жолбарыс хайуанаттар бағында ауырып қалды. Жақсы дәрігер Айболит науқасты емдеу үшін көлікпен жүреді, көлік саябаққа кіреді, ағаштар одан әрі жүруге кедергі келтіреді. Сіз бен біз шұғыл түрде көлік қақпасын салуымыз керек. Балалар өз ғимараттарын ұсынады	**Құрылыс ойыны: "Қуыршақтың қоныс тойы бар"** **Мақсаты:** құрылыс материалымен жұмыс істеу дағдылары мен дағдыларын бекіту, ғимараттармен ойнауды үйрету, балалардың тәжірибесін байыту. Жиһаз, бөлмелер әртүрлі тәсілдермен салынған. Материал: текшелер мен кірпіштер. призмалар, пластиналар. цилиндрлер. Ойын барысы. Тәрбиеші балаларды құрылысшы болуға және қуыршақтарға жиһазбен толық бөлмелер салуға шақырады. Құрылыс материалын өзің таңда. Жұмыс үшін достар,	**Құрылыс ойыны: "Қуыршақ қалашығы"** **Мақсаты:** жалпы сюжет бойынша ғимараттар құруды жалғастыру. Өз қалауы бойынша құрастыру қабілетін қалыптастыру, тілек пен бірге тыныш құра білуге тәрбиелеу Материал: призманың текшелері мен кірпіштері, пластиналар. цилиндрлер. Ойын барысы. - Қарашы, біздің қуыршақтарымыз қатты ренжіді, оларда өрт болды, қаладағы барлық үйлер өртенді. Сондықтан оларға көмектесіп, жаңа үйлер салу керек. Ойыншықтарымызға көмектесейік.. біз өз үйлерімізді жасаймыз.. біз	**Құрылыс ойыны "Фигураларды қосу"** **Мақсаты:** пішін, түс, шама ұғымдарымен танысу, бастапқы математикалық көріністерді құру: геометриялық фигуралармен, олардың негізгі белгілерімен танысу, сануды үйрену, бүтін мен бөліктің қатынасын түсіну, сындарлы іс-әрекет: затты бөліктерден бүктеу, логикалық ойлауды, зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді дамыту, ұсақ моториканы дамыту, қолды жазуға дайындау, қиялды, шығармашылық белсенділікті дамыту.	**Құрылыс ойыны: "Тасбақа баспалдағы"** **Мақсаты:** балаларды ғимараттар жасауға, бөлшектерді қабаттастыруға және оларды қатар қоюға үйретуді жалғастыру; құрылыс материалдары мен ғимараттарын тану және атау. Материал: кірпіш және плиталар. Ойын барысы. Топта балалар тасбақалардың отбасын табады. Тәрбиеші алдын-ала топқа су қоймасын салады және балаларға тасбақалар су қоймасына жетуі үшін баспалдақ

	(Құрастыру)	және қуыршақтарды жаңа үйге орналастыру. **(Құрастыру)**	өз ғимараттарымызды ойлап табу. **(Құрастыру)**	Материал: негізгі түстердің жазықтық геометриялық фигураларының жиынтығы, жақтаулар, кесілген фигуралар. Барысы: Шеңберлер сияқты лайнерлерді алып тастаңыз және балаңызға оларды үстелге жинап, содан кейін оларды тиісті терезелерге салу. Содан кейін үшбұрыштарды, квадраттарды дәл осылай жинау. **(Құрастыру)**	салуды ұсынады. Кірпіштерді бір-бірінің үстіне қою керек. **(Құрастыру)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Затсыз орындалатын** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Бір алақан, екі алақан». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыартта ұстау. Бір қолды алға созып, алақанын жоғары қарату, б.қ.-қа оралу.Осылайшаекінші қолмен орындау. Осылайшакезек-кезек орындау. (4 рет қайталау) 2. «Алақанды өкшеге қою». Б.қ.: отырып, қолды артқа тіреу. Алға иілу, алақанды өкшенің жанындағы еденге қою, қолға қарау, б.қ.-қа оралу.Еркін тыныс алу. (5 рет қайталау.) 3. «Жүреміз». Б.қ.: аяқты бүгіп, қолдыартқа тіреу. Аяқты сәл көтеріп, қайтадан түсіру – «жүреміз». 4-6 рет орындағаннан кейін аяқты түзу қойып, демалу: «келдік». Басты төмен түсірмеу. (5 рет қайталау.) 4. «Доп». Б.қ.: аяқты алшақ қойып,қолды төмен түсіру. 2-3 секіру үшін серпілу, 8-10 рет секіру және 8-10 рет адымдау. Жеңіл секіру. (4 рет қайталау) **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы с алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі,

	Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(***Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ ойыны: **«Қолтырауын»** Қолтыруын қонақ күтуде Тістері тура шегедей -Бұл жерден қой өтпеді ме? Деп сұрадым ойын білмекке Ал ол болса тымпиып жатыр Көзін қысып қылпиып жатыр Орындалуы: 1. Екі қолдың саусақтарын түйіп қайта ашып қалады.	**Саусақ ойыны** **«Кім келді?»** Қане, қане кім келді? Біз, біз, біз! Апа, апа, бұл сіз бе? Иә, иә,иә! Әке,әке бұл сіз бе? Иә,иә,иә! Ағатайым, бұл сіз бе? Иә,иә,иә! Қарындасым, бұл сен бе? Иә,иә,иә! Біздер тату жанұя Иә,иә,иә! Орындалуы: 1. Екі қолдың	**Саусақ ойыны «Үкі»** Орманда қараңғы Бәрі-бәрі ұйқыда Үкі ғана ұйықтамапты Маңғазданып отыр қатты Әрі-бері отырды да Қараңғыға қанат қақты. Орындалуы: 1. Екі қолдың білезіктерін біріктіре саусақтарды жан-жаққа ашады.(«Орман») 2. Алақандарын беттестіре жақтарына таянып «ұйқыға кетеді». 3. Бас бармақ пен сұқ саусақтың біріктіре	**Саусақ ойыны** **«Қуырмаш» картотека №17** Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қойыңа бар! Сен тұр – жылқыңа бар! Сен тұр – ешкіңе бар! Сен тұр – сиырыңа бар! Сен тұр – түйеңе бар! Ал сен алаңдамай,	**Саусақ жаттығуы:** **«Қуыр-қуыр, қуырмаш** **Картотека №19** Тәрбиеші балалармен қолдың саусақтарын, ба бармақтан бастап, шынашаққа дейін, аттар атап шығады. Олар бір бірімен туған бауырлар сияқты. Бас бармақ, Балалы үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Бес саусақ түгел

2. Саусақтарын ашқан күйі оң алақанды сол алақанның үстіне беттестіре саусақтарды сәл дөңгелете «қолтырауынның аузын ашқан сияқты» ашып-жабады. 3. Қолдарды төмен бос тастап, иықты жоғары көтереді. 4. Алақандарын бір-біріне ысқылайды. 5. Көздерін қысады. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Балықшы»** **Мақсаты:** балаларды заттардың әртүрлі қасиеттерімен таныстыру, мөлшерін, өлшемін, түсін зерттеу. Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыруға үйрету. Қажетті заттар: кең қорап, әртүрлі өлшемдегі және текстурадағы көптеген түймелер Ойын барысы: "Біз балықшылармыз. Біз түйме теңізінде балық аулауға барамыз. Біздің қолдарымыз түймелі	басбармақтарының ұштарын соғады. 2. Екі қолдағы басбармақтарды қосып ұстап, қалған саусақ ұштарын бір мезгілде соғады. 3. Екі қолдың басбармақтарының ұштарын соғады. 4. Сұқ саусақтардың ұштарын соғады. 5. Екі қолдың басбармақтарының ұштарын соғады. 6. Ортаңғы саусақтардың ұштарын соғады. 7. Екі қолдың басбармақтарының ұштарын соғады. 8. Аты жоқ саусақтардың (шылдыр шүмек) ұштарын соғады. 9. Екі қолдың басбармақтарының ұштарын соғады. 10. Кішкене саусақтардың ұштарын соғады. 11. Барлық саусақтардың ұшымен бірге соғады. 12. Алақандарымен шапалақтайды. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Аквариум»**	дөңгелентіп көздеріне қояды («үкінің көздері»). 4. Қолдарын артқа жинап, кеуделерін көтереді («маңғаз үкі»). 5. Қолдарын жан-жаққа жая ұшып, басқа орынға ауысады. Қолға, алып шарды, Үрлеймін мен былай. Уф-ф-ф, Үрлеймін деп қатты, Жарып алдым шарды. Пах. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Сұрыптау»** **Мақсаты:** Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыруға үйрету. **Қажетті материалдар:** ұяшықтары бар тәрелке немесе қорап, түсі, пішіні, құрылымы, түйме түрі бойынша әр түрлі. Ойын барысы: Түймелерді мөлшері, түсі, пішіні, тесіктер саны, материалы бойынша сұрыптау. Өлшемнің, түс қарқындылығының жоғарылауы немесе төмендеуі бойынша жолдар салу. **(Жапсыру)**	Қазан түбін жалап, үйде жат. Мына жерде құрт бар, Мына жерде май бар. Мына жерде қатық бар, Қытық, қытық! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Туыстық ағаш»** **Мақсаты:** туыстық байланыстарды түсіндіре отырып, баламен бірге ата-баба ағашын құру. **Қажетті материалдар:** қағаз парағына үш деңгейлі бұтақтары, түймелері бар симметриялы түрде салынған ағаш. **Ойын барысы:** Бала анасына тиесілі түймені таңдап, оны ағаш діңінің сол жағына қойып, "әке" түймесін таңдап, діңнің оң жағына қоюы керек. **(Жапсыру)**	жұмылады. Енді, қайтад бас бармақтан бастап мы сөздерді айтып саусақтарды жазады. Сен тұр – қойыңа бар, Сен тұр – түйеңе бар, Сен тұр – жылқыңа бар Сен тұр - жылқыңа бар Ал сен кішкентай бөбек қазанның қаспағын қырғ жеп, жыламай үйде оты **(Сөйлеуді дамыту жән көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Күн режимі»** **Мақсаты:** өз іс-әрекеттерін жоспарлау, өз іс-әрекеттеріне баға беру қабілетін қалыптастыру. Қажетті материалдар: 10 кішкентай ақ, 10 үлкен ақ, 10 орташа сары, 10 орташа жасыл, 10 орташа қоңыр, 10 орташа күлгін (сирень), 10 Үлкен Көк, 10 үлкен қызыл, 10 үлкен қара. Ойын барысы: Кішкентай ақ түймелер тазалықты, гигиеналық процедураларды білдіреді, үлкен ақ - үйдегі тазалық, үй шаруасы, сары-күн, таңғы ас, жасыл-тыныштық, түскі

	балық аулауға көмектеседі. Қолдарыңды түйме теңізіне түсіріп, балық аулаңдар". Бала кез-келген түймені алады. Сен қандай "балық" ауладың: үлкен немесе кішкентай, тегіс немесе дөңес, дөңгелек немесе шаршы. Балықтың түсі қандай? Ол жеңіл ме, ауыр ма? Жылы немесе суық па? Енді балықты шелекке саламыз. Көзімізді жұмайық. Қолыңды шелекке салып, балықты табыңдар. Одан сұраңыз: "Сендер қандай балық ауладыңдар: үлкен немесе кішкентай, тегіс немесе дөңес, дөңгелек немесе шаршы?" Қосымша сұрақтар қою: • Сенің балықтарың қандай түсті? • Ол жеңіл ме, ауыр ма? • Ол жылы ма, әлде суық па? Енді балықты аулаңдар. Ол қандай? Басқа түймені мұқият қарап шығыңдар, оларды салыстырыңдар. Енді аулаған балықты шелекке салыңдар. Балаға көзін жұмуды	**Мақсаты:** жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. Жабдық: су ыдысы, әртүрлі түймелер. Ойын барысы: Біз балық ауладық. Оларды үйге әкеліп, аквариумға (су ыдысына) салу керек. Сендер балықты аквариумнан таба аласыңдар ма? **(Жапсыру)**			ас, қоңыр-физикалық денсаулық, ұйқы, күлгін -кит, кешкі ас, көк-сезімдер, әлеуметтік байланыстар, қызылдар-белсенділік, жақсы істер, қара-нашар орындалған істер немесе тапсырманы орындаудан бас тарту. Бір күн бұрын келесі күнді талқылау, түймелерді жоғарыдан төмен қарай ұстағышқа байлап, күннің түйме режимін жасау. Күннің соңында сіз оған қызыл немесе қара түйме бере отырып, оның әрекеттерін бағалау. **(Жапсыру)**

	ұсыну. Қолыңды шелекке батырып және балықты ұстауз. "Неліктен бұл сендердің балықтарың деп ойлайсыңдар? Ол кішкентай және дөңгелек пе?" **(Жапсыру)**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Салауатты өмір салтын қалыптастыру.** Сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру**.** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт өнімдері және т.б.) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар және т. б.) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу,	**Қазақ тілі** **Мақсаты:** **Мақсаты: Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті:** Қазақ тіліндегі сөздерді тыңдауға және дұрыс айта білуге және оларды есте сақтауға баулу. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарды дұрыс айтуға үйрету. Артикуляциялық аппаратты дамыту жұмыстарын жалғастыру. **Сөздік минимум** шалбар, көйлек, жемпір шалбар **Дидактикалық ойын: «Радио»** Радио сөздерді пассивті сөздіктен белсенді сөздікке аудару. Сөйлеуден таныс сөздерді түсіну және ажырату дағдыларын дамыту.	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Салауатты өмір салтын қалыптастыру.** Сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру**.** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт өнімдері және т.б.) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар және т. б.) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен	**Музыка** **Мақсаты: Музыка тыңдау** Ересектердің орындауындағы және аудио-бейнежазбадан музыка тыңдауға үйрету. Музыкалық шығарманың көркем құралдарын: дауысы (ақырын-қатты), қарқыны (жылдам-баяу), көңіл-күйі (мұңды, көңілді және т.б.) байқауға үйрету. **Ән айту** Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар** Музыканың басталуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындау, қимылдарды өзбетінше бастау және аяқтау. Балалардың билейтін музыкаға сәйкес би қимылдарын өзбетінше орындауына, таныс би	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Салауатты өмір салтын қалыптастыру.** Сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру**.** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт өнімдері және т.б.) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар және т. б.) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу,

	шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайтатын жаттығулармен таныстыру. Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айту, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу.		ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайтатын жаттығулармен таныстыру. Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айту, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу.	қимылдарын ойындарда қолдануына мүмкіндік беру.	шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайтатын жаттығулармен таныстыру. Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айту, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу.
	Дидактикалық ойын: **Мақсаты:** ермексаздың қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. **Шарты:** Балаңа допты айналдырып, оны тегістеп, сызғышпен екіге бөлуді, басын бекітуді, қарындашпен белгілеуді, екі кішкентай антеннаны айналдыруды, қоңыздың қалай ызылдағанын есте сақтауды ұсыну: "ж-ж-ж". **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: «Үлкен-кіші»** Мақсаты: Үлкен- кіші ұғымдарды білуге	**Дидактикалық ойын: «Көлік»** **Мақсаты:** ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру; **Шарты**: Ермексаздың бір бөлігін алып, машинаның корпусын кабинамен, магистральмен және сорғышпен мүсіндеу. Екі тіс тазалағышты ал да, дөңгелектер болуы керек жерде машинаның түбін тесу. Қамырдың төрт бөлігінен дөңгелектерді қалыптау. Олардың қалыңдығы кем дегенде 9-	**Дидактикалық ойын: "Алма"** **Мақсаты:** Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу **Шарты:** ермексаз жұқа қабатпен (0,5—1 см) жайылады, содан кейін бала қара бұршақтардан жапырағы бар алманың контурын салады немесе бүкіл алманы бұршақпен толтырады. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: «Үлкен, Орташа, Кішкентай»** **Мақсаты:** балалардың сенсорлық қабілеттерін дамыту, заттарды мөлшері	**Дидактикалық ойын: "Бәлішті сәндейміз"** **Мақсаты:** Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу **Шарты:** Ермексаздың бір бөлігін тегістеу-торт. Тортты бұршақ, бұршақ, жаңғақ қабығымен безендіру. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: «Бірдей етіктерді тап»** **Мақсаты:** ойлау қабілетін дамытуға, біртекті заттарды топтастыру және олардың біреуін бөліп көрсету. **Шарты:** бірдей етіктерді топтастыру, түстерін атау.	**Дидактикалық ойын: «Шырша»** **Мақсаты:** Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. **Шарты:** Жасыл ермексазды клеенкаға езіп, оған шырша пішінін беру. Баланы шыршаны моншақтармен, табиғи материалдармен немесе түрлі-түсті қамырдан жасалған кішкене шарлармен безендіруге шақыру. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: "Төртінші артық"** Мақсаты: «артық», «кем»

	үйрету. Көлемдері әр түрлі кірпілердің (үлкен,кіші), көлемдеріне сәйкес алмаларын, саңырауқұлақтарын тауып орналастыруды үйрету. Көрнекі құралдар: Көлемдері әр түрлі кірпілер (үлкен, кіші), алма, саңырауқұлықтар. **(математика негіздері)**	10 миллиметр болуы керек. Дөңгелектерді тіс тазалағыштардың ұштарына бекіту. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: «Бұзық пирамидалар» картотека №66** **Мақсаты:** Ұсақ моториканы дамыту, пирамидалар көмегімен бірқатар маңызды міндеттерді шешу. Тәуелсіздіктің дамуына және әртүрлі іс-қимыл әдістерін игеруге ықпал ету. Балалар өз бетінше ойнау және құрдастарымен қарым-қатынас жасау дағдыларын игереді. **(математика негіздері)**	бойынша ажырата білу; көкөністер туралы білімді бекіту; сөйлеуде "үлкен, орташа, кішкентай" сөздерін қолдану; берілген силуэттерді табуға үйрету; зейінді, ойлауды, табандылықты дамыту. **Материал:** көкөністер бейнеленген 24 карта, силуэттер бейнеленген 24 карта. Ойын екі кезеңде өткізіледі. 1 кезең - "үлкен, кішкентай" **Ойын барысы:** Үстелге көкөністер мен силуэт карталары қойылады. Тәрбиеші балалардың назарын олардың үлкен және кішкентай екендігіне аударады. Бүктеу арқылы балалар көкөністер мен мөлшерді анықтайды және атайды. Содан кейін тәбиеші мөлшеріне назар аудара отырып, көкөністердің түрлі-түсті карталарына көлеңке таңдауды ұсынады. **(Математика негіздері)**	**(Математика негіздері)**	ұғымымен таныстыру, балалардың жабайы жануарлар туралы идеяларын бекітуү Шарты: тәрбиеші төрт сөзді атайды, балалар қосымша сөзді атауы керек: 1) қоян, кірпі, Түлкі, ара, 2) Жолбарыс, Арыстан, піл, ит; және т. б. **(Математика негіздері)**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету.				

	«Дұрыс-бұрыс» ойыны Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Ағаштың бүршігін бақылау.** **Мақсаты:** көктем мезгілінің ерекшеліктерінің бірі ағаштың бүршігі туралы түсіндіру. Ағаштарды қалай күту керектігі жайында айту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз.** Бүршік жарды ағаштар, Көктем келіп далаға. Сәнін беріп ауланың, Ағаштар тұр бой түзеп. - Қазір қай мезгіл? - Көктемде қандай құбылыстарды байқадыңдар? - Ағаштарда қандай өзгеріс бар? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** алаңдағы орындықтардың үстін дымқыл шүберекпен сүрту. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: №**-6 «Күн мен жаңбыр» **(дене**	**Бақылау: Жаңа шығып жатқан ағаштың жапырағын бақылау.** **Мақсаты:** Көктем келіп көгеріп жатқан ағаштар туралы түсінік беру. Ағаштарды күтіп, баптауға тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз.** Үйеңкі, терек, қарағай, Бойлай өсті күн сүйіп. Көшемізде жағалай, Жасыл шапан тұр киіп. **Сұрақ-жауап.** - Көктем мезгілінде ағаштар қалай өзгерді? Жапырақтан бұрын ағаштарда не пайда болады? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: құмға су құю, қопсыту. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны:** №-7 «Күн мен түн» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы әнді қайталау.	**Бақылау: Жылғалардан аққан суды бақылау.** **Мақсаты:**Балаларды табиғаттың ерекшеліктерімен таныстыру,жылғалар туралы түсініктерін кеңейту. **Сұрақ-жауаптар:** 1.Қар ери бастағанда не пайда болады? 2.Су нені суарады? **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Ой,балалар,балалар, Жылы-жылы жел соқты. Жылғалардан су ақты. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: құстарға жем шашу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, құстарға қамқор бола білуге тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: К-№8 «Аңшылар» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы тақпақтарды қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	**Бақылау: Көктемде алғаш шығатын гүлдерді бақылау.** **Мақсаты:**Баларға көктемнің алғашқы гүлдері туралы айту, қар астынан шыққан гүлдер туралы түсінік беру,сөздік қорын кеңейту. **Сұрақ-жауап:** 1.Көктемде шығатын алғашқы гүл қалай аталады? -Бәйшешек. 2.Гүлдердің түрі қандай болады? -Әр түрлі:әдемі,қызыл,сары. 3.Гүлдерге қандай қамқорлық жасаймыз? -Баптаймыз, жұлмаймыз, қамқорлақ көрсетеміз. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Балалар-ау,балалар! Шақырады далалар. Көктем келді гүл ашып. Құстар келді жыр алып. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: алаңда шашылып жатқан тастар мен бұталарды жинау.	**Бақылау: Бұлтты бақылау.** **Мақсаты:** Бұлттар неден пайда болатынын, олар туралы түсінік беру. **Сұрақ-жауаптар:** 1.Аспаннан не көріп тұрсыңдар? 2.Жел болғанда бұлттар не істейді?-Желмен көшеді. 3.Бұлттар қандай болады?-Ақ мақтадай ақ болады. 4.Бұлттар түнергенде не болады?-Жауын жауады. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Суырды көкте қылышын Нөсерлі қара төнді бұлт. Асыға үйге енді жұрт, Ақырды жерге долы бұлт. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: аула сыпырушының еңбегін бақылау. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: К-№ 10 «Пойыз» (дене**

	шынықтыру) **Жеке жұмыс**: «Р» дыбысын дұрыс айта білуге үйрету. **Өзіндік іс-әрекеті**: қалаған ойындарын ойнау.	**Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.		Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қ/қ ойыны: К-№9 «Қоян» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** түстерді қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	**шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** геометриялық пішіндерді қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. (нанды үгітпей, ойнамай жеу, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауы жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек бас жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Ертегі оқып беру. «Шұбар тауық» **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем,				

	Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. **«Әлди, әлди бөпешім» әні (Музыка***)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене шынықтыру). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды жоғары көтеріп басымыздан асырап төсекке түсіреміз, көзімізді ашып жұмамыз (2- 4 рет) Ойын: «Жаз бен күз» Оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз, жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) **(Дене шынықтыру**)** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене белсенділігі).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**

Балалардың дербес іс-әрекеті (вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Азық-түліктер бөлімі»** **Мақсаты:** балаларға дүкенде жұмыс істейтін адамдар жайлы түсінік қалыптастыру. Дүкендердің әртүрлі болатыны жайлы айту. Коммуникативті дағдыларын дамыту. Мейірімділікке тәрбиелеу. **Сөздік жұмыс**: витрина, сатушы. **Керекті құрал жабдықтар**: витрина, таразы, касса, сатушының киімі, ақша, сатып алушыларға арналған себеттер, тауарлар. **Алдын ала жұмыс:** балалармен «Қандай дүкендер болады, олардан не сатып алуға болады?», «Дүкенде кім істейді? » тақырыбында әңгіме жүргізу. ***Шарты***: сатушы, сатып алушы, кассир.Балалар дүкендегі азық-түліктің қайсысы	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды ұлттық құндылықтардың қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойыны: "Бізбен кім жасырынып ойнайды"** **Мақсаты**: балаларды суреттің түсін, фонын жануарлардың түсімен салыстыруға үйрету, бұл жануарларға осы фонда көрінбеуге мүмкіндік береді. Ойынның барысы: әр түрлі түсті екі карточка алып, ұқсас түсті жануарларды ата; фигураны алғаннан кейін оны қажетті фонда салу. Кім көп фигуралар салса, сондай-ақ тәрбиешіде жоқ қолайлы жануарларды өзі салса, сол жеңеді. **(Сурет салу)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жеміс-жидектер бөлімі»** **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылықтарын арттыру. Ролдерге бөлініп ойнауға үйрету. **Керекті құрал-жабдықтар:**сөрелер,таразы, касса, ақша, жеміс-жидектер. Шарты:Жеміс –жидектердің адамға деген пайдасын және оны сатушының көмегі орасан зор екені туралы білетін болады.Сатушы бала мен сатып алушы балалар болып бөлініп жемістер сатып алып ол туралы өз ойларын айтады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Кемпірқосақ"** **Мақсаты:** балаларды спектрдегі түстердің орналасуымен таныстыру, бояғыштағы түстерді араластыру арқылы жаңа түстер мен реңктерді алу қабілетін бекіту. Материал: Гуашь ақ, қызыл,сары және көк.	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жуғыш заттар бөлімі»** **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылықтарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **Керекті құрал-жабдықтар:** сөрелер, таразы, касса, ақша**,** жуғыш заттар. **Шарты:** Күнделікті үйде қолданатын ыдыс, қол киімдер жуатын заттарды алуға бару, бірі жүргізуші, бірі анасы және баласы болып ойнау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Гүл шоқтары"** **Мақсаты:** қиялды, шығармашылықты дамыту. Материал: саусақ бояулары. Пломастерлер. Шарты: тәрбиеші балаларға көктемгі шалшықты саусақтарымен салуды ұсынады: гүлдер, ағаштар, көбелектер. Шөпті щеткамен аяқтау. **(Сурет салу)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Киімдер бөлімі»** Мақсаты: Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылықтарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. Керекті құрал-жабдықтар: сөрелер, таразы, касса, ақша, киімдер. Шарты: Баласына әр түрлі мезгілге арналған киімдер алып беру, ата-ана рөлін сомдау. Киімді дұрыс тандай білуге баулу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Сиқырлы суреттер»** **Мақсаты**: бейнелеу дағдыларын, қиялын дамыту. Материал: біз қағаздың бетін түрлі — түсті балауыз қарындаштарымен, үстіне қара гуашь бояуымен бояймыз (бояу домалап кетпес үшін оны талкпен араластырған

	пайдалы және қандай тағамдарды алу керек екені туралы түсінік қалыптастырады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын "Сопақ пішінді заттарды кім салады?»** **Мақсаты:** балалардың көлденең, тігінен немесе диагональ бойынша орналасқан сопақшалардың өсімдік әлемінің тұтас заттарымен немесе олардың бөліктерімен ұқсастығын тез табу, суреттерді салу қабілетін бекіту. Ойын барысы: гүлдердің кем дегенде 5 суретін сопақша етіп салу, оларды түпнұсқаға ұқсастығы үшін әртүрлі бейнелеу материалдарын біріктіріп, сәйкес түспен бояу. **(Сурет салу)**		Бояғыштар. Боялған кемпірқосақ қағаз парақтары. Шарты: Бояғыштардағы балалар бояуларды араластырады, жаңа түстер мен реңктер алады, содан кейін кемпірқосақты бояйды. Түстердің орналасу ретін есте сақтау үшін "әр аңшы қырғауылдың қай жерде отырғанын білгісі келеді" санауышын қолдануға болады, онда әр сөздің бастапқы әріптері кемпірқосақтың белгілі бір түсіне сәйкес келеді (әрқайсысы — қызыл, аңшы — қызғылт сары және т.б.). **(Сурет салу)**		дұрыс). Шарты: қандай да бір өткір затпен (мысалы: бос шариктi қаламмен) түрлі-түсті негіз қара фон арқылы пайда болатындай етіп әр түрлі қопсытқыштар мен сызықтарды сызу. **(Сурет салу)**
Балалармен жеке жұмыс	Малика мен Дамирге қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету (бұл кім? Бұл емес пе?); **(қазақ тілі)**	Жанна мен Дидарға геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру **(математика негідері)**	Фатима мен Искандерге ағаштардың, дала гүлдерінің 2-3 түрін тану және атау, өсімдік бөліктерін тануға үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Лена мен Сашаға Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдануға үйрету **(Құрастыру)**	Вадим мен Ерасылға құм таяқшалармен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. **(Сурет салу)**

Серуенге Дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғаны қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Өз үйіңді тап»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Ойыншылар 3 – 4 аласа ұзынша орындықтарда отырады. Әр орындықта бір әдемі үлкен ойыншық: бірінші тұрған ұзынша орындықта – қуыршақ, екіншісінде – ит, үшіншісінде – мысық, төртіншісінде – аю, қоян т.б. Тәрбиешінің «Серуенге шығамыз» деген нұсқауымен барлық балалар орындарынан тұрып, тәрбиешінің соңынан жүреді. Серуен барысында балалар түрлі қозғалыс қимылдарын жасайды (секіреді, жүреді,	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Қасқыр мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора» мен «өріс» сызылады. **Ойнаушылар үйлерінде тұрып:** Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп— деген сөздерден Кейін дүрсілдей жүгіріп « өріске » беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырлар	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын:** «Ақ қоян» **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, мықтылыққа баулу. **Ойын мазмұны:** Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ айтады. Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы. Бетіңді жусаңшы, Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші- Дегенде қоян болған ба ла тақпақтағы айтылған қимылды түгел істеп өлең, бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырыса ды. Егер бала шеңберді	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Төбеде доп қуу»** **Мақсаты:** Балаларды шапшаң дербес қимыл әрекетке үйрету, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Ойынға қатысушылардың барлығы екі топқа бөлінеді. Әр топтың ойыншылары бірінің артына екеуден сапқа тұрады. Ал капитан өз командасының алдында болады. Команда бірінен бірі 3-4 метр жерде тұрады. Капитандар бір-бір волейбол добын алады да, оны екі қолымен төбелеріне көтереді. Жетекшінің «Бастаңдар » деген командасы бойынша олар допты басынан асыра артындағы ойыншыға, осы әдіспен келесі ойыншыға береді. Ойын	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Жапалақтар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылық-тарын, белсенді-ліктерін арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балалар екі топқа бөлінеді. Жапалақтар күндіз ұйықтайды, ал түнде керісінше оянады. Тышқандар күндіз жапалақтар ұйықтағанда үйлеріне

	жүгіреді). Тәрбиешінің «Жаңбыр жауа бастады!» деген нұсқауымен балалар өз үйлеріне қарай жүгіреді. Балалар серуендеп жүргенде тәрбиеші балаларға білдірмей ойыншықтардың орнын ауыстырып қояды. Балалар өз үйлерін тез, адаспай табуы керек. **(Дене шынықтыру**)**	ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады. **(Дене шынықтыру**)**	үзсе өзі шеңберге қосылып тұрады да үзілген ж ердегі оң жақтағы бала қоян болады. **(Дене шынықтыру**)**	одан әрі қарай жүгіреді, сөйтіп өз тобының алдына келіп тұрады. Доптағы да колонаның соңына кетеді. Ол топ капитандарының қолына екінші рет қайта тигенше ойын осылай айнала береді. Капитан өз орнына келіп, бірінші болып, допты жоғары көтергенде команда ұтып шығады. **(Дене шынықтыру**)**	жету керек. Тәрбиеші түн болды дегенде жапалақтар үйіне жете алмаған тышқандарды қуады. **(Дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Ата-аналарға кеңес: «Үйде балалармен үстел-үсті ойындарын жиі ойнауға»				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақша ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 17.04-21.04.2023 жыл I апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 17.04.2023	Сейсенбі 18.04.2023	Сәрсенбі 19.04.2023	Бейсенбі 20.04.2023	Жұма 21.04.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **«Менің үйім, менің қалам»** Үй мекен-жайы, көше туралы білімді бекіту. Туған ауылымен танысыңыз. Туған қаланың атын бекітуді жалғастыру, оның көрікті жерлерімен таныстыру. (қоршаған ортамен таныстыру)				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс ойыны: "Қоян үшін тар орындық-ұзын көз Мишутка үшін кең орындық"** **Мақсаты:** екі кірпіштен және тақтайшадан тар орындық, ал төрт кірпіштен және екі тақтайшадан кең орындық салуды үйрету. Материал: кірпіш және плиталар. Ойын барысы. Көңілді ойыншықтар балаларға қонаққа келеді, олар балаларға орманда тіпті орындықтар жоқ екенін айтады. Тәрбиеші балаларға қоянға тар орындық, ал аюға кең	**Құрылыс ойыны: "Шеңберлерді жина"** **Мақсаты:** балалардың біртекті заттарды (көп, аз, тіпті аз, кішкентай, оларды белгілі бір ретпен таңдау арқылы) бағдарлау қабілетін бекіту; физикалық қасиеттерін біле отырып, белгілі бір формамен және әртүрлі мөлшерде әрекет ету кезінде сенсорлық тәжірибені байытуға үйрету. Материал: әртүрлі өлшемдер мен түстердегі жазықтық шеңберлер. Ойын барысы. Сізбен бірге ертегі бөлмесін құрып, шеңберлерді өлшеміне,	**Құрылыс ойыны "Жаяу жүргіншілерге арналған көпір"** **Мақсаты:** екі баспалдақты үйретуді жалғастыру және қабаттасу (үстіне пластина төсеу, ғимаратпен ойнау. Сөздік: баспалдақ, биіктік, жоғарғы, көпір, жақын, табақ. Материал: текшелер мен кірпіштер, пластина Ойын барысы. Міне, бізде кең өзен бар. Ал сіз бен біз ойыншықтарды аударуымыз керек. - Біз не істеуіміз керек? Әрине, көпір салу. (тәрбиеші үлгі жасайды) Балаларға көпір салып, ойыншықтарды тасымалдауды ұсынады.	**Құрылыс ойыны: "Әр түрлі машиналар"** **Мақсаты:** балалардың құрылыс бөлшектерінің түсі мен атауы, құрылыс әдістері туралы түсініктерін бекіту. Балаларды ғимараттарды салыстыруға, олардың айырмашылықтарын байқауға үйрету. Материал: текшелер мен кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы. Біз қазірдің өзінде жол мен көлік салдық. енді сіз өз машиналарыңызды ойлап тауып, әртүрлі машиналардың бүкіл гаражын салу. Балалар ғимараттарды	**Құрылыс ойыны:** "Пароход, қайық салу. Қуыршақ қонақтың сапары" **Мақсаты:** балалардың кірпішті бір-біріне мықтап қою, ұзын тар жағына қою, қайықты немесе пароходты бейнелеу қабілетін бекіту. Мұрын, жем бөлшектерін ажырату. Материал: текшелер мен кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы. Біздің ойыншықтар саяхаттауды өте жақсы көреді, бірақ теңізде жүзу үшін кеме жасау керек. Ойыншықтарымызға көмектесіп, кеме жасап,

	орындық салуды ұсынады. Балалар құрылыс үшін материалды өздері таңдайды. **(Құрастыру)**	түсіне, көңіл-күйіңізге қарай орналастырайық. **(Құрастыру)**	**(Құрастыру)**	салыстырады. Олар өз көліктерін атайды. **(Құрастыру)**	оны «Достық» **(Құрастыру)**
Таңертенгі Жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Затсыз орындалатын** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Бір алақан, екі алақан». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыартта ұстау. Бір қолды алға созып, алақанын жоғары қарату, б.қ.-қа оралу.Осылайшаекінші қолмен орындау. Осылайшакезек-кезек орындау. (4 рет қайталау) 2. «Алақанды өкшеге қою». Б.қ.: отырып, қолды артқа тіреу. Алға иілу, алақанды өкшенің жанындағы еденге қою, қолға қарау, б.қ.-қа оралу.Еркін тыныс алу. (5 рет қайталау.) 3. «Жүреміз». Б.қ.: аяқты бүгіп, қолдыартқа тіреу. Аяқты сәл көтеріп, қайтадан түсіру – «жүреміз». 4-6 рет орындағаннан кейін аяқты түзу қойып, демалу: «келдік». Басты төмен түсірмеу. (5 рет қайталау.) 4. «Доп». Б.қ.: аяқты алшақ қойып,қолды төмен түсіру. 2-3 секіру үшін серпілу, 8-10 рет секіру және 8-10 рет адымдау. Жеңіл секіру. (4 рет қайталау) **(Дене шынықтыру**)**			
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы с алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(***Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ

	ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «Балақан» Бала, бала, балақан, Қане, қайсы, алақан. Саусақтарың әйбат, Былай-былай ойнап. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Ашып-жабу»** **Мақсаты:** бөтелке саңылауының диаметрі мен түймелердің өлшемін корреляциялауға, көзді және сәйкестендіру дағдыларын дамытуға үйрету. Жабдық: әртүрлі түстер мен өлшемдегі түймелер, пластикалық бөтелке. **Ойын барысы:** Балаға түймелерді бөтелкенің	**Саусақ жаттығуы: «Бір үйде біз нешеуміз»** Бір үйде біз нешеуміз Кел санайық екеуміз. Бас бармағым – атам. Балаң үйрек – апам. Ортан терек – ағам. Шылдыр шүмек – мен. Кішкентай бөбек – сен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде бесеуміз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Ерекше жұп»** **Мақсаты:** Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. **Қажетті заттар:** әртүрлі	**Саусақ жаттығуы: «Еріншектер»** Тық-тық, тық-тық, Тұр орыннан бас бармақ, Балаң үйрек сен де тұр, Ортан терек, сен де тұр, Шылдыр шүмек сен де тұр, Титтей бөбек қане тұр, Саусақтарым, ал жүгір. Үстел үстінде жасалатын жаттығу. Саусақтар үстел үстінде жатады. Айтылатын сөзге байланысты, саусақтарды кезек-кезек көтеріп, үстел үстіне «жүгіртеміз». **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Кілемдер»** **Мақсаты:** Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру	**Саусақ ойыны «Үкі»** Орманда қараңғы Бәрі-бәрі ұйқыда Үкі ғана ұйықтамапты Маңғазданып отыр қатты Әрі-бері отырды да Қараңғыға қанат қақты. Орындалуы: 1. Екі қолдың білезіктерін біріктіре саусақтарды жан-жаққа ашады.(«Орман») 2. Алақандарын беттестіре жақтарына таянып «ұйқыға кетеді». 3. Бас бармақ пен сұқ саусақтың біріктіре дөңгелентіп көздеріне қояды («үкінің көздері»). 4. Қолдарын артқа жинап, кеуделерін көтереді («маңғаз үкі»). 5. Қолдарын жан-жаққа жая ұшып, басқа орынға ауысады. Қолға, алып шарды,	**Саусақ жаттығуы: «Көмекшілерге алғыс білдіру»** - Рахмет саған, көздерім, сендер бәрін көресіңдер. (көзерін қолмен басу) - Рахмет саған, құлақтарым, сендер бәрін естисіңдер. (құлақтарын ұстау) - Рахмет саған, қолдарым, сендер бәрін істейсіңдер. (шапалақтау) - Рахмет саған, аяқтарым, енді, сендер топылдатып жүресіңдер. (топылдату) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Түймелерден үй салу»** **Мақсаты:** Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді

		түстер мен өлшемдегі жалпақ түймелер, ермексаз, тіс тазалағыштар. **Ойын барысы:** 1. Ермексаздың бір бөлігін алады да, өткір ұштарын кесіп тастағаннан кейін оған тіс тазалағышты жабыстыру. Балаға түймелерді әдеттен тыс таяқшаға байлауды ұсыну. 2. Белгілі бір өлшемдегі немесе түстегі түймелерді байлау. Әр түрлі түсті ермексазға салынған тіс тазалағыштарда тиісті түстердің түймелерін байлау. 3. Әр түрлі ұзындықтағы тіс тазалағыштарды жабыстыру және баланың назарын соңында тіс тазалағыштардың ұзындығы мен оларға байланған түймелер санының байланысына аударып, түймелерді байлау. **(Жапсыру)**	және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. **Қажетті заттар:** бір түсті матаның кішкене қиығы (төртбұрышты немесе тікбұрышты) немесе түрлі-түсті картон парағы. Ойын барысы: Үлгіні салу. Бұл ойында математикалық ұғымдар пысықталады: төменгі, жоғарғы, сол, оң, жоғарғы (төменгі) сол (оң) бұрышта, орталықта және т. б. **(Жапсыру)**	Үрлеймін мен былай. Уф-ф-ф, Үрлеймін деп қатты, Жарып алдым шарды. Пах. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Үш гүл»** **Мақсаты:** Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. түсті немесе өлшемді зерттеу. **Қажетті заттар:** әртүрлі түстердегі үш түйме жиынтығы немесе олардың өлшемдері. **Ойын барысы:** * Түймелерден үш гүлді орналастыру, олар бір-бірінен түсі бойынша ерекшеленеді * Үш гүлді орналастыру: кішкентай – кішкентай түймелерден, орташа – орташа, үлкен – үлкен. **(Жапсыру)**	қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. түсті немесе өлшемді зерттеу. **Қажетті заттар:** түрлі түсті түймелер, үйлер. **Ойын барысы:** Түймелерді үйлерге түсі бойынша жапсыру. **(Жапсыру)**

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Салауатты өмір салтын қалыптастыру.** Сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру**.** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт өнімдері және т.б.) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар және т. б.) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. Дене мүшелері мен ағза жүйесін	**Қазақ тілі** **Мақсаты:** Педагогтің өтініші бойынша қарапайым іс-әрекеттерді орындау, қимыл іс-әрекетті білдіретін сөздерді айтуға үйрету. **Сөздік минимум** жүр, отыр, тұр, бар, апар, бер, іш, жу, кел, секір **Дидактикалық ойын: «Қуыршақты тамақтандырамыз»**	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Салауатты өмір салтын қалыптастыру.** Сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру**.** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт өнімдері және т.б.) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар және т. б.) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайтатын жаттығулармен таныстыру. Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айту, науқастанған кезде	**Музыка** **Мақсаты: Музыка тыңдау** Ересектердің орындауындағы және аудио-бейнежазбадан музыка тыңдауға үйрету. Музыкалық шығарманың көркем құралдарын: дауысы (ақырын-қатты), қарқыны (жылдам-баяу), көңіл-күйі (мұңды, көңілді және т.б.) байқауға үйрету. **Ән айту** Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар** Музыканың басталуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындау, қимылдарды өзбетінше бастау және аяқтау. Балалардың билейтін музыкаға сәйкес би қимылдарын өзбетінше орындауына, таныс би қимылдарын ойындарда қолдануына мүмкіндік беру.	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Салауатты өмір салтын қалыптастыру.** Сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру**.** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт өнімдері және т.б.) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар және т. б.) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. Дене мүшелері мен ағза жүйесін

	нығайтатын жаттығулармен таныстыру. Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айту, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу.		дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу.		нығайтатын жаттығулармен таныстыру. Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айту, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу.
	Дидактикалық ойын: "Табақтағы көкөністер" **Мақсаты:** Түстер туралы білімді бекіту, басқа түсті заттарды таңдау мүмкіндігі. Шарты: Тағамға арналған табақтарды мүсіндеу. Ойын ережелері. Тәттілер мен табақтардың түстері сәйкес келмейтін етіп мүсіндеу. Ойын барысы: Тәрбиеші егін себетін әкеледі (Жасыл алма, балалар бір күн бұрын мүсіндеген ермексаздан жасалған қызыл жидектер) және балаларды емдегісі келеді. Кірпі (ойыншық) пайда болады, ол да емделуді күтеді. Тәрбиеші табақтарды таба алмайды. Кірпі	**Дидактикалық ойын: "Қуыршақтарға арналған кәмпиттер"** **Мақсаты:** мүсіндеу әдістерін бекіту (шымшу, домалау, тегістеу); саусақтардың ұсақ моторикасын дамыту, шығармашылық қиялын дамыту. Материал: мүсіндеу тақтасы, ақ және қоңыр ермексаз, кәмпит қораптары, стек, майлық, илектеу түйреуіш, қайшы. Ойын барысы: балаларға ермексаздан әр түрлі пішінді қуыршақтар үшін "кәмпит" жасауды ұсыну. Сіз қоңыр түсті ермексазың бір бөлігін қысып, допты немесе текшені орап, ермексаздың ақ бөлігін алып, бір бөлігін қысып, одан шұжық жасап, шарды немесе текшені шұжықпен безендіру керек. Немесе илектеу	**Дидактикалық ойын: "Түрлі-түсті доп"** **Мақсаты:** мүсіндеу әдістерін бекіту (шымшу, домалау); түстерді араластыруға үйрету; саусақтардың ұсақ моторикасын, табандылығын дамыту. **Материал:** мүсіндеу тақтасы, ермексаз, стектер, майлық. **Ойын барысы:** балаларға саусақтардың көмегімен әр түрлі түсті пластилин кесектерінен кішкене бөліктерді қысуды ұсыну. Оларды ермексаз жұмсақ болғанша біріктіріп, қолға илеу. Содан кейін осы бөліктен допты мүсіндеу. Стек көмегімен доптың бетіне сызық сызу, сонда ол доп тәрізді болады. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын "Плюх-плюх Кемесі**	**Дидактикалық ойын: "Уақыт машинасы"** **Мақсаты:** "пластилинография" техникасында мүсіндеу әдістерін бекіту; шығармашылық қиялын, қиялын, ұсақ моторикасын дамыту. Материал: әр түрлі түсті ермексаз, стек, майлық Ойын барысы: "біздің балабақшада уақыт машинасы бар деп елестетіп көрейік. Сендер оған отырасыңдар және кез келген елдің болашағы мен өткеніне саяхат жасай аласыңдар". Балаларға уақыт машинасында саяхаттаған кезде не көретінін елестетуге, содан кейін оны мүсіндеуге шақыру. **(Мүсіндеу)**	**Дидактикалық ойын: "Бауырсақ"** **Мақсаты:** Балалардың ермексаздан доп пен жолақты домалату қабілетін бекіту; әртүрлі нысандардың фонында түстің сұлулығын көру қабілетін дамыту. Шарты: Бауырсақ үшін достарды мүсіндеу. Ойын ережелері. Бір түсті Бауырсақ пен жолды мүсіндеу. Ойын барысы: Тәрбиеші. - Балалар, "Бауырсақ" ертегісі естеріңде ме? Ата мен әже өмір сүріпті. Олар бауырсақ пісіріп, суысын деп терезенің алдына қойыпты, ал зеріккен Бауырсақ қашып кетті... (Үлкен кесектен Бауырсақты шымшу арқылы мүсіндейді.) «Менің атым Бауырсақ, Бауырсақ!

	қайғырады, тәрбиеші балалардан мұндай жағдайдан қалай шығу керектігін сұрайды. Балалар табақтарды мүсіндеуді шешеді және оларды доптай тегістеу арқылы мүсіндейді. Кірпі балалардан түсті табақтар жасауды сұрайды (мысалы, қызыл жидек —көк табақ). Тәрбиеші алдымен қонақты емдеуді ұсынады. Балалар Кірпіге жақындап, оны сипаттайтын ем ұсынады: "сары табақтағы жасыл қиял"," ақ табақтағы қызыл жидек" және т.б. егер бала түстерді дұрыс атамаса, онда кірпі күрсінеді, ал егер дұрыс болса, басын изейді. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: «Бантиктер»** **Мақсаты:** «көп», «бір», «бірнеше» ұғымдарымен таныстыру, оларды ажырата білуге үйрету. Шарты: Үстелдің үстінде бантиктер бейнеленген карталар мен маркерлер	түйреуішпен екі түсті пластилинді жайыңыз, бір-бірінің үстіне мүсіндеу үшін жайылған массаға жағу, роликті орап, кесектерге кесіңіз, кәмпит қорабына салу**. (Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: "Төртінші артық"** Мақсаты: ойын объектілерді негізгі белгілер бойынша жіктеу қабілетін дамыту, жалпылауды қолдануды бекіту. Заттарды салыстыру: заттарға қосу немесе заттардан алу тәсілдері арқылы тең және тең емес заттар тобын салыстыру, «Тең бе?», «Қайсысы артық (кем)?» сауалдарына жауап беру. Ойын үшін әртүрлі көлік түрлерін бейнелейтін карталарды дайындау. Шарты: тәрбиеші карточкаларды төрт бөлікке бөледі, осылайша машиналардың бірі мақсаты немесе басқа санаты бойынша қалған үшеуінен ерекшеленеді. Ойыншылардың міндеті-суреттерді қарау, төртеуінің қайсысы артық екенін айту.	**Түлкіге көмектесуге асығады"** Дидактикалық құрал фетрадан жасалған және бөлшектер жиынтығы: "Плюх-плюх Кемесі, матрос Бақа, жалаулардың түсі бойынша шелектер, Түлкі, екі өлшемді себеттер, екі өлшемді балық, қалта. **Мақсаты:** танымдық белсенділікті дамыту **Міндеттері:** 1. Ұсақ мотериканы дамыту 2. Негізгі қасиеттері бойынша заттарды салыстыру дағдыларын қалыптастыру және бекіту 3. Тапсырма мен үлгі бойынша әрекет етуге үйрету 4. Бастапқы санау дағдыларын дамыту 5. Негізгі түстермен таныстыру 6. Жағымды эмоционалды көңіл-күй қалыптастыруыңыз. **Ойын барысы:** Балаларды бақа матростармен танысуға шақыру. Ойын жағдайын жасау: шелектердегі жалаушаларды жуу қажеттілігі: тиісті түсті шелекке жалаушаларды	**Дидактикалық ойын: «Не қызыл?»** Мақсаты: түстердің атаулары туралы білімді бекіту; балаларды әртүрлі пішіндер мен түстердегі заттардың арасынан қызыл түсті заттарды таңдауға үйрету. Материалдар: Катя қуыршағы, ойыншық ыдыс-аяқ, көкөністер түрлі түсті заттар Ойын барысы: Тәрбиеші үстелдің шетіне түрлі түсті заттарды (көкөністер, ыдыс-аяқтар, қарындаштар және т.б.) орналастырады. Балаларға қонаққа Катя қуыршағы келеді. Ол қызыл садаққа бірдей түсті заттарды алғысы келеді. Балалар бір-бірден келіп, затты және оның түсін атайды: қызыл қызанақ, қызыл қарындаш және т.б. дұрыс жауаппен Катя қуыршақ басын изеп, бала затты қалтасына салады; егер жауап дұрыс болмаса, Катя бұрылады. **(Математика негіздері)**	Қаймаққа иленгем, майға пісірілгем, терезеде суығам. Ұстатпай кеттім Атама, Ұстатпай кеттім Әжеме. Ұстатпай кеттім Қоян менен Қасқырға. Ұстатпай кеттім Аюға, Ұстатпаймын саған мүлде де!» деп әндетіп келеді. (Көңілді музыкамен бауырсақ үстелге домалап, ән айтады.) Мен атамнан кетіп қалдым, Мен әжемнен кетіп қалдым. Тәрбиеші бауырсақты балаларға қонаққа шақырады. Бауырсақ келіседі, бірақ жасырынбақ ойнағысы келеді. Бауырсақ заттардың артына тығылады. Балалар Бауырсақты "тауып", заттың түсін (жасыл ағаштың артында, көк қоршаудың артында, қызыл гараждың артында және т.б.) атай отырып, қайда жасырғанын айтуы керек. Балалар түрлі-түсті ермексаздан бауырсақтар жасайды, қалауы бойынша түс таңдайды.

	бар, балалр баниктің түсін анықтап, оны бояу керек. - Бірінші бантик, екінші, үшінші, төртінші және т. б. - Келесі бантикті қандай түспен бояу керек деп ойлайсыңдар? (қызыл, көк, қызыл, көк). - Жануарларымызға бантик тағайық. - Қызыл бантиктері бар қанша жануар және көк бантиктері бар қанша жануар бар .(4 қызыл және 4 көк). - Жануарларға мұқият қарап, оларда әлі 4 не бар екенін айтыңдар.(аяқтар) **(Математика негіздері)**	Карточкаларды бөлу мысалдары: кеме, лайнер, [автобус], қайық; жүк көлігі, [ұшақ], такси, трамвай; [кеме], тікұшақ, дельтаплан, әуе шары; өрт сөндіру көлігі, полиция көлігі, жедел жәрдем көлігі, [жеңіл көлік]; трамвай, [метро], автобус, такси. Балалар кезек-кезек дұрыс емес көлік деп атайды. Егер қатысушы қателессе, жауапты білмейді, содан кейін таңдау құқығы басқа ойыншыға өтеді. **(Математика негіздері)**	қоюды ұсыну, содан кейін оларды Плюх-плюх кемесінің діңгектеріне орналастыру үшін жалаушалар санына сәйкес қою. Кememен саяхатқа шығуды және Түлкіге көмектесуді ұсыну - оған балық аулау. Балықты себеттерге мөлшеріне сәйкес өсіруді ұсыну. **(Математика негіздері)**		Енді бауырсақтар жолдарда айналуы керек. Ең ыңғайлы жолдар қайда? Балалар бауырсақтарға арналған жолдарды (жолақтарды) мүсіндейді. Жолдар бауырсақтың түсіне сәйкес келуі керек. Бауырсақтар жолдармен жүгірді. (Балалар бауырсақтарды, әрқайсысын өз жолағына қояды және бір түсті бауырсақтармен жолдарға таңданады.) Олар қашып, қашып, өзенге қарай жүгірді, содан кейін олар сапарға шығуға шешім қабылдады. Тәрбиеші бауырсақтарды алдын-ала мүсінделген үлкен қайыққа қояды, ал түрлі-түсті бауырсақтар өзен бойымен "жүзеді". **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: "Үлкен-кішкентай"** **Мақсаты:** табиғи объектілерді талдау және олардың қасиеттерін 9 шамасына бөлу арқылы табиғаттың сұлулығын көру қабілетін дамыту). Суреттерді салыстыруды

					үйрену. Материалдар: үлкен және кіші заттар бейнеленген карталар Ойын барысы: үлкен және кішкентай заттарды бейнелейтін карталар (балықтар, гүлдер, жапырақтар және т.б.) ойын лотоға ұқсауы мүмкін: сол жақтағы үлкен карталарда – екі объект (үлкен және кішкентай, оң жақта – бірдей өлшемдегі екі бос ұяшық, бірдей суреттері бар кішкентай карталар). **(Математика негіздері)**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Торғайды бақылау.** Мақсаты: Торғай жайлы мағлұмат беру.Балаларды құстарға қамқор бола білуге тәрбилеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:**	**Бақылау: Көк шөпті бақылау.** Мақсаты: Көктем мезгілінде шыға бастаған көк шөп туралы түсінік беру. Көктем мезгіліне деген сүйіспеншіліктерін ояту. **Сұрақ – жауап:**	**Бақылау: Жаңбырды бақылау** Мақсаты: Жаңбыр жайлы түсінік беру, сөздік қорларын дамыту, қоршаған ортаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Бақылау: Желге бақылау** Мақсаты: Табиғат құбылыстарын бақылай білуге үйрету,тілдерін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ.** Кейде сипап кетер, Кейде ұйпап өтер. (жел)	**Бақылау: Ауа райын бақылау.** Мақсаты:Балаларды ауа райының әртүрлі құбылыстары жайлы білуге және оларды салыстыра білуге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)**

	Торғай, торғай, торғайсың Жерден тары шоқып алғайсың. Бөтегеңді томпайтып Биікте ұшып самғайсың. **Сұрақтар:** -Ауламызда нелер ұшып жүр? -Торғай қандай құс? -Түсі қандай? -Олар немен қоректенеді? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: құстарға жем шашу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, құстарға қамқор бола білуге тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: К-№8 «Аңшылар» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы тақпақтарды қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	- Қазір жылдың қай мезгілі? - Көктем мезгілінің қандай ерекшелігі бар екен? Дала қандай түске ене бастады? **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ шешейік:** Аяқтың асты көкпеңбек, Жұлма оны көп екен деп. Даламызға сән берер, Оның аты.... (шөп) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Алаңда шашылып жатқан бұталарды жинау. **Мақсаты**: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: № 5 «Жапалақтар» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** **Жаңылтпаш айтып үйренейік.** Көп көкек, көкектеп, Көктем келді, Көкек кеп. **Өзіндік іс-әрекеті:** балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.	**Көркем сөз** Жау-жау жаңбыр,жау жаңбыр, Жаушы жаңбыр. Менің әсем далама, Менің әсем қалама. **Сұрақтар:** -Қазір жылдың қай мезгілі? -Далада не жауып тұр? -Жаңбыр жауған пайдалы ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Ойын алаңын жинау. Мақсаты:Баларды өздері ойнайтын алаңды таза ұстауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны:** К-№13 «Құстар мен мысық» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:**Ұзындыққа секіру. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	**Сұрақтар:** -Бүгін ауа райы қандай? -Жел бар ма? -Жел қай жақтан соғып тұр? -Жел қандай? -Біз оны көре аламыз ба? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Ойын алаңына шығарылған ойыншықтарды жинау. Мақсаты:Баларды ұқыптылыққа тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қ/қ ойыны**: К-№14 «Құстарды ұшып келуі» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** Секіру, жүгіру, жүру дағдыларын бекіту. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	**Көркем сөз. Жұмбақ жаттайық.** Көзге көрінбейді, Қолға ілінбейді. (Ауа) **Сұрақтар:** -Балалар қазір жылдың қай мезгілі? -Ауа райы қандай? -Ауа райының қандай өзгерістері болады? -Таза ауа қайдан пайда болады? -Ауаны таза ұстау үшін не істеу керек? -Ауаның түсі,иісі бола ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Алаңды жинау. Мақсаты:Табиғатты аялауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны:** К-№13 «Құстар мен мысық» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** Түзу сызықтың бойымен жүріп өту. **Өзіндік іс-әрекет:** еркін іс-әрекеттер.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз.				

	- Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. (нанды үгітпей, ойнамай жеу, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауы жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек бас жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикаы дамыту).** Ертегі оқып беру. «Шұбар тауық» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. **«Әлди, әлди бөпешім» әні**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене шынықтыру). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикаы дамыту).** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды жоғары көтеріп басымыздан асырап төсекке түсіреміз, көзімізді ашып жұмамыз (2- 4 рет) Ойын: «Жаз бен күз» Оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу,

	күзде суық тонамыз, жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру**).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Ойын – «Киім тігуге арналған Ателье»** Барысы: Тәрбиеші балаларға көйлегін көрсетіп, ательеде тігілгенін айтады. Ателеде қалағандардың барлығына көйлектер тігіледі. Тәрбиеші балалардың назарын Дина қуыршағының ескі көйлегіне аударады, оған ательеге барып, жаңа көйлек тіктіруді ұсынады. Содан кейін ол балалардан қуыршақтарына жаңа киім жасағысы келетінін	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды ұлттық құндылықтардың қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: "Бақбақ"** Мақсаты: сурет салуға	**Ойын: "Аяқ киімді жөндеу"** **Барысы.** Тәрбиеші топқа аяқ киім әкеліп: "Мына аяқ киімнің өкшесі сынған. Не істеу керек? Кім жөндей алады?" Балаға жақындайды. Тәрбиеші. - Гриша, сен шеберсің бе? Аяқ киімді жөндей аласың ба? Менің баратын жерім жоқ. Мен жүрдім, сүріндім, өкшелерім сынды. Аяқ киімді жөндеу керек. Сенде балға, шегелер бар ма? Сен қалай жөндейсің? Сен балғамен түртесің бе,	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жуғыш заттар бөлімі»** **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылықтарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **Керекті құрал-жабдықтар:** сөрелер, таразы, касса, ақша**,** жуғыш заттар. **Шарты:** Күнделікті үйде қолданатын ыдыс, қол киімдер жуатын заттарды алуға бару, бірі жүргізуші,	**Ойын: "Машиналарды жөндеу"** **Барысы:** Тәрбиеші машинамен ойнп жатқан балаларға жақындайды және оларға ойынды байытуға көмектеседі. - Денис, сенің көлігіңнің доңғалағы түсіп кеткен сияқты. Шеберді шақырғың келмейді ме? Дөңгелекті өзің ауыстыра аласың ба? Жарайсың. Тек біреуі ыңғайсыз, менің саған көмектескім келеді немесе сен жүргізушілерден біреуді

	сұрайды. Барлығы бірге ательеге барады. Тәрбиеші ательенің тігіншілерімен рөлдік диалог жүргізеді. Алдымен қуыршақ ойынының үлгісі беріледі. Тігінші: - Дина, мен саған жаңа көйлек керек екенін көріп тұрмын. Саған қандай көйлек керек? (Материалды көрсетеді.) Сен мұны полка нүктелерімен таңдайсың? Мен таспаны алып, қанша материал қажет екенін өлшеймін. Енді күте тұр, көп ұзамай сенің көйлегің дайын болады. Тігінші: -Келесі кім? Кім жаңа киім тіктіруді қалайды? Бала (қуыршақ). - Мен. Тігінші: - Сен не тіктіресің? Бала. - Көйлек. Тігінші: - Кім үшін? Бала. Рита қуыршағым үшін. Тігінші: - олай болса материалды таңда. Мен өлшеп, Ритаға көйлек тігемін. Қуыршақтары бар балал диванға отырады жә күтеді. Тігінші шығ	деген ұмтылысты ояту. Өсімдіктердің сыртқы түрі (сабақ, жапырақтар) идеясына негізделген гүлдер салуды үйрену. Гуашь бояуларымен сурет салу техникасында жаттығу: әртүрлі пішіндер мен сызықтарды біріктіріп, щеткалардың түсі мен өлшемін таңдау. Шарты: Қағаз бетіне үлгіге қарап бақбақ гүлін салу, түсті таңдай отырып бояу. **(Сурет салу)**	шегемен шегелейсің бе? - Қараңдаршы, балалар, Гриша менің аяқ киімімді жөндеді, енді мен оларды қайтадан кие аламын (аяқ киімді киеді.) Аяқ киімін жөндегісі келетін балалар, келіңдер, бізде жақсы шебер бар. Ол өкшесін қағып, терісін тігуді біледі. Тәрбиеші балаларды а киімді жөндеуге алып кел шақырады. **(Қоршаған ортам таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Менің көңілді добым»** Мақсаты: ойыншықтарды салуға қызығушылық тудыру. Дөңгелек түсті заттарды (допты) бейнелеу қабілетін қалыптастыру. Шарты: Гуашь бояуларымен Сызықты сақинаға жабу, шеңберді екіге бөлу және фигураның контурын қайталай отырып бояу. **(Сурет салу)**	бірі анасы және баласы болып ойнау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Гүл шоқтары"** **Мақсаты:** қиялды, шығармашылықты дамыту. Материал: саусақ бояулары. Пломастерлер. Шарты: тәрбиеші балаларға көктемгі шалшықты саусақтарымен салуды ұсынады: гүлдер, ағаштар, көбелектер. Шөпті щеткамен аяқтау. **(Сурет салу)**	шақыр. Олар қазір демалады, түскі ас ішеді. (Үлдарға жақындайды.) Жүргізушілер, сендер демалдыңдар ма? Түскі ас ішіп үлгердіңдер ме? Онда сендерді Денис шақырады. - Денис, доңғалаққа болғанын түсіндір. (Денис түсіндіреді.) Егер доңғалақ түсіп кетсе, оны өзің өзгерте аласың. Егер есік те жұмыс істемесе, жөндеу шеберханасына — автосервиске баруға болады. Жөндеуге барасың ба немесе өзің жасайсың ба? Өздері. Содан кейін құралдарды алу керек. Сендерде олар бар ма? Жарайды. Мен де көлігімнің дөңгелегін ауыстырдым. Алдымен оны алып тастау керек. Содан кейін жаңасын салу керек. Балалар көліктерін жөндейді. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Сиқырлы суреттер»** **Мақсаты**: бейнелеу дағдыларын, қиялын дамыту. Материал: біз қағаздың

	қуыршақтарға арналғ жаңа көйлектер шығарад Балалар қуыршақтар арналған жаңа киімді кі көреді. **(Қоршаған ортам таныстыру)** **Дидактикалық ойын:** **«Теміржол»** **Мақсаты**: бейнелеу дағдыларын, қиялын дамыту. Материалдар: киізден жасалған қалам, пойыз үлгісі Шарты: тәрбиеші балаға пойыз вагондарында жануарларды салуды ұсынады. **(Сурет салу)**				бетін түрлі — түсті балауыз қарындаштарымен, үстіне қара гуашь бояуымен бояймыз (бояу домалап кетпес үшін оны талькпен араластырған дұрыс). Шарты: қандай да бір өткір затпен (мысалы: бос шариктi қаламмен) түрлі-түсті негіз қара фон арқылы пайда болатындай етіп әр түрлі қопсытқыштар мен сызықтарды сызу. **(Сурет салу)**
Балалармен жеке жұмыс	Малика мен Дамирге қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету (бұл кім? Бұл емес пе?); **(қазақ тілі)**	Жанна мен Дидарға геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру **(математика негідері)**	Фатима мен Искандерге ағаштардың, дала гүлдерінің 2-3 түрін тану және атау, өсімдік бөліктерін тануға үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Лена мен Сашаға Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдануға үйрету **(Құрастыру)**	Вадим мен Ерасылға құм таяқшалармен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. **(Сурет салу)**
Серуенге Дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғаны қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				

Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Қуырмаш»** **Мақсаты:** Балалардың ойлау қабілетін арттыру, дүниетанымын, қызығушылығын арттыру. Ойын шарты: Бұл ойында көбіне балаларды үлкендер ойнатады, тәрбиелік мәні күшті ойын. Балалардың қолын саусақтарының ұшынан ұстап тұрып, алақан қазан қып жалғыз саусағымен қуыра бастайды. -Қуыр, қуыр, қуырмаш -Балапанға бидай шаш. Сонан соң ойнатып тұрған балалардың бір-бірден саусақтарын бүгеді. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. **(Дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Көжектер мен түлкілер»** **Мақсаты:** Балаларды аңғарымпаздыққа қушылыққа баулу. Ойын шарты: Бір бала түлкі болып сайланады. Қалған балалар көжек бетпердесін киіп, дөңгеленіп отырады. Ойын жүргізіушісі: Көжектерім тұршы, Беттеріңді жушы. Ну орманға барайық, Тамақтанып алайық. Қаш: Жалаңдаған қу түлкі, Келіп қалыпты орманға. Көжектерің қайда деп. Қуып келді соңынан. Көжектер ән ырғағымен секіріп, қаша жөңелді, түлкі қуады. **(Дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысында ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Аю»** **Ойын мақсаты:** Балаларды ұйымшылдыққа, алғырлыққа баулу. Ойын шарты: Бір бала аю болып сайланады, қалған балалар қоян болады. Қояндар орманда ойнап жүріп ұйықтап жатқан аюды оятып жібереді. Аю ашуланып қуа жөнеледі. Ойын 2-3рет қайталанып, аю жаңадан сайланып отырады. **(Дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысында ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Ақ қоян»** Ойын шарты: Балалар дөңгеленіп қол ұстасып тұрады, ортада бір бала қоян болады. Балалар барлығы бірлесе қоянды оятуға тырысады. -Қояным, қояным ұйқыңнан тұршы, Бет-қолыңды жушы, Айнаға қарашы, Шашыңды тарашы, Мәсіңді киші, Көлегіңді киші, Енді бізді қушы-деп балалар қаша жөнеледі. **(Дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Доп»** **Мақсаты:** Балаларды ұжымшылдыққа, адамгершілікке баулу. Ойын шарты: Балалар қатарға тұрады екі команда болып межеге допты қай команда бірінші апарады сол топ бірінші орынға, марапатқа ие болады. Ал ұтылған топ таппақ не өлең айтып өз өнерін көрсетеді. **(Дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				

Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Ата-аналарға кеңес: «Балалар үшін дидактикалық ойынның маңызы»

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақшасы ЖШС

Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы

Балалардың жасы: 3 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 24.04-28.04.2023 жыл I апта

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 24.04.2023**	**Сейсенбі 25.04.2023**	**Сәрсенбі 26.04.2023**	**Бейсенбі 27.04.2023**	**Жұма 28.04.2023**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **«Менің туған өлкем»** Туған өлке, оның тарихы мен мәдениеті туралы алғашқы ойларды қалыптастыру. Туған жерге деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс ойыны: "Саябаққа қалай кіруге болады?»** Мақсаты: балаларды өз іс-әрекеттерін жоспарлауға үйрету, конструктордың бөлшектерімен заттарды ауыстыру дағдыларын бекіту. Барысы: тәрбиеші үстелдерді біріктіреді, оларға түрлі-түсті қағаздан сақинамен жабылған өзен салады, орталықта балалармен бірге саябақ (ағаштар,	**Құрылыс ойыны: "Қуыршақ дүкенін салайық".** **Мақсаты:** текшелерден, кірпіштен дүкен салу, істі соңына дейін жеткізу, ойында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Барысы: тәрбиеші кішкентай қуыршақтарды топқа қосады. Әрқайсысында сөмке бар. "Неге біздің қуыршақтар сөмкелерді алды?» Олар қуыршақтар дүкенге жиналды деп шешеді және оны таба алмайды.	**Құрылыс ойыны**: "Жабайы жануарларға арналған хайуанаттар бағы". Мақсаты: тәрбиешімен бірлескен іс-әрекет дағдыларын бекіту (жануарларға тор салу); өз құрылысын ойнауға үйретуді жалғастыру. Барысы: тәрбиеші жабайы жануарлардың мүсіндік ойыншықтарын көрсетеді, олардың қайда тұратынын нақтылайды және балалармен бірге олар үшін хайуанаттар бағын салуды шешеді. **(Құрастыру)**	**Құрылыс ойыны: "Хайуанаттар бағы"** **Мақсаты:** текшелерден әртүрлі жануарларға арналған үйлер салу қабілетін бекіту; жануарларға құрмет көрсетуге тәрбиелеу. Ойын: тәрбиеші хайуанаттар бағында жануарлардың жаңбырдан жасырынатын үйлері бар екенін еске салады және олар үшін үйлер салғысы келеді. Үстелде жабайы табиғат фигураларының жиынтығы бар. Құрылыс	**Құрылыс ойыны: "Жануарлар үйін салайық".** Мақсаты: есте сақтау қабілетін, сөйлеуді дамыту; балаларды басқа бөлшектерді қосу арқылы дизайн нұсқаларын жасауға шақыру. Ойын: балаларға бір - екі үй жануарларын таңдап, құрылыс бөлшектерін пайдаланып оларға үй салу ұсынылады. **(Құрастыру)**

	орындықтар) ұйымдастырылады. Сүйікті ойыншықтарымен ойнау. Содан кейін тәрбиеші сұрайды-бұл саябаққа қалай кіруге болады? Балалар көпір қажет деп санайды және оны салады. **(Құрастыру)**	Балаларға қуыршақтарға көмектесуге және текшелер мен кірпіштен дүкен салуға шақырылады. Балалар құрастырады: кім-мұғалім берген үлгі бойынша, кім-өз бетінше. **(Құрастыру)**		аяқталғаннан кейін олар олармен ойнайды. **(Құрастыру)**	
Таңертенгі Жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Затсыз орындалатын** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Бір алақан, екі алақан». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыартта ұстау. Бір қолды алға созып, алақанын жоғары қарату, б.қ.-қа оралу.Осылайшаекінші қолмен орындау. Осылайшакезек-кезек орындау. (4 рет қайталау) 2. «Алақанды өкшеге қою». Б.қ.: отырып, қолды артқа тіреу. Алға иілу, алақанды өкшенің жанындағы еденге қою, қолға қарау, б.қ.-қа оралу.Еркін тыныс алу. (5 рет қайталау.) 3. «Жүреміз». Б.қ.: аяқты бүгіп, қолдыартқа тіреу. Аяқты сәл көтеріп, қайтадан түсіру – «жүреміз». 4-6 рет орындағаннан кейін аяқты түзу қойып, демалу: «келдік». Басты төмен түсірмеу. (5 рет қайталау.) 4. «Доп». Б.қ.: аяқты алшақ қойып,қолды төмен түсіру. 2-3 секіру үшін серпілу, 8-10 рет секіру және 8-10 рет адымдау. Жеңіл секіру. (4 рет қайталау) **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы с алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(***Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас

	ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Кел, санайық санамақ Санамақ Бір, екі, үш, Бір, екі, үш, Ал, кәнеки, ұш. Төрт, бес, алты, жеті, Төрт, бес, алты, жеті, Мынау – ауыл шеті. Сегіз, тоғыз, он, Сегіз, тоғыз, он, Ал, кәнеки, қон. Асықпа да саспа, Бірден қайта баста. **(математика негіздері)** **Дидактикалық ойын: «Маймылдар»** **Мақсаты:** Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы	**Санамақ (Қадыр Мырза Әли)** Бота, түйе, Құлын,бие, Торай,шошқа, Қозы, қошқар, Қодық,құлан, Көжек, қоян, Бақа,шаян, Торғай,шымшық… Сен, қал! Сен, шық! **(математика негіздері)** **Дидактикалық ойын: «Түймелі футбол»** **Мақсаты:** Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық	**Саусақ санау ойыны** Қуыр- қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш! Тауықтарға тары шаш! Бас бармақ, Балалы үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қойына бар! Сен тұр –қозыңа бар! Сен тұр –жылқыңа бар! Сен тұр –сиырыңа бар! Сен тұр –түйеңе бар! …Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, Үйде жат. Мына жерде құрт бар, Мына жерде май бар … Мына жерде қатық бар … Мына жерде қытық бар… Қытық, қытық!	Нешеуміз? Бір үйде нешеуміз? Кел, санайық екеуміз. Бас бармағым – әкем, Балалы үйрек – анам, Ортан терек – ағам, Шылдыр шүмек – мен, Кішкене бөбек – сен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз бемеуміз. **(математика негіздері)** **Дидактикалық ойын: «Үш гүл»** **Мақсаты:** Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция	**Жеті ұл** Сәл демалып, тыным ал. Тақпақ тыңдап, ұғып ал. Апта деген ағайдың Жеті бірдей ұлы бар: Біріншісі – Дүйсенбі, Екіншісі – Сейсенбі, Үшіншісі – Сәрсенбі, Төртіншісі – Бейсенбі, Жұма деген – Бесінші ұл, Алтыншы ұл – Сенбі, Жетіншісі – Жексенбі. **(математика негіздері)** **Дидактикалық ойын: «Әуе шары»** **Мақсаты:** Балаларды үлгі бойынша таңдау арқылы алты түспен таныстыру. **Сөздік:** спектрдің алты түсінің

	ұжымдық композиция құрастыруға баулу. **Қажетті материалдар:** түймелердің екі бірдей жиынтығы (түймелердің түсі, пішіні, өлшемі әртүрлі болғаны жөн) 9 дана, 9 ұяшықтан тұратын екі карта – 3-тен 3-ке дейін. **Ойын барысы:** Алдымен балаңмен түймелерді қарастыру-ең үлкені қайда, ең кішісі қайда, түймелері бірдей түсті, пішіні бар ма. * Бір карточканы тәрбиеші екіншісін бала алады. Түймелерді де осылай таратамыз. тәрбиеші өз алаңында 2-3 түйменің тіркесімін орналастырады. Балаыы мұны өз картасында қайталауға шақыру. * Төселген түймелерді балаға көрсетіп, оларды есте сақтауға мүмкіндік беру. Содан кейін картаны бір нәрсемен жабыу. Баланың міндеті-есте сақтау үшін ойын алаңына ұқсас комбинацияны қою. **(Жапсыру)**	композиция құрастыруға баулу. **Қажетті материалдар:** 7 түйме. **Ойын барысы:** Кілем сияқты ойын алаңын таңдау. Қақпалар бір жағынан жасалады (түймелер бір-бірінен шамамен 10 см қашықтықта орналастырылады). Кілемнің екінші жағында да қақпалар жасалады. Қалған үш түйме-доптар. Соққы жасау үшін саусақпен түймені басу керек. Сонымен қатар, сіз қалған екеуінің арасында орналасқан түймені ғана ұра аласыз. Ойыншылар қақпаны кезекпен ұрады. **(Жапсыру)**	**(математика негіздері)** **Дидактикалық ойын: «Түсі бойынша таңда»** Мақсаты: Алты түс туралы идеяларды бекіту. Балаларды заттардың басқа белгілерінен (пішіні, мөлшері, функционалдық мақсаты) алшақтай отырып, түстерді бөлуге үйрету Материалы. Әр балада әр түрлі түсті алты ұяшыққа (10х10 см) бөлінген карточка (30х20 см) бар; ойыншықтардың кішкентай картон силуэттері – әр түстің біреуі. Нұсқаулық. Ойынды түсіндіргеннен кейін балаларға кілемшенің әр ұяшығына ойыншықтың түсін таңдау керек, ойыншықты оған жасыру үшін осындай ұяшыққа қою керек. Балалар тапсырманы орындайды, тәрбиеші нәтижелерді тексереді және бағалайды. **(жапсыру)**	құрастыруға баулу. түсті немесе өлшемді зерттеу. **Қажетті заттар:** әртүрлі түстердегі үш түйме жиынтығы немесе олардың өлшемдері. **Ойын барысы:** * Түймелерден үш гүлді орналастыру, олар бір-бірінен түсі бойынша ерекшеленеді * Үш гүлді орналастыру: кішкентай – кішкентай түймелерден, орташа – орташа, үлкен – үлкен. **(Жапсыру)**	атаулары-қызыл, қызғылт сары, сары, жасыл, көк, күлгін. Материал. Демонстрациялық: фланелеграф, алты түсті картонның тар жолақтары (15х0, 5 см). Бірдей түстердің алты шеңбері (диаметрі 10 см). Бұл жіптер мен шарлар. Тарату: спектрлік ретпен желімделген түрлі - түсті жіп жолақтары бар ақ қағаз жолағы, сол түстердің алты шеңбері. Барысы: Тәрбиеші балаларға "шарлар" ойынын ойнайтынын айтады: "балалар, бізде әртүрлі түстердегі шарлар мен бірдей түстердегі жіптер бар. Енді фланелеграфта жіптер пайда болады (спектрлік тізбекте алты жолақты тең қашықтықта орналастырады, олардың түстерін атайды). Енді біз әр жіпке бірдей түсті доп байлаймыз". Бір шарды алып, оны бірдей түсті жіпке қолданады. Осыдан кейін екі-үш бала кезек-кезек қалған шарларды "байлап", әрқайсысының түсін атайды. Егер бала қиналса, тәрбиеші оған

					көмектеседі және кеңес береді. Содан кейін үлестірмелі материал тез ашылады, ал балалар сол жұмысты өздері жасайды. **(Жапсыру**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Салауатты өмір салтын қалыптастыру.** Сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру**.** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт өнімдері және т.б.) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар және т. б.) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық	**Қазақ тілі** **Мақсаты:** Педагогтің өтініші бойынша қарапайым іс-әрекеттерді орындау, заттардың түсін білдіретін сөздерді айтуға үйрету. **Сөздік минимум** ақ, көк, қара, қызыл, сары, жасыл, шамасын: аз, көп **Дидактикалық ойын: «Түсіне сәйкес киімді тап»**	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Салауатты өмір салтын қалыптастыру.** Сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру**.** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт өнімдері және т.б.) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар және т. б.) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру.	**Музыка** **Мақсаты: Музыка тыңдау** Ересектердің орындауындағы және аудио-бейнежазбадан музыка тыңдауға үйрету. Музыкалық шығарманың көркем құралдарын: дауысы (ақырын-қатты), қарқыны (жылдам-баяу), көңіл-күйі (мұңды, көңілді және т.б.) байқауға үйрету. **Ән айту** Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар** Музыканың басталуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындау, қимылдарды өзбетінше бастау және аяқтау. Балалардың билейтін музыкаға сәйкес би қимылдарын өзбетінше орындауына, таныс би қимылдарын ойындарда	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Салауатты өмір салтын қалыптастыру.** Сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру**.** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт өнімдері және т.б.) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар және т. б.) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық

	және қимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайтатын жаттығулармен таныстыру. Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айту, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу.		Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайтатын жаттығулармен таныстыру. Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айту, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу.	қолдануына мүмкіндік беру.	және қимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайтатын жаттығулармен таныстыру. Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айту, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу.
	Дидактикалық ойын: "Түрлі-түсті доп" **Мақсаты:** мүсіндеу әдістерін бекіту (шымшу, домалау); түстерді араластыруға үйрету; саусақтардың ұсақ моторикасын, табандылығын дамыту. **Материал:** мүсіндеу тақтасы, ермексаз, стектер, майлық. **Ойын барысы:** балаларға саусақтардың көмегімен әр түрлі түсті пластилин кесектерінен кішкене бөліктерді қысуды ұсыну. Оларды ермексаз жұмсақ болғанша біріктіріп, қолға илеу. Содан кейін осы бөліктен допты	**Дидактикалық ойын: "Құыршақтарға арналған кәмпиттер"** **Мақсаты:** мүсіндеу әдістерін бекіту (шымшу, домалау, тегістеу); саусақтардың ұсақ моторикасын дамыту, шығармашылық қиялын дамыту. Материал: мүсіндеу тақтасы, ақ және қоңыр ермексаз, кәмпит қораптары, стек, майлық, илектеу түйреуіш, қайшы. Ойын барысы: балаларға ермексаздан әр түрлі пішінді құыршақтар үшін "кәмпит" жасауды ұсыну. Сіз қоңыр түсті ермексазың бір бөлігін қысып, допты немесе	**Дидактикалық ойын: «Маса»** **Мақсаты:** ермексаздың қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. **Шарты:** Балаға масаның бейнесін тегістеп, сызғышпен екіге бөлуді, басын бекітуді, қарындашпен белгілеуді, екі кішкентай антеннаны айналдыруды, масаның қалай ызылдағанын есте сақтауды ұсыну: "з-з-з". **(Мүсіндеу)**	**Дидактикалық ойын: "Уақыт машинасы"** **Мақсаты:** "пластилинография" техникасында мүсіндеу әдістерін бекіту; шығармашылық қиялын, қиялын, ұсақ моторикасын дамыту. Материал: әр түрлі түсті ермексаз, стек, майлық Ойын барысы: "біздің балабақшада уақыт машинасы бар деп елестетіп көрейік. Сендер оған отырасыңдар және кез келген елдің болашағы мен өткеніне саяхат жасай аласыңдар". Балаларға уақыт машинасында	**Дидактикалық ойын: «Көлік»** **Мақсаты:** ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру; **Шарты**: Ермексаздың бір бөлігін алып, машинаның корпусын кабинамен, магистральмен және сорғышпен мүсіндеу. Екі тіс тазалағышты ал да, дөңгелектер болуы керек жерде машинаның түбін тесу. Қамырдың төрт бөлігінен дөңгелектерді қалыптау. Олардың қалыңдығы кем дегенде

	мүсіндеу. Стек көмегімен доптың бетіне сызық сызу, сонда ол доп тәрізді болады. **(Мүсіндеу)**	текшені орап, ермексаздың ақ бөлігін алып, бір бөлігін қысып, одан шұжық жасап, шарды немесе текшені шұжықпен безендіру керек. Немесе илектеу түйреуішпен екі түсті пластилинді жайыңыз, бір-бірінің үстіне мүсіндеу үшін жайылған массаға жағу, роликті орап, кесектерге кесіңіз, кәмпит қорабына салу**. (Мүсіндеу)**		саяхаттаған кезде не көретінін елестетуге, содан кейін оны мүсіндеуге шақыру. **(Мүсіндеу**	9-10 миллиметр болуы керек. Дөңгелектерді тіс тазалағыштардың ұштарына бекіту. **(Мүсіндеу**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотористі дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Торғайды бақылау.** Мақсаты: Торғай жайлы мағлұмат беру.Балаларды құстарға қамқор бола білуге тәрбилеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Торғай, торғай, торғайсың Жерден тары шоқып алғайсың. Бөтегеңді томпайтып	**Бақылау: Көк шөпті бақылау.** Мақсаты: Көктем мезгілінде шыға бастаған көк шөп туралы түсінік беру. Көктем мезгіліне деген сүйіспеншіліктерін ояту. **Сұрақ – жауап:** - Қазір жылдың қай мезгілі? - Көктем мезгілінің қандай ерекшелігі бар екен?	**Бақылау: Жаңбырды бақылау** Мақсаты: Жаңбыр жайлы түсінік беру, сөздік қорларын дамыту, қоршаған ортаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Жау-жау жаңбыр,жау жаңбыр, Жаушы жаңбыр. Менің әсем далама,	**Бақылау: Желге бақылау** Мақсаты: Табиғат құбылыстарын бақылай білуге үйрету,тілдерін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ.** Кейде сипап кетер, Кейде ұйпап өтер. (жел) **Сұрақтар:** -Бүгін ауа райы қандай? -Жел бар ма? -Жел қай жақтан соғып тұр?	**Бақылау: Ауа райын бақылау.** Мақсаты:Балаларды ауа райының әртүрлі құбылыстары жайлы білуге және оларды салыстыра білуге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз. Жұмбақ жаттайық.** Көзге көрінбейді, Қолға ілінбейді. (Ауа) **Сұрақтар:**

	Биікте ұшып самғайсың. **Сұрақтар:** -Ауламызда нелер ұшып жүр? -Торғай қандай құс? -Түсі қандай? -Олар немен қоректенеді? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: құстарға жем шашу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, құстарға қамқор бола білуге тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: К-№8 «Аңшылар» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы тақпақтарды қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	Дала қандай түске ене бастады? **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ шешейік:** Аяқтың асты көкпеңбек, Жұлма оны көп екен деп. Даламызға сән берер, Оның аты.... (шөп) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Алаңда шашылып жатқан бұталарды жинау. **Мақсаты**: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: № 5 «Жапалақтар» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** **Жаңылтпаш айтып үйренейік.** Көп көкек, көкектеп, Көктем келді, Көкек кеп. **Өзіндік іс-әрекеті:** балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.	Менің әсем қалама. **Сұрақтар:** -Қазір жылдың қай мезгілі? -Далада не жауып тұр? -Жаңбыр жауған пайдалы ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Ойын алаңын жинау. Мақсаты:Баларды өздері ойнайтын алаңды таза ұстауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны:** К-№13 «Құстар мен мысық» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:**Ұзындыққа секіру. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	-Жел қандай? -Біз оны көре аламыз ба? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Ойын алаңына шығарылған ойыншықтарды жинау. Мақсаты:Баларды ұқыптылыққа тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қ/қ ойыны**: К-№14 «Құстарды ұшып келуі» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** Секіру, жүгіру, жүру дағдыларын бекіту. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	-Балалар қазір жылдың қай мезгілі? -Ауа райы қандай? -Ауа райының қандай өзгерістері болады? -Таза ауа қайдан пайда болады? -Ауаны таза ұстау үшін не істеу керек? -Ауаның түсі,иісі бола ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Алаңды жинау. Мақсаты:Табиғатты аялауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны:** К-№13 «Құстар мен мысық» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** Түзу сызықтың бойымен жүріп өту. **Өзіндік іс-әрекет:** еркін іс-әрекеттер.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану:				

	«Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. (нанды үгітпей, ойнамай жеу, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауы жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек бас жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотормканы дамыту).** Ертегі оқып беру. «Шұбар тауық» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. **«Әлди, әлди бөпешім» әні**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене шынықтыру). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотормканы дамыту).** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды жоғары көтеріп басымыздан асырап төсекке түсіреміз, көзімізді ашып жұмамыз (2- 4 рет) Ойын: «Жаз бен күз» Оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз, жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды,

	Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру**).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Ойын: "Әдемі шаш қию"** Барысы: тәрбиеші тарақты алып, оны шашынан өткізеді. Тәрбиеші: - Менің шашым бүгін жақсы таралмаған. Жаңа шаш үлгісін жасау керек. Мен шаштаразға барамын. (Шаштараздың бұрышында ойнайтын қызға жақындайды.) - Марина, Сен шаштаразсың ба? Маған шаш үлгісін жасап берші. Мен шашымды әдемі тарағым келеді. Саған оны сусабынмен жууға болады. (Жуады.) Сен бояйсың ба? Қара түс болу үшін шашымды	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды ұлттық құндылықтардың қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Оюлы шапан»** **Мақсаты**: Қазақ ою-өрнектерінің қарапайым элементтерін қайталап салуға баулу. Материалдар: акварель	**Ойын: «Жаңа сусабындар әкелді»** Барысы: тәрбиеші сусабынды алып, шаштаразға шашты жұмсақ ететін жаңа сусабындар әкелгенін айтады. Балалар шаштараз рөлін атқаратын тәрбиешіге бір-бірден жақындайды және ол шаштарын жаңа сусабындармен "жуады". Балалар қуыршақтарын шаштарын қиюға әкеледі. Тәрбиеші қайшымен (қиялдағы зат), тарақпен қалай әрекет ететінін, клиенттердің шаштарын қалай жуатынын, шаш үлгісін қалай жасайтынын көрсетеді. **(Қоршаған ортамен**	**Ойын: "Итке арналған шаш қию"** Барысы: Тәрбиеші ойыншық ит әкеледі және иттер де шаштаразға барады дейді. Тәрбиеші-шаштараз итті креслоларға отырғызып, оны кесіп тастайды. Содан кейін балаларды үй жануарларымен бірге шаштаразға шақырады. Әр бала шеберге қандай шаш үлгісін жасау керектігін айтады. Тәрбиеші қожайындардан шаштарын кесуден қорықпау үшін жануарларымен сүйіспеншілікпен сөйлесуді сұрайды. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**Ойын: "Машиналарды жөндеу"** **Барысы:** Тәрбиеші машинамен ойнп жатқан балаларға жақындайды және оларға ойынды байытуға көмектеседі. - Денис, сенің көлігіңнің доңғалағы түсіп кеткен сияқты. Шеберді шақырғың келмейді ме? Дөңгелекті өзің ауыстыра аласың ба? Жарайсың. Тек біреуі ыңғайсыз, менің саған көмектескім келеді немесе сен жүргізушілерден біреуді шақыр. Олар қазір демалады, түскі ас ішеді. (Ұлдарға жақындайды.) Жүргізушілер, сендер

	бояумен боя. Маған қара шаш келеді. (Бояу.) Енді мен барамын шашымды үлкен шаш кептіргіштің астына қой, кептір. (Тиісті қозғалыстар жасайды.) шаш кептірілді. (Шаштараз қызға жүгінеді.) - Шебер, менің шашымды тара, өтінемін. Міне, рахмет. Мен айнаға қараймын-өте әдемі болды! (Балаларға.) Шаш үлгісін тағы кім жасағысы келеді? Шеберханаға келіңдер, мұнда жақсы шебер жұмыс істейді. Шеберлер көп болуы керек, әйтпесе бәрі ұзақ уақыт кезекте тұруы керек. Оля, сенің қызың шаш үлгісін жасай ма? Лиза, шашыңды қиюға кел. (Ойын жалғасуда.) **Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Текемет»** **Мақсаты**: Қазақ ою-өрнектерінің қарапайым элементтерін қайталап салуға баулу. Материалдар: акварель краска, щетка, текемет үлгісі	краска, щетка, шапан үлгісі Шарты: тәрбиеші балаларға қазақтың ұлттық киімдерін көрсетеді. Ұл балаларға және қыз баллаарға арналған шапандарды топтастыруды және Арманға арналған шапанды үлгіге қарап оюларын бояуды ұсынады. **(Сурет салу)**	**таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Еркін ойын»** **Мақсаты**: Құмға таяқшалармен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. Материалдар: құм салынған табақтар Шарты: тәрбиеші балаларға бірнеше суреттерді көрсетеді. Балалар олардың атын атап, құмның бетіне суреттерін салады **(Сурет салу)**	**Дидактикалық ойын: "Гүл шоқтары"** **Мақсаты:** қиялды, шығармашылықты дамыту. Материал: саусақ бояулары. Пломастерлер. Шарты: тәрбиеші балаларға көктемгі шалшықты саусақтарымен салуды ұсынады: гүлдер, ағаштар, көбелектер. Шөпті щеткамен аяқтау. **(Сурет салу)**	демалдыңдар ма? Түскі ас ішіп үлгердіңдер ме? Онда сендерді Денис шақырады. - Денис, доңғалаққа болғанын түсіндір. (Денис түсіндіреді.) Егер доңғалақ түсіп кетсе, оны өзің өзгерте аласың. Егер есік те жұмыс істемесе, жөндеу шеберханасына — автосервиске баруға болады. Жөндеуге барасың ба немесе өзің жасайсың ба? Өздері. Содан кейін құралдарды алу керек. Сендерде олар бар ма? Жарайды. Мен де көлігімнің дөңгелегін ауыстырдым. Алдымен оны алып тастау керек. Содан кейін жаңасын салу керек. Балалар көліктерін жөндейді. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Айналамыздағы шөптер»** **Мақсаты**: асфальтқа бормен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. Материалдар: түрлі түсті борлар

	Шарты: тәрбиеші бала текемет түрлерін көрсетеді. Түстеріне қарап топтастыруды ұсынады. Жұбы жоқ текеметті үлгіге қарап текеметті салып, оюларын бояуды ұсынады. **(Сурет салу)**				Шарты: тәрбиеші балаларға түсті борлардан айналада көріп тұрған шөптердің суреттерін салуды ұсынады. **(Сурет салу)**
Балалармен жеке жұмыс	Малика мен Дамирге қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету (бұл кім? Бұл емес пе?); **(қазақ тілі)**	Жанна мен Дидарға геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру **(математика негідері)**	Фатима мен Искандерге ағаштардың, дала гүлдерінің 2-3 түрін тану және атау, өсімдік бөліктерін тануға үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Лена мен Сашаға Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдануға үйрету **(Құрастыру)**	Вадим мен Ерасылға құм таяқшалармен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. **(Сурет салу)**
Серуенге Дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғаны қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Қуырмаш»** **Мақсаты:** Балалардың ойлау қабілетін арттыру, дүниетанымын, қызығушылығын арттыру. Ойын шарты: Бұл	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Көжектер мен түлкілер»** **Мақсаты:** Балаларды аңғарымпаздыққа қушылыққа баулу. Ойын шарты: Бір бала	Күннің екінші жартысында ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Аю»** **Ойын мақсаты:** Балаларды ұйымшылдыққа, алғырлыққа баулу. Ойын шарты: Бір бала аю болып сайланады, қалған балалар қоян болады. Қояндар орманда ойнап жүріп ұйықтап жатқан аюды	Күннің екінші жартысында ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Ақ қоян»** Ойын шарты: Балалар дөңгеленіп қол ұстасып тұрады, ортада бір бала қоян болады. Балалар барлығы бірлесе қоянды оятуға тырысады. -Қояным, қояным ұйқыңнан	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Доп»** **Мақсаты:** Балаларды ұжымшылдыққа, адамгершілікке баулу. Ойын шарты: Балалар қатарға тұрады екі команда болып межеге

	ойында көбіне балаларды үлкендер ойнатады, тәрбиелік мәні күшті ойын. Балалардың қолын саусақтарының ұшынан ұстап тұрып, алақан қазан қып жалғыз саусағымен қуыра бастайды. -Қуыр, қуыр, қуырмаш -Балапанға бидай шаш. Сонан соң ойнатып тұрған балалардың бір-бірден саусақтарын бүгеді. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. **(Дене шынықтыру**)**	түлкі болып сайланады. Қалған балалар көжек бетпердесін киіп, дөңгеленіп отырады. Ойын жүргізіушісі: Көжектерім тұршы, Беттеріңді жушы. Ну орманға барайық, Тамақтанып алайық. Қаш: Жалаңдаған қу түлкі, Келіп қалыпты орманға. Көжектерің қайда деп. Қуып келді соңынан. Көжектер ән ырғағымен секіріп, қаша жөңелді, түлкі қуады. **(Дене шынықтыру**)**	оятып жібереді. Аю ашуланып қуа жөнеледі. Ойын 2-3рет қайталанып, аю жаңадан сайланып отырады. **(Дене шынықтыру**)**	тұршы, Бет-қолыңды жушы, Айнаға қарашы, Шашыңды тарашы, Мәсіңді киші, Көлегіңді киші, Енді бізді қушы-деп балалар қаша жөнеледі. **(Дене шынықтыру**)**	допты қай команда бірінші апарады сол топ бірінші орынға, марапатқа ие болады. Ал ұтылған топ таппақ не өлең айтып өз өнерін көрсетеді. **(Дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Ата-аналарға кеңес: «Кітапты лэпбук»				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақшасы ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 02.05-05.05.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі 02.05.2023	Сәрсенбі 03.05.2023	Бейсенбі 04.05.2023	Жұма 05.05.2023

Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **Таңертеңгі әңгіме** «Қаланың ауылдан айырмашылығы неде?» **Мақсаты:** Қала мен ауыл арасындағы айырмашылықтар туралы қарапайым идеяларды қалыптастыру. Туған жерге деген сүйіспеншілікті ояту. Өз қалаға деген мақтаныш сезімін тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)		**Құрылыс ойыны: "Мысық, ит және ешкіге арналған үй салу"** **Мақсаты:** балалардың үй салу қабілетін дамыту. Құрылысты қажетті ретпен орындауға үйрету. Бірлескен ойынның қалыптасуына ықпал ету **Материалдар:** текшелер мен кірпіштер, пластиналар. **Ойын барысы:** -Қараңдаршы, жаңбыр жауып тұр, ал біздің Бимка күшігіміз суланып, ағаштың астында дірілдеп отыр. Оған жылы үй салу керек. Тәрбиеші итке үй салуды ұсынады. Балалар материалды өздері таңдайды, үйді өздері ойлап табады. **(Құрастыру)**	**Құрылыс ойыны: "Мысық, ит және ешкіге арналған үй салу"** **Мақсаты:** балалардың үй салу қабілетін дамыту. Құрылысты қажетті ретпен орындауға үйрету. Бірлескен ойынның қалыптасуына ықпал ету **Материалдар:** текшелер мен кірпіштер, пластиналар. **Ойын барысы:** -Қараңдаршы, жаңбыр жауып тұр, ал біздің Бимка күшігіміз суланып, ағаштың астында дірілдеп отыр. Оған жылы үй салу керек. Тәрбиеші итке үй салуды ұсынады. Балалар материалды өздері таңдайды, үйді өздері ойлап табады. **(Құрастыру)**	**Құрылыс ойыны:** "Автокөлік гараждары". Мақсаты: құрылыс материалының атаулары туралы білімді бекіту; бірге, бірге салуға деген ұмтылысты тәрбиелеу. Негізгі мазмұны: балаларға көлемі мен пішіні әртүрлі гараждар салуға шақырылады. **(Құрастыру)**	**Құрылыс ойыны:** "Аюға үй салайық". Мақсаты: балалардың сындарлы қабілеттерін дамыту, ғимараттың көлемін объектінің көлемімен байланыстыруға үйрету; құрылыс бөлшектері туралы білімді бекіту; сөйлеудің жоспарлау функциясын дамыту. Ойын: ертегіден Үш аю балаларға қонаққа келіп, оларға жеке үй салуды сұрайды. **(Құрастыру)**
Таңертенгі Жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Затсыз орындалатын** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Бір алақан, екі алақан». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыартта ұстау. Бір қолды алға созып, алақанын жоғары қарату, б.қ.-қа оралу.Осылайшаекінші қолмен				

	орындау. Осылайшакезек-кезек орындау. (4 рет қайталау) 2. «Алақанды өкшеге қою». Б.қ.: отырып, қолды артқа тіреу. Алға иілу, алақанды өкшенің жанындағы еденге қою, қолға қарау, б.қ.-қа оралу.Еркін тыныс алу. (5 рет қайталау.) 3. «Жүреміз». Б.қ.: аяқты бүгіп, қолдыартқа тіреу. Аяқты сәл көтеріп, қайтадан түсіру – «жүреміз». 4-6 рет орындағаннан кейін аяқты түзу қойып, демалу: «келдік». Басты төмен түсірмеу. (5 рет қайталау.) 4. «Доп». Б.қ.: аяқты алшақ қойып,қолды төмен түсіру. 2-3 секіру үшін серпілу, 8-10 рет секіру және 8-10 рет адымдау. Жеңіл секіру. (4 рет қайталау) **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас		**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				

дайындық		**Саусақ ойыны** **«Кім келді?»** Қане, қане кім келді? Біз, біз, біз! Апа, апа, бұл сіз бе? Иә, иә,иә! Әке,әке бұл сіз бе? Иә,иә,иә! Ағатайым, бұл сіз бе? Иә,иә,иә! Қарындасым, бұл сен бе? Иә,иә,иә! Біздер тату жанұя Иә,иә,иә! Орындалуы: 1. Екі қолдың басбармақтарының ұштарын соғады. 2. Екі қолдағы басбармақтарды қосып ұстап, қалған саусақ ұштарын бір мезгілде соғады. 3. Екі қолдың басбармақтарының ұштарын соғады. 4. Сұқ саусақтардың ұштарын соғады. 5. Екі қолдың басбармақтарының ұштарын соғады. 6. Ортаңғы саусақтардың ұштарын соғады. 7. Екі қолдың басбармақтарының ұштарын соғады. 8. Аты жоқ саусақтардың	**Саусақ ойыны «Үкі»** Орманда қараңғы Бәрі-бәрі ұйқыда Үкі ғана ұйықтамапты Маңғазданып отыр қатты Әрі-бері отырды да Қараңғыға қанат қақты. Орындалуы: 1. Екі қолдың білезіктерін біріктіре саусақтарды жан-жаққа ашады.(«Орман») 2. Алақандарын беттестіре жақтарына таянып «ұйқыға кетеді». 3. Бас бармақ пен сұқ саусақтың біріктіре дөңгелентіп көздеріне қояды («үкінің көздері»). 4. Қолдарын артқа жинап, кеуделерін көтереді («маңғаз үкі»). 5. Қолдарын жан-жаққа жая ұшып, басқа орынға ауысады. Қолға, алып шарды, Үрлеймін мен былай. Уф-ф-ф, Үрлеймін деп қатты, Жарып алдым шарды. Пах. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Мұнара»** **Мақсаты:** жапсыру барысында қауіпсіздікті	**Саусақ ойыны «Қуырмаш» картотека №17** Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қойыңа бар! Сен тұр – жылқыңа бар! Сен тұр – ешкіңе бар! Сен тұр – сиырыңа бар! Сен тұр – түйеңе бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, үйде жат. Мына жерде құрт бар, Мына жерде май бар. Мына жерде қатық бар, Қытық, қытық! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Сипау арқылы тап» (алма).** **Мақсаты:** (дөңгелек ортасына жапсыру арқылы киіз, кілем, көрпе, алаша орамал және т.б. жасау. **Қажетті заттар**: матадан тігілген түймелері бар әртүрлі заттар (алма, шеңберлер, шырша	**Саусақ жаттығуы: «Қуыр-қуыр, қуырмаш Картотека №19** Тәрбиеші балалармен қолдың саусақтарын, ба бармақтан бастап, шынашаққа дейін, аттар атап шығады. Олар бір бірімен туған бауырлар сияқты. Бас бармақ, Балалы үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Бес саусақ түгел жұмылады. Енді, қайтад бас бармақтан бастап мы сөздерді айтып саусақтарды жазады. Сен тұр – қойыңа бар, Сен тұр – түйеңе бар, Сен тұр – жылқыңа бар Сен тұр - жылқыңа бар Ал сен кішкентай бөбек қазанның қаспағын қыр жеп, жыламай үйде оты **(Сөйлеуді дамыту жән көркем әдебиет)** **Дидакткалық ойын: «Түсі бойынша таңда»** **Мақсаты:** дайын пішіндерден заттардың бейнесін жасауға үйрету; **Материалдар:** 1 жинақ: түрлі-түсті

		(шылдыр шүмек) ұштарын соғады. 9. Екі қолдың басбармақтарының ұштарын соғады. 10. Кішкене саусақтардың ұштарын соғады. 11. Барлық саусақтардың ұшымен бірге соғады. 12. Алақандарымен шапалақтайды. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын:** «Түймелі алқа» **Мақсаты:** фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру арқылы алқа жасау. Қажетті заттар: бау, балық аулау сызығы немесе арқан, әртүрлі өлшемдегі түймелер, түстер. Ойын барысы: Ең үлкен түймені алу. Ол алқаның орталығы болады. Енді қызыл түймені таңдап, оны солға қою және т.б түймелерді бауға өткізу. Түйменің түсі бойынша бауды алу, өлшемі, пішіні бойынша ауыстыру. **(Жапсыру)**	сақтауға, ұқыпты болуға баулу. Қажетті заттар: әртүрлі өлшемдегі бес түйме. Ойын барысы: Түймелерден "мұнара" салу. **(Жапсыру)**	саңырауқұлақтар) Ойын барысы: Белгілі бір тігілген түймелері бар затты сипау арқылы табу және ашып, жабу. **(Жапсыру)**	машиналар, түрлі-түсті түймелер; 2 жинақ: әртүрлі өлшемдегі түрлі-түсті киімдер, әртүрлі өлшемдегі түрлі-түсті түймелер; Ойын барысы: Балаларға көліктерге сәйкес дөңгелектерді және киімге арналған түймелерді таңдап, бекіту ұсынылады. **(Жапсыру)**

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет		**Қазақ тілі** Көркем сөз. "Болса да қаншама ел әлемде" Қазақстан туралы айтылған сөздерді тыңдап, түсінуге, Отан туралы ұғымды білдіретін сөздерді жаттауға, өлеңдерді есте сақтау және айту дағдыларын қалыптастыру. **Сөздік минимум** «көгілдір аспан», «алтын күн», «мен Қазақстанды жақсы көремін», «Отан дегеніміз не?» **"Кел, сәлемдесейік" жаттығуы**	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Сауықтыру-шынықтыру шаралары** Жыл бойы медицина қызметкерінің басшылығымен балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Ата-аналардың қалауларын ескеріп, мектепке дейінгі ұйым әкімшілігі мен медицина қызметкерлерінің шешімі бойынша арнайы шынықтыру шараларын жүргізу. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау.	**Музыка** **Мақсаты: Музыка-тыңда.**Түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көңіл күйін қабылдай білуді қалыптастыру; әннің мазмұнын түсіну. Әртүрлі аспапта орындалған әндерді тыңдауға, оларды есте сақтауға және білуге; шығарманы соңына дейін тыңдауға үйрету. **Ән айту.** Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Қазақ халқының би өнерімен таныстыру. Музыкалық сүйемелдеумен қазақ би қимылдарының қарапайым элементтерін орындау, ойындарда таныс би қимылдарын қайталау.	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Сауықтыру-шынықтыру шаралары** Жыл бойы медицина қызметкерінің басшылығымен балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Ата-аналардың қалауларын ескеріп, мектепке дейінгі ұйым әкімшілігі мен медицина

			Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.		қызметкерлерінің шешімі бойынша арнайы шынықтыру шараларын жүргізу. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.
		Дидактикалық ойын: «Көктем гүлдері» **Мақсаты:** түстерді ажырату және атау қабілетін бекіту, элементтерді түсі (қызыл, сары, жасыл, көк) және өлшемі (үлкен, кіші) бойынша байланыстыру қабілетін қалыптастыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. Ойын тапсырмасы: Машаға анасына гүл шоғын жинауға көмектесу, өйткені оның бүгін туған күні бар. Балаларға сары,	**«Жирафтағы дақтар»** **Мақсаты:** бөлшектерді (өте ұзын мойын мен аяқ, мүйіз) беру арқылы жануарларды мүсіндеуге үйретуді жалғастыру. Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. **Сергіту сәті: "Жирафтарда"** Өлең барысында балалармен бірге қимылдар жасау. Жирафтарда дақтар бар, (Бүкіл денені алақанмен шапалақтау) Дақтар барлық жерде.	**«Қолтырауын»** **Мақсаты:** жануарларды мүсіндеуге үйретуді жалғастыру, ұсақ бөлшектер үшін стек (көз, ауыз, тері) қолдануға үйрету. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** - қолтырауынның суретін іліп, балаларға сұрақтар қояды: - қолтырауын қандай? Ол қандай түсті? Оның денесі қандай? Басы қандай? Аузы қандай? Құйрығы ше? Ал табандары? Содан кейін ол	**«Қан қызы»** **Мақсаты:** балаларды ермексаздың бір бөлігінен мүсіндеу қабілетін қалыптастыру. Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. Барысы: Тәрбиеші балаларға серуендеу кезінде қанқызын қалай көргендерін еске түсіруді ұсынады. Қан қызы бейнеленген иллюстрацияларды

		қызыл, жасыл, көк гүл элементтерін таңдауға көмектесу. Бұл элементтерден қызыл, сары және жасыл, көк гүлдер жасауға көмектесу. Ойын ережелері: гүлдің элементтерін түсі бойынша дұрыс таңдау, қолдану арқылы жапырақшаларды гүлдің ортасына қосу. Қиындық кезінде бір-біріне көмектесу. Бір-біріне кедергі жасамау. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: «Түймелі лото»** **Мақсаты:** Балаларды геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураларды зерттеуге мүмкіндік беру. **Қажетті материалдар:** түрлі-түсті суретті кітап. **Ойын барысы:** Түймелерді сөмкеге салу. Балаға айту: "біз лото ойнаймыз. Мен сөмкеден түймені аламын. Сендер олардың түсін атайсыңдар. Егер суретте осы түсті тапсаң, онда түймені алып, оны суретке — түймемен	Жирафтарда дақтар бар, Дақтар барлық жерде. Маңдайда, құлақта, мойында, шынтақта, (Екі сұқ саусақ дененің тиісті бөліктеріне тиеді.) Мұрынға, асқазанға, тізе мен шұлыққа. - Бүгін бізге кім келеді? Дұрыс, жираф. Біреу есікті қағып, ойыншық жираф пайда болады. Балалар онымен амандасады, оны сипаттайды: жирафтың қоңыр дақтары бар сары жүні бар, ол өте ұзын, аяғы ұзын, құйрығы, мойны, тілі бар (балалардан олардың тілі қанша екенін көрсетуін сұрау). Басында құлақ пен мүйіз бар. Жираф ыстық елдерде тұрады. Ол биік ағаштардың жапырақтарын жейді. Біздің жирафқа не жетіспейді? Оның денесіндегі дақтар. Сендер ермексаздан жирафтың дақтарын мүсіндейсіңдер. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: «Көңілді матрешкалар»** **Мақсаты:** шаманың әртүрлі қасиеттері бойынша заттарды ажыратуға және салыстыруға үйрету.	қолтырауын туралы аздап айтады: қолтырауындар өте жыртқыш және қауіпті. Олар көп уақытын суда өткізеді. Олар өздерін жасырады, тек көздер мен танауларды сыртқа шығарады, дем алып, олжаның қай жерде пайда болатынын бақылайды. Денесі үлкен бөренеге ұқсайды, қолтырауынның басы тегіс, күшті, кең ашылатын аузы бар, оның көптеген тістері бар. Аяқтары қысқа, бірақ құйрығы ұзын және қалың. Қолтырауынның жүні жоқ, терісі қалың қабыршақтармен жабылған. Сендер қолтырауынға сәйкес ермексазды алып, қолтырауынның денесін мүсіндейміз. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: "Сол жақтағыдай оң жақта"** **Мақсаты:** қағаз парағында бағдарлау дағдыларын игеру. Өзінің дене мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатысты кеңістік	қарастыру. Балалардың назарын макетке аударады, онда қанқызы жалғыз шөпте қалып, зеріккенін айтады. Оған көмектесу керек, бірақ қалай? Балалар өз пікірлерін айтады, қан қызын мүсіндек керек деген қорытындыға келеді. Тәрбиеші дайын үлгіні көрсетеді және қан қызын мүсіндеу кезеңдерін түсіндіреді. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын**: "Құрсаумен ойнау" Мақсаты: геометриялық фигураларды ажырату және табу. Мазмұны. Ойын үшін 4-5 сюжеттік ойыншықтар қолданылады (қуыршақ, матрешка, себет және т.б.); мөлшері, түсі, пішіні бойынша ерекшеленеді. Ойыншық шеңберге қойылады балалар ойыншыққа тән белгілерді ажыратады, ұқсас белгісі бар геометриялық фигураларды шеңберге салады (барлығы қызыл, бәрі үлкен, бәрі дөңгелек

		бірдей түске қоясың. Қызыл, сары, көк, Өзіңізге кез-келген допты таңда. Допты ұстап тұру үшін, Таспаны байлау керек, Біз ленталарды қолымызға аламыз Біз оларға түс бойынша доп табамыз. **(Математика негіздері)**	кеңістік бағыттарын анықтау: үстінде-астында, алдында-артында. Материал. Бес орындық матрешкалардың 2 жиынтығы, әртүрлі шеңберлердің 2 жиынтығы, матрешкалардан жасалған мұнара. Тәрбиешінің шақыруы бойынша балалар матрешка тұрған ортақ үстелге отырады. Тәрбиеші балаларға: "Мен сіздермен матрешка қуыршақтарымен ойнағым келеді, бірақ мен мұнда тек бір матрешка қуыршақ бар екенін көремін, ал қалғандары қайда? (айналасына қарап, содан кейін матрешкақуыршақты алып, оны шайқайды). Ортасында бірдеңе бар! Онда не бар екенін көрейік? (матрешка қуыршақтың жоғарғы жартысын алып тастайды). Міне, олар қайда жасырынғаны белгілі болды! (Барлық матрешка қуыршақтар қатарға қойылады). Олармен танысайық! Тәрбиеші әр матрешканың атын атайды, оны еңкейтіп: "мен Матрешамын, мен Наташа, мен Даша" және т. б. Әр бала матрешка	бағыттарын анықтау. **Барысы:** Матрешка қуыршақтары өте асығыс болды және суреттерін салуды ұмытып кетті. Оларды бір жартысы екіншісіне ұқсас етіп салу керек. Балалар сурет салады, ал тәрбиеші: "нүкте, нүкте, екі ілмек, минус үтір-күлкілі бет шықты. Егер садақ пен юбка кішкентай болса, бұл қыз. Ал егер көйлек пен шалбар болса, онда ол кішкентай бала". Балалар суреттерді қарастырады. **(Математика негіздері)**	және т. б.) шеңбердің сыртында ерекше белгісі жоқ фигуралар қалады (дөңгелек емес, үлкен емес және т. б.). **(Математика негіздері)**

			қуыршағының бірін таңдайды (тәрбиеші бір матрешкақуыршақты алады). Ойын басталады. Алдымен матрешкалар жүреді, (олар үстелде жүреді). Содан кейін олардың аты-бойды өлшеу. Олар бірінен соң бірі тізіліп, ең кішкентайынан бастап кезек-кезек бойлай тұрады, ал тәрбиеші матрешканың қайсысы ең кішкентай (ең биік) екенін нақтылайды? Содан кейін матрешкатүскі асқа барады. Тәрбиеші үстелге бес өлшемді шеңберлер (табақтар) жиынтығын қояды, балаларды кезек-кезек шақырады, олар матрешка қуыршақтары үшін тиісті мөлшердегі табақтарды таңдайды. Түскі ас ішкеннен кейін матрешка қуыршақтары серуендеуге жиналады. Тәрбиеші үстелге матрешка қуыршақтарының екінші жиынтығын қояды, ал балалар өздерінің матрешка қуыршақтарын бірдей биіктіктегі қыздарды таңдайды. Матрешка қуыршақтарының жұптары үстелдің айналасында қозғалады. Содан кейін олар шашырап, араласады. ("Ұя		

			салатын қуыршақтар жүгіргісі келді"). Балаларға байқалмай, мұғалім үстелден бір биіктіктегі бірнеше ұя салатын қуыршақтарды алып тастайды. "Үй уақыты келді! - дейді тәрбиеші. Жұптасыңыз". Матрешка қуыршақтар жұппен тізіліп, кенеттен матрешка қуыршағының бір жұбы жетіспейтіні анықталды. Тәрбиеші балаларға матрешка қуыршақтарын атымен шақыруды ұсынады (егер олар есінде болса). Барлығы хормен одан оралуын сұрайды. **(Математика негіздері)**		
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен		**Бақылау: Күнге бақылау.** Мақсаты:Баларға күн туралы айту.Сұрақ-жауап арқылы ой-өрістерін дамыту. **Мысал сұрақтар:**	**Бақылау: Жаңбырды бақылау** Мақсаты: Жаңбыр жайлы түсінік беру, сөздік қорларын дамыту, қоршаған ортаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	**Бақылау: Желге бақылау** Мақсаты: Табиғат құбылыстарын бақылай білуге үйрету,тілдерін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ.**	**Бақылау: Ауа райын бақылау.** Мақсаты:Балаларды ауа райының әртүрлі құбылыстары жайлы білуге және оларды салыстыра білуге үйрету.

		-Бүгін ауа райы қандай? -Аспанда күлімдеп не тұр? -Күн неге ұқсайды? -Күн бізге несін төгіп тұр? **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:**Ауладағы гүлдерге су құю. Мақсаты:Қамқорлыққа тәрбиелеу,еңбектену дағдыларын қалыптастыру. **Қ/қ ойыны:** К-№ 11 «Торғайлар мен автомобиль» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** Жұмбақ. Таңмен көзін ашады, Әлемге нұрын шашады. (Күн) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Өзіндік іс-әрекеті:** еркін іс-әрекеттер.	**(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Жау-жау жаңбыр,жау жаңбыр, Жаушы жаңбыр. Менің әсем далама, Менің әсем қалама. **Сұрақтар:** -Қазір жылдың қай мезгілі? -Далада не жауып тұр? -Жаңбыр жауған пайдалы ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Ойын алаңын жинау. Мақсаты:Баларды өздері ойнайтын алаңды таза ұстауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны:** К-№13 «Құстар мен мысық» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:**Ұзындыққа секіру. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	Кейде сипап кетер, Кейде ұйпап өтер. (жел) **Сұрақтар:** -Бүгін ауа райы қандай? -Жел бар ма? -Жел қай жақтан соғып тұр? -Жел қандай? -Біз оны көре аламыз ба? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Ойын алаңына шығарылған ойыншықтарды жинау. Мақсаты:Баларды ұқыптылыққа тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қ/қ ойыны**: К-№14 «Құстарды ұшып келуі» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** Секіру, жүгіру, жүру дағдыларын бекіту. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	**(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз. Жұмбақ жаттайық.** Көзге көрінбейді, Қолға ілінбейді. (Ауа) **Сұрақтар:** -Балалар қазір жылдың қай мезгілі? -Ауа райы қандай? -Ауа райының қандай өзгерістері болады? -Таза ауа қайдан пайда болады? -Ауаны таза ұстау үшін не істеу керек? -Ауаның түсі,иісі бола ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Алаңды жинау. Мақсаты:Табиғатты аялауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны:** К-№13 «Құстар мен мысық» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** Түзу сызықтың бойымен жүріп өту. **Өзіндік іс-әрекет:** еркін іс-әрекеттер.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз.				

	- Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. (нанды үгітпей, ойнамай жеу, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауы жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек бас жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикалық дамыту).** Ертегі оқып беру. «Шұбар тауық» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. **«Әлди, әлди бөпешім» әні (Музыка***)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене шынықтыру). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикалық дамыту).** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды жоғары көтеріп басымыздан асырап төсекке түсіреміз, көзімізді ашып жұмамыз (2- 4 рет) Ойын: «Жаз бен күз» Оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз, жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету**

	Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(Дене шынықтыру**).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)		**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды ұлттық құндылықтардың қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Айналамыздағы шөптер»** **Мақсаты**: асфальтқа бормен өз бетінше ойдан	**Сюжетті-рөлді ойын: «Емхана»** **Мақсаты:** балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру. Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, дәке. Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу. **Керекті құрал жабдықтар**:дәрігердің бас киімі мен халаты, медициналық құралдар. **Алдын ала жұмыс**:	**Сюжетті-рөлді ойын: «Аурухана»** **Мақсаты:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу. Қажетті құрал-жабдықтар: халат, бас киім, рецеп жазып беруге қарындаш пен қағаз, фонендоскоп, тонометр, градусник. дәке, мақта, шприц, дәрілер, пинцет, қайшы. **Ойындық рөлдер**: дәрігер, медбике, ауру адам. «Дәрігердің қабылдауында» «Укол саламыз»	**Сюжетті-рөлді ойын: «Жедел жәрдем»** **Мақсаты:** «жедел жәрдем» ойынын басқа ойындармен байланыстыра ойнауға үйрету,адам өмірін сақтауға арналған мамндықтар туралы білу. Ақ халатты абзал жандардың еңбегін құрметтеуге үйрету. Медицина қызметкерлерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту. **Керекті құралдар**: жедел жәрдем көлігі, қағаздар,

		сурет салуға мүмкіндік беру. Материалдар: түрлі түсті борлар Шарты: тәрбиеші балаларға түсті борлардан айналада көріп тұрған шөптердің суреттерін салуды ұсынады. **(Сурет салу)**	медкабинетке экскурсияға бару, дәрігер жұмысына бақылау жасау. **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек. Бір бала ауру адам болады, екі бала ата-анасы болады үйге жедел жәрдем шақырады, медбике укол салады, анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға шақырады. **Ойналатын сюжеттер:** «Дәрігердің қабылдауында «Үйге дәрігер шақыру» **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **"Жирафтағы дақтар" картопының мөрлерімен сурет салу** Мақсаты: картоп мөрлерін басып шығару техникасымен таныстыру. Жираф балаларға боялған жирафтарды таратады және оны нүктелермен безендіруді ұсынады (кез-келген түсті болуы мүмкін). Балалар дөңгелек пішінді картоптың дайындалған бөліктерін алып, бір ұшын бояуға батырып, жирафтың бүкіл денесіне жағу керек. **(Сурет салу)**	**Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек.Бір бала ауру адам болады,екі бала ата-анасы болады,медбике укол салады,анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап,өздерін ата-ана рөлінде сезініп, мейірімділікке баулу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **"Әдемі құс"** **Мақсаты:** Балаларды дене пішінін (сопақша), бөліктерін, әдемі қауырсындарын бере отырып, құс салуға үйрету. Бояулармен, щеткамен сурет салуда жаттығу. Бейнелі қабылдауды дамыту. Балаларды тақтаға көрсету үшін шақыру арқылы оның сурет техникасын нақтылау. Қажетті материалдар: түрлі-түсті қарындаштар (немесе түрлі-түсті балауыз қарындаштар), 1/2 парақ қағаз. Барысы: Жұмыс барысында балалардың назарын құсты бояуға аудару, сонда ол әдемі болады. Суреттің мазмұнына сәйкес келетін	халат, бас киім, дәрілер салынған чемодан. **Шарты**: Бір бала жүргізуші,екі бала дәрігер рөлін ойнайды,балалар дәрігерлердің жұмысына құрметпен қарап біз олардың көмегіне мұқтаж екенімізді түсініп,жақсы көз қараста болу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **"Әдемі гүлдер гүлдеді"** Мақсаты: Балаларды әртүрлі пішіндеу қозғалыстарын қолдана отырып, әдемі гүлдер салуға үйрету, бүкіл щеткамен және оның ұшымен жұмыс жасау. Эстетикалық сезімдерді дамыту. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. Ойынға қажетті материалдар. Сурет қағазы сары және жасыл түсті, жазу парағының 1/2 бөлігі, түрлі түсті бояулар. Барысы: Әдемі гүлдер бейнеленген иллюстрацияларды қарау. Гүлдер бейнеленген

				толықтырулар енгізуді ынталандыру (арамшөптер, дәндер, күн және т. б.). Барлық суреттерді балалармен бірге қарастыру, ең әдемі құстарды таңдау, балаларға не үшін ұнағанын түсіндіру (түс, бас безендіру, құйрық және т.б.). **(Сурет салу)**	карталарды көрсету, олардың әртүрлі екендігіне назар аудару: олардың жапырақтары әртүрлі пішіндер мен түстерге ие. Әр түрлі жапырақшаларды қалай салуға болатындығын көрсету және нақтылау (балалардан сұрау). **(Сурет салу)**
Балалармен жеке жұмыс		Жанна мен Дидарға геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру **(математика негідері)**	Фатима мен Искандерге ағаштардың, дала гүлдерінің 2-3 түрін тану және атау, өсімдік бөліктерін тануға үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Лена мен Сашаға Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдануға үйрету **(Құрастыру)**	Вадим мен Ерасылға құм таяқшалармен өз бетінш ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. **(Сурет салу)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғаны қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен		Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Қасқыр мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта	Күннің екінші жартысында ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын:** «Ақ қоян» **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, мықтылыққа баулу. **Ойын мазмұны:** Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір	Күннің екінші жартысында ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Төбеде доп қуу»** **Мақсаты:** Балаларды шапшаң дербес қимыл әрекетке үйрету, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Ойынға қатысу-	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Жапалақтар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын,

		«қора» мен «өріс» сызылады. **Ойнаушылар үйлерінде тұрып:** Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп— деген сөздерден Кейін дүрсілдей жүгіріп « өріске » беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырлар ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады. **(Дене шынықтыру**)**	бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ айтады. Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы. Бетіңді жусаңшы, Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші- Дегенде қоян болған бала тақпақтағы айтылған қимылды түгел істеп өлең, бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырысады. Егер бала шеңберді үзсе өзі шеңберге қосылып тұрады да үзілген жердегі оң жақтағы бала қоян болады. **(Дене шынықтыру**)**	шылардың барлығы екі топқа бөлінеді. Әр топтың ойыншылары бірінің артына екеуден сапқа тұрады. Ал капитан өз командасының алдында болады. Команда бірінен бірі 3-4 метр жерде тұрады. Капитандар бір-бір волейбол добын алады да, оны екі қолымен төбелеріне көтереді. Жетекшінің «Бастаңдар » деген командасы бойынша олар допты басынан асыра артындағы ойыншыға, осы әдіспен келесі ойыншыға береді. Ойын одан әрі қарай жүгіреді, сөйтіп өз тобының алдына келіп тұрады. Доптағы да колонаның соңына кетеді. Ол топ капитандарының қолына екінші рет қайта тигенше ойын осылай айнала береді. Капитан өз орнына келіп, бірінші болып, допты жоғары көтергенде команда ұтып шығады. **(Дене шынықтыру**	бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балалар екі топқа бөлінеді. Жапалақтар күндіз ұйықтайды, ал түнде керісінше оянады. Тышқандар күндіз жапалақтар ұйықтағанда үйлеріне жету керек. Тәрбиеші түн болды дегенде жапалақтар үйіне жете алмаған тышқандарды қуады. **(Дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Ата-аналарға кеңес: «Үйде балалармен үстел-үсті ойындарын жиі ойнауға»				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақшасы ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 10.05-12.05.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі 10.05.2023	Бейсенбі 11.05.2023	Жұма 12.05.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **«Менің үйім, менің қалам»** Үй мекен-жайы, көше туралы білімді бекіту. Туған ауылымен танысыңыз. Туған қаланың атын бекітуді жалғастыру, оның көрікті жерлерімен таныстыру. (қоршаған ортамен таныстыру)				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)			**"Жануарларға арналған қора" құрылыс ойыны** **Мақсаты:** Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру. Материал: кірпіш. Ойын барысы. Тәрбиеші үй жануарларының жиынтығын әкеледі және қасқырлар оларды жеп қоймас үшін қашып кетпес үшін оларға қора салуды	**"Жүк көлігін салу, жолдар" құрылыс ойыны** **Мақсаты:** кірпішті бір-біріне тар қысқа жағымен (жол) тегіс жағу қабілетін бекіту. Текшені екінші кірпішке(машинаға) тұрақты және тегіс қоюға үйрету. Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. Материал: текшелер мен кірпіштер. Ойын барысы. Тәрбиеші топқа бағдаршам енгізеді,	**"Айболит машинасының қақпасы" құрылыс ойыны** **Мақсаты:** тағы бір кірпіш салынған екі тік кірпіштен қақпа салуды үйрету.. Материал: кірпіш Ойын барысы. Жолбарыс хайуанаттар бағында ауырып қалды. Жақсы дәрігер Айболит науқасты емдеу үшін көлікпен жүреді, көлік саябаққа кіреді, ағаштар одан әрі жүруге кедергі келтіреді. Сіз бен біз

			ұсынады. Тігінен салынған кірпіштен салу керек. **(Құрастыру)**	балалар бағдаршам туралы білетіндерін есіне алады. Сізбен бірге жол мен көлік салайық, қалай салу керектігін көрсетеді, ғимараттарды ойнайды. **(Құрастыру)**	шұғыл түрде көлік қақпасын салуымыз керек. Балалар өз ғимараттарын ұсынады **(Құрастыру)**
Таңертенгі Жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Затсыз орындалатын** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Бір алақан, екі алақан». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыартта ұстау. Бір қолды алға созып, алақанын жоғары қарату, б.қ.-қа оралу.Осылайшаекінші қолмен орындау. Осылайшакезек-кезек орындау. (4 рет қайталау) 2. «Алақанды өкшеге қою». Б.қ.: отырып, қолды артқа тіреу. Алға иілу, алақанды өкшенің жанындағы еденге қою, қолға қарау, б.қ.-қа оралу.Еркін тыныс алу. (5 ре қайталау.) 3. «Жүреміз». Б.қ.: аяқты бүгіп, қолдыартқа тіреу. Аяқты сәл көтеріп, қайтадан түсіру – «жүреміз». 4-6 рет орындағаннан кейін аяқты түзу қойып, демалу: «келдік». Басты төмен түсірмеу. (5 рет қайталау.) 4. «Доп». Б.қ.: аяқты алшақ қойып,қолды төмен түсіру. 2-3 секіру үшін серпілу, 8-10 рет секіру және 8-10 рет адымдау. Жеңіл секіру. (4 рет қайталау) **(Дене шынықтыру**)**			
Таңғы ас			**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін

			ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
			Саусақ ойыны «Үкі» Орманда қараңғы Бәрі-бәрі ұйқыда Үкі ғана ұйықтамапты Маңғазданып отыр қатты Әрі-бері отырды да Қараңғыға қанат қақты. Орындалуы: 1. Екі қолдың білезіктерін біріктіре саусақтарды жан-жаққа ашады.(«Орман») 2. Алақандарын беттестіре жақтарына таянып «ұйқыға кетеді». 3. Бас бармақ пен сұқ саусақтың біріктіре дөңгелентіп көздеріне қояды («үкінің көздері»). 4. Қолдарын артқа жинап, кеуделерін көтереді («маңғаз үкі»). 5. Қолдарын жан-жаққа жая ұшып, басқа орынға ауысады. Қолға, алып шарды,	**Саусақ ойыны «Қуырмаш» картотека №17** Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қойыңа бар! Сен тұр – жылқыңа бар! Сен тұр – ешкіңе бар! Сен тұр – сиырыңа бар! Сен тұр – түйеңе бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, үйде жат. Мына жерде құрт бар, Мына жерде май бар. Мына жерде қатық бар, Қытық, қытық! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы: «Қуыр-қуыр, қуырмаш Картотека №19** Тәрбиеші балалармен қолдың саусақтарын, ба бармақтан бастап, шынашаққа дейін, аттары атап шығады. Олар бір бірімен туған бауырлар сияқты. Бас бармақ, Балалы үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Бес саусақ түгел жұмылады. Енді, қайтад бас бармақтан бастап мы сөздерді айтып саусақтарды жазады. Сен тұр – қойыңа бар, Сен тұр – түйеңе бар, Сен тұр – жылқыңа бар Сен тұр - жылқыңа бар Ал сен кішкентай бөбек

			Үрлеймін мен былай. Уф-ф-ф, Үрлеймін деп қатты, Жарып алдым шарды. Пах. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Маймылдар»** **Мақсаты:** Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. **Қажетті материалдар:** түймелердің екі бірдей жиынтығы (түймелердің түсі, пішіні, өлшемі әртүрлі болғаны жөн) 9 дана, 9 ұяшықтан тұратын екі карта – 3-тен 3-ке дейін. **Ойын барысы:** Алдымен балаңмен түймелерді қарастыру-ең үлкені қайда, ең кішісі қайда, түймелері бірдей түсті, пішіні бар ма. * Бір карточканы тәрбиеші екіншісін бала алады. Түймелерді де осылай таратамыз. тәрбиеші өз алаңында 2-3 түйменің тіркесімін орналастырады. Балаыы мұны өз картасында қайталауға шақыру.	**Дидактикалық ойын: «Түймелі футбол»** **Мақсаты:** Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. **Қажетті материалдар:** 7 түйме. **Ойын барысы:** Кілем сияқты ойын алаңын таңдау. Қақпалар бір жағынан жасалады (түймелер бір-бірінен шамамен 10 см қашықтықта орналастырылады). Кілемнің екінші жағында да қақпалар жасалады. Қалған үш түйме-доптар. Соққы жасау үшін саусақпен түймені басу керек. Сонымен қатар, сіз қалған екеуінің арасында орналасқан түймені ғана ұра аласың. Ойыншылар қақпаны кезекпен ұрады. **(Жапсыру)**	қазанның қаспағын қырғ жеп, жыламай үйде оты **(Сөйлеуді дамыту жән көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын:** «Жұмбақ түймелер» **Мақсаты:** Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру арқылы киіз, кілем, көрпе, алаша орамал және т.б. жасау. **Жапсыру барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу.** **Жабдық:** әр түрлі түсті 4 секторға бөлінген кенеп ұсынылған, оған 4 түйме және 4 жіп қоса берілген, олардың әрқайсысы сектордың белгілі бір түсіне сәйкес келеді. **Ойын барысы:** Тәрбиеші балаға әр түрлі түсті 4 секторға бөлінген панельді көрсетеді, ол бұл түймелерге арналған үйлер екенін айтады. Тәрбиеші әр түйменің өз түсті үйінде тұратынына назар аударады және балалардан үй түймелерін табуға көмектесуін сұрайды. "Біз түстерді зерттедік

			* Төселген түймелерді балаға көрсетіп, оларды есте сақтауға мүмкіндік беру. Содан кейін картаны бір нәрсемен жабыу. Баланың міндеті-есте сақтау үшін ойын алаңына ұқсас комбинацияны қою. **(Жапсыру)**		Ал, біз неден бастаймыз? Бізде керемет түймелер бар Олар бізге қазір көмектеседі Біз түймелерді қолымызға аламыз Біз оларға түсі бойынша үй табамыз". **(Жапсыру)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет			**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Сауықтыру-шынықтыру шаралары** Жыл бойы медицина қызметкерінің басшылығымен балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Ата-аналардың қалауларын	**Музыка** **Мақсаты: Музыка тыңда.**Түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көңіл күйін қабылдай білуді қалыптастыру; әннің мазмұнын түсіну. Әртүрлі аспапта орындалған әндерді тыңдауға, оларды есте сақтауға және білуге; шығарманы соңына дейін тыңдауға үйрету. **Ән айту.** Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Қазақ халқының	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Сауықтыру-шынықтыру шаралары** Жыл бойы медицина қызметкерінің басшылығымен балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру.

			ескеріп, мектепке дейінгі ұйым әкімшілігі мен медицина қызметкерлерінің шешімі бойынша арнайы шынықтыру шараларын жүргізу. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.	би өнерімен таныстыру. Музыкалық сүйемелдеумен қазақ би қимылдарының қарапайым элементтерін орындау, ойындарда таныс би қимылдарын қайталау.	Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Ата-аналардың қалауларын ескеріп, мектепке дейінгі ұйым әкімшілігі мен медицина қызметкерлерінің шешімі бойынша арнайы шынықтыру шараларын жүргізу. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.

			«Инелік» **Мақсаты:** балалардың жабайы табиғаттағы көктем белгілері туралы түсініктерін нақтылау; балаларды бірнеше бөліктен тұратын инеліктерді мүсіндеуге үйрету. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. Барысы: - тәрбиеші иллюстрацияларды көрсетеді, әңгімелейді, ойын тапсырмасын қояды: - Жәндіктер кім? Бұл үш жұп аяғы бар (6 дана) және денесі бас, кеуде және ішке бөлінген жабайы табиғаттың ең көп өкілдері. Жәндіктер жорғалайды, жүреді, секіреді. Олардың көпшілігі ұшады. Ол үшін олардың қанаттары бар. - Алғашқы көктемгі жәндіктер: шыбындар, құмырсқалар, қоңыздар, көбелектер, аралар, инеліктер. - Ойнаймыз ба? Барлық жәндіктерді табыңдар! Инеліктер өте жылдам жәндіктер. Қанаттарының 2 жұбының арқасында олар кезектесіп сермеп, ұзартылған іш қуысы	**Дидактикалық ойын: «Қуыршаққа арналған ыдыс-аяқ»** **Мақсаты:** Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. Барысы: Әсел бізге өтінішпен келді, ол қонақтарды шақырды, ал шай ішуге арналған ыдыс-аяқ жоқ. - Балалар, сіздер екеумізге ермексаздан шай ыдыстарын мүсіндеп, Әселге сыйлайық. Суретті көрсетеді. Сұрақтар қояды. - Суретте кім бейнеленген? - Қуыршақтар не істейді? Мүсіндеу техникасын түсіндіреді және көрсетеді: - Табақшаны қалыптау үшін Сіз ермексаздан допты орап, оны шелпекке тегістеп, шеттерін сәл бүгіп, ортасын тегістеп, бүйірлерін тегістеуіңіз керек. Табақша дайын. Дене шынықтыру минуты. Міне біз қолымызды жайып жібердік, Олар таң қалғандай. Және бір-бірінеЖерге, Белбеу тағзым етті! Еңкейіп, түзетілді, Еңкейіп, түзетілді.	**«Торсық»** **Мақсаты:** Балаларды қазақтың ұлттық тұрмыстық заттарымен және торсықпен таныстыру. Торсықты ермексаздың бір бөлігінен мүсіндеуге және оны әртүрлі тәсілдермен безендіруге үйрету. Қысу, тарту, тегістеу, айналдыру әдістерін бекітіңіз. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** Біз ермексазды алақанға илейміз, шұжық пішінін береміз, қысу және тарту әдісімен мойынды орындаймыз, содан кейін екі жағынан қысып, тартып , үшбұрыштар жасаймыз, содан кейін бұл үшбұрыштарды мүйіз тәрізді етіп шығарамыз. Торсықтың қақпағы үшін біз допты пластилиннің кішкене бөлігінен айналдырамыз, содан кейін доптың ортасында киізден жасалған қаламның қақпағын пайдаланып, депрессия жасаймыз. Саусақтардың

			арқылы инеліктер жақсы маневр жасайды. Олар жыртқыштар. Олар жәндіктермен қоректенеді: шыбындар, шіркейлер, масалар. Инеліктің үлкен көздері бастың көп бөлігін алады. Олар көптеген кішкентай көздерден тұрады, сондықтан инелік басын бұрмай-ақ барлық жаққа қарайды. Мен инелікті мүсіндеуді ұсынамын. Сендерде ермексаз бен стек бар. Кішкене бөлікті бөліп алыңдар, допты айналдырыңдар – бұл инеліктің басы. Басқа түсті ермексаздан 2 кішкене бөлікті бөліп, шарларды оранлар – бұл инеліктің көзі. Көзді басқа жабыстырыңдар. Ермексаздың 2 бөлігінен бөліп, инеліктің кеудесі мен ішін алға-артқа айналдырыңдар. Іш таяқшаға ұқсайды, ол ұзын болуы керек. Біз басын, кеудесін және ішін жабысқақ етіп қосамыз. Инеліктің кеудесінің әр жағында 3 аяғы бар. Ермексаздың кішкене бөліктерін қысу,	Төменде, төменде, жалқау болмаңыз, Тағзым етіңіз және күліңіз. Түсіндіруді жалғастырады : Енді біз шыныаяқ жасаймыз. Алдымен біз допты пластилиннің бір бөлігінен айналдырамыз, содан кейін сұқ саусағымызбен ойық жасаймыз. Біз алынған пішінді көбейтеміз-оны кеңейтіп, саусақтарымызбен шығарамыз, біз шыныаяқтың қабырғаларын қалыңдығы бойынша бірдей етіп жасауға тырысамыз. Біз шетін тегістеп, туралаймыз. Тұтқа үшін біз ролик түріндегі пластилиннің бір бөлігін жайып, қисық етіп, негізге бекітеміз. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: "Фигуралар қандай"** **Мақсаты:** балаларды жаңа пішіндермен таныстыру: сопақ, тіктөртбұрыш, үшбұрыш, оларды бұрыннан таныс жұпта беру: шаршы-үшбұрыш, шаршы-тіктөртбұрыш, шеңбер-сопақ.	көмегімен біз ойықты кеңейтіп, қақпақтың пішінін береміз (суретті қарау. 2). - Торсықты безендіру үшін жұқа ұзын флагелланы пластилиннен бұрап, оларға 9 см мүйіз тәрізді үлгіні қоюға болады. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: "Кімге қандай форма"** **Мақсаты:** балаларды геометриялық фигураларды (сопақшалар, шеңберлер) пішініне қарай топтастыруға үйрету, түсінен, көлемінен алшақтау. Материал. Үлкен аю мен матрешка. **Барысы:** әр түрлі түстер мен өлшемдегі үш шеңбер мен сопақ, әр балаға 2 Үлкен тәрелке. Тәрбиеші шеңбер мен сопақшаны көрсетеді, балалардан осы фигуралардың аттарын еске түсіруді, олардың бір-бірінен қалай ерекшеленетінін көрсетуді, контурларды саусақтарымен табуды

			саусақтарыңмен 6 жұқа және қысқа жіңішке аяқтарын орау. Аяқтарды астынан инеліктің кеудесіне жабыстыру. Біз қанаттарды мүсіндеуге кірісеміз. Олар үшін сізге 2 дана ермексазды алу керек. Оларды шұжыққа айналдырыңдар. Шұжықты саусағыңмен бүкіл ұзындығы бойынша тар шелпекке ұсақтаңдар, содан кейін әрқайсысын 2 бөлікке бөліңдер – бұл инеліктің қанаттары. Қанаттарды денеге бекітіңдер. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: "Ұзын-қысқа"** **Мақсаты:** "ұзын-қысқа" ұғымдарымен таныстыруды жалғастыру. Барысы: Үстелге екі картон жолақ орналастырылған - ұзын және қысқа (ұзындығы бірдей). Қуыршақ пен Аю кең жолақпен (жолмен) жүре алады, ал олардың біреуі ғана тар жолақпен жүре алады. Немесе сюжетті екі машинамен жоғалтуға болады. **(Математика негіздері)**	Қажеті материалдар: Қуыршақ. Демонстрациялық: үлкен картон фигуралары: шаршы, үшбұрыш, тіктөртбұрыш, сопақ, шеңбер. Барысы: әр пішіннің 2 фигурасы кішірек. Қуыршақ фигураларды әкеледі. Тәрбиеші балаларға шаршы мен үшбұрышты көрсетеді, бірінші фигураның қалай аталатынын сұрайды. Жауап алғаннан кейін ол екінші қолында үшбұрыш бар дейді. Тексеру саусақпен контурды сызу арқылы жүзеге асырылады. Үшбұрыштың тек үш бұрышы бар екеніне назар аударады. Балаларға үшбұрыштарды алып, оларды біріктіруді ұсынады. Сол сияқты: тіктөртбұрышы бар шаршы, шеңбері бар сопақ. **(Математика негіздері)**	сұрайды. "Енді барлық шеңберлерді бір матрешка тәрелкесіне, барлық сопақшаларды екіншісіне - аюға салу". Тәрбиеші балалардың тапсырманы қалай орындайтынын бақылайды, қиын жағдайда баланы фигураны саусақпен айналдырып, оның қалай аталатынын айтуға шақырады. Ойын соңында тәрбиеші қорытындылайды: "біз бүгін шеңберлерді сопақшалардан ажыратуды үйрендік. Аю барлық сопақшаларды орманға апарады, ал матрешка шеңберлерді үйге апарады. **(Математика негіздері)**

Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотораканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен			**Бақылау: Жылғалардан аққан суды бақылау.** **Мақсаты:**Балаларды табиғаттың ерекшеліктерімен таныстыру,жылғалар туралы түсініктерін кеңейту. **Сұрақ-жауаптар:** 1.Қар ери бастағанда не пайда болады? 2.Су нені суарады? **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Ой,балалар,балалар, Жылы-жылы жел соқты. Жылғалардан су ақты. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: құстарға жем шашу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, құстарға қамқор бола білуге тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: К-№8 «Аңшылар» (дене шынықтыру)**	**Бақылау: Көктемде алғаш шығатын гүлдерді бақылау.** **Мақсаты:**Балаларға көктемнің алғашқы гүлдері туралы айту, қар астынан шыққан гүлдер туралы түсінік беру,сөздік қорын кеңейту. **Сұрақ-жауап:** 1.Көктемде шығатын алғашқы гүл қалай аталады? -Бәйшешек. 2.Гүлдердің түрі қандай болады? -Әр түрлі:әдемі,қызыл,сары. 3.Гүлдерге қандай қамқорлық жасаймыз? -Баптаймыз, жұлмаймыз, қамқорлақ көрсетеміз. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Балалар-ау,балалар! Шақырады далалар.	**Бақылау: Бұлтты бақылау.** **Мақсаты:** Бұлттар неден пайда болатынын, олар туралы түсінік беру. **Сұрақ-жауаптар:** 1.Аспаннан не көріп тұрсыңдар? 2.Жел болғанда бұлттар не істейді?-Желмен көшеді. 3.Бұлттар қандай болады?-Ақ мақтадай ақ болады. 4.Бұлттар түнергенде не болады?-Жауын жауады. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Суырды көкте қылышын Нөсерлі қара төнді бұлт. Асыға үйге енді жұрт, Ақырды жерге долы бұлт. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: аула сыпырушының еңбегін

			Жеке жұмыс: көктем мезгілі туралы тақпақтарды қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	Көктем келді гүл ашып. Құстар келді жыр алып. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: алаңда шашылып жатқан тастар мен бұталарды жинау. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қ/қ ойыны: К-№9 «Қоян» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** түстерді қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	бақылау. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: К-№ 10 «Пойыз» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** геометриялық пішіндерді қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. (нанды үгітпей, ойнамай жеу, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауь				

	жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек бас жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Ертегі оқып беру. «Шұбар тауық» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. **«Әлди, әлди бөпешім» әні**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене шынықтыру). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды жоғары көтеріп басымыздан асырап төсекке түсіреміз, көзімізді ашып жұмамыз (2- 4 рет) Ойын: «Жаз бен күз» Оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз, жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) (Дене шынықтыру**) **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене белсенділігі).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы,

	Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)			**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жеміс-жидектер бөлімі»** **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылықтарын арттыру. Ролдерге бөлініп ойнауға үйрету. **Керекті құрал-жабдықтар:**сөрелер,таразы, касса, ақша, жеміс-жидектер. Шарты:Жеміс –жидектердің адамға деген пайдасын және оны сатушының көмегі орасан зор екені туралы білетін болады.Сатушы бала мен сатып алушы балалар болып бөлініп жемістер сатып алып ол туралы өз ойларын айтады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Үстелдегі тақтайшалардың қалай орналасқанын салайық"** **Мақсаты:** заттардың пішіні туралы идеяларды қалыптастыру және бекіту (дөңгелек, сопақ).	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жуғыш заттар бөлімі»** **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылықтарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **Керекті құрал-жабдықтар:** сөрелер, таразы, касса, ақша**,** жуғыш заттар. **Шарты:** Күнделікті үйде қолданатын ыдыс, қол киімдер жуатын заттарды алуға бару, бірі жүргізуші, бірі анасы және баласы болып ойнау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Бізбен бірге жіптермен кім ойнайды"** **Мақсаты:** балалардың қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктері туралы түсініктерін нығайтуды және байытуды жалғастыру. Материал: түрлі түсті карточкалар (балалар саны	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Киімдер бөлімі»** Мақсаты: Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылықтарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. Керекті құрал-жабдықтар: сөрелер, таразы, касса, ақша, киімдер. Шарты: Баласына әр түрлі мезгілге арналған киімдер алып беру, ата-ана рөлін сомдау. Киімді дұрыс тандай білуге баулу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Сопақ пішінді заттарды кім салады?»** **Мақсаты:** балалардың көлденең, тігінен немесе диагональ бойынша орналасқан сопақшалардың өсімдік әлемінің тұтас

			Материал: сопақ және дөңгелек трафареттер. **Ойын барысы:** "Балалар, Үш аю бізге қонаққа келді. Оларды емдейік. Ол үшін бізге ыдыс-аяқ қажет: табақтар мен қасықтар". Тәрбиеші балаларға трафареттерді көрсетеді және шеңберлер мен сопақшаларды қадағалап, содан кейін қасық жасау үшін қаламның сопақшаларына сурет салуды ұсынады. Тапсырманы орындағаннан кейін аюлар балалармен бірге жұмыстың қалай орындалғанын бақылайды. **(Сурет салу)**	бойынша, қарындаштар (балалар саны бойынша). Ойын барысы: балаларға әр түрлі түсті екі карточканы алуға және ұқсас түсті жануарларды атауға шақырылады, оны қажетті фонда қадағалап, фигураны алады және бояйды**.** **(Сурет салу)**	заттарымен немесе олардың бөліктерімен ұқсастығын тез табу, суреттерді салу қабілетін бекіту. Ойын барысы: өсімдіктердің кем дегенде 5 суретін сопақша етіп салу, оларды түпнұсқаға ұқсастығы үшін әртүрлі бейнелеу материалдарын біріктіріп, сәйкес түспен бояу**. (Сурет салу)**
Балалармен жеке жұмыс			Фатима мен Искандерге ағаштардың, дала гүлдерінің 2-3 түрін тану және атау, өсімдік бөліктерін тануға үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Лена мен Сашаға Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдануға үйрету **(Құрастыру)**	Вадим мен Ерасылға құм таяқшалармен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. **(Сурет салу)**
Серуенге Дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғаны қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен			Күннің екінші жартысында ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Күннің екінші жартысында ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)**

			Аз қимылды ойын: «Ақ қоян» **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, мықтылыққа баулу. **Ойын мазмұны:** Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ айтады. Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы. Бетіңді жусаңшы, Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші- Дегенде қоян болған бала тақпақтағы айтылған қимылды түгел істеп өлең, бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырысады. Егер бала шеңберді үзсе өзі шеңберге қосылып тұрады да үзілген жердегі оң жақтағы бала қоян болады. **(Дене шынықтыру**)**	**Аз қимылды ойын:** **«Төбеде доп қуу»** **Мақсаты:** Балаларды шапшаң дербес қимыл әрекетке үйрету, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Ойынға қатысушылардың барлығы екі топқа бөлінеді. Әр топтың ойыншылары бірінің артына екеуден сапқа тұрады. Ал капитан өз командасының алдында болады. Команда бірінен бірі 3-4 метр жерде тұрады. Капитандар бір-бір волейбол добын алады да, оны екі қолымен төбелеріне көтереді. Жетекшінің «Бастаңдар » деген командасы бойынша олар допты басынан асыра артындағы ойыншыға, осы әдіспен келесі ойыншыға береді. Ойын одан әрі қарай жүгіреді, сөйтіп өз тобының алдына келіп тұрады. Доптағы да колонаның соңына кетеді. Ол топ капитандарының қолына екінші рет қайта тигенше ойын осылай айнала береді. Капитан өз	**Аз қимылды ойын:** **«Жапалақтар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балалар екі топқа бөлінеді. Жапалақтар күндіз ұйықтайды, ал түнде керісінше оянады. Тышқандар күндіз жапалақтар ұйықтағанда үйлеріне жету керек. Тәрбиеші түн болды дегенде жапалақтар үйіне жете алмаған тышқандарды қуады. **(Дене шынықтыру**)**

				орнына келіп, бірінші болып, допты жоғары көтергенде команда ұтып шығады. **(Дене шынықтыру**)**	
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Ата-аналарға кеңес: «Үйде балалармен үстел-үсті ойындарын жиі ойнауға»				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақшасы ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 15.05-19.05.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 15.05.2023**	**Сейсенбі 16.05.2023**	**Сәрсенбі 17.05.2023**	**Бейсенбі 18.05.2023**	**Жұма 19.05.2023**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **«Менің үйім, менің қалам»** Үй мекен-жайы, көше туралы білімді бекіту. Туған ауылымен танысыңыз. Туған қаланың атын бекітуді жалғастыру, оның көрікті жерлерімен таныстыру. (қоршаған ортамен таныстыру)				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету,	**Құрылыс ойыны: "Қоян үшін тар орындық-ұзын көз Мишутка үшін кең орындық"** **Мақсаты:** екі кірпіштен және тақтайшадан тар орындық, ал төрт кірпіштен және екі тақтайшадан кең орындық салуды үйрету. Материал: кірпіш және	**Құрылыс ойыны: "Шеңберлерді жина"** **Мақсаты:** балалардың біртекті заттарды (көп, аз, тіпті аз, кішкентай, оларды белгілі бір ретпен таңдау арқылы) бағдарлау қабілетін бекіту; физикалық қасиеттерін біле отырып, белгілі бір формамен және әртүрлі мөлшерде әрекет ету	**Құрылыс ойыны "Жаяу жүргіншілерге арналған көпір"** **Мақсаты:** екі баспалдақты үйретуді жалғастыру және қабаттасу (үстіне пластина төсеу, ғимаратпен ойнау. Сөздік: баспалдақ, биіктік, жоғарғы, көпір, жақын, табақ. Материал: текшелер мен кірпіштер, пластина	**Құрылыс ойыны: "Әр түрлі машиналар"** **Мақсаты:** балалардың құрылыс бөлшектерінің түсі мен атауы, құрылыс әдістері туралы түсініктерін бекіту. Балаларды ғимараттарды салыстыруға, олардың айырмашылықтарын байқауға үйрету. Материал: текшелер мен	**Құрылыс ойыны:** "Пароход, қайық салу. Қуыршақ қонақтың сапары" **Мақсаты:** балалардың кірпішті бір-біріне мықтап қою, ұзын тар жағына қою, қайықты немесе пароходты бейнелеу қабілетін бекіту. Мұрын, жем бөлшектерін ажырату.

тағы басқа іс-әрекеттер)	плиталар. Ойын барысы. Көңілді ойыншықтар балаларға қонаққа келеді, олар балаларға орманда тіпті орындықтар жоқ екенін айтады. Тәрбиеші балаларға қоянға тар орындық, ал аюға кең орындық салуды ұсынады. Балалар құрылыс үшін материалды өздері таңдайды. **(Құрастыру)**	кезінде сенсорлық тәжірибені байытуға үйрету. Материал: әртүрлі өлшемдер мен түстердегі жазықтық шеңберлер. Ойын барысы. Сізбен бірге ертегі бөлмесін құрып, шеңберлерді өлшеміне, түсіне, көңіл-күйіңізге қарай орналастырайық. **(Құрастыру)**	Ойын барысы. Міне, біздің кең өзен бар. Ал сіз бен біз ойыншықтарды аударуымыз керек. - Біз не істеуіміз керек? Әрине, көпір салу. (тәрбиеші үлгі жасайды) Балаларға көпір салып, ойыншықтарды тасымалдауды ұсынады. **(Құрастыру)**	кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы. Біз қазірдің өзінде жол мен көлік салдық. енді сіз өз машиналарыңызды ойлап тауып, әртүрлі машиналардың бүкіл гаражын салу. Балалар ғимараттарды салыстырады. Олар өз көліктерін атайды. **(Құрастыру)**	Материал: текшелер мен кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы. Біздің ойыншықтар саяхаттауды өте жақсы көреді, бірақ теңізде жүзу үшін кеме жасау керек. Ойыншықтарымызға көмектесіп, кеме жасап, оны «Достық» **(Құрастыру)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Затсыз орындалатын** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Бір алақан, екі алақан». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыартта ұстау. Бір қолды алға созып, алақанын жоғары қарату, б.қ.-қа оралу.Осылайшаекінші қолмен орындау. Осылайшакезек-кезек орындау. (4 рет қайталау) 2. «Алақанды өкшеге қою». Б.қ.: отырып, қолды артқа тіреу. Алға иілу, алақанды өкшенің жанындағы еденге қою, қолға қарау, б.қ.-қа оралу.Еркін тыныс алу. (5 ре қайталау.) 3. «Жүреміз». Б.қ.: аяқты бүгіп, қолдыартқа тіреу. Аяқты сәл көтеріп, қайтадан түсіру – «жүреміз». 4-6 рет орындағаннан кейін аяқты түзу қойып, демалу: «келдік». Басты төмен түсірмеу. (5 рет қайталау.) 4. «Доп». Б.қ.: аяқты алшақ қойып,қолды төмен түсіру. 2-3 секіру үшін серпілу, 8-10 рет секіру және 8-10 рет адымдау. Жеңіл секіру. (4 рет қайталау) **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы с алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз,

	Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(***Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «Балақан» Бала, бала, балақан, Қане, қайсы, алақан. Саусақтарың әйбат, Былай-былай ойнап. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Жолақты төсеніш»** **Мақсаты:** Балаларды қайшыны дұрыс ұстауға, саусақтарды қысуға және ашуға, түзу сызықпен кесуге үйрету. Тіктөртбұрышты нысанды түрлі-түсті	**Саусақ жаттығуы: «Бір үйде біз нешеуміз»** Бір үйде біз нешеуміз Кел санайық екеуміз. Бас бармағым – атам. Балақ үйрек – апам. Ортан терек – ағам. Шылдыр шүмек – мен. Кішкентай бөбек – сен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде бесеуміз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Күн»** **Мақсаты:**	**Саусақ жаттығуы: «Еріншектер»** Тық-тық, тық-тық, Тұр орыннан бас бармақ, Балақ үйрек сен де тұр, Ортан терек, сен де тұр, Шылдыр шүмек сен де тұр, Титтей бөбек қане тұр, Саусақтарым, ал жүгір. Үстел үстінде жасалатын жаттығу. Саусақтар үстел үстінде жатады. Айтылатын сөзге байланысты, саусақтарды кезек-кезек көтеріп, үстел үстіне «жүгіртеміз». **(Сөйлеуді дамыту және**	**Саусақ ойыны «Үкі»** Орманда қараңғы Бәрі-бәрі ұйқыда Үкі ғана ұйықтамапты Маңғазданып отыр қатты Әрі-бері отырды да Қараңғыға қанат қақты. Орындалуы: 1. Екі қолдың білезіктерін біріктіре саусақтарды жан-жаққа ашады.(«Орман») 2. Алақандарын беттестіре жақтарына таянып «ұйқыға кетеді». 3. Бас бармақ пен сұқ саусақтың біріктіре дөңгелентіп көздеріне	**Саусақ жаттығуы: «Көмекшілерге алғыс білдіру»** - Рахмет саған, көздерім, сендер бәрін көресіңдер. (көзерін қолмен басу) - Рахмет саған, құлақтарым, сендер бәрін естисіңдер. (құлақтарын ұстау) - Рахмет саған, қолдарым, сендер бәрін істейсіңдер. (шапалақтау) - Рахмет саған, аяқтарым, енді, сендер топылдатып жүресіңдер. (топылдату) **(Сөйлеуді дамыту және**

	жолақтармен безендіруге үйрету, оларды түсіне қарай ауыстыру. Ұқыпты желімдеу әдістерін бекіту. Жапсыру барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** Күшікке жатуға ыңғайлы болу үшін жұмсақ, әдемі төсеніш жасауды ұсыну. Мұны істеу үшін балаларға қайшыны оң қолына, ал сол жақ шаршыға алып, оны қағаздың тар жолақтарына кесу керек. Жолақтарды түрлі-түсті ету үшін бір үстелде отырған балалар кесілген жолақтарды алмастыра алады. Содан кейін балаларға жолақтарды кілемнің үстіне қойып, оларды жабыстыруға кеңес беру. **(Жапсыру)**	Тіктөртбұрышты жолақтарға кесу, шаршыдан шеңберді кесу қабілетін бекіту. Бөлшектерден ойластырылған затты құрастыруды және оларды картонға жабыстыруды, затты парақтың ортасына қоюды жалғастыру. Геометриялық фигуралардың ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру арқылы жасау. **Барысы:** Күннің қайтып оралуына және көктемгі бұлтты қуып шығуына көмектесуді ұсыну. Күн жарқырап, сұр бұлтты сергітуі керек. Балалар қайшыны алып, квадраттардың бұрыштарын дөңгелектейді. Содан кейін тіктөртбұрышты тар жолақтарға кесу. Шеңбер картонның ортасында, ал сәулелер шеңбердің айналасында орналасқан. Көктемгі күн аспанда жарқырап тұрды. **(Жапсыру)**	**көркем әдебиет)** **«Пирамида»** **Мақсаты:** Тіктөртбұрыштардан сопақшаларды кесу, ең үлкеннен бастап ең кішкентайына дейін сопақшаларды желімдеу қабілетін бекіту. Жауаптылық пен мейірімділікке тәрбиелеу. Жапсыру барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** Пирамида салуды ұсыну. Балаларға тіктөртбұрыштар беру және сопақ жасау үшін бұрыштарды дөңгелектеуді ұсыну. Содан кейін балалардың сопақшаларды қағазға дұрыс орналастырғанын тексеру. Сопақшалар арасында қашықтық жоқ екеніне көз жеткізу. Сабақ соңында сіз пирамидадағы сақиналардың санын есептеп, олардың қандай түсті екенін айта аласыз. **(Жапсыру)**	қояды («үкінің көздері»). 4. Қолдарын артқа жинап, кеуделерін көтереді («маңғаз үкі»). 5. Қолдарын жан-жаққа жая ұшып, басқа орынға ауысады. Қолға, алып шарды, Үрлеймін мен былай. Уф-ф-ф, Үрлеймін деп қатты, Жарып алдым шарды. Пах. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Біз үй жасаймыз»** **Мақсаты:** Балалардың көркем шығармашылығын, өзіндік шығармашылық қызметке қызығушылығын дамыту; балалардың өзін-өзі көрсету қажеттілігін қанағаттандыру. Геометриялық фигуралардың бұрыштарына жапсыру арқылы жасау. Барысы: - Балалар, естеріңде ме, біз экскурсияға барып, ауылдың үйлерін қарастырдық? Біз қандай үйлерді көрдік? / балалардың жауаптары/ - Балалар, Буратино бізге келді. Ол өз қаласында көлік жүргізіп, барлық	**көркем әдебиет)** **«Спортсмен Қонжық»** **Мақсаты:** Балаларға қайшыны дұрыс ұстауға, ені 5 см қағаз жолағын кесуге үйрету. Қайшыны, қағазды, желімді, майлықты мұқият пайдалану әдістерін бекіту. Жапсыру барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** - Балалар, бізге Қонжық келді. Онымен сәлемдесейік. (балалар сәлемдеседі, Қонжық көңілсіз дауыспен жауап береді) Тәрбиеші: - қонжық, сен неге сонша көңілсізсің? Не болды? Қонжық: - Ой, менде көңілсіздік болды. Менің баспалдақтарым сынды, менің жаттығуым керек. Өйткені, мен спортшымын және Олимпиада ойындарында өнер көрсеткім келеді. Мен не істерімді білмеймін. Міне, менің баспалдағыма не болғанын қараңдаршы (сурет көрсетіледі) Тәрбиеші: - Иә, бұл

				үйлерді қиратқанын айтады. - оның достары оған қатты ренжіді, ал Буратино бізге жаңа әдемі заманауи қала салуға көмектесу туралы өтінішпен келді. Сендер Буратиноға көмектесуге дайынсыңдар ма? - Қаланы құру үшін бізге не салу керек деп ойлайсыңдар? (көптеген үйлер салу). Мен бүгін осындай әдемі және ыңғайлы үйлердің көпшілігін жасауды ұсынамын. Біздің үйде қанша қабат бар? Үй қандай бөліктерден тұрады? (шатыр, терезелер). - екінші қабатта, бірінші қабатта қанша терезе бар. - балалар, әр қабаттағы терезелер бір сызықта орналасқанына және олардың арасындағы қашықтық бірдей екеніне назар аударыңдар. - Сіздің ойыңызша, мұндай үйлер Буратинонын достарына ұнайды ма? - Мен сендерге осындай жапырақтарды дайындадым, онда сендер үйлеріңді желімдейсіңдер.Үстелге	көңілсіз. Қонжық, балалар екеуміз саған көмектесе аламыз және баспалдақ жасай аламыз, ал сен өзіңе қалағаныңды таңдайсың. Қонжық: - бұл қалай? - Балалар, баспалдақ жасау үшін бізге не қажет? (балалардың жауаптары) мен сендерге баспалдақты кең жолақтан қалай жасау керектігін айтамын және көрсетемін (сызықтармен сызылған кең жолақ көрсетіледі). Баспалдақ жасау үшін кең жолақтардан тар жолақтар жасау керек. Қайшыны өздеріңнен аулақ ұстау керек. Қағаздың кең жолағын тар жолақтарға кесу үшін қайшыны ашып, жолақтың шетін сал, сақиналарды саусақтарыңмен ақырын қос, олардың арасына кең қағаз жолағын жылжыт, сақиналарды саусақтарыңмен қайтадан қыс және тар жолақты кескенше осы әрекеттерді бірнеше рет қайтала. (түсіндіру әрекеттерді көрсетумен бірге жүреді)

				отырмас бұрын, одан әрі жұмыс істеу үшін үй дайындауды таңдаңдар. Біз үстелдерге отырамыз. 2. Практикалық кезең: - Сендердің табақшаларыңңда бірнеше геометриялық фигуралар бар. (терезелер үшін тіктөртбұрышты көрсету). Мынау не? (тіктөртбұрыш) - Мұндай тіктөртбұрыштан не істеуге болады? (терезелер) - Жолақтан 2 бірдей терезені қалай жасауға болатынын еске түсірейік. (жолақты екіге бүгіңіз, бүктеңіз және бүктеу сызығы бойынша кесу) - Сендерде осындай екі жолақ бар. Сендерге 4 бірдей терезе жасау керек. - Шатыр үшін Мен осындай фигураны дайындадым. Мынау не? (Үшбұрыш) - Қалай ойлайсыңдар, біз аппликацияны қандай ретпен орындаймыз? Алдымен нені жабыстырамыз, содан кейін не болады? (балалардың жауаптары) Алдымен біз үйді жабыстырамыз, содан кейін шатырды алып, оны	сондықтан бірнеше жолақты кесу керек. **Балалардың өзіндік жұмысы.** Балалар кең жолақтарды тар жолақтарға бөледі. Тәрбиеші балалардың қайшымен дұрыс ұстауын қамтамасыз етеді. Қажет болса, қайшыны ұстайтын саусақтардың орналасуын еске түсіреді, түзетеді. Тәрбиеші: енді баспалдақ жасау үшін тар жолақтарды қалай төсейтінімді қараңдар (іс-әрекетті көрсету). Мен ақ қағаз парақтарындағыдай жолақтардан баспалдақ салыңдар. (Балаларға таратады.) Алынған баспалдақтарды желімдеу қалады. Біз жолақты аламыз, оны түрлі-түсті жағымен клеенкаға қойып, жолақты желіммен жағамыз, ортасынан бастап, біртіндеп шеттеріне ауысамыз. Жолақты екі қолмен алыңдар да, оны жатқан жерге жағыңдар, майлықпен басыңдар.

				жабыстырамыз, содан кейін терезелер, барлық шаблондарды клеенкаға қойып, Желімді ортасынан шетіне дейін жағамыз, бүкіл бөлікті жабамыз. Біз Желімді бүкіл щеткаға жинаймыз, содан кейін банканың шетінен артық алып тастаймыз. Біз щетканы қойып, жолақты екі қолымызбен алып, оны жатқан жерге жағамыз, артық желімді сүртіп, майлықпен басамыз. **(Жапсыру)**	Балалардың өзіндік жұмысы. Жолақтарды желімдеу процесінде тәрбиеші әр балада қандай түсті баспалдақ болатынын нақтылайды. Ұқыпты желімдеуді еске салады. Жұмыстың соңында тәрбиеші Қонжыққа өзіне ұнайтын баспалдақты таңдауды ұсынады. Қонжық: - Рахмет балалар. Мен қайсысын таңдау керектігін де білмеймін. Маған барлық баспалдақтар ұнайды. Барлығы сондай жарқын және әдемі. Мүмкін мен спортшы достарыма барып, қандай түсті баспалдақ алуым керек деп кеңес бере аламын ба? Тәрбиеші: - Ал, балалар, Қонжық достарына барсын? (балалардың жауабы). Қонжық балалармен қоштасып, кетіп қалады. **(Жапсыру)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Сауықтыру-шынықтыру шаралары** Жыл бойы медицина қызметкерінің басшылығымен	**Қазақ тілі** **Мақсаты:** "Дана көшеге шығу үшін не не киеді?" Киімдер". Ересек адамның көмегімен шағын өлең жаттауға, жат	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Сауықтыру-шынықтыру шаралары** Жыл бойы медицина қызметкерінің басшылығымен балалардың	**Музыка** **Мақсаты: Музыка тыңда.**Түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көңіл күйін қабылдай білуді қалыптастыру; әннің	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Сауықтыру-шынықтыру шаралары** Жыл бойы медицина қызметкерінің басшылығымен

рылған іс-әрекет	балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Ата-аналардың қалауларын ескеріп, мектепке дейінгі ұйым әкімшілігі мен медицина қызметкерлерінің шешімі бойынша арнайы шынықтыру шараларын жүргізу. Шынықтыру шараларын жүргізу,	барысында мазмұнына деі қарым-қатынасын жеткіз білуге үйрету; ойын жағдаятына және жыл мезгіліне байланысты киі атауларын дұрыс айтуға (атауға) үйрету; жаттап алған ойыншық атаулары бекіту. **Сөздік минимум** "киім", "панамка", "сандал", "күрте". "**Дана далаға не киіп шығады?" дидактикалық ойыны**	денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Ата-аналардың қалауларын ескеріп, мектепке дейінгі ұйым әкімшілігі мен медицина қызметкерлерінің шешімі бойынша арнайы шынықтыру шараларын жүргізу. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын	мазмұнын түсіну. Әртүрлі аспапта орындалған әндерді тыңдауға, оларды есте сақтауға және білуге; шығарманы соңына дейін тыңдауға үйрету. **Ән айту.** Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Қазақ халқының би өнерімен таныстыру. Музыкалық сүйемелдеумен қазақ би қимылдарының қарапайым элементтерін орындау, ойындарда таныс би қимылдарын қайталау.	балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Ата-аналардың қалауларын ескеріп, мектепке дейінгі ұйым әкімшілігі мен медицина қызметкерлерінің шешімі бойынша арнайы шынықтыру шараларын жүргізу. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж

	жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.		қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.		жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.
	«Қоян» **Мақсаты:** мүсіндеу кезінде жануардың өзіне тән ерекшеліктерін жеткізе білу, сюжеттік композиция жасау қабілетін қалыптастыру. Ойыншық бөліктерінің пішінін беру: сопақ, дөңгелек және қоянның дене бөліктерінің пропорционалды қатынасы; Мүсінделген бөліктерді бір бөлікке біріктіруді үйрену. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** - балалар, қоян туралы қандай ертегілерді білесіңдер? - «Үйшік», «Қоян мен кірпі» - Жарайсыңдар, көптеген ертегілерді білесіңдер.	**«Қуыршақ пен Қонжық билейді»** Мақсаты: Балаларды ұжымдық мүсіндеуге жетелеу, көңілді ойыншықтар бейнелеуді жеткізу. **Барысы:** тәрбиеші «Қонжықпен ойын» ойынын еске түсіруге шақырады. Г. Финаровский қуыршақ пен аюдың қалай билейтінін көрсетуді ұсынады. Назар аударады. Богородская ойыншығында "би аюы" немесе суретте, қалай берілгенін түсіндіреді, биде табандардың қозғалысы. Осыдан кейін балалар қуыршақ пен аюды билейді. Әр бала бір фигура мүсіндейді, содан кейін оларды біріктіреді. Балалар қолөнерді	**"Чашка"** **Мақсаты:** балалардың бұрын үйренген мүсіндеу әдістерін қолдана отырып, таныс заттарды мүсіндеу қабілетін бекіту (допты мүсіндеу, пластилинді түзу және айналмалы қозғалыстармен айналдыру, алақанмен тегістеу, саусақтармен мүсіндеу); ермексазды бағанға айналдырып, оны басқа бөлікке бекіту; **Барысы:** Мен Айжанға жаңа шыныаяқтар жасауды ұсынамын. Мұны істеу үшін ермексаздың бір бөлігін екі бөлікке бөлу керек-біреуі үлкен және біреуі кішкентай. Үлкен бөліктен допты қолдың айналмалы қозғалыстарымен айналдыру, тесік жасау үшін бір жағынан бас бармақпен	**«Бәйшешек - көктем гүлі»** **Мақсаты:** балалардың көктем, көктемгі табиғат құбылыстары туралы білімдерін кеңейту және жүйелеу. Балалардың ермексазбен жұмыс істеу дағдыларын жазықтықта жекелеген бөліктерді илеу және жағу дағдыларын қолдана отырып бекіту; Пластилинография арқылы жұмыста бәйшешектің сыртқы түрінің сипаттамаларын (сабағы, жапырақтары, гүлі, оны жазықтықта орналастыруға) жеткізуге үйрету. **Барысы:** бәйшешекті мүсіндеуге кірісейік: ермексазды алыңдар: жасыл түсті, стекпен бір бөлікті кесіп, қалың	**«Көктемгі бұтақтар»** **Мақсаты:** ермексаздың көмегімен көктемгі ағаштың бұтағын бейнелеу қабілетін дамыту; гүлденген бұтақтың сипаттамаларын жеткізу. Домалату, тегістеу, пластилин, стек көмегімен бөліктерге бөлу әдістерін дамыту; Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** Мен сендерге гүлденген алма ағашының бұтағын көрсеткім келеді. Біз оны саламыз, бірақ біз кескінге көлем беретін ермексазбен сурет саламыз. Бірақ жұмысқа кіріспес бұрын,

	Оның қаншалықты керемет екенін қараңдар. Оның денесі үлкен, басы кішірек, құлағы ұзын және құйрығы кішкентай. Тек біздің қоян қандай да бір себептермен көңілді емес. Оның көңілін көтеру үшін не істеу керек деп ойлайсыңдар? Балалар: - оған достарын мүсіндеу керек. Тәрбиеші: - Жарайды. Оған қоян достарын мүсіндейік Балалар, оның дене мүшелеріне назар аударыңыдар. Айтыңдаршы, дененің пішіні қандай? Басы? Аяқтары? Құлағы? Құйрығы? Балалар: - сопақ, дөңгелек. Тәрбиеші: - дененің қай бөлігі ең үлкен? Балалар: - денесі. Денеден кейін басы үлкен болады, содан кейін – аяқтар, құлақтар және ең кішкентай бөлігі-құйрық. Тәрбиеші: - Балалар, айтыңдаршы, денені қалай мүсіндеу керек? Бас? Аяқтар? Құлақ?	қарастырады, көп деп атайды. Тәрбиеші әр фигурада ерекше нәрсені байқауға тырысады. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: "Ненің құйрығы ұзын?"** **Мақсаты:** қарама-қарсы өлшемдегі заттарды ұзындығы мен ені бойынша салыстыру, сөйлеуде "ұзын", "ұзын", "кең", "тар" ұғымдарын қолдану қабілетін игеру. Барысы: Есіктің сыртындағы Шу. Жануарлар пайда болады: піл, қоян, аю, маймыл – Вини Пухтың достары. Аңдар ненің құйрығы ұзын екеніне таласады. Винни Пух балаларға жануарларға көмектесуді ұсынады. Балалар қоян мен қасқырдың құлағының ұзындығын, түлкі мен аюдың құйрығын, жираф пен маймылдың мойнының ұзындығын салыстырады. Олар ұзындығы мен ені бойынша теңдік пен теңсіздікті тиісті терминологияны қолдана отырып анықтайды: ұзын, ұзын, кең, тар және т. б.	басу, саусақтарыңмен шегіністі үлкейту және шеттерін туралау. Ермексаздың кішкене бөлігінен шұжықты жайып, оны шыныаяққа тұтқа түрінде бекіту. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын:** «Лентаны кім тезірек айналдырады» Мақсаты: шамаға мағыналы белгі ретінде қатынасты қалыптастыруды жалғастыру, ұзындыққа назар аудару, "ұзын", "қысқа"сөздерімен таныстыру. Барысы: тәрбиеші балаларға лентаны орауды үйренуді ұсынады және мұны қалай жасау керектігін көрсетеді, бәріне тырысуға мүмкіндік береді. Екі баланы шақырады, біреуіне ұзын, екіншісіне қысқа лента береді және бәрінен лентасын кім бірінші орайтынын көруді сұрайды. Әрине, таспасы қысқа адам жеңеді. Осыдан кейін үстелге ленталарды орналастырады, сондықтан олардың айырмашылығы балаларға айқын көрінеді,	шұжықты орау, Содан кейін оны саусақтарыңмен сәл тегістеу, сонда біз жапырақ аламыз. Енді екінші жапырақ жасайық. Енді біз сабақтар жасаймыз, жасыл ермексаздың кішкене бөлігін алып, жұқа ұзын флагелланы айналдырамыз. Бізге үш сабақ керек. Жапырақшаларды мүсіндеуге кірісейік. Алдымен сабақтарды жабыстырыңдар, олар бір нүктеден өсуі керек. Жапырақтарды сабақтарға жабыстырыңдар. Гүлдердің уақыты келді. Біз үш жапырақшаны бекітіп, сабаққа жабыстырамыз. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: "Біздің күн"** **Мақсаты:** күннің бөліктері туралы идеяны бекіту, "таң", "күн", "кеш", "түн"сөздерін дұрыс қолдануға үйрету. Қажетті материалдар: Бибабо қуыршағы, ойыншық төсек, ыдыс-аяқ,	бұтақтарды мұқият қарастырайық. (балалар тәрбиешімен бірге бұтақты, түсті, пішінді қарастырады) Енді біздің жұмысымызға кірісейік. Сендердің алдыларыңда картон мен ермексаз жатыр. Қоңыр ермексаздан біз жұқа шұжықтарды жайып, картонға аздап басамыз. Тәрбиеші: - енді біз Гүлдерді мүсіндейміз. Алдымен біз гүлдің ортасын жасаймыз-мұны істеу үшін сендер сары шарларды жайып, әртүрлі жерлерде бұтақтарға жайыңдар. Содан кейін біз стекпен жасаймыз: ол үшін жұқа сары шұжықты жайып, стекті кішкене бөліктерге бөліп, саусағымызбен кішкене бұршақтарды орап, гүлдің ортасын олармен толтыру керек. Барлық орталықтарды да жасаңдар. Келесі кезең-жапырақшалар. Сегдер қалың ақ немесе қызғылт шұжықты орап, стекпен 5 бөлікке бөліп, әр бөліктен допты жайып, одан

	Құйрық? Балалар: (тәрбиешінің көмегімен) - Сіз стек алып, ермексаздың бір бөлігін сбөліп, алақанның айналмалы қозғалыстарымен орап, доп жасау керек, содан кейін түзу қозғалыстармен ермексазды сопақ түрінде жайыңдар. - Бас осылай жасалуы керек: ермексазды дөңгелек қозғалыстармен доп пішініне айналдырыңдар. - Аяқтар "шұжықты" айналдыру арқылы жасалады. - Құлақ үшін "шұжықты" жайып, оны стекпен екіге бөліп, тегістеу керек. - Құйрық үшін ермексаздың кішкентай бөлігі алынып, кішкене доп жайылады. - Назар аударыңдар. Алдымен басы мен аяғы денеге, содан кейін басына – құлақ, содан кейін құйрық бекітіледі. Көз үшін-қарақұмық тұқымы, мұрын үшін-бұршақ. Әрбір бөлікті	**(Математика негіздері)**	бірақ ештеңе айтпайды. Содан кейін балалар ленталарды ауыстырады. Енді басқа бала жеңеді. Балалар орынға отырады, тәрбиеші балаларды шақырады және біреуін таспаны таңдауды ұсынады. Неліктен бұл таспаны қалайтынын сұрайды. Балалардың жауаптарынан кейін ол таспаларды "қысқа", "ұзын" деп атайды және балалардың әрекеттерін жалпылайды: "қысқа таспа тез, ал ұзын таспа баяу" **(Математика негіздері)**	тарақ және т.б.; балалардың тәуліктің әртүрлі уақыттарындағы әрекеттерін көрсететін суреттер. **Ойын барысы.** Балалар жартылай шеңберде отырады. Тәрбиеші қуыршақтың көмегімен әр түрлі әрекеттерді жасайды, оған сәйкес балалар күннің бір бөлігін анықтауы керек: қуыршақ төсектен тұрады, киінеді, таранады (таңертең), түскі ас (күн) және т. б. содан кейін тәрбиеші әрекетті атайды, мысалы: "қуыршақ жуынады", балаға оны орындауды және осы әрекетке сәйкес келетін күннің бір бөлігін атауды ұсынады (таңертең немесе кешке). Тәрбиеші өлеңнен үзінді оқиды: Қуыршақ ұйықтағысы келеді. Мен оны төсекке жатқызамын. Мен оған көрпе әкелемін, Тезірек ұйықтау үшін. Балалар қуыршақты төсекке жатқызады және ол ұйықтайтын уақытты айтады. Тәрбиеші суреттерді уақытша ретпен көрсетеді және күннің қай	жапырақша жасауларың керек. (допты саусақтарыңның арасына қыс). Жапырақшаның төменгі жағында кішкене бүктемені қысыңдар. Барлық 5 жапырақшаны жасаңдар және олардан дайын орталықтардың жанында гүл жасаңдар, аздап басыңдар. Осылайша біз барлық басқа Гүлдерді орындаймыз. Жасыл пластилин шұжығын ораңыз, стекпен бірдей бөліктерге кесіңіз, әрқайсысын тегіс етіп тегістеңдер. Енді әр жапырақтың бір жағында ұшын тегістеп, оны үшкір етіп, екінші жағынан бүктемемен қысыңдар. Гүлдер арасындағы бұтақтағы жапырақтың орнын анықтаңдар. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: "Затты құрастыру"** **Мақсаты:** жеке бөліктерден (геометриялық фигуралардан) заттың денесін құрастыруға жаттығу.

	біріктіру кезінде мықтап жағу керек. Бірақ қоян қонағымызға достарды мүсіндеуді бастамас бұрын, оны созу керек. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: "Моншақтарды жинайық"** **Мақсаты:** геометриялық фигураларды екі қасиетке (түсі мен пішіні, өлшемі мен түсі, пішіні мен өлшемі) топтастыру қабілетін қалыптастыру, фигуралардың кезектесуіндегі қарапайым заңдылықтарды көру. **Қажетті материалдар.** Еденде ұзын таспа бар, оның үстінде солдан оңға қарай белгілі бір ауысымда фигуралар орналасқан: қызыл үшбұрыш, жасыл шеңбер, қызыл үшбұрыш және т. б. Балалар шеңберде тұрады, олардың алдында түрлі-түсті геометриялық фигуралары бар қораптар бар. Ойын барысы. Тәрбиеші			бөлігінде бұл әрекеттер болатынын сұрайды. Содан кейін ол суреттерді араластырады және балалармен бірге оларды күннің әрекеттері ретімен орналастырады. Балалар суреттерін тәрбиешінің суреттеріне сәйкес орналастырады. **(Математика негіздері)**	Жабдық. Тәрбиешінің үстелінде үлкен ойыншықтар бар: үй, тоқыма, шырша, жүк көлігі. Еденде әртүрлі геометриялық фигуралар жиынтығы бар. Ойын барысы. тәрбиеші оның үстелінде тұрған ойыншықтарды атауды және геометриялық фигуралар жиынтығын қолдана отырып, олардың кез-келгенін жасауды ұсынады. Балалардың іс-әрекетін ынталандырады. Ол: "Мен не құрастырдым? Қандай геометриялық фигуралардан?». Балалар ойыншықтардың бөлшектерін қарастырады, тиісті өлеңдер мен жұмбақтарды еске түсіреді. Құрастырылған силуэттерді бір сюжетке біріктіруге болады:" Ормандағы үй"," Қысқы серуен"," көше " және т. б **(Математика негіздері)**

	Айсұлуға арнап моншақтар жасауды ұсынады. Геометриялық фигуралары жайылған таспаға көрсетіп: "қараңдаршы, Айсұлу оларды жасай бастады. Ол қандай фигуралардан моншақ жасауды шешті? Келесі моншақ қандай екенін тап". Балалар бірдей екі фигураны алады, оларды атайды және моншақ жасай бастайды. Неліктен дәл осы фигураны қою керектігін түсіндіру. Тәрбиешінің басшылығымен қателер түзетіледі. Содан кейін тәрбиеші моншақтар түсіп, оларды қайтадан жинау керек дейді. Моншақтардың басталуын таспаға жайып, балаларға жалғастыруды ұсынады. Неліктен келесі фигура болуы керек деп сұрайды. Балалар геометриялық фигураларды таңдап, оларды берілген үлгіге сәйкес орналастырады. **(Математика негіздері)**				

Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Торғайды бақылау.** Мақсаты: Торғай жайлы мағлұмат беру.Балаларды құстарға қамқор бола білуге тәрбилеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Торғай, торғай, торғайсың Жерден тары шоқып алғайсың. Бөтегеңді томпайтып Биікте ұшып самғайсың. **Сұрақтар:** -Ауламызда нелер ұшып жүр? -Торғай қандай құс? -Түсі қандай? -Олар немен қоректенеді? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: құстарға жем шашу. Мақсаты: балаларды	**Бақылау: Көк шөпті бақылау.** Мақсаты: Көктем мезгілінде шыға бастаған көк шөп туралы түсінік беру. Көктем мезгіліне деген сүйіспеншіліктерін ояту. **Сұрақ – жауап:** - Қазір жылдың қай мезгілі? - Көктем мезгілінің қандай ерекшелігі бар екен? Дала қандай түске ене бастады? **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ шешейік:** Аяқтың асты көкпеңбек, Жұлма оны көп екен деп. Даламызға сән берер, Оның аты.... (шөп) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Алаңда шашылып жатқан бұталарды жинау. **Мақсаты**: балаларды	**Бақылау: Жаңбырды бақылау** Мақсаты: Жаңбыр жайлы түсінік беру, сөздік қорларын дамыту, қоршаған ортаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Жау-жау жаңбыр,жау жаңбыр, Жаушы жаңбыр. Менің әсем далама, Менің әсем қалама. **Сұрақтар:** -Қазір жылдың қай мезгілі? -Далада не жауып тұр? -Жаңбыр жауған пайдалы ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Ойын алаңын жинау. Мақсаты:Баларды өздері ойнайтын алаңды таза ұстауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)**	**Бақылау: Желге бақылау** Мақсаты: Табиғат құбылыстарын бақылай білуге үйрету,тілдерін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ.** Кейде сипап кетер, Кейде ұйпап өтер. (жел) **Сұрақтар:** -Бүгін ауа райы қандай? -Жел бар ма? -Жел қай жақтан соғып тұр? -Жел қандай? -Біз оны көре аламыз ба? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Ойын алаңына шығарылған ойыншықтарды жинау. Мақсаты:Баларды ұқыптылыққа тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қ/қ ойыны**: К-№14 «Құстарды ұшып келуі» **(дене шынықтыру)**	**Бақылау: Ауа райын бақылау.** Мақсаты:Балаларды ауа райының әртүрлі құбылыстары жайлы білуге және оларды салыстыра білуге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз. Жұмбақ жаттайық.** Көзге көрінбейді, Қолға ілінбейді. (Ауа) **Сұрақтар:** -Балалар қазір жылдың қай мезгілі? -Ауа райы қандай? -Ауа райының қандай өзгерістері болады? -Таза ауа қайдан пайда болады? -Ауаны таза ұстау үшін не істеу керек? -Ауаның түсі,иісі бола ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Алаңды жинау.

	еңбексүйгіштікке, құстарға қамқор бола білуге тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: К-№8 «Аңшылар» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы тақпақтарды қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: № 5 «Жапалақтар» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** **Жаңылтпаш айтып үйренейік.** Көп көкек, көкектеп, Көктем келді, Көкек кеп. **Өзіндік іс-әрекеті:** балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.	**Қ/қ ойыны:** К-№13 «Құстар мен мысық» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:**Ұзындыққа секіру. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	**Жеке жұмыс:** Секіру, жүгіру, жүру дағдыларын бекіту. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	Мақсаты:Табиғатты аялауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны:** К-№13 «Құстар мен мысық» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** Түзу сызықтың бойымен жүріп өту. **Өзіндік іс-әрекет:** еркін іс-әрекеттер.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. (нанды үгітпей, ойнамай жеу, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауы жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек бас жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).**				

	Ертегі оқып беру. «Шұбар тауық» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. **«Әлди, әлди бөпешім» әні (Музыка***)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене шынықтыру). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды жоғары көтеріп басымыздан асырап төсекке түсіреміз, көзімізді ашып жұмамыз (2- 4 рет) Ойын: «Жаз бен күз» Оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз, жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) **(Дене шынықтыру**)** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру**).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды,

	Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Ойын – «Киім тігуге арналған Ателье»** Барысы: Тәрбиеші балаларға көйлегін көрсетіп, ательеде тігілгенін айтады. Ательеде қалағандардың барлығына көйлектер тігіледі. Тәрбиеші балалардың назарын Дина қуыршағының ескі көйлегіне аударады, оған ательеге барып, жаңа көйлек тіктіруді ұсынады. Содан кейін ол балалардан қуыршақтарына жаңа киім жасағысы келетінін сұрайды. Барлығы бірге ательеге барады. Тәрбиеші ательенің тігіншілерімен рөлдік диалог жүргізеді. Алдымен қуыршақ ойынының үлгісі беріледі. Тігінші: - Дина, мен саған жаңа көйлек керек екенін көріп тұрмын. Саған қандай көйлек керек? (Материалды көрсетеді.) Сен мұны полка нүктелерімен таңдайсың? Мен таспаны алып, қанша материал	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды ұлттық құндылықтардың қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **"Көктемгі тамшылар" Мақсаты:** балаларды саусақтарымен нүктелерден тұратын тік сызық салуға үйрету. Бейнелеу іс-әрекетіне қызығушылықты сақтау. Саусақтардың ұсақ моторикасын дамыту. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **Барысы:** Көктемгі тамшыларды салайық - ол боялған мұздықтары бар парақтарды таратады және саусақтарымен тік тамшыларды салуды ұсынады, сызықтар тек жоғарыдан төменге қарай	**Ойын: "Аяқ киімді жөндеу" Барысы.** Тәрбиеші топқа аяқ киім әкеліп: "Мына аяқ киімнің өкшесі сынған. Не істеу керек? Кім жөндей алады?" Балаға жақындайды. Тәрбиеші. - Гриша, сен шеберсің бе? Аяқ киімді жөндей аласың ба? Менің баратын жерім жоқ. Мен жүрдім, сүріндім, өкшелерім сынды. Аяқ киімді жөндеу керек. Сенде балға, шегелер бар ма? Сен қалай жөндейсің? Сен балғамен түртесің бе, шегемен шегелейсің бе? - Қараңдаршы, балалар, Гриша менің аяқ киімімді жөндеді, енді мен оларды қайтадан кие аламын (аяқ киімді киеді.) Аяқ киімін жөндегісі келетін балалар, келіңдер, бізде жақсы шебер бар. Ол өкшесін қағып, терісін тігуді біледі. Тәрбиеші балаларды а киімді жөндеуге алып кел шақырады. **(Қоршаған ортам таныстыру)** **Дидактикалық ойын:**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жуғыш заттар бөлімі» Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылықтарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **Керекті құрал-жабдықтар:** сөрелер, таразы, касса, ақша**,** жуғыш заттар. **Шарты:** Күнделікті үйде қолданатын ыдыс, қол киімдер жуатын заттарды алуға бару, бірі жүргізуші, бірі анасы және баласы болып ойнау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Қолтырауын» Мақсаты:** балалардың ыстық елдердің жануарлары туралы білімдерін, балалардың бейнелеу іс-әрекеті процесінде жануардың сыртқы түрінің ерекшеліктерін бейнелеу қабілетін байытуды жалғастыру. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу.	**Ойын: "Машиналарды жөндеу" Барысы:** Тәрбиеші машинамен ойнп жатқан балаларға жақындайды және оларға ойынды байытуға көмектеседі. - Денис, сенің көлігіңнің доңғалағы түсіп кеткен сияқты. Шеберді шақырғың келмейді ме? Дөңгелекті өзің ауыстыра аласың ба? Жарайсың. Тек біреуі ыңғайсыз, менің саған көмектескім келеді немесе сен жүргізушілерден біреуді шақыр. Олар қазір демалады, түскі ас ішеді. (Ұлдарға жақындайды.) Жүргізушілер, сендер демалдыңдар ма? Түскі ас ішіп үлгердіңдер ме? Онда сендерді Денис шақырады. - Денис, доңғалаққа болғанын түсіндір. (Денис түсіндіреді.) Егер доңғалақ түсіп кетсе, оны өзің өзгерте аласың. Егер есік те жұмыс істемесе, жөндеу шеберханасына — автосервиске баруға болады. Жөндеуге

	қажет екенін өлшеймін. Енді күте тұр, көп ұзамай сенің көйлегің дайын болады. Тігінші: -Келесі кім? Кім жаңа киім тіктіруді қалайды? Бала (қуыршақ). - Мен. Тігінші: - Сен не тіктіресің? Бала. - Көйлек. Тігінші: - Кім үшін? Бала. Рита қуыршағым үшін. Тігінші: - олай болса материалды таңда. Мен өлшеп, Ритаға көйлек тігемін. Қуыршақтары бар балал диванға отырады жә күтеді. Тігінші шығы қуыршақтарға арналғ жаңа көйлектер шығарад Балалар қуыршақтар арналған жаңа киімді кі көреді. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Көктем келді»** **Мақсаты:** Табиғаттағы маусымдық өзгерістер туралы түсініктерді кеңейту; Қылқаламды жапыраққа "тарту" әдісін қолдана отырып, ағашты салу, жапырақтарды салу дағдыларын жаттықтыру.	жүргізілетініне назар аударады. Балалар жұмысты орындайды. Суреттер құрғап жатқанда, осы уақыт ішінде табақшадағы мұздақпен не болғанын қарастыруға болады, ол суға айналды. **(Сурет салу)**	**"Түсті құрт"** **Мақсаты:** Балаларда бір түстің 4 реңктерін ажырата білу және таңдау қабілетін дамыту, Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **Ойын материалы:** әр балаға құрттың бейнесі бар карталар, бір түсті, бірақ әртүрлі реңктердегі қағаз шеңберлер. **Ойын барысы:** көк, қызыл, жасыл, сары түстердің барлық реңктерін орналастыру. **Мысалы:** "менде барлық заттар сары, бірақ әртүрлі реңктері бар. Лимон-ашық сары, күнбағыс — ашық сары, алмұрт-қою сары" немесе: "Менде көк заттар бар, бірақ әртүрлі реңктері бар. Ең қою көк-қара өрік, ең ашық-жүгері гүлі, ең ашық-қоңырау" Түрлі түсті құрттарды салу және бояу. **(Сурет салу)**	**Барысы:** - Балалар, бүгін бізге қандай да бір конверт әкелінді (оны балаларға көрсетеді, конвертте қолтырауын бейнеленген иллюстрация Гена мен Чебурашка). - Бұл қандай конверт деп ойлайсыңдар? Балалар: - бұл қолтырауын гена мен Чебурашкадан келген хат! - Сәлеметсіңдер ме, балалар! Мен сендермен көптен бері таныспын - Генаның қолтырауыны. Менің досым Чебурашка екеуміз әртүрлі мұражайлар мен көрмелерге барғанды ұнатамыз. Жақында Мен Чебурашканы көрмеге шақырдым, онда қолтырауындар бейнеленген суреттер көрсетіледі. Бірақ маған қоңырау шалып, экспонаттар көрмеге уақытында жеткізілмейтіні туралы хабарланды. Мен қатты ренжідім, бірақ Чебурашка досымды ренжіткім келмейді. Мүмкін сендер маған осы жағдайдан шығудың жолын табуға көмектесесіңдер?» Балалар, біз Крокодил Генаға көмектесе аламыз деп ойлайсыңдар ма? Ол	барасың ба немесе өзің жасайсың ба? Өздері. Содан кейін құралдарды алу керек. Сендерде олар бар ма? Жарайды. Мен де көлігімнің дөңгелегін ауыстырдым. Алдымен оны алып тастау керек. Содан кейін жаңасын салу керек. Балалар көліктерін жөндейді. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Сиыр»** **Мақсаты:** Үй жануарларын қалай салу керектігін үйрету - сиыр. Сюжетті дайын суреттермен толықтыра отырып, балаларды сюжеттік суретпен таныстыруды жалғастыру. Дөңгелек және сопақ пішіндерді қолдана отырып, сиырды схема бойынша салуды үйрену. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **Барысы:** Бүгін балабақшаға келер жолда мен кітаптың жыртылған беттерін таптым. (тәрбиеші "Жыл басына таласқан хайуанаттар"

	Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **Барысы:** - Қараңдаршы, Мен көктемді боядым. Ал сендер көктемді салғыларың келе ме? Балалардың жауаптары. (Иә) Тәрбиеші: - ағаш жасау үшін не салу керек? Балалардың жауаптары. (денесі, бұтақтар, жапырақтар). Тәрбиеші: - жоғарғы жағында қандай денесі бар? Төменде? Балалардың жауаптары. (төменгі жағында-қалың, жоғарғы жағында-жұқа) Тәрбиеші: - денесі мен бұтақтарды қандай щеткамен салу керек? Балалардың жауаптары. (денесі-қалың қылшық щеткамен, ал бұтақтары жұқа щеткалармен) Тәрбиеші: - Жарайсыңдар! Ал жапырақтарды жіңішке қылшықпен бояу әдісімен бояуға болады ма?			үшін не істей аламыз? Балалар: - біз көрмені ұйымдастыруға суреттер дайындай аламыз! - Балалар, естеріңде болса айтыңдаршы, қолтырауындар қайда тұрады? Балалар: - қолтырауындар ыстық елдерде, әртүрлі тұщы су қоймаларында тұрады. Біздің ендіктерде оларды тек хайуанаттар бағында табуға болады. Тәрбиеші: - дұрыс, балалар, мұны иллюстрациялар растайды. (Қолтырауындар мен олардың мекендейтін жерлері бейнеленген иллюстрацияларды көрсетеді). - Балалар, бізде кішкентай парақ қағаздары бар. Қағаз, біз олармен сурет сала аламыз деп ойлайсыңдар ма? (Балалардың жауаптарын тыңдайды,оларда мыжылған қағазбен сурет салу дағдысы бар). - Дұрыс, бүгін біз мыжылған қағазбен сурет салуға тырысамыз. Мұны істеу үшін біз қағаз парағын бояймыз және қағаз парағында орналасқан Трафаретке мыжылған	ертегісіндегі кейіпкерлері мен сюжеттері бар алдын ала боялған А4 парақтарын көрсетеді, бірақ олардың ешқайсысында сиыр жоқ). - Кітаптармен осылай жасауға бола ма? (балалардың жауаптары). - Дұрыс, кітаптарды сақтау керек. Біз ертегінің барлық кейіпкерлерін тізімдедік пе? Не жетіспейді? – Сиыр. Дұрыс. Сиыр туралы не білетінімізді еске түсірейік. (балалар орындықтарға экранға отырады). Акт ойыны: - Сиыр қандай геометриялық фигуралардан тұрады?" (балалардың жауаптары: сиыр-үй жануарлары, Сиырдың денесі бар - қандай пішінде? Басы-шеңбер Тұмсық-сопақ тұяқтары бар аяқтар-ұзын тіктөртбұрыштар. Сиырдың сүт беруі үшін оған желін қажет - жарты шеңбер. Құлақ пен мүйіз, құйрығы бар. (сиыр кескініндегі

	Тәрбиеші – - көктем келгенін көрсету үшін тағы не салуға болады? Балалардың жауаптары. (Күн) Тәрбиеші – - біз күн мен сәулелерді қандай щеткамен саламыз? Балалардың жауаптары. (Күн – қалың қылшық щеткамен, ал сәулелерін жұқа щеткалармен саламыз) Біз ағашты саламыз, жоғарыда, төменде денесі, діңі қандай екенін ұмытпаңдар. Біз бұтақтарды саламыз. Олар қандай болуы керек? Жапырақтар. Міне, бізде ағаштарда алғашқы жапырақтар пайда болды. Жапырақтары бар ағаш кімде дайын болса, күн суретін салуды бастауға болады. Шуақты ауа-райында аспанда аспанда жүзіп бара жатқан бұлттарды көруге болады. Күн жерді жылытып, гүлдер			қағазды қолданамыз. Сендер өз суреттеріңді су қоймасының, тастардың суреттерін қосу арқылы толықтыра аласыңдар. Көрмеге арналған экспонаттар дайын! Балалардың жұмысын бағалау. **(Сурет салу)**	презентациядағы әр шерту үшін сәйкес фигура пайда болады) Мұндай схемалар бізге сиырды салуға көмектеседі. - Сендерге объектілер арасындағы пропорцияларды сақтай отырып, сурет салу керек екенін еске салғым келеді. Егер сиыр алдыңғы қатарда болса-біз өрескел сурет саламыз (мен иллюстрацияға үлкен сиырдың сұлбасын қолданамын), егер фонда болса – біз кішірек сиырды тартсаламыз. (мен кішкентай сиырдың сұлбасын қолданамын) - Жұмысты бастамас бұрын алдымен өзімізге парақ таңдап, сиырды қай жерде салатынымызды анықтауымыз керек: алдыңғы немесе артқы жағында. (балалар сюжеті бар иллюстрацияны таңдайды). - Ал қазір өз жұмысыңды атқар. (балалар үстелдерден өтеді) Мен алдымен сиырды қалай салатынымды көруді

	пайда болды. Сендер гүлдерді де сала аласыңдар. **(Сурет салу)**				ұсынамын. Сендер мұқият қарап, есте сақтаңдар. 1. Бізге қалың және жұқа щеткалар қажет. Мен алдымен қалың щетка мен ақ гуашь аламын. Біз щетканы үш саусақпен ұстаймыз. Біз щетканы су құтысына батырамыз, артық суды құмыраның шетінен алып тастаймыз. Біз сиырды схема бойынша - денеден тарта бастаймыз. Бұл қандай пішінге ұқсайды (сопақша). Біз сопақшаны пішінге бояймыз. (мен денесін салу әдісін көрсетемін) 2. Содан кейін басын сызамыз. ол қандай формада? (дөңгелек). Басы сол жақта немесе дененің оң жағында орналасқан, біз оны жақын жерде тартамыз. Біз шеңберді пішінге сәйкес бояймыз. (мен бастың суретін салуды көрсетемін) 3. Енді біздің сиырға аяқтарын салу керек. Олар қандай формада? (ұзын тар тіктөртбұрыш). Бізде кең щетка бар,

					сондықтан біз торсықтан алдыңғы жағынан екі сызық жүргізе аламыз. Артқы аяқтарды да салыңдар. (аяқпен сурет салу техникасын көрсету) Енді щетканы жақсылап жуып, қызғылт түсті алыңдар. Басына қызғылт түсті сопақша бетті салыңдар. (мен бетті салу әдісін көрсетемін) Сиырдың сүт беруі үшін оған желін қажет. Біз оны қызғылт түске бояймыз. (мен желін салу әдісін көрсетемін-жартылай шеңбер) 6.Енді мен жіңішке щетканы алып, мұрын мен аузын қара бояумен бояймын. 7. Сиыр шөпті көруі үшін не салу керек? (көздер-нүктелер) 8. Мен басына құлақ саламын-тамшы мен мүйіз. 9. Енді біз тұяқтың аяғының ұштарын аяқтаймыз. 10. Сиыр шыбындарды қалай қуып жібереді? (құйрығымен). Құйрықты сызу. 11. Ертегіде ала сиыр деп

					айтылады. Бұл нені білдіреді? (балалардың жауаптары). Рябая-бұл сиырдың басқа түсті дақтары бар дегенді білдіреді. Оларды қалай салуға болады? (балалардың жауаптары) 11. Біз оған дақтар саламыз. Ол үшін қайтадан кең щетканы алып, қоңыр бояуды қолданамыз. Міне, біз осындай әдемі сиырды салдық. **(Сурет салу)**
Балалармен жеке жұмыс	Малика мен Дамирге қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету (бұл кім? Бұл емес пе?); **(қазақ тілі)**	Жанна мен Дидарға геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру **(математика негідері)**	Фатима мен Искандерге ағаштардың, дала гүлдерінің 2-3 түрін тану және атау, өсімдік бөліктерін тануға үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Лена мен Сашаға Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдануға үйрету **(Құрастыру)**	Вадим мен Ерасылға құм таяқшалармен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. **(Сурет салу)**
Серуенге Дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғаны қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Құырмаш»** **Мақсаты:** Балалардың	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Көжектер мен**	Күннің екінші жартысында ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Аю»** **Ойын мақсаты:** Балаларды ұйымшылдыққа, алғырлыққа баулу.	Күннің екінші жартысында ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Ақ қоян»** Ойын шарты: Балалар дөңгеленіп қол ұстасып	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Доп»** **Мақсаты:** Балаларды

	ойлау қабілетін арттыру, дүниетанымын, қызығушылығын арттыру. Ойын шарты: Бұл ойында көбіне балаларды үлкендер ойнатады, тәрбиелік мәні күшті ойын. Балалардың қолын саусақтарының ұшынан ұстап тұрып, алақан қазан қып жалғыз саусағымен қуыра бастайды. -Қуыр, қуыр, қуырмаш -Балапанға бидай шаш. Сонан соң ойнатып тұрған балалардың бір-бірден саусақтарын бүгеді. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. **(Дене шынықтыру**)**	**түлкілер»** **Мақсаты:** Балаларды аңғарымпаздыққа қушылыққа баулу. Ойын шарты: Бір бала түлкі болып сайланады. Қалған балалар көжек бетпердесін киіп, дөңгеленіп отырады. Ойын жүргізіушісі: Көжектерім тұршы, Беттеріңді жушы. Ну орманға барайық, Тамақтанып алайық. Қаш: Жалаңдаған қу түлкі, Келіп қалыпты орманға. Көжектерің қайда деп. Қуып келді соңынан. Көжектер ән ырғағымен секіріп, қаша жөңелді, түлкі қуады. **(Дене шынықтыру**)**	Ойын шарты: Бір бала аю болып сайланады, қалған балалар қоян болады. Қояндар орманда ойнап жүріп ұйықтап жатқан аюды оятып жібереді. Аю ашуланып қуа жөнеледі. Ойын 2-3рет қайталанып, аю жаңадан сайланып отырады. **(Дене шынықтыру**)**	тұрады, ортада бір бала қоян болады. Балалар барлығы бірлесе қоянды оятуға тырысады. -Қояным, қояным ұйқыңнан тұршы, Бет-қолыңды жушы, Айнаға қарашы, Шашыңды тарашы, Мәсіңді киші, Көлегіңді киші, Енді бізді қушы-деп балалар қаша жөнеледі. **(Дене шынықтыру**)**	ұжымшылдыққа, адамгершілікке баулу. Ойын шарты: Балалар қатарға тұрады екі команда болып межеге допты қай команда бірінші апарады сол топ бірінші орынға, марапатқа ие болады. Ал ұтылған топ таппақ не өлең айтып өз өнерін көрсетеді. **(Дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Ата-аналарға кеңес: «Балалар үшін дидактикалық ойынның маңызы»				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақша ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы

Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 22.05-26.05.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 22.05.2023**	**Сейсенбі 23.05.2023**	**Сәрсенбі 24.05.2023**	**Бейсенбі 25.05.2023**	**Жұма 26.05.2023**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **«Менің туған өлкем»** Туған өлке, оның тарихы мен мәдениеті туралы алғашқы ойларды қалыптастыру. Туған жерге деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс ойыны: "Саябаққа қалай кіруге болады?»** Мақсаты: балаларды өз іс-әрекеттерін жоспарлауға үйрету, конструктордың бөлшектерімен заттарды ауыстыру дағдыларын бекіту. Барысы: тәрбиеші үстелдерді біріктіреді, оларға түрлі-түсті қағаздан сақинамен жабылған өзен салады, орталықта балалармен бірге саябақ (ағаштар, орындықтар) ұйымдастырылады. Сүйікті ойыншықтарымен ойнау. Содан кейін тәрбиеші сұрайды-бұл саябаққа қалай кіруге болады? Балалар көпір қажет деп санайды және оны	**Құрылыс ойыны: "Қуыршақ дүкенін салайық".** **Мақсаты:** текшелерден, кірпіштен дүкен салу, істі соңына дейін жеткізу, ойында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Барысы: тәрбиеші кішкентай қуыршақтарды топқа қосады. Әрқайсысында сөмке бар. "Неге біздің қуыршақтар сөмкелерді алды?» Олар қуыршақтар дүкенге жиналды деп шешеді және оны таба алмайды. Балаларға қуыршақтарға көмектесуге және текшелер мен кірпіштен дүкен салуға шақырылады. Балалар құрастырады: кім-мұғалім берген үлгі бойынша, кім-өз бетінше. **(Құрастыру)**	**Құрылыс ойыны**: "Жабайы жануарларға арналған хайуанаттар бағы". Мақсаты: тәрбиешімен бірлескен іс-әрекет дағдыларын бекіту (жануарларға тор салу); өз құрылысын ойнауға үйретуді жалғастыру. Барысы: тәрбиеші жабайы жануарлардың мүсіндік ойыншықтарын көрсетеді, олардың қайда тұратынын нақтылайды және балалармен бірге олар үшін хайуанаттар бағын салуды шешеді. **(Құрастыру)**	**Құрылыс ойыны: "Хайуанаттар бағы"** **Мақсаты:** текшелерден әртүрлі жануарларға арналған үйлер салу қабілетін бекіту; жануарларға құрмет көрсетуге тәрбиелеу. Ойын: тәрбиеші хайуанаттар бағында жануарлардың жаңбырдан жасырынатын үйлері бар екенін еске салады және олар үшін үйлер салғысы келеді. Үстелде жабайы табиғат фигураларының жиынтығы бар. Құрылыс аяқталғаннан кейін олар олармен ойнайды. **(Құрастыру)**	**Құрылыс ойыны: "Жануарлар үйін салайық".** Мақсаты: есте сақтау қабілетін, сөйлеуді дамыту; балаларды басқа бөлшектерді қосу арқылы дизайн нұсқаларын жасауға шақыру. Ойын: балаларға бір - екі үй жануарларын таңдап, құрылыс бөлшектерін пайдаланып оларға үй салу ұсынылады. **(Құрастыру)**

	салады. **(Құрастыру)**				
Таңертенгі Жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Затсыз орындалатын** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Бір алақан, екі алақан». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыартта ұстау. Бір қолды алға созып, алақанын жоғары қарату, б.қ.-қа оралу.Осылайшаекінші қолмен орындау. Осылайшакезек-кезек орындау. (4 рет қайталау) 2. «Алақанды өкшеге қою». Б.қ.: отырып, қолды артқа тіреу. Алға иілу, алақанды өкшенің жанындағы еденге қою, қолға қарау, б.қ.-қа оралу.Еркін тыныс алу. (5 ре қайталау.) 3. «Жүреміз». Б.қ.: аяқты бүгіп, қолдыартқа тіреу. Аяқты сәл көтеріп, қайтадан түсіру – «жүреміз». 4-6 рет орындағаннан кейін аяқты түзу қойып, демалу: «келдік». Басты төмен түсірмеу. (5 рет қайталау.) 4. «Доп». Б.қ.: аяқты алшақ қойып,қолды төмен түсіру. 2-3 секіру үшін серпілу, 8-10 рет секіру және 8-10 рет адымдау. Жеңіл секіру. (4 рет қайталау) **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы с алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(***Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,

	тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Кел, санайық санамақ Санамақ Бір, екі, үш, Бір, екі, үш, Ал, кәнеки, ұш. Төрт, бес, алты, жеті, Төрт, бес, алты, жеті, Мынау – ауыл шеті. Сегіз, тоғыз, он, Сегіз, тоғыз, он, Ал, кәнеки, қон. Асықпа да саспа, Бірден қайта баста. **(математика негіздері)** **Дидактикалық ойын:«Ғажайып дорба»** **Мақсаты:** Балаларға қарапайым "алма" композициясын жасау үшін аппликация техникасында жұмыс істеуге үйретуді жалғастыру. Балаларға таныс заттарды (жемістердің муляждары) анықтауға үйрету. Сурет	**Санамақ (Қадыр Мырза Әли)** Бота, түйе, Құлын,бие, Торай,шошқа, Қозы, қошқар, Қодық,құлан, Көжек, қоян, Бақа,шаян, Торғай,шымшық… Сен, қал! Сен, шық! **(математика негіздері)** **«Бақбақ» ертегі** Көктем келді. Бір күні көгәл арасынан кішкентай бақбақ гүлі шығып жан-жағына қарап: -Қызық! Ертен мен өскенде қандай болар едім?-деп ойланады. Бір кезде жай жаңбыр жауды, бақбақ оданда жоғары өсіп, аспандағы күнді көреді: -Мәссаған! Анау күн	**Саусақ санау ойыны** Қуыр- қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш! Тауықтарға тары шаш! Бас бармақ, Балалы үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қойына бар! Сен тұр –қозыңа бар! Сен тұр –жылқыңа бар! Сен тұр –сиырыңа бар! Сен тұр –түйеңе бар! …Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, Үйде жат. Мына жерде құрт бар, Мына жерде май бар … Мына жерде қатық бар … Мына жерде қытық бар… Қытық, қытық! **(математика негіздері)** **"Аралар ұяға ұшады"** **Мақсаты:** аралар пайдалы жәндіктер екендігі туралы	**Дидактикалық ойын: "Тәуліктің бөліктері"** **Мақсаты:** балаларды күннің бөліктерін ажыратуға үйрету. **Материал:** суреттер: таң, күн, кеш, түн. **Мазмұны.** Тәрбиеші еденге 4 Үлкен үй салады, олардың әрқайсысы күннің бір бөлігіне сәйкес келеді. Әр үйдің артында тиісті сурет бекітілген. Балалар үйлерге қаратып қатарға тұрады. Мұғалім кез - келген өлеңнен тиісті үзінді оқиды, содан кейін белгі береді, үзінді күннің бір бөлігін сипаттауы керек, содан кейін ойын қызықты әрі қызықты болады. **(Математика негіздері)** **"Орамалды безендіру".** **Мақсаты:** Дөңгелек,	**Жеті ұл** Сәл демалып, тыным ал. Тақпақ тыңдап, ұғып ал. Апта деген ағайдың Жеті бірдей ұлы бар: Біріншісі – Дүйсенбі, Екіншісі – Сейсенбі, Үшіншісі – Сәрсенбі, Төртіншісі – Бейсенбі, Жұма деген – Бесінші ұл, Алтыншы ұл – Сенбі, Жетіншісі – Жексенбі. **(математика негіздері)** **Дидактикалық ойыны: "Ғажайып дорба"** **Мақсаты:** Балаларға қарапайым "сәбіз" композициясын жасау үшін аппликация техникасында жұмыс істеуге үйретуді жалғастыру. Балаларға таныс заттарды (көкөністердің муляждары) анықтауға үйрету. Балалардың

салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **Барысы:** - Балалар, бізге қонаққа Кірпі келді. Сендермен ойын ойнағысы келеді. Жай ғана қолдарыңды сөмкеге батырып, кез келген затты аласыңдар да, қолыңды сөмкеден шығармай білуге тырысыңдар. Қоңырау шалынғанда, не екенін айтасыңдар. (Балалар сөмкеде не бар екенін анықтауға тырысады. Барлық дұрыс аталған заттар бөлек үстелге қойылады). - сөмкеде қанша нәрсе жатқанын қара, бұл-алмұрт, алма және т. б. Ойланайық, мұның бәрін бір сөзбен қалай атауға болады? Сендерге Кірпімен ойнаған ұнады ма? Қонағымыз үшін жағымды нәрсе жасайық. Кірпілер нені жақсы көреді деп ойлайсыңдар? Балалардың болжамды жауаптары: "кірпілер саңырауқұлақтарды жақсы көреді"; "кірпілер ойнағанды ұнатады"	секілді жап жарық болып өссем ғой!-деп армандайды. Оны естіген күн жымия төменге қарап, бақбақ гүлді сары түске айналдырады. Күн сайын ол сарғайып жәндіктердің күні болады. Арада күндер өтеді бақбақ гүлі аспанда жылжып бара жатқан аппақ, үлпілдеген бұлттарды көреді. -Мәссаған! Менде анау бұлттар секілді аппақ болсам ғой!-дейді. Жоғарыдағы бұлттар төменге қарап, әлгі бақбақты аяғы бар бұлтқа айналдырады. Кеңеттен жел соғып бұлттар жан жаққа ұша бастайды, алыс алыс жерлерге.Бірақ ұшқан бұлттар қонған жерлерінде, алдымен сары күн түстес, содан кейін ақ бұлт түстес болып, осылайша бақбақ гүлдері пайда болған екен. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Шалғындағы бақбақтар»** **Мақсаты:** дәстүрлі және дәстүрлі емес техниканы қолдана отырып, көркемдік-шығармашылық	идеяларды бекіту (балдан алынған шырын-балшырындарды жина, техниканы үйренуді жалғастыру – жәндіктердің сипаттамаларын бере отырып, қағаздан көлемді қолдану, жолақ пен шеңберді екіге бүктеу, бұрау, дайындаманы тар жолақтарға кесу дағдыларын бекіту. жабайы табиғат объектілерінеқызығушылықты дамыту. **Барысы.** "ара ұясы" иллюстрациясын қарау. Біздің ара ұяға қоныстанғысы келеді. Бірақ ол жалғыз зерігерлік болады. Оған достар жасайық. - Ара неден жасалған? - дене пішіндері қандай? - Басының пішіні қандай? Техниканы оқытуды жалғастыру – жәндіктердің сипаттамаларын бере отырып, қағаздан көлемді аппликация, жолақ пен шеңберді екіге бүктеу, бұрау, дайындаманы тар жолақтарға кесу дағдыларын бекіту. Балалар түсті қағаздардан аралар жасайды. Гүлдер еденге жайылған. Түсті қағаздан жасалған	шаршы және үшбұрышты пішінді білімдерін жетілдіру. Балаларды квадрат пен шеңбердің бұрыштарын, жақтарын бөлектеуге үйрету. Квадратты үшбұрыштарға, шеңберді жартылай шеңберлерге кесу арқылы пішіндерді түрлендіруді үйрену. **Барысы:** Балалар, бүгін мен топқа келсем, орындықта қоян отыр. Ол маған оны туған күніне қоян достары шақырғанын айтты. Ол оларға осы орамалдарды силауды шешті. - Сәнді орамалдар ? оларды жарқын, әдемі, мерекелік ету үшін не істеу керек? (оларды безендіру керек). – Сендер Қоянды естисіңдер, орамалдар әртүрлі өрнектермен безендірілуі керек, содан кейін олар бірден т әдемі және мерекелік болады. Балалар, қоянға әдемі орамал жасауға қалай көмектесуге болады ? (безендіруге көмектесу). - Өтінемін, үстелдерден өтіңдер (балалар үстелге отырады) .	көкөністердің өсетін жері туралы білімдерін бекіту **Барысы:** Балалар сөмкеде не бар екенін анықтауға тырысады. Барлық дұрыс аталған заттар бөлек үстелге қойылады. Тәрбиеші: - сөмкеде қанша нәрсе бар екенін қараңдар, бұл не - … Ойланайық, мұның бәрін бір сөзбен қалай атауға болады? Балаларға арналған жеке үндеулер: "сен қалай ойлайсың? Ал сен қалай ойлайсың?" - Жарайсыңдар, балалар, әрине, бұл көкөністер! Тәрбиеші: - сендер көкөністердің қай жерде өсетінін білесіңдерме? ("Көкөністер көкөніс бақшасында өседі". Біз балалардан толық жауап алуға тырысамыз.) Олай болса анамызға палау жасау үшін сәбіздер жасап берейік. - алдымен түрлі-түсті қағаздың бір бөлігін (қызыл/қызғылт сары) табақтың үстінен көптеген ұсақ бөліктерге бөліп алуың керек (балаларда сәбіз

және т. б. Ол үшін түрлі-түсті қағаздан алма жасайық. Ол осындай сыйлыққа қуанады ма? - алдымен сендер түрлі-түсті қағаздың бір бөлігін қиып, себеттерге жапсыру. - содан кейін алманың боялған силуэтін желіммен молынан жағу, оның шегінен шықпауға тырысу; - осыдан кейін, боялған алманың силуэтіне қағаз бөліктерін (желімнің кебуіне уақыт болмас үшін) шетінен бастап ортасына дейін жоғары қаратып өте тез жағу; - бүкіл сурет (Бос орындар жоқ) желімделген кезде, артық желімді алып тастау үшін шүберекті алып, оны алмаға бекіту керек. Балалардың біреуі тапсырманы орындау кезеңдерін қайталайды, содан кейін олар жұмысқа кіріседі. **(Жапсыру)**	қызметті дамыту, аппликацияны араластәсілмен орындау. Қайшымен түзу сызық кесуге болады. Аппликация бөлшектерін дизайнға сәйкес жабыстыра білу, гүлдің бейнесін дәстүрлі емес техникада беру, суретті параққа әдемі орналастыру. **Барысы:** - Балалар, қараңдаршы, сендердің табақшаларында бақбақ жапырақтары мен гүлі бар, біз оларға әлі қол тигізбейміз. Біз сабақтарды жасауымыз керек. Сендердің табақшаларында жасыл түсті тіктөртбұрыш бар, оны екі жолаққа кесіңдер. Біз қайшымен мұқият жұмыс жасаймыз. Барлық бөлшектер дайын-біз бақбақты жинауды бастаймыз. Алдымен сабақтарды жабыстырыңдар, содан кейін сабақтың жоғарғы жағына сары бақбақты жабыстырыңдар гүл бөлігінің бүкіл бетіне желім жағыңдар, содан кейін бақбақ жапырақтарын. Артық	аралары бар балалар-гүлдердің айналасында ұшып, шырын жинайды. Балалар ұяға "ұшады" - тәрбиешінің басшылығымен-олар араларын үйдің айналасына жабыстырады. **(Жапсыру)**	- Бұл фигура қандай пішінде ? (шаршы). Ол қалай аталады ? (шаршы) және бұл? (шеңбер). - Олардың бір-бірінен айырмашылығы неде? (квадраттың бұрыштары бар, ал шеңбердің бұрыштары жоқ; шеңбер айналады, ал квадрат жоқ). - Шынында да, квадраттың бұрыштары бар және оның төрт жағы бар, ал шеңбердің бұрыштары жоқ, ал жағы бір ғана (қолмен тексеру). - Балалар, екі үшбұрыш жасау үшін шаршыны қалай кесуге болатынын мұқият қараңыз. Шаршыны диагональ бойынша бұрыштан бұрышқа кесу керек. Ал шеңберді екіге бөлуге болады (диаметрі бойынша), сіз екі жарты шеңбер аласыңдар. - Кім тақтаға шығып, шаршыны қалай кесу керектігін көрсетеді? - Ал шеңберді қалай кесуге болатынын кім көрсетеді? (балаларды көрсету) - Балалар, менде әшекейленген орамалдар бар, олардың қандай екенін қараңыз. Бұл	қағазының түсі қандай екенін анықтау); - содан кейін сәбіздің боялған бейнесіне желімді молынан жағып, оның шегінен шықпауға тырысу; - осыдан кейін, боялған сәбіздің бейнесіне қағаз бөліктерін (желімнің кебуіне уақыт болмас үшін) шетінен бастап ортасына дейін жоғары қаратып өте тез жағу; Балалардың біреуі тапсырманы орындау кезеңдерін қайталайды, содан кейін олар жұмысқа кіріседі. **(Жапсыру)**

		желімді кетіру үшін майлықты қолдан. - Қараңдаршы, бізде бір сабақ гүлсіз қалды. Сендер мен біз ертегіден бақбақ уақыт өте келе ақ және үлпілдек болатынын білдік. Сондықтан біз екінші гүлді ермексаз бен мақта тампондарынан жасаймыз. Сендерде әрқайсысында ақ ермексаз шары бар. Біз оны алып, сабағымыздың жоғарғы жағына бекітуіміз керек. Біздің ермексаз шары бекітілгеннен кейін, біз мақта тампондарын алып, оларды ортасынан бастап ермексазға ақырын енгіземіз. **(Жапсыру)**		орамалдың ортасында шеңбер, ал бұрыштарында үшбұрыштар, ал ортасында төртбұрыш, ал бұрыштарында шеңберлердің жартысы бар. – Енді қайшының көмегімен шеңберлерді екіге, ал бұрыштан бұрышқа квадраттарды диагональ бойынша кесеміз. Қайшыны дұрыс ұстап, ауада бірнеше рет жеңіл қозғалыс жасауды ұмытпаңдар: қайшыны аш, жап (балалар кесіп тастайды). Көрейік! - Орамалды үшбұрыштармен, квадраттармен, шеңберлермен және жарты шеңберлермен безендіру, бірақ желімдемеу, әйтпесе кенеттен сіз ондағы нәрсені өзгерткіңіз келеді.(Тәрбиеші балаларға жақындап, үлгілерді қарастырады). – Енді щеткаларды алып, оларға аздап желім жағу және кесілген пішіндерді орамалдарға жабыстыру, сонда сіз үлгі аласыз. Жұмысты әдемі және талғампаз ету үшін мұқият желімдеңіз. (балалар	

				желімдейді). - Біз қалай бірге жұмыс істегенімізді, қандай керемет жұмыс жасағаныңызды қараңдар. Оларды бірге қарастырайық? Арина қандай қызықты жұмыс жасады. Барлығы өте мұқият жабыстырылған. керемет орамал пайда болды. (барлық жұмыстарды қарастырыңдар). - Қоян, сендерге орамалдарды безендіруге көмектескенің үшін алғыс айтқысы келеді. Енді ол туған күніне қояндарға қуанышпен барады. - Балалар, қоянның кететін уақыты келді, оған орамал өте ұнады және сендерге сәбіз сыйлайды. **(Жапсыру)**	
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Сауықтыру-шынықтыру шаралары** Жыл бойы медицина қызметкерінің басшылығымен балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып,	**Қазақ тілі** **Мақсаты:** "Үй жануарлары мен құстардың аттарын жатқа білуге, қазақ тіліндегі балаларға арналған тақпақтарды («Көшеде») мұқият тыңдауға, тақпақ-мазақтамақтардың мазмұнын түсінуге, педагогтің үлгісімен жатқа айтуға үйрету,	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Сауықтыру-шынықтыру шаралары** Жыл бойы медицина қызметкерінің басшылығымен балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының	**Музыка** **Мақсаты: Музыка тыңда.**Түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көңіл күйін қабылдай білуді қалыптастыру; әннің мазмұнын түсіну. Әртүрлі аспапта орындалған әндерді тыңдауға, оларды есте сақтауға және білуге; шығарманы соңына дейін	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Сауықтыру-шынықтыру шаралары** Жыл бойы медицина қызметкерінің басшылығымен балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып,

	шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Ата-аналардың қалауларын ескеріп, мектепке дейінгі ұйым әкімшілігі мен медицина қызметкерлерінің шешімі бойынша арнайы шынықтыру шараларын жүргізу. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза болуын қамтамасыз ету.	еліктеу сөздерін дұрыс қайталап айтуға, оларды сұрақтарға жауап беруде қолдануға үйрету; төл сөздерді еркелетіп айтылған атауларына сүйене отырып анықтауға үйрету. **Сөздік минимум** «тақпақ - жаттамақ», «сиыр», «жылқы», «қой», «ешкі» "Дауысын танысаң, не екенін айт!" сөздік жаттығуы.	кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Ата-аналардың қалауларын ескеріп, мектепке дейінгі ұйым әкімшілігі мен медицина қызметкерлерінің шешімі бойынша арнайы шынықтыру шараларын жүргізу. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.	тыңдауға үйрету. **Ән айту.** Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Қазақ халқының би өнерімен таныстыру. Музыкалық сүйемелдеумен қазақ би қимылдарының қарапайым элементтерін орындау, ойындарда таныс би қимылдарын қайталау.	шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Ата-аналардың қалауларын ескеріп, мектепке дейінгі ұйым әкімшілігі мен медицина қызметкерлерінің шешімі бойынша арнайы шынықтыру шараларын жүргізу. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен

	Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.				шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.
	«Балапан» **Мақсаты:** балаларды қалдық материалдан және ермексаздан қолөнер жасауға үйрету. балаларды қалдық материалды қолдана отырып, балапанның бейнесін бірнеше бөлшектерден мүсіндеуге үйрету. Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. **Барысы:** Тауықтың жұмыртқадан кішкентай сары балапаны пайда болды. Әтеш пен тауықтың отбасында балапан пайда болды, олар оны ұзақ күтті. Тәрбиеші ашық қабықтың аппликациясын іліп қояды, бірақ қабығында балапан жоқ. - Балалар, біздің тауық бір нәрсені мүлдем білмеді. - Не болды? (Балалар	**«Үлпілдек бұлттар»** **Мақсаты:** ермексаздан бұлт бейнесін жасау. Ермексазды саусақтармен жұлып, жаю. Эстетикалық және бейнелі қабылдауды дамыту. Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. **Барысы:** Бізді үстелдерде қандай тосын сый күтіп тұрғанын көрейік. (майлықтың астындағы үстелде пластилинографиямен жұмыс істеуге арналған материалдар дайындалады және әдетте балалар бірден болжап, бұлттарды ермексаздан салуды ұсынады) Бұлтты бұлттарды пластилинография техникасымен бейнелеуге тырысайық. Бұлтты салу үшін Сіз ермексаздың кішкене бөлігін қысып алуың керек. Саусақтардың арасына флагелла ора. Оны	**«Жаңбыр»** **Мақсаты:** Дәстүрлі емес орындау әдістерін қолдана отырып, балалардың ермексаздан сурет жасауға қызығушылығын ояту. балаларды пластилинография техникасымен таныстыру. Балаларға пластилинография техникасында жұмыс істеу дағдылары мен дағдыларын үйрету – шымшу, шұжықтар мен шарларды саусақтармен домалату, негізге жағу. **Барысы:** - Балалар, айтыңдаршы, жылдың қай мезгілі? (жауаптар). Көктемнің қандай белгілерін білесіңдер? (жауаптар). - Жарайсыңдар. Енді жаңбырдың қалай пайда болатынын еске түсірейік? Су қоймаларының, жердің, өсімдіктердің бетінен су буланып, жоғары көтеріліп, бұлт түзеді. Содан кейін бұлттар қозғалады, бұлттарға жиналады.	**"Түрлі-түсті қолшатырлар"** **Мақсаты:** көлемде қосымша заттарды (пластикалық түтікшені) қолдана отырып, "қолшатырдың" түрлі-түсті фигурасын жасау. Балалардың допты мүсіндеу және оны алақанның арасына тегістеу, алынған дискіні қажетті пішінге келтіру қабілетін бекіту. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** - көктемде жаңбыр жауады ма? - Рас, көктемде жаңбыр жауады, бірақ күз сияқты жиі емес. Суреттерге қарап, жаңбыр жауған кезде қажет заттарды атау (күн көзілдірігі, қолшатыр, резеңке етік, қалпақ, сандал, қолшатыр) - Жаңбырда аталған заттардың қайсысы ең қажеттісі? - Әрине, қолшатыр!	**«Ұлу»** **Мақсаты:** балалардың ұлу туралы білімдерін кеңейту және нақтылау, ермексаз жолағын спиральға бүктеу арқылы кескін алу арқылы ұлуды мүсіндеуге үйрету, мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** ермексазды алу, ұзын "шұжықты" орау. Оны спиральға айналдырайық - бұл ұлудың қабығы. Сары ермексаздан біз үлкен сопақ жасаймыз, ұлудың денесі пайда болды. Біз екі жұқа "шұжықты" орап, оларды раковина сияқты орап, екі бұйра жасаймыз - бұл мүйіз. Енді біз ұлуды мүсіндеуді бөлшектерден жинаймыз: біз денені және қабықты қосамыз. Біз мүйіздерді басымызға бекітеміз, көзді "бетке" бекітеміз, аузын стекпен кесеміз. Біздің ұлу дайын.

	балапанның жоғалып кеткенін, бір қабығы қалғанын түсіндіреді). - Қонағымызға қалай көмектесе аламыз? – балапандарды мүсіндеу. Тек алдымен балапанның қалай көрінетінін есте сақтауымыз керек. - Балапанның түсі қандай? (сары) - Балапан қандай бөліктерден тұрады? (бас, дене, тұмсық, аяқтар, көздер). - Балапанның басы қандай пішінде? (дөңгелек) және дене, қандай пішінде? (дөңгелек) - Бас денемен салыстырғанда қандай мөлшерде? (кішкентай) - Денесі басымен салыстырғанда қандай мөлшерде? (үлкен) - Балапанның басында қандай бөлшектер бар? (көз, тұмсық). Киндерді алыңдар, ол денесі болады. - Енді ермексазды алып, шұжықты жайыңдар, оны екіге бөліңдер. Бір бөлікті бөліп, екіншісінен доп	суретке бекіту, сопақша пішінді флагелла салу.Тағы бір шарды орап, оны суретке бекітіп, аздап басып, қайтадан жағу. Бүкіл дайындама боялғанша дәл осы қозғалысты орындау. **(Мүсіндеу)**	Бұлттардың ішінде су қозғалады, қозғалады, тамшыларға жиналады, содан кейін жаңбыр түрінде түседі. Бүгін біз жаңбырды бояулармен емес, қарындаштармен емес, ерекше тәсілмен - ермексазбен бояймыз. Қазір жаңбыр жауып тұр деп елестетіп көрейік. (тәрбиеші жаңбыр шуының аудиожазбасын қамтиды). 1. Алдымен біз бұлтты жасаймыз, ермексаздың кішкене бөлігін қысып, саусағымызды сызбаға жағамыз, контурдан шықпауға тырысамыз. 2. Жаңбырды саусағыңызбен кішкене шарларды жағып, суреттегі тамшыларды кездейсоқ орналастырыңдар. 3. Енді бұлт сияқты шалшық. **(Мүсіндеу)**	Қолшатырлар да көктемге қуанады. Ал сендердің қолшатырларың қыста не істеді? (біз шкафта ұйықтадық) енді көктемнің келуімен сендер қолшатырларыңды дайындап, жаңбыр жауған кезде серуендеу үшін оларды шкафтан шығардыңдар. - Менде де қолшатыр бар (түрлі-түсті қолшатыр алыңдар). Міне, ол өте әдемі және тегіс; ол жеңіл және ыңғайлы; оның тұтқасы және жартылай дөңгелек күмбезі бар; -Қолшатыр өте қажет және пайдалы-жаңбыр кезінде немесе жарқын күннен жасырынуға болады. Қолшатырда қандай түстер бар екенін айтыңдар? - Мұнда қызыл, сары, көк және жасыл түстер бар. Егер оның түстері әртүрлі болса, оны қалай атауға болады? (түрлі-түсті) 2) жұмыс тәсілдерін көрсету және түсіндіру: - Қолшатырды қалай жасау керектігін қарау. 1) күмбезден бастайық-допты айналдыру; 2) біз оны шелпекке	Сонымен қатар, сіз жасыл картоннан ұлуды қоятын жапырақ кесуге болады. **(Мүсіндеу)**

	жасаңыздар, кесіңдер. Екінші бөліктен біз екінші Қанат жасаймыз. Қанаттарды денеге бекітіңдер. - Балапандарға көздер жасаңдар, ал кішкентай үшбұрыштардан тұмсықтар мен айдарын жасаңдар. Сендер қандай әдемі, үлпілдек тауықтарды жасадыңдар! Жарайсыңдар, балалар! **(Мүсіндеу)**			тегістеп, шеттерін тостаған сияқты көтереміз. 3) шатыр дайын, оны безендіру қалады. Сіз шарлармен, гүлдермен, шұжықтармен және т. б. шатыр безендірілгеннен кейін біз тұтқаны безендіруге көшеміз. 4) біз пластикалық түтікті алып, оның ұшын ермексазбен жабамыз. 5) енді біз тұтқаны шатырға қосамыз. Біздің қолшатыр дайын. **(Мүсіндеу)**	
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Торғайды бақылау.** Мақсаты: Торғай жайлы мағлұмат беру.Балаларды құстарға қамқор бола білуге тәрбилеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:**	**Бақылау: Көк шөпті бақылау.** Мақсаты: Көктем мезгілінде шыға бастаған көк шөп туралы түсінік беру. Көктем мезгіліне деген сүйіспеншіліктерін ояту. **Сұрақ – жауап:**	**Бақылау: Жаңбырды бақылау** Мақсаты: Жаңбыр жайлы түсінік беру, сөздік қорларын дамыту, қоршаған ортаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Бақылау: Желге бақылау** Мақсаты: Табиғат құбылыстарын бақылай білуге үйрету,тілдерін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ.** Кейде сипап кетер, Кейде ұйпап өтер. (жел)	**Бақылау: Ауа райын бақылау.** Мақсаты:Балаларды ауа райының әртүрлі құбылыстары жайлы білуге және оларды салыстыра білуге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)**

	Торғай, торғай, торғайсың Жерден тары шоқып алғайсың. Бөтегеңді томпайтып Биікте ұшып самғайсың. **Сұрақтар:** -Ауламызда нелер ұшып жүр? -Торғай қандай құс? -Түсі қандай? -Олар немен қоректенеді? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: құстарға жем шашу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, құстарға қамқор бола білуге тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: К-№8 «Аңшылар» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы тақпақтарды қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	- Қазір жылдың қай мезгілі? - Көктем мезгілінің қандай ерекшелігі бар екен? Дала қандай түске ене бастады? **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ шешейік:** Аяқтың асты көкпеңбек, Жұлма оны көп екен деп. Даламызға сән берер, Оның аты.... (шөп) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Алаңда шашылып жатқан бұталарды жинау. **Мақсаты**: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: № 5 «Жапалақтар» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** **Жаңылтпаш айтып үйренейік.** Көп көкек, көкектеп, Көктем келді, Көкек кеп. **Өзіндік іс-әрекеті:** балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.	**Көркем сөз** Жау-жау жаңбыр,жау жаңбыр, Жаушы жаңбыр. Менің әсем далама, Менің әсем қалама. **Сұрақтар:** -Қазір жылдың қай мезгілі? -Далада не жауып тұр? -Жаңбыр жауған пайдалы ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Ойын алаңын жинау. Мақсаты:Баларды өздері ойнайтын алаңды таза ұстауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны:** К-№13 «Құстар мен мысық» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:**Ұзындыққа секіру. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	**Сұрақтар:** -Бүгін ауа райы қандай? -Жел бар ма? -Жел қай жақтан соғып тұр? -Жел қандай? -Біз оны көре аламыз ба? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Ойын алаңына шығарылған ойыншықтарды жинау. Мақсаты:Баларды ұқыптылыққа тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қ/қ ойыны**: К-№14 «Құстарды ұшып келуі» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** Секіру, жүгіру, жүру дағдыларын бекіту. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	**Көркем сөз. Жұмбақ жаттайық.** Көзге көрінбейді, Қолға ілінбейді. (Ауа) **Сұрақтар:** -Балалар қазір жылдың қай мезгілі? -Ауа райы қандай? -Ауа райының қандай өзгерістері болады? -Таза ауа қайдан пайда болады? -Ауаны таза ұстау үшін не істеу керек? -Ауаның түсі,иісі бола ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Алаңды жинау. Мақсаты:Табиғатты аялауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны:** К-№13 «Құстар мен мысық» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** Түзу сызықтың бойымен жүріп өту. **Өзіндік іс-әрекет:** еркін іс-әрекеттер.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз.				

	- Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. (нанды үгітпей, ойнамай жеу, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауы жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек бас жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Ертегі оқып беру. «Шұбар тауық» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. **«Әлди, әлди бөпешім» әні**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене шынықтыру). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды жоғары көтеріп басымыздан асырап төсекке түсіреміз, көзімізді ашып жұмамыз (2- 4 рет) Ойын: «Жаз бен күз» Оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу,

	күзде суық тонамыз, жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру**).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Ойын: "Әдемі шаш қию"** Барысы: тәрбиеші тарақты алып, оны шашынан өткізеді. Тәрбиеші: - Менің шашым бүгін жақсы таралмаған. Жаңа шаш үлгісін жасау керек. Мен шаштаразға барамын. (Шаштараздың бұрышында ойнайтын қызға жақындайды.) - Марина, Сен шаштаразсың ба? Маған шаш үлгісін жасап берші. Мен шашымды әдемі тарағым келеді. Саған	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды ұлттық құндылықтардың қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Ненің даусы?»** **Мақсаты:** балалардың	**Ойын: «Жаңа сусабындар әкелді»** Барысы: тәрбиеші сусабынды алып, шаштаразға шашты жұмсақ ететін жаңа сусабындар әкелгенін айтады. Балалар шаштараз рөлін атқаратын тәрбиешіге бір-бірден жақындайды және ол шаштарын жаңа сусабындармен "жуады". Балалар қуыршақтарын шаштарын қиюға әкеледі. Тәрбиеші қайшымен (қиялдағы зат), тарақпен қалай әрекет ететінін, клиенттердің шаштарын	**Ойын: "Итке арналған шаш қию"** Барысы: Тәрбиеші ойыншық ит әкеледі және иттер де шаштаразға барады дейді. Тәрбиеші-шаштараз итті креслоларға отырғызып, оны кесіп тастайды. Содан кейін балаларды үй жануарларымен бірге шаштаразға шақырады. Әр бала шеберге қандай шаш үлгісін жасау керектігін айтады. Тәрбиеші қожайындардан шаштарын кесуден қорықпау үшін жануарларымен	**Ойын: "Машиналарды жөндеу"** **Барысы:** Тәрбиеші машинамен ойнп жатқан балаларға жақындайды және оларға ойынды байытуға көмектеседі. - Денис, сенің көлігіңнің доңғалағы түсіп кеткен сияқты. Шеберді шақырғың келмейді ме? Дөңгелекті өзің ауыстыра аласың ба? Жарайсың. Тек біреуі ыңғайсыз, менің саған көмектескім келеді немесе сен жүргізушілерден біреуді

	оны сусабынмен жууға болады. (Жуады.) Сен бояйсың ба? Қара түс болу үшін шашымды бояумен боя. Маған қара шаш келеді. (Бояу.) Енді мен барамын шашымды үлкен шаш кептіргіштің астына қой, кептір. (Тиісті қозғалыстар жасайды.) шаш кептірілді. (Шаштараз қызға жүгінеді.) - Шебер, менің шашымды тара, өтінемін. Міне, рахмет. Мен айнаға қараймын-өте әдемі болды! (Балаларға.) Шаш үлгісін тағы кім жасағысы келеді? Шеберханаға келіңдер, мұнда жақсы шебер жұмыс істейді. Шеберлер көп болуы керек, әйтпесе бәрі ұзақ уақыт кезекте тұруы керек. Оля, сенің қызың шаш үлгісін жасай ма? Лиза, шашыңды қиюға кел. (Ойын жалғасуда.) **Қоршаған ортамен таныстыру)** **"Шалғындағы ешкі" (қылқаламмен сурет салу. Гуашь)** **Мақсаты:** Балаларды бояулармен,	бейнелеу дағдылары мен көркемдік-эстетикалық қабілеттерін дамыту. Сурет салуды үйрету кокерель оны дауысымен тану арқылы; фонограмманы тыңдау арқылы таныс бейнені ажырата білу арқылы ойлау мен қиялды дамыту. **Барысы:** бұл музыкалық жұмбақтар. Тыңдаңдар. Бұл неге ұқсайды? Әтештің даусы естіледі. Балалар мұндай дыбыстарды кім шығара алатынын табады. Тәрбиеші (ережелерді түсіндіреді). Дауыстың "иесін" біліп, қолды көтеру керек. Барлығы дұрыс жауапқа қол шапалақтайды. Музыкалық экран сақтағышы естіледі - "Әтеш"әні. Балалар сурет салуға кіріседі. Тәрбиеші. - Сурет салған кезде пропорцияларды сақтау керек. **(Сурет салу)**	қалай жуатынын, шаш үлгісін қалай жасайтынын көрсетеді. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Мысық»** **Мақсаты:** балаларға дененің қарапайым ара-қатынасын беру арқылы мысық салуға үйрету; пішін туралы идеяларды бекіту: денесі сопақ, басы дөңгелек. сызбаны бояулармен бояу әдістерін бекіту, сызықтар мен соққыларды контурдан тыс бір бағытта жүргізу. **Барысы:** - Балалар, кімнің үйінде мысық бар? Мысықтар не жейді? Сендер мысықтармен ойнағанды ұнатасыңдар ма? Сурет салуды бастамас бұрын, мысықтың қандай құрылымы бар екенін еске түсірейік? - Мысықтарда не бар? Балалардың жауаптары: (денесі, басы, құйрығы, аяғы, мұрты, көздері) Мысықтың ең үлкен бөлігі қандай? Балалардың жауаптары: (денесі) - Оның пішіні қандай? Балалардың жауаптары: (сопақша)	сүйіспеншілікпен сөйлесуді сұрайды. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **"Әдемі гүлдер гүлдеді"** **Мақсат.** Балалардың әдемі гүлдер салу қабілетін қалыптастыру, әр түрлі пішіндеу қозғалыстарын қолдана отырып, бүкіл щеткамен және оның ұшымен жұмыс жасау. **Барысы:** Ал сендер гүлдерді жақсы көресіңдер ме? (Иә.) Неге? (Олар қуаныш әкеледі, сіз аналарға, әжелерге, әпкелерге бере аласыз.) - Бүйірлеріне қарап, терезелерде, стендтерде қандай гүлдер көретініңді айт. (тәрбиеші гүлдердің әртүрлі екендігіне назар аударады: олардың жапырақтары әртүрлі пішіндер мен түстерге ие. Барлық гүлдердің жапырақтары мен сабақтары да әртүрлі.) - Сендер қандай гүлдерді білесіңдер? (тәрбиеші балалардың назарын мольберттегі ерекше гүлге аударады.) - Балалар, қараңдаршы, бізге гүл келді, бірақ ол көңілсіз. Неліктен ол жылайды деп	шақыр. Олар қазір демалады, түскі ас ішеді. (Үлдарға жақындайды.) Жүргізушілер, сендер демалдыңдар ма? Түскі ас ішіп үлгердіңдер ме? Онда сендерді Денис шақырады. - Денис, доңғалаққа болғанын түсіндір. (Денис түсіндіреді.) Егер доңғалақ түсіп кетсе, оны өзің өзгерте аласың. Егер есік те жұмыс істемесе, жөндеу шеберханасына — автосервиске баруға болады. Жөндеуге барасың ба немесе өзің жасайсың ба? Өздері. Содан кейін құралдарды алу керек. Сендерде олар бар ма? Жарайды. Мен де көлігімнің дөңгелегін ауыстырдым. Алдымен оны алып тастау керек. Содан кейін жаңасын салу керек. Балалар көліктерін жөндейді. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Қоңырау»** **Мақсаты:** сызбаны бояулармен бояу әдістерін бекіту, сызықтар мен соққыларды контурдан

	қылқаламмен сурет салуға үйретуді жалғастыру; балалардың дене мүшелерінің пішінін бере отырып, балаларды сурет салу қабілетін қалыптастыру, өлшемдерін байланыстыру. **Барысы:** тәрбиеші балаларға А5 форматындағы жасыл парақтарды таратады және балаларға ешкі салуды ұсынады. (Балалардың келісімін алады). 2. Сурет салу тәсілдерін көрсету және түсіндіру. Тәрбиеші балаларға щетканың ұшын ақ бояуға қалай түсіру керектігін және ешкігің бейнесін басынан бастап бөліктерге қалай салу керектігін көрсетеді. Бала тартылғаннан кейін, балалар өз қалауы бойынша шалшыққа түрлі-түсті гүлдер салады. **(Сурет салу)**		- Мысықта тағы не бар? Балалардың жауаптары: (бас) - Қандай формада? Балалардың жауаптары: (дөңгелек) Мысықтың басында не бар? Балалардың жауаптары: (құлақ) Олар қандай формада? Балалардың жауаптары: (үшбұрышты) Мысықтың бетінде не бар? Балалардың жауаптары: (мұрын, иек, мұрты, ауыз және тіл) Мысықтың неше аяғы бар? Балалардың жауаптары: (төрт). Тізім кезінде мұғалім дайын сурет үлгісін көрсетеді. Тәрбиеші: Енді Мен сізге үстелдерге отыруды және мысықтарыңды бояуды ұсынамын. Балалар сурет салады. Тәрбиеші: Ал, бәрі жақсы болды ма? Балалардың жауаптары: Иә. Сендер қандай кереметсіңдер! Қараңызшы, сендердде қандай әдемі мысықтар болды. **(Сурет салу)**	ойлайсың? (Оған күн жетіспейді, ол зерікті, көңілсіз.) - Неліктен ол көңілсіз деп ойлайсың? (Оның достары жоқ.) - Біз оған көмектесе аламыз ба? (Иә, мүмкін. Сендер оған достар жасай аласыңдар?) - Жарайсыңдар. Біз жаңа досымызға көмектесеміз және оған достар жасаймыз. - Алдымен ортасын бір түспен (шеңбер) сызыңдар. Содан кейін біз жапырақшаларды дөңгелек, жартылай дөңгелек, ұзартылған көк, қызыл, сары бояумен саламыз. Жасыл бояумен біз сабақ пен жапырақтарды саламыз. - Енді сендерге сурет салатын кез келді, балалар. - Енді тағы да қайталаймыз: гүлдерде не бар? (Сабағы ұзын, түзу, жасыл, (жапырақтары жасыл, дөңгелек, сопақша, оюланған, (гүл жапырақтары көк, қызыл, сары және т.б., өткір, сопақ, дөңгелек, оюланған). (ҰІӘ соңында, балалар жұмыс орындарын ретке келтіріп жатқанда, мольбертке гүлдің жанына	тыс бір бағытта жүргізу. **Барысы:** қоңырауды бейнелеу және оны безендіру. Орындағаннан кейін суреттер көрмесін жасау. **(Сурет салу)**

				бірнеше сурет салып, көңілсіз өрнекті көңілді етіп өзгерту.) - Қараңдаршы, біздің гүл көңілді болды. Себебі сендер оған осындай керемет достар салдыңдар. - Сендердің жұмыстарың сендерге ұнады ма, көңіл-күйлерің қандай? (Қуанышты, көктем.) - Сендер не салдыңдар? Біздің көрмені қалай атауға болады? (Әдемі гүлдер гүлдеді.) - Біз оларды не үшін пайдалана аламыз? (сыйлық үшін) **(Сурет салу)**	
Балалармен жеке жұмыс	Малика мен Дамирге қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету (бұл кім? Бұл емес пе?); **(қазақ тілі)**	Жанна мен Дидарға геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру **(математика негідері)**	Фатима мен Искандерге ағаштардың, дала гүлдерінің 2-3 түрін тану және атау, өсімдік бөліктерін тануға үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Лена мен Сашаға Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдануға үйрету **(Құрастыру)**	Вадим мен Ерасылға құм таяқшалармен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. **(Сурет салу)**
Серуенге Дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғаны қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Күннің екінші жартысында ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Аю»** **Ойын мақсаты:** Балаларды	Күннің екінші жартысында ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Ақ қоян»**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды**

	ойын: «Қуырмаш» **Мақсаты:** Балалардың ойлау қабілетін арттыру, дүниетанымын, қызығушылығын арттыру. Ойын шарты: Бұл ойында көбіне балаларды үлкендер ойнатады, тәрбиелік мәні күшті ойын. Балалардың қолын саусақтарының ұшынан ұстап тұрып, алақан қазан қып жалғыз саусағымен қуыра бастайды. -Қуыр, қуыр, қуырмаш -Балапанға бидай шаш. Сонан соң ойнатып тұрған балалардың бір-бірден саусақтарын бүгеді. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. **(Дене шынықтыру****	**Аз қимылды ойын: «Көжектер мен түлкілер»** **Мақсаты:** Балаларды аңғарымпаздыққа қушылыққа баулу. Ойын шарты: Бір бала түлкі болып сайланады. Қалған балалар көжек бетпердесін киіп, дөңгеленіп отырады. Ойын жүргізіушісі: Көжектерім тұршы, Беттеріңді жушы. Ну орманға барайық, Тамақтанып алайық. Қаш: Жаландаған қу түлкі, Келіп қалыпты орманға. Көжектерің қайда деп. Қуып келді соңынан. Көжектер ән ырғағымен секіріп, қаша жөңелді, түлкі қуады. **(Дене шынықтыру**)**	ұйымшылдыққа, алғырлыққа баулу. Ойын шарты: Бір бала аю болып сайланады, қалған балалар қоян болады. Қояндар орманда ойнап жүріп ұйықтап жатқан аюды оятып жібереді. Аю ашуланып қуа жөнеледі. Ойын 2-3рет қайталанып, аю жаңадан сайланып отырады. **(Дене шынықтыру**)**	Ойын шарты: Балалар дөңгеленіп қол ұстасып тұрады, ортада бір бала қоян болады. Балалар барлығы бірлесе қоянды оятуға тырысады. -Қояным, қояным ұйқыңнан тұршы, Бет-қолыңды жушы, Айнаға қарашы, Шашыңды тарашы, Мәсіңді киші, Көлегіңді киші, Енді бізді қушы-деп балалар қаша жөнеледі. **(Дене шынықтыру**)**	**ойын: «Доп»** **Мақсаты:** Балаларды ұжымшылдыққа, адамгершілікке баулу. Ойын шарты: Балалар қатарға тұрады екі команда болып межеге допты қай команда бірінші апарады сол топ бірінші орынға, марапатқа ие болады. Ал ұтылған топ таппақ не өлең айтып өз өнерін көрсетеді. **(Дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Ата-аналарға кеңес: «Кітапты лэпбук»				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Төрежан» бөбекжай балабақша ЖШС
Топ: «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 29.05-31.05.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 29.05.2023**	**Сейсенбі 30.05.2023**	**Сәрсенбі 31.05.2023**		
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **«Менің туған өлкем»** Туған өлке, оның тарихы мен мәдениеті туралы алғашқы ойларды қалыптастыру. Туған жерге деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс ойыны: "Саябаққа қалай кіруге болады?»** Мақсаты: балаларды өз іс-әрекеттерін жоспарлауға үйрету, конструктордың бөлшектерімен заттарды ауыстыру дағдыларын бекіту. Барысы: тәрбиеші үстелдерді біріктіреді, оларға түрлі-түсті қағаздан сақинамен жабылған өзен салады, орталықта балалармен бірге саябақ (ағаштар, орындықтар) ұйымдастырылады. Сүйікті ойыншықтарымен ойнау. Содан кейін тәрбиеші сұрайды-бұл саябаққа қалай кіруге болады?	**Құрылыс ойыны: "Қуыршақ дүкенін салайық".** **Мақсаты:** текшелерден, кірпіштен дүкен салу, істі соңына дейін жеткізу, ойында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Барысы: тәрбиеші кішкентай қуыршақтарды топқа қосады. Әрқайсысында сөмке бар. "Неге біздің қуыршақтар сөмкелерді алды?» Олар қуыршақтар дүкенге жиналды деп шешеді және оны таба алмайды. Балаларға қуыршақтарға көмектесуге және текшелер мен кірпіштен дүкен салуға шақырылады. Балалар құрастырады: кім-мұғалім берген үлгі бойынша, кім-өз бетінше.	**Құрылыс ойыны: "Жабайы жануарларға арналған хайуанаттар бағы".** Мақсаты: тәрбиешімен бірлескен іс-әрекет дағдыларын бекіту (жануарларға тор салу); өз құрылысын ойнауға үйретуді жалғастыру. Барысы: тәрбиеші жабайы жануарлардың мүсіндік ойыншықтарын көрсетеді, олардың қайда тұратынын нақтылайды және балалармен бірге олар үшін хайуанаттар бағын салуды шешеді. **(Құрастыру)**		

	Балалар көпір қажет деп санайды және оны салады. **(Құрастыру)**	**(Құрастыру)**			
Таңертенгі Жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Затсыз орындалатын** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Бір алақан, екі алақан». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыартта ұстау. Бір қолды алға созып, алақанын жоғары қарату, б.қ.-қа оралу.Осылайшаекінші қолмен орындау. Осылайшакезек-кезек орындау. (4 рет қайталау) 2. «Алақанды өкшеге қою». Б.қ.: отырып, қолды артқа тіреу. Алға иілу, алақанды өкшенің жанындағы еденге қою, қолға қарау, б.қ.-қа оралу.Еркін тыныс алу. (5 ре қайталау.) 3. «Жүреміз». Б.қ.: аяқты бүгіп, қолдыартқа тіреу. Аяқты сәл көтеріп, қайтадан түсіру – «жүреміз». 4-6 рет орындағаннан кейін аяқты түзу қойып, демалу: «келдік». Басты төмен түсірмеу. (5 рет қайталау.) 4. «Доп». Б.қ.: аяқты алшақ қойып,қолды төмен түсіру. 2-3 секіру үшін серпілу, 8-10 рет секіру және 8-10 рет адымдау. Жеңіл секіру. (4 рет қайталау) **(Дене шынықтыру**)**			
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы с алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(***Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан		

	тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**		
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Дидактикалық ойын: "Сонша қимыл жаса" **Мақсаты:** белгілі бір қозғалыс санын көбейтуге машықтану. **Барысы:** Тәрбиеші балаларды бір-біріне қарсы 2 қатарға тұрғызады және тапсырманы түсіндіреді: "сен мен көрсететін картаға қанша зат салынса, сонша қимыл жасайсыз. Үнсіз санау керек. Алдымен осы қатарда тұрған балалар қимылдарды орындайды, ал басқа қатардағы балалар оларды тексереді, содан кейін керісінше. Әр қатарға 2 тапсырма беріледі. Олар қарапайым жаттығуларды орындауды ұсынады. **(Математика негіздері)**	**Дидактикалық ойын: "Тақталарды бүкте"** **Мақсаты:** ені бойынша сериялық қатар құра білуге машықтану, қатарды 2 бағытта ретке келтіру: кему және өсу. **Қажетті материалдар:** Әр түрлі ені 1-ден 10 см-ге дейінгі 10 тақтайшаны қолдануға болады. Барысы: Қатысушылар 2 топқа бөлінеді. Әрбір кіші топ тақталар жиынтығын алады. Екі жиынтық 2 үстелге сәйкес келеді. Екі кіші топтың балалары үстелдің бір жағындағы орындықтарда отырады. Үстелдердің екінші жағында бос орындықтар орналастырылған. Балалардың екі кіші тобы да тақталарды қатарға тұрғызуы керек (біреуі ені азаяды, екіншісі ұлғаяды). Кезекпен бір бала үстелге	**Дидактикалық ойын: "Күн мен түн"** **Мақсаты:** балалардың тәуліктің бөліктері туралы білімдерін бекіту. Барысы: топтың ортасында 1-1, 5 м қашықтықта екі параллель сызық сызылады. олардың екі жағы - үй сызықтары. Ойыншылар екі командаға бөлінеді. Олар өз сызықтарына қойылып, үйлерге қарайды. "Күн" және "түн" командаларының атауы анықталады. Тәрбиеші орта жолда тұр. Ол жетекші. Оның командасы бойынша "күн!" немесе "түн!"- аталған команданың ойыншылары үйге қашып кетеді, ал қарсыластар оларды қуып жетеді. Ескіргендер қайта есептеледі және босатылады. Командалар қайтадан ортаңғы сызықтарда тізіліп,		

	Дидактикалық ойын: «Маймылдар» **Мақсаты:** Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. **Қажетті материалдар:** түймелердің екі бірдей жиынтығы (түймелердің түсі, пішіні, өлшемі әртүрлі болғаны жөн) 9 дана, 9 ұяшықтан тұратын екі карта – 3-тен 3-ке дейін. **Ойын барысы:** Алдымен балаңмен түймелерді қарастыру-ең үлкені қайда, ең кішісі қайда, түймелері бірдей түсті, пішіні бар ма. * Бір карточканы тәрбиеші екіншісін бала алады. Түймелерді де осылай таратамыз. тәрбиеші өз алаңында 2-3 түйменің тіркесімін орналастырады. Балаыы мұны өз картасында қайталауға шақыру. * Төселген түймелерді балаға көрсетіп, оларды есте сақтауға мүмкіндік беру. Содан кейін картаны бір нәрсемен	келіп, қатарға 1 тақтай қояды. Тапсырманы орындау кезінде сынамалар мен орын ауыстырулар алынып тасталады. Содан кейін балалар салыстырылады. Тапсырманы қай топ дұрыс орындағанын анықтау. **(Математика негіздері)** **Дидактикалық ойын: "Геометриялық фигуралардан жануарларды жина"** **Мақсаты:** аппликацияда бейнеленген заттардың санын (құстар, жануарлар, гүлдер, жәндіктер, үйлер, нақты және елестетілген) дайын формалардан кеңейтуді жалғастыру. Жапсыру барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. Материал: геометриялық фигуралар, жануарлар карталары. Ойын барысы: балаларға кез-келген жануардың картасын таңдап, геометриялық фигуралардың көмегімен жануарды жинау ұсынылады. **(Жапсыру)**	тәрбиеші сигнал береді. № 2 нұсқа. Сигнал берер алдында тәрбиеші балаларға әр түрлі физикалық жаттығуларды қайталауды ұсынады, содан кейін күтпеген жерден сигнал береді. **(Математика негіздері)** **«Әлем балалар көзімен»** **Мақсаты:** саусақтардың ұсақ моторикасын, кеңістіктік қиялды, көзді, дерексіз ойлауды дамыту, ауызша нұсқауларды орындау қабілетін дамыту, жұмысқа шығармашылық қызығушылықты, логикалық ойлауды дамыту. **Барысы:** Енді біз сіздермен жұмыс істейміз және балалар күніне жарқын мерекелік шарларымызды, содан кейін гүлдер мен көгершіндерді желіммен жабыстырамыз. **(Жапсыру)**		

	жабыу. Баланың міндеті-есте сақтау үшін ойын алаңына ұқсас комбинацияны қою. **(Жапсыру)**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Сауықтыру-шынықтыру шаралары** Жыл бойы медицина қызметкерінің басшылығымен балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере	**Қазақ тілі** **Мақсаты:** Педагогтің өтініші бойынша қарапайым іс-әрекеттерді орындау, заттардың түсін білдіретін сөздерді айтуға үйрету. **Сөздік минимум** ақ, көк, қара, қызыл, сары, жасыл, шамасын: аз, көп **Дидактикалық ойын: «Түсіне сәйкес киімді тап»**	**Дене шынықтыру** **Мақсаты: Сауықтыру-шынықтыру шаралары** Жыл бойы медицина қызметкерінің басшылығымен балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Ата-аналардың қалауларын ескеріп, мектепке дейінгі ұйым әкімшілігі мен медицина қызметкерлерінің шешімі бойынша арнайы		

	отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Ата-аналардың қалауларын ескеріп, мектепке дейінгі ұйым әкімшілігі мен медицина қызметкерлерінің шешімі бойынша арнайы шынықтыру шараларын жүргізу. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.		шынықтыру шараларын жүргізу. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.		
	«Ұшақ» **Мақсаты:** балаларға бірнеше бөліктен тұратын ұшақ жасауды үйрету. Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. **Барысы:** Алақандар арасында домалату арқылы біз жолақтан сопақ (шұжық) жасаймыз, бұл ұшақтың корпусы. Сопақ	**«Кішкентай құс»** **Мақсаты:** Кескінді жасау кезінде илектеу, бекіту және тарту кезінде ермексазбен жұмыс істеу дағдыларын дамытуға жағдай жасау. Бөлшектерді бүкіл бөліктен шығарып, дене бөліктерінің орналасуы мен арақатынасын сақтай отырып, ермексаздан мүсіндеу әдістерін бекітуге ықпал ету. Жеке	**«Аққу»** **Мақсаты:** бүкіл бөліктен мүсіндеуді, сыртқы түрінің ерекшеліктерін (денесі, мойын пішіні) беруді үйрену), домалау, тарту, тегістеу, шымшу, жағу, бүтінді бөліктерге бөлу тәсілдерін бекіту. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу **Барысы:** Маша: - Сәлеметсіңдер ме, Менің атым Маша. Бүгін менің		

	ұштарының бірін стекпен тегістеу, саусақ, бұл ұшақтың құйрығы және жоғары қарай иілу. Содан кейін қолды алақанның арасына жайып, сопақша (шұжық) басқа жолақтан мүсіндейміз. Әрі қарай, алақандар арасында тегістеу арқылы біз қанаттар саламыз. Қанаттар бас бармақпен ұшақтың корпусына бекітіледі. Енді, біздің ұшақтар олардың барлығын көру үшін стендке қойылады. **(Мүсіндеу)**	жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. **Барысы: (Дауыс естіледі)** - Балалар, мұны кім айтады? (Құстар ән айтады) Шынында да, бұл құстардың әні. Қыста олар жылы аймақтарға ұшып, көктемде отанына оралады. Жылы шеттерге ұшатын құстар қалай аталады? (Жыл құстары) - сендер қандай жыл құстарын құстарды білесіңдер? (Лейлек, Тырна, қарлығаш) - Жарайсыңдар! Бірақ біздің "тау күліне" қараңдар, оған құстар әлі келген жоқ, келіңдер, құстарды мүсіндеп, оларды ағашымызға отырғызайық. (Келіңдер). Тәрбиеші балаларға Ұзақ бейнеленген суретті көрсетеді, оны балалармен бірге қарастырады, сұрақтар қояды: - Бұл құс қалай аталады? (Ұзақ) - Ұзақ қандай түсті? (Қара) Бұл құста не бар? (денесі, мойын, бас, қанаттар, құйрық, аяқтар, тұмсық,	анам мен әкем базарға жиналды. Олар маған іниме қарауымды айтты. Мен қыздармен ойнағым келді, Мен кетіп қалдым, інімді жалғыз қалдырдым, ал қаздар-аққулар оны орманға алып кетті (жылайды) балалар, маған інімді табуға көмектесіңдер. - Ал, балалар, біз Машаға көмектесеміз бе? Оның қандай ертегіден шыққанын кім тапты? (балалардың жауаптары) - Жарайсыңдар, бірақ біз бұл орманға қалай жетеміз, ол ертегі ме? Тәрбиеші балаларға аққуды мүсіндеуді ұсынады. Балалармен бірге құстың құрылымын талқылайды: сопақша денесі бар, ұзын, иілген мойын, үшбұрышты тұмсығы бар кішкентай бас, қанаттары. Жұмысты орындау кезеңдері. 1. дене. Допты ақ ермексаздан жасаймыз, оны сопақшаға айналдырып, бір жағынан құйрықты мүсіндейміз. 2. мойын. Дененің екінші жағын саусақтармен басып, ермексаздың бір бөлігін		

		көздер). Құстардың қанаттары қанша? - Құстың денесі, басы, тұмсығы қандай? - Денесі сопақша,басы дөңгелек, тұмсығы ұзартылған. - Құстың денесі немен жабылған? (қауырсындар) Тәрбиеші балаларға құстарды қалай мүсіндеу керектігін көрсетеді және айтады 1. Біз ермексазды қыздырамыз: жұмсақ болу үшін оны қолымызда есеміз. 2. біз ермексаздың бір бөлігін 2 тең бөлікке бөлеміз 3. ермексаздың бір бөлігінен біз сопақшаны айналдырамыз - бұл дене болады (біз ермексазды алақанның арасына алға - артқа түзу қимылмен айналдырамыз, сәл басамыз – "қалың шұжық" пайда болатындай етіп, шеттерін саусақтарымызбен тегістейміз-сопақша пайда болады). 4. сопақшаның бір шетінен құйрықты созыңдар	ұзын шұжыққа созып, алдымен құйрық бағытында сәл қисайып, содан кейін жоғарғы бөлігін алға қарай бүгу. 3. бас. Мойынның ұшынан сәл шегініп, сұқ саусақпен және бас бармақпен ермексазды барлық жағынан аздап басу, бас аймағын бөлуз. Қара ермексаздан көз жасау. Тұмсық үшін Қызыл ермексаздың кішкене бөлігін алып, бір жағынан ұшталған жұқа шұжыққа жапсыру. 4. қанаттар. Екі бірдей шұжықты орап, оларды бі шетінен қайыру, содан кей ұштарын сыртқа шығарып денесін тегістеу және жағ Жалпы композицияға қосымша. Жағалау сызығы салу - біз тақтаның жартыс - негізді көк ермексазбен толтырамыз - бұл көл, ал екіншісі жасыл. Шөп үші ермексазды жұқа шұжыққ жайып, бірнеше бөлікке бөліп, оларды көк су бетін орналастыру. **(Мүсіндеу)**		

		(саусақтарыңызбен сопақшаның шетін қысыңыз, оны тартыңыз және тегістеңіз) 5. сопақшаның екінші шетінен мойынды созыңыз (саусақтарыңызбен, пластилиннің кішкене бөлігін ұстап, оны жоғары қарай тартыңыз) 6. біз пластилиннің басқа бөлігін алып оны 2 тең бөлікке бөлеміз 7. пластилиннің бір бөлігінен біз допты айналдырамыз-бұл бас болады (біз пластилинді алақанның арасына айналмалы қозғалыстармен аздап басамыз - доп пайда болды) 8. біз басын мойынға бекітеміз (басын мойынға қойып, түйісетін жерлерді тегістейміз) 9. біз тұмсықты басымызға шығарамыз (екі саусақпен қысып, сәл алға қарай созамыз) 10. біз пластилиннің басқа бөлігін алып, оны тағы 2 бөлікке бөлеміз-бұл қанаттар болады 11. біз қысқа "шұжықтарды"			

		айналдырамыз, тегістейміз, бекітеміз (пластилинді алақанның арасына алға - артқа түзу қимылмен айналдырамыз, сәл басамыз - қысқа "шұжық" пайда болатындай етіп, екі қолдың саусақтарымен тегістейміз, денеге бекітеміз, буындарды тегістейміз). 12. біз көзді стекпен тартамыз. **(Мүсіндеу)**			
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Торғайды бақылау.** Мақсаты: Торғай жайлы мағлұмат беру.Балаларды құстарға қамқор бола білуге тәрбилеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Торғай, торғай, торғайсың Жерден тары шоқып алғайсың.	**Бақылау: Көк шөпті бақылау.** Мақсаты: Көктем мезгілінде шыға бастаған көк шөп туралы түсінік беру. Көктем мезгіліне деген сүйіспеншіліктерін ояту. **Сұрақ – жауап:** - Қазір жылдың қай мезгілі? - Көктем мезгілінің қандай ерекшелігі	**Бақылау: Жаңбырды бақылау** Мақсаты: Жаңбыр жайлы түсінік беру, сөздік қорларын дамыту, қоршаған ортаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Жау-жау жаңбыр,жау жаңбыр, Жаушы жаңбыр.		

	Бөтегеңді томпайтып Биікте ұшып самғайсың. **Сұрақтар:** -Ауламызда нелер ұшып жүр? -Торғай қандай құс? -Түсі қандай? -Олар немен қоректенеді? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: құстарға жем шашу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, құстарға қамқор бола білуге тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: К-№8 «Аңшылар» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы тақпақтарды қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	бар екен? Дала қандай түске ене бастады? **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ шешейік:** Аяқтың асты көкпеңбек, Жұлма оны көп екен деп. Даламызға сән берер, Оның аты.... (шөп) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Алаңда шашылып жатқан бұталарды жинау. **Мақсаты**: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: № 5 «Жапалақтар» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** **Жаңылтпаш айтып үйренейік.** Көп көкек, көкектеп, Көктем келді, Көкек кеп. **Өзіндік іс-әрекеті:** балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.	Менің әсем далама, Менің әсем қалама. **Сұрақтар:** -Қазір жылдың қай мезгілі? -Далада не жауып тұр? -Жаңбыр жауған пайдалы ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Ойын алаңын жинау. Мақсаты:Баларды өздері ойнайтын алаңды таза ұстауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны:** К-№13 «Құстар мен мысық» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:**Ұзындыққа секіру. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.		
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				

Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауы жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек бас жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикаларды дамыту).** Ертегі оқып беру. «Шұбар тауық» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. **«Әлди, әлди бөпешім» әні (Музыка***)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене шынықтыру). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикаларды дамыту).** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды жоғары көтеріп басымыздан асырап төсекке түсіреміз, көзімізді ашып жұмамыз (2- 4 рет) Ойын: «Жаз бен күз» Оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз, жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) (Дене шынықтыру**) **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы,

	Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене белсенділігі).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Ойын: "Әдемі шаш қию"** Барысы: тәрбиеші тарақты алып, оны шашынан өткізеді. Тәрбиеші: - Менің шашым бүгін жақсы таралмаған. Жаңа шаш үлгісін жасау керек. Мен шаштаразға барамын. (Шаштараздың бұрышында ойнайтын қызға жақындайды.) - Марина, Сен шаштаразсың ба? Маған шаш үлгісін жасап берші. Мен шашымды әдемі тарағым келеді. Саған оны сусабынмен жууға болады. (Жуады.) Сен бояйсың ба? Қара түс	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарлама** **Мақсаты:** Балаларға. халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды ұлттық құндылықтардың қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **"Әдемі құс"** **Мақсаты:** Балаларды дене пішінін (сопақша), бөліктерін, әдемі қауырсындарын бере отырып, құс салуға	**Ойын: «Жаңа сусабындар әкелді»** Барысы: тәрбиеші сусабынды алып, шаштаразға шашты жұмсақ ететін жаңа сусабындар әкелгенін айтады. Балалар шаштараз рөлін атқаратын тәрбиешіге бір-бірден жақындайды және ол шаштарын жаңа сусабындармен "жуады". Балалар қуыршақтарын шаштарын қиюға әкеледі. Тәрбиеші қайшымен (қиялдағы зат), тарақпен қалай әрекет ететінін, клиенттердің шаштарын қалай жуатынын, шаш үлгісін қалай жасайтынын көрсетеді.		

	болу үшін шашымды бояумен боя. Маған қара шаш келеді. (Бояу.) Енді мен барамын шашымды үлкен шаш кептіргіштің астына қой, кептір. (Тиісті қозғалыстар жасайды.) шаш кептірілді. (Шаштараз қызға жүгінеді.) - Шебер, менің шашымды тара, өтінемін. Міне, рахмет. Мен айнаға қараймын-өте әдемі болды! (Балаларға.) Шаш үлгісін тағы кім жасағысы келеді? Шеберханаға келіңдер, мұнда жақсы шебер жұмыс істейді. Шеберлер көп болуы керек, әйтпесе бәрі ұзақ уақыт кезекте тұруы керек. Оля, сенің қызың шаш үлгісін жасай ма? Лиза, шашыңды қиюға кел. (Ойын жалғасуда.) **Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Сиқырлы суреттер»** **Мақсаты**: бейнелеу дағдыларын, қиялын дамыту. Материал: біз қағаздың бетін түрлі — түсті	үйрету. Бояулармен, щеткамен сурет салуда жаттығу. Бейнелі қабылдауды дамыту. Балаларды тақтаға көрсету үшін шақыру арқылы оның сурет техникасын нақтылау. Қажетті материалдар: түрлі-түсті қарындаштар (немесе түрлі-түсті балауыз қарындаштар), 1/2 парақ қағаз. Барысы: Жұмыс барысында балалардың назарын құсты бояуға аудару, сонда ол әдемі болады. Суреттің мазмұнына сәйкес келетін толықтырулар енгізуді ынталандыру (арамшөптер, дәндер, күн және т. б.). Барлық суреттерді балалармен бірге қарастыру, ең әдемі құстарды таңдау, балаларға не үшін ұнағанын түсіндіру (түс, бас безендіру, құйрық және т.б.). **(Сурет салу)**	**(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Еркін ойын»** **Мақсаты**: Құмға таяқшалармен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. Материалдар: құм салынған табақтар Шарты: тәрбиеші балаларға бірнеше суреттерді көрсетеді. Балалар олардың атын атап, құмның бетіне суреттерін салады **(Сурет салу)**		

	балауыз қарындаштарымен, үстіне қара гуашь бояуымен бояймыз (бояу домалап кетпес үшін оны талькпен араластырған дұрыс). Шарты: қандай да бір өткір затпен (мысалы: бос шариктi қаламмен) түрлі-түсті негіз қара фон арқылы пайда болатындай етіп әр түрлі қопсытқыштар мен сызықтарды сызу. **(Сурет салу)**				
Балалармен жеке жұмыс	Малика мен Дамирге қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету (бұл кім? Бұл емес пе?); **(қазақ тілі)**	Жанна мен Дидарға геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру **(математика негідері)**	Фатима мен Искандерге ағаштардың, дала гүлдерінің 2-3 түрін тану және атау, өсімдік бөліктерін тануға үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**		
Серуенге Дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғаны қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Күннің екінші жартысында ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Аю»** **Ойын мақсаты:** Балаларды		

	ойын: «Қуырмаш» **Мақсаты:** Балалардың ойлау қабілетін арттыру, дүниетанымын, қызығушылығын арттыру. Ойын шарты: Бұл ойында көбіне балаларды үлкендер ойнатады, тәрбиелік мәні күшті ойын. Балалардың қолын саусақтарының ұшынан ұстап тұрып, алақан қазан қып жалғыз саусағымен қуыра бастайды. -Қуыр, қуыр, қуырмаш -Балапанға бидай шаш. Сонан соң ойнатып тұрған балалардың бір-бірден саусақтарын бүгеді. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. **(Дене шынықтыру**)**	**Аз қимылды ойын: «Көжектер мен түлкілер»** **Мақсаты:** Балаларды аңғарымпаздыққа қушылыққа баулу. Ойын шарты: Бір бала түлкі болып сайланады. Қалған балалар көжек бетпердесін киіп, дөңгеленіп отырады. Ойын жүргізіушісі: Көжектерім тұршы, Беттеріңді жушы. Ну орманға барайық, Тамақтанып алайық. Қаш: Жаландаған қу түлкі, Келіп қалыпты орманға. Көжектерің қайда деп. Қуып келді соңынан. Көжектер ән ырғағымен секіріп, қаша жөңелді, түлкі қуады. **(Дене шынықтыру**)**	ұйымшылдыққа, алғырлыққа баулу. Ойын шарты: Бір бала аю болып сайланады, қалған балалар қоян болады. Қояндар орманда ойнап жүріп ұйықтап жатқан аюды оятып жібереді. Аю ашуланып қуа жөнеледі. Ойын 2-3рет қайталанып, аю жаңадан сайланып отырады. **(Дене шынықтыру**)**		
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Ата-аналарға кеңес: «Кітапты лэпбук»				